

༄༅། །མ་རྩ་པ་རྒྱུ་མི་ལམ་འཇམ་དབྱེས་ལྷན་ལམ་རྩ་པ་རྩ་མཆོའི་དགའ་འབུམ་མཆོན་བཟང་གུངས་ལྷན་ལམ། །མེད་བཅུ་དྲུག་པ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་ཐེ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་དོན་
 རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ཐེག་མཆོག་བདུད་རྩིའི་དགའ་རྟོན། །ཡེ་ཤེས་སྤྱིར་པོ་གྲུན་ལས་བདུས་པའི་མཆོན་འབྲེལ་མུ་དྲིག་ཐེར་བ་བཅས་སོ། ། །མདོ་ཐེགས་ཆོས་རྩལ་ཆང་ལ་མ་ལོར་བ། །མཁས་སེང་གུལ་བརྟེན་རིག་
 འཛིན་བརྒྱད་པའི་ལྷོ་པ། །ཐུབ་བརྟན་སྤྱིར་པོ་གསར་ཐེགས་སྤྱི་འབྱུང་པའི། །བརྟན་པ་འཕེལ་རྒྱས་འཇམ་གྱིར་ཐུབ་ཐུང་ཅིག །

2
12
3
4
5
6

[illegible]

མཛད་ཅིང་གསུངས་པའི་

༡༩༡། །དག་ལ་དགའ་བའི་མཆོག་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐབས་འདིར་འབྱོར་བའི་དོན་རྒྱལ་ལཱ་འི་སྒོ་ནས་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེའི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན་པས་དེ་ལཱ་འི་དོན་རྒྱུ་ཕྱིན་པ་ལེགས་པར་ངོས་ཟེན་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་དབུ་ཞབས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པའི་གནད་ཡིན་པས་འོག་ཏུ་འཆད་པར་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྤོ་གྲོས་བརྟན་པའི་འགྲོལ་པར་
འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲིབ་པ་ཐབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲིབ་པ་མདོར་བསྟན་གསུམ་སྟེ། གང་ལ་སྒྲོབ་པ་ནི་ལྟར་སྒྲོབ་པ།
གང་དག་གིས་སྒྲོབ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གནས་བརྟན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། རང་དོན་དང་། གཞན་དོན་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། མཐུ་དང་། བདག་གི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སྒྲིབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སྒྲིབ་པ་
དང་། ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལ་སྒྲོབ་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་བརྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ། ཐོག་མར་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་མང་བར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ཆོལ་བ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྟན་པ།
ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་གནས་པ། ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་ལས་ཐབས་གྱིས་ཟེན་པར་བྱ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་དུག་གི་རྒྱལ་གྱིས་སོ། །གང་དག་གིས་སྒྲོབ་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟེ། དེའི་ཕྱི་བྱག་བསྟན་བརྟུ་

ལག་འབྲེལ་མའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲིབ་

五、

ལྷོ་ རིགས་ལ་གནས་པ་དང་། ལྷགས་པ་དང་། དམམ་པ་མ་དག་པ་དང་། དམམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པ་དང་། དམམ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་། དེས་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེས་པར་རྟོགས་
པ་དང་། ལྷོ་པ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང་། ལྷོ་པ་ཐ་མ་པའོ། །བྱང་སེམས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེ། སྤོ་དང་ལྷན་པ་སོགས་གཞུང་ལྷུང་རོ། །འབྲུག་པ་ཙམ་གྱི་ལུས་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་། །དེ་ཡང་དོན་གཤམ་དོན་སྟོན་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ཅད་གཉིས་སོ། །འདྲ་སྤོད་པའི་སྒྲིའི་གཙུག་ལག་ལས་རྣམ་དཔེ་བརྟན་བཤད་པ་དང་མཛུངས་པར། ལྷོ་པ་པོ་དང་། ལས་དང་། ལྷོ་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་དང་། ལྷོ་
དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་དང་། ཆེད་ཀྱི་དོན་ཏེ་བརྟན་པོས་རིམ་པར་བཤད་རྩལ་གསུངས་པ་འདིར། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེའི་ཆེད་ཏེ་ཞེས་པ་རྣམ་དཔེ་བཞི་པ་ཆེད་དོན་གྱི་མིང་སྟེ། ལྷོ་པ་ཞུང་ལས་སྒྲིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དེ།
གང་གི་ཆེད་ཏེ་སྒྲིན་པ་དེ་ཆེད་དོན་གྱི་མིང་ཏེ་བརྟན་དོ། །ལྷོ་དོན་ཞེས་པ་འཕྱུང་ཁུངས་ཀྱི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཞེས་པ་རྩལ་པ་འབྲེལ་སྒྲིའི་མིང་སྟེ། ལྷོ་པ་ཞུང་པ་ཅིག་ལས། ཏེ་ཞེས་པ་ལག་པའམ་ཡན་ལག་མཚོན་
ལྷོ་དེ། མཚོན་སྒྲིན་གྱི་ལག་པ་ལྷ་ལྷ་དང་། ཆེད་ཀྱི་དོན་ཞེས་པ་སྒྲུབས་འདིར་རྣམ་དཔེ་བཞི་པ་ཆེད་དོན་མ་ཡིན་གྱི་ཐོག་ཆེན་གྱི་གང་ཐག་གི་ཆེད་ཏེ་ཡིན་པས་གང་ཐག་དེ་ལ་བརྟན་པ་རྟོན་གནས་ཀྱི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་པ་ཞུང་

༡༢། །འགར་རྒྱུ་དཔྱེ་བདུན་པའི་མིང་དུ། མི་ཏུ་སྟུ་ཞེས་མཆོན་མ་བདུན་པར་བཟོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལས་སུ་བུ་བའི་དོན་ཅན་གཙོ་ཆེར་བུས་ནས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ་བྱེད་པ་པོ་འཕམ་ཆོས་
 གྱི་ངོ་བོ་གང་ཞིག་རྒྱུན་པར་བྱེད་ཅི་ན། དོན་གཤམ་ཞེས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་ནི་བརྒྱན་བུའི་ངོ་བོ་འཕམ་གཞིའོ། །དེ་ལྟར་ན་བརྒྱན་བཙུག་འདིས་ཐེག་ཆེན་མདོ་སྟེ་རྒྱུ་ས་གྱི་དོན་གཤམ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བརྒྱན་ཏོ། །
 ལས་སུ་བུ་བ་མདོ་སྟེ་གང་དེ་ལ་བརྒྱན་བཙུག་འདིས་དེ་ལྟར་བརྒྱན་པའི་བྱ་བ་འདུག་ན། དེའི་དོན་འདིས་སྟོན་པར་བྱེད་པས་སོ། །བྱེད་པ་གང་གིས་ན། དག་དང་ཆོག་དྲི་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཅི་ཞིག་
 གི་ཆེད་དུ་ཡིན་ན། སྟུག་བསྐྱལ་བསྐྱལ་བྱིར་ཞེས་སོ། །དེ་རྒྱུ་ཅི་ལས་བྱུང་ན། དེ་ཡི་བདག་ཉིད་སྟུག་བསྐྱལ་འགྲོ་ལ་སྟོང་རྗེ་ལས་ཞེས་སོ། །དེ་གང་སུ་དང་འབྲེལ་ཞེ་ན། ཐེག་མཆོག་བརྒྱན་པའི་ཆོས་གྱི་ཞེས་བརྒྱན་བཙུག་འདི་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགའ་དང་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཡན་ལག་ལྟ་བུར་འབྲེལ་བར་སྟོན་ནོ། །དེ་གང་ཟག་གང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུ་པ་དེ་ཡིས་འགྲོ་བའི་སེམས་ཅན་ལ། ཞེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་གི་ཆེད་དོན་ཡིན་པས་
 དེ་ཡི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་གིང་ལ་བྱ་བ་ཞིན་ནོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་གོ་དགའ་བར་སྟུང་བས་འདིར་གནད་གསལ་བར་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བཟོད་པའོ། །ཡང་སྟེ་བྱེད་པ་སྟུག་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བུས་ཏེ་བཤད་ན།

ལྟ་རྒྱུ་ལྟེན་པ་ལྟེན་པ་

གང་གིས་བསྟན་པ་ཅན་འདི་རྩོམ་པ་འདི་བྱེད་པ་པོ་ནི། རོན་གཤམ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་དོན་རི་ལྟ་བུ་པ་པའིན་དུ་གཤམ་གྱིང་གཟིགས་པས་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བརྟེན་པ་རྒྱལ་
ཆ་བས་བསྟེན་དཔང་ལྷག་མི་ཐམ་མགོན་པོས་སོ། །དེས་ལས་སུ་བྱ་བ་ནི། རོན་སྟོན་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ་ཞེས་པས་མདོ་སྡེའི་དོན་མཐའ་དག་སྟོན་པར་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ་སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བརྩམ་མོ་ཞེས་
དང་། བྱེད་པ་ཅི་ལྟ་བུས་ན། དག་དང་ཆོག་རྣམས་དྲི་མེད་པས་ཞེས། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་དག་རྣམ་དག་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་དེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་མེད་པས་
སོ། །གང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྟུལ་ལས་བསྟུལ་པའི་ཕྱིར་རམ་ཆེད་དུ་འོ། །ཀུན་སྟོང་ངམ་རྒྱ་གང་གིས་ན། གཤམ་རབ་དང་སྟོང་རྗེ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་རྒྱལ་ཆ་བཞེད་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟུག་བསྟུལ་པའི་
འགོ་བ་ཀུན་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་རྩོམ་པའི་རྒྱ་ལུན་སུམ་ཆོག་སུམ་ལས་བྱུང་པའི་བསྟན་པ་ཅན་འདི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་གི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་འཇམ་གང་དང་འབྲེལ་ཞེན། ཐེག་མཆོག་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཞེས།
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་གིང་དེ་དང་འབྲེལ་ཞེས་སོ། །འདི་གང་ཟག་སུའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེད་སུའི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེན། ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ཡིས་འགོ་བའི་སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་

༡༩། །དབང་རྣམས་ལའོ། །ཞེས་གེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དག་ཏུ་མ་མེད་པ་མདོར་བསྟུན་ན་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྟན་པ་སྟེ། གྲོང་ཁྱེར་པ་ཞེས་པ་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའམ་ཆེག་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའོ། །སྟོན་ཅིང་འཛེབས་པ་གདངས་སྟོན་ཞིང་ཡིད་དུ་འཛེབ་པ། རྣམ་པར་གསལ་བ་ཆེག་དང་ཡི་གེ་བཟང་པ། རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ། རོན་གིན་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ། མཉན་པར་འོས་པ་རོན་ཆེན་པོ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རོན་དང་ལྟན་པ་རྟེན་པ་མེད་པ་ནི་རབ་དུ་དྲུངས་པ་ལྟག་པར་འབྲེལ་པ། མི་མཐུན་པ་མེད་པ་ཡིད་ལ་འབབ་ཅིང་མདོན་པར་འདོད་པ། གཏུགས་པ་མེད་པ་ནི་གིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མཁས་པས་མཐའ་གཏུག་དུ་མེད་པའོ། །དེ་བརྒྱད་གྱི་དང་པོ་དབང་དུ་བྱ་བའི་སྟོན་ས་སོ། །དེའི་རྗེས་ཀྱི་གཉིས་དོ་བོའི་སྟོན་ས་དང་། ལྟག་མ་ལུ་སྟོར་བའི་སྟོན་ས་ཡིན་ནོ། །ཆེག་ཏུ་མ་མེད་པ་ཡང་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ། ཆེག་དང་ཡི་གེ་རིགས་པ་ནི། མིང་ཆེག་ཡི་གེ་གོ་རིམས་པ་ཞིན་འབྲེལ་བ་དང་། རོན་རིགས་པའི་ལམ་དང་ལྟན་པ་འབྲེལ་བ་ཞེས་པ་རོན་དང་འཕྱོར་པའམ་རོན་སྐབ་པར་བྱེད་པ། མཐུན་པ་ཞེས་པ་རོན་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བཤད་པ། རུང་པ་ཞེས་པ་ཆེག་དང་ཡི་གེ་གསལ་བ། འཕྱོར་པ་ཞེས་པ་སྟོང་ལ་བབས་པ། འཕྱོད་པ་ཞེས་པ་འཕོར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིད་ལ་འཕྱོད་པ། འཆོམས་པ་ཞེས་པ། ཆོས་མཐུན་རོན་ལྟན་དུས་སུ་འཆོམས་པ། འགྲུས་སྟོང་གི་ཡན་ལག་གི་ཆེགས་ཞེས་པ་འགྲུས་སྟོང་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ་

བཀའ་བམ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོར་

མཁས་པ་ལྟེན་ཅིང་རྟག་ཏུ་ལྟེན་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་ཚིག་སྒྲིག་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་སྟེ། རེ་ལྟ་ལྟའི་དོན་དང་ལྟ་བུ་པའི་གཏམ་སྟོན་པའོ། །འབྲུག་པའི་དོན་རྒྱལ་སྤྱི་མེད་དཔེ་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་
 བ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔྱེག་གཉེན་གྱི་ཞལ་སྟོན་སྟེ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། རྟེན་གྱི་ལྟ་བུ་ལྟེན་པར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རྟོགས་པའི་དོན་སྟོན་པར་གིས་རིག་པར་
 བྱ་བ་དང་། ལྟར་རྒྱལ་གྱི་སྟོགས་དང་མཐུན་པའི་དོན་ཉིད་དོན་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་ཡིན་གྱིང་། མདོར་བསྟུན་ཅུ་གྱི་ཚིག་དེའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ལ། སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་གྱིས་བཞེད་པ་འགའ་ལྟར་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་གྱིས་
 བརྟན་པས་ནི་ཚིག་དེ་ལྟ་དངོས་པོ་ལྟ་དང་དོན་ཉིད་གསུངས་དང་། གང་ཟེས་གསུམ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་བཞག་གསུམ་གསུངས་པ་མདོར་བསྟུན་སྟེ་དོན་པོ་ལྟ་པོ་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་བརྟན་ཏུ་གྱུར་
 འདྲེས་པས་དེ་དང་སྤྱི་རྒྱལ་། དངོས་པོ་ལྟ་ནི། མིང་དང་། ལྟ་མཚན་དང་། རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟོ། །དེ་ལས་དང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་བརྟན་པ་ལྟར་འགོ་བརྒྱལ་སྟེ་
 དོན་ཏུ་ཞེན་གྱིང་། མིང་ཅུ་ལས་བརྟན་པ་ལྟར་དོན་མ་གྲུབ་པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། ལྟ་མཚན་ནི་མིང་ཏུ་གདགས་པའི་ལྟ་མཚན་གཞན་དབང་གི་གསུང་ཆར་སྤྱད་པ་རྒྱལ་པར་ལྟ་ལ། དེ་ཐེག་གྱི་དབང་གིས་སྤྱད་པའི་དོན་

ཕ་
མདོ་ཞེ་དུག་རྒྱུ་

༥༥། །འབྲེལ་དུ་བྱེ་བྲག་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་རྟོག་ནི་སེམས་སེམས་ལྷུང་གི་རྣམ་པ་འཛིན་ཆར་སྤྱང་བ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་གཞན་དབང་དངོས་སོ། །དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་འབེབ་པའི་
རྒྱུ་གྱིས་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་གསུམ་དཔེ་སྤྲུལ་གསུམ་དང་རིམ་པར་སྤྱར་རོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་སོ་སོ་རང་རིག་མེད་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། ས་དང་པོར་དེ་བཞིན་ཉིད་མཛོན་དུ་རྟོགས་
ཆོ་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་ངེས་པའི་འབྲེན་ཡིག་ཡེགས་པ་ཐོས་པ་ལྟར་དགའ་བ་སྟེད་དོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་དཔེ་སྤྲུལ་བས་བསྟན་བྱུང་བཞེད་དེ། ཐེག་བསྟུམ་
ལས། ཡོངས་གྲུབ་ཅི་སྟེ་བྱ་ཞེན་རྣམ་པར་བྱང་པའི་ཆོས་བཞིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་བྱང་དེ་བཞིན་ཉིད། དེ་མ་བྲལ་པའི་རྣམ་བྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། དེ་འཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་རྣམ་
བྱང་བྱང་རྒྱུ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཆོས་དེ་སྟེད་བྱེད་དམིགས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་པོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཀུན་བརྟགས་མེད་པར་བསྟུང་བྱ། གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བྱང་གི་རྟེན་
འབྲེལ་དང་། གཞན་དབང་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་བཞི་བྱེ་བྲག་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་སོགས་བཞི་དང་སྤྱར་བར་མཛད་དོ། །གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན།

བཀའ་བམ་མའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟོར་

ཨ་ཁྱེ་ཏུ་གྲུ་ལྟོ་

མི་སྤེལ་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཅན་དང་། འོག་སྤེལ་ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བསྟུན་ཚུལ་སྤེལ་ས་གསུངས་ཀྱང་འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བརྟོད་དོ། ཁྱོད་པ་དཔོན་རྩེ་ན་ཕྱིས་བསྟུན་པར་བྱ་བ་སྤེལ་ས་ཀྱི་དོན་མིང་རྒྱ་
མཚན་སྤེལ་ས་ལྟ་ལ་རྒྱུར་བ་མི་འབྲང་པར་བསྟུན་ནས། རང་ལུགས་དོན་ཚུལ་ལྟ་པོ་གོང་མ་དོན་སྤེལ་དོན་རྩེན་སྤེལ་ས་ཀྱི་ཆོག་དང་རྒྱུར་བ་དང་། འོག་མ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བསྟུན་སྤེལ་ས་དང་རྒྱུར་བ་གཉིས་ལས་འོག་མ་འདི་དཔྱིག
གཉིན་ཕྱིས་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟུན་པར་བྱ་བ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བསྟུན་པ་དང་། མེས་ས་སྟེད་ཀྱི་ལུལ་སྟུངས་འགོ་མཚོག་ཏུ་སྟུང་པ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སྟུང་པ་གསུམ། ཕྱི་ལྷག་ཏུ་སྤེལ་བྱ་སེམས་བསྟེད་དང་།
དོན་གཉིས་སྟུང་པ་གཉིས། བསམ་བྱ་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་གཉིས་ལས་འདིར་ཐབ་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་མཐུ་ཡོངས་སྒྲིན་གཉིས། ཡོངས་སྟུང་པ་བྱང་རྒྱུ་པོ། དེ་རྒྱུར་ལེན་པའི་སྤེལ་བྱེད་ནི་སྟུང་པའི་
སྟུངས་ཀྱི་ཞེས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྟོད་ནི་ཕྱི་བ་རྒྱུར་ཞེས་པའི་གཞུང་ཆོག་གིས་སོ། ཁྱོམས་ཀྱང་དེ་རྒྱུར་བསྟུན་ཏེ། དེས་ཐེ་རྒྱུར་བསྟུང་བ། མོས་པ་ནས་གདམས་ངག་རྗེས་བསྟུན་པར་སོ། ཁྱོ་མའི་འགོས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་
བསྟུང་པས་མོས་པ་ནས་སྟུང་པའི་པར་དང་། ཕྱི་ལྷག་སྤེལ་བྱ་གདམས་ངག་རྗེས་བསྟུན། བསམ་བྱ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐབས་མཁས་ནི་བསྟུང་དོས། པར་ཕྱིན། ཆོད་མེད་མཚོད་བརྟེན་སྤེལ་ས་དང་ལམ་བྱང་ཕྱོགས། བསམ་མི་བྱུང་ཡོན་

༡། ། དེ་ན་ ཡོངས་སུ་སྐྱབ་པ་རྟོགས་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་གང་ཡང་མ་ཐས་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་ལོགས་བཤད་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་འདིའི་གཞུང་དོན་ཡོངས་
རྟོགས་ལ་སྦྱར་བརྟུང་ཅིང་གོ་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་བཀའ་བསྐྱབས་པས་གསེར་བརྟུངས་སུ་བྱས་ཏེ་རྒྱན་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པ་ལྟར་དེ་བཀའ་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོགས་ཐེ་ཆོམ་དང་བྲལ་
ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡོངས་སྟོན་པའི་དགའ་བ་སྟེད་དོ། ། བྱེ་བྲག་དུ་གེས་པར་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆོས་ཏེ། གང་ཞེན་སྐབས་འགྲོ་ནས་སྐྱབ་པའི་བར་རོ། ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་འདྲ་། མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་
བ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་དང་ལྟན་པ་དང་། རང་དོན་ཞི་བདེའི་གོ་འཕང་དུ་སེམས་བསྟེད་པ། ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྐྱབ་པ་ཅམ་ཡོད་མོད་ཐེག་དམན་དེ་དག་གི་དམན་ལ་ཐེག་ཆེན་པས་བྱང་པར་འབགས་ཚུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་
གེས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་སྟོན་བ་ལྟག་པར་རྟེན་པའི་ཕྱིར་བརྟུ་བུམ་པ་ཁ་བྱེ་བ་ལྟར་སྟོན་ཐེག་ཆེན་ལ་སྟོགས་པའི་དགའ་བ་བསྟེད་དོ། ། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་བྱེ་བྲག་གེས་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་དེས་བསམ་པར་
བྱ་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནས་བསྟན་པ་དེ་ཁོ་ཅོད་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། ཐེག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩ་འབྱུལ་གྱི་མཐུ་དང་། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྦྱེན་པའི་ཚུལ་ལ་བསམ་པས་དེ་ཁོ་ཅོད་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་དང་། བྱང་

༡༡། །གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ད་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལམ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་གྱིང་པོ་ནི་ད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལེའུའི་རྗེས་གྱི་ལེའུ་མཐའ་དག་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིམ་ཁ་ཕྱེ་བའི་དཔེ་དང་སྐར་བ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིམ་ཁ་ཕྱེ་བའི་དཔེ་དངོས་སུ་བསྟན་ཕྱིར། དཔེ་འདི་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་ཚོས་ལ་སྐར་མི་རིགས་སྟམ་ན། ཤིན་ཏུ་རིགས་དེ་ལམ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ནི་ད་ཡིན་པས། དེ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིམ་ཁ་ཕྱེ་བའི་དཔེས་བསྟན་བྱ་མཐར་བུག་ཡིན་གྱིང་། སྐབས་འདིར་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། དཔེར་ན་འཕྲིན་ཡིག་དུ་བྱོད་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་དུ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་སྒྲིམ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྦྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་ཐོས་པ་དང་འདྲ་བའི་སྐབས་ཡིན་དེ། མི་སྒྲོབ་ལམ་ན་སྒྲོབས་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་མ་ཆང་བ་མེད་པས་བཀའ་བའི་སྒྲིམ་ཁ་ཕྱེ་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་མཛོན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་མོད་གྱི། སྒྲོབ་ལམ་པའི་གང་ཟག་གིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཅིམ་ལས་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་པས་དེའི་རང་བཞིན་ནི་ལྟ་བ་བཞིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཡིན་གྱིང་། དེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བར་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཡང་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

ནས་དེ་ཐོབ་ཕྱིན་ཐོག་མར་མོས་པ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡི་ལམ་མཐའ་དག་མ་ཆང་བ་མེད་པར་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བའི་སྐབས་ན་ལམ་དང་ས་དེ་དང་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅི་རིགས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་ན།
རིན་པོ་ཆེ་ཅི་རིགས་ལག་དྲུག་ཐོབ་པ་ལྟར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཅིང་དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་དེའི་ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་ཆེར་འཕེལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཐུག་པའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲུལ་ཁ་
ཕྱེ་བ་མངོན་སུམ་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པས་མོས་པ་ནས་འབྲས་ཆོས་ཀྱི་བར་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་འདི་སྒྲུལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུ་མ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཆོག་དང་དོན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་གྱིས་གསར་དུ་བརྒྱན་པར་ཕྱིན་ཅི་དགོས་སྒྲུལ་ན། སྒྲེས་ལུ་རང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བཟང་བ་ཞིག་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྒྲུ་ཆོགས་ཀྱིས་མཛེས་པ་ནི་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སམ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡིན་མོད་གྱི། དེ་ཉིད་རང་གི་ལུས་རྒྱན་དང་བཅས་པ་དེ་མེ་ཡོང་དྲངས་པའི་ནང་དུ་སོན་པ་སྟེ་ཤར་བར་གྱུར་པ་དེ་མཐོང་ན། རང་གི་ལུས་དང་རྒྱན་མཛེས་པའི་རྒྱལ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་དབང་གིས་
མི་རྒྱལས་ལྟག་པར་རབ་དུ་དགའ་བའི་མཆོག་ཡིད་ལ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལེགས་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགོ་ཞིང་ཆོག་དོན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ཆངས་སྟོན་གྱི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་

༩༩། །ལྷན་པས་མཆོག་ཏུ་བྱུང་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར། ཏུག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་ཡི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་འདིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ལྷ་ཆོག་ས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་
 པོ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་གྱིང་། གོ་རིམ་ས་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་ཏེ་ཐབ་མོ་རྟོགས་དགའ་བའི་ཆ་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་དོན་སོ་སོར་མ་ཆོར་བར་རྣམ་པར་བྱེས་པས་ན་སྟོ་ལྷན་མ་ཕས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་དོན་ལ་ངེས་པ་བདེ་བྱུག་ཏུ་རྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་འདི་ཐོས་པའི་གནས་སྐབས་འདི་ན་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེད་དེ། མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་གྱིས་གཟུགས་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་
 གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་མདོ་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་གཞུང་གི་དོན་ལ་བསྟུབ་པར་བྱ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་གེས་པར་
 བྱ་བ། བསམ་པར་བྱ་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་བཤད་པ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀར་བསྟུབ་པ་ལ། ལྷིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་
 བཤད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ། རི་ལྷར་མནམས་ན་སོགས་ཆོག་ས་བཅད་གསུམ་སྟེ། དཔེ་རི་ལྷར་ན་སྒྲུར་མནམས་ན་དྲི་རབ་ཏུ་དགྲ་བ་སྒྲུ་དབང་དང་འཕྲོད་དགའ་བ་ལྷ་གྱུར་གྱུར་ལ། དེ་ཕྱིས་ལྷར་ན་གིན་ཏུ་རོ་ཞིས་ཞིང་ནང་

སྟགས་ཞི་བ་དང་ལུས་ལ་ཆེར་ཕན་པའི་སྒྲུན་བཟང་པོ་བཞིན་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱང་རྒྱུ་པ་གཉིས་སུ་གནས་ཏེ། གང་ཞེན་དོན་དང་ཡི་གའི་རང་བཞིན་ཆོག་གི་རྒྱུ་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོག་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་པོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་སྟགས་དང་། མགོ་དང་ཡན་ལག་གཏོང་བ་སྟགས་དཀའ་སྒྱུད་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྒྱུད་ཅིང་ལའོར་བར་གནས་པ་སྟགས་ཐོས་
 པས། དེ་རྒྱུ་པ་ཅིང་སྒྲུ་ལ་ལེན་བའམ་དགུ་བ་ལྟ་བུའི་དབང་གིས་སྒྲུན་ཆེན་པོ་ཞིམ་ཞིང་བརྒྱད་དང་ལྟན་པ་དག་འདོར་བ་ལྟར་བྱིས་པ་སྒྲོ་རྒྱུང་བ་དམན་པ་ལ་མོས་པ་རྒྱུ་པ་སྒྲུག་ནས་འདོར་བ་དེ་ནི་གང་ཟག་དེའི་སྒྲོན་ཡིན་གྱི།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་རིགས་བས་རྒྱུ་པ་བཞིན་དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་དོ་པོས་སྒྲོང་ཡང་། ཐ་སྒྱུད་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞག་ཆེས་འཐད་པ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྒྱུད་དུ་མེད་པར་བསྒྲུན་པ་མ་ཡིན་པའམ། བྱིས་པ་
 སོ་སོའི་སྒྲོ་པོ་རྒྱུ་པ་སྒྲུག་གིས་ཀྱང་བརྟགས་པ་ལྟར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཞན་དབང་ཐ་སྒྱུད་དུ་ཡོད་པ་དང་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ཡིན་པས་དེ་མེད་པར་བསྒྲུན་པ་མ་ཡིན་ལ། ལའོར་བར་གནས་ཏེ་དཀའ་བ་སྒྱུད་པ་ཡང་།
 ཐབས་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དཀའ་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་ཅུས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་དོན་གེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཆོག་ཙམ་ལ་འཆེལ་ནས་གཏོང་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྱུར་དུ་མི་རུང་

༡། །པར་གདམས་པའོ། །ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི། དཀའ་སྤྱད་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཟོད་པ་དང་། ཆོག་མཁན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆོད་མེད་པ་བསགས་པ་དང་། རྣམ་ལུན་རིང་པོས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཡང་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་
 ཏན་ཡིན་གྱི་སྒྲིན་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སེན་རྒྱ་ཆེད་པར་དཀའ་བ་དང་དམ་པ་མིན་པ་རྣམས་འཇུག་དཀའ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ་ས་དང་པར་ཕྱིན་སྟགས་གྱི་རྣམ་པ་ཆོད་མེད་པས་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཟབ་མོ་
 ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་དཀའ་བ་འདི་ནི། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་བཞིན་དུ་བྱ་བ་རྒྱུད་དུས་མཆིས་པར་དཀའ་སྟེ། གལ་ཏེ་རྒྱལ་བཞིན་མཆིས་པའི་བྱ་བ་ཆེན་པོ་བྱས་པས། རྒྱལ་པོ་དེ་མཆིས་པར་འགྱུར་ན། འོར་
 དང་དབང་ཕྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བྱ་དཀའ་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐེག་ཆེན་འདི་དམན་པའི་གང་ཟག་གིས་འགྱུར་པར་དཀའ་ཡང་། ཐབས་དང་སེས་རབ་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་བས་བསྐྱབ་པར་བྱས་ན། ཡོན་ཏན་མཆོག་གི་འོར་སྟོབས་བརྒྱ་
 མི་འཇིགས་བཞི་སྟགས་ནམ་ཡང་མི་ཟད་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ནི་ཡོན་ཏན་མཆོག་དང་ལྷན་ན་ཡང་། གང་ཟག་སེས་རབ་དང་མོས་པ་དམན་པས་དེ་མི་སེས་པའི་དཔེ་ནི། རིན་ཆེན་མཆོག་གི་རིགས་
 དང་ལྷན་པ་རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་། དེའི་རྒྱས་མི་སེས་པའི་སྒྲི་བོ་མ་རབས་གྱི་ལག་དུ་སྟོན་ན། དེའི་ངང་རྒྱལ་ལྷ་མི་སེས་པའི་ཕྱིར་བ་ལང་རྩི་སྟགས་མི་དམན་པ་རྣམས་མི་མགུ་སྟེ། འདིས་ཅི་བྱ་སྒྲུལ་དུ་འདོར་རོ།

ལྷ་རྒྱལ་ལྷ་ལྷ་

དེ་བཞིན་མི་མཁས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་འདི་ལ་མཁུ་བ་དང་ངོ་མཚར་དུ་མི་འཛིན་ལ། དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་མཁས་ཤིང་མོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ན། དེས་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་ཤེས་པ་རྣམས་དེས་ཆེན་མཆོག་ལ་དགའ་བ་དེ་
བཞིན་དུ་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ཡིད་ཤིན་དུ་མཁུ་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བར་འགྱུར་རོ། །ཐོག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས་ཡེ་ཤུ་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །
ཁྱེ་ལྷག་དུ་བཤད་པ་ལ། ལོག་པར་རྟོག་པ་སྒྲོག་ཁྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་དང་། ཐོག་ཆེན་ལ་ལོག་པར་འཛིན་པ་སྟོང་བར་གདམས་པ་གཉིས། དང་པོ་སྟར་ལུང་མ་བསྟན་སོགས་ཆོགས་བཅད་བདུན་གྱིས་བསྟན་
ཏེ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་པ་དག་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྟོང་གསུམ་པོ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་གྱི། ཐོག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་བདུད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་ཐོ་
བརྒྱམ་ཕྱིར་སྟེ་གསལ་དང་རྟོག་གི་པ་དག་གིས་བརྒྱམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་མིན་ནག་པོ་བསྟན་པ་དང་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་བྱད་པར་འབྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་།
གང་མདོ་སྟེ་ལ་འཇུག །འདུལ་བ་ལ་སྦྱང་། མདོན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བ་ནི་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་སྟེ་དེ་ལྟ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ལྷོག་པ་ནག་པོ་བསྟན་པ་ནི་བདུད་དང་སྟེ་གསལ་པའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་

ཨ་
ཨྲི་
ཨྲི་
ཨྲི་
ཨྲི་
ཨྲི་

༡༡། །གསུངས་ན། ཐེག་ཆེན་ལས་ནི། སུང་ཁམས་སྒྲེ་མ་ཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པར་བཤད་པ་དེ་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་གིས་སུང་ཁམས་མེད་པར་བཤད་པའི་མདོ་སྡེ་དང་མི་མཐུན། ཉམ་ཐོས་པའི་འདུལ་བར་
སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་མེད་པར་སྒྲུས་ན་སྒྲུང་བ་འབྲུང་བར་གསུངས། ཐེག་ཆེན་ལས་མེད་པར་བཤད་པས་འདུལ་བ་ལ་མི་སྒྲུང་། ཉམ་ཐོས་པའི་གཞུང་ལས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་སྒྲེ་ཞིང་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་
ལུགས་འབྲུང་གིས་འཁོར་བ་དང་། ལུགས་ལས་ལྷོག་པས་སྒྲུང་འདས་སུ་བཤད་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྒྲེ་མི་འགག་ཅེས་བཤད་པ་དང་། ཡང་ཉམ་ཐོས་པའི་གཞུང་ལས་མཐོང་སྒྲོམ་གྱིས་སྒྲུང་བུ་དངོས་བོར་
སྒྲུང་བ་སྒྲུངས་ནས་སྒྲུང་འདས་ཐོབ་པར་བཤད། ཐེག་ཆེན་ལས་སྒྲུང་བུ་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཆོས་རྒྱམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུང་འདས་སུ་བཤད་པ་སྟགས་མདོན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་འགལ་བས་བཀའ་མ་ཡིན་ཞེས་
ཟེར། །ཡང་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ཁོ་ན་དབང་བོ་དམན་པས་རང་དོན་དུ་བསྒྲུབས་ན་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་སུ་དང་། འབྲིང་གིས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུར་གོ་མས་པར་བྱས་ན་རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ། གང་ཐག་རབ་འཁོར་པའི་སྟག་
བསྐྱལ་བསྐྱར་རྒྱས་བརྒྱམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་གོ་མས་པར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་ཀྱི་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་ཆེན་མེད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ལན་གསུངས་པ། གལ་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་

བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲོང་

ལྷོ་རྒྱ་རྒྱ་

སངས་རྒྱལ་གྱི་པག་འཇམ་མིན་པར་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲུབ་མ་འོངས་པ་ན་འདི་ལྟར་འབྱུང་ཞེས་ལུང་སྟོན་རིགས་པ་ལ་སྒྲུབ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཞིའི་ཀ་སངས་རྒྱལ་
བཞུགས་པའི་དུས་སུ་ལྟན་ཅིག་ཕྱུང་བ་ཡིན་པས་ཕྱིས་སུ་ཕྱུང་ངོ་ཞེས་པ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་ལམ་ཕྱིན་དང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་གྱི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་འདི་ལྟ་བུ་རྟོག་གོ་དང་མུ་སྟེགས་པའི་སྟོན་ལུང་མ་ཡིན་པས་དེ་
དག་གིས་རྩོམ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་སངས་ལམ་ཕྱིན་སྟོན་མང་ཉིད་ཀྱིས་ངེ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གཞན་གྱིས་རྩོམ་པ་ཡིན་ན་དེས་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་དུ་འད་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་
བཅོམ་ལྟན་འདས་ལྷ་གྱའི་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པའི་ཆེན་ཐེག་པ་གསུམ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་པར་ནི་རྩོད་པ་མེད་ལ། སངས་རྒྱལ་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་གསུམ་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་ཏེ་རིགས་ཅན་གསུམ་
གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་སྟོན་པ་པོར་གྲུབ་པོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་ན་ཡོད་མེད་དང་ཞེས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ལས་ལྷགས་སུ་ཡོད་ན་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་འད་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ་མི་བསྟན་པའི་རང་དོན་ཞི་བ་དོན་གཞིར་གྱི་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ཡང་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ། །ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ལས་གཞན་དུ་ཐེག་ཆེན་མེད་ན་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་པ་

एकलक्षशतकं

五、

གསུངས་པ་ནི། སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོག་དུ་མེད་པར་དགག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲ་དོན་གཞན་ནམ་དགོངས་པ་གཞན་གྱི་ཕྱིར་ཡིན་པས། དེ་ཆོས་ཉིད་དང་འགལ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བརྒྱད་གསུངས་སོ། །
 སངས་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲར་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ལོག་མིན་པར་མ་ངེས་སྟམ་ན། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀུན་ལ་མ་ངོན་སུམ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟུན་
 མངའ་བས་མི་མཆིན་པ་ནི་མི་སྤིད་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྟན་པ་སྒྲུང་བར་མཛད་པའི་ཐུགས་རྗེ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་པ་མངའ་བས་བསྟན་པ་ལ་གཞོན་པའི་ཆོས་འབྱུང་བར་གཟིགས་ཀྱང་ལུང་མི་སྟོན་པར་བཏང་སྟམས་སུ་
 བཞག་པར་མི་མཛད་པ་དང་། དུས་གསུམ་ཀུན་ལའང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་མ་སྒྲིབ་པ་འཇུག་པས་ན། རྒྱུ་མཆོན་དེ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་ལུང་མི་སྟོན་པར་བཏང་སྟམས་མཛད་པར་མི་རུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་
 འབའ་ཞིག་ལུན་རིང་གོ་མས་པས་སངས་རྒྱལ་སུ་འགྱུར་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་སྟུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་གཞན་དོན་སྟུབ་པའི་བྱ་བ་མ་ཆང་བ་དང་། རང་
 འཁོར་བས་འཇིགས་ནས་སྟོ་ཞིང་ཆགས་པ་བྱལ་ཏེ་ཞི་བདེ་དོན་དུ་གཉིར་བས་གཞན་དོན་བསྟུབ་པར་འགལ་བ་དང་། སྤྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ནི་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

ལྷ་མོ་དུ་གྲོལ།

མེད་དོ། །མཆོག་གསུམ་དང་ལུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བྱིས་པའི་ངོར་ཀུན་བརྟགས་པ་ཅུ་དུ་ཡོད་པའམ་ཐ་སྣད་དུ་ཡོད་པར་ཐེག་ཆེན་པས་ཀྱང་འདོད་ལ། འདི་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅིང་མི་བསྐྱ་བའོ་
ཞེས་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ནི་ཁྱེད་ཅག་གིས་རྟགས་མི་རྣམས་པས་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྣད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྲེ་འགག་དང་ཀུན་བྱང་དང་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་ལ་སྟགས་པ་གསུངས་ནས།
ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་བསྟན་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི་མེད་དེ། གཟུགས་ནི་དཔུ་བ་རྣམས་པ་འདྲ་ཞེས་སྟགས་ལུང་པོ་ལྷ་གསོག་གསོབ་སྐྱ་མ་ལྟར་གསུངས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཡང་
བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཆེས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་བསྟན་པའི་མདོ་སྡེ་འདྲུལ་བ་མཛོན་པའི་ཆོས་གསུམ་ཡོད་པས། རང་གི་མདོ་སྡེ་ཉིད་
ལ་འཇུག་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་རང་གི་ཉན་ཐོས་པའི་ཕྱོགས་འདྲུལ་བ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཛོན་པ་ནས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་འགལ་བ་
མེད་དོ། །སྤྱིར་རྟག་གའི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དེར་མ་ངེས་ཏེ་རྟག་གའི་བ་དཔྱོད་པ་ཅན་དག་གིས་ཅི་ཡང་རྩོམ་རྣམས་སོ་སྣམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་གའི་ཞེས་པ་ནི་རྩེ་ལོ་མ་ཐོང་བའི་སྟོང་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ལ་རྟག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི།

पञ्चमः सर्गः

ཐབས་མ་བསྟན་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར་དང་སྟགས་ཆེགས་པ་ཅད་གཅིག་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྟེང་པ་ས་དང་པར་ཕྱིན་སྟགས་རྒྱ་ཆེ་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་ལྟར་ཐབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆེ་པ་བསྟོན་ན་མས་ཀྱི་ཆོག་མཁན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་དང་། ཐབ་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་སྟེན་འབྱུང་བ་དེ་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་ཐབ་རྒྱ་ཆེ་
 དེ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་རང་དོན་དུ་འཁོར་པའི་སྟག་བསྟེན་ལ་ཞི་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་སྟེན་པས་ཇི་ལྟར་བརྟོགས་པའི་ཡེ་སྟེན་
 གྲང་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ལྟོས་ན་ཡུངས་འབྱུ་ཤིན་གྱིས་ཐོས་པའི་ནང་གི་རྣམ་མཁའ་ལྟར་རྒྱ་ཆུང་ཞིང་། ཇི་སྟེང་པ་རྟོགས་པ་འཕར་སྟོན་ནས་སྟེན་པའི་མཐུས་ལུལ་དུས་རྣམ་པས་སྟོན་དུ་བསྟེན་པར་མ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཅམ་པ་རྟགས་
 ན་སྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་གྲང་ཆོད་མེད་པ་མ་རྟོགས་གྲང་། ཉན་འབྲེལ་སྟེང་པའི་ཆོག་མཁན་པ་ཅད་གཅིག་ཅམ་གྱི་དོན་ལས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་རུས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབ་མོའི་ཡེ་སྟེན་ནི་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པ་སྟེན་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྟེན་བུ་གྱུན་གྱི་རྟེན་སུ་སྟོང་པས་རྣམ་མཁའ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་པ་དང་། རིག་པའི་གནས་ལྟ་དང་། རང་དོན་གྱི་རིག་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གྲངས་ཆོད་མེད་པའི་ལུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

ཨོཾ
ཧཱུྃ
ཧཱུྃ
ཧཱུྃ
ཧཱུྃ

༡། ཐེག་ཆེན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ལྗང་ཚད་མེད་ལ། ཉན་ཐོས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་བ་ལང་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེན་ཀྱི་རྒྱ་ལྗང་ཚད་མེད་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ལོག་པར་འཛིན་པ་སྤང་བར་གདམས་པ་ལ། འགྲོ་བ་དེའི་གནས་སོགས་ཚོགས་བཅད་བརྒྱད་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་དམན་པ་རྣམས་ནི་སྒྲག་པ་དེའི་གནས་མིན་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་སྒྲག་པ་ཡི་རང་གི་ཡིད་གདུང་བར་
བྱེད་ཅིང་ཆོས་ལ་སྤང་བར་བྱེད་དོ། །དེས་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་སྤང་བོ་ཆེན་པོ་བསགས་པར་བྱས་ནས་དུས་ཁྱི་མར་དུལ་བའི་སྤྱུག་བསྤུལ་གྱིས་ལུན་རིང་དུ་གདུང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ལ་སྒྲག་ནས་འདོར་བ་
དེ་རྒྱ་གར་ལས་འབྱུང་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་མེད་པ་དང་། ཆུན་ཐེག་ཆེན་ལ་སྤང་བའི་གྲོགས་ངན་པས་བཟུང་བ་དང་། ཁྲོན་གྱི་དགོ་བ་མ་བསགས་པས་མོས་པར་མི་རྒྱས་པ་དང་། ཆོ་འདིར་ཐབ་དོན་ལ་གློ་མ་སྤངས་པ་རྣམས་
གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འདིས་སྒྲག་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདི་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡོད་བཞིན་དུ་དེ་ལ་གྱུས་པར་མི་བྱེད་པར་དོན་ཆེན་པོ་འདི་ལས་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ཅི་ནས་དེ་ལྟར་གཤེས་པས་དག་ཡོད་པའི་
སེམས་ཀྱིས་ཉེས་པ་དེ་ལས་རང་བསྐྱུང་བར་གྱིས་གིག་ཅིས་གདམས་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་མཚོག་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་པ་གཞན་དང་གཞན་ལུལ་དུས་གར་ན་ཡང་མེད་ལ། དེའི་དགོངས་པ་གིན་དུ་ཐབ་ཅིང་གདུལ་བྱའི་

བཀའ་པ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་ཐོར་

2000

བསམ་པའམ་གཤམ་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དུས་མཆོངས་ལུ་བྱུང་བ་ལ་འཆད་པའང་ཡོད། མཆན། རྗེས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ས་དང་པར་ཕྱིན་ཕྱང་ཕྱོགས་ལུང་ཁམས་སྒྱེ་མཆེད་གནས་གནས་མིན་སྟགས་ཀྱི་ཆེ་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱམ་པ་སྒྱེ་ཆོགས་སྟོན་ཅིང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱམ་གྲངས་རེ་རེ་ཡང་ཆོག་དང་དོན་གྱི་རྒྱམ་པ་ཐ་དད་པའི་མདོ་སྒྲེ་མང་པོའི་སྟོན་སྟེ་ཡང་ཡང་དྲག་ཏུ་སྟོན་པ་དང་ལྡན་ལ་དགོངས་པ་དང་ལྡེ་མ་དགོངས་ཀྱི་སྟོན་སྟེ་
 བསྟན་པ་ལ་ཆེར་རི་སྒྲིད་བཤད་པའི་ཆོག་དེ་བཞིན་དོན་དུ་གསུང་བར་བྱ་བའང་མིན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྡན་འདས་རྒྱམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་གཤིན་ཏུ་ཐབ་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བཞིན་བརྟགས་ན་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་འདིས་སྒྲག་པར་མི་འགྱུར་བར་སྒྲུར་དོ་མཆར་ཁིང་གུས་པའི་འདུ་གཤམ་སྒྱེ་བའི་ཕྱིར་བརྟགས་པར་བྱ་ཡི་མ་བརྟགས་པར་སྒྲུང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གདམས་པའོ། །བརྟགས་ཀྱང་ངེས་པ་མ་རྟོན་པ་ཡང་ཤིད་མོད་
 ཀྱི་དེ་ནི་ཐབ་མོའི་དོན་ལ་སོ་སོར་དང་གིས་རིག་པ་དངོས་ལྟ་ཅི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བློ་གྲོས་མ་སྒྱེས་པས་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་ལ་འདུག་པའི་གནས་སྒྲུབས་འདི་ན་དང་པོ་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 འབྱུང་སྟེ་མ་ཐོས་པར་བསམ་པའམ་ཡིད་བྱེད་དེ་འབྱུང་མི་ཤིད་དོ། །རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མོས་སྟོད་པའི་བཟོད་པའི་ཡེ་གཤམ་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་འཕགས་པའི་ཆོས་ས་དང་པོ་ཐོབ་

[illegible]

མཛེས་པ་ལྟུང་།

ཐར་པར་འགྱུར་ལ། མཛོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མས་དཔྱོད་པའི་རྟོག་གི་པ་དག་ཐར་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བསམ་པར་བྱ་བ་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་སྒྲུག་པའི་གནས་སུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཛོན་རྗེས་ཙམ་གྱིས་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་
པས་གོ་ལ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོ་ནས་གོ་ལ་བར་རིགས་ན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་དེ་དངོས་པོ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པས་འཆིང་ཞིང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སེས་ན་གོ་ལ་བར་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱིས་པ་རྟོག་གི་
པ་རང་གི་སྒྲོ་གོས་ཚད་མར་བཟུང་ནས་འཕགས་ཆེན་རྒྱམས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་སྤངས་པ་ནི་ཁྱོན་པའི་རུས་སྤུལ་གྱི་དཔེ་དང་། དཔུས་ཡོང་གིས་མིག་ལྟ་ན་ལ་འགྲན་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཏུ་སྒྲོ་གོས་སྒྱུན་པ་སྟེ་རང་སྒྲོ་
ཚད་མིན་ལ་དཔང་པོར་བྱས་ནས་ཚད་མ་སྒྱུན་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བསམ་པ་དམན་པར་མོས་ཤིང་། རྒྱ་རིགས་སམ་ཁམས་ཀྱང་བྱེད་ཏུ་དམན་པ་དང་། རྒྱུན་གྲོགས་པོ་དམན་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་སྤང་བ་དག་གིས་ཡོངས་
སུ་བསྟོར་བ་དེ་དག །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་པའི་དོན་མ་ཙོར་བར་བཤད་པའི་ཆོས་འདི་ལ་གལ་ཏེ་མོས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ད་ཀྱིས་ཆོས་འདི་མཆོག་ཏུ་གྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དམན་པའི་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྱུན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་སུ་
མཁས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་སེས་སོ། །ཁྱོས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ཏེ་རིགས་མི་རིགས་ཏུ་ཟད་ཞིག་དཔྱོད་པའི་སྒྲོ་དང་ལྟན་པ་ཐོབ་ནས་ནི། ད་ཏུང་རང་གིས་སྤར་མ་སེས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་ལ་མི་དཔྱོད་པར། གང་ཞིག་ཐོས་པ་གཞན་

ཨ་
ཀྲུ་
པུ་
པུ་
པུ་

༡༡། །ཐེག་ཆེན་ལ་མ་བརྟགས་པར་རབ་དུ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་རང་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་དོན་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་དཔག་དུ་མེད་པ་མ་གཤིས་པར་ལྷག་མར་ལུས་པ་ལ། འདི་
རིགས་མི་རིགས་ཆོས་ཡིན་མིན་ཞེས་སྒྲོངས་པ་ཁྱོད་གང་གི་ཕྱིར་ན་ངེས་པར་བྱེད་དེ་དོན་ཚུལ་བཞིན་མ་གཤིས་པར་བྱུང་བུ་དང་དོར་བུའི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས་གཟུགས་མེད་སྒྲ་མེད་སོགས་དོན་གང་
ཞེས་སྒྲ་ཡིས་བསྟན་ཆོད་ལྟར་དེ་ནི་བཞིན་དུ་ངེས་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའམ་ཁོང་དུ་རྟུན་དོ་ཞེས་དགོངས་པ་མ་གཤིས་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་བབུང་ན། ཆོག་དེའི་དོན་བདག་གིས་གཤིས་སོ་སྒྲ་མ་དུ་སྒྲེམས་པ་སྒྲེ་ཞིང་། དོན་ཡང་དག་
པར་མ་གཤིས་པས་སྒྲོ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་གཞན་ཡང་སྤངས་པར་བྱེད་པས་ན། རང་ཉིད་བརྟན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོ་བས་སྒྲིབ་པ་
ཆེད་པོ་ཆེ་བསགས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཁྱོ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་གདུག་པ་སྟེ། ལུས་དག་གི་བུ་བ་ལྟར་ཀུན་སྒྲོང་སོགས་གྱིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། དེའི་
ཕྱིར་ཡིད་དུ་མི་འོང་ཞིང་གཞོད་པའི་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའམ། མི་རིགས་པ་ཡི་གཟུགས་མགལ་དུ་སོགས་ལའང་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་སོག་ལེ་ལྟ་བུའི་མདོ་ལས། དག་སྒྲོང་དག་མེས་ཆོག་པའི་མགལ་དུ་མ་ལ་

བཀའ་བཤམ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲོར་
33

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

ཡང་ཁྱོ་བོའི་སེམས་ཀྱང་སྒྲུང་བར་མི་རིགས་ན། སེམས་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོལ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ན། ཆོས་ཡང་དག་ཡིན་མིན་གཏན་ལ་མ་ཐེབ་པར་ཐེ་ཆོམ་བའི་ཆོས་ལ་ཁྱོ་བོ་མི་རུང་བ་ནི་སྒྲོལ་ཅི་དགོས་
ཏེ། ཡང་དག་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲུངས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལམས་དུ་མ་ཆགས་འཇིག་གི་བསྐྱལ་བ་མང་པོར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྒྱུད་དེ་མཉམ་མེད་དུ་གྱིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་ཐུག་བསྐྱལ་སྤྱིང་བར་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་བདག་ལོགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གིས་ཉམས་འོག་དུ་མ་རྒྱུད་པའི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་མོས་པ་མ་སྒྲེས་སུ་བེན་ཀྱང་ཁྱོ་བོ་བདེ་བར་བརྒྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུང་བར་མི་བྱ་བར་བཏང་སྒྲོམས་སུ་
བཞག་ན་ལོགས་ཏེ་རང་ལ་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་མེད་པས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྔེའི་རྒྱན་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་བཀར་བསྐྱབས་
ནས་ཐེག་པ་ཆེ་རུང་གི་བྱུང་བར་བྱེ་བྲག་དུ་གེས་པར་བྱ་བ་ལ་དཔྱེ་སྒྲོ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱབས་འགོ་ནས་སྐྱབ་པའི་བར་བཞི་པོའི་བྱུང་བར་བཤད་པ་རྒྱ་རིགས་དང་ལམ་གྱི་ཐོག་མའི་འཇུག་སྒྲོ་སྐྱབས་འགོ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་བསམ་
སྒྲོར་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བྲགས་པ་གེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་གེས་པར་བྱ་བ་ལ། སྐྱབས་འགོ་རིགས་སེམས་བསྒྲུང་སྐྱབ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། བྱུང་བར་དང་། བྱུང་བར་དེ་ལུན་གྱི་སྐྱབས་འགོའི་རང་བཞིན་

ཨ
ཨ
ཨ
ཨ
ཨ
ཨ

༡། འདྲོམ་བསྐྱུལ་ཏེ་བསྐྱུན་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་བྱུང་པར་བཞི་མདོར་བསྐྱུན། དེའི་དོན་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ཀུན་དུ་འགྲོ་དང་སྟགས་ཚེགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བདག་གི་སྐུ་བས་
འགྲོ་མི་བྱུང་པར་བཞིས་འཕགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུལ་པར་ཞུགས་པ་སྟགས་ཀྱིས་ཀུན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། མངས་རྒྱལ་ཏེ་དཔེ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་རྟགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་
དང་ཉན་རང་བེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དེའི་རང་བཞིན་སྟེ་དོན་རྒྱལ་པ་བཞི་ཡི་བྱུང་པར་གྱིས། ཐེག་པ་མཆོག་གི་དོན་ནམ་རྒྱལ་གྱི་ཕྱིར་རམ་ཆེད་དུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐུ་བས་སུ་རབ་དུ་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི།
འཇིག་རྟེན་པ་ཆོངས་དང་དབང་ཕྱག་སྟགས་ལ་སྐུ་བས་སུ་སྤང་བ་དང་། ཉན་རང་རྒྱལ་ས་རང་དོན་དུ་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐུ་བས་སུ་སྤང་བ་རྒྱལ་གྱི་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་སོ་སོ་སྟེ་པོ་དག་གིས་དང་པོར་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་བསྐྱུལ་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཞག་པའི་ཆེད་དུ་བདག་སྤྱོད་མེད་པ་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་མངས་རྒྱལ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་བྱུངས་གིར་སྟོན་ལམ་འདེབས་པའི་དེས་
པར་བྱ་བ་འདི་དག་འཇུ་སེམས་ཅན་མང་པོའི་ནང་ནས་ཀུང་འདི་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་ལམ་བཞིན་པ་གིན་དུ་དགོན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱ་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་སེམས་ཅན་རྒྱལ་སྤངས་སུ་

བཀའ་བམ་མའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟེར

བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་གཏོང་བ་སྟེན་གྱི་སྟོར་བ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་སྟོན་ཕྱག་རྒྱ་མར་བསྐྱེད་པར་དགའོ། །གང་གི་ཕྱིར་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སངས་རྒྱལ་ལྷ་ལྷ་མོ་མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕྱི་མའི་མཐའི་བར་དུ་
 མན་པ་བྱེད་པས་དོན་ཆེ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ལམ་རྒྱ་བརྩུང་ནས་རྒྱ་བས་སུ་བརྟེན་པ་ནི་དོན་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་བཤད་ལ་གོང་གི་རིམ་པ་བཞིན་བཞི་ལས། ཀུན་འགྲོའི་བྱང་པར་ནི་སེམས་ཅན་དང་
 ཐེག་པ་དང་ཡི་གེས་དང་མུང་འདས་ཀུན་འགྲོ་བཞི་རིམ་པ་ལྟར། གང་ཞིག་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་ཞུགས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་ཀུན་རྒྱུ་རྟོགས་པ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་ཡི་གེས་
 ཀུན་རྒྱུ་འགྲོ་ལ་མཁས་པར་ལྡན་པ་དང་། གང་ཞིག་མུ་ངན་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་པོ་གཅིག་རྒྱུ་རྟོགས་ཤིང་གེས་རབ་དང་སྦྱིང་རྗེས་སྦྱིང་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་མུང་འདས་སམ་གེས་བྱ་ཀུན་འགྲོ་སྟེ། དེ་
 འདྲའི་བློ་ལྡན་དེ་རྒྱ་བས་འདིར་ཀུན་འགྲོར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དེ་ལྟ་བུ་དང་མི་ལྡན་ནོ། །ཁས་ལེན་ལ་དངོས་དང་། དཔེས་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སྟེན་
 པ་ལ་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་དགའ་བ་མང་པོས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དོན་རྒྱ་གཉེར་བ་བསམ་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་བྱང་པར་དང་། གང་ཞིག་མོས་སྟོན་ནས་ས་བརྩའི་བར་དུ་ལམ་རྒྱ་བ་པ་ལ་སྟོན་པ་མེད་པར་ལུས་སྟེན་གཏོང་བ་དང་སྟེན་

मन्त्रादिप्रमाणैर्निर्णयितव्यम्

ལྟོན་པ་ལྟོན་

ཀྱི་གནས་དང་མ་མ་མཚུངས་པ་མེད་པ་དང་ཆོས་འདུ་བ་ལས་སྒྲིམ་པའི་སྒོ་ལྟར་བྱང་སེམས་དེ་ནི་ལས་ལེན་མཆོག་ཏུ་རིག་པ་བྱ་སྟེ། བྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པར་ལས་བྱངས་པ་དེའི་དབང་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རིགས་སུ
སྒྲིམ་པ་ལོའོར་ལོས་སྒྱར་བའི་བྱ་མཆོན་ལྟར་བཞིན་ནོ། །ཡང་ལོའོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་སྐས་སུ་སྒྲིམ་པ་ལ་མི་བལ་བ་ལས་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན། ལུས་མཆོན་གྱིས་བརྒྱན་པ། ཆུལ་ཕྱན་གཞན་དབང་དུ་འདུ་ཁིང་ལེགས་པར་སྒྲིང་
པ། ཆུལ་སྤྱིད་གྱི་ཡོངས་སྒྲིང་ཐོབ་པ། ཆུལ་པོའི་ལུགས་དང་རིག་གནས་ཀྱི་ལ་མ་ལས་པ་བཞི་ཡོད་པ་དང་མཚུངས་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་དེ་ཡང་སྒྲ་ཆོགས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་མཆོན་བཟང་པོ་དང་དཔེ་བྱེད་བཟང་པོ་ཀྱན་
གྱིས་དེའི་ལུས་བརྒྱན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལོའོར་ལོས་སྒྱར་བའི་མཆོན་ལས་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱིས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གསལ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱད་པར་
གྱིས་སོ། །སྒྲོ་ཡི་སྒྲོ་བས་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་སྒྲོ་བས་ཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནམ་ཡང་མི་ཟད་པས་མཐའ་ཡས་ཤིང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
ཞི་བ་རྟེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱལ་བསྐྱལ་ལས་བཏོན་ནས་གཏན་བདེར་འཛིག་པས་ན་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཆེན་པོ་རི་ལྟ་རི་སྒྲིང་དམ་ཐབས་དང་གེས་རབ་གྱི་སྒྲོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་

༡། །བཤམས་པ་སེས་སོ། །ཡང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་སྐས་མཚན་དང་ལྟན་པ་དེ་ཡང་གྱིས་རྒྱལ་ཚབ་དྲུང་བར་བསྐྱར་བ་དང་། ལྷ་བ་ལྷག་པར་བརྟགས་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་སྐྱུ་རྒྱལ་གྱི་ལ་མཁས་པ་དང་། འབངས་འཁོར་རྒྱམས་ཚར་གཅོད་དང་རྗེས་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་སྒྲིང་བ་བཞི་དང་ལྟན་པ་བཞིན་དུ། སྤྱི་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཁས་ལེན་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡང་། ས་བརྟུ་པར་སངས་རྒྱས་གྱི་ལྷ་ལོང་ཟེར་ཆེན་པོས་དབང་བསྐྱར་བ་བྱིན་པ་དང་། དེའི་སྒོ་བས་གྱིས་ཡེ་སེས་ཐོགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་རི་ལྷ་རི་སྒྲིང་གྱི་ཆོས་ལ་དབང་བ་གྱིན་དང་ཡང་དག་ལྟན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་འཁོར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱིན་དུ་རྒྱ་འབྱུལ་དང་ཆོས་སྒྲིན་པའི་རྒྱལ་པ་གྱིན་ནས་སེས་པ་དང་། ལྷག་པ་རྒྱལ་བྱིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་བཅའ་བས་ཉེས་པ་བྱེད་པ་ཚར་གཅོད་པ་དང་ལེགས་པ་བྱེད་པ་ལ་ལན་འདོགས་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་གཉིས་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དང་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་གྱི་གསང་བ་ལ་སྐྱོན་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཉན་ཐོས་རྒྱམས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་ཡིད་བརྟན་གྱི་མཚན་དྲུག་པའི་སྒོར་པོ་ཆེན་པོ་ནི། རྒྱལ་པོའི་བརྟན་མོའི་སྐས་སོགས་འཁོར་གྱི་ནང་ན་འཇུག་པ་དང་། མཛོད་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱོན་པ་བྱེད་པ་དང་། གསང་བའི་གཏམ་བཤོས་པ་དང་། གཞན་ལ་བཀའ་བསྒྲོ་བར་དབང་བ་བཞི་ཡིན་པ་ལྟར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡང་།

༡༡། །པོར་ཚེས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་ན་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་ཅིང་བདག་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་རྒྱས་པར་མཐོང་ནས་རབ་རྟུང་དགའ་བ་སྡེ་ཞིང་། རང་དང་གཞན་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤང་
 པོ་ཆེན་པོ་རབ་རྟུང་ཞི་བ་ཉིད་བྱེད་ལ། དེའི་ཆེན་འཕྲོ་བ་མེད་པ་དང་། མི་བསྐྱགས་པ་དང་། ལམོར་གྱི་འཇིགས་པ་དང་། རན་འགྲོར་ལྟར་བ་དང་འཆི་འཕོ་བའི་འཇིགས་པ་ལྟ་དང་བྲལ་བས་རང་གིས་སྒྲུག་བསྐྱེལ་ཞི་ཞིང་བདག་
 བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཇིགས་པ་དེ་ལྟ་ཡང་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ས་བརྒྱད་པར་མི་སྡེ་བའི་ཚེས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡོ་སེས་ཀྱི་སྤང་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྡེ་བྱ་
 མཚན་གོ་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ལྟ་དང་ས་བརྒྱ་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཐོབ་སྡེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཚེས་སམ་མདོ་སྡེ་སྟོགས་ཚེས་མང་པོ་ཆད་མེད་པའི་སྤང་པོ། །འཇིག་རྟོན་པ་དང་ཉན་རང་ལས་
 སུལ་དུ་གྱུར་པ་མཚན་དང་རབ་རྟུང་གྱུར་པ་ལམོར་བའི་མཐའི་བར་དུ་རྟག་པའི་ཚེས་ཀྱི་སྒྲུ་སྡེ་དགོ་བའི་ཚོགས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་སེས་བྱའི་བག་ཆགས་གཏན་ནས་བསྡོམ་ཅིང་། སྤྱིད་པ་དང་
 ཞི་བའི་མཐའ་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མི་གནས་པའི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའོ། །པའི་བ་ཟེལ་གཞོན་རྒྱས་བཤད། སྡོ་ལྟན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེས་དགོ་བ་རྣམ་པ་བཞིའི་སྡོ་ནས་ཉན་ཐོས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཚེགས་མང་པོ་དང་བཅས་པ་ཟེལ་གྱིས་གནོན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགོ་བ་ནི་མོས་སྟོང་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ཚོས་མཚོག་མན་ཆད་ལ་གནས་པའི་དགོ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལྟར་བྱང་འདས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་གྱི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡང་བྱེད་པས། རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གནོན་ཏེ། །ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་དགོ་བ་ནི་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་དོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་དག་པ་ས་གསུམ་དུ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡོ་སེས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པས་དགོ་བའི་རྒྱ་བ་རྒྱམས་འབྲས་སུ་སྒྲིན་པ་ལྟར་འཕེལ་ཁིང་སྒྲིན་པ་དང་། སྟོབས་
 དང་པར་ཕྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་འཕེལ་བ་དང་རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་དང་ཚོས་འཆད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་རྒྱམས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་མ་
 འདྲིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལུན་ལུམ་ཚེགས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་བརྟེས་པ་དེ་ཡང་སྤང་པོ་ལྟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཡང་ནམ་ཡང་ཐད་མི་སེས་པས་ཉན་ཐོས་རྒྱམས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་ཏེ། །དེ་ལྟར་ཐོག་ཆེན་པའི་སྟབས་སུ་
 སོང་པའི་དགོ་བ་དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཚོས་མཚོག་མན་ཆད་དུ་མོས་སྟོང་པའི་སེམས་བསྟོན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་མ་ཡིན་པ་ས་གནིས་པ་ཡན་ཆད་བདུན་པའི་བར་ལྟག་པའི་བསམ་པ་རྒྱུ་པར་དག་པས་སེམས་ཅན་རྒྱམས་ཡོངས་

གུ་པ་ནས་ནམ་མཁའ་ཇི་སྟེན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བྱེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་སྟོབ་པའི་དུས་སུ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དཀའ་བ་སྤྱོད་ཆོག་སྟེན་པ་ལ་ཡོངས་སུ་སྟོབ་པ་མེད་པ་ནི་སྤྱབས་སུ་
 འགྲོ་བའི་ལས་སོ། །ཆོ་འདིར་ཟང་ཟེང་དང་དགེ་བས་ཕན་བརྟགས་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་ལྷ་མིའི་ཡོངས་སྟོན་དང་སྤྱང་འདས་ལ་བཀོད་པ་བདེ་བ་ཞེས་སྟོབ་རྟུན་འགྲེལ་བ་སོགས་སུ་བཤད། ཆོ་འདིར་མདོན་མཐོའི་བདེ་བ་དང་། ཕྱི་
 མར་ངེས་ལེགས་ཀྱིས་ཕན་པ་ཞེས་སུ་བཤད་པའང་གཞན་ན་ཡོད། གནས་སྤྱབས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཕན་པ་ཞེས་འཆད་པའང་ཡོད་དོ། །ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ལམ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་གང་ཟག་སོ་སོ་ལ། ཐེག་
 པ་གསུམ་པོ་ཀུན་གྱིས་རྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་རྟག་དུ་ལྡན་པ་ནི་ལྡན་པའོ། །དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱབས་འགྲོ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་ཀུན་དུ་འགྲོ་བས་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གང་ལ་དད་པའི་སེམས་ཅན་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་རྣམས་ལ་
 ཐེག་པ་དེ་དང་དེའི་ཆོས་བསྟན་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་བའམ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བྱེད་པས་ཐེག་པ་ཀུན་གྱིས་རྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་རིགས་ཅན་གསུམ་པོའི་སྤྱབས་དང་མགོན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། རིགས་ཅན་དེ་དག་
 རང་རང་གི་ཐེག་པ་དེ་ལ་རྟོན་པའམ་སྟོབ་ཁེལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱབས་འགྲོ་དེའི་དབྱེ་བའམ་འཇུག་པ་ནི། བརྒྱ་ཡིས་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་རང་གི་རག་གིས་ཁས་བླངས་པ་དང་མཁན་སྟོབ་

མཁུ་
མཁུ་
མཁུ་
མཁུ་
མཁུ་

༡༡། རྒྱལ་ས་ཀྱི་དག་གི་སྒྲ་སྒྲ་ས་ཀྱི་བརྒྱ་ལས་ཐོབ་པ་ནི་རགས་པ་བརྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་བས་འགྲོ་དང་། ཚེས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ནི་ས་དང་པོར་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཛོན་སུམ་རྟོགས་པ་ལས་དེ་ཕན་ཆད་ཉམས་མི་
ཤིད་པ་ཐོབ་པ་ནི་ཐབ་པ་འཇམ་ཕྱ་བ་ཚེས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་འདྲ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་དང་རྒྱ་འབྲས་ལས་ལྷན་འཇུག་པ་དུག་དང་ལྷན་པའི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའ་ལྟོ་ལྷན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་སྒྲ་བས་འགྲོ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉན་རང་རྒྱལ་ས་ཀྱི་དེ་ལས་མཚོག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཇུག་བསྟུ་བའི་ཚེགས་བཅད། རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོག་པ་ཆེན་
པོའི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་བས་སུ་འགྲོ་བ་འདིར་སོང་བ་ནི་དོན་ཆེ་སྟེ། རི་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་རང་གཞན་དོན་གཉིས་བསྟུ་བ་ལྟེར་སྒྲ་བས་སུ་སོང་བ་དེ་ནི། ས་དང་ལམ་རིམ་པར་བསྒྲ་བས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་དང་མི་
འཇིགས་པ་དང་ལྷན་ལས་ལྷན་བྱུང་རྒྱུ་མི་འཆད་པ་སྒྲ་ས་ཐོབ་པའི་བར་གྱི་དཔག་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚེགས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་རང་དོན་སུན་སུམ་ཚེགས་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་མ་ཐའ་ལས་པའི་འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་ལ་
ཉིད་རྗེའི་བསམ་པས་བྱུང་བའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོར་བ་མཚུངས་པ་མེད་པ་འཕགས་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་དང་བྱུང་སེམས་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཚེས་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་དག་གྱུར་སྟོགས་བརྩུར་རྒྱས་པར་སྟོན་ཅིང་འཆད་བར་བྱེད་པས་གནས་སྐབས་

བཀའ་བམ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

དང་གཏན་གྱི་བདེ་བ་རྣམ་གྲོལ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པས་བསམ་པ་དང་སྒྲོར་བ་སྤུན་སྒྲུལ་ཚོགས་པ་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་ལེའུ་སྡེ་གསུམ་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དེ་
 ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་ཡང་ཐོག་མ་ནི་སྐབས་འགོ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་ལམ་དེ་ནི་འཁོར་བའི་སྐབས་བསྐལ་ལས་གཏན་དུ་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ནས་དེའི་ཕྱིར་ན་ལམ་དེ་སྒྲོན་པ་པོ་དང་།
 ལམ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་དག་གུང་མཚོག་གི་སྐབས་སུ་བཟུང་ནས་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི་དགོན་མཚོག་གསུམ་སྐབས་གནས་ཡང་དག་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཚོས་འདི་བའི་སྐལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོར་སྐབས་འགོ་བཤད་དོ། །
 དེའི་རྗེས་སུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་བར་མཆུངས་གུང་། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་སྐབས་འགོ་དང་། ཁ་ཅིག་ཐེག་དམན་པའི་སྐབས་འགོར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་རིགས་ཅན་གསུམ་འབྱུང་བ་འདིའི་རྒྱ་ཅི་ཡིན་
 སྐམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་ཕྱིར་རིགས་གྱི་ལེའུ་བཤད་དེ། རིགས་མཚོག་དང་ལྡན་པས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་བཤད། བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེས་སྒྲོར་བ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས་སེམས་
 བསྐྱེད་གྱི་རྗེས་སུ་སྐབ་པ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། སྐབ་པ་སྐྱེད་ལན་གཉིས་བྱུང་བ་ནི་སྐམ་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྐབ་པའི་བྱེད་པར་བྱེད་ཀྱིས་པར་བྱ་བ་ཅུམ་གྱིས་སྐྱིར་བསྐྱན། སྐབ་པའི་ལེའུ་ཕྱི་མར་བཤད་སྐབ་གྱི་ཐུས་ཕྱི་བའི་

ཨྲ
ཏྲི
ཏྲི
ཏྲི
ཏྲི

ཨྲ། །སྒྲུབ་པ་ལག་ལེན་དངོས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འབྲོས་དོན་སྒྲིམ་ནས་དགྲུག་གི་དོན། གཉིས་པ་རིགས་གི་ལེའུ་བཤད་པ་ལ་རིགས་ཡོད་པ་བཤད་པ་དང་། རིགས་མེད་པ་བཤད་པ། ཐེག་པ་མཆོག་གི་རིགས་ལ་བསྐྱུགས་པའི་སྒྲིམ་ནས་ལེའུའི་མཐུག་བསྐྱུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ་སྒྲིམ་གི་སྒྲིམ་ནས་མདོར་བསྟན། དེ་དག་སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ཡོད་དང་མཆོག་དང་སྐྱེས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། སྒྲིམ་རིགས་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལས་ཐེག་ཆེན་གི་རིགས་མཆོག་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། རིགས་གི་མཆོན་ཉིད་དང་རིགས་དེའི་རྟགས་དང་། རིགས་གི་རབ་རྟུང་བྱེ་བ་དང་། རིགས་སད་པར་མི་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་འཇམ་ཉེས་དམིགས་དང་། རིགས་གི་པན་ཡོན་དང་། རིགས་གི་དཔེ་གསེར་དང་རིན་ཆེན་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་དོན་བརྒྱད་པོ་སོ་སོ་རེ་རེ་ལ་འད་རྒྱུ་པ་བཞི་རེས་འཆད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་གི་རིམ་པ་དང་མཆོངས་པར་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་རིགས་ཐ་དད་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གི་ཁམས་ན་རིགས་སམ་ཁམས་རྒྱུ་པ་དུ་མ་སྒྲིམ་ཆོགས་པ་རྒྱུ་པ་ཡོད་པ་དང་། ཞེས་པ། ཁམས་དང་ས་པོན་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་གི་རྒྱུ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་རྒྱུ་པ་ཁམས་ནི་མི་འདྲ་བ་རྒྱུ་པ་སྒྲིམ་ཆོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཅིག་འདོད་ཆགས་ལ་སྒྲོད་པ། དེ་བཞིན་ཞེ་སྒྲུང་དང་། གཉི་མུག་དང་། ད་རྒྱལ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཤས་ཆེ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཉན་

བཤད་པ་མཁའ་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲིམ་

ལྷ་མོ་དུ་གྲུ་

ཐོས་དང་། དེ་བཞིན་རང་རྒྱལ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར་རིགས་ཐ་དད་ཡོད་པར་ངེས་སོ། །སེམས་ཅན་ཆགས་སོགས་སོ་སོའི་གས་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་འང་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་མི་འདུ་བ་དུ་མར་
འགྱུར་བས། བ་རུ་རའི་མདོ་ལས། འཕང་དང་ཞིང་དང་དཔག་ཆད་གཅིག་ཅུ་ཡོད་པའི་བ་རུ་རའི་ཕུང་པོ་ལས་འདི་ནི་སེམས་ཅན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སོ། །འདི་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་སོ། །འདི་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སྦྱོད་པའི་
རིགས་སོ་ཞེས་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་གྱིས་ཁམས་སོ་སོའི་སེམས་ཅན་བཤམས་ན་བ་རུ་རའམ་རི་ལུའི་ཕུང་པོ་དེ་ལྟར་དུ་བྱད་པར་འགྱུར་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནི་བྱད་པར་མི་འགྱུར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མོས་པ་དང་ཞེས་པ་
རིགས་སམ་ཁམས་ཀྱི་དབང་གིས་མོས་པ་འང་མི་འདུ་བ་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་དེ། བས་གཅིག་ལྟ་ལ་ཡང་། ཁ་ཅིག་མངར་བ་ལ་མོས། ཁ་ཅིག་སྒྲར་བ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་ནས་མོས་པ་ཆད་མེད་པ་ཡོད་ལ། རྣམ་
གྲོལ་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་། དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་བསྟན་རུང་མ་བསྟན་རུང་ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་དད་ཅིང་ཐེག་ཆེན་ལ་མི་དད་པ་སོགས་ཐ་དད་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་པར་བྱིན་སྐབ་རུས་མི་རུས་ཐ་དད་ཡོད་པ་
དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བུང་རུབ་ལྟ་བུ་རུང་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་བུང་རུབ་འབྲིང་པོ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་བུང་རུབ་མཆོག་སྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་མཆོན་བཞི་དམིགས་པའི་བྱིར་རིགས་ཐ་དད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་

༡༡། །དེས་པར་བརྗོད་དེ། རིགས་སྐུ་ལམས་ཐ་དང་མེད་ན་རྒྱ་ལྟ་བུ་ལས་མེས་པ་སྟགས་ཕྱི་མ་གསུམ་ཡང་ཐ་དང་མེད་པར་འགྱུར་རིགས་ན་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་ལམས་ཐ་དང་ཡོད་པར་གྱུ་བ་ལོ། །གཉིས་པ་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་མཆོག་ཡིན་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་བྱུང་བའི་གསལ་ལ་ཞིང་དག་པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་ན། ཐེག་དམན་པའི་རིགས་ལས་བྱུང་བར་འབྲགས་པ་དང་། ས་
 དང་ཐར་ཕྱིན་དང་མཐར་འབྲས་སྟོབས་བརྒྱ་སྟགས་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་ནི་བདག་གི་དོན་དང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱུང་བ་པ་འབྱུང་བས་དགེ་བའི་དོན་ཆེན་པོའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། སྤང་པོ་
 ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤང་ན་ལས་འདས་པར་གྱུར་གྱུང་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སྟགས་པའི་དགེ་བ་འཁོར་བའི་མཐའི་བར་དུ་མི་བད་པ་ཡི་རྒྱ་མཆོན་བཞི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ནི་མཆོག་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ།
 དགེ་བ་གསལ་ཞིང་དག་པས་བྱུང་བར་དུ་འབྲགས་པ་སྟགས་བཞི་པོ་དེ་ནི་ཐོས་ལ་མེད་པས་དེའི་རིགས་གྱིས་དེ་འདྲའི་དགེ་བའི་རྒྱ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །གསུམ་པ་རིགས་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ནི། རང་བཞིན་དུ་གནས་
 པའི་རིགས་དང་། རྒྱས་པ་ཡི་རིགས་སྐུ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ནི་སྤྲུལ་རྟེན་དང་། ཕྱི་མ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་རྣམ་གྲངས་གྱིས་བཞིའོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ནི་སེམས་ཅན་པའི་བཞིན་པ་

ལྷ་མོ་དུ་བྱུང་།

ལྷ་མོ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྒྲིམ་ཆེད་དུག་གི་བྱུང་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཞེས་རང་བཞིན་གསེས་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་སྟེས་ཀྱང་མ་བྱས་མ་བཅོས་པར་མངོན་པར་འཆང་བྱ་བའི་ས་བོན་དང་ལྷན་
པ་སྟེ། ས་བོན་དེ་དང་ལྷན་པས་བྱ་མེད་བྱུང་བྱུང་འཆང་བྱ་བའི་སྒྲུལ་བ་ཡོད་པ་ཞེས་ཏུ་འདོད་དེ། དཔེར་ན་རྫོ་ཡི་རིགས་ལ་ལའི་ཁམས་ན་གསེར་ཡོད་པ་དང་ཁ་ཅིག་ལྷགས་དང་། ཟངས་སོགས་ཀྱི་ཁམས་ཅན་ཡིན་པ་ལན་ཚུན་
འབྱུར་མི་རུང་བ་ལྟ་བུར་འདོད། འདིའི་ལྷགས་ལ་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་དང་། མ་ངེས་པ་དང་ཐར་བའི་ས་བོན་དང་གཏན་བྱལ་རིགས་ཆད་དང་ལྷར་བཞེད་དོ། །བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་དེའི་རྣམ་བཤུག་གསུངས་མོད་ཀྱིས།
དཔུམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གནས་སྐབས་སུ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ལྟ་ཡོད་པ་མི་འགོག་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པར་ངེས་པ་དག་རང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་བར་དུ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩོན་དུ་བཞུགས་ཀྱང་འགོག་མི་
རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། འདོད་ཆེན་པོ་འཁོར་བ་སྒྲོང་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་གཏན་མི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་དེར་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐར་ལམ་ལ་བཀོད་པར་མི་སྒྲོད་པ་ཡང་ཡོད་དགོས་ཏེ། མེད་ན་ཉན་རང་གི་བྱུང་བྱུང་
ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དང་། འཁོར་བའི་མཐའ་མི་ཟད་པ་སྟེད་དུ་སེམས་ཅན་ཡོད་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་རིང་ལ་སངས་རྒྱལ་དུ་མ་བྱོན་ཀྱང་ད་དུང་ཐར་པ་མ་ཐོབ་པའང་ཡོད་པས་སེམས་ཅན་པའི་བཞེད་པའང་དགོངས་པ་

ཨ

ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་ནས་མི་འཕྲད་པ་མ་ཡིན་ཡང་།

༡༡། །གཅིག་གི་ཕྱོགས་ནས་མི་འཕྲད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གསེས་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བདེ་གསེགས་སྒྲིབ་པོ་ཡིན་པ་ལས་འདས་པ་མི་སྒྲིབ་དེ་དེ་ཉིད་མེད་ཆ་བ་
བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་མེད་མི་སྒྲིབ་པས་གཏན་དུ་རིགས་ཆད་མེད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སེམས་ཅན་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་
སྐྱེས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་སེམས་ཅན་ལ་མེད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། འོད་གསལ་མ་ཡིན་རང་བཞིན་ལ་བཟོད་དོ། །ཞེས་
པས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གསལ་སྒྲིབ་བྱུང་འཇུག་གི་གནས་ལུགས་ལ་བྱེད་པ་རྒྱུད་བྱ་མར་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་དག་གི་དོན་སྐབས་འདིར་རྒྱས་པར་མ་སྒྲོས་སོ། །
རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་རིགས་ལ་བྱ་སྒྲིབ། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ལ་གནས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་དེ་ནས་དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་དང་ཕྱད་དེ་སྒྲིབ་མེད་བྱུང་རྒྱུ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའི་རྒྱུད་པ་སྒྲིབ་དུ་བརྒྱུག་པ་དེའི་ཆོ་རྒྱས་འགྱུར་རམ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་རིགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་གཉིས་ལ་རྣམ་གྲངས་ཅམ་གྱིས་བཤད་རྒྱལ་གཞན་ཡང་། བྱུང་སེམས་རིགས་ཅན་དང་པོ་ནས་ཐོག་ཆེན་ཞུགས་པ་རང་

བཀའ་མཐོང་པོ་ཤིང་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ།

བཞིན་གྱི་རིགས། བྱང་མེམས་རིགས་ཅན་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པར་ཞུགས་པ་བཞེས་གཉིན་གྱི་དབང་གིས་སྤྱར་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་གང་དག་བསྐྱབ་པའི་རིགས་ཞེས་དང་། ཡང་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་དང་པོ་དང་། མ་ངེས་
 པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་དགེ་པའི་བཞེས་གཉིན་གྱིས་བཟུང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལྟེ་མའི་ཐ་སྤྱད་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་པར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས། དེ་ལ་རིགས་ནི་རྒྱའི་དོན་ཡིན་པས་རང་བཞིན་
 གནས་རིགས་ཅན་ལ་གནས་པའི་དུས་ན། དེ་རྒྱ་ཡིན་པ་ཅན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཡོད་ལ། འབྲས་སུའི་མཆོན་ཉིད་དུ་མེད་པས་ཡོད་མེད་ཉིད་དང་། ཞེས་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཆ་ནས་གསུངས་སོ། །རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་བྱུང་བས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ནི་སྤྱི་མ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་སུ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ལམ་གྱི་མ་རྣམས་འབྱུང་བས་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་གནས་རིགས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་སྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་
 བར་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་དང་འབྲས་སུ་རྣམས་འབྱུང་བས་སོ། །རིགས་ཀྱི་ངེས་ཆོག་ནི། གོ་ཏུ་ཞེས་པ་གྲ་ཆ་ཡོན་ཏན་དང་ཏར་སྟོལ་པའི་རྒྱ་བསྐྱས་པས། ཡོན་ཏན་སྟོལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དུ་གེས་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་
 འདིས་མེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་མོས་སྟོད་དང་ས་བརྩའི་རིམ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་མཐར་ཐྱིན་ཅིང་སྟོལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །བཞི་པ་རིགས་ཀྱི་མཆོན་མའམ་རྟགས་ནི་གིན་དུ་མང་ཡང་མདོར་བསྟན་

ཨ
རྩེ་མོ་
རྩེ་མོ་
རྩེ་མོ་
རྩེ་མོ་

༡༡། །གང་ཟག་གང་ལ་རྟགས་བཞི་པོ་དེ་རྒྱལ་ས་ཡོད་པ་དེ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པར་དུ་བས་མེ་བཞིན་གཤམ་པར་བྱེད་དེ། གང་ཞེན་ཐོག་ཆེན་ལ་སྒྲོར་བའམ་འདྲག་པའི་སྒྲོན་དུ་ཞེས་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་
དུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་དུ་ཡང་གང་ཟག་དེ་ཡིས་སེམས་ཅན་སྟག་བསྐྱེད་པར་མཐོང་ནས་སྒྲིང་རྩེ་དང་གིས་སྒྲིང་བ་དང་། ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ཟེང་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཐོས་པ་ཅམ་ནས་དེའི་དོན་མ་གཤམ་གྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མོས་
པ་སྒྲིང་བ་དང་། གཞན་དོན་དུ་དགའ་བ་སྒྲིང་བ་རྒྱལ་ས་ཐོས་ན་ཡང་འདྲི་ག་ལ་རྒྱས་སྒྲུལ་དུ་མི་ཞུམ་པར་དེ་དོ་མཚར་རོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་སྒྲིན་དུག་གི་དགོ་བ་རྒྱལ་ས་ལ་འང་དང་གིས་སྒྲོ་ཞིང་སྒྲིང་བར་དགའ་
བ་ནི། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་གྱི་རྟགས་སུ་ངེས་པར་བཤད་དེ་རིགས་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་རྒྱལ་ས་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་རང་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བུ་རིགས་གྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ནི་འདྲི་ལྟ་སྟེ། ཅན་རང་བྱང་སེམས་གསུམ་པོ་གང་རུང་
དུ་མཐའ་གཅིག་དུ་ངེས་པའི་ངེས་པ་ཡི་རིགས་ནི་རང་རང་གི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་གྱི་རི་ལྟར་བྱས་གྱང་བྱང་རྒྱལ་གཞན་མི་འཐོབ་པ་དོ་ཡི་ཁམས་གསེར་དངུལ་སོགས་གང་རུང་གི་ཁམས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། མ་ངེས་པའི་རིགས་ནི་ཐོག་
པ་གསུམ་པོ་གང་དང་འབྲུན་ན་དེ་དང་དེའི་རིགས་སུ་འགྱུར་རུང་བ་དོ་ཡི་ཁམས་ལ་ལ་བཞུ་སྒྲུང་ས་དང་སྒྲིན་གྱི་བྱང་བར་ལས་གསེར་རམ་དངུལ་དང་ཟངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལྟར་རིགས་ངེས་པ་དེ་ལ་སྒྲིན་རྒྱལ་ས་

ཡག་འཕ་མ་མི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲོར་

གྱིས་ནི་མི་འབྲེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགོ་བའི་བསེས་གཉེན་གྱིས་ཆོས་གཞན་བསྟན་ཀྱང་རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་དང་དེའི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་གཞན་དང་དུ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་མ་ངེས་པ་རྣམས་ནི་
 ཆུན་གྱིས་འབྲེགས་པ་ཉིད་དེ། རས་དཀར་པོས་ཆོན་དམར་པོ་སྟགས་གང་ལྟར་འཛིན་པ་ལྟར། དགོ་བའི་བསེས་གཉེན་གང་དང་ལྟར་པ་དེས་བསྟན་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མདོར་བསྟུན་ན་རིགས་ཀྱི་
 དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་འདི་བཞི་ལོ། སྒྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ངེས་པའི་རིགས་དང་། མ་ངེས་པ་ཆུན་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་གཉིས་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དུག་པ་རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཞེས་པ་རིགས་ཡོད་ཀྱང་དགོ་བའི་སྟོད་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་གོགས་སྒྲིབ་པ་འཇུག་ཉེས་དམིགས་ནི། ཆགས་སྒྲུང་གཉི་ལྷག་སྟགས་ཉོན་མོངས་པ་ལུན་རིང་གོ་མས་པ་དང་། སྒྲིག་པའི་
 གོགས་པོ་ངན་པའི་དབང་དུ་སོང་ནས་མི་དགོ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡོ་བྱད་གྱིས་ཐོངས་པས་དགོ་བ་ལ་མི་འཇུག་པར་སྒྲིག་པའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་རྗེ་པོ་ཆོས་རྒྱུན་པ་སྟགས་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏེ་སྒྲིག་པ་
 མི་བྱེད་པ་དང་དགོ་བ་བྱེད་པའི་རང་དབང་མེད་པ་དང་བཅས་པས་མདོར་ན་རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་རུ་བསེས་པར་བྱའོ། །བདུན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་ལགས་པ་འཇུག་ཡོན་ནི། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་

༡༡། །དང་ཐར་པའི་རིགས་མེད་པ་དག་གི་མཆོམས་མེད་ལྷ་མོགས་སྒྲིག་པ་དྲག་པོ་བྱས་ན་གི་མ་ཐག་དུ་སེམས་ཅན་དམུལ་པ་རྣམས་སུ་སྒྲིེ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དག་གིས་མཆོམས་མེད་པ་སྒྲིགས་ཀྱི་
 ལས་བྱས་ཀྱང་། བསྐྱལ་བའང་ལོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐར་དུ་ཆོད་པའི་སྒྲིག་ཀྱི་དུས་རིང་མོ་ཞིག་ན་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་ཞིང་སྒྲིག་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་གི་སྤྱར་དུ་རིགས་ཅན་གཞན་ལྟར་སྒྲིན་མི་རྣམས་ཞེས་འགྲེལ་པས་བཤད། དེའི་ལྷ་མོ་
 མཆོན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་ཞུགས་ཀྱང་ངོ་ཆ་བ་དང་འགྲོད་པ་སྒྲིག་པའི་ལ་དགའ་བར་མི་འཛིན་པ་སྒྲིགས་སེམས་ཅན་གཞན་ལྟར་མི་དགའི་རྣམས་སྒྲིན་དེ་ཡང་སྤྱར་དུ་སྤྱོད་
 དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །ངན་སོང་དུ་སྒྲིག་པའི་ཆོན་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་པ་དག་ནི་དམུལ་པ་སྒྲིགས་ཀྱི་ཆོ་ཆད་རྒྱུས་ཀྱི་ཐར་དུ་སྤྱོད་དགོས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དེ་ཙམ་སྤྱོད་མི་དགོས་པར་སྤྱར་དུ་ཐར་པ་དང་། ངན་
 སོང་གི་གནས་དེ་ནང་ལྷག་བསྐྱལ་རུང་དུ་ཙམ་སྤྱོད་བས་ཐར་རྣམས་དེ། རྒྱལ་པོ་མ་སྒྲིག་དགས་པ་རྒྱན་ཞུགས་བསད་པའི་མཆོམས་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམས་སྒྲིན་དམུལ་པར་དར་གྱི་པོ་ལོང་བརྟམ་པའི་ཡུན་ཙམ་ལས་མ་སྤྱོད་པ་ལྷ་
 བུའོ། །ངན་སོང་དུ་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱོད་པའི་དུ་ན་ཡང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་དབང་མེད་པར་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱོད་པ་ལ་སྒྲོ་ཞིང་རྒྱ་དེས་བདག་ལྷ་བུའི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྤྱོད་རྗེ་ཆེན་པོ་སྒྲིག་ནས་དེ་དག་དགེ་བ་

མཛེས་པ་ལྟར་

ལ་འཛོལ་ཅིང་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དེ། མཛེས་པོའི་ལུ་མོ་དང་གུད་པ་གྱི་ཏཱ་ལྷ་མ་ཐར་ལྟ་བུའོ། །བུང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མིན་པ་གཞན་ངན་སོང་གི་སྐྱལ་བསྐྱལ་མུང་བ་རྣམས་ནི་སྐྱལ་བསྐྱལ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་ཉམས་སུ་
སྦྱང་བ་དང་། སྐབས་དེར་པན་རྩལ་ཞེས་པ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡིན་ཅོ། །དེ་ལྟར་ཐོག་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་ལོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཅོ། །བརྒྱད་པ་དཔེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དེ་ནི་
གསེར་གྱི་རིགས་སམ་ཁམས་ཆེན་པོ་བཞིན། ཤེས་པར་བྱ་ཏེ། དེ་ལྟར་གསེར་ཆེན་པོ་འཕྲུང་བཟང་པོ་དག་གི་ཁམས་ནི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྷན་ཏེ། གསེར་མང་པོའི་གནས་སམ་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། གསེར་འོད་གསལ་བའི་གནས་
བྱེད་པ་དང་། གསེར་དྲི་མ་མེད་པའི་གནས་བྱེད་པ་དང་། གསེར་ལས་སུ་རུང་བའི་གནས་བྱེད་པ་བཞིན། བུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཀྱང་ཐར་བྱེན་དང་ས་དང་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་སོགས་དགེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་
གནས་སུ་གྱུར་པ་ཏེ། གསེར་བཟང་པོ་འབྱུང་བའི་ཁམས་སམ་འབྱུང་ལུངས་དེས་གསེར་སྒང་འབྱུང་ལ་སོགས་པ་གྲངས་མེད་འབྱུང་བའི་གནས་བྱེད་པ་བཞིན་ཅོ། །གསེར་གྱི་ཁམས་དེ་ལས་གསེར་མདོག་བཟང་པོ་འོད་གསལ་བ་
ཞིང་འཆོར་བ་འབྱུང་བ་ལྟར། བུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྱི་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་བྱེན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་བའི་གནས་སམ་རྟེན་བྱེད་དོ། །གསེར་ཆེན་པོའི་ཁམས་

बन्धनः चतुर्ध्वजैः सज्जः सज्जः सज्जः सज्जः

དཔེ་གནས་སྤྱུ་ལྟར་པས་སོ། །རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་མཆོག་རྣམས་དབྱིབས་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་ལྟར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔེའི་རིགས་དེ་ཡང་དཔེ་བར་འགོ་བ་དང་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱུང་པར་
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྤྱུ་ལྟར་པའི་བྱིར་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་བྱུངས་ལས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་ཆོགས་ཆོད་མེད་པ་འབྱུང་བའམ། རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་རྣམས་རིན་ཐང་ཆོད་གཞིལ་དུ་མེད་པས་སེམས་ཅན་མང་པོས་ཉེར་འཆོ་བྱེད་
 པ་བཞིན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔེའི་རིགས་དེ་ནི་སེམས་ཅན་མང་པོའི་འདི་དང་གཏན་གྱི་བདེ་བའི་དོན་བྱེད་པའི་གནས་སྤྱུ་ལྟར་པའི་རྒྱ་མཚན་བཞིའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རིགས་མེད་པར་བཤད་པ་ལ། ལ་ལ་གཅིག་དུ་སོགས་
 ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། རིགས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་གནས་སྤྱུ་བས་དཔེའི་དུས་ན་ཐར་པའི་རྒྱ་མེད་པས་རིགས་མེད་པ་དང་ནམ་ཡང་ཐར་པ་མི་འཕྱོད་པས་རིགས་མེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རྣམ་གྲངས་བཞི་བཤད་པ་ནི་
 ཐར་པའི་རིགས་གཏན་བྱལ་མ་ཡིན་ཡང་སྤྱུ་བས་དཔེའི་རིགས་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་ཐར་པ་ལམ་སྟེན་མི་རྣམས་པས་དམན་པ་ལ་དགག་པའི་སྤྱུ་ལྟར་པ་བྱ་ངན་པ་ལས་མེད་པ་ལ་བྱ་མེད་ཅེས་བཛྲོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་གང་ཞེན་གང་ཐག་
 ལ་ལ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པ་བྱགས་དྲག་པས་མཐའ་གཅིག་དུ་ཉེས་པར་སྟོང་ངེས་པ་མཆོམས་མེད་པའི་ལས་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་ལ། དེ་དག་ནི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་གནས་སྤྱུ་བས་དཔེའི་ཡོངས་

༡༢། །སུ་སྤྱོད་ལས་འདུང་བའི་སྒྲུལ་བ་མེད་པས་ན་རིགས་མེད་པ་འདྲ་བས་རིགས་མེད་པ་ཞེས་གདགས་སོ། །ཡང་གང་ཟག་ལ་ལ་རྒྱུན་མི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟེན་པས་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་ཐར་པ་
མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ལྟས་དཀར་པོའི་ཆོས་རྒྱལ་ས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཀུན་ཏུ་བཅོམ་པའམ་དགོ་རྩ་ཆད་པ་ནི་ལྟ་བུ་དེ་དང་མ་བུལ་བའི་ཐར་པའི་ས་བོན་མེད་པས་སྒྲུབས་དེར་རིགས་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཡང་གང་
ཟག་ལ་ལ་ལྟ་དང་མི་སོགས་འཁོར་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་བདེ་བ་མུང་བ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགོ་བ་བྱེད་ཀྱང་། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱིས་བསམ་པས་ཟེན་པའི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགོ་བ་མེད་པས་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་
ཡང་སྤྱོད་ལས་འདས་པ་མཛོན་དུ་མི་འགྱུར་བས་རིགས་མེད་པར་བརྗོད་དོ། །ཡང་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་རྩ་དམན་པའམ་རྒྱུད་ཏུ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་གོང་
མའི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་རྒྱས་པ་ཅི་ཡང་སྒྲུབས་དེར་མེད་པ་ལ་རིགས་མེད་པ་ཅེས་བརྗོད་དོ། དེ་ལྟར་དེ་བཞི་པོ་ཀུན་ལ་གཤམ་ཏེ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཡོད་དུ་ཟེན་ཀྱང་འགལ་རྒྱུན་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་ཟེན་པ་དང་། རྒྱ་ཅམ་རྒྱུད་ཞིང་
རིགས་མ་སང་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་གནས་སྒྲུབས་གཞན་མ་ཐོབ་ཀྱི་ཐར་པ་དུ་ཡུན་རིང་པོས་བྱང་རྒྱལ་མི་འཕྲོབ་པའི་ཕྱིར་དམན་པ་ལ་དགག་པའི་སྒྲུ་སྒྱུར་ཏེ་རིགས་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རྒྱ་དང་བུལ་ཞེས་པ་ནི་གོང་མ་བཞི་དང་ཡང་

མཆོད་ཀྱི་ལྷ་

མི་འདྲ་པར་གཏན་ནས་ཐར་པ་འཕྲོ་བ་པའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བས་རིགས་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་རིགས་མཆོག་ལ་བསྐྱལ་བའི་སྒྲོ་ནས་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་པས་ཟབ་ཅིང་ས་དང་པར་ཕྱིན་སྤྱོད་པས་དང་
མི་འཇིགས་པ་སྟོགས་བསྟན་པའི་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་བཤད་པ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་པན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པའི་ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དེའི་དོན་རི་བཞིན་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཡང་ཐོས་པ་ཅུ་ནས་མོས་པ་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་
བ་དང་། པར་ཕྱིན་བསྐྱེད་པའི་དཀའ་སྤྱད་ལ་བཟོད་པ་དང་། རྒྱ་དེ་དག་གིས་ཆོག་ས་གཉིས་བསྐྱལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཐ་མར་འཇིག་རྟེན་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉན་རང་གི་འབྲས་བུ་རྣམས་པ་གཉིས་ལས་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཕྱན་སུམ་ཆོག་ས་པ་བྱང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འབྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བྱང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པས་རྒྱས་
པའི་རིགས་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་པས་སྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་པོ་དང་མེ་ཏྲག་ལ་སྟོགས་པ་ལྟ་བུ་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱང་རྒྱ་ཀྱི་སྤྱོད་ཤིང་མཆོག་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་གི་གྲིབ་བསེལ་གྱིས་
ཆ་གཏུང་ཞི་ཞིང་ལུས་སེམས་བདེ་བ་བྱེད་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་ཤིང་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་བཞིན་དུ། བདག་དང་

[illegible]

སེམས་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོར་བཅུ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་གྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཛང་བྱ་བར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་ཤིང་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་ཁས་བླངས་པའོ།
 གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། སའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། རྩ་བ་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་དབྱེ་བ་དང་། བར་དང་ཚེས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སྒྲོན་པ་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་མོས་སྦྱོང་སྟོགས་ཀྱི་ས་མི་
 གནས་སྐབས་རྒྱུ་མཉམ་ལ་འདི་ལྟར་མོས་སྦྱོང་གི་ས་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་ལམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་དང་བ་ཙམ་གྱི་མོས་པའི་སྒྲོན་པ་ཡིན་པས་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱའོ། །ས་དང་པོ་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ལྷག་
 པའི་བསམ་པ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ་བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་བྱུང་མེད་པའི་བློ་འཕྱོངས་པས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་དང་བལ་བས་དག་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །ས་བརྒྱད་པ་ནས་བརྒྱ་པའི་བར་གྱི་སྐབས་དེར་རྒྱུ་མཉམ་པར་སྒྲིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ་ས་དེ་དག་དུ་རྒྱུ་མཉམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡོ་སེས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པས་ཐར་ཕྱིན་རྒྱུ་མཉམ་ཚུལ་མེད་ལྷན་གྲུབ་དུ་སྦྱོང་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གྲངས་སྟུ་མ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་དོ། །ཅེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྒྲིབ་གཉིས་བཀ་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤང་པའི་སེམས་བསྐྱེད་

༡༡། །པ་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དག་གི་རྩ་བ་སོགས་ཆོས་བརྒྱ་པའི་ག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡི་རྩ་བ་གང་ཡིན་ཞེན་སྒྲིང་རྒྱུ་རྒྱུ་འདོད་དེ།
སྒྲིང་རྒྱུ་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིང་བུ་ལ་བསལ་བར་འདོད་པ་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་རྒྱུ་མེད་ན་ཉན་ཐོས་བཞིན་ཏུ་བདག་གི་སྒྲིང་བུ་ལ་ཉེར་ཞིའི་བྱང་འདས་དོན་ཏུ་གཉིར་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་བསམ་པ་གང་ཞེན། འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའི་བར་དུས་རྒྱ་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་དང་གཏན་ཏུ་ཡན་པར་སེམས་པའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མོས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབ་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་
ལ་མོས་པའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་དམིགས་པ་གང་ཞེན་བདག་མེད་གཉིས་རྫོགས་པ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡི་ཤེས་དེ་ཐོབ་པའི་དོན་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཉན་བསམ་བསྒྲུལ་པའི་སྒྲིང་ནས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ནི་
དམིགས་པའོ། །ས་ཡི་གནས་སྒྲ་བས་གང་ལ་གནས་པ་དེའི་གོང་ནས་གོང་དུ་གྱུར་པའི་ས་ལ་འདུན་པ་ཡི་སྒྲིང་ནས་འཇུག་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་ཐེག་པ་ལམ་འགོ་བསྐྱེད་པ་ཏུ་འདུན་པ་དེའི་སྒྲིང་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
ཉེས་སྒྲོད་སྒྲིང་པ་དང་། དག་བཞུགས་སྒྲོད་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་རྩ་བ་ཁྲིམས་རྒྱུ་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིང་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡི་རྩ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་ལམ་འགོ་ག་པ་དམན་པའི་བྱང་

འདས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེའི་བར་ཆོད་དམ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་རང་གི་སེམས་ལ་སྒྲིང་ཞིང་དེའི་རྒྱན་དང་དུ་ལེན་པ་ན་སེམས་བསྐྱེད་འགོག་པར་བྱེད་
 པའོ། །དཔེ་ལ་ལར་རྒྱང་པ་འདི་མེད་པའང་སྤྱང་། མཆོན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱང་ན་ལས་བརྒྱ་བར་འདོད་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། དོན་དམ་པར་གང་ཡང་སྤྱང་ན་ལས་བརྒྱ་བ་མེད་པར་སེམ་
 པའི་སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སེམ་རབ་ནི་ཡི་སེམ་ཀྱི་ཆོགས་ཏེ་དེ་ལྟར་ཆོགས་གཉིས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཏེ་ཞེས་པ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་། །ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 རི་ཅམ་གྱི་བསོད་ནམས་དགེ་བ་འཕེལ་བ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡི་པན་ཡོན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་དེས་འཁོར་བ་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་བྱ་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
 པ་དུག་ལ་དུས་རྟག་དུ་སྒྲོར་བ་ནི་དེའི་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་དོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དག་གི་མཐར་ཐུག་པ་གང་ཞེ་ན་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ཡི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ས་ཡོན་ཏེ། རི་ལྟར་ན་ས་བརྒྱ་པོ་དག་སོ་སོ་རང་གི་གནས་
 སྐབས་དེ་དང་དེར་སྒྲོར་བས་ས་རི་རི་རྟོགས་པར་ཐོབ་པ་ལས་དེ་དང་དེ་མཐར་ཐུག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་དང་པོ་ཕྱིན་པའི་ཐར་ཕྱིན་རྟོགས་པ་ནས་ས་བརྒྱ་བར་ཡི་སེམ་ཀྱི་བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྟོགས་པའི་བར་དུ་ཐར་ཕྱིན་བརྒྱ་ཡོངས་

༡༩། །སུ་རྫོགས་པ་ན་ས་བཅུ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་འདིས་པར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པ་ནི་ས་དང་དེར་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ས་བཅུའི་རྒྱན་
མཐའ་འོ། །འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ཞག་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་གིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཤད་པ་ནི་རྣམ་པར་དེས་པའམ་གཤོན་མི་བྱ་བའམ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་
ཡིན་པར་གསུངས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་བརྒྱ་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ། མོས་སྒྲོད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་བརྒྱས་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་དགོ་རུ་དང་དགོ་
པའི་བཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་བྱངས་པའི་ཆོག་གི་བརྒྱད་པ་བཞིན་དམ་བཅའ་བའོ། །ས་དང་པོ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་བྱ་མེད་བྱང་
རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱ་བར་སེམས་བསྐྱེད་པ། རོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་རང་སེམས་སྒྲོས་བྱལ་གྱི་རོན་རྟོགས་པའམ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པ་གང་ཟེར་གྱི་དེ་གཉིས་རོན་འདུ་སྟེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ས་ཐོབ་
ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་རོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དབྱེར་མེད་བྱང་འཇུག་གི་རོ་བོར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་བརྒྱས་ཐོབ་པའམ་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟེ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་བྱངས་བཤད་པ། དགོ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་

སེམས་སྦྱེད་ཅིག་ཅིས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་བསྦྱེད་པ་གོགས་ཀྱི་སྦྱོབས་ཀྱིས་སེམས་བསྦྱེད་པ་ཞེས་བུ་ལོ། །བུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཡོད་པའི་མཐུས་སེམས་བསྦྱེད་པ་ནི་རྒྱ་ཡི་སྦྱོབས་ལས་སོ། །ཆོ་རབས་སྤྱ་མར་སེམས་བསྦྱེད་
 པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྦྱོད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་ཆོ་འདིར་བུང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྦྱེད་པ་ནི་དགོ་པའི་རུ་པའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་སོ། །སྦྱོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བསྦྱོན་
 པའི་ཆོན་ལྷ་དང་མིའི་སྦྱོད་ཀྱི་མང་པོས་སྤྱ་མེད་བུང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྦྱེད་པ་ལྷ་བུ་དང་གཞན་ཡང་གང་སྤྲུང་གི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐོས་པའི་དབང་གིས་སེམས་བསྦྱེད་པ་ནི་ཐོས་པའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་སོ། །ཆོ་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཆོས་ལ་མཉན་པ་དང་། སེམས་པའི་དགོ་བ་གོ་མས་པ་ལས་སེམས་བསྦྱེད་པ་དང་ལྷ་ལས་དང་པོ་མི་བརྟན་པ་ལྷོག་སྤིང་པ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་མ་བཞི་བརྟན་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ལྷ་པོ་དེ་རྣམས་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་
 སེམས་བསྦྱེད་ཏུ་བཤད་དོ། །དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྦྱེད་ནི། མངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རབ་བསྟེན་བྱས་སོགས་ཆོགས་བཅུད་བརྟན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། མོས་སྦྱོད་ཀྱི་སར་བསྐྱེད་པ་ཆེན་གྲངས་མེད་གཅིག་གི་བར་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ལ་མཆོད་ཅིང་ཆོས་ཉན་བསམ་བསྟོམ་པར་བྱས་པའི་སྦྱོན་ས་རབ་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱས་པ་དང་། བར་ཕྱིན་དུག་གིས་བསྟུས་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་པོ་རབ་ཏུ་བསགས་པའི་རྒྱ་དེས། ཆོས་

༡༡། །ཐམས་ཅད་ལ་གཟུང་འཛིན་དང་རྟག་མི་རྟག་སྟགས་གཉིས་ཆོས་སུ་རྒྱུ་པར་མི་རྟག་པ་ཡི་ཡེ་གེས་ནི་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་ན་རྟགས་པ་དམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་པ་དམ་པ་འཕམ་དོན་དམ་པའི་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་པར་འདོད་དོ། །དེ་ནི་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ན་སྒྲིམ་ཞིང་དེའི་རྒྱུས་རབ་རྟུ་དགའ་བ་སྒྲིམ་པ་ན་ས་དེའི་མིང་རབ་རྟུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེའི་ཆེ་རབ་རྟུ་དགའ་བ་སྒྲིམ་ཞེ་ན་ལུང་སྟགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་མཉམ་པ་རྟེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྟུ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ནི། ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་དོན་བྱ་བ་དང་། མཆོག་སངས་རྒྱུས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲིམ་པ་ཐམས་མཉམ་པ་རྟེན་པ་སྒྲིམ་པ་བཞི་རྟེན་པས་བྱང་ཐམས་ཅད་ཡི་རབ་དགའ་བྱང་པར་རྟུ་འཕགས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཆོས་དང་བདག་དང་གཞན་སངས་རྒྱུས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟུ་ཐ་མི་དད་པར་མཉམ་པ་མདོན་རྟུ་རྟགས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གེས་པས་ལོཾ་བས་འཛིགས་པ་མིང་ཅིང་། གཞན་གྱི་དོན་ཡང་བདག་གི་དོན་ལས་གཞན་རྟུ་མི་རྟག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་འགྲུབ་པར་མཐོང་བ་དང་། བདག་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་དང་ཉི་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་རྟགས་ནས་རབ་རྟུ་དགའ་བ་སྒྲིམ་པའོ། །དོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་པ་ཡི་དོན་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་དང་། དེ་ལ་སྒྲོ་བའི་དོན་དང་། བསམ་པ་ཡང་ནི་དག་པ་ཡི་དོན་དང་། ལྷག་མ་དག་ལ་མ་ཐས་པའི་དོན་དང་། དེས་པར་འབྱུང་

བཀའ་མ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིམ་

བར་འབྱུར་བའི་དོན་དང་རྒྱལ་རྒྱ་གཤམ་བར་བྱའོ་ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་དང་པོ་སྟེ་བའི་དོན་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་འཛིག་རྟེན་ན་མངལ་སྟེ་ས་རྣམས་སྟེ་བ་དང་རྒྱལ་མཐུན་པར་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ལ་
 མོས་པ་ས་བོན་དང་། བ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པའི་མཆོག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་གཤམ་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་མ་ལྟ་བུ་ལས་སྟེ་ས་པ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་བའི་གིན་རྒྱུངས་པའི་བདེ་བ་ནི་མངལ་
 སྟོན་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱུང་འདས་ཀྱི་གཡང་ས་ལས་བསྐྱུང་ཞིང་དགོ་ཆོས་སྟོད་བསྟོང་བའི་མ་མ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་བཞི་ལས་སྟེ་ས་པ་ནི་བྱུང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་སྟེ་བའོ། །གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་
 རང་དོན་རྒྱ་སེམས་བསྟོད་ཀྱི། བྱུང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་བདག་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་རྒྱ་སེམས་བསྟོད་དེ། སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་སྟུང་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཆེ་བར་ནི་གཤམ་བར་བྱའོ། །སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 མཆོད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་ཀུན་རྒྱ་འཛིན་པ་དང་། ལུས་ཀུན་རྒྱ་སྟོན་པ་དང་། ཞིང་ཀུན་རྒྱ་འཇུག་པ་དང་། བར་ཕྱིན་མཐའ་དག་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་
 བྱུང་པ་དང་། བྱུང་སེམས་རྣམས་དང་སྟོད་ལུལ་མཐུན་པར་གནས་པ་དང་། སྟོད་པ་ཀུན་རྒྱ་དོན་ཡོད་པ་དང་། བྱུང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་འཕྲོག་པའོ། །སྟོན་ལམ་དེ་ལ་སྟོན་ལམ་གྱི་འཁོར་འབྱུང་ཕྱག་གུངས་མེད་པ་ཡོད་ཅིང་། སྟོན་ལམ་

༡༡། །དེ་དག་གྲང་མཐའ་ལྷག་པ་མེད་པའི་གནས་བརྩེ་རྩལ་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁམས་དང་། དམ་པའི་ཚོས་ཇི་ཙམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་ལྟ་
 རན་ལས་འདས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འཕྱུང་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་སེམས་གྱི་དམིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲིབ་ལུལ་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་དུ་སྒྱུ་བ་པ་དང་། དེ་དག་པོ་
 བསྐྱས་ཏེ་མདོར་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྒྱུད་དང་། ཚོས་གྱི་རྒྱུད་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཁམས་ཕུ་བ་བརྩེ་པོ་དེ་ནི་སྒྲིགས་དང་དུས་གྱི་སྤྱི་མེད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲིབ་དུ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་
 སྒྲོན་པ་ལ་འཇུག་པ་རིག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི་ནམ་ཐོས་རྣམས་རང་དོན་ཕུ་བར་སྒྲོ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། ཕྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ཕུ་བའི་ཆེད་དུ་གཞན་གྱིས་བགྱིད་པར་མི་རྒྱས་པའི་དཀའ་བ་སྒྲིབ་པ་
 ལྷ་ཚོགས་ལུན་རིང་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྒྱུད་པ་ལ་མི་སྒྲོ་བའི་ཕྱིར་ན་དོན་དམ་པའི་ཕྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དེ་སྒྲོ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །པའི་ལ། ནན་ཐོས་རྣམས་ནི་སྒྲིབ་སྒྲངས་པས་རང་འབྲས་ཐོབ་པ་
 ཙམ་དུ་ཟད་ལ། ཕྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དག་པའི་སྤྱི་མེད་ཕྱང་རྒྱུ་ཉེ་བར་རྟོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་དེ་ཡི་ཐབས་ཤེས་པའང་རྟེན་པའི་ཕྱིར་བསམ་པ་དག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྟ་བ་ནི་ནམ་ཐོས་དག་

བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲིབ་

ལམས་གསུམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་སྤངས་པའི་ཚུལ་ལས། ལྷན་ལྷགས་དང་། བྱིར་འོང་དང་། བྱིར་མི་འོང་དང་། དག་བཅོམ་པའི་ས་ལ་མཁས་པ་ཅམ་དུ་བྱད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ས་དང་པོ་
 སྐྱེས་ཐོབ་པ་ན། དེའི་ལྷག་མའི་ས་གཞན་རང་བཞིན་དང་ཡོན་ཏན་དང་གོང་མ་གོང་མ་རྗེ་ལྷར་འཕྱོང་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ལྷག་མ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དུག་པ་ནི་ས་སྤྲུམ་འདོར་ཁིང་བྱི་མར་འཇུག་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་ས་ནས་སར་འཕར་ཁིང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི། འདི་ལྷར་ས་དང་པོ་ལ་སྤྱིན་པའི་པར་བྱིན་རྟོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་བལྟ་བ་སྐྱེས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷག་བརྒྱ་གཉིས་ལ་སྐྱེས་པ་ཀྱན་རྫོབ་ཐ་སྤྱད་དུ་སའི་མཚན་
 ཉིད། རི་ལྷ་བྱར་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཀྱང་གཞན་ན་མེད་དེ་རང་གི་སེམས་གྱིས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་ཉིད་དུ་སེས་པའི་བྱིར་དང་། སེམས་ཅམ་དང་རྟོག་པ་ཅམ་མོ་ཞེས་
 པའི་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་མི་རྟོག་པར། རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་སེས་ལ་གནས་ནས་ས་དང་པོ་ལས་འདས་ཏེ་གཉིས་པ་ལ་འཇུག་པར་འབྱུང་བ་དེའི་ཚུལ་གྱིས་ས་གཞན་ལ་འདར་སེས་པ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྷར་ས་ནས་སར་ངེས་པར་
 འབྱུང་བར་སེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དཔེ་བཤད་པ་ནི། བྱིད་པ་ས་དང་མཚུངས་པ་སྟེ་སྐྱེས་ཆོགས་བཅད་དུག་གིས་བསྟན་པའི་དོན་ནི། དང་པོར་མོས་སྐྱོད་ཀྱི་སར་སེམས་བསྐྱེད་ཐོག་མར་བསྐྱེད་པ་ནས་

ཨ
ཡང་ཐུ་སྐད་ཀྱི་

༡། །བརྒྱུ་མཉམ་ཏེ་ས་བརྒྱ་པའི་བར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་དཔེ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་དང་རྒྱུར་བ་འདིར་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གནད་ཡོངས་སུ་ཐོག་མ་པ་ཡིན་ཏེ། འདུན་བསམ་སོགས་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་
ཙུ་དང་རྒྱུར་བ་ཡིན་ལ། དང་པོར་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདུན་པའི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་རྒྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསམ་སྒྲུབ་ལྷག་བསམ་པར་བྱེན་ནས་ཐབས་མཁའ་ས་གྱི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་
ཆོས་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་སྐྱེད་པའི་རྟེན་ནམ་གཞི་གཅིག་ལུ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དཔེར་ན་ས་ཆེན་པོ་ནི་རྩ་བའི་སྐྱེན་འབྲུ་ཇི་སྐྱེད་པའི་གཞི་རྟེན་དུ་རྒྱུར་པ་དང་མཚུངས་
པ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མ་ལས་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པན་བདེ་བྱེད་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། བཟང་པོའི་གསེར་བསྐྱེགས་གཅོད་བརྒྱར་བས་བརྟགས་ཀྱང་ཁ་དོག་དང་དང་ཆུ་པ་
གཞན་དུ་མི་འགྱུར་པ་དང་འདྲའོ། །པར་བྱེན་ལ་རབ་དུ་སྒྲུབ་བས་ཆོག་མ་གཉིས་འཕེལ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཟླ་བ་ཡར་གྱི་ངོ་ལ་ཆོས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་གཞན་དོན་ཁུར་དུ་བྱེད་ནས་པའི་
ལྷག་བསམ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་མེ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མེ་ནི་བྱད་བེད་ཇི་ཅུ་ཡོད་པར་དང་གིས་འབར་ཞིང་མཆེད་པ་བཞིན་སྒྲུབ་ལམ་དྲོད་ལ་གནས་པས་རྩེ་མོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཐོབ་པར་

པཀ་འཕ་མའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུབ་

ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མོ་

ཕུའོ་སྐུ་དུ་སེམས་པ་དེས་ཡོན་ཏན་གོང་མ་རྣམས་འཕྲོ་བ་པར་བྱེད་དོ། །གཞུང་གཞན་དུ་ལྷ་ག་པས་མ་རྒྱ་བ་ཆོས་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་དཔེ་མེ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད། འདི་བཞི་པོ་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོས་དང་པོ་སེམས་པ་སྦྱེད་པ་ནས་ཆོས་
མཆོག་མན་ཆད་དོ། །གཞན་སྦྱོན་པའི་པར་ཕྱིན་དང་ལྷན་པའི་སེམས་པ་སྦྱེད་ནི་གཏེར་ཆེན་པོ་བཞིན་དུ་གཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཏེར་ཆེན་པོ་དུང་དང་པརྟོ་དང་པརྟོ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་བཞི་དང་། དགུར་ཡང་བཤད་དེ། མདོར་
ན་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་འཛད་མེད་ཡོད་པའི་གནས་ལས་ཡོ་བྱུང་བཟའ་བ་དང་བགོ་བ་སོགས་ཇི་སྟེད་བྱུང་ཡང་ཟད་པ་མེད་པ་ལྷར་སྦྱོན་པས་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཟད་ཟེད་དང་ཆོས་སོགས་ཀྱིས་ཆོམ་པར་བྱེད་ལ་བྱུང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོན་པ་དེ་བྱུང་པོ་ལྷ་ག་མ་མེད་པའི་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡང་རྟག་པར་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་དང་ལྷན་པའི་སེམས་པ་སྦྱེད་ནི་རིན་ཆེན་སྐུ་ཆོགས་ཀྱི་འབྱུང་
གནས་སམ་འབྱུང་ཁུངས་བཞིན་ཏེ་གནས་དེ་ལས་རིན་ཆེན་སྐུ་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་ལྷར་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྷན་པའི་སེམས་པ་སྦྱེད་ལས། ས་དང་པར་ཕྱིན་དང་བྱུང་བྱོགས་དང་སྟོབས་དང་མི་
འཇིགས་པ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་མེད་འབྱུང་བས་སོ། །བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་དང་ལྷན་པའི་སེམས་པ་སྦྱེད་ནི་ཁུ་མཆོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བར་གཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཁུ་

ལྷ་

ལྟ། །མཁོན་པོ་ལྟ་དང་ཉ་དང་ཚུ་སྒྲིམ་སྒྲིལ་དུ་གྲགས་ཀྱང་རྩོགས་པ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། གཏིང་མི་གཡོ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ལྡན་པའི་སེམས་དེ་ཡང་དཀའ་སྤྱད་དང་གཞན་གྱི་གཞོད་པ་སྒྲིལ་ཉེས་པ་གང་གིས་རྩོགས་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་རྩོ་རྩོ་དང་འདྲ་བ་སྟེ་རྩོ་རྩོ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་མི་ཚུ་དང་བཅད་བརྒྱར་སྒྲིལ་ཕྱིས་ཀྱང་མི་རྩོགས་པ་ལྡན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལ་ཡང་ལེ་ལོའི་མཁོན་གྱིས་མི་རྩོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཕྱོགས་བཞིའི་རྒྱུད་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་མི་རུས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་དེ་ཡང་གཡོང་བའི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་བསྐྱེད་པས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། ཕྱིའམ་སྤྱན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་འདྲ་བ་སྟེ། སྤྱན་དེ་མཐོང་བའམ་རེག་པ་དང་དྲི་བསྐྱམས་པ་དང་ཁར་སྤྱང་བ་ཅན་གྱིས་རྒྱུད་མཁྱིམ་བད་ཀན་ལས་གྱུར་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་ནི་བར་བྱེད་པ་བཞིན། ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་མཉན་བསམ་བསྐྱོམས་པས་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་ནི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཆོད་མེད་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཛའ་བ་ཆེན་པོས་དུས་གསུམ་དུ་འད་བདེའམ་སྤྲུག་གམ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དུས་ནའང་གྲོགས་

བྱེད་ཅིང་མི་འདོར་བ་ལྟར། སྤྱིང་རྩེས་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་དུས་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་པས་འདོན་པར་བྱེད་བྱམས་པས་མི་བདེ་བའི་དུས་ན་བདེ་བ་ལ་གནས་པར་བྱེད་དགའ་བས་བདེ་བ་དང་མི་འབྲུལ་བར་དགའ་ཞིང་གོགས་བྱེད། བཏང་
སྒྲིམས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཅན་ལ་མ་ཆགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅན་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཞེ་སྤང་དང་ལྡན་པ་མ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སེམས་པས་ཆགས་སྤང་མེད་པར་སེམས་རྒྱལ་དུ་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་
ཤེས་ལྟ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བུ་ལས་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་སྟེ། རྩུ་འབྲུལ་གྱི་མིག་གིས་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་དང་འཆི་འཕོ་དང་སྟེ་བ་ཤེས་པས་སྟེ་མའི་དུས་ཤེས་པ་དང་། རྩུ་
འབྲུལ་གྱི་རྩ་བས་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སྤྱི་ཚོགས་ཤེས་པ་དང་། སྟོན་གནས་རྩེས་སྤྱུན་པས་རང་གཞན་གྱི་ཆོར་བས་སྤྱི་མའི་གནས་སྤྱོད་སྤྱོད་རྣམས་
ཤེས་པ་དང་། རྩུ་འབྲུལ་གྱི་མདོར་པར་ཤེས་པས་ལུས་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་སྤྱུལ་པ་སོགས་རྩུ་འབྲུལ་རྣམ་པ་དུ་མ་སྟོན་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་མདོར་པར་ཤེས་པའི་མཐུས་རང་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་དགུར་སྤྱོད་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཞན་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཉི་མ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་སྟེ། ཉི་མས་ལོ་དྲིག་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ཚོར་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། སེར་སྤྱི་ཅན་རྣམས་སྤྱི་ཚོར་པས་བསྐྱེད་ནས་དགོ་བ་ལ་འགོད། དེ་བཞིན་ཞེ་

म
१०६
२
३
४
५
६
७
८
९
१०
११
१२

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

དགོངས་དོན་རྒྱུ་མི་ཟ་བར་རྟོགས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ནི་བསྐྱེད་ལེགས་ན་སྤྱིད་དང་ཡོངས་སྤྱིད་སྤྱིགས་སྤྱིན་པས་གང་ཟག་རྒྱུ་མི་ཟ་བར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཕྱིར་ལ། བསྐྱེད་ཉེས་ན་སྤྱིད་དང་སྤྱིགས་ལ་བཅས་པས་རྒྱུ་ཟ་བར་ཕྱིར་པའི་རྒྱུ་ཕྱིར་ལ་ལྟོན་པ། གང་ཟག་ཙམ་དང་། ཚེག་ཙམ་དང་། དྲུང་དོན་དང་། རྒྱལ་མེས་ལ་རྟོན་ན་དེ་ལྟར་རྟོན་པའི་གང་ཟག་དེ་རྒྱུ་ཟ་བར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ལྟར་ལ། ཚེས་དང་དོན་དང་མེས་དོན་དང་ཡེ་མེས་ལ་རྟོན་ན་དེ་ལྟར་རྟོན་པ་དེ་དག་སངས་རྒྱལ་གྱི་འགའ་ཡི་དོན་ལས་རྒྱུ་མི་ཟ་བར་ལྟོན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་མེས་གྱི་ཚེགས་གཉིས་དང་ལྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་བཅས་མཐོང་ལྟ་བུ་སྟེ། བཅས་མཐོང་ན་ལྟོན་དང་རྟོན་པ་སྤྱིགས་པ་དཔག་མེད་ཡོད་པ་བཞིན་དེ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་གྱི་ཚེགས་དཔག་དུ་མེད་པ་དང་ཡེ་མེས་གྱི་ཚེགས་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་རྒྱུ་ཕྱོགས་གྱི་ཚེས་སུམ་རྒྱ་རྒྱ་བརྒྱན་དང་ལྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། དཔེར་ན་ལམ་པོ་ཆེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་མཚོག་དམན་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་ལྟར། བྱུང་ཕྱོགས་སོ་བརྒྱན་པོ་འདི་ཡང་འདས་དང་ད་ལྟ་མ་འོངས་པའི་ཉན་རང་བྱུང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལམ་འདི་ལས་རང་འབྱས་བྱུང་རྒྱུ་དུ་གསེགས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་འདྲ་བར་གསེགས་པར་བྱའོ། །ཁི་གནས་དང་ལྟག་མཐོང་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཐེག་པ་སྟེ་བཞོན་པ་འདྲ་བར་གསེགས་པར་བྱ་སྟེ། ཉ་དང་གྲུང་པོ་གིང་རྩ་

པོ་

ཨ
རྒྱ་ཆུ་མཛེས་པའི་
མི

༡༢། །སྟགས་ཀྱི་བཞེན་པས་ཁུར་རྒྱལ་སྟེར་ནས་གང་འདོད་པའི་གནས་སུ་བྱིན་པར་བྱེད་པ་བཞེན། སེམས་མི་གཡེང་བར་ཕྱེ་གཅིག་དུ་གནས་པའི་ཞི་གནས་དང་དོན་མ་ཚོར་བར་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཟུང་
དུ་འབྲེལ་བ་ལས་གང་ག་ཏུན་ལ་དབབ་པར་བྱས་པའི་རི་ལྷ་རི་སྟེང་ཀྱི་ཚོས་རྒྱལ་ས་ཀྱི་དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའི་གནས་སུ་བྱིན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །མི་བརྟེན་པའི་གཟུངས་དང་། མི་ཟད་
པའི་སྟོབས་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་བཀོད་མ་ཡི་རྒྱ་དང་འདྲ་སྟེ། ཀྱན་གྱིས་ལོངས་སྤྱད་བྱེད་མཁོད་མའི་རྒྱ་མིག་ཅི་ཅམ་བརྩམ་ཀྱང་མི་ཟད་པར། རུའི་རྒྱན་འཛད་པ་མེད་པ་ལྷར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
གཟུངས་ཐོབ་པས་སྟོན་ཐོས་པའི་ཚོས་རྒྱལ་ས་ནམ་ཡང་མི་བརྟེན་པས་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། སྟོབས་པས་གསར་དུ་སྟོས་ཏེ་ཅི་ཅམ་བརྩམ་ཀྱང་མཐའ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །འདྲམ་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་།
ཐག་བཅས་ཐམས་ཅད་ལྷག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། ལྷ་རྒྱ་ལས་འདས་པ་ཞི་བའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་སྟོམ་མམ་མདོ་བཞེད་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། ཡིད་ཀྱན་དུ་དགའ་བའི་སྤྱ་དང་འདྲ་
བ་སྟེ། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་ལ་ལ་ཞིག་ཉི་དུ་དང་ཚོར་རྩལ་སྟགས་དང་བྲལ་ཏེ་མི་དགའ་བ་ལ། འགའ་ཞིག་གིས་བྱོད་ཏེ་དུ་དང་ཚོར་རྩལ་དང་བྲད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གཏམ་སྤྱོད་པའོ། །སྟག་ཡལ་དུ་དོགས་པ་ཅན་ལ། སྟག་

བཀའ་བམ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

བསྐྱབས་པའི་གཏམ་དང་། རོན་གང་དང་གང་འདོད་པ་ལ་རོན་ཐོབ་པའི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་རྒྱད་པ་ལས་དབྱེ་གསུམ་འབྱེན་པ་དང་། བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པའི་རོན་ལུན་ལུས་ཚོགས་པའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱན་ཏུ་དགའ་བར་
 བྱེད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཚོས་ཀྱི་མདོ་བཞི་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཐོས་ན་ཞི་བ་ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ནི་འདི་ཡིན་པས། འདི་ཐོས་པས་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་མཐའ་བྲལ་བ་ལས་དབྱེ་གསུམ་
 འབྱེན་པ་ཡང་དག་པའི་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་དང་། གཏན་ཏུ་བདེ་བའི་གནས་ཐོབ་པས་གང་ཟག་སྒྲ་ལ་བ་དང་ལུན་པ་རྣམས་བདུད་རྩིས་ཚེས་པ་བཞིན་ཏུ་ཡིད་ལ་དགའ་བ་རྒྱད་ཏུ་བྱུང་བ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོད་པ་
 གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལུན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཀྱང་ཆེན་པོའི་རྒྱན་དང་འདྲ་བ་སྟེ། རྒྱ་རྒྱང་ཆེན་པོ་འབད་རྩིས་མེད་པར་འགྲོ་ཞིང་རྒྱ་མཚོར་ངང་གིས་འཇུག་པར་ལྟར། ས་བརྒྱད་པ་ལ་མི་སྦྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་
 སྟེ་མཉམ་རྗེས་ཀྱན་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་གེས་འབད་རྩིས་མེད་པར་ལུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ། ས་དེར་སོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྒྱད་དང་བྱ་བ་ཐ་དད་མེད་པར་མཉམ་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདྲེས་གིང་
 འདྲ་བས་འགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཡངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་རྩིས་མེད་པར་ལུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ནའོ། །རྒྱལ་

༡༡། །བའི་སྐུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་དང་ལྷན་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སྒྲིམ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་བ་སྟེ། སྒྲིམ་ཆེན་པོ་ལས་ཆར་བབས་པས་ས་གནི་ལ་ལོ་རྟག་སྟགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་འཕྱོར་པ་སྟུ་ཆོགས་འབྱུང་
བ་བཞིན། ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བྱུང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་དགའ་ལྷན་གྱི་པོ་བྱང་ནས་འཕོ་བ་སྟགས་ལྷ་པོ་ལས་འདས་པའི་བར་གྱི་མཛད་པ་སྟོན་པ་དང་། མཐོ་རིས་དང་བྱུང་གོལ་གྱི་ལན་བའི་ཆོས་སྟུ་ཆོགས་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དཔེ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་ལོན་ཏན་གྱིས་སྟག་ཅིང་འཕྱོར་པ་ཡིན་ཕྱིར། བྱུང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་དེ་ནི་རབ་ཏུ་དང་ཅིང་དགའ་བས་ཡང་དག་
པར་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསྟགས་པའི་སྟོན་ས་དེ་འདྲག་པར་གདམས་པར་ཆེར་འོས་སེམས་བསྐྱེད་སྟགས་ཆོགས་བཅུད་བརྒྱུད་ལས། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་རྣམས་བདེ་བ་
བཞི་ལས་ཉམས་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ། བྱུང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་དེ་ནི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་འོས་པས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འོས་པའམ་ཆེར་འོས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟངས་པའི་སྟེ་པོ་ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་ཀྱས་དག་བདེ་བ་བཞི་ལས་ཉམས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་སྟོབ་གཉིས་སྟངས་པའི་སྟངས་པ་སྟན་སྟུ་ཆོགས་པ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་རྟགས་པའི་རྟགས་པ་སྟན་སྟུ་ཆོགས་པ་ལ་བཞག་པའི་དོན་ལ་སེམས་དཔའི་

—

བདེ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་དེ་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ཡན་པ་ལྟ་མོ་ཙམ་བསྐྱབས་ཀྱང་བྱང་སེམས་རྣམས་རང་གི་དོན་དེ་ཐོབ་པ་ལས་ལྷག་པར་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེ་ན་སྤངས་རྟོགས་ལུན་ཆོགས་ལ་བཀོད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། །
 དེ་ན་སེམས་ཅན་ཆོད་མེད་པའི་དོན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་མཆོག་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ་ཆོད་མེད་པ་དེ་ལས་ཉན་རང་རྣམས་ཉམས་པར་གྱུར་ཏེ་དེ་དག་གིས་དེ་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡན་བདེ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་རྣམ་པ་སྟེ་ཆོགས་ཤེས་ཤིང་རྟོན་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བདེ་བ་མཆོག་སྐྱེ་ཞིང་། ཉན་རང་རྣམས་རང་ལོར་བའི་ལྷག་བསྐྱེད་ལ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་ཙམ་ལས་
 དགའ་བ་ནི་ཆོ་བ་ལྟུང་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགའ་བ་ལྟར་རྒྱ་མི་ཆོ་བ་དང་། དགོངས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ནི་ཐོག་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་མི་འགག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོས་པ་དང་བུ་ལ་བ་ཟབ་མའི་དོན་
 གཏན་ལ་ཐེབ་པ་དང་། ཆོག་ལ་ཡང་དགོངས་པ་དང་ལྷུ་མ་དགོངས་ཀྱི་སྟོན་ས་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་རྣམས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡིད་བདེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉན་རང་
 ལ་མེད་ཅིང་དེ་དག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ལམ་ནི་ཆོ་བ་ཙམ་ཤེས་པའི་བདེ་བ་མྱོང་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་ཐུག་པའམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟོང་ཉིད་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟ་

༡༡། །པ་པའི་ན་དུ་མཐོང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མི་ཟད་པ་ནས་མ་ཁའ་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉན་རང་ལ་མེད་དེ། དེས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་ན་དུ་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཙམ་རྟོགས་པས་དེ་པོ་
ན་ཉིད་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཉན་རང་རྒྱུ་མཉམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་མི་བསྐྱེད་པས་བདེ་བ་པའི་པོ་དེ་སྤངས་ནས་ཉེར་ལེན་གྱི་བྱང་པོ་དང་བྱལ་བའི་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཙམ་གྱི་མུ་ངན་ལས་
འདས་པར་འགོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཉན་རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་དགའ་བ་སྤངས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་འོས་པར་བསྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བ་ན་ངན་སོང་དང་འཁོར་བའི་
སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྐྱོ་བའི་འཛིགས་པ་མེད་པར་བསྐྱེད་པ་ནི། སྐྱོ་ལྡན་ཞེས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
ས་དང་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེས་མ་ཐག་དུ་ཡང་། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོན་པའི་ལས་སུ་གྱུར་པ་རྒྱུ་མཉམ་དང་སྒྲིག་སུ་མ་མི་དགེ་བའི་ཐུགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཉེས་པ་བྱེད་པ་ལས་སེམས་རབ་དུ་བསྐྱུ་མས་
ཏེ་སྤྱན་ཆད་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པོ། །ཇི་ལྟར་སྤྱི་ག་པ་མི་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པས་ན་ངན་སོང་གསུམ་དུ་འགོ་བའི་འཛིགས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དགེ་བ་འཕེལ་

བ་དང་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་བརྩེ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱན་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་དུས་རྟག་རྟུ་དགེ་བ་ལ་གནས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་དུས་ན་ཡང་དགའ་ལ། སྟག་བསྐྱལ་སྦྱོང་བ་
 དག་གིས་ཀྱང་དགའ་བར་འགྱུར་བས་ན་རྟག་རྟུ་སྦྱོང་བའི་འཇིགས་པ་མེད་དེ་དགེ་བའི་དབང་གིས་ལྟ་དང་མིའི་བདེ་བ་མང་པོ་སྦྱོང་བ་ན་ཡང་དགའ་ལ། བརྩེ་བ་འཕེལ་བས་སྟག་བསྐྱལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ངན་
 མོང་གསུམ་གྱི་ཚ་གྲང་སོགས་ཀྱི་སྟག་བསྐྱལ་མང་པོ་སྦྱོང་ཡང་དགའ་བཞིན་དང་དུ་ལེན་པས་ནམ་ཡང་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དེ་འཁོར་བར་སྦྱོང་བར་མི་འགྱུར་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པར་མི་བྱ་བར་
 དང་དུ་བྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་གདམས་པའོ། །གསུམ་པ་འཁོར་བ་འདིར་གནས་ན་སེམས་ཅན་གྱིས་ལོག་སྟབས་མང་བས་དེ་བཟོད་དགའ་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་རི་ལྟར་སྦྱོང་བ་མི་སྦྱོང་ལ་རི་ལྟར་རང་གི་དགེ་བ་ལས་ཉམས་
 པར་མི་འགྱུར་སྟམ་ན། གང་གི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཐོབ་པ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་བདག་ལས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ཕྱིར་རང་གི་ལུས་དང་ནི་སྟོག་ལ་མི་ལྟ་བར་ལུས་སྟོག་བཏང་ནས།
 སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱལ་བ་མང་པོར་མགོ་དང་ཡན་ལག་བཏང་བ་སོགས་རབ་དུ་ངལ་བའི་སྟག་བསྐྱལ་དུག་པོ་དང་དུ་ལེན་པའམ་ཁས་ལེན་དེ་ལྟ་བུ་ཡི་བྱང་སེམས་དེ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་དེའི་སྟོག་གཅོད་པ་

༡༡། །སྐྱེས་ཀྱི་གཞི་དང་པ་ལྟ་བུ་ཡིས། བྱང་སེམས་དེས་དེ་ལ་གཞི་དང་ལན་བྱེད་པ་སྐྱེས་ཅི་ལྟར་ངན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ལ་འཇུག་མི་རིགས་ཏེ་ནམ་ཡང་འཇུག་མི་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་འཁོར་པ་འདིར་བྱང་སེམས་རྣམས་འཕྱོར་བ་དང་རྒྱུད་པ་ཅི་ལྟར་གྱུར་གྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་མི་ལྟོག་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ཡིས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་དང་རྩི་ལམ་ལ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡི་གེས་ཀྱི་ཆོག་སྟེ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་སྟེ་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ཕྱི་དོན་དུ་ལྟ་དང་མིའི་གནས་ཅི་ལྟར་འདོད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་པ་འཛིན་པས། ལུས་སྒྲུ་མ་དོར་ནས་སྒྲིབ་པ་གཞན་འཛིན་པ་ནི་སྒྲིབ་མོས་ཆོས་བཟང་པོར་འགྲོ་བ་ལྟར་རྟོགས་ནས། འཕྱོར་བའི་དུས་ལྟ་དང་མིའི་དབང་ལྟ་བུ་གྱུར་པ་ན་ཡང་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་འདོད་ཆགས་ལ་སྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བའི་འཛིགས་པ་མེད་དོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་སྐྱེས་ཀྱི་ལུས་དང་ཡོངས་སྒྲིབ་དེ་འདོར་བ་འཆིང་བ་ལ་བབ་པ་རྒྱུད་པའི་དུས་ནའང་བྱང་སེམས་འདི་ལུས་དང་ཡོངས་སྒྲིབ་འདོར་བའི་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཀྱི་འཛིགས་པ་མེད་དེ། དེ་ཡང་སྒྲུ་མ་ལྟར་གེས་གིང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་མོའི་ཆོས་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར་གེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་བདེ་སྐྱེས་ཅི་ལྟར་གྱུར་ལམ་ལས་མི་ཉམས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་བསྐྱེད་

བར་བྱ་རིགས་ཞེས་གདམས་པའོ། །ལྷ་པ་བཤད་མ་ཐག་པས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་མོས་ཚལ་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར་རྟོགས་པའི་དོན་ཀྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དཔེར་ན་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཡིད་དགའ་བའི་སྒྲིབ་མོས་ཚལ་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་དོན་བཞིའི་
 ཕྱིར་འགྲོ་སྟེ། ལུས་བཟུ་བར་བྱས་ནས་ཀུན་གྱིས་མཛེས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲོན་མོའི་ཟས་སྒྲོམ་སྒྲོམ་ཚོགས་ཡོངས་སྤྱད་པ་དང་། ཉམས་དགའ་བའི་གནས་དེར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཅེད་མོ་སྒྲོམ་ཚོགས་ཉམས་སུ་སྤྱང་བའི་
 དགའ་བ་བཞི་ཉམས་སུ་བསྐྱར་འདོད་པས་སྒྲིབ་ཚལ་དུ་སེམས་འཇུག་ཅིང་སྟེག་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྒྲིབ་གཅིག་ཀྱང་གཅིག་ནས་བསྐྱར་དེ་འཇུག་པ་ཡང་རང་གི་ཡོན་ཏན་སྒྲིན་པ་དང་ཆུ་
 སེམས་གཞུངས་ཅིང་འཛིན་གཤིས་རབ་ཀྱི་ཀུན་ལ་མོགས་པས་གོང་ནས་གོང་དུ་རང་ཀྱང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། གང་དུ་སྒྲིབ་པའི་གནས་དེའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་དགའ་བ་ནི་ཟས་ཀྱི་སྒྲོན་མོ་ལྟ་བུའོ། །གནས་
 གང་དུ་ལུས་རྟེན་དེ་འདྲ་བར་བསམ་བཞིན་སྒྲིབ་ནས་མཚོག་ཉམས་དགའ་བར་སྒྲིབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེར་མཐོན་པར་གཤིས་པ་ལྷས་སྒྲོམ་ལྟུང་སྒྲོམ་ཚོགས་རྣམ་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཅེ་དགའ་སྒྲོམ་ཚོགས་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་སྒྲིབ་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒྲིབ་པ་བཞིས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྒྲིབ་ཚལ་དུ་འགྲོ་བའི་ལས་བཞི་བྱས་པའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བ་དང་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཀུན་གྱིས་བསྐྱར་བའི་དགའ་

ཨ་
ཏྲ་ཐེ་ལྷ་གཞུང་
ཏྲ་

༡༡། །བ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཟས་ཀྱི་སྟོན་མོ་དག་གི་དགའ་བ་དང་། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་རྟེན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་མཆོག་སྦྱེད་ཆལ་ལ་གནས་བཅས་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་དགའ་བ་དང་། རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་
བཅེ་བ་སྐྱ་ཆོགས་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བའི་དགའ་བ་བཞི་པོ་འདི་ནི། སྦྱོར་རྒྱའི་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིན་པ་གཞན་འཇིག་རྟེན་པ་ལྟ་ཅི་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ལའང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་སེམས་བསྦྱེད་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡོན་ཏན་བྱུང་བར་འཕགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་སེམས་བསྦྱེད་པར་རིགས་སོ། །དུག་པ་ལུས་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ལྷོག་པ་མེད་ཅིང་མི་ཁྲམ་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ། གང་གི་
ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་རང་དོན་ལ་ཆགས་པ་ཡོང་ཡེ་བྱལ་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་ཆོ་འདི་དང་གཏན་དུ་ཕན་བདེ་མཆོག་ལ་འགོད་པའི་དོན་དུ་ཕར་སྦྱིན་དུག་ལ་རྟག་རྒྱ་བཙུན་པ་
དང་ལྟན་པ། གཞན་སྐྱུག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་བདག་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བས་ན་སྦྱོར་རྒྱའི་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི། གང་གི་ཆོ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་ན་དཔྱལ་བ་མཉམ་མེད་པར་རང་ཉིད་གནས་པར་
བྱེད་པ་ལའང་བདེ་ཞིང་དགའ་བར་འཇིན་པ་དང་སྦྱོར་བ་རྒྱུར་ཐད་མི་སྦྱོར་བ་དེ་འདྲ་བ་དག་སྦྱིད་པ་འདི་ན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྟེན་ནམ་དོན་གྱི་ཕྱིར་ལུས་དང་ཡན་ལག་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྱུང་བ་

པཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་
81

རྣམས་ཀྱིས་ག་ལ་འཛིགས་ཞེས་སྟག་བསྐལ་དྲག་པོ་དང་དུ་ཡོན་རྣམས་པར་བསྟན་པ་འོ། །སྟོ་བརྟན་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལྟར་ན། གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་སྟག་བསྐལ་འབྱུང་བ་ཡིས་ཞེས་འདུག་པ་དོན་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལ་ཡོན་ཏན་རྟེན་དུ་བྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་མངའ་བས་སྟིད་པ་འདིར་སྟག་བསྐལ་གང་གིས་ཀྱང་འཛིགས་པ་མེད་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་དགའ་བ་ཞིན་དང་དུ་ཡོན་པས་དགའ་བ་ལས་ནམ་ཡང་མི་ཉམས་པས་སྟོ་བ་མེད་ཕྱིར་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་བྱུངས་པར་རྟགས་སོ། །བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ་སྟེ་སྟོན་དུ་བཀྱར་སྟེ་དང་ཟང་ཟེང་དང་རིམ་གྱོ་སྟགས་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱས་
 པའམ་ཆེ་འདིའི་གཉེན་དང་རྩ་ལག་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་སྟོན་འདྲིས་པའི་རྣམས་ཐན་འདོགས་པ་མིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྟོང་བརྟེ་བའི་ངང་ཚུལ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་དོན་ལ་རང་ཉིད་ངང་གིས་འདུག་པར་
 མཛད་གྱིས་གཞན་གྱིས་བསྐལ་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོབ་ལྟ་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡོན་པ་དང་འདོར་བ་བྱེད་དུ་གཞུག་པ་ལྟར་གཞིན་བསྐལ་འདེབས་པའི་སྟོབ་དཔོན་ལྟ་བུའི་བརྟེ་བ་སྟོང་
 ཆེ་ཆེན་པོ་རྟག་དུ་རང་གི་རྟེན་ལ་བསྟེན་པའི་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི། བ་རོལ་གྱི་སྟག་བསྐལ་དག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་གཏུང་པ། ལུན་པའི་མ་ལྟ་བུ་དང་འདྲ་བ་ལས་ཀྱང་ལྟག་པའི་ཕྱིར་ན། སེམས་ཅན་

ཨ
ཏྲ
ཏྲ
ཏྲ
ཏྲ

༡། །གཞན་གྱི་སྐྱུ་བསྐྱུ་ལ་སྐྱུ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་དགོ་བ་ལ་བཞག་པའི་བྱ་བ་རང་གིས་སྐྱུ་བ་རུ་བ་ཏེ་བར་གནས་པ་ལ། རང་ཉིད་མི་འཇུག་པར་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་བསྐྱུ་བ་བཞི་གིན་རྩེ་ཡང་ཆ་སྟེ་བྱར་
ཆུ་བ་སེམས་དཔའི་ཆུ་ལ་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་བྱ་སྐྱུ་གྲོ་བ་གྱུར་པས་མ་གིན་རྩེ་བ་མཐོང་བཞིན་རུང་ཟད་སྐྱུ་བ་རུ་བ་མི་བྱེད་པ་ལ་གཞན་ཞིག་གིས་འདི་ཁྱོད་གྱི་མ་ཡིན་པས་ཟས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བསྐྱུ་བ་དགོས་པ་
བྱུང་ན་འཇིག་རྟེན་པས་གྱུར་དོ་ཆ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བསྐྱུ་བ་གྱུར་དེས་རུང་ཟད་མ་བྱིན་ན་མི་མ་རབས་དེ་འདྲ་ཞེས་གིན་རྩེ་ཡང་དོ་ཆ་བའི་གནས་སུ་འཇིན་པ་ལྟར་སྐྱུ་བ་དཔོན་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་ནི་གཞན་བསྐྱུ་བ་བའི་ལྟ་
བྱ་ཡིན་ལ། དེ་བསྟེན་བརྒྱུ་མས་གྱིས་བཅེ་བའི་དོན་བཞིན་མ་ཞུགས་ན་གིན་རྩེ་ཡང་དོ་ཆ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱར་ཆུ་བ་སེམས་དཔའ་རྒྱུ་ལ་བ་བའི་སེམས་ཅན་གཞན་མི་དགོས་པར་རང་ཉིད་སྐྱུ་བ་ཅེ་བའི་རང་ཆུ་ལ་ཅན་
རྩེ་གྱུར་པས་བསྐྱུ་བ་མི་དགོས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བ་མི་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྐྱུ་གས་པ་ལྷགས་གྱིས་བསྐྱུ་བ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་གདམས་པའོ། །
བརྒྱད་པ་བྱར་ཆུ་བ་སེམས་དཔའ་རྒྱུ་ལ་བ་ཅེ་བའི་ལྟ་སྐྱུ་གྲོ་བ་དགོས་པར་གདམས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་ཁུར་ཆེན་པོ་ཁུར་བ་རྒྱུ་ལ་མ་རིང་པོར་འགོ་དགོས་པ་ལ་བསྐྱུ་བ་ནས་སྐྱུ་བ་ཏེ་འགོ་དགོས་གྱིས་གིན་

ལག་འབྲེལ་མའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོལ་བ་

རྩ་མོད་པར་བྱས་ན་གནས་དེར་ཕྱིན་དཀའ་བ་བཞིན། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མེད་བྱང་རྩལ་རྩ་བརྒྱལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་རྩལ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་སེམས་བསྐྱེད་པས་ན། མགོ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁུར་ཆེན་པོ་ཕྱིར་བ་ཡི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་རྩ་བྱུར་པ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་རི་ལྟར་ལས་སྤངས་པ་ལྟར་བྱང་རྩལ་ཆེན་པོའི་གནས་སུ་འགོ་དགོས་པ་ལ། དེའི་རྩ་བར་ཕྱིན་རྒྱལ་ལ་སྐྱོད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་སྤུར་རྩ་མི་རྩོམ་པར་ཕྱི་བཤོལ་བྱེད་ཀྱི་ལེ་ལོའི་དབང་རྩ་སོང་ནས་ལམ་ལ་དལ་གྱིས་འགོ་བའམ་འཇུག་པ་མི་མཛེས་ཏེ། ཉན་ཐོས་པ་རང་གཅིག་ཕྱི་དོན་རྩ་ལས་དང་ཉན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་གཅོད་པར་བརྩམ་པ་ཡང་། གཙུབ་ཤིང་གཙུབ་རྟེན་སྤུར་ཏེ་བར་མེད་བདར་བས་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་སྤུར་ཏེ་ཆོག་སུམ་མམ་བརྩན་གྱིས་རང་གི་འབྲས་སུ་བྱང་རྩལ་ཐོབ་པར་བྱེད་ན། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ནི་བདག་དང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཉན་གྱི་འཆིང་བ་བསལ་དགོས་ན། ད་ལྟ་བདག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལས་ཉན་རྣམས་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་བྱུ་རྩ་བྱུར་པ་རྣམ་པ་སྤྱི་ཆོག་སུམ་གྱི་འཆིང་བས་རང་རྩ་བཅིངས་པས་ན། ཉན་རང་གི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དེ་ཡི་རྩལ་ལས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་བརྩོན་པ་བརྩ་འགྲུར་རྩ་མི་བྱ་བའི་རིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྔའི་རྩན་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལེའུ་སྟེ་ལྟ་པའི་རྣམ་པར་

༣༩། །བཤད་པའོ།། །དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ནི་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་དོན་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པས་བཞི་པ་སྐབ་པ་བཤད་པ་ལ། དོན་གཉིས་ལུན་ལུས་ཚོགས་པའི་སྐབ་པ་ཕྱིར་བཏུན།
གཞན་དོན་སྐབ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་བསྐབ་པའི་ཆེ་བ་བཏུན་པས་དོན་བསྐབ་པ་གསུམ། དང་པོ་འདི་ལྟར་གནས་ཆེ་བ་དང་ཚུམ་པ་ཆེ་བ་དང་། འབྲས་ལུ་འབྲུང་བ་ཆེ་བ་གསུམ་དང་ལྟན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་རྒྱལ་ལྷས་
ཉམས་ཀྱི་སྐབ་པ་བྱུང་བར་འཕགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་གནས་ཆེ་བ་ནི་དང་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྐྱལ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་སྐབ་པ་འབྲུང་བས་ན། སྐབ་
པའི་གནས་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས་གནས་ཆེ་བ་ཞེས་བཤད་ལ། དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་དགོ་བ་དང་། ཚུམ་པ་ཆེ་བ་ནི་མོས་སྦྱོར་གྱི་
ས་ནས་ས་བཏུ་པའི་བར་དུ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྫོགས་པ་དང་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱ་ཕྱིར་དགའ་བ་ཚད་མེད་པ་བཙུམས་པ་དེ་ནི། སྦྱོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་ཆེ་བ་སྟེ་བར་དུ་དགོ་པའོ། །འབྲས་ལུ་བྱ་ན་མེད་
པའི་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་བདག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་ཤིང་པའི་མཐའ་ནི་ཤིང་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་བསྐབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཐ་མར་དགོ་བ་སྟེ། ཆེ་བ་དེ་གསུམ་ཉན་རང་ལ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་གཞན་དོན་སྐྱེ་བ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་རྩ་བ་བྱང་པ་ལ། གཞན་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་དབྱེ་བ། གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་མཆོག་རྩ་གྲུར་པ། བྱང་པར་འཇགས་པ། རྒྱུན་མི་འཆད་པ། ལོག་སྐྱེ་བ་ཀྱིས་མི་སྐྱོ་བ་དུག་
 ལས། དང་པོ། བྱང་ཚུལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་གཞན་སེམས་ཅན་རྒྱལ་ས་དང་བདག་རྩ་མཉམ་པའི་སེམས་ཉིད་དམ། བདག་བས་ཀྱང་གཞན་ཆེས་སྐྱག་པ་བདག་བས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སེམས་རྟེན་ནས་ནི། དེ་
 ལྟར་བདག་གི་དོན་རྩ་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱག་བསྐྱེལ་སྐྱངས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་བས་ཀྱང་གཞན་གྱི་དོན་རྩ་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའམ་མཆོག་རྩ་བྱེད་
 པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་དེ་དག་ལ་རང་གི་དོན་གང་ཡིན་ལ་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡིན་ཏེ། བྱང་པར་མེད་པར་མཉམ་མོ། ཁེས་སོ། །ཡང་མོས་པའི་སྐྱོད་པའི་སར་སྐྱོད་རྗེ་དང་སོ་སོར་བརྟག་པའི་མོས་པས་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེ་
 བསྐྱོམས་པས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་མཉམ་པ་རྟེན་པ་དང་། ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱན་རྩ་འགོ་བའི་དོན་རྟོགས་པས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་རྟེན་ནས། བདག་གིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་
 མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལྟུལ་སྐྱང་གི་སྐྱག་བསྐྱེལ་སྐྱགས་དུག་བཟོད་དགའ་བར་ཡུན་རིང་འཇུན་པ་ལ་བདག་བས་གཞན་ཆེས་སྐྱག་པའི་སེམས་མཛོན་རྩ་འགྲུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ཇི་ལྟར་སྐྱོད་རྗེའི་བདག་ཉིད་རྒྱལ་ས་

༡༡། །སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་ལུས་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་བདག་རང་ཉིད་ལ་སྟུག་བསྟུལ་མི་བཅད་པའི་གདུང་བ་རབ་རྩ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་དག་དང་གསེད་མ་སོགས་འཛིག་རྟེན་
པ་དག་ལུས་གཏོང་བ་སོགས་གདུང་བའི་ལས་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱིས། གཞན་པ་རང་གི་དགྲར་གྱུར་པ་ལའང་། སེན་རྩ་བརྩེ་བ་མེད་པར་རབ་རྩ་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཙོ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་ཅི་དང་ཇི་ལྟ་བུ་བྱེད་ཅིན། སེམས་ཅན་
གྱི་རིས་ན་རིགས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཐ་ཆད་དམ་ཐ་ཆུང་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་དང་། འབྲིང་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་དང་། མཆོག་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ། ཀུན་བརྗོད་པའི་ཆོ་
འབྲུལ་གྱིས་དེ་དག་གི་སེམས་མ་ཕྱེན་ནས། བཤད་པའི་ཆོ་འབྲུལ་གྱིས་ཀགས་ཅན་ལ་མི་སྟུག་པ་སོགས་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་ལེགས་པར་སྟོན་པ་དང་། གང་བསྟན་པ་འདི་ལ་མ་དད་པའི་སྟུ་སྟེགས་སོགས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཆོ་འབྲུལ་
བསྟན་པས་དད་པར་བྱས་ནས་ཡང་དག་པའི་བསྟན་པ་ལ་བརྩུན་པའི་སྒོ་ནས་མཁུ་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པ་རྣམས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྟུ་བས་སྟུ་བརྟང་ནས་བསྟུ་བ་གཞི་ལྡེའི་བྲིམས་འཛིན་རྩ་འཇུག་པ་དང་།
ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་གྱི་དོན་གང་ཞིག་མ་གཤམ་པའི་ཐོ་ཆོམ་རྣམས་བསལ་ཏེ་རང་རང་གི་ཆོས་དེའི་དོན་ལ་བློ་རྣམ་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་མ་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་པར་ཕྱིན་དུག་སྟོན་དུ་གཞུག་པའི་

གློ་ནས་ཕྱིན་དུག་གི་དགོ་རུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་འདོད་ཀྱང་དེའི་མན་ངག་མེད་པ་རྣམས་ལ་དེའི་ལུང་བསྟོན་བཟུང་། གདམས་ངག་སྒྲིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་གདམས་ངག་ཐོབ་པ་
 རྣམས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཏིང་པེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་རབ་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པ་སོ་སོའི་འབྲས་ལུ་ཐོབ་པའི་སྒྲོ་གོས་བྱེད་པའོ། ཐེ་ཚོམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་སྒྲོ་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དང་། མདོན་སེམས་དང་། བྱང་ཕྱོགས་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྒྲེ་མཆོད་སོགས་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་སྒྲུབ་མ་ཐོབ་པ་གསལ་དུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་འདི་ཡན་ཆད་ཐེག་པ་ལུན་མོང་
 པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ལུན་མིན་ཐེག་ཆེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ས་དང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྒྲེ་བར་བྱེད་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་མི་སྒྲེ་བའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེའི་དུས་སུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་ཀྱི་ལུ་བྱོད་ཞིང་དང་དུས་འདི་ལྷ་ལུར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མཆོན་འདི་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་དང་། ས་བརྒྱུ་པར་ཕྱོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་ཟེར་
 ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆ་བ་དུ་དབང་བསྐྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀུན་དུ་འོད་ལ་ཡེ་སེམས་བཞི་ཐོབ་པར་བྱས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་མཁུན་པ་སྤྲན་མེད་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཞག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་

पुण्यपर्वतः सः हिमालयस्य पश्चिमोत्तरे

རིས་སུ་བཅད་དེ་བདག་གི་བའི་ར་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ལ་མ་ལས་པས་གཞན་གྱིས་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་རྟོགས་པར་བྱེད། ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་སྒྲིག་པར་བྱེད། ཐེ་ཚོམ་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་།
 གཞན་དོན་དུ་ཚ་གང་བཀའ་སྒྲིག་སྒྲིམ་ལོག་སུ་བ་སོགས་གྱི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་པ་བཟོད་པར་བྱེད་པ་དང་། བདག་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བསྐྱེད་པས་དུལ་བ་དང་ལྡན་པས་གཞན་ཡང་དུལ་བར་བྱེད་རུས་ཏེ། མདོ་ལས། བདག་མ་གྲོལ་
 བས་སེམས་ཅན་གཞན་གྲོལ་བ་མི་རུས་ལ། དེ་བཞིན་བདག་མ་ཞིན་གཞན་ཞི་བ་དང་། བདག་མ་དུལ་ན་གཞན་དུལ་བར་བྱ་མི་རུས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཤིན་དུ་རིང་སྔོང་དང་མི་ཟད་པ་གཉིས་ནི་བྱང་སེམས་ས་ལ་
 ཞུགས་པ་རྣམས་གྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། ས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་གྱིས་གཞན་པ་དག་ཀྱང་ས་ལ་འཇོག་པའི་སྒྲིམ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་བར་གྱིས་དེ་དག་ལ་ཞུགས་པ་ཤིན་
 དུ་རིང་དུ་སྔོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མ་གཏོགས་པར་སོ་སྟེ་དང་ཉན་རང་རྣམས་ས་དེ་རྣམས་སུ་འཇུག་མི་རུས་པས་དེ་དག་ལས་རིང་དུ་སྔོང་བ་ཞེས་བྱ་ལོ། །དེ་ཡང་གོང་བཤད་ལྟར་ས་དང་པོ་ལ་རིགས་སུ་སྟེ་བ་
 ལ་གནས་པས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་སུ་སྟེ་བར་བྱེད་པའི་དོན་བྱེད་རུས་སོ། །དེ་བཞིན་ལྱང་བསྟན་པ་ཐོབ་པས་རང་གི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིམ་པ་ལྟར་གཞན་ཡང་དེ་ལ་འགོད་རུས་སོ། །དེ་

पणारः सः हरिः नमो ह्यः वः नमो ह्यः नमो ह्यः

འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ལྷན་གྱི་སྒྲུབ་པོ་འདོད་ཁམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཡོན་ལྷ་དང་དུ་ལེན་ཅིང་དེ་བསྐྱབ་པ་ནི་རྒྱ་དེ་ལས་ཆེ་འདི་དང་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་སྤྱང་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འཛིགས་པ་ཆེ་
 ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་གོང་མ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ནང་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱབ་པ་ནི། ས་དེ་དང་དེའི་སྤྱིད་པའི་དགའ་བ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ལ་ལས་མ་འདས་པས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་འཁོར་
 བའི་རང་བཞིན་གྱི་བདེ་བ་མི་བརྟན་པར་གཡོ་བ་ལ། ཆགས་ནས་དེ་འདུའི་བསམ་གཏན་དེ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ཞི་བ་ལ་དགའ་བ་ཉན་རང་རྣམས་ནི། རང་རྒྱུད་གྱི་ཕྱི་མའི་སྤྱིད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་རབ་དུ་
 ཞི་བ་ཙམ་ལ་འཇུག་ཅིང་དེ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིད་རྒྱུ་མའི་བདག་ཉིད་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་པས་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་དང་གཞན་གྱི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ལེན་པ་གུན་ཞི་ལ། སྤྱིད་རྒྱུ་སེམས་ཅན་ལ་ལ་བར་མི་འདོར་
 བར་རྟག་རྟག་ཞན་གྱི་དོན་དུ་བཞུགས་པ་ཡིན་པས་སྤྱི་མ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། འདས་པ་ཉན་རང་གི་སྐྱབ་པ་ལས་བྱུང་བར་འཇགས་སོ། །འཛིག་རྟེན་པ་སོ་སོའི་སྒྲུབ་པོ་སྤྱང་ས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ལ་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པར་
 རང་གི་བདེ་བའི་དོན་ལ་ཞིང་ལས་དང་ཉོ་ཆོང་དང་བྱུང་མེད་ལེན་པ་སོགས་ཏུ་བ་སྤྱི་ཆོགས་ལ་ག་ཐང་ཆད་ཆད་དུ་བརྩོན་པར་བྱེད་ཀྱང་། དུས་རྟག་རྟ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་གིན་དུ་ལོགས་པ་རྫོགས་པའི་རང་དོན་ཡིད་ལ་འདོད་པ་

ལམ་གང་དང་གང་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ཆེ་ལྟ་ཆེ་ལྟ་ལུར། དབང་པོ་དུག་གི་སྒྲིབ་ལུལ་སྒྲིབ་ཆོག་ས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ། དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་ལུར་འོས་གིང་རིག་ས་པའི་སྐབས་དེ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲིབ་ལམ་གྱི་ཆོག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་པན་ཕྱིར་
སྒྲིབ་ལམ་དེ་མཐོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་སྒྲིབ་ལམ་ལུང་མ་བསྐྱེད་ཀྱིན་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་པའི་ཐབས་མཁས་དང་ལྟན་ཏེ། སྒྲིབ་ལུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་སྡེ་ལས་ཆེ་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
གྲོང་དུ་འཇུག་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་མཆོག་གི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དང་། ལམ་དུ་འཇུག་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ། སྐས་ལ་འཇོག་ས་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཐར་པའི་ཐོམ་སྐས་ལ་འཇོག་ས་པ། ལུས་བྱེད་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ལས་ཉོན་དག་པ། མི་འཁྲུང་པའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལུང་གིང་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེས་ཆོག་པ་སོགས་ལས་དེ་དང་དེར་མཐུན་
པའི་རྣམ་ལུང་གི་ཆོས་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་ལམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྒྲོ་བའི་གཞན་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུག་པ་གཞན་དོན་འགྱུར་པའི་ཆེ་གཞན་གྱིས་
ཡོག་སྐབས་གྱིས་མི་སྒྲོ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་ཕྱི་ཅི་མ་ཡོག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིང་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ན། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་དུས་

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

གཏོང་པའི་ཆེ་བ་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ་གོང་དུ་རི་རྒྱུད་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཞིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྔེའི་རྒྱན་ལས་སྐྱབ་པའི་ལེའུ་སྟེ་དུག་པ་རྣམས་པར་བཤད་པའོ། །
མུང་འདས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆོག་གས་པས་ཐོབ་པར་མི་རྣམས་པས་སྐྱབ་པའི་ལེའུ་རྗེས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བསམ་པར་བྱ་བ་
ལ། ཆོག་གས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བསམ་པ། བསྐྱབ་བྱ་མདོན་གེས་དུག་ལ་བསམ་པ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་རང་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་ལ་བསམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་གཏོན་
ལ་དབབ་པ་བདག་མེད་གཉིས། དེ་རི་ལྷ་རྒྱུད་ཆོག་གས་རྒྱལ་གྱི་གོ་རིམ་གསུམ། དང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་མཆོན་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་མཐར་བཞི་དང་བྲལ་བ་སྟེ། གང་ཞེན་
དོན་དམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་ལྷ་ལྷ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཟབ་མོ་ནང་གི་རྟོན་འབྲེལ་གཞན་
དབང་གི་ཆོས་འདི་ལས་གཞན་དུ་མེད་ལ། དེ་ལ་གསུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྐྱུང་བ་ལྷ་རྒྱུད་པར་ཞེན་པ་ནི་ཀུན་བརྟགས་སོ། །དེ་ལྷ་རྒྱུད་ཞིང་སྐྱུང་བ་ལྷ་རྒྱུད་ཀྱིས་པ་སོ་སོའི་སྟེ་བོ་རྣམས་དེ་ལྷ་རྒྱུད་པར་ཞེན་ན་ཡང་། གསུང་བ་

ཨ
རྒྱ
ལྷོ
ལྷོ
ལྷོ

༡༡། །དང་འཛིན་པའི་གཉིས་ཚོས་སུ་ཡེ་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་གནས་ལུགས་སམ་དོན་དམ་པ་ཡིན་པས་ཐ་སྐད་དུ་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེས་སྟོང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཡོངས་གཙོ་དུ་གྲུབ་པ་
ཡིན་པས་ཡོད་པའོ། །ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་དག་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ནམ་ཟུང་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པས་གཞན་མིན་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་དགོངས་པ་
དེས་པར་འགོལ་བའི་མདོ་ལས། འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀུན་བརྟགས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་དོན་ལ་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ནི་ཀུན་
དུ་བརྟགས་པའི་གཞི་གཉིས་སུ་སྟུང་པ་ཡིན་ལ། ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལྟག་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོན་གཞན་ཡིན་ནམ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་
དབང་གི་རང་བཞིན་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ཚོས་ཅན་གཞན་དབང་དེའི་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་ན་གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་མི་སྟོང་པར་འགྱུར་དགོས་ནའང་དེ་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདུས་བྱས་དང་མི་རྟག་པའམ་མེད་ངེས་པ་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་བཞིན་དུ་གེས་པར་

པཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

ཕུའོ། །དོན་དམ་ཡོངས་ཀྱི་ཐད་ནས་སྒྲིལ་བ་དང་འཇིག་པ་ལམ་འགག་པ་མེད་དེ། གང་རང་གི་ངོ་བོ་ཡི་ནས་ཀྱུ་རྒྱུན་ལས་སྒྲིལ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་འཇིག་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། འཁོར་བ་དང་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས་ན་ཡང་
 མ་ཕྱིར་བྱུང་མེད་པས་ན་ནམ་ཡང་འབྲི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གནས་པ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲིན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དུས་ན་འཕེལ་འབྲི་བ་མེད་པ་ལྟར་ཀུན་ཉོན་གྱི་བ་དང་ནམ་གུང་གི་
 རྩོགས་འཕེལ་བས་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་བ་དང་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་བའམ། རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུ་པར་དག་པས་ན་གསལ་དུ་རྒྱུ་པར་དག་པ་འདྲ་མེད་པ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་དང་གསལ་བ་བཟང་པོ་དང་ཁུ་དང་གེལ་
 རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་བཞིན་ནོ། །རང་བཞིན་གྱི་ངོས་ནས་དྲི་མ་བསལ་དུ་མེད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་གློ་བུར་གྱི་སྒྲིན་དང་གསལ་ལ་གཡའ་དག་ཀུ་ལ་རྩོགས་པ་དང་། གེལ་ལ་དྲི་མ་བསལ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་ཀྱི་ཐད་ནས་ཀྱུ་ལ་ཡང་གློ་བུར་གྱི་
 རྩོགས་པ་གཉིས་བསལ་བའི་རྩོགས་གྱིས་དྲི་མ་རྒྱུ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དོན་དམ་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེ་དོན་ལྡན་བསྟན་ཏེ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་དང་། གཅིག་ཐ་དང་མེད་པ་དང་། རྩོ་
 འཇིག་མེད་པ་དང་། འཕེལ་འབྲི་མེད་པ་དང་། དག་དང་མ་དག་མིན་པ་ལྟོ། །དུ་མ་ལྟར་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་སྒྲུང་བའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྩོབ་ཐ་སྟོན་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།

གུ་པ་གྱི་རྩམ་ཡོད་དུ་མི་འདོད་ན་དཔུ་མའི་ལུགས་དང་འགལ་བ་གང་ཡང་མེད་ལ། དོན་དམ་པར་བདེན་གུ་བ་རྟུ་འདོད་ན་དཔུ་མའི་ལུགས་དང་འགལ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས་དཔུ་མ་དང་འགལ་མི་འགལ་དབྱུང་བུ་
 ལྟར་མོད། བུམས་ཆོས་སྒྲོར་དང་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་གྱི་གཞུང་རྣམས་དགོངས་པ་གཅིག་པར་གང་ཟག་གང་གིས་མོས་སྦྱོང་གྱི་སར་དང་པོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་དུ་རིག་ནས། དེ་ནས་སེམས་དེ་ལ་གཟུང་བ་མེད་
 པར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་དེ་ནས་གཟུང་བ་མེད་ཕྱིར་འཛིན་པའང་མེད་པར་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་དུས་སུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་བདེན་པ་མངོན་སུ་མ་རྟོགས་པའི་ས་དང་
 པོ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དང་། སེམས་ཙམ་ཡིན་ཚུལ་ཀྱང་གནས་དོན་ལུས་སུ་སྦྱང་བའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྦྱང་གི་རྒྱ་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཐ་སྦྱད་དུ་རྩམ་སུ་ཡོད་པར་བཞེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་སུ་མ་གུ་བ་བཞེན་སྟེ་ཆོགས་སུ་སྦྱང་
 བ་ཡིན་པས་སྦྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ལུགས་འདིས་གཉིས་སྦྱང་གི་ཤེས་པ་དེ་ལ་བདེན་གུ་བ་གྱི་དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་མེད་པར་གིན་རྟུ་རྟོགས་རིགས་པའི་ཕྱིར་དཔུ་སེམས་གྱི་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་
 མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་མཐུན་པར་བཟུང་བར་བྱའོ། །འོན་དཔུ་མའི་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས་གྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་གུ་བ་མཐའ་ལ་དགག་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མཛད་ཅེ་ན། དེ་ནི་སེམས་ཙམ་གྱི་གུ་བ་མཐའ་སྟེ་བ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཙན་

མཁའ་འགྲུ་ལྟེན་པའི་ལྷ་མོ་ལྟེན་པའི་ལྷ་མོ་

༡། །དག་སེམས་ཙམ་གྱི་སྒྲུབས་སུ་ཕྱི་དོན་མེད་གྱི་སེམས་རྩ་ས་སུ་ཡོད་ཅིས་པ། ཐུག་པ་སྒྲུབ་གྱིས་སྟོང་ཡང་ཐུག་པས་མི་སྟོང་པ་ལྟར། ཐ་སྟོང་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ཡིན་པར་མ་གོ་ནས། གཉིས་སྟོང་གི་རྒྱུ་ཤེས་ལ་དོན་དམ་པར་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སུན་དཔུང་པ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱལ་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་ཙམ་གྱི་ལམ་ཚུལ་བཞིན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱི་དགོངས་པ་བཀག་པ་མིན་པར་སྒྲུབ། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་རྟོགས་པ་མེད་དེ། གངས་ཅན་པའི་མཁས་པ་རྒྱལ་སྒྱུ་ཉན་ཐོས་བདེན་མཐོང་རྒྱལ་སྒྱུ་ཉན་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པ་དཔུ་མ་པ་དང་ཁུད་མེད་པར་བཞིན་པ་ཡོད་ན། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་གྱི་དཔུ་མའི་དགོངས་དོན་རྟོགས་པ་སྒྲུབ་ཅི་དགོས་ཏེ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིར་དཔུ་མ་པས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་གི་ཆོས་རྒྱལ་སྒྲུབ་པ་མེད་པར་གཏན་ལ་པལ་པས་ཆོག་གི། །སེམས་ཙམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལ་སྒྲུབས་ཐབས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། རྟོན་འབྲེལ་ལ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱལ་པར་འབྱེད་པའི་རྟོན་འབྲེལ་དང་། སྒྲུག་པ་དང་མི་སྒྲུག་པ་རྒྱལ་པར་འབྱེད་པའི་རྟོན་འབྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཀུན་གཞི་ལས་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་མཆེད་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་ནང་གི་རྟོན་འབྲེལ་འདི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲུ་ཞིང་ཟབ་སྟོའི་དོན་ལ་མཁས་པས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པས། སྒྲུག་པ་དང་མི་སྒྲུག་པ་རྒྱལ་པར་འབྱེད་པ་རྟོགས་པ་ཕྱིའི་རྟོན་འབྲེལ་བཏུ་གཉིས་

བཀག་པ་ཐ་མེད་དགོངས་འབྲེལ་སྟོར

བསྟན་པ་ལས་ཟབ་པར་འབྲགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཐོག་བསྟན་མོགས་སུ་གསུངས། དེ་དང་མཚུངས་པར་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་དང་ཟབ་མོའི་སྒྲགས་རྒྱུད་རྣམས་ལས་ཀྱང་སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་མེད་པ་དང་།
 འཁོར་འདས་གཉིས་ཀའི་རྩ་བ་སེམས་ལ་ཐུག་པར་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཀྱིས་དབང་གིས་འཁོར་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་འབྱུང་གི་སེམས་མེད་ན་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར་རྒྱུ་ནི། སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་
 པས་ལས་འདུ་བྱས་ནས་ཀུན་ཉོན་འཁོར་པའི་ཐོགས་འགྱུ་བ་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གེས་རབ་དང་སྤྱིང་རྩེ་བསྐྱེད་ནས་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བསྐྱབས་པས་ཆོགས་བརྒྱུད་ཀུན་གཞི་དང་བཅས་པ་གནས་
 གྱུར་པའི་ཡོ་གེས་ལྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུ་བ་པ་དང་། ཉོན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱིང་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་མུང་འདས་བསྐྱབ་པ་ལེན་པས་ཀུན་བྱུང་གི་རྩ་བ་
 སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་སུས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་མ་ཟད། སེམས་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏོན་ལ་ཕབ་ན་ཆོགས་རྒྱུད་ལས་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་མདོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་ལམ་གྱི་གནད་
 ཆེན་པོ་ལེན་པར་རྣམ་སྟངས་མདོན་བྱུང་ལས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དུ་མ་ཁས་པ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བྱས་དཔུ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྟན་པ་དཔུ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོན་མའི་བསྟན་བཅོས་

༡༡། །ལས་ན་རྒྱལ་འབྲེལ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་ལ་ཕྱ་བ་ནང་གི་དབུ་མ་དང་། བྱི་དོན་འདོད་པའི་དབུ་མ་ལ་རགས་པ་བྱིའི་དབུ་མ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་འབྲེལ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་ཉིད་ཟབ་པས་
 དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་འདི་ལྟར་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས། དེས་ན་གཉིས་སྟོང་གི་སྤེལ་པ་རང་གསལ་ཞེས་པ་སེམས་ཅམ་པས་ལས་ལེན་རྒྱ་འདི་གཟུང་འཛིན་ཅན་གྱི་རྒྱམ་སྤེལ་གྱི་
 མཐར་ཐུག་པ་དེའི་གཟུང་འཛིན་འདི་ཡིན་པ་རྫོང་དུ་མེད་པ་ཅམ་གྱི་རྒྱམ་སྤེལ་ཞིག་རང་གི་རོ་བོ་མི་སྟོང་པའི་བདེན་གྲུབ་དུ་ཡོད་པ་ལ་གོ་ན་དགག་བྱ་ཡིན་ལ། སྤེལ་པ་དེ་ཉིད་གདོད་ནས་སྟོང་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་རང་རིག་པས་
 མཛོན་སུམ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་ཡོ་སྤེལ་རང་གསལ་ལ་གོ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུ་དབུ་མ་དང་སྤྲུགས་གཉིས་ཀས་ལས་ལེན་དགོས་ཀྱི། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡོ་སྤེལ་སམ་འོད་གསལ་བའི་སེམས་དེ་
 མེད་ན་སྟོབ་ལམ་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཡོད་པར་མི་རིགས་ལ་མི་སྟོབ་པའི་ལྷག་མེད་ལྱང་འདས་ཀྱི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡོ་སྤེལ་མེད་ན་ཐེག་དམན་ལྱང་འདས་མར་མི་གི་བ་ལྟ་
 ལུ་དང་ལྱང་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་དང་ཡོ་སྤེལ་དང་ཐོན་ལས་མི་ཟད་པ་ཇི་ལྟར་འདོད། དེའི་བྱིར་དབུ་སེམས་ཀྱི་གིང་རྩ་ཆེན་པོ་དག་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ལམ་སྟོལ་འབྱེད་རྒྱལ་གྱི་རྒྱམ་བཞག་ཐ་དད་ལྟ་བུར་སྒྱུར་

ཡང་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་ཡི་སེམས་ཀྱི་གྲོང་དུ་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་གནད་སེམས་ན་གིན་ཏུ་ལོགས་པར་མཐོང་ངོ། །མདོར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་སྤྱང་སྤྱང་རིས་ཆད་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་
 རུང་མ་ཡིན་པར་ཟུང་འཇུག་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཅིང་དེ་གཞི་ལམ་འབྲས་སུ་འཇུག་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་རྟོགས་ན་མཐར་འཇོག་གི་ལྟ་བ་རན་པའི་གཡང་ས་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས། དང་པོར་གང་ཐག་གི་བདག་མེད་བསྐྱབ་པ་ནི། གང་ཐག་གི་བདག་ཞེས་པ་མ་བརྟག་མ་དཔྱད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟུང་བ་ཅམ་ལས་དོན་དུ་གྱུབ་པ་
 མེད་དེ། བདག་ལྟ་དང་། སྤང་པོ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་གང་ཡང་བདག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའོམ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བདག་ཉིད་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པས་འདུས་བུས་
 ཡིན་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་མ་བྱུང་བ་དང་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་བྱེད་པས། མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ནི་འདུས་མ་བུས་པ་དང་། རྟག་པ་དང་བྱུང་བ་དང་། ལས་མི་བྱེད་པའི་
 མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་བརྟགས་པ་དེ་དང་མཆོན་ཉིད་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར་ངོ། །འཇིག་ཆོགས་ལྟ་བའི་རྟོན་དུ་གྱུར་བ་སྤང་པོ་ལྟ་ཡང་བདག་གི་མཆོན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་སྟོ་བརྟན་འགྲེལ་པར་རན་པའི་གནས་ཞེས་

༡༡། །ངན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ལ་བསྟེན་ན་དེ་ནི་ལྟ་བའི་གནས་སྤྱུ་ལྟར་བཤམ། ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ངན་ལེན་གྱིས་བསྟེན་པས་ན་ངན་པའི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ལུང་བའོ་ཞེས་
 འདུག །འགྱུར་ལ་ལན་ངན་པར་གནས་ཞེས་པ་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྱུ་བསྟེན་ལ་གྱི་གནས་ཡིན་པས་ངན་པར་གནས་པ་ལུང་བོ་ཉིད་ལ་བྱ་སྟེ། གང་ལྟར་ཡང་ལུང་བོ་ལྟ་ནི་བདག་མ་ཡིན་དེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལྟར་མི་རྟག་
 པ་དང་འདུས་བྱས་དང་མ་བྱུང་པ་དང་ལས་བྱེད་པ་དང་དུ་མ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་གསར་དུ་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། བྱུང་པ་དང་། རྟག་པ་དང་ལས་མི་བྱེད་པ་དང་གཅིག་ལུང་འདོད་པ་དང་
 མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་ཅན་འཛིག་ལྟ་དང་། ཡུལ་ལུང་བོ་ལྟ་བོ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་བདག་ཅིས་བྱ་བ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ལས་ལོགས་གཅིག་དུ་བདག་ཡོད་པར་མཛོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གང་
 གིས་ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཕྱི་རོལ་པས་ཀྱང་དུ་བརྟགས་པའི་བདག་བཀག་པ་དེས་ངར་འཛིན་ལྟར་སྟེས་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་ཁེགས་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱིས་ང་གཅིག་ལས་དུ་མ་མེད་པ་དང་དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་
 པ་ནས་མཐའ་མའི་བར་དུ་གཅིག་ཡིན་པར་འཛིན་པ་དེ་འདྲིའི་བདག་དེ་བཤད་མ་ཐག་པའི་དབྱུད་པ་གསུམ་བྱས་པས་སྟོ་བརྟགས་པ་ཅུ་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་དེ་བདག་མེད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་

བཀག་པ་མའི་དགོངས་འབྱེད་སྟེང་

ཨ་མི་དུ་གླིང་།

བདག་གོ་སྐྱམ་དུ་ཅི་འེ་ཕྱིར་རྟོག་ཞེ་ན། བདག་དེ་ནི་ཡོད་པ་འི་དབང་གིས་དེར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་ལྟུལ་པའམ་ནོར་བའི་སྒོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དབང་གིས་ཡོད་པར་རྟོག་པ་སྐྱེས་པ་ཅམ་སྟེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་
སྐུལ་དུ་འཛིན་པ་དང་། རྗེ་ལམ་གྱི་ན་རྒྱུ་མོ་མཐོང་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །བདག་ཡོད་ན་ཉོན་མོངས་པས་ལོཾ་བར་བཅིངས་པ་དང་། བཅིངས་པ་དེ་བཅད་ན་ཐར་བར་ལྟུར་རིགས་གྱི་བདག་མེད་ན་སྐྱེ་ཞིག་ཐར་བར་
ལྟུར་། དེའི་ཕྱིར་ན་བདག་ཐར་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བདག་ཡོད་པ་དེ་ཐར་བའི་ཕྱིར་བརྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྐུལ་དུ་ལྟུལ་ནས་སྐྱུག་པ་ན། སྐུལ་མེད་པ་མཐོང་བས་སྒོ་བདེ་བ་ཐོབ་པ་
རྟུང་། བདག་མེད་ཀྱང་བདག་དུ་རྟོག་པ་འི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་དང་ལས་བསགས་ནས་ལོཾ་བར་སྐྱུག་བསྐྱུལ་རྒྱུན་མར་སྒྲོང་བ་ལྟུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པ་འི་སེས་རབ་གྱིས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ལས་ཉོན་འགག་པས་
ཐར་བ་ཐོབ་པར་ལྟུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་གྱི་ནོར་བའམ་ལྟུལ་བའི་སྒོ་ཅམ་ཞིག་ཟད་པ་ཡིན་གྱི་བདག་ཡོད་པ་ཐར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཡོད་ན་བདག་འཛིན་ནམ་ཡང་མི་ལྟོག་ཅིང་། དེ་མ་སྤངས་
ན་ལས་ཉོན་མི་འགག་སྟེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་འི་དབང་གིས་ལོཾ་བར་རྒྱུན་གྱིས་འདུག་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་བསྟན་པ། རི་ལྟར་བདག་དང་ཆོས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟུལ་བ་ཅམ་ལ་

ཨ་
རྩེ་
ལྷོ་
ལྷོ་
ལྷོ་

༡༡། །བརྟེན་པའི་སྒྲུ་པོ་ཡིས། འབྲུལ་པ་དེ་ཡི་རྒྱ་ལས་སྒྲུ་བ་དང་རྒྱ་བ་སྟགས་སྟག་བསྐལ་སྒྲུ་ཚྲོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱན་ཀླགས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་སྒྲུ་འབྲུལ་པ་ལ་གནས་པ་ཙམ་ཡིན་ཡང་དེ་
སྒྲུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་དེ་འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་སྒྲུ་རྟེན་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པ་མི་མཐོང་བར་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མཐོང་བའི་སྒྲུ་པ་ཚེན་པོས་ཁེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྒྲུ་ལེམ་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་སྟག་བསྐལ་བ་དང་
འབྲུལ་པ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་ཐག་མེད་ཀྱི་ཡི་སྟེན་མེད་པས་ན་རིག་མེད་དམ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་མིན་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འཛིན་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྟེན་པས་བདེ་སྟག་བཟང་སྒྲུ་མས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཉམས་སྒྲུ་ཕྱིར་
བའི་རྒྱལ་གྱིས་རིག་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་སྒྲུ་རྩོར་བ་གསུམ་པོ་གང་སྒྱུར་ཡང་སྟག་བསྐལ་ལས་མ་འདས་དེ། སྟག་བསྐལ་གྱི་ཚོར་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་སྟག་བསྐལ་དང་། བདེ་ཚོར་ནི་འགྱུར་བའི་སྟག་བསྐལ་དང་། བར་མའི་
ཚོར་བ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་དག་པར་ན་སྟག་བསྐལ་བ་སྒྱུར་བ་མེད་དེ་སྒྱུར་བ་པོ་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་སྒྱུར་བྱའི་ཚེས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྒྲུ་མ་གྲུབ་ན་སྒྱུར་ཁམས་སྒྲུ་
མཆེད་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཚེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་པོ་ནི་འདི་སྒྲུ་སྒྱུར་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲུ་མ་དང་རྩི་ལམ་རྩིག་རྒྱ་རྩ་ཕྱིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ཚེས་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་པོ་ཡོད་པ་མིན་དེ་དེ་སྒྲུ་སྒྱུར་བ་སྒྲུ་རོན་དུ་མ་གྲུབ་

པག་འཕ་ཐ་མའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུ་རྩོར་

མ་རྒྱུ་དུ་ཤྲོད།

པས་བདག་མེད་སྟོང་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་སོ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་འདི་ལྟར་ཕྱིའི་དངོས་པོ་རྣམས་འབྱུང་བ་བཞི་དང་ས་པོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་ཞིང་། བདག་གི་དངོས་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་ནི་མ་རིག་པ་དང་འདྲ་
བྱེད་སོགས་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལས་སྟེ་བས་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་སྟེ་བ་ཡིན་པར་མཛོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དུ་འཇུག་པ་སྟེ་སྤང་ན། སྟེ་པོ་སྤྱན་པོ་དག་
དངོས་པོ་འདི་རྣམས་ཇི་ལྟར་དབང་ཡུག་དང་བདག་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་བྱས་པའམ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བར་འཛིན་པ་ཡིན། གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་ལ་ཡོད་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་མི་མཐོང་བར། བདག་
དང་དབང་ཡུག་སོགས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་འདི་ལ་མེད་པ་ཡིན་བཞིན་དུ། དེ་མཐོང་བ་འདི་འདྲའི་སྤྱན་ནག་གི་རྣམ་པ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་འཛིན་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་སྤྱན་པས་ནི་ཡོད་པ་བསྒྲིབས་ཤིང་མི་མཐོང་བར་བྱེད་གྱི་མེད་པ་
མཐོང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་གནས་པ་མ་རིག་པའི་སྤྱན་པ་དེས་ནི་དངོས་པོ་རང་གི་ཚོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟེ་བ་མི་མཐོང་ལ། མེད་པ་གཞན་ལས་སྟེ་བ་
མཐོང་བས་སྟོན་མེད་ལ་མཚན་པའི་སྤྱན་པ་ཞིག་གོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་བདག་ཅེས་པ་གང་ཟག་གི་རྣམ་གྲངས་གྱི་མིང་དུ་ཡང་བཤད་དེ། བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྟོག་དང་གང་ཟག་དང་ཤིང་ཅན་དང་ཤིང་སུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་

ལྟེ

༡༢། །པ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཡང་སྒྲ་དེ་སྒྲུ་ར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅེས་པ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཇམ་རང་བཞིན་ལ་སྒྲ་དེ་སྒྲུ་ར་བའོ། ལུ་སྟེགས་རྒྱལ་ས་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེན་པ་དེ་བཅིངས་ཐར་དུ་འདོད་པས་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཉན་ཐོས་རྒྱལ་ས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ལ་ཞེན་ནས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོས་བཅིངས་ཐར་དུ་འདོད་པའང་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་
མེད་པས་མ་ཉམ་པ་ཡིན་ཡང་ལོཾ་འདས་དང་འཛིང་གོལ་འཐད་ཚུལ་བསྟན་པ། འདི་ལྟར་ལོཾ་འདས་ཀྱི་ཆོས་སུ་སྒྲུང་བ་འདི་ལ། དོན་དམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སམ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མ་རིག་པ་འགགས་པས་
ཆ་གི་འགག་པའི་བར་གྱི་ཞི་བ་སུ་ངན་འདས་པ་དང་། མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་སོགས་ཆ་གི་འཕྱུང་བའི་བར་གྱི་ལོཾ་འདས་སྟེ་བ་དེ་གཉིས་ལ་བྱུང་བར་ཅི་ཡང་མེད་དེ་ལོཾ་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟེ་
འགག་མེད་པར་མ་ཉམ་པས་ན་ལོཾ་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་སུ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སོ་སོའི་སྟེ་བོ་རྒྱལ་ས་ལོཾ་འདས་གནས་པ་དང་། འཕགས་པ་རྒྱལ་ས་སུ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་པའི་བྱུང་བར་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ན་
ལོཾ་འདས་གཉིས་ལ་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་གྱི། བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་

ལམ་ལུ་འདས་མཉམ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་བཞིན་མི་རྟག་པ་དང་སྟག་བསྟུལ་བ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དགོང་གི་པོ་མཉམ་པ་མཐར་ཐུན་པས་ལམ་ལུ་འདས་པའི་སྟེ་བ་བཟད་པ་ཉན་རང་གི་ཞི་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བེན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཐུན་པ་རྟག་གི་དགོང་གི་པོ་མཉམ་པ་ཐུང་པ་དག་ལམ་མཐར་ཐུན་པ་ན་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྟེ་བ་འདྲ་བཟད་པས་ལམ་ལུ་འདས་པའི་བག་ཆགས་ཅམ་ཡང་ཞི་བ་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་དོན་དམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་རྗེ་ལྷ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་པོ་མཉམ་པ་ཐུན་པ། ལྷ་མོ་ལུ་མཉམ་པ་དཔས་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟགས་ཆོགས་བཅད་ལུ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་ལྷ་མོ་ལུ་མཉམ་པ་དཔས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོགས་སྟོར་མཐོང་སྟོམ་གྱི་ལམ་ལས་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ། ལྷ་མོ་ལུ་མཉམ་པ་དཔས་བསྟུལ་པ་གངས་མེད་པ་གཅིག་ཏུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མཆོད་ཅིང་ཆོས་ཉན་བསམ་བསྟོམ་པ་དང་། ལམ་ཐུན་རྟག་གིས་བསྟུལ་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་ལས་པ་གང་ཞིག་གི་ཕ་རོལ་ཏེ་གངས་མེད་གཅིག་རྟོགས་པའི་ལམ་ཏུ་བསམས་པ་འམ་ཡང་ན་དེའི་ཕ་རོལ་འབགས་པའི་སར་ཐུན་པར་ཐུང་པ་ཡི་ཆོགས་རྣམས་ལེགས་པར་བསམས་པ་དང་། མདོ་སྟགས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་དོན་མི་རྟག་སྟག་བསྟུལ་སྟོང་།

༡༩། །འདག་མེད་གྱི་དོན་ལ། རྩལ་བཞིན་སེམས་པ་ཞིག་ནས་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་གིན་དུ་རྒྱུ་པར་ངེས་པ་ཞེས་འདི་ཡན་ཆད་རྒྱང་པ་གསུམ་གྱིས་
ཚོགས་གྱི་ལམ་བཟང་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚོགས་བསགས་པ་དང་ཚོས་ལ་སེམས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སྒྲ་སྟགས་དང་ཀ་བུམ་སྟགས་སྒྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་མངོན་པར་བཟོད་པའི་རྒྱ་ཅན་ཏེ། མིང་ལ་
བརྟེན་ནས་ཡིད་གྱི་རྟོག་པས་དེ་དང་དེར་གཟུང་བ་ཅུམ་མ་གཏོགས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་བཟོད་དུ་མེད་པ་མིང་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་ནི་དྲོད་སྒྲུང་བ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འདི་ཡིས་མིང་གིས་བཟོད་པའམ་
དེ་དང་དེར་རྟོག་པ་ཅུམ་དུ་དོན་རྒྱུས་ལྷག་པར་རིག་ནས་སེམས་ལས་དོན་རྒྱུས་སྒྲུང་བ་མཐོང་བ་ནི་རྩེ་མོ་སྒྲུང་བ་མཆོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །གཟུང་བའི་ཆ་དེར་སྒྲུང་བའི་ཚོས་རྒྱུས་ནི་སེམས་ཉིད་དེར་སྒྲུང་བ་མི་
ལམ་གྱི་ཡུལ་ལྟར་སེམས་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཤེས་ནས་སེམས་ཅུམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ནི་སྒྲོ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་ནི་བཟོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་སོ། །དེ་ནས་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་

མཛུགས་པའི་ལྷ་མོ་

ཏེ། རི་ལྷ་རྩ་པ་ཐོན་པའི་སྒྲ་བས་སུ་སེམས་ལས་གཞན་པའི་གཟུང་བའི་མེད་ཕྱི་དོན་མེད་པར་ནི་སྒྲོམ་རིག་ནས་དེ་ནས་གཟུང་བ་མེད་ན་དེ་ལ་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱང་མེད་དེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ནི་མཛུགས་པས་ན་གཟུང་
བ་མེད་ན་འཛིན་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་མཆོག་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་ཐོག་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་དང་ལྷན་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིག་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
མཛོད་དུ་གྱུར་ཏེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་དང་མི་ལྷན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མཛོད་སུམ་དུ་སོ་སོ་རང་རིག་པས་གནས་ཏེ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་སོ། །
དེ་ནས་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་ནི། སྒྲོ་དང་ལྷན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་བས་ས་གཉིས་པ་ནས་བརྩུ་བའི་བར་དུ་རྟོག་དུ་བྱེད་དང་ནང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ལའོ་ཀྱན་ནས་ཀྱན་དུ་མཉམ་པར་སོང་བ་སྟེ་གཟུང་བ་
དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོར་མི་རྟོག་པར་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པར་སོང་བ་ཡིས། བྱང་སེམས་དེ་ཡི་རྒྱ་དམ་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་
སྒྲིབ་པ་གཟུང་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པའི་ཆོག་ས་གང་ཞིག་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་དང་སྤང་བར་བྱ་དགའ་བ་ནགས་ཆང་ཆིང་གི་བྱོད་སྤྱད་པོ་ལྟ་བུ་དག །དཔེར་ན་དུག་གི་སྒྲན་ཆེན་པོ་ཐིགས་པ་

[illegible]

དཔལ་མི་སྒྲོ་བ་པ་བསྟན་པ་ལོ། །འདིར་དཔེ་པལ་ཆེར་དུ་དྲན་རྒྱ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་པ་སྟེ། སྒྲོ་བ་དྲན་འགྲེལ་ཆེན་དང་། ཐེག་བསྟུན་སྒྲུབ་པ་འདི་ལུང་དྲངས་པར་ཡང་དྲན་རྒྱ་དེ་ཅེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྔེའི་རྒྱན་ལས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་བདུན་པ་རྒྱམ་པར་བཤད་པ་ལོ། ། །རྟོགས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པའི་རྗེས་སུ། གཞན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྟུབ་པ་མཐུའི་ལེའུ་བཤད་པ་ལ། མཐུའི་ངོ་བོ་དང་། རྒྱ་དང་།
 འབྲས་བྱ་དང་། བྱེད་ལས་དང་། ལྷན་པ་དང་། འཇུག་པ་འཇམ་དཔེ་བ་དུག་དང་མཐུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་བཅས་བདུན་ལས། དང་པོ། སྒྱེད་པ་ཞེས་པས་འཆི་བ་སྤྲུགས་ཀྱིས་བསྟུན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྒྱམ་པ་འདི་ནས་སྤི་འཕྲོས་
 ཏེ་གང་དུ་སྒྱེ་བ་མུ་ངན་ལས་མ་འདས་པའི་བར་དུ་རྗེ་ཅམ་འབྱུང་བ་སེས་པ་ནི་ལྷ་ཡི་མིག་གིས་འཆི་འཕོ་སྒྱེ་སེས་ཀྱི་མདོན་སེས་སོ། །དག་ཅེས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲད་ཐམས་ཅད་སེས་པ་ལྷའི་རྒྱ་པའི་མདོན་སེས་སོ། །
 སེམས་ཞེས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྱུད་པ་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་སྟགས་སེས་པ་པ་རོལ་སེམས་སེས་ཀྱི་མདོན་སེས་སོ། །དགོ་དང་མི་དགོ་བ་སྒྱེད་ཅེས་པ་སྒྲོན་གནས་སེས་པའི་མདོན་སེས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྒྱམ་པ་གྱིས་ལྟོར་བ་
 ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་བྱས་པ་འཇམ་བསྒྱེད་པའི་བག་ཆགས་གང་དང་ལྷན་པས་མཆོན་ནས་སྒྲོན་གྱི་ཆེ་རབས་རྒྱམ་པ་སྤྲུག་དུ་སྒྱེས་པ་དང་ལས་ཅི་བསགས་པ་བདེ་སྤྲུག་ཅི་སྟོང་བ་ཆེ་རྗེ་ཅམ་སྤྲུབ་པ་སྟགས་སེས་

༡༡། །པའོ། །དེའི་གནས་ཆེས་པས་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་རང་རྣམས་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་གང་དུ་གནས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་དེ་ཡི་གནས་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱལ་ལ་མཆོད་པ་དང་
 སེམས་ཅན་ལ་ཡན་གདགས་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་དེའི་གནས་སུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགོ་བ་སོགས་ནི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་སེམས་སོ། །འབྱུང་བ་ཆེས་པ། ཐབས་གང་གིས་ལོ་རྒྱུ་ལ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཟག་ཟད་གྱི་མངོན་སེམས་སོ། །དེ་
 ལྟར་མངོན་པར་སེམས་པ་དུག་པོ་དེ་དག་ལག་མཐིལ་དུ་སྒྱུ་རྩལ་དུ་མངོན་པ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་ཆེས་པ་མངོན་སེམས་དུག་པོ་ལ་དབང་འབྱོར་པའི་མཐུ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 མངོན་པར་སེམས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་བྱང་སྤྱོད་དང་ཉན་རང་གི་མངོན་སེམས་རྣམས་ལས་འབྱུང་པར་འཕགས་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཐོགས་པ་རྩེའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་རྩ་འགོ་བ་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་འགོ་བས་དང་། མངོན་སེམས་
 དུག་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་དུ་མ་སྒྲིལ་བའི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ཆོད་མེད་པ་དང་བཅས་པ་ལ། ཐོགས་པ་མེད་པར་མངོན་དུ་འཇུག་པ་ནི་མངོན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་རང་དབང་ངམ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐུ་ཡི་འབྱུང་པར་ཡིན་
 རོ་ཆེས་མངོན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་བསྟན་ནས། གཉིས་པ་མངོན་སེམས་དེ་ཡི་རྒྱ་བཤའ་པ་ལ་རྣམ་གྲངས་གསུམ་སྟེ། ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ནི་བསམ་གཏོན་བཞི་པ་ཡི་ཏིང་འཛིན་སྟེང་ལྟ་རྒྱུ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཤས་ཆེ་བའི་ཉེས་པ་མེད་

བ་དང་། མེད་རྒྱལ་དང་ལུགས་འབྱུང་ལྟོག་གི་སྒྲིམས་འཇུག་ལ་དབང་ཐོབ་པས་ཅི་འདོད་བཞིན་ལས་སུ་རུང་བས་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཐོབ་ནས་སོ། །གྲོགས་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པའམ་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལྟར་
 ལྷུང་རྒྱལ་མཛོན་ཤེས་སོ་སོའི་རྒྱལ་གནས་སམ་མཛོན་ཤེས་དེ་དང་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་མཚན་མ་རྒྱལ་པར་བཞག་པར་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་སོ། །རྒྱལ་གནས་ནི་མདོ་ལས་མིག་གི་མཛོན་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ལྷོགས་
 ཐམས་ཅད་སྒྱུར་བས་བྱུང་ཅིང་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མ་སྒྲིབ་པར་མཐོང་བ་དང་། རྒྱ་འབྱུལ་གྱི་མཛོན་ཤེས་འདོད་པས་ལུས་ཡང་བ་དང་འདོད་དགུར་བསྒྱུར་བ། རྒྱ་བའི་མཛོན་ཤེས་འདོད་པས་སྒྲིའི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ལ་སེམས་གཏད་དེ་སྒྲི་
 ཐམས་ཅད་མཛོན་དུ་གྱུར་བ། སེམས་ཤེས་ཀྱི་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་དུ་མ་ལ་དམིགས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་དུ་གྱུར་བ། དེ་བཞིན་སྒྲོན་གྱི་གནས་སྒྲུབས་དང་། བྱི་མའི་གནས་སྒྲུབས་དང་། བདེན་པ་དང་རྒྱལ་པར་
 ཐར་པ་ལ་དམིགས་ཤིང་དེ་ལྟར་སོ་སོའི་རྒྱལ་གནས་ལ་མོས་ཤིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལས་མཛོན་པར་ཤེས་པ་དུག་གི་མཐུག་པ་ལ་དམ་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་མཛོན་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་འགྲུབ་སྟེ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ ཟེན་པ་
 སྟོགས་ཀྱིས་སོ། །གཞུམ་པ་མཛོན་ཤེས་གྲུབ་པའི་འབྲས་སུ་གང་གིས་འཕགས་པའི་གནས་པ་རྒྱལ་ཐར་སྟོ་གཞུམ་དང་གཞན་ཡང་བདེན་པ་བཞི་དང་ས་དང་པར་བྱིན་གྱི་གནས་པས་གནས་ལ་དེ་ལས་བྱུང་པར་དུ་སྒྲོང་བ་ཉིད་

༡༡། །དང་འགོག་སྒྲིམས་ལ་གནས་པ་དང་། ལྷ་ཡི་གནས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲིམས་འདུག་བཞིས་གནས་ལ་བྱད་པར་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་པས་སོ། །ཆངས་པ་ཡི་གནས་པ་ཆང་མེད་
 པ་བཞི་ཡི་ཏིང་འཛིན་ལས་བྱད་པར་དུ་སྒྲིང་རྗེའི་གནས་པས་གནས་སོ། །བྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་པ་ནི་དཔེ་མེད་ཅིང་རྒྱ་ཆེས་རྟག་དུ་གནས་པས་གནས་པ་བྱད་འཕགས་དང་སྒྲིགས་བཅུ་རྒྱུ་མཛོན་གེས་ཀྱི་མཐུས་
 བྱད་སེམས་དེ་སོང་ནས་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་ལ་ཡང་དག་པར་མཛོན་པ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྒྱུ་ལ་སྒྲིགས་ཀྱིས་འདུན་པར་བྱས་ཏེ་དེ་དག་གི་རྒྱད་ལ་དག་པའི་རྒྱ་བ་རྒྱུ་ལ་དག་པ་བསྒྲིང་པ་གསུམ་གྱིས་ཅན་
 རང་སྒྲིགས་ཀྱི་མཛོན་པར་གེས་པའི་འབྲས་བུ་ལས་བྱད་པར་འཕགས་སོ། །བཞི་པ་མཛོན་གེས་ཀྱི་བྱེད་ལས། མིག་གི་མཛོན་གེས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལས་ནི། སྒྲོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སྒྲིམ་ཏེ་ཆགས་པ་དང་། མཐར་འཛིག་པ་དང་བཅས་
 པའི་གནས་དེར་སེམས་ཅན་ཅི་ཅུ་ཡོད་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲུ་མ་སྒྲིག་རྒྱ་མི་ལམ་ལ་སྒྲིགས་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་ངོ་། །རྒྱ་འབྲུལ་སྒྲོན་པའི་ལས་ནི། མཛོན་པར་གེས་པ་
 དུག་ལ་ཅི་འདོད་པར་དབང་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་པའམ་དབང་བཅུ་དང་ལྷན་པའི་བྱད་སེམས་དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྒྱུ་ལ་གང་གིས་འདུལ་བའི་ཐབས་གང་གིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འམ། གཞན་སེམས་ཅན་རྒྱུ་ལ་ཇི་ལྟར་

འདོད་པའམ་མོས་པ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེ་དག་སྟོན་པ་དང་། འབར་བ་དང་འབྱུར་བ་སྐྱེ་བའོ་ལ། སྟོང་གསུམ་ལུངས་འབྱུར་འདྲུང་པ་སྟོགས་སྟོན་ལམ་སྒྲ་ཆོགས་པ་མངོན་དུ་སྒྲུང་བའམ་རྒྱུ་པ་དང་བཅས་པ་གཅིག་དུ་ངེས་པ་མེད་
 པ་རྒྱུ་པ་སྒྲ་ཆོགས་དག་ཀྱང་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏོ། །ཡང་ཕྱོགས་རྒྱུ་ལ་སྟོན་ཐེར་བཏང་བས་འོད་ངེས་རེག་པའི་མོད་ལ་གེན་དུ་སྒྲུག་བསྒྲུལ་བའི། རན་པར་སོང་བ་དཔུལ་བ་ཡི་དུགས་དུད་འགོ་དག་གི་སྒྲུག་བསྒྲུལ་ཞི་ཞིང་
 དད་པ་ཐོབ་པའི་མོད་ལ་གནས་དེ་ནས་འཕོས་ཏེ་མཐོ་རིས་སྒྲ་དང་མིའི་གནས་སྒྲ་འགོ་བར་བྱེད་དོ། །འོད་ཐེར་ངེས་བདུད་ཀྱི་གནས་གཞལ་མེད་ཁང་བཟེགས་མ་མཐོ་ཞིང་རིན་པོ་ཆེའི་བཀོད་པ་དུ་མས་མཛེས་པ་དང་། དེར་
 གནས་པའི་བདུད་འཕོར་དང་བཅས་བསྟོན་ཅིང་སྒྲུག་པར་བྱེད་ལ་བདུད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པའི་སྒྲ་བཀོད་བར་མཛད་དོ། །རྒྱུ་པ་རོལ་པའི་ལས་ནི་བྱང་རྒྱུ་པ་སེམས་དཔའ་མཐུ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་མཆོག་གི་ཆོགས་འདུས་པ་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་དང་བྱང་རྒྱུ་པ་སེམས་དཔའ་གཙོ་བོ་རྒྱུ་པ་འདུས་པའི་ནང་དུ། དཔའ་བར་འགོ་བ་དང་། སྒྲུ་མ་སྒྲུ་དང་། རྒྱུ་མ་མཁའ་མཛོད་ལ་སྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དཔག་དུ་མེད་པ་ལ་སྟོམས་པར་བྱས་ཏེ། དཔག་དུ་མེད་
 པའི་རྒྱུ་པ་རོལ་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀུན་ནས་སྟོན་པ་ནི་མདོ་རྒྱུ་པ་ལས་འཇམ་དཔལ་དང་སྟོན་རས་གཟིགས་ལ་སྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་པ་རོལ་བསྟན་པ་ནི་སྒྲ་དང་བསྟན་པ་སྒྲུ་བའོ། །སྒྲུ་པ་པའི་ལས་ནི། བཟོ་དང་སྒྲེ་བ་

༡༩། །མཚོགས་གི་སྐུལ་པ་ཡིས། ཕྱོགས་བཅུ་ཉི་ལྔ་མས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དུས་ཉི་ཆེ་བ་མིན་པར་དུས་ཀུན་དུ་གནས་སོ། །དེ་ལ་བཟོ་སྐུལ་སྐྱེ་བྱེ་བ་རབ་དགའ་འདུལ་ཕྱིར་དྲི་བ་པེ་ཤི་ལེན་པར་སྐུལ་པ་ལྟ་བུ་
 སྟགས་སོ། །སྐྱེ་བ་སྐུལ་སྐྱེ་ནི་བརྒྱ་ཕྱིན་སྟགས་ལྟ་དང་དེས་མཚོན་ནས་གནོད་སྐྱིན་དང་བྱོལ་སོང་ལ་སྟགས་དེ་དང་དེའི་རིས་སུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ལུས་འདུ་བར་སྟོན་པའོ། །མཚོགས་གི་སྐུལ་སྐྱེ་ནི་
 དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བ་སྟགས་ནས་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་གིང་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་མཚོགས་གི་སྐུལ་སྐྱེ་སྟོན་པའོ། །བཟོ་སྐུལ་སྐྱེ་ལ་སྐྱོ་བརྟན་འགྲེལ་པར་ལས་སྐུལ་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེ་ནི་བཟོ་གནས་
 རྟེན་པ། རྒྱ་མཐན་དང་པེ་ཤི་མཐན་སྟགས་སུ་སྐུལ་ནས་བཟོའི་གནས་རྣམ་པ་སྟོ་ཚོགས་སྐུལ་དྲེ་བྱས་པས་སེམས་ཅན་ལ་ཐན་འདོགས་པ་ལ་ཡང་བཤད། མངོན་པར་གྲེས་པའི་ལས་དུག་ཅེས་འགྲེལ་ཆེན་གསུངས་ཏེ། མཐོང་
 པའི་ལས། སྟོན་པའི་ལས། འོད་ཟེར་གྱི་ལས་ངན་སོང་འདྲེན་པ་དང་། བདུད་སྤྱོད་པ་ཀོང་བ་གཉིས། རྣམ་པར་རོལ་པའི་ལས། སྐུལ་པའི་ལས་དུག་དུ་བཤད། ཡང་མངོན་གྲེས་དུག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་རྟེན་པ་ནི། དབང་བརྒྱ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡི་གེས་དག་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ལ་དང་གསེར་ལ་སྟགས་ཀྱི་ཁ་དོག་སྟོ་ཚོགས་རྩ་ལྟར་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དཔྱིབས་དང་

2007

འགོད་པ་ཐ་བྱ་སྟགས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་བསྟན་རྟུལ་པའི་བྱིར། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་ནི་སྟོན་རྣམ་པར་དག་པའི་ཞེས་བཤད། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོན་དང་
ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་སྒྲ་མི་གྲགས་པར་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོན་དང་། ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོན་ནམ་སྒྲ་ཡང་དག་པར་བསྒྲགས་པས་དེ་དག་དང་པ་སྒྲེས་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཁམས་གཞན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡོད་
པར་འབྱེད་དོ། །འདི་བཙུན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམ་པར་དག་པར་སྦྱང་བར་བཤད། དེ་དག་གིས་ལས་བཤད་ནས། ལྷ་པ་མདོན་གེས་དེ་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཁེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་རྟུལ་པ་དང་
ལྷན་པ་དང་རབ་དུ་བསྒྲགས་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། ཆོག་གསུང་བར་འོས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི། རི་ལྟར་འད་པ་གསོག་གུན་རུ་རྫོགས་པར་རྒྱས་པའི་བྱ་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལ་དགའ་མགུར་དགའ་བ་མེད་པར་འགོ་རྟུལ་པ་བཞིན་དུ།
མདོན་གེས་རུག་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཆོགས་མེད་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྟེན་པ་བཞིས་བསྟེན་ནས་དགེ་པ་ལ་འགོད་པའི་སྟོན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པར་རྟུལ་པ་མཆོག་རུ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲིའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཆུབ་བཞིན་དེ་པ་ཞུས་པས། རིགས་གྱི་བུ་བྱོད་གྱིས་དྲི་བ་ནི་ལེགས་སྟོབས་དང་། གཞན་ཡང་བསྒྲགས་པ་སྟེ་ཆོགས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མདོན་གེས་དང་ལྷན་པས་གཞན་གྱི་

[illegible]

154

བརྒྱད་དོ། །འདི་ནི་སྡེ་ཚན་བཞི་པ་ལོ། །ཟད་པར་གྱི་སྡེ་མཆེད་བརྒྱ་ནི། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད། རྩོ་སེར་དཀར་དམར་བརྒྱད་དང་། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་བཅས་བརྒྱ་སྡེ་སྡེ་ཚན་ལྔ་པ་ལོ། །རྣམ་ཐར་དང་ཟད་པར་ཟེལ་གཞོན་འདི་དག་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱིས་སྤྱུལ་པ་ལོགས་པར་འབྱོར་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཐར་གྱིས་དང་པོར་རྩོམ། ཟེལ་གཞོན་གྱིས་བསྒྲུབ། ཟད་པར་གྱིས་ཆེས་ཆེར་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་འདི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ཏོ། །གཞན་ཡང་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཉིད་དེ་འཛིན་དཔའ་བར་འགྲོ་བ་དང་སྒྲུ་མ་ལྟ་ཐུན་པའི་རྣམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པ་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱང་སེམས་གྱི་མཐུ་ཡིན་ཏེ་འདི་ནི་སྡེ་ཚན་དུག་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲུས་དུག་བཤད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པ་ཐོབ་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་མཐུ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱས་པ་ལམ་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མོ། །བདུན་པ་མཛོན་པར་ཤེས་པ་དུག་སོགས་ཀྱི་མཐུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་བ་བསྒྲགས་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐུག་བསྐྱབ་པ་ནི། དབང་གི་ཆེ་བ། དགའ་བའི་ཆེ་བ། སྤྱིད་པར་མི་འཛིགས་པའི་ཆེ་བ་གསུམ་བསྟན་པ། མཐུ་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དབང་རྣམ་པ་བརྒྱ་ལམ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་ན། དབང་མཆོག་ཐོབ་པའི་སྒྲོ་དང་ལྡན་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྒྲོ་ནི་ཤེས་རབ་པོ། །རྒྱ་དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རྣམས་ལས་དང་ཞོན་མོངས་པའི་དབང་རྒྱ་སོང་ནས་ཆེ་འདིར་ཡང་

म. १६६

ན་དེ་བཤད་པ་ལ། རང་སྒྲིན་པ་དང་། གཞན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱལ་བཤད། དོན་བསྟུགས་ལ། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་དགའ་བ་དང་། དེ་སྟོན་པ་དག་གི་བཤེས་གཉེན་ལ་དད་པ་དང་།
 ཉོན་མོངས་པ་གས་རྒྱུ་དང་བས་སྟོང་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པར་བཞི། མེས་ཅན་ལ་སྟོང་བཅེ་བ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དགའ་སྟུང་བཟོད་པ་དང་། མོས་སྟོང་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོས་བསམ་གྱིས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇོན་
 རྒྱལ་པ་སྟོན་པ་ལམ་ཡིད་གཞུངས་པ། ཆོག་པ་གས་ཆེར་བསགས་པས་ཉོན་མོངས་པས་མི་རྒྱལ་པ་ཤིང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་རྒྱལ་པ་འི་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དང་ནི། ལམ་ལས་བདུད་དང་སྟུ་སྟེགས་སྟེགས་གྱིས་མི་འཕྲོག་པ་དང་།
 ཉོན་མོངས་སྟོང་བའི་ལན་ལག །དད་པ་དང་གཡོ་མེད་པ་དང་སྟུ་མེད་པ་དང་། བད་མེད་པ་དང་། གནས་སམ་རྟེན་མཐུ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ལྟོ་པོ་ཆང་བ་དང་། དེ་ལྟར་དགའ་བ་སྟེགས་རབ་དུ་སྒྲིན་པ་དགུ་པོ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་ལྷས་
 ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་འི་མཆོན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་བཤད་སྟུ་མའི་རིམ་པ་དང་མཆོངས་པར། དང་པོ་དགའ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་འི་རྒྱ་ནི་ཤྲོགས་མཆོག་ནི་དག་གི་བཤེས་གཉེན་ཉི་དེ་བསྟན་པ་འོ། །ལ་སྟེགས་ཞེས་པས་ཆོས་ཉན་
 པ་དང་། དོན་རྒྱལ་བཞིན་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་གསུམ་མོ། །དང་སྟུ་སྟུང་པ་འི་དོན་ཉི་འདི་འདྲའི་ཆོག་ཤུད་འགའ་ཞིག་འབྱུ་འབྱས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་གེས་པར་བྱའོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོས་བསམ་བསྟོམ་པ་ལ་རྒྱན་དུ་བཅོམ་པ་

༡༡། །རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་དང་། སྒྲགས་དང་སྒྲུན་གྱི་མཐུ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས། རྣལ་འབྱོར་པའི་སྤྱོད་ལུས་དང་བཞི་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་གནས་བཞི་ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུས་མཆོན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ཟབ་མོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་རྣམས་ལ་སོམ་ནི་མེད་པ་ནི་མཐར་ཐྱིན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་དང་ནི་བརྩོན་པ་བཅས་དེ་གཉིས་པོ་དགའ་བ་ཡོངས་སྒྲིན་གྱི་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་བརྟན་
 པའོ། །བྱེད་ལས་ཆོས་རྣམས་གྱི་མཆོག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ཅིང་མི་ཉམས་པར་སྤྱང་བ་སྟེ། རང་གིས་བཤད་སྒྲུབ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་བཤད་སྒྲུབ་བྱེད་པ་རྣམས་བསྤྱང་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་མི་རྣམས་པར་བྱེད་དོ། །དགའ་
 བ་ཡོངས་སྒྲིན་གྱི་དགོངས་པ་ནི་མདོར་བསྟན་ཐེག་ཆེན་གྱི་དམ་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་གསུང་པའི་ཕྱིར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་རྩི་ཅན་དེ་ཐེག་ཆེན་ལ་དགའ་བ་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མཆོན་ནི་ད་དུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་
 སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་རྒྱ་དང་། སྒྲོན་པ་ལ་དད་པ་མི་སྟོག་པ་རྟེན་པས་སྒྲོན་པ་ལས་སེམས་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་སྟེ་འབྱེད་མི་རྣམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་མཆོན་ནི་ད་པའི་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཤེས་
 རས་དད་པ་མི་བྱེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་དོ། །དད་པ་མི་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་དད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དད་པ་སྒྲིན་པའི་བྱེད་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དཔའ་བར་འགོ་བ་སོགས་སྤྱར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་

མཛོན་པར་སེས་པ་རྣམས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དགོས་པ་སྟོན་པ་མཚོག་ལ་ཡང་དག་པའི་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བྱེར་རྒྱལ་གྱི། དད་པར་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །གསུམ་པར་བཞི་
ཡོངས་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་ནི་དུན་སེས་གྱིས་ཟེན་པའི་སྟོན་ས་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་སེན་ཏུ་སྒྲུལ་ཞིང་ཉེས་སྟོན་རྣམས་དང་དུ་མི་ལེན་པ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྦྱང་བ་ནི། རབ་ཞི་ཡོངས་སྒྲིན་གྱི་ངོ་བོའོ།
བྱེད་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། མི་དགོ་པའི་ཕྱོགས་གྱི་གཉེན་པོ་སྟོལ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། དགོ་བ་པར་སྦྱོན་དུག་གི་ཕྱོགས་སྟོན་པ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་བའོ། །རྒྱལ་བའི་སྒྲུལ་གྱི་རབ་ཞི་ཡོངས་སྒྲིན་འདི་ནི་དགོས་པ་
ཉོན་མོངས་པ་བསལ་བའི་བྱེར། ཡང་དག་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །བཞི་པ་སྟོང་རྩེ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་རྒྱ་ནི་རིགས་གྱི་དབང་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིང་བརྟེ་བ་གསུལ་ཆེ་བ་དང་། དམིགས་རྒྱུན་
སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྒྲུག་བསྒྲུལ་མཐོང་བ་ཉོན་རང་གི་སྦྱང་འདས་འདོད་པར་ཐེག་པ་དམན་པའི་སེམས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྦྱོང་བ་དང་གསུམ་ལས་སོ། །སྟོང་རྩེ་དེ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་བར་དུ་འགོ་བཙའི་སྟོང་རྩེ་
ཡོངས་སྒྲིན་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་སྟེ། ཚོགས་ལམ་དང་སྟོར་ལམ་དང་དེ་བས་ས་ཐོབ་པའི་སྟོང་རྩེ་འཕགས་གིང་ས་དང་པོ་པའི་སྟོང་རྩེ་ལས་ས་གཉིས་པ་ཡི་སྟོང་རྩེ་བྱུང་བར་འཕགས་པ་སྟགས་གྱིས་སོ། །བྱེད་ལས་ནི་འགྲོ་

ཨ་
རྒྱ་
ཐུ་
རྒྱ་
རྒྱ་
རྒྱ་

༡༡། །པའི་མཆོག་རྒྱ་ལྷུང་པའི་ལུས་ཐོབ་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ལུས་རྟེན་རྟེན་པ་ཡིན་ལ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ནས་མཆོན་དཔེ་ཡང་ཐོབ་པོ། །འདི་ནི་རྒྱལ་པའི་སྤྲུལ་
རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་སྟོང་རྗེ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ལྷ་པ་བཟོད་པ་ཡོངས་སྟོན་གྱི་རྒྱ་ནི། རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་རྒྱལ་བཟུལ་དང་དུ་ཡོན་པ་སོགས་ལ་སེམས་མི་ཁུམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟན་པ་བཟོད་པའི་ངང་
རྒྱལ་དང་ལྷན་པ་དང་། ཆོས་ཐོས་ནས་དེ་ཡི་དོན་བཞིན་སོ་སོར་བརྟགས་པ་བྱས་ཏེ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱུང་བ་རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་བ་དང་གཞན་ལ་རང་དབང་མེད་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་དང་བདག་
དང་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟུ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བར་བསྟོམ་པ་ནི་རྒྱུ་ཡོ། །གང་བ་དང་ཆོ་བ་གཞན་གྱིས་ལོག་སྟུབ་སོགས་གིན་དུ་རྒྱལ་བཟུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟག་རྒྱ་མི་མཐེད་པ་སྟེ་
མི་རྒྱལ་ས་པའམ་མི་རྟོག་པ་ནི་བཟོད་པ་ཡོངས་སྟོན་གྱི་དོ་བོ་ཡོ། །བྱེད་ལས་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འགྲོ་བ་དང་པར་བྱིན་དུག་གི་དགོ་བ་རྣམས་ལ་ཡིད་བྱིར་མི་སྟོགས་པར་དང་དུ་ཡོན་པར་དགའ་བའོ། །འདི་དག་
བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །རྟག་པ་ཡིད་གཞུངས་སམ་ཡིད་རྣོ་བ་ཡོངས་སྟོན་ལ་ཆེ་རབས་སྟུ་མར་དམ་པའི་ཆོས་ཐོས་དང་བསམ་པ་སོགས་དགོ་བ་བྱས་པའི་རྣམ་སྟོན་གྱིས་གེས་རབ་དང་ལྷན་ཞིང་

བཀའ་མ་མའི་དཔྱད་པ་འབྲེལ་སྟེར་
12

དབང་པོ་ཚང་བའི་ལུས་རྟེན་རྟེན་པ་རྣམས་སྤྲོད་དག་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་སྤྱོད། །དུན་པ་དང་ལྷན་པས་ཐོས་བསམ་སྟོན་གྱི་དོན་མི་བརྟེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་རབ་དང་ལྷན་པའི་ཚུལ་བཞིན་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་། ཚུལ་
 མིན་པར་བསྟན་པ་ཞེས་པར་སྒྲུས་པ་དག་རབ་རྟུ་འབྱེད་རུས་པ་ཡེ་གཤམ་པ་ཡོད་པ་དོ་བོའོ། །དུན་གཤམ་གཉིས་པོ་འདིས་ཡིད་ལྷན་ཅི་མ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ལ་ཡིད་གཞུངས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་ལས་འཇིག་རྟེན་པའི་དུན་
 གཤམ་གྱིས་ཡིད་གཞུངས་པ་དེའི་རྒྱ་བྱས་ནས་སྤྱོད་ན་འཕར་རྟེ་འཕགས་པའི་སའི་སྤོ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟེ་བར་རུང་བ་ཉིད་ནི། གིན་རྟུ་ཡིད་གཞུངས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པའི་མཚན་ཉིད་རྟུ་འདོད་དོ། །བདུན་པ་མཐུ་སྟོབས་ཡོངས་སྤྲོད་གྱི་
 རྒྱ་ནི། དཔོན་རྣམས་དང་ཡེ་གཤམ་གྱི་ཆོག་གས་གྱི་དགོ་བ་གཉིས་གས་ཆེ་བར་སྤྱོད་པས། དགོ་བ་དེ་གཉིས་གྱི་ཁམས་སམ་ས་པོན་གྱན་གཞི་ལ་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་བརྟམ་པ་ཡིས། ས་པོན་རྣམས་དང་མཐུད་པ་སྟེ་རུང་རྟུ་གྱུར་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་
 ལ། ཁམས་གཉིས་བརྟམ་པའི་རྟེན་དེ་ལས་ནི་ཐོག་ཆེན་འཕགས་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་སྟེ་བར་རུང་བའི་མཚན་རྟུ་གྱུར་པ་རང་བཞིན་ནམ་དོ་བོའོ། །སྤོ་བརྟམ་འགྲེལ་ལས་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་རྟེན་རྟུ་རུང་བའི་མཚན་ཅིས་
 འདུག་རྟེན་ནི་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་ལ་བྱ་བའོ་གསུངས། གང་ལྟར་གྱང་འཕགས་ལམ་རྟེན་དེར་ཐོབ་རུང་རྟུ་གྱུར་པ་ནི་མཐུ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་ལས་མཐུ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པ་དང་ལྷན་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་

བ་ཞེས་པ་ས་དང་པོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་རྟོགས་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤངས་པ་ལ་སྟོང་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་བའི་དང་སྟགས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྷ་པོ་ནི་སྟོང་བའི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྷ་པོ་ཀླ་
 དང་རང་བཞིན་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་རྒྱལ་ནི། སྟོང་བའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་རྒྱ་ནི་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགེ་བ་བསགས་པ་སྟེ་འདི་དང་པ་དང་སྐྱར་རོ། །རྟེན་གྱི་བརྩེ་བ་པར་རུང་ཞེས་བྱ་བ་
 རྟེན་ནི་ལུས་རྟེན་ལ་བྱ་སྟེ། དགེ་བ་བྱེད་པའི་ཆེ་ལུས་ཀྱིས་མི་ལྷོགས་པ་མེད་པའོ། །འདི་ནི་སྟོང་བའི་ཡན་ལག་གི་རང་བཞིན་ནོ། །ཡན་ལག་ལྷ་ལས་ནད་མེད་པ་དང་སྐྱར་རོ། །འདྲུ་འཛི་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་དབེན་པ་དང་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དབེན་པ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་སྟགས་ཀྱིས་དབེན་པ་མཆོག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོས་བསམ་བསྒྲུམ་པ་མཆོག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ནི་དགེ་བ་ལས་དགའ་བ་སྟེ་འདི་གཉིས་བྱེད་
 ལས་སོ། །དབེན་ལ་དགའ་བ་གཡོ་དང་སྐྱ་མེད་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་དགའ་བ་ཤེས་རབ་དང་སྐྱར་རོ། །དེ་ལྷར་སྟོང་བའི་ཡན་ལག་ལྷ་སྒྲིན་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་ཡན་ལག་ལྷན་པ་ཡི་ཡང་དག་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མཆོན་ཉིད་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་བདག་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་། སྒྲིན་པའི་དབེ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ། རི་སྒྲིད་བཤད་པ་དེ་ལྷར་དགའ་བ་སྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་དགུས་བདག་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཡོངས་

ཨ
ཏྲ
ཏྲ
ཏྲ
ཏྲ

༡༡། །ལུ་སྒྲིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་པ་རོལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་ལུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་རུང་པ་ཡི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཏེ་རང་སྒྲིན་པས་གཞན་སྒྲིན་པར་བྱེད་རྣམས་པས་སོ། །ཡར་བྱིན་དུག་གི་ཚོས་གུན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་གུན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བདག་ཅན་དེ་ནི་རྟག་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པས་འགྲོ་བའི་གཉེན་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་རང་སྒྲིན་པ་དེ་གཞན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་ཅིང་རང་གི་ཚོས་གྱི་ལུས་འཕེལ་བར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ལོ། །གཉིས་པ་དཔེ་ནི་སྒྲིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཅི་ན། དཔེ་རི་ལྟར་ན་རྩ་དང་ཟས་ལ་དེ་དག་གི་རིམ་པ་བཞིན་རྣལ་གཟེག་པ་དང་སྒྲོད་དུ་རུང་བ་ནི་སྒྲིན་ཅོ་ཞེས་འདིག་རྟེན་ན་འདོད་པ་ལྟར་ཞེས་དཔེ་འགོད་པ་སྟེ། འབྲས་སོགས་རྣལ་དུ་མ་སྒྲིན་པ་བརྟོལ་ན་རྣལ་གཟེག་དུ་མེད་ནད་ལ་མི་པན་པ་དང་། རྣལ་དུ་སྒྲིན་ན་རྩ་བརྟོད་པ་ལས་རྣལ་གཟེག་དུ་རུང་བས་རྣམས་ལ་བཅའ་པ་ལ་རྩ་སྒྲིན་ཅོ་ཞེས་དང་། གུན་འབྲམ་སོགས་གྱི་འབྲས་བུ་མ་སྒྲིན་པ་ལམ། །ཁ་ཟས་གཡོས་ལུ་གྱུར་བའང་མཆོས་པ་སོགས་གྱི་ཚེ་སྤྱད་དུ་མི་རུང་ལ། ལེགས་པར་ཚད་དུ་སྒྲིན་ན་སྤྱད་དུ་རུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ལུང་པོ་ལྟེ་རྟེན་འདི་ར་སྤྱད་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱགས་གཉིས་གང་གི་གོ་རིམས་ལྟར་ནི་པ་དང་ཡོངས་སྤྱད་པ་ཉིད་དུ་རུང་བ་ནི་སྒྲིན་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། འབྲས་གྱི་ནད་སོགས་རྣལ་གཟེག་གང་ཏེ་སྒྲིན་ནས་རྩ་བར་གྱུར་པ་ལ་རྣལ་ཟག་ནས་ནད་ནི་པ་ལྟར་

བཀའ་བ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིང་།

ལུས་རྟེན་འདི་ལ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྟོང་བར་རྟུལ་པས་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ཟས་སྟོན་པ་ཡོངས་སྟོང་པ་ལྟར་རྟེན་དེ་ལ་དགོ་བའི་ཕྱོགས་རྒྱུན་དུ་སྟོང་ཅིང་སྟོམ་རྟུལ་པར་གྱུར་ན་གང་ཟག་དེ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་ཡིད་དགའ་བ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་མ་སྟོན་པ་ན། དཔེས་གཉེན་པ་སྟོན་ནས་ཆོས་མ་ཉོན་པས་མ་བསྟོམ་པ་འདི་སྟོན་པ་དང་དུ་ལེན་མི་རྟུལ་ལ། དགའ་བ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་འདི་ཆེན་དམ་ཆོས་འཛིན་རྟུལ་
 པ་ཡིན་པ་བཞིན་གཞན་མ་བརྟུན་ལའང་དེ་ལྟར་པེས་པ་བྱ་སྟེ། ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་ན་དེ་དང་དེའི་བྱ་བ་དངོས་སུ་བྱེད་རྟུལ་པ་འདི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
 བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་རང་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་དང་སེམས་ཅན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་འདི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟུལ་དང་རྟུལ་སུ་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། དབང་པོ་
 དམན་པ་འབྱིང་དང་འབྱིང་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དབང་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་སྟུང་བར་བྱ་བ་གནད་ཆེ་སྟེ། དབང་པོ་སྟུངས་ན་སྟར་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེར་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་སའི་བར་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཅན་གཞན་སྟོན་པར་བྱེད་ཆུབ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྟོར་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དབྱེ་བ་བརྟུན་དེ་ལུས་ཅན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆགས་སོགས་ཉོན་

དེ་ལྟ་བུ་ལེགས་པར་མི་གནས་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་པ་མ་སྟགས་ཀྱིས་རང་གི་བུ་སྟགས་ལ་བརྟེ་བ་ཡོད་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཆེ་འདིར་པན་པ་ཅུང་ཟད་བྱེད་ནས་ཀྱང་གནས་ཏུ་བདེ་བའི་རྒྱུ་དག་བ་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་བ་བྱེད་མི་
 བེས་པ་དང་ལ་ལར་སྟག་པ་ལ་ཡང་སྟོར་བས་སོ། །འི་ལྟར་བརྟེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་པན་པའི་ཕྱིར་རམ་ཆེད་ཏུ་སྟོར་བའི་ཆེན་སེམས་ཅན་གཞན་འབྲལ་དང་གནས་ཏུ་བདེ་བར་བྱེད་པའི་བྱམས་པར་
 འདོད་པ་དེ་ལྟར་རམ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོ་བོ་རྣམས་བདག་རང་ཉིད་ལ་ཡང་བྱམས་པར་མི་འདོད་ན་དེ་དག་གིས་ཡིད་ལ་རབ་ཏུ་སྟག་པར་གྱུར་པའི་སྟོ་བོ་གཞན་ལ་སྟོ་ས་ཅི་དགོས་ཞེས་སོ་སོའི་སྟོ་བོ་རྣམས་བདག་ལ་
 བྱམས་མོད་ཀྱི་རྣམས་པའི་དབང་གིས་ཆེ་འདིའི་བདེ་བའི་ཆེད་ཏུ་སྟག་གཙོད་དང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྟགས་མི་དག་བའི་རྒྱས་ཆེ་འདིར་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་སྟགས་དང་། ཕྱི་མར་སྟག་བསྐལ་ཏུ་མ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་རང་
 གསོད་པ་དང་བྱི་དང་བ་ལང་གི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྟགས་དཀའ་བྱལ་ངན་པས་རང་འདི་ཕྱིར་སྟག་བསྐལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གནས་བདེའི་ལམ་མི་བེས་པས་དེ་ལ་འཇུག་པ་སྐྱངས་པས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་ནི་རྣམ་པ་གྲུན་ཏུ་དགོ་ཞིང་གནས་བདེ་འདོད་པའི་བྱམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོ། །གསུམ་པ་སྟོར་བའི་བྱང་པར་ནི་པ་མོ་ལ་བྱིན་པ་དུག་གིས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཆོགས་བཅད་དུག་དང་། མཇུག་ཏུ་དོན་བསྟུ་

༡༩། །པའི་ཚེགས་བཅད་བཅས་བདུན་ལས་དང་པོ། སྒྲིན་པ་ཅི་ལྟ་བུས་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་པ་དང་། མཉམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། མི་ངོམས་པར་སྒྲིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་དྲེ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་ན་པའི་རང་གི་ལུས་དང་ཡོངས་སྒྲིད་དག །གཞན་ལ་དོན་དུ་འགྱུར་བར་མཐོང་ན་མི་སྒྲིན་པ་ནི་རྩང་ཟད་ཅུམ་གཏན་ནས་སམ་ཡོང་ཡེ་མེད་དེ་རང་ལ་དབང་བའི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་ངོ་། །སྒྲིན་པ་དེས་ཀྱང་
དངོས་པོ་དེ་བྱིན་པས་ཕན་འདོགས་པ་ཅུམ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་དེ། །ཆོ་འདིར་སྒྲིན་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་པ་རོལ་པོ་དེའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་ཆོ་འདིར་ཕན་བཏགས་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་དགེ་ལ་བཀོད་ནས་སྒྲིན་པར་བྱས་
པས་ཆོ་བྱི་མར་ཕན་འདོགས་གིང་ཐར་པའི་ས་པོན་བསྐྱུན་པས་གཏན་བདེ་ལ་འཛོག་པའི་བྱིར་འབྲལ་དང་ཡུན་དུ་ཕན་འདོགས་རྣམ་པ་གཉིས་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་ངོ་། །སྒྲིན་པ་དེ་ཡང་བཟང་ངན་མཐོ་
དམན་ཉི་རིང་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལྟར་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྒྲོམས་པས་མཉམ་པར་སྒྲིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་བྱིན་པ་དང་ལོ་དང་བསྐྱལ་བ་འགའ་ཞིག་དུ་སྒྲིན་པས་ཆོག་པར་མི་
འཛོན་པར། འཁོར་བའི་མཐའི་བར་དུ་བྱིན་ཡང་སྒྲིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ངོམ་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་བྱིམས་ནི་བརྟན་པ་ཞེས་པ་དུས་རིས་འགའ་བ་མིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའི་བར་དུ་རྟག་དུ་

ཚུལ་ཁྱིམ་ས་པ་ལྟར་པ་ལ་རྟག་པའི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཏེ་སྒོ་པ་རྟུན་འགྲེལ་པའི་འགྲུར་ན་རྟག་རྟེན་ཞེས་འདུག་གོ། །སྒོན་གོམ་ས་པའི་སྒོ་པ་ས་ཀྱིས་རང་པ་ཞིན་གཤིས་ཀྱིས་མི་དགོ་ལ་འཛེམ་ཞིང་དགོ་པ་སྒྱུད་པ་རང་པ་ཞིན་གྱི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་
 དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལྟག་པར་འཛེམ་པ་མེད་པ་ནི་མི་དགོ་པ་རྟུན་ལམ་དུ་ཡང་མི་སྒྱུད་པས་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ནི་ས་གཞིས་པ་ན་ཐོབ་པོ། །པདག་དག་འཛེམ་པ་ས་དང་པོར་པ་དེན་པ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་འཕགས་པ་དགེས་པའི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཐོབ་པས་མི་དགོ་པའི་རྟོགས་རང་གིས་སྤངས་གིང་དགོ་པ་ལ་དག་འཕ་ལྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་དང་། བག་ཡོད་ཅེས་པས་སྒྱུད་ལམ་ཀུན་རྟུལ་པའི་རྟོགས་
 པའམ་འབྲུལ་པ་ཐུ་མོ་ཡང་མི་འབྲུང་པ་འབྲུལ་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ལྟ་དང་ལྟན་པ་མཆོག་ལ་རང་གནས་ནས་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་འགོད་ཅིང་། འདི་དང་ཕྱི་མར་རམ་འབྲུལ་
 དང་གཏན་གྱི་པན་རྣམ་པ་གཞིས་འདོགས་གིང་། དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ལ་པ་ཀོད་པས་ལྟ་མིར་སྒྲེ་པ་སོགས་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་འོང་རྟེན་པ་རྒྱུད་མར་ཐོབ་པ་དང་། ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཆེ་རབས་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་ཚུལ་
 ཁྱིམ་ས་ལེན་པ་པ་རྒྱུད་མར་འབྲུང་པས་གཞན་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་པ་ཐོད་པ་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་དག་གིས་བྱང་ཚུལ་སེམས་དཔའ་ལ་ལུས་དང་རྟོག་ལ་གཞོད་པའི་བར་གྱི་གཞོད་པ་ཆེ་ཆུང་སྒྲ་ཆོགས་བྱེད་པ་ལ་པདག་

མཁུ་སྒྲིལ་རྒྱུ་ལྟར་གསུངས་པ་སྟེ།

༡༡། །གི་བཟོན་པ་རྒྱུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་ལྟར་ཡིན་པ་ལྟར་ཞེས་དགེ་བའི་བསམ་གཞིན་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་དེ་བདག་ལ་ཡན་པའི་བྱེད་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དང་ལྷན་པ་དེས་གཞོན་པ་བྱེད་པ་གིན་དུ་དུག་པོ་ལུས་ཀྱི་ག་དང་
དུས་པ་དུས་ལུ་རེ་རེ་ནས་གཞོན་པ་ལ་སྒྲོ་གསུངས་པ་དག་གྱུར་བཟོན་ན་གཞོན་པ་རྒྱུ་དུ་ལྷ་ཅི་སྒྲོ་སྒྲིལ་ དེ་ལྟར་བཟོན་པ་བསྒྲོ་སེམས་པའི་ཐབས་བསྟན་མ་ཐག་པ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་པ་སྒྲོ་ཐབས་དང་དེར་མ་ཟད་པ་རོལ་གཞོན་
བྱེད་དེ་ལ་འབྲུལ་དང་ལྷན་དུ་ཡན་པའི་རྒྱུ་དེས་དེ་ཉིད་སྒྲིལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་རིག་ཅིང་དེའི་ཕྱིར་གཞོན་པ་བྱེད་པ་བཟོན་པ་དེ་དག་གིས་གཞོན་པ་བྱེད་པོ་དེ་དགོ་བ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འདུག་པས་སྒྲིལ་བར་བྱེད་དོ། །འཁོ་
པ་བཟོན་འབྲུལ་ནི། རྒྱུ་པ་བའི་སྒྲིལ་པོ་གོ་ཆ་དང་སྒྲོར་བའི་བཟོན་འབྲུལ་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་རྒྱུ་གཅིང་ཆོག་མི་གིས་པ་མཆོག་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ནི། བཟོན་འབྲུལ་དེ་ལྷ་ལུ་ལྷོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོག་ས་
མཐའ་ཡས་པ་རབ་དུ་སྒྲིལ་བར་བྱེད་པ་ན། པ་རོལ་པོ་དེ་ནས་ཞིག་སྒྲིལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་དགོ་བ་སྒྲིལ་པ་ལ་སྒྲོ་གསུངས་པ་སྒྲུབ་ཅིག་གཅིག་སྒྲིལ་པར་གཟིགས་ན་དེའི་ཆེད་དམ་ཕྱིར་དུ་ཡང་བསྒྲུལ་པ་བྱེ་བ་སྒྲུབ་དུ་ཡང་འབད་པ་
ཅི་ཅམ་ཕྱོམ་དགོས་པ་ཕྱོམ་པར་མཛད་ཀྱི་སྒྲོ་བ་རྒྱུར་ཟད་འབྱུང་བར་མི་འབྱུར་མོ། །ལྷ་པ་བསམ་གཞན་ནི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་སམ་ཡིད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པ་ནི་དྲིང་དེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་རང་དབང་དུ་གྱུར་པ་བྱེད་པའོ།

བཀའ་བམ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲོར་

དེ་ཡང་མཛོན་གེས་ཀྱི་རབ་དབྱེར་ལྷོ་ཚན་དུག་བཤད་པ་ལྟར་དང་། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་དཔའ་བར་འགྲོ་བ་སྟགས་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་དག་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཡིད་ཀྱི་དབང་སྒྲུ་ན་མེད་
 པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་ཡོན་ཏན་དེ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོན་མ་བདག་ལ་གཞན་གྱིས་བཀུར་སྟེ་དང་གྲགས་པ་སྒྲོགས་པ་སྟགས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་རྗེད་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བཅོམ་སྟེ་དེ་འདྲའི་བསམ་པ་
 གཏན་མེད་པར་མཆོག་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ལ་གཞན་དག་འདུན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོ་བ་པར་ལྷིན་རྣམས་ཡང་དག་པར་འཕེལ་པར་བྱེད་དེ་མཛོན་པར་གེས་པའི་མཐུས་རྒྱ་འཕུལ་བསྟན་པ་དང་། སེམས་
 གེས་པས་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དང་མཐུན་པར་ཆོས་བསྟན་པ་སྟགས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་སོ། །དུག་པ་གེས་རབ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཟབ་མོའི་རྒྱལ་ལ་གེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་རབ་དུ་ངེས་པ་
 ལྟེ། དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་དགོངས་དགོངས་མིན་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བཞིན་རྟགས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཐས་པར་གྱུར་པས། སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་དགོངས་དགོངས་མིན་གྱི་དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་པ་དག་གི་ཐེ་
 ཆོམ་ཡང་རྒྱད་ནས་བཅད་དེ་གིན་དུ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །གེས་རབ་དེ་ལྟ་བུ་མངའ་བ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་བྱང་སེམས་རང་ཉིད་གྲུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་གེས་རབ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བཀོད་པས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

༡༡། བློ་མ་ན། བློ་མ་པ་ཀུན་གྱི་དྲི་མ་མེད་པ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་འཕྲོ་བ་པ་རིན་ཆེན་སྣ་ཚོ་གསལ་བཀའ་བའི་སྡོད་ནི་ཁ་ཕྱེ་བ་ན་རིན་ཆེན་སྣ་ཚོ་གསལ་དངོས་སྣ་སྣང་བ་ལྟར་འབྲས་སུ་
མཐར་ཐུག་གི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏོ། །དེའི་དོན་བསྟུས་ན་གཞན་གྱིས་མི་རྣམས་པའི་རལ་བ་བརྒྱས་ཏེ་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོ་གསལ་གྱིན་རྟུ་མང་པོས་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་བློར་དཀའ་སྤྱད་དཔག་མེད་དོ། །སངས་བྱུང་
ཕྱོགས་པར་བྱིན་རྣམས་ཉི་ཆེ་བ་གྲངས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་ཉན་རང་གི་དགོ་རྩ་ལས་འདས་པའི་རྒྱད་རྩ་བྱུང་བའི་དགོ་བ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ཀུན་ཡོངས་སྣ་ཚོ་གསལ་པར་བསྟགས་པའི་བློར་དགོ་བ་དཔག་མེད་ཅེས་བྱའོ། །དུས་དཔག་
མེད་ནི་ལྟར་ཡིན་ན་བསྐྱལ་བ་རྒྱུད་རྩ་བར་བསྐྱལ་མ་ཡིན་གྱི་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་དང་དེ་ཡང་བསྐྱལ་ཆེན་གཅིག་དང་བརྒྱ་ལ་སྟགས་པ་མ་ཡིན་གྱི་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྐྱབས་པས། དུས་གྱིན་རྟུ་ལུན་རིང་བས་པལ་བའི་
སྟོན་དཔག་རྟུ་མེད་པའོ། །བློ་མ་པ་དཔག་མེད་ནི་ལྟར་ཡིན་ན་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བློར་འགྲོ་བའི་བློ་མ་པ་ཆེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་ཉན་མོངས་པ་དང་ཤེས་པའི་བློ་མ་པ་དང་རྣམ་པ་དམིགས་ལུ་ལ་སྟགས་གྱི་སྟོ་ནས་ཕྱེ་
ན་མཐའ་དང་གྲངས་དཔག་རྟུ་མེད་པ་ཟད་པའི་བློར་དོ། །བློ་མ་པ་ཀུན་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་རྒྱལ་ནི་སངས་སྟོན་མོའི་དངོས་སྐྱལ་གྱི་སྤྱང་བྱར་གཏོགས་པའི་བློ་མ་པ་རྣམས་ས་བརྩའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རིམ་པར་བཅོམ་ནས་ཤེས་པའི་བློ་མ་

མཛེས་པ་ལྟར་

པ་ཕྱ་མོ་མ་རིག་པ་ག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཡུལ་རྫོང་རྫོང་ལྷ་ལུང་ཉིང་འཛིན་གྱིས་བཅོམ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ། སྤང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ནི། དགོས་འདོད་རྩོལ་པའི་མཐུ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་རིན་ཆེན་སྐུ་
ཆོག་གི་སྟོང་ཁ་ལྟེ་བ་ལྟར་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་མ་འདྲིས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཡོན་
ཏན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་ཡི་སྟོན་ས་སྟེར་བསྟན། ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཉིད་པོ་བོ་སྐུ་འབྲས་སོགས་རྣམ་བཞག་རྣམ་པ་དུག་གོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རོན་གཉིས་སུ་ན་
ཆོག་གི་ཡོན་ཏན་སྐབས་ཀྱི་དམ་པར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན། གནས་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན། ཀྱན་དུ་བྱུང་པའི་ཡོན་ཏན། མཛོན་པ་རྟོག་མེད་ལྟ་བུའི་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་པར་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན། ཟབ་མོ་དཔག་པར་དགའ་བའི་ཡོན་ཏན། སྤྱིང་
པོ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། འཕྱོར་བ་ཆོད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། སེམས་ཅན་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བརྒྱ་ལས་དང་པོ་གཉིས་སོ་སོར་བསྟན་པ་ཆོག་གས་བཅད་རེ་རེ་དང་། སུན་མོང་དུ་བཤད་པ་ཆོག་གས་བཅད་གཅིག་
བཅུས་ཆོག་གས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པའམ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་མེད་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤངས་པས་དང་། གཟུང་འཛིན་

མཛེས་པ་ལྟར་

སངས་རྒྱལ་པའི་དུས་ན་འང་ས་དང་པར་ཕྱིན་པུང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དཀར་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་། པར་ཕྱིན་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེའི་རྒྱུ་པར་གཉིས་
 ཆོས་གསུང་འཛིན་ཅན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་དེ་ཡིས་སངས་རྒྱལ་དེ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྟོན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་། གཏོང་བ་པོ་སངས་རྒྱལ་དང་ཡིན་པ་
 པོ་དང་། གཏོང་རྒྱའི་རྒྱས་ལྟ་བུར་རྒྱུ་པ་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ལྟ་བུའི་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་ནི་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་སྒྲུང་གི་གསུང་པས་བསམ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་ནི་གཉིས་
 ལུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་མཐུ་ནི་དོན་གཉིས་ལུན་ཆོགས་ལུན་གྱིས་བྱུང་བ་སྟེ། རི་ལྟར་ཞེན་སངས་རྒྱལ་དེ་ནི་ལུང་གི་ཆོས་བཤད་པ་དང་། རྟགས་པའི་ཆོས་སྟོབས་བཅུ་མི་འཛིགས་བཞི་
 སོགས་རིན་ཆེན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཕྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་དེ་ནི་དཔེར་ན་རིན་ཆེན་སྒྲུ་ཆོགས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་སམ་འབྲུང་ཁུངས་བཞིན་དུ་ལྷུར་པ་ནི་བདག་གི་དོན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟོབ་
 པའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོ་པའི་ལོ་རྟག་སྟོན་པར་ཕྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་དེ་ནི་སྟོན་དང་འདྲ་པར་འདོད་དེ་གཞན་དོན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་མཐུ་མངའ་པའོ། །གོང་གི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་པའི་དོན་

༡༡། །འགྲུག་པ། སངས་རྒྱལ་ཉིད་ནི་གཤམ་བྱའི་ཚེས་ཀྱན་དང་ལྷན་པའམ་ཡང་ན་ཚེས་ཀྱན་དང་བྱལ་བ་སྟེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཚེས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་ཐ་དང་མ་ཡིན་པས་ཚེས་ཀྱན་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་དེ་རྟེན་སྟེད་པའི་དོས་ནས་གཞལ་བའོ། །ཡང་ནི་ལྷ་པའི་དོས་ནས་གཞལ་ན་ཚེས་ཀྱན་དང་བྱལ་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཟུང་འཛིན་དང་གཉིས་ཚེས་ཀྱི་མཚན་མ་གང་ཡང་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་ལུང་གི་ཚེས་རབ་དུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། རྟོགས་པའི་ཚེས་ས་དང་པར་བྱེན་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་སོགས་ཡངས་པ་ཆད་མེད་པ་འབྱུང་བྱིར་རིན་པོ་ཆེའི་ཚེས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སམ་འབྱུང་ཁུངས་བཞིན་ནོ། །སྟེ་དགུ་རྒྱལ་ས་ལ་ཐོག་མཐའ་པར་དུ་དགེ་བའི་ལོགས་པར་བཤད་པ་གང་ཞིག་དེའི་དོན་ལན་ཅིག་རྟོགས་ན་འཁོར་བའི་མཐའི་པར་དུ་མི་ཟད་པའམ་ཡང་ན་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་གྲངས་ཀྱི་མཐའ་མི་ཟད་པའི་ཚེས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་འབྲེགས་པས་ན། སྟེ་དགུ་འམ་འབྱུང་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ལོ་རྟོག་ལྷ་པུ་དཀར་པོ་ཟག་མེད་པར་བྱེན་གྱི་དགེ་བའི་ས་པོན་རྒྱལ་ས་གིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་བར་འཕྲེལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་སྟོན་དང་འདྲོའོ། །གསུམ་པ་སྟུབས་ཀྱི་དམ་པར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། བདག་གི་དོན་གྱུབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་སྦྱུབ་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱིར་སྟུབས་དཔེ་མེད་པར་བསྟུབ་པ་གསུམ། དང་པོ་སངས་རྒྱལ་ལ་སྟུབས་སུ་སོང་ན་དུས་རེས་འགའ་བའི་སྟུབས་མིན་པར་རྟག་དུ་མ་རིག་

100

པ་དང་མེད་པ་སྟགས་ཉེན་མོངས་པའི་ཚྷགས་ཀྱན་དང་། མི་དགོ་པུ་དང་མཚམས་མེད་པ་ལྟ་སྟགས་ཟག་པཅས་གྱི་ལས་ཉེས་པ་སྟོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ས་པ་དང་འཆི་བདག་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་སྟོབས་པར་མཛད་དེ། །སངས་རྒྱས་ན་ཉེན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་ཆོའམ་སྟེ་པའི་ཀྱན་ཉེན་གསུམ་པོ་གཏན་དུ་མི་འབྱུང་བས་ན་དེ་ལ་སྟབས་སུ་འགོ་བ་པོ་དེ་ནམ་ཞིག་འབྲས་བུའི་སྟབས་སུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ན་བདག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་ཚྷགས་པས་བདག་གི་སྟབས་སུ་འགྱུར་བ་བསྟན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་འཇིགས་པས་ཉེན་པ་དག་རི་དང་ལྷག་པ་སྟགས་སུ་བྲིས་ཏེ་སྟབས་འཆོལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་བུ་མོ་རྣམས་དང་ཆངས་པ་དང་དབང་ལྷག་སྟགས་ལ་སྟབས་སུ་འགོ་བས་དེ་ལྟར་སྟབས་མི་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་སྟབས་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་འཆོལ་བདག་ནི་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྟོབ་པ་དང་། ཞེས་པ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ལས་འོང་བས་མིག་རྟེན་པ་དང་། འོན་པས་སྟེ་ཐོས། སྟོན་པས་དུན་པ་རྟེན། ཅད་སྟེ་ཚྷགས་ལོ་ཉེས་སྟགས་སངས་རྒྱས་གྲོང་དུ་གསེགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཞི་བ་དང་། གང་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་ཡང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་འོད་ཟེར་བཏང་བས་དཔྱལ་བ་སྟགས་ངན་སོང་བ་རྣམས་ལ་རིག་པའི་མོད་ལ་དེ་དག་གི་སྟག་བསྟལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱས་ཏེ་མཐོ་རིས་སུ་

पञ्चमः प्रश्नः

དང་། རྒྱ་མོང་གི་འགོ་བརྒྱུ་པ་མང་པོ་དག་གི་སྐྱུ་གུ་བསྐྱེལ་དང་། ཐར་པའི་ཐབས་མིན་པར་ཞུགས་པའམ་སོང་བ་རྒྱུ་མ་སྐྱེ་དང་འཆི་དང་དེའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་དང་ལས་རྒྱུ་མ་སྐྱེ་གུན་ལས་གཏན་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་གུར་པའི་
 ཐིམ་མོ། །དཔེ་ལ་ལར་ལས་ཀྱི་ཆབ་དུ་རྒྱ་མོང་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་རྒྱ་མོང་དུ་སྐྱེ་འབྱུང་མཆོམས་མེད་པ་དང་མི་དགོ་བརྒྱའི་ལས་སྐྱེ་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་གོ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །སྐྱེ་བས་མཆོག་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་བདག་དོན་དང་གཞན་དོན་མཐར་སྐྱུ་གུ་བ་ཡིན་པའི་ཐིམ་ཏེ་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བས་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་གིན་དུ་རྒྱུ་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་པ་བདག་གི་དོན་མཐར་སྐྱུ་གུ་བ་
 དང་། གཞན་དོན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་མདོ་སྐྱེ་སྐྱེ་གསུམ་པོ་ལ་ལྟ་བུ་གཉིས་ལ་སེམས་ཅན་རྒྱུ་མ་སྐྱེ་འཛུང་ཅིང་ཐབས་དེས་དེ་དག་རབ་དུ་འདུལ་བ་ནི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེན་པས་རྒྱུ་གོ་ལ་བར་མཛད་རྒྱས་
 པའི་མཐུན་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ནི་གཞི་རབ་པོ། །འགོ་བ་གུན་ལ་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་པའི་སྐྱུ་གུ་བ་ཡིན་པ་ལྟར་ཐེ་མོལ་དུ་ཐིམ་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་སྐྱེ་རྒྱུ་ཆེ་ཆེན་པོ་ལོ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དོན་མཐར་སྐྱུ་གུ་བ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་
 གཉིས་མཐར་སྐྱུ་གུ་བ་ཡིན་ཏན་མངའ་བ་དེའི་ཐིམ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་དེ་སྐྱེད་པ་འདི་ར་ནི་སྐྱེ་བས་ཀྱི་མཆོག་དུ་འདོད་དོ། །སྐྱེ་བས་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ནི་ཐུགས་དང་དུས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་འཛིན་རྒྱུ་ཁམས་ཅི་སྐྱེད་དུ་སེམས་ཅན་

समाप्तः श्रीरामदेवदत्तस्य

510

དང་། རོན་རྟུ་སྒྲུང་བ་རྒྱུ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་ལུས་སྒྲུང་བ་དང་བཅས་པའི་མ་དག་པའི། སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟུ་གནས་མོད་ཀྱི། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་ནས་དེའི་རང་བཞིན་ནི་
ལྟ་བུ་བཞིན་མ་མཐོང་བ་ལམ་གྱིས་སྤངས་ཏེ། རྒྱུ་པར་དག་པས་བྱད་པར་རྟུ་བྱས་པའི་སྒྲུང་བ་རབ་འབྱམས་སྒྲུ་མོད་པ་ནི་གནས་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རི་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་དབང་རྟུ་བྱས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཚོས་མེད་པར་མཉམ་
པ་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ། རི་སྟོང་པའི་དབང་རྟུ་བྱས་ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མའི་སྒྲུང་བ་ལྟར་མ་འདྲེས་པར་སྒྲུང་ཡང་རིས་ཆད་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པ་མཉམ་པའོ། །དེ་ལྟར་གནས་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཐག་པ་མེད་པའི་ཚོས་
དགར་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་སོགས་ཉན་རང་ལ་མེད་པས་མཚོག་རབ་རྟུ་གྱུར་པ་ལྟན་པ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའི་ངོ་ཐོ་ཉིད་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱུ་མ་གྱི་མཉམ་བཞག་རྟུ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པ་
རབ་རྟུ་དག་པའམ་གྲིན་རྟུ་དག་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་ངོས་ལྟར་དམིགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་རྟུ་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་སྒྲུང་ཡང་སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་རྟུ་མཐོང་པའི་གྲིན་རྟུ་ལུ་ལ་ཆེན་པོའི་ཡེ་
ཤེས་ཞེས་སམ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་པའི་རྟུ་སྒྲུ་ན་མཉམ་རྗེས་ཐ་དད་རྟུ་མེད་དེ་རང་བྱུང་ངམ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས་རི་ལྟ་རི་སྟོང་གྱི་

समाप्तः श्रीमन्महाभारतः

ཉེ་དེ་དག་སྐྱུ་གྲ་པ་སྐྱུ་ལ་གསུམ་ལས་མ་ཐར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གནས་གྲུར་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དབྱེ་བ་ནི། གནས་ལ་ཞེས་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གནས་ཡོངས་སྐྱུ་གྲུར་པ་དེ་ལ་བྱུང་པར་འཕགས་པའི་
 ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ་གང་ཞེན་རྒྱལ་རྒྱ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་པས་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། གནས་གྲུར་དེ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་འདས་པ་ཉན་རང་གི་གནས་གྲུར་སྟགས་ཚེས་ཐམས་ཅད་གྱི་མཚོག་ཡིན་
 པས་རབ་རྒྱ་འཇུག་པ་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཉན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། ལུ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། རྒྱ་ལ་བཞིན་མིན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། ཉན་མོངས་པའི་བག་ཉལ་མ་སྤངས་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་གནས་
 གྲུར་ནི་ནམ་ཡང་ཉན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལ་མི་འཇུག་པ་དྲུང་། གནས་གྲུར་པ་དེ་ཐོབ་ནས་ནམ་ཡང་ཉན་མོངས་པ་རྣམས་དང་མི་དགོ་བའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་བདག་ཉིད་འཇུག་མི་སྤྱིད་པས་དེ་ལས་སྟོག་པ་དང་། གནས་གྲུར་པ་
 དེ་རྒྱས་ལན་གཅིག་ན་ཐོབ་པ་དེ་ལོ་ལོར་པའི་མ་ཐའི་བར་རྒྱ་ཉམས་པ་མི་སྤྱིད་པ་རྒྱས་ཀྱང་རྒྱ་ཅད་པ་མེད་པར་འཇུག་པས་ཀྱང་འཇུག་དྲུང་། ཡང་ན་ཀྱང་ནས་ཉན་མོངས་པའི་གཉན་པོའི་ཚེས་ཀྱང་ལ་འཇུག་པས་ཀྱང་འཇུག་ཞེས་
 ཀུང་རོ། །ཡང་གཉིས་དང་ཞེས་པ་ཐོག་མར་མཛོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་སྟོན་པ་དང་མ་ཐར་ལུ་ངན་ལས་འདས་པར་སྟོན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་ནས་སྟོགས་བརྒྱའི་འཇིག་རྟེན་ཀྱང་རྒྱ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་མཚོག་གི་སྐུ་ལ་

ཨ
རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་
འི

༡༡། །སྤྱུལ་འདུལ་པ་ལ་བྱུང་ཚུལ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་དུས་ཀུན་ཏུ་སྒྲོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པར་དེ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་མེད་དེ་ལོའི་པ་དང་མུ་ཙན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་མི་གཉིས་
པར་འཇུག་པ་དང་། ཡང་ཉོན་མོངས་ས་པོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་ཉན་རང་དང་ཆ་འདྲ་བའམ་མཉམ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་གྱུར་ནི་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་སྤངས་པ་དང་། སྤྱོད་ས་དང་
མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཉན་རང་ལས་བྱུང་པར་འཇུགས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་རང་སོ་སོའི་རིགས་དང་དབང་པོ་མོས་པ་དང་འཆམས་པར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྒྲོན་པས་
ཐེག་པ་ཀུན་འགྲོའི་བདུག་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་བཅུ་ཡི་ཚུལ་བཤད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། དེ་བཞིན་གསུམ་གྱི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་གྱུར་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་
རབ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཉིན་པོའི་ཆོས་བམས་ཅད་ལ་འཇུག་པས་རྒྱ་ཆེར་འཇུག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ལྟ་པ་ཀུན་དུ་བྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། དངོས་དང་དོགས་སྤྱོད་གཉིས། དང་པོ་དུས་དང་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བྱུང་པའི་
ཚུལ་ནི། རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ནི་དུས་གསུམ་པོ་རྟག་ཏུ་ཀ་བུམ་སོགས་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་སོང་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐག་པ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་གྱུར་པ་དེ་ཡང་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟའི་དུས་

བཀའ་བམ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

མཛེས་པ་ལྟར་

རྟག་ཏུ་དེ་དང་དེའི་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་སོང་བར་འདོད་དེ། དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་མི་འདའ་ཞིང་དབྱིངས་དེ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་དང་
སྐར་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲིན་ས་བྱུང་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ནམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་སུ་གྱུར་པ་རིང་ལུང་དགར་དམར་བཟང་ངན་བར་མ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་མེད་པར་བྱའཕྱིང་ཀུན་ཏུ་སོང་བ་དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
དབྱིངས་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་བཟང་ངན་བར་མའི་ཆོག་ས་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བྱའཕྱིང་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གྲོ་བུར་པའི་དྲི་མས་གིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་
བཞིན་ཡིན་ལ། སངས་པོ་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགོ་བའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པའི་དུས་ན་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་སྟེ། བདག་གང་ཡིན་པ་སེམས་ཅན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་གང་
ཡིན་པ་བདག་ཀྱང་དེ་ཡིན་པས་བྱུང་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དེས་ས་བརྒྱུར་རིམ་གྱིས་བསྒྲིམ་པ་རྗེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པའི་དུས་ན་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་དུ་མཛོན་པར་རྗེས་པར་
བྱུང་རྒྱུ་པའི་རང་བཞིན་དུ་གཟུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ཡོངས་སུ་རྗེས་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོག་ས་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་དོགས་པ་སྤངས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་

མཛེས་པ་ལྟར་

༡༩། །ཆེས་ལྷ་མོང་ཞིང་ཁུང་མིང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་རྟག་དུ་མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡང་ཅིས་མི་མཐོང་ཞེ་ན། དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲིབ་པས་བསྒྲིབས་ནས་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་སྒྲོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲ་བའི་དཀྱིལ་ལ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་དུ་བྱེད་ཀྱང་། རི་ལྗང་རྒྱ་ཡི་སྒྲོང་ཆག་སྟེ་རྒྱ་མིང་པར་གྱུར་ན། སྒྲ་བའི་གཟུགས་བརྒྱན་མི་སྤྲང་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་དེར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་སེས་ཀྱི་ཆོགས་མ་བསགས་ཤིང་། ཉོན་མོངས་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་བྱས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ལྷན་པའི་ངན་པ་དག །སྒྲོང་ཆག་པ་ལ་རྒྱ་མིང་པ་ལྗང་སེམས་དད་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་དྲུང་བ་ལྟ་བུ་མིང་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་གཟུགས་ཀྱང་མི་སྤྲང་ངོ་རྟུ་བ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་དང་གཟུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱོད་མཐོང་བ་དང་མི་མཐོང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཁུབ་པས་མིན་གྱི། སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་ཆོགས་བསགས་པའི་གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པར་སྤྲང་ཞིང་། དེ་མིང་ན་མི་སྤྲང་བ་ནི་རི་ལྗང་མི་ནི་གཞན་སྤང་ཤིང་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་དུ་འབར་ཞིང་། གཞན་སྤང་ཤིང་མིང་པ་དེ་ཉིད་དུ་མི་ཞི་བར་འགྱུར་དེ་མི་འབར་བ་ལྟར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱོད་རྣམས་ལ་ཡང་། གདུལ་བྱ་ཡོད་པ་ལ་ལམ་སངས་རྒྱས་པ་དང་འཆོག་གཞེས་དེ་སྤྲང་བ་དང་།

གདུལ་བྱ་མེད་པའི་ཡུལ་དང་རྩལ་དེར་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ནས་མི་སྤྱང་བ་གཤམ་པར་བྱའོ། །དུག་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པ་རྟོག་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་ཚུལ་ནི་ལྟར་རྒྱ་དག་སྟོན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཆོས་སྟོན་པ། མཛད་པ་སྤྱོད་ཆོས་སྟོན་པ། རྒྱན་མི་འཆད་པ་སྤྱོད་འབྲེལ་སྤྱང་ཚུལ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ཅན་དེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་པདག་དོན་དུ་འབད་ཚུལ་དང་བཅས་ནས་སྤྱང་ན་འདས་ཆེ་བྱ་བ་རྒྱན་འཆད་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་གཞན་དོན་མཛད་པ་ནི་འབད་ཚུལ་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བྱུགས་པ་སྤྱོད་ནི་ལྟར་ལྟེ་བསྟོན་ནམས་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་པོ་ཆེ་དག་ནི་ནམ་བུ་བྱེན་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་འཇུག་པ་ན་སྤྱང་མ་བརྟུང་བར་འདོད་པ་ལྷ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་རྟོག་སྤྱང་མ་བྱུན་པའི་སྤྱོད་འབྲེལ་དོ། །ནམ་འདོད་ཡོན་ལས་སྟོན་པར་འགྱུར་ན་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལས་སྤྱིར་སྟོན་པ་དང་རྟོག་སྤྱང་མ་བྱུན་པའི་སྤྱོད་འབྲེལ་དང་། ལྷ་མིན་ལས་རྒྱལ་པའི་ཆེ་ལྷ་རྣམས་རྒྱལ་པའི་སྤྱོད་དང་། དག་མེད་པ་ལ་མི་རྟག་པ་སྟོན་གྱི་སྤྱོད་ཀྱན་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་རྒྱལ་བ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱང་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་བཞུགས་ཏེ་རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་བ་རྣམས་ལ། གང་ཟག་འདི་དང་འདི་ལ་ཆོས་འདི་དང་འདི་བསྟན་པར་བྱའོ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་གཞོ་བའམ་འབད་ཚུལ་མེད་པར། མོ་སྟེ་བསམ་པ་དང་མ་བྱུན་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ཆོས་སྟོན་པ་པདག་པ་དག་ནི་ཀྱན་དུ་འབྱུང་དོ། །ནི་ལྟར་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་

[illegible]

2000

མེད་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་དྲུག་གི་བསྟན་པ་འདི་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ་མཚན་ཉིད་ཟབ་པ། གནས་པ་ཟབ་པ། ལས་ཟབ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད། བདག་མཚོག་ཏུ་གྱུར་
པའི་མཚན་ཉིད། ལུང་ཏུ་བསྟན་བུ་མིན་པའི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མཚན་ཉིད་བཞི་རིམ་བཞིན་ཚིགས་བཅད་རེ་རེས་བསྟན་ཏེ། དང་པོ་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སོ་སོའི་སྒྲིབ་པའི་
གནས་སྐབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ། སྤྱི་མ་དང་ཕྱི་མ་ར་བྱུང་མེད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པ་དེ་ནི་རྣམ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་། སྟོ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་གྱི་དྲི་མ་མེད་པ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་
ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་འདོད་ཀྱི། སྟོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཚིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་མི་བྱ་བས། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ནི་གདོད་ནས་དག་པ་ཡིན་ཀྱི་གསལ་དུ་དག་པ་འང་མ་ཡིན་ལ་ཕྱིས་སུ་སྟོ་བུར་གྱི་དྲི་མས་མ་
དག་པ་འང་མིན་པ་དེས་ན་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཟབ་སྟེ། གདོད་ནས་དྲི་མ་མེད་དེ་དག་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སུ་ཅིས་མི་འགྱུར་སྟུང་པ་དང་། ཕྱིས་སུ་དྲི་མ་དག་པའི་དུས་ཁོ་ནར་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་
གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་མ་ཡིན་སྟུང་དུ་གེས་རབ་རྒྱུད་བས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དགའ་བའོ། །གཉིས་པ། སྟོང་པ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པ་དེ་ནི་རང་སྤྱང་སྟོ་བུར་གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ན། གང་ཟག་དང་ཚིགས་

༡༡། །ཀྱི་བདག་གཉིས་པོ་མེད་པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་མཆོག་གི་བདག་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཐོབ་པས་ན། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་གིན་རྒྱལ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་ཡིན་ལུགས་མཆོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བདག་རྒྱ་འཁྱུར་རོ་ཞེས། བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་ཞེན་ལུལ་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་གཉིས་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ནི་གནས་ལུགས་མཆོར་བ་ཡིན་པས་དེ་མཛོན་རྒྱ་བྱས་པ་ནི་བདག་མཆོག་སྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བདག་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པས་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོས་པ་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་རྒྱ་མེད་པར་ཡང་ནི་མི་བཟོད་དེ། གཉིས་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོས་ཐ་སྟོན་རྒྱ་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་ཉི་ཆེ་བ་སངས་རྒྱལ་སུ་བཟུང་ནས། སངས་རྒྱལ་སུ་རན་ལས་འདས་ནས་སྤྱར་འབྱུང་རམ་མི་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་ཞེས་དང་སངས་རྒྱལ་འདས་ནས་དེ་ཕན་ཆད་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་དེ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་སུ་རྟོག་པའི་སྒྲི་ནས་སངས་རྒྱལ་ལ་དེ་སྤྱད་ལུ་ཞིང་འདྲིན་གང་རྒྱུང་ལུང་མ་བསྟན་པའི་ཚུལ་རྒྱ་འདོད་དེ། སངས་རྒྱལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། འབྱུང་མི་འབྱུང་གི་ཐ་སྟོན་བྱར་མེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤུལ་པའི་སྤྱ་འཛིན་ཉིན་རྒྱ་སྤྱར་འབྱུང་མི་འབྱུང་དྲིན་གསུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་

མཛེས་པ་གྲུ་

པའི་ཡུལ་དུས་སྐུ་ཡང་ཡང་འབྱུང་བ་སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་སྤྱིད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ནས་འབྱུང་བ་དང་རྒྱལ་མི་འདྲ་ལ། སེམས་ཅན་བཀོད་པར་ཆད་འབྱུང་མི་འབྱུང་འདྲི་བ་རྒྱུ་མཁས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་པལ་བ་རྒྱུ་མཁས་གྱི་
ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་བསམས་ནས་སངས་རྒྱས་སྐུ་འབྱུང་མི་འབྱུང་དྲི་བ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འབྱུང་བ་རང་མཚན་བ་མེད་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ངོ་བོས་
གནས་ན་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བའང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཐབས་སྐྱེ། ཇི་ལྟར་ལྷགས་མེས་བསྐྱེད་པའི་ཆ་བཞི་བ་དང་། མིག་ལ་རབ་རིབ་ཞི་བ་ལྟར་ཞེས་པ། ལྷགས་བསེལ་བ་ལ་ཆ་བཞི་བ་ཡོད་ཅེས་མི་བརྗོད་དེ་ད་ལྟ་ལྷགས་བསེལ་
བཞིན་པ་དེའི་དུས་སྐུ་ཆ་བ་སྐུ་འགགས་ནས་མེད་ན་དེ་ནི་བའང་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་མོ་གཤམ་ལུ་གྱི་བ་བཞིན་ནོ། །ཆ་བཞི་བ་མེད་ཅེས་མི་བརྗོད་དེ་དེའི་ཆ་ཆ་བ་མ་ཞིན་ཆ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་བཞིན་མིག་ལ་རབ་རིབ་
ཡོད་མེད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་ལོ། །དེ་དཔེ་དང་འདྲ་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བའི་སེམས་ལྷགས་ལྟ་བུ་ལ། འདོད་ཆགས་གྱི་མེ་ཆ་བ་འདྲ་བ་ཞི་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གེས་རབ་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་གེས་མིག་དང་འདྲ་བ་
ལ་མ་རིག་པ་རབ་རིབ་འདྲ་བ་ཞི་བ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་དུ་འང་མི་བརྗོད་དོ། །ནམ་སེམས་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བ་དང་། གེས་རབ་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བའི་དུས་ན་འདོད་ཆགས་གྱི་ཆ་བ་དང་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་སྐུ་འགགས་པ་

མཐོང་པོ་གྱི་གསུང་ཆེན་པོ་

༡༩། །ད་ལྟ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་བ་ཡོད་པར་མི་བརྟོད་དོ། །མེད་པར་ཡང་མི་བརྟོད་དོ། སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་སེམས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྤྲུལ་པའི་རྗེས་སུ་ཡོད་པས་སོ། །འདི་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་བསམས་ནས་སྤངས་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བརྟོད་ཀྱི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་གཞིལ་ན་ཡེ་ནས་གྲོལ་བ་བཞིན་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་མའོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་གསལ་དུ་གྲོལ་བ་འདྲར་མེད་དོ། །མཐོང་བསྟོམ་གྱིས་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་དང་བྲལ་བ་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་དང་། རྣམ་གྲོལ་བ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་སེམས་པ་སེམས་རབ་རྣམ་གྲོལ་ལོ་ཞེས་འགྲེལ་བར་གསུངས། སེམས་རྒྱེད་སྤངས་པས་སེམས་རབ་རྣམ་གྲོལ་ཞེས་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ། དོན་ལ་རྒྱེད་པ་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་སེམས་སོ། །གཉིས་པ་གནས་པ་ཟབ་པ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱར་གཅིག་པས་ན་སོ་སོར་རིས་སུ་ཆད་པའི་ལུས་ནི་མེད་ཅིང་བདག་དུ་འཛིན་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་ཐ་དང་པ་མང་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། སྟོན་གྱི་དུས་ན་མོས་པའི་སྟོང་པའི་ས་ནས་ས་བརྒྱ་པ་ལ་བྱུག་གི་བར་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་སྟོང་པ་ན་སོ་སོའི་ལུས། ཐ་དང་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་སྟོན་ནས་དེ་དང་དེའི་ཐོབ་པའི་འབྲས་ཁུའི་སངས་རྒྱལ་ཞེས་ཐ་སྟོང་བཏགས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་

འགྲེལ་བ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོན་

གཅིག་ཀྱང་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་གཅིག་དང་དུ་མར་གྱུར་པ་ཟག་མེད་གི་དཔྱིངས་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་རྫོགས་དཀའ་བས་ཟབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལས་ཟབ་པ་ལ། བྱང་རྒྱལ་གི་ཕྱོགས་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲུང་གནས་ལུ་
 བྱ་ལས་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ལས་དང་། མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་ལས་དང་། ཆོས་བསྟན་པའི་ལས་དང་། རྒྱལ་པ་སྟགས་གི་ལས་དང་། ཡེ་སེས་འཇུག་པའི་ལས་དང་། རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པའི་ལས་
 དང་། རྒྱལ་པ་སྐྱ་ཆོགས་ཅིག་ཆར་མཐོང་བའི་ལས་དང་། ཡེ་སེས་མི་འཇུག་པའི་ལས་དང་། རྒྱལ་གྲོ་ལ་མཚུངས་ཀྱང་ཡེ་སེས་གི་བྱེ་བྲག་གི་ལས་དང་རྒྱལ་པ་བརྒྱ་བཤད་ནས། ཟབ་པ་གསུམ་གི་མཇུག་སྐྱད་ཆོགས་བཅད་གཅིག་
 བཅས་སོ། །དང་པོ། རྟོགས་བརྒྱུ་མི་འཇིགས་བཞི་ལ་སྟགས་པ་སངས་རྒྱས་གི་ཆོས་རྒྱལ་ས་ལ་དེ་ཡི་འབྲུང་གནས་གི་ལས་བྱེད་པས་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ནི་རིན་ཆེན་སྐྱ་ཆོགས་གི་འབྲུང་གནས་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། འགྲོ་བའི་རྒྱུད་
 ལ་པར་ཕྱིན་དུག་གི་དགོ་བའི་ལོ་རྟོག་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ། དཔེར་ན་སྒྲིན་ཆེན་པོ་ལས་ཆར་འབེབ་པ་དང་ཡང་འདྲ་བར་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་གི་ས་ན་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་སེས་གི་ཆོགས་རབ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་
 ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་ཟླ་བ་ཉ་བ་ལྟ་བུར་འདོད་དེ། ཟླ་བ་ཉ་བ་ན་ཆ་མ་རྟོགས་པ་རུང་ཟད་མེད་པར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ལྟར་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་ལས་སོ། །བཞི་པ་ཆོས་བསྟན་པའི་ལས་ནི། སངས་རྒྱས་གི་སེས་བྱ་ཐམས་ཅད་

༡༩། །མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བའི་སྒྲུང་བ་བྱེད་པའི་བྱིར། ཅི་མ་ཆེན་པོ་འདྲ་བར་འདོད་ཅེས་གསུངས་ཏེ་བྱིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གཅིག་ན་ཅི་མ་གཅིག་ལས་མེད་པས་དེ་ལ་ཆེ་ཆུང་མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཅི་མས་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་མེད་སྒྲུང་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་འདྲའི་ཅི་མ་ཆེན་པོ་ཞེས་སྟོན་མེད་གྱི་དཔེ་ལྟ་བུར་བརྟེན་པའོ། །ལྷ་པ་སྟུལ་པ་སྟགས་ཀྱི་ལས་ནི། རི་ལྟར་ཅི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐ་དད་ཏུ་འབྱེད་པ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་གིང་། འོད་ཟེར་དེ་རྣམས་དུས་རྟག་ཏུ་བྱ་བ་ཐ་དད་སོ་སོ་བ་མེད་པར་ལོ་རྟག་སྟོན་པ་དང་འདམ་སྟེམས་པ་སྟགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་དོན་གཅིག་པར་འཇུག་པ་དང་། འོད་དེས་འཛིག་རྟེན་ལ་ཡང་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ན་བཞུགས་པའི་སྟོན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་སྟོན་ས་བརྟེན་པའི་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཅིང་ཆོས་སྒྲིའི་ངོ་བོར་རོ་གཅིག་ཏུ་ཐ་དད་མེད་པར་འབྲེས་གིང་། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་མཛད་པ་གཅིག་པ་ཅིང་ནི་མཛད་པ་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བར་མཛད་པར་འདོད་དེ། སངས་རྒྱས་གཅིག་གིས་སྟུལ་པ་དང་སེམས་ཅན་སྟོན་པའི་བྱིན་ལས་སྟགས་མཛད་ན། ཆོས་སྐུ་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་བྱིར་

མངས་ཀུན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱིན་ལས་དེ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ་འདྲེས་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་པ་དང་བྱ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལས་ཐ་དད་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་སྤྱུལ་པ་དང་ཚོས་བསྟན་པ་
 དང་གདུལ་བྱ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཏུ་འབྱུལ་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་མངས་ཀུན་གྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་མངས་ཀུན་གྱི་འདྲེས་པའི་མཛད་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དུག་པ་ཡེ་ཤེས་འདུག་པའི་ལས་ནི། དཔེར་ན་ཉི་མའི་
 འོད་ཟེར་གཅིག་ཡུང་ན་ཕྱོགས་གཞན་དང་གཞན་གྱི་ཆར་སྒྲུང་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་དུས་སྤྱི་མེད་པར་མཉམ་ཏུ་འབྱུང་པ་དེ་བཞིན་དུ་མངས་ཀུན་རྣམས་ལས་མངས་ཀུན་གཅིག་གིས་གདུལ་བྱའི་དོན་གང་དང་གང་དེས་པ་ལྟ་བུ་
 ལུང་བསྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ན། མངས་ཀུན་གཞན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་དོན་གཅིག་ཏུ་སྤྱི་མེད་པར་དུས་མཉམ་ཏུ་འདུག་ཅིང་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདུན་པ་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་ལས་ནི། ཇི་ལྟར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དག་གང་དང་གང་དུ་འདུག་པ་ལ་འདྲེས་འདུག་གོ། །འདི་སྒྲུང་བར་བྱའོ་སྒྲུལ་པའི་བདག་གིར་བྱ་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་མངས་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕན་
 བདེའི་ཕྱིར་འདུག་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་མཛད་པ་མི་མང་འཕྲེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱད་པ་རྣམ་པ་སྤྱི་ཚོགས་ཅིག་ཆར་མཁུན་པའི་ལས་ནི། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་ལུ་ལ་

ལྷ། །གང་དུ་བཏང་བས་འགོ་བ་རྣམས་ལ་ཡུལ་དེ་ན་ཡོད་པའི་གཞུགས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་དང་ཚྭ་གསུམ་བཅུས་པའི་སེས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
 སེས་ཅིག་ཆར་སྒྲུང་དེ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་དུ་མ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་འགའ་ཞིག་སྒྲར་མ་མེད་འགའ་ཞིག་བྱིས་མ་མེད་པ་དང་འགའ་ཞིག་མ་མེད་ཆེ་གཞན་མ་མ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་མ་མེད་པ་ནི་ཆེ་བ་མིན་པར་སྒྲུང་ཅིག་གཅིག་ལ་སེས་བུ་
 ཡིན་ནོ་ཅོག་མ་མེད་པ་དཔེར་མི་ཡོད་དུངས་པ་ལ་སྒྲོད་ཡུལ་དུ་གནས་པའི་གཞུགས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་འཆར་གྱི་སྒྲ་བྱི་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དགྲ་པ་ཡེ་སེས་མི་འཇུག་པའི་ལས་ནི། རི་ལྟར་ནི་མའི་འོད་ཟེར་རྣམས་ཀྱན་དུ་བཀྱི་
 ཡང་། སྒྲིན་དང་ཁང་བྱིས་ལུག་པ་ལ་སྟགས་པས་བསྐྱེདས་ན་འོད་མི་སྒྲུང་བར་འདོད། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་སེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཀྱན་དུ་བཏང་བ་རྣམས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་ཉེས་པས་བསྐྱེདས་དེ་མི་སྒྲུང་བ་ཡིན་དེ་
 སངས་རྒྱས་ལྷུལ་པའི་སྒྲ་མཐོང་བ་དང་ཆོས་ཉན་པ་སྟགས་ཀྱི་སྒྲོད་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་སེས་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་པ་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱང་ལོམ་པའི་སྟག་བསྐྱེད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་
 ཟག་མེད་གྱི་དབྱིངས་མདོན་དུ་བྱས་མོད་གྱི། རི་ལྟར་གོས་དཀར་པོ་ལ་མདུད་པ་བྱས་པའི་དབང་གིས། ཆོན་དུ་བཅོས་པ་ན། མདུད་པ་མ་བོར་བ་ཆོན་གྱིས་འགྱུར་ལ། མདུད་པ་བོར་བར་དཀར་པོའི་རི་མོ་བཀྲ་བས། གོས་གཅིག་

རྒྱ་ཡུལ་ཐེ་གུ་ཡེ་རྒྱུན་པའི་ཐུགས་རྒྱུ་ལྟར་བཀྲ་བས་ཀྱི་ཡེ་སེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཀྱན་དུ་བཀྱི་

ལ་ཚོན་ཁྱ་པོ་བཀྲ་མི་བཀྲ་བ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་སྟོན་སྟོན་ལམ་དུ་སྟོན་ལམ་དང་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་འཕྲིན་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དབྱིངས་སུ་ཡེ་ཤེས་བཀྲ་བ་དང་མི་བཀྲ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་རྣམས་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་བསྐལ་གྱི་རུ་བ་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་བཀ་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་པས་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ཡང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པ་དང་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོན་པོ་ཐོབ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་སྒྲུལ་པ་འགྲེད་པ་སྟགས་རྒྱན་མི་འཆད་སྤང་ལ་ཉན་རང་ལ་དེ་ལྟ་སྤྲུམ་མེད་དོ། །བརྒྱ་གཅིག་པ་ཟད་པའི་དོན་བསྐལ་བ་དེ་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་རོ་གཅིག་རྒྱ་གནས་པ་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟད་པ་བཞི་དང་ནི། གནས་པ་ཟད་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ཟད་པ་བརྒྱ་པོ་འདི་ལྟ་སྤྲུམ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བཤད་པ་ནི་རྣམ་མཁའ་ལ་ཚོན་གྱིས་རི་མོ་འབྲི་བ་བྱ་དགའ་བ་ལྟ་སྤྲུམ་སྟོན་པ་ཞི་བའི་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ལྟ་སྤྲུམ་ལ་རྟོག་པས་འདི་ལྟ་སྤྲུམ་ཞེས་མཚན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚོན་གྱིས་རི་མོ་བྲིས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་ཚོན་མི་ཆགས་པ་དང་འདྲ་ལ་འོན་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་གནས་ཡིད་ཆེས་པ་དག་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་ཚོན་གྱི་རི་མོ་འབྲི་རྒྱས་པ་ལྟར་གྲོལ་བ་ཉན་རྒྱུ་དེ་མཁའ་པར་རིག་པར་བྱའོ་གསུངས། དེ་དག་གིས་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད། བརྒྱད་པ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་

ཐུགས་སྤྲོད་ཀྱི་ཐུགས་སྤྲོད་ཀྱི་ཐུགས་སྤྲོད་

༡༡། །བཞིན་ཉིད་འཕྲོ་འཕྲུར་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་གནོད་ནས་ཡོད་ཀྱང་གྲོ་བུར་གྱི་
དེ་མས་དག་པར་གྱུར་པ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ཀུན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དེ་ཡི་སྒྲིང་པོ་ཅན་ཡིན་པས་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་ཟག་མེད་
ཀྱི་དབྱིངས་ནི་དུས་གསུམ་པོ་གྱུན་རྒྱུ་ཡང་འཕྲོ་འཕྲུར་གྱི་གང་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་སེས་ཀྱི་སྒྲ་ཡོངས་སྒྲ་དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རྟག་བརྟན་ཞི་བ་འཕྲོ་འཕྲུར་མེད་པ་ཡང་རྒྱ་མཚན་འདིས་འཕྲུབ་པ་
ཡིན་ནོ། །དག་པ་འཕྲོར་པ་ཚད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། འཕྲོར་པའི་བྱུང་པར་དང་། དེ་ཡི་རབ་རྒྱུ་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་སེས་ཀྱི་ཚེགས་དང་མངོན་པར་སེས་པའི་
འཕྲོར་པས་ནི། འཇིག་རྟན་པ་ཡི་ཚེགས་གཉིས་དང་དྲང་སྤྱོད་གི་མངོན་སེས་སྟགས་ཀྱི་འཕྲོར་པ་ཐེལ་གྱིས་གནོན་ལ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་པ་ཡི་འཕྲོར་པ་དེ་ཡིས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཕྲོར་པ་ཡང་ཐེལ་གྱིས་གནོན་ཏེ་དེ་ལས་
འཕགས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བས་སོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་འཕྲོར་པ་དེ་ཡིས་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡི་ཚེགས་གཉིས་དང་མངོན་སེས་སྟགས་ཀྱི་འཕྲོར་པའི་བརྒྱ་སྒྲིང་སྟགས་ཀྱི་ཆར་ཡང་མི་ཐོད་དོ་ཞེས་དཔེ་དང་གྲངས་དང་

བཀའ་ཐུག་མའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲིང་

ལྷ་ཡང་མི་འགྲོའོ། །བྱང་ལྷ་མེམས་དཔའི་འབྱོར་པ་དེ་ཡིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡི་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། མདོན་གེས་དང་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་གྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་འབྱོར་
 པའི་ཆར་ཡང་མི་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱང་ལྷ་མེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་པ་གིན་རྟུ་ཚད་མེད་པ་ཡིན་མོད་གྱི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་པ་དང་བསྐྱུན་ན་རྣལ་ལྷན་གཅིག་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པའི་
 གཏོས་གྱི་བྱང་པར་བཞིན་དུ་བྱང་ལྷ་མེམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཡང་དག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་འབྱོར་པ་ནི། གང་ཟག་གང་གི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཡང་ཚད་མེད་དེ། གང་ཟག་གཅིག་དང་བརྒྱལ་པ་སོགས་གྲངས་ཡོད་
 པ་ཞིག་གི་དོན་དུ་མ་ཡིན་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་ལྷགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དུ་འཇུག་པ་ཡང་ཚད་མེད་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནམ་མཁས་གར་བྱལ་པར་འཇུག་པས་དཔག་རྟུ་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་
 ཡང་དཔག་རྟུ་མེད་དེ། དམེ་དང་སྟེ་བ་མཚོག་གི་སྐུལ་སྐུ་དང་རྣམ་པ་སྐྱ་ཚོགས་པའི་ཐབས་གྱི་རོལ་བ་གདུལ་བྱའི་ཁམས་བཞིན་རྟུ་ཚད་མེད་པས་སོ། །ཇི་ཅམ་དུ་འཇུག་པ་ཡང་དཔག་རྟུ་མེད་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་
 བདེ་བྱེད་པས་དེས་ཕན་བདགས་པ་ཅི་ཅམ་ཞིག་ཞེས་བགྲང་རྟུ་མེད་པས་སོ། །དུས་གང་དུ་འཇུག་པ་ཡང་དཔག་རྟུ་མེད་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐའ་མ་ཟད་པ་ཤིང་དུ་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པས་སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་ཟད་

ཅུ། །པ་མི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲོར་པ་ནི། གང་གི་ཆེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། གང་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་དང་། ཇི་ཅུ་མེད་འཇུག་པ་དང་། ཇུས་གང་དུ་འཇུག་པ་ནི་
 ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་འད་ལུལ་ལས་འདས་པ་ཟབ་པའི་ཕྱིར། བསམ་ལས་པ་སྟེ་བསམ་ལུལ་ལས་འདས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བས་རབ་དུ་དཔྱེ་བའི་གངས་དབག་དུ་མེད་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་གནས་ལྟར་པ་ལས་ལྟར་བའི་འཕྲོར་
 བའི་རྣམ་གངས་བདུན་བརྟན་པས་མཆོན་ནས་དབག་དུ་མེད་པར་བརྟན་པའི་ཆོག་ས་བཅད་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་ནི། མིག་སྟོགས་དབང་པོ་རྣམས་གནས་གཞན་དུ་ལྟར་ཉེ་རྣམ་པར་དག་པའི་དུས་ན། དབང་པོ་རེ་རེ་འད་དབང་པོ་མི་
 དོན་ཀྱན་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐོང་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷག་བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་བའི་འཕྲོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། ལྟར་དབང་པོ་གནས་མ་ལྟར་པའི་དུས་ན་མིག་དབང་གིས་གཟུགས་
 འབའ་ཞིག་མཐོང་གི་སྒྲ་སྟོགས་དབང་པོ་གཞན་ཀྱི་སྟོང་ལུལ་གཅོད་མི་རུས་སོ། །གནས་ལྟར་པའི་ཆེ་མིག་དབང་གིས་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ཀྱན་འཛིན་རུས་པས། དབང་ལུལ་གྱི་དོན་ཀྱན་ལ་འཇུག་རུས་པས་སོ། །ཡོན་ཏན་
 བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས་ནི་སྟོ་བརྟན་འགྲེལ་པར་དབང་པོ་གཅིག་ཅིག་གྱུང་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱ་གཉིས་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་ཉེ། གཟུངས་དབང་གི་མདོ་དང་། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བརྟའོ་ཞེས་གསུངས།

འགྲེལ་བ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

2003

[illegible]

༡༩། །འཕྱུང་བ་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་དབང་པོ་གཞན་ཡང་དོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུང་དོས་ནས་ཕྱི་ནང་གི་སྒྲིམ་ཆེད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡོད་ལ། གང་ཆེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནང་གི་མདོན་པར་
 ཀགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྒྲུངས་པས་གནས་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ནི་ཞེས་པ་ནིན་ཐོས་པས་རྒྱུ་ཤེས་དུག་འདས་མ་ཐག་པ་ལ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཟེར་གྱིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱིས་ཡིད་ནི་དེ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་
 ཡིད་ལ་ཡིད་ཅེས་བྱ་ཞིང་དེ་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དཔེར་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་མིག་དབང་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་དེ་ནི་གནས་མ་གྱུར་པའི་དུས་ན་བདག་རྟེན་ལ་ཅན་ཡིན་ལ། བཅ་
 བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་དང་བུལ་ནས་གནས་གཞན་མ་ཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པ་ན། གནས་གྱུར་པའི་དབང་པོ་ལྟའི་འཕྱོར་པ་དང་མཐུན་པར་རྗེས་སུ་སྟོང་བ་ཡིན་པ་ནི། རི་ལྟར་ཡིད་ནི་གནས་མ་གྱུར་པའི་དུས་
 ན་ཡང་དབང་ལུལ་གྱི་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འདུག་པ་བཞིན་ནོ། །གཟུང་བ་འཛིན་པར་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གིན་རྟེན་མ་མེད་པ་ལ། དབང་འཕྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ལུལ་
 གཟུགས་ལ་ལོགས་པའི་དོན་ལྟ་དང་བཅས་པའི་ལུལ་ཅན་འཛིན་པའི་དབང་ལྟའི་རྒྱུ་ཤེས་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་ལུལ་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སྟོང་པ་དག་བསྐྱུན་པའི་ཕྱིར། ཞིང་ནི་ཡོངས་སུ་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

དག་པ་བདེ་བ་ཅན་ལ་སྟོགས་པ་ལྟ་བུ་རི་ལྟར་འདོད་པ་སྟོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོ་བརྟན་འགྲེལ་ལས་དོན་གཟུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བར་དོན་དུག་དང་དབང་སྟེས་ལྟ་གནས་ལྟར་ན་ཞེས་གསུངས།
མ་དག་པ་འདི་དབང་སྟེས་སྟོ་སྟོས་རང་ལུལ་ལས་གཞན་མི་སྟེས་ལ། གནས་ལྟར་ཆེ་རེ་སྟེས་ཀྱང་ལུལ་ཀུན་སྟེས་སྟོ། །རྣམ་པ་རྟོག་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་སྟེས་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་ན་ནི། དུས་རྣམས་རྟག་དུ་སྟེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཐོགས་པ་མེད་པ་འདི་ཡོ་སྟེས་དང་། ལུལ་པ་སྟོན་པ་སྟོགས་འབྲིན་ལས་ཀུན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་དམ་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྟེན་ཀུན་གཞི་རྣམ་སྟེས་ནི་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ན། མངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་
པ་འདི་གནས་ལ་གནས་ནས་ནི། འཁོར་བ་དང་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་འདི་མ་ཐའ་ལ་མི་གནས་པ་འདི་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་འདི། འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཐོ་མའི་དབང་པོ་གཉིས་སྟོད་པ་འདི་འབྲིག་པ་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་
ན་ནི། མངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོས་པ་བུལ་པ་འདི་ཉིང་འཛིན་གྱི་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། མོ་རྣམས་མ་ཐོང་ན་ཆགས་པ་འདི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ། དབང་འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་མཁའི་འདུ་སྟེས་གནས་གཞན་གྱུར་
ན། རྣམ་མཁའ་ལས་ཅི་བསམ་པ་འདི་དོན་ཐམས་ཅད་ནི་འབྱོར་པ་རྣམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་རི་བྲག་སྟོགས་ལ་འང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་དང་། གཟུགས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་སྤང་བར་

༡༡། །འདོད་ན་ནམ་མཁའ་ལས་གཟུགས་གང་ཡང་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་དང་། མི་སྒྲུང་བར་འདོད་ན་ལུས་རྒྱུ་པར་འཇིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མི་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་ལ།
 དབང་འཕྲོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེས་མཆོན་ནས། གནས་སུ་སྒྲུང་བ་དང་། ལུས་སུ་སྒྲུང་བ་དང་། རྒྱུ་པར་གཤམ་པ་དང་། ལུས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གཤམ་བྱེད་རྒྱུ་པར་མཐའ་མེད་པ་ཡོད་པ་དེ་
 མྱོད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཡོངས་སུ་དག་པར་གནས་གྱུར་པའང་དེ་མྱོད་དུ་ཆོད་མེད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་གནས་ན། གནས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡོད་ལ། གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བསམ་ལས་པའི་
 བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ཡི། ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའི་འཕྲོར་པ་དཔག་དུ་མེད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་འཕྲོར་པ་ཆོད་དཔག་དུ་མེད་པ་བརྟེན་ནས། བཅུ་པ་དེས་སེམས་ཅན་གཞན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་
 ལ། དེ་ལྟར་སྒྲིན་པའི་བྱ་བ། དེས་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་གང་ཟག །སྒྲིན་པའི་ཐབས་སྒྲོ་ཚལ་མཛད་པ། སྒྲིན་པར་མཛད་པ་ལ་རྒྱུ་རྟེན་མེད་པ། ཕྱོགས་སྒྲུང་མེད་པར་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ། གཅིག་ནས་གཅིག་
 དུ་བརྒྱུད་དེ་སྒྲིན་པ། རོམས་པ་མེད་ཅིང་འཕེལ་འགྱེད་མེད་པར་རྒྱན་མི་འཆད་པ་བདུན་ལས། དང་པོ། སངས་རྒྱལ་པ་དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་གདུལ་བྱའི་ཁམས་འདི་ན་སེམས་ཅན་དེ་ལྟར་སྒྲིན་པར་མཛད་ཅི་ན་འཇིག་རྟེན་མཐའ་

མཛེས་པ་ལྟུང་།

ཡས་མུ་མེད་པའི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་ཕྱོགས་བཅུ་འཕྲུལ་ས་རྣམས་སུ་འོ། །གང་གིས་སྒྲིན་པར་མཛད་ན་རྒྱལ་བས་སོ། །ཐབས་ཅི་ཡིས་ན། གསུང་རབ་དམ་པའི་ཆོས་ལེགས་པར་བཤད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་
སྒྲིན་ན་མོས་སྒྲོད་ནས་ས་བཅུ་འཕྲུལ་པར་དུ་ཡར་ཕྱིན་དུག་གི་དགོ་བ་འཕེལ་བའི་འཛིག་རྟེན་རྣམས་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཆོག་ལུ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་དུ་འགོ་བས་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་དང་
ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྐར་དགོ་བ་མ་བསགས་པའི་འཛིག་རྟེན་པ་ཡིན་ལ་དེ་རྣམས་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་དགོ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་མཆོག་དུ་འགོ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲིན་པར་
མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་མ་སྒྲིན་པ་རྣམས་སྒྲིན་པར་ཉིད་དུ་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིན་ལས་ནམ་ཡང་རྒྱན་མི་འཆད་པར་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའམ་འགོ་བ་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་སྒྲིན་
ནས་ཟད་པར་འགྱུར་པའང་མིན་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་ཡས་པས་བྱི་བ་མེད་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཕེལ་བ་མེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སྤང་བ་ཡོད་པ་ཅུ་ཡིན་པས་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་
བྱུང་གི་སྤང་རྒྱལ་ཟད་པ་མི་བྱིད་དོ། །གཉིས་པ་སྒྲིན་པར་བྱས་པའི་གང་ཟག་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་སྒྲིན་པར་བྱས་པས་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་གི་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་སྒྲིན་པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་

ཨ་

सत्यमेव जयते

མང་ངོ། །རྫོང་བྱེད་ཆོག་གི་སྒོ་ནས་ལེའུ་དང་ཆོག་ས་བཅས་སྐྱམ་གྲངས་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་ཡི་ཆོས་ཀྱི་འཕོར་ལོ་རབ་རྩ་བ་སྒོར་བ་དང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་རྩ་ཞིང་ཁམས་ལ་ལར་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོས་ཏེ་འཇམ་ཐུང་གི་རྩེ་
 དུ་སྒྲེ་བ་སྒྲོན་པ་དང་། ཞིང་ཁམས་ལ་ལར་མི་སྣང་བ་ཞེས་པ་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་མི་སྒྲོན་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་རྩ་སྒྲོན་ཏོ། །ཞིང་ཁམས་ལ་ལར་སྒྲེ་བའི་སྒྲོད་པ་སྣ་ཆོག་ས་སྒྲོན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲེས་པའི་
 རབས་ཀྱི་སྒྲོད་པ་མཛད་པ་སྒྲེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཁ་གཅིག་དུ་སྒྲིན་པའི་པ་རོལ་རྩ་སྒྲིན་པའི་སྒྲོད་པ་མཛད་དེ་ལུས་དང་ལོངས་སྒྲོད་སྣ་ཆོག་ས་གཏོང་བས་ཕན་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྩ་ཚུལ་བྲིམས་དང་བཟོད་པ་བརྩོན་
 འགྲུས་བསམ་གཏུན་སེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྩ་སྒྲིན་པར་སྒྲོད་པ་སྒྲོན་པ་དང་། སྒྲེ་བའི་གནས་བཟང་ངན་བར་མ་སྣ་ཆོག་ས་སྒྲོན་པའོ། །ཞིང་ཁམས་ལ་ལར་སྒྲོན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མཛད་པ་སྒྲོན་པ་དང་། ལ་ལར་རང་
 རྒྱལ་ལ་ལར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ལར་སྒྲོན་ཏེ་གཏུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲོན་ནོ། །སྒྲོ་བརྟན་འགྲེལ་ན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྒྲོན་པ་ཞེས་གསུངས་ཞིང་ཁམས་ལ་ལར་དེ་ནི་
 སྒྲུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་སྒྲོན་ནོ། །མཛད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲེ་སྒྲེ་མེད་པར་དུས་གཅིག་དུ་སྒྲོན་གྱང་། མངས་རྒྱས་དེ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་གནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་གཡོ་བ་མི་

མ
རྒྱ
ལྷ
གྲུ
ལྷ

༡༡། །མངའ་ལ་མཛད་པ་དེ་ལྷ་ལྷ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུ་པ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྒྲིན་པར་མཛད་པ་ལ་རྣམ་ཏྲེ་ག་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འདི་སྐུ་ལྷ་ལྷ་ཅན་འདི་དག་ནི་བདག་གིས་སྐར་སྒྲིན་པར་བྱས་སོ་ཞེས་སམ། །འདི་ནི་མ་འོངས་པ་ན་སྒྲིན་པ་བྱའོ་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་འདི་ནི་ད་ལྷ་ར་སྒྲིན་པར་བྱེད་སྐུ་ལྷ། མངོན་པར་འདྲ་མཛད་པའི་འབད་རྩེ་ལ་རྣམ་ཏྲེ་ག་མི་མངའ་བ་ཡང་ཕྱོགས་ནི་ཆོ་བ་མིན་པར་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་སུ་མེད་པ་ཀུན་རྩེ་སྐུ་མའི་མ་ཐའི་བར་དུ་རྟག་པར་ཐེག་པའི་སྒྲོ་གསུམ་ཆར་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་དགོ་པའི་ཆོས་རྣམས་གྱིས་ནི་སྐུ་བོ་དཔག་རྩེ་མེད་པ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །ལྷ་པ་ཕྱོགས་སུ་མེད་པ་ནི། རི་ལྷ་ར་ཉི་མ་འདི་ཡིས་འབད་པ་མེད་བཞིན་དང་ཕྱོགས་གཅིག་མ་ཡིན་པ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ཀུན་རྩེ་དེ་ཐེར་དག །རབ་འབྱུངས་གསལ་བ་མང་པོས་ལོ་རྟོག་མང་པོ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལྷ་ར། དེ་བཞིན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཆད་མེད་པ་དང་ལྷུན་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་མའང་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་ལ་ཐམས་ཅད་རབ་རྩེ་ཞི་བ་སྐྱ་ངན་འདས་པའི་ལམ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡི་ཆོས་ཀྱི་འོད། རབ་འབྱུངས་དག་གིས་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ཆད་མེད་པ་ཀུན་རྩེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཕྱོགས་སུ་མེད་པར་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟག་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་རྩེ་བརྒྱུད་དེ་སྒྲིན་པ་ནི། རི་ལྷ་ར་མར་མེ་གཅིག་ལས་སྐར་པའི་མར་མའི་ཆོགས་རབ་རྩེ་མང་པོ་སྐྱོས་དཔག་

བཀའ་བམ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིང་།

དུ་མེད་པ་དག་གིས་གྲངས་བཤུང་དུ་མེད་པ་འབྱུང་ཡང་། མར་མེ་སྒྲ་མ་དེ་ལ་མང་པོ་འཕེལ་བས་ཟད་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་མཐར་ཐུག་པར་སྒྲིན་པའི་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལས་སྒྲིན་པའི་ཚོགས་བྱང་རྒྱལ་ལོ་མས་དཔའ་རབ་དུ་མང་པོ་
 འབྱུང་སྟེ་བྱང་རྒྱལ་ལོ་མས་དཔའ་རེ་རེས་གྲང་མང་པོ་སྒྲིན་ཞིང་། དེས་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་དེ་དག་གིས་གྲང་གཞན་མང་པོ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་དེ་ཕྱི་མའི་མཐའི་བར་དུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པས་སྒྲིན་པ་གྲངས་མེད་དཔག་མེད་
 འབྱུང་ཡང་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་སྒྲིན་པ་ཟད་པ་མེད་དེ་དེ་ལྟར་སྒྲིན་པར་རྒྱན་ནམ་ཡང་ཟད་པ་མེད་དོ། །འདུན་པ་དོམས་པ་མེད་ཅིང་འཕེལ་འབྱི་མེད་ལ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་རྒྱལ་ནི། རི་ལྟར་ཕྱི་ཡི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ཕྱགས་སོ་
 སོའི་རྒྱ་གྲང་དང་རྒྱ་ཐུན་སྒྲ་ཚོགས་དྲག་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བཅས་གྲང་རྒྱ་ཡིས་ཚོགས་པ་དང་དོམས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་དྲག་དུ་དེ་རྒྱམས་འབབ་པ་ལ་གོ་འབྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་མང་པོ་རབ་དུ་འབབ་པས་རེ་མང་དུ་འཕེལ་བས་
 ཡང་ནི་མི་འགྱུར་བ། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་སམ་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟག་པ་མེད་པ་དག་གྲང་། སྒྲིབ་པ་དག་པ་ཉན་རང་བྱང་ལོ་མས་དཔག་དུ་མེད་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་རྒྱམས་འདྲག་པ་དུས་དྲག་དུ་རྒྱན་མི་
 འཆད་པས་དོམས་པ་མི་མངའ་ལ་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འདིར་དོ་མཚར་མུད་དུ་བྱུང་བའི་མཚོགས་གོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱམས་གྲངས་བཅུ་དེ་སྟོན་ནས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ། ཡོན་ཏན་དེ་

མཛེས་པ་ལྟར་།

བཅས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དྲི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བུའོ། །སྒྲིབ་པ་གྲོ་ལུར་བ་སྒྲུང་རུང་ཡིན་ཁོང་ཆོས་ཉིད་ནམ་ཡང་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་ཡིན་པས། ནམ་ཞིག་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་རྒྱུད་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་
དང་ཤེས་བུའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དུས་ན་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་པ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་སངས་རྒྱུས་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བུའོ། །འདིས་དེ་བཞིན་ཉིད་གནས་སྒྱུར་པ་བསྟན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་པ་དེ་ཡང་མཉམ་
བཞག་ཏུ་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་རྒྱུ་པར་དག་པ་དེ་ཉིད་གྱི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་མི་ཟད་པ་ཐོབ་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་དབང་ཟད་
མི་ཤེས་པ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ཡང་རྗེས་ཐོབ་གྱིས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྒྱལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །སྒྲོ་བརྟན་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལུར་ན་དངོས་པོ་ཤེས་པ་དེ་ལ་དམིགས་ཞེས་དངོས་པོ་ཀུན་གཞི་རྒྱུ་ཤེས་གཞན་
དབང་གི་མཚན་ཉིད་གནས་སྒྱུར་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཡང་དག་པར་ཤེས་ཞེས་དང་། དེ་ལ་དམིགས་ཞེས་པ་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་དེ་ལ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དམིགས་ཞེས་གསུངས་པ་འགྲུ་
འགྲེལ་རྒྱལ་མི་འདྲ་ཡང་དོན་འདྲ་སྟེ། དབང་མི་ཟད་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་ནི་མཉམ་རྗེས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་འཆད་པས་སོ། །མདོར་ན་སངས་རྒྱུས་གྱི་སུ་ན་མཉམ་རྗེས་རེས་འཛོག་དུ་མེད་པས་ཡེ་ཤེས་གཅིག་

༡༡། །གིས་རི་ལྟར་གཟིགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། རི་སྟེང་པ་གཟིགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཐོབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་
ན་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཕྱིར། གནས་འགྱུར་མ་ཐར་ཐུག་གི་སྐབས་ན་ཆོས་ཉིད་རི་ལྟར་པ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་རི་སྟེང་པ་འདར་འབད་མེད་ལྟར་གྱུ་བ་དུ་མ་ཁྱེན་པའི་མ་ཁྱེན་པ་
གཉིས་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའམ་ཆོས་སྐུ་ནི་ཕྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས་འདི་ནི་ཕྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་དོ་བོ་ཡོ། །ཕྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དེ་ཐོབ་ཕྱིད་དམ་མཛོན་དུ་ཕྱིད་པའི་རྒྱ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཛོད་ལས་སྟོང་
ཉིད་བསྟན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཐོས་པས་མ་བསྟོམས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་མོས་སྟོང་ཀྱི་སར་ཆོག་པ་གཉིས་བསགས་པའི་སྟོན་ས་བསྟོམ་པར་བྱས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་མཛོན་སུམ་ཤེས་པ་འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་
དང་པོར་སྟེས་པ་ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ས་བརྩའི་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཐབས་སྐྱོ་ཆོག་པ་ཀྱི་སྟོན་ཐམས་ཅད་ནས་བསྟོམ་པ་ལ་ས་ནི་ཡང་དག་པར་བྱུང་བའོ། །ཕྱང་རྒྱུ་ཀྱི་འབྲས་སུ་ནི་མཐའ་ལས་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་
དུས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲུལ་དང་ཡུན་གྱི་ཐན་པ་དང་བདེ་བ་གཉིས་སྟེང་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་འཁོར་བའི་མཐའ་ཅི་ཅམ་པ་དེ་སྟེང་དུ་མི་ཟད་པའི་འབྲས་སུ་ཅན་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལས་ནི་ཀུན་སྐྱེད་བ་དང་གསུང་གིས་ཆོས་

ལྷོན་པ་དང་ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྐལ་པའི་ལས་སམ་སྦྱོར་པའི་ཐབས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཅན་ནི། སྐལ་སྐལ་པའི་སྦྱོར་པའི་ཐབས་ཀྱི་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུལ་བ་སངས་རྒྱས་སུ་སྦྱོན་པ་ནས་ལྷ་དང་གྲུ་སྟགས་སུ་
 ཆོགས་པའི་ལུས་སུ་སྐལ་པའོ། །དེ་བཞིན་གསུང་གིས་དངོས་སུ་ལམ་ནམ་མཁའ་དང་རྩིག་པ་དང་ཤིང་སྟགས་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུང་བའམ། ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་བྱུན་པོས་ཀྱང་ཆོས་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་པ་དང་། ལུ་
 རིའི་སྤྱད་དང་རབ་འཕྱོར་སྟགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སེས་རབ་ཀྱི་མ་རོལ་རྩ་བྱིན་པ་འཆད་རྩ་བཅུག་པ་ལྷ་ལུའོ། །སྦྱོར་བ་ཞེས་པ་ལས་དང་ཐབས་ཞེས་པ་སྐལ་པ་དེ་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁྱེན་པའམ། ཡང་ན་ཐབས་ནི་སྐལ་པའི་
 ལས་དེ་སེམས་ཅན་འདུལ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ། །དཔའ་བར་འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སྟགས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་དཔག་རྩ་མེད་པ་དང་། མི་ཟད་པའི་ཟ་མ་རྟོག་དང་སྒྲོ་མ་ཐའ་ཡས་པ་ལ་སྟགས་པ་གསུངས་ཀྱི་སྒྲོ་
 དཔག་རྩ་མེད་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་སེས་ཀྱི་ཆོགས་དཔག་རྩ་མེད་པ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་ནི་ལྷན་པའི་དོན་ཏེ། གསུངས་དང་ཉིང་འཛིན་ཆོགས་གཉིས་དཔག་མེད་དང་ལྷན་པའོ། །དེའི་པ་ནི་དོ་བོའི་ཆ་ནས་རང་བཞིན་ནམ་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། སྤྱང་པའི་ཆ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྟོགས་པར་ལོངས་སྦྱོང་པའི་སྐྱེ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་སྐལ་པ་ཡི་སྐྱེ་དག་གིས་ཐ་དད་རྩ་འཇུག་པ་དང་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྩལ་གིས་བསྟན་པ་འདི་ནི་

མཁུ་
རྒྱ་ལྟོ་
ལྟོ་ལྟོ་
ལྟོ་ལྟོ་
ལྟོ་ལྟོ་

༡༡། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚེས་གྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པར་བཤད་དེ། ཚེས་གྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ་པོ་ལ་སྟགས་པ་དུག་གི་སྒྲི་ནས་གཏན་ལ་ཡལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འདྲུག་
པའམ་དབྱེ་བའི་དོན་གྱི་ཐུག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། རྟེན་སྒྲུ་གསུམ་བཤད་པ། བརྟེན་པ་ཡེ་སྟེས་བཞི་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱལ་བཤད་གཉིས། དང་པོ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་གྱི་སྒྲུ་ཡི་དབྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲུ་
ནི་ཚེས་སྒྲུ་ཉི། རྣམ་ཀུན་གཞི་རྣམ་སྟེས་ལ་ཡོད་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་སྤངས་ནས་ཚེས་གྱི་དབྱིངས་རྒྱུ་བཞིན་གཞིགས་པ་མེ་ཡོད་ལྟ་བུའི་ཡེ་སྟེས་སྒྲུ་གུར་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ཆ་ནས་རང་བཞིན་རྣམ་དོ་པོ་ཉིད་སྒྲུ་དང་ཡེ་
སྟེས་གྱི་ཆ་ནས་ཚེས་སྒྲུ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་ཚེས་ཅན་དང་ཚེས་ཉིད་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་ཕྱིར་གང་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཟུང་འདྲུག་གི་གནས་ལུགས་ཉིད་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་མདོར་དུ་གྱུར་པ་ལ་འཛིན་དགོས་གྱི་སྒྲུང་ཆ་
ལྟར་ཆ་ཡ་བྲལ་ལ་གོ་མི་རུང་བ་ནི་སྒྲུར་གཞུང་ཐམས་ཅད་གྱི་དགོངས་དོན་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སྤྱོད་ཁྲོགས་པའི་སྒྲུ་ནི་རྣམ་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་གནས་འགྱུར་ཏེ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་སྟེས་སྒྲུ་གུར་པ་དང་། ཡིད་སྟེས་སྟོར་ཏེ་གཡེ་
སྟེས་སྒྲུ་གནས་གུར་པ་གང་ཞིག་སྟེས་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ལམས་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚེས་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ཁྲོགས་པར་མཛད་པ་དང་། སྒྲུ་དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་སྒྲུ་ལ་པའི་སྒྲུ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྒྲི་ལྟའི་རྣམ་སྟེས་གནས་འགྱུར་ནས་

དཀའ་ལྷན་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུ་པ་

5
4
3
2
1

དགའ་ལྷན་ནས་འཕྲོས་པ་སྟགས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འཛམ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་སྟགས་སྒྲིན་པར་མཛད་པའོ། །དང་པོ་ཆོས་སྒྲིན་གྱི་མ་གཟུགས་སྒྲིན་གཉིས་པོའི་རྟེན་ནམ་གཞི་ཡིན་ཏེ་གིན་རྩ་རྒྱུ་པར་དག་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དེ་
ལས་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱལ་བཤད་ལ་སྒྲིན་གསུམ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། བསྐྱུ་བ་དང་མཉམ་པ་རྟག་པ་གསུམ་བཤད་པ་གཉིས་དང་པོ། ཡོངས་སྒྲིད་རྫོགས་པ་ཡི་སྒྲིན་གྱི་ཡོངས་
སུ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་རྟུ། འཁོར་གྱི་བྱང་སེམས་ཡོངས་སུ་སྒྲུད་པ་ཐ་དད་དེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་མཆན་ཐ་དད་པ་དུ་མའི་འཁོར་མི་འདྲ་བ་དང་། ཞིང་ཁམས་ཀྱང་གཤམ་དང་གསེར་དང་བེད་རྩུ་ལ་སྟགས་པའི་
ཁ་དོག་དང་རྒྱུ་པ་ཐ་དད་པ་མཆན་ཀྱང་ཐ་དད་དེ། རྒྱུ་ཡང་སྒྲུང་མཛད་དང་། སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་ལ་སྟགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲིན་ཡང་ཐ་དད་དེ་ཁ་ཅིག་སྒྲིན་མདོག་དཀར་པོ། ལ་ལ་སེར་པོ་ལ་སྟགས་པར་སྒྲུང་བས་སོ། །ཆོས་ལ་
རྫོགས་པར་ཡོངས་སྒྲུད་པ་ཡང་། ཁ་ཅིག་རྩ་གཤམ་རབ་གྱི་པ་རོ་ལ་དུ་བྱིན་པ། ཁ་ཅིག་གིས་ས་བརྩུ་བ་སྟགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་རྒྱུ་གངས་སྒྲིན་ཆོགས་འཆད་པའོ། །མཛད་པ་ཡང་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ལ་ལས་སྒྲིན་
པར་མཐོང་ལ་ལས་རྒྱུང་པར་མཐོང་། དེ་བཞིན་ཁ་དོག་སྟགས་དང་ཆོས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཐེག་ཆེན་སྟོན་པ་ལ་སྟགས་པ་དག་གིས་རྒྱུ་པ་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བ་ཡིན་གྱི་གཅིག་རྩུ་མ་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་

[illegible]

ཆོགས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དམ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སྤྱོད་དང་སྤྱུལ་སྤྱུ་གཉིས་ལ་གནས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བདག་དོན་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་དག་པའི་ཞིང་ཏུ་ལའོར་དག་པ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གྱི་དགའ་
 ཉེན་སྤེལ་པའི་རྣམ་པ་རྟག་ཏུ་བཞགས་པ་གཟུགས་སྤྱིའི་མཐར་ཐུག་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། སྤྱུལ་པའི་སྤྱལ་གཞན་སེམས་ཅན་མ་དག་པ་རྣམས་སྤྱིན་པར་བྱེད་པས་གཞན་དོན་ལུན་ཆོགས་མཛད་པའོ། །འདི་གཙོ་ཆེ་པའི་
 ཆོན་པ་བཟོད་པའོ། །ཆོས་གྱི་སྤྱོད་རང་དོན་གཞན་དོན་ཐ་དད་ཏུ་འབྱེད་པ་མཛད་དེ། དོན་གཉིས་ལུན་ཆོགས་གྱི་སྤྱུ་གཉིས་འབྱུང་པའི་རྟེན་ཡིན་ལ། སྤྱུལ་པའི་སྤྱལ་གཞན་དོན་བྱེད་རྒྱུ་གྱི་དབྱེ་པ་ནི། བཟོ་ཉེན་པ་དང་། སྤྱི་བ་
 ཉེན་པ་དང་། མདོན་པར་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཉེན་པ་དང་། བྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ཉེན་པ་བཞི་བྱི་མའི་བར་ཏུ་རྟག་ཏུ་ཉེན་པས་ན་སངས་རྒྱལ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱི་འདི་ཉིད་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་རྣམ་པར་
 གྲོལ་པའི་ཐབས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །བཟོ་ཉེན་པ་གིང་མཐོན་རྩ་མཐོན་པའི་མི་མཐོན་སྟགས་བཟོ་ཉེན་པའོ། །སྤྱི་བ་དགའ་ལུན་ནས་འཕོས་ཏེ་རྒྱལ་རིགས་དང་བུམ་ཟེའི་རིགས་སྟགས་སུ་སྤྱོད་པའོ། །བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ནི་
 སངས་རྒྱལ་པ་དང་། མཐར་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉེན་པའོ་ཞེས་སྟོ་བརྟན་གསུངས་ཏེ་གོང་ཏུ་འད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་སྤྱུ་གསུམ་པོ་དག་གིས་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱུ་བསྤུས་པར་ནི་གེས་པར་བྱ་ཏེ། སྤྱུ་གསུམ་པོ་དེ་

༡༢། །དག་གིས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཆོས་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་གཅིག་ཏུ་བསྟུ་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་བསྟུ་བ་དང་། སྤྱོད་སྤྱོད་དག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བསྟུས་པས་སྤྱོད་གསུམ་ཏུ་མ་འདུས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཉམ་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་སངས་རྒྱལ་དེ་དག་མཉམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། རྟེན་ནམ་གནས་མཉམ་པ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་གིན་ཏུ་རྣམ་དག་ཆོས་སྤྱོད་མཉམ་ཞིང་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། དགོང་པ་མཉམ་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་ཆེ་རྒྱུ་བཟང་ངན་མེད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་པན་བདེ་མཛད་པར་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཐོན་ལས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འདུལ་བར་མཛད་པ་མཉམ་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་སྤྱར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །དྲག་པ་གསུམ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་འགགས་མེད་པས་ངོ་བོ་འཇམ་རང་བཞིན་གྱིས་དྲག་པ་དང་ནོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ནམ་ཡང་ཆོས་སྟོན་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་དྲག་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་རྣམས་རྒྱུན་གྱིས་དྲག་པ་སྟེ། ལ་ལར་མི་སྤྱང་ཡང་དེའི་ཆེ་ལ་ལར་སྤྱང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་མཐའི་བར་རྒྱུན་གྱིས་འབྱུང་།

2000

བས་རྟག་པོ། །དེའི་ཕྱིར་མངས་རྒྱལ་སྤྱོད་གསུམ་པོ་དེ་དག་རྟག་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ཡི་སྤེལ་བཤད་པ་ལ་མདོར་བསྟན་སོ་སོར་རྒྱལ་པར་བཤད། ཡི་སྤེལ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་བསྟན། མངས་རྒྱལ་གྱི་ཡི་སྤེལ་སྤྱུ་ལམ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་པར་བསྟན་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྤེལ་གནས་གྱུར་པ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡི་སྤེལ་ནི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་རྟག་རྟེ་གཡོ་བ་ལོའོར་བའི་མཐའི་བར་དུ་འབྱུང་བ་དང་འཇུག་པ་མེད་པར་གནས་པ་ཡིན་ལ། ཡི་སྤེལ་གསུམ་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡི་སྤེལ་དེ་ལ་གནས་ཤིང་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ་འབྱུང་འཇུག་ཡོད་པས་གཡོ་བའོ། །གསུམ་པོ་གང་ཞིན་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་གནས་གྱུར་པ་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ཡི་སྤེལ་དང་། ཡིད་གྱི་རྣམ་སྤེལ་གནས་གྱུར་པ་སོ་སོར་ཀུན་རྟེན་རྟག་པོའི་ཡི་སྤེལ་དང་། དབང་པོ་སྒྲིལ་བའི་རྣམ་སྤེལ་གནས་གྱུར་པ་བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཡི་ཡི་སྤེལ་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཚོགས་བརྒྱད་གནས་གྱུར་པའི་ཡི་སྤེལ་ནི་བཞི་ཁོན་འོ། །སོ་སོར་རྒྱལ་བཤད་ལ་བཞི་ལས། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡི་སྤེལ་ལ་སྤེལ་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་རྟོག་པ་དང་། ང་དང་བདག་རྟེན་རྟག་པ་དང་། མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་འབད་རྩིས་མེད་པས་ང་ཡི་བ་མེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་གི་ནང་གཟུགས་བརྒྱན་རྣམ་པ་མང་པོ་སྒྲུང་ཡང་དེ་མེ་ལོང་ལ་དེ་དག་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་དེ་དག་ལ་རྟོག་ཅིང་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་ཡུལ་དང་ཕྱོགས་ཁ་ཅིག་ལ་འཇུག་ཁ་ཅིག་ལ་མི་འཇུག་པ་ལྟ་

༡༡། །ཐུ་མ་ཡིན་པ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་པར་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་འདུག་པས་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པའོ། །དེ་ནི་དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བས་རྟག་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། འོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་བུལ་བས་
 དམིགས་པ་ཤེས་ཀྱི་ཀུན་ལ་མ་སྒྲོངས་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྟོགས་པའོ། །རྣམ་པ་ནི་དུས་རྟག་དུ་ཤེས་ཀྱི་དེ་དང་དེ་ལ་འདི་དང་འདི་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པས་མངོན་ཞེན་གྱིས་མི་འཛིན་པས་དམིགས་པ་དེ་ལས་མངོན་དུ་སྒྲིགས་པ་མེད་
 པ་སྟེ་སྤང་ཡང་རིས་ཆད་ཀྱི་མཚན་མ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་གཞན་ཀུན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཏེ་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདྲའོ། །དེ་ནི་ཡོངས་སྟོང་རྟོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཅེས་ཀྱི་སྟེ་དེའི་གདགས་གཞི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཀྱི་ན། མེ་ལོང་དུངས་པ་ལ་གཟུགས་བརྒྱན་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་འདིར་ཤེས་ཀྱི་ཡོང་དོ་ཅོག་གི་རྣམ་
 པར་སྤང་ནས། དེ་དག་ཇི་ལྟ་བུ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཇི་སྟེད་པ་མ་འདྲེས་པར་རྟོགས་པ་དང་། གདུལ་བུའི་དོན་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ནམ་རྒྱུ་པའི་མཚན་ཉིད་གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཀྱི་འོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ས་དང་པོའི་དུས་བདག་དང་སེམས་ཅན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ས་བརྩུ་བའི་བར་དུ་བསྒྲོམས་པས། ང་དང་བདག་དུ་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་

ཡེ་ཤིང་པ་གཞི།

ཕྱ་མོ་ཡང་སྤངས་ནས་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོ་སེས་སུ་གྱུར་པ་ལ་འདོད་དོ། །སྤིང་པ་དང་ཞི་བའི་ཕྱོགས་སམ་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་གྱུར་ཏེ་སྤིང་ཞི་གཉིས་སུ་
དམིགས་པ་ཞི་བའི་མཉམ་ཉིད་ཡོ་སེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དུས་རྒྱུ་མས་ཀུན་ཏུ་བྱམས་པ་དང་། སྤྱིང་རྩེའམ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དག་དང་ལྡན་ལ། སེམས་ཅན་རྒྱུ་མས་ལ་སོ་སོ་རང་རང་གི་རི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་དུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུབ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་ཆོག་སུ་རེས་པར་སྟོན་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ནོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡོ་སེས་ནི། སེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཀུན་ལ་དུས་རྒྱུ་མ་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཐུན་པའི་
ཡོ་སེས་སོ། །དེ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཆད་མེད་པ་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྟོ་ཆད་མེད་པ་རྒྱུ་མ་ཀྱི་གཏེར་དང་འདུ་བའོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱེད་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་བྱི་དབྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་འདོད་ཡོན་གྱི་འཕྱོར་པ་ཞིང་
དག་པ་སྤྱི་ཞི་རེན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་གིར་དང་། བདུད་ཅིའི་རྒྱ་གྱུར་དང་། གནལ་མེད་ཁང་བཀོད་པས་བརྒྱན་པ་དང་། ཐག་པ་མེད་པའི་གཟུགས་སྒྲུབ་ཏེ་རོ་རེག་བྱའི་ཆོག་སུ་སྤྱིན་ཐུང་འཕྲིགས་པ་ལ་
སོགས་པ་ལྡན་སུ་མ་ཆོག་སུ་པའི་འཕྱོར་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། བད་ཆོས་ཀྱི་འཕྱོར་པ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ལྡན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡང་དག་པར་བསྟན་པས་འཁོར་བྱི་སྒྲུབ་པོ་

ཁེ

༡༢༡། །རྣམས་ཀྱི་ཐོ་ཚེས་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་ཡི་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ཡི་ཚེས་ཆེན་པོའི་ཆར་ནི་རབ་ཏུ་འབྱེད་པས་པར་བྱེད་པའོ། །ཕུ་བ་ལྷུ་བ་པའི་ཡོ་ཤེས་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་མཐའ་ཡས་པ་ཀུན་དུ་ལྷུ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་ལྷུ་ལ་པ་མི་འདུ་བ་རྣམ་པ་སྐྱ་ཚོགས་ཤིང་། དེ་དག་གི་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་སྒྲོས་བསམ་ཡས་པའི་ལྷུ་ལ་པ་ཡིས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་ལྷུ་བ་པའོ། །འབྱེད་མ་ཐག་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལྷུ་ལ་པ་དེ་སྐྱ་ཚོགས་ཡིན་པ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། བསམ་ཡས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དུས་དྲག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཁམས་དང་དབང་པོ་མོས་པ་ཐ་དང་པའི་དོན་མཛད་པའམ་ཕུ་བ་ལྷུ་བ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྐྱ་ཚོགས་པ་སྟེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འདུ་བ་པ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུགས་སུ་ལྷུ་ལ་པ་དང་། དེ་བཞིན་ནན་རང་དང་བྱང་སེམས་ལྷུ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷུ་ལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་སོགས་མདོར་ན་ལྷུ་ལ་པ་མི་འདུ་བ་སྐྱ་ཚོགས་ཆད་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷུ་ལ་པ་ཡང་བརྒྱ་དང་སྟོང་ལ་སོགས་པ་གྲངས་བཤུང་བ་ལས་འདས་པས་ན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞིང་གིས་ཞེས་པ་གདུལ་པའི་ཞིང་ནི་ཞིང་གཅིག་དང་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པར། གཞུང་དུ་ལྷུ་གྱི་གྲངས་ལས་འདས་པའི་སྒྲོགས་བརྒྱའི་ཞིང་རབ་འབྱུངས་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་ལྷུ་ལ་པའི་རྣམ་པར་རོལ་པ་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལྷུ་ལ་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མཛེས་པ་གྲགས།

གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་རྒྱལ་པའི་རྒྱ་ལ་རྒྱུ་སྒྲིལ་གྱི་རྒྱ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ་སྔ་སྔོན་གྱི་པོ་དེ་དུས་སུ་དག་པའི་བཤེས་གཞི་ན་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་དེ་ཆོས་མཉམ་བསྐྱེད་པས་མ་བསྐྱེད་པ་སྒྲིལ་གྱི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་འཛིན་པ་ནི་མེ་ཡོང་ལྟ་བུ་དེ་ཡེ་ཤེས་འཕྲོབ་པའི་རྒྱ་སྒྲིལ། རྒྱ་དེ་ལས་རིམ་གྱིས་ཀུན་གཞི་གནས་འགྱུར་པ་མེ་ཡོང་ལྟ་བུ་དེ་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་འཛིན་པའི་
ཕྱིར་མེ་ཡོང་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་དོ་ཞེས་གཞན་མ་གསུམ་པ་འདྲ་དེ་དེ་འགྲེས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། སྔ་སྔོན་གྱི་པོ་དེ་དུས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་དང་འདྲ་བར་བུམས་པའི་སེམས་ལ་སྒྲིལ་བ་དེ་སེམས་མཉམ་པ་གོམས་
པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་དོ། །མོས་སྒྲིལ་གྱི་དུས་སུ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་དེ་རྒྱར་ཐོས་པ་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པར་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་རབ་རྒྱ་སྒྲིལ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྔ་སྔོན་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་དོ། །
དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྒྱུ་སྒྲིལ་གྱི་བྱ་བ་རང་གིས་རྒྱལ་པའི་བྱ་བ་པའི་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་བྱ་བ་རྒྱལ་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་སྒྲིལ། དེ་རྒྱར་རྒྱ་བཞི་པོ་དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་དོ། །དེ་དེ་ཕྱིར་སྔ་སྔོན་གྱི་པོ་དེ་དུས་ན་བྱ་བ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་འདི་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱུང་རྒྱལ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱ་བཞི་པོ་འདི་ཅི་དུས་སུ་བསྐྱལ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་དེ་དག་ཐོབ་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱེས་ན་རྒྱ་འབྱས་བསྐྱེད་མེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་ནམ་ཞིག་ཡེ་

འདྲ་

༡༩༩། །ཤེས་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་མི་ཟ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐ་དད་པ་དག་གིས་སྒྲིན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་རྒྱུ་ཐ་དད་དུ་མའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱུས་དུ་མར་འགྱུར་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱང་གང་ཟག་རང་མཆོན་པར་འགྱུར་ཞིང་དེའི་ལུང་ཁམས་སྒྲིམ་ཆེད་གྱི་ཆོས་རང་མཆོན་པ་དུ་མར་འགྱུར་བས་འདུས་བྱས་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་འདུས་མ་བྱས་གྱིས་རབ་དུ་སྒྲེ་བ་ཡིན་གྱིས་འདུས་བྱས་གྱིས་སྒྲེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ལྟར་འབྱུང་། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱུས་ཆེ་ཐ་དད་མེད་ན་སེམས་ཅན་སོ་སོས་ལམ་བསྐྱབ་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟུ་མ་ན། རི་ཤིང་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་དེ་ཤིང་དུ་རྒྱུ་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་དང་དེའི་ལུང་ཁམས་སོགས་གྱི་ཆོས་ཐ་དད་དུ་མར་སྒྲུབ་གི། །དོན་དམ་པར་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར། བདག་མེད་གཉིས་གྱི་རང་བཞིན་སྒྲིང་པ་ཉིད་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བས་སངས་རྒྱུས་གྱི་ས་ན་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་རང་བཞིན་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲུབས་མ་གྱིས་མི་ཁུལ་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པས། གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་མཆོན་པ་ཐ་མལ་པའི་སྒྲིས་བསྐྱུང་བའི་རྣམས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་མཆོན་མ་ཅི་ཡང་མི་མཐའ་བས། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པ་ཐ་

དང་མེད་ལ། ཐ་སྐྱད་དུ་ཐ་དད་པར་གདགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པ། རིགས་ཐ་དད་ཕྱིར་མོགས་ཚེགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་དུ་སངས་རྒྱས་གཅིག་མཛོན་པར་སངས་རྒྱས་ན།
 དེའི་ཚེ་ཕྱོགས་བརྒྱའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དག་དུ་སངས་རྒྱས་གཞན་མི་སྟེ་མི་འབྱུང་བས་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་ན་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལས་མེད་པས་དེས་འཛིག་རྟེན་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྐྱལ་བས་དོན་མཛད་ཅིས་ཟེར།
 ཁ་ཅིག་ལ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཁོ་ནར་ཟད་དེ། གཅིག་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་སྐྱ་ཚེགས་མཛད་དོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་མཐར་
 ཐུག་གི་ས་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ང་བདག་དུ་རྟོག་པ་སྤངས་ཤིང་སྒྲིབ་གནིས་བྱལ་བའི་ཚེས་སྐྱ་ཡང་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་ཅིས་ཟེར། སངས་རྒྱས་གཅིག་དང་དུ་མ་ཡིན་པར་མཐའ་གཅིག་དུ་འདོད་པ་དེ་
 གནིས་ག་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ལུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སངས་རྒྱས་འབྱུང་རུང་གི་རིགས་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པས་ལུ་རིགས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་
 པར་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་འབྱུའི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་ལས། འབྱུ་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱ་གུ་སྟེ་རུང་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་སྐྱ་བ་མི་རིགས་པ་ལྟར་རོ། །ཟས་ལེགས་པར་གཡོས་སུ་བྱས་པ་ནི་སྐྱ་ལ་ཡང་འབྲངས་པ་དང་ཡན་པར་བྱེད་པ་

ལྷ། །ལྷར། རྟོགས་གཉིས་པོ་གང་ཟག་སྤྱུང་བས་གས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་དོན་ཡོད་པར་འགྱུར་གྱི། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱལ་གཅིག་ལས་མེད་ན་གང་ཟག་དུ་མས་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་གཉིས་
 བས་གས་པ་དོན་མེད་པ་འགྱུར་ན་འདྲ་དེ་མི་རིགས་པས་སངས་རྒྱལ་གཅིག་ལས་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་བླ་མ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བྱུགས་བསྐྱེད་པ་ན་བདག་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་དེ་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱལ་དེ་གཅིག་ལུ་དེ་ལས་སེམས་ཅན་གཞན་འཆང་རྒྱ་བ་མེད་ན་སངས་རྒྱལ་དེས་སེམས་ཅན་
 གཅིག་ཅུ་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་བཞག་པ་མེད་པས་དེས་དང་པོར་དམ་བཅའ་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན་འདྲ། དེ་མི་རིགས་ཏེ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་དམ་བཅའ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཟད་པ་མིན་ནོ། །འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱལ་གཅིག་ཡོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཞན་ན་སངས་རྒྱལ་གཞན་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་དེ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 གཅིག་དུ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་དང་སངས་རྒྱལ་གཉིས་དུས་གཅིག་མི་འབྱུང་གསུངས་པ་ནི། གྲིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གཅིག་དུ་ཡིན་ཏེ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱ་ཤུག་ཀྱི་ཆུ་པོ་ལྷ་བུ་སངས་རྒྱལ་གཅིག་པོ་དེས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་

དེའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ན། སྒྲིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ཡོད་པ་དེ་སྟེང་དུ་སྐྱུ་ལ་པ་དེ་སྟེང་ཅིག་དུས་མཉམ་པར་ལྷུ་མས་སུ་ཞུགས་པ་མོགས་གྱི་སྐྱུ་ལ་པའི་སངས་རྒྱུ་མ་རེ་རེ་སྒྲིང་བ་ཡིན་ཞེས་ཐོག་བརྒྱས་སུ་
 བཞུངས། དེ་ནི་དུས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སངས་རྒྱུ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཟེར་བ་བཀག་པ། གང་གི་ཕྱིར་བཤོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་མ་བསགས་པར་འཛིང་བྱ་བ་ནི་མི་སྟོང་ལ། ཚོགས་དེ་
 གཉིས་ཀྱང་ལུང་འཕྲོག་པའི་སངས་རྒྱུ་གཞན་མེད་པར་རང་གར་མི་འབྱུང་བས་སངས་རྒྱུ་མ་སྐྱེ་མའི་སྟོན་དུ་སངས་རྒྱུ་གཞན་ཡོད་པས་འཕྲོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་སངས་རྒྱུ་གཅིག་ལས་མེད་པ་མི་འབྱུང་དེ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་དེ་སངས་རྒྱུ་དུ་མ་ཕྱོར་བ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་རྒྱུ་མ་གྱི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུ་ནི་གཅིག་ཁོ་ནར་ཟད་པ་
 མིན་ཏེ་སངས་རྒྱུ་དུ་མ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་སྒྲིབ་གཉིས་གྱི་དྲི་མ་མེད་པ་གིན་དུ་རྒྱུ་པར་དག་པ་ཟག་མེད་གྱི་དབྱིངས་དམ་པ་ཐོབ་པའི་དུས་ན་གནས་དེ་ལ་ཐ་དད་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
 པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་གྱིས་རབ་དུ་སྟེ་བའམ་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་སངས་རྒྱུ་མང་པོ་འང་མིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཚོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་མཚན་མ་མེད་

༡༡། །པ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཙམ་དུ་རོ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྒྲུབ་ཡང་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་གི་ཡི་གེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་
 དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་པར་བྱིན་ལྟ་དང་དེ་ལས་བྱུང་པར་དུ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་པར་བྱིན་གཞན་དག་པར་བྱེད་པ་གཉིས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན་པས་མཐར་ཐུག་གི་ཡི་གེས་ཆེན་པོ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་གཉིས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་
 པ་བཤད་པ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་སོགས་ཀུན་དུ་བཏགས་པ་གཉིས་ཆོས་གྱི་མཚན་མར་དམིགས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི། རོན་དམ་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའམ་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཞིག་བདེན་པ་དང་ཡང་དག་པ་དང་
 གནས་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ཡི་ནི་དམ་པར་འདོད་དོ། །འདི་ནི་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་བསྟན་པའོ། །སྒྲོས་པའི་མཚན་མ་གང་དུ་འང་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡི་གེས་ནི་དམིགས་པ་ཡི་ནི་མཚན་ཀུན་འདོད་དེ།
 ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཇི་བཞིན་གཏན་ལ་ཐེབ་པའི་གཉིས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དམིགས་པའི་ཡི་གེས་དངོས་ས་དང་པོའི་ཆེ་ཐོབ་པོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་སྒྲོས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་
 རྣམ་པར་དག་པ་ལྟེ། གཉིས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལས་དམིགས་པ་གང་དུ་འང་མ་མཐོང་བ་མཐོང་པའི་དམ་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཏོ། །བསྒྲོམ་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་མི་ལྟ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲོམ་པའི་དམ་པར་འདོད་

པ་ལྟེ། གནས་ལུགས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྒྲུམ་པའི་ཕྱིར་སྒྲུམ་པ་པོ་དང་བསྒྲུམ་བུ་དང་སྒྲུམ་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་མི་དམིགས་པ་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་ས་གནིས་པ་ནས་བརྒྱུ་པའི་བར་དུ་འབྱུང་ལ། རྗེས་མཐུན་
 པ་མོས་སྒྲོད་དུ་ཡང་ཡོད་དོ། །འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་ས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་དམིགས་པས་དབེན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་བདེན་གྲུབ་གྱི་རྒྱལ་པས་ཐོབ་པར་ལྟ་བུ་མེད་པ་རྒྱལ་ས་གྱི་ཐོད་པ་ཡང་ནི་དམ་པར་འདོད་དེ།
 རི་ཁྱིད་ཐོབ་བུའི་ཆོས་སུ་འཛིན་པའི་མཛོན་ཞེན་མ་སྤངས་པ་དེ་ཁྱིད་དུ་སངས་རྒྱལ་མི་འཐོབ་ལ། ཐོབ་པ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལས་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལས་ཀྱང་། མི་གནས་
 པ་གནས་པའི་མཆོག་དང་། ཐོབ་མེད་ཉིད་ཐོབ་པའི་མཆོག་དུ་བསྟན་དོ། །དེ་ལྟར་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཆོས་རྒྱལ་ས་སྒྲུམ་པའི་མཆོན་མ་གྱན་གྱིས་དབེན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རོ་མཉམ་པར་ཤེས་པས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་ཆེན་པོ་ཐོབ་གྱི། མཆོན་མའི་འདུ་ཤེས་སུ་བྱས་ན་འབྲས་བུའི་ཤེས་ཕྱིན་ལས་རིང་བར་གྱུར་ནས་མི་ཐོབ་ལ་མཆོན་མ་མེད་པར་རྟོགས་ན་མི་རིང་བར་ལྟར་དུ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གསུངས། ལྷ་མ་རིང་དང་སོགས་ཆེགས་བཅུད་
 གནིས་ཏེ། ལྷ་མ་སངས་གྱི་ཆོས་ལ་དངོས་པོ་དང་མཆོན་མ་འཛིན་པའམ། ཡང་ན་གུ་རུའི་རྒྱ་ལྟོ་བ་ལ་འཇུག་པས་སྒྲོ་བརྟན་འགྲེལ་པ་ལྟར་ན། ཕྱི་བ་དང་ནི་རིང་བ་དང་། མཆོན་མ་དག་གིས་བརྟུན་འབྲས་མཐོང་ཞེས་འདུག་པ་

༡། ལྷ་རྟ་ སྤྱི་མེད་བྱུང་རྒྱུ་ལྟོ་བས་སོགས་རྒྱུ་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་དང་ལྷན་ཡང་དེ་བཞུགས་དགའ་བས་ལྟོ་བར་མཐོང་བ་དང་། བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བཞུགས་དགོས་པས་ལུན་རིང་བ་དང་།
བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་མཆོན་མ་དང་། བདག་གིས་སྤྱི་མེད་བྱུང་རྒྱུ་གྱི་ཕྱིར་བཅོམ་འགྲུས་བརྒྱམས་པས་གཞན་ལས་ཆེས་ལྷག་གོ་སྒྲིམ་དུ་ལྟོ་བའི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དམིགས་པ་ལ་གནས་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་རྒྱམས་ནི་སྤྱི་
མེད་བྱུང་རྒྱུ་ལས་རིང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དམིགས་པ་དང་ར་རྒྱལ་དེ་དང་མ་བྲལ་བར་དུ་བྱུང་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་ལམ་ཡང་དག་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་རྒྱན་བཤད་མ་ཐག་པ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ལྟོ་བ་དེ་དག་ཀུན་། བདགས་པ་ཅམ་
དང་རང་གི་དེ་དང་དེར་རྒྱམ་པར་རྟོག་པ་ཅམ་ལས་གཞན་དུ་དོན་གྱི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཅམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་དེ་ལ་ཡང་དངོས་པོ་དང་མཆོན་མར་མི་རྟོག་པར་ལྟོ་བའམ་མཐོང་བ་ཡི།
བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་མཆོན་མའི་མངོན་ཞེན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པ་རྒྱམས། སྤྱི་མེད་བྱུང་རྒྱུ་ཐོབ་ཅེས་ངེས་པར་བརྟོད་དེ། རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེས་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོང་བ་ལྟུང་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་སོ། །བཞི་པ་ནི།
སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་རང་རང་གི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་དང་ཆོས་སྤྱི་ཆོགས་ཐ་དད་པར་སྦྱང་བ་ནི་འགོག་དུ་མེད་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པའམ། རྟོག་པས་ལམ་བཅུགས་པ་དེ་ཅམ་ལས་

དོན་སོ་སོར་རང་གི་ངོ་བོ་ལྟ་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་པས། རྟོག་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རིམ་པར་སྤངས་པས་ཆོས་དང་གང་ཟག་སོགས་རྣམ་པ་སྤྱ་ཆོགས་པའི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་གསུང་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་པས་དག་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་འཕགས་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་མི་འདྲ་བ་མེད་པར་མཉམ་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་གྲུང་དག་ས་ཡི་འོག་དུ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་
 ལ་མ་སོང་བའམ་མ་ཞུགས་པ་དེ་ཡི་ཆེན་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཁམས་སོ་སོས་དབྱེ་བས། གནས་རྣམས་ཐ་དད་པ་དང་། རྒྱ་དེ་ཡང་གཏུ་དང་སི་རྒྱ་སོགས་ཆེན་པོ་དང་རྒྱ་ཕྱན་རྒྱུང་དུ་ཉི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་
 རྟོས་ན་རྒྱའི་རྒྱུན་དེ་ཡི་རྒྱ་ཡང་རྒྱུང་ལ། སོ་སོའི་བྱ་བ་ཡང་ཐ་དད་བྱེད་དེ་ལ་ལས་རྒྱུང་དང་ལ་ལས་མཁྱིས་པ་ལ་ལས་བད་ཀན་སོགས་སྒྱེད་པ་དང་། ཞིང་ལ་སྤྲུགས་པ་དང་ལྷུང་པ་སོགས་སེམས་ཅན་ཐ་དད་སྤྱ་ཆོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་
 པའི་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་དེ་ལ་གནས་པའི་སྤྲོག་ཆགས་ཕྱ་མོ་ལྟ་བོར་རྒྱུང་པ་སྤྲུལ་ལྟོང་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་བར་སྤྱད་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱ་ཡི་རྒྱུན་དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚོར་སོང་བར་གྱུར་ན་དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གཅིག་དུ་དྲུང་
 འདྲེས་ནས་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་བརྟེན་པས་གནས་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པར་གཅིག་ཅིང་། རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་ཡང་ཁ་ཞིང་དང་གཏིང་དཔག་དགའ་བས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་གཅིག་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལན་རྒྱའི་རོར་གཅིག་

समाप्तः

བྱེ་བ་མེད་པར་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡི་ཤེས་ཉིད་དུ་གཅིག་གོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ལ་མཛད་པ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་གིང་དུས་ནམ་ཡང་རྒྱན་མི་འཆད་པས་དྲག་པར་ཡང་། བྱེགས་བརྩའི་ནམ་མཁའི་མཐའ་གྲས་པའི་སེམས་
 ཅན་གྱི་ཚེགས་ཆེའི་ཞེས་པ་ཆེས་ཆེན་པོ་ཆད་དང་མུ་མཐའ་གཞལ་དུ་མེད་པ་རྣམས་གྱི་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་དོན་མཛད་པའི་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་ཆེ་ཞིང་མི་ཟད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བྱང་རུབ་ཆེན་པོ་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་
 བསྐྱེད་པར་གདམས་པའི་ཚེགས་བཅད་གྱིས་ལེའུའི་མཛུགས་སྤྱད་པ་ནི། རི་སྒྲོད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་རང་དོན་ནས་ཟག་པ་མེད་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་པར་བྱིན་དང་བྱང་བྱེགས་སྟོངས་དང་མི་འཇིགས་པ་སོགས་དཔེ་མེད་
 པ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་ཡི་བྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་གཏུན་དུ་གྲོལ་བའི་བདེ་བ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྟོང་ལས་གཏུན་དུ་གྲོལ་བའི་དགེ་བ་དམ་པ་ནམ་ཡང་
 མི་ཟད་པའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར་སྒྲོ་ལྡན་རྣམས་གྱིས་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་རུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བ་དེ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པར་བྱངས་པར་རིགས་སོ་ཞེས་གདམས་པར་མཛད་པའོ། །ཐོག་པ་ཆེན་པོ་
 མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་བྱང་རུབ་གྱི་ལེའུ་སྟེ་བརྩུ་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །སྒྲོ་མ་ནི་གོང་གི་ལེའུའི་གྲངས་བསྐྱེད་སྟེ། ལེའུ་དང་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་རྒྱལ་གྱི་ལེའུ་ལ་ཚེགས་བཅད་ལྟེ། ཐོག་ཆེན་བཀའ་སྤྱད་

ཨ་
ཨ་
ཨ་
ཨ་
ཨ་

༡༡། །པ་ཚེགས་བཅད་བཅོ་ལྔ་པ་སྟུན་རྟོ། །དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱབས་འགོ་ལ་ཚེགས་བཅད་བཅུ་གཉིས་གྱིས་སོ། །རིགས་ལ་ཚེགས་བཅད་བཅུ་གསུམ་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཚེགས་བཅད་ནི་བུ་རྩ་
བཅུན་གྱིས་སོ། །རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ལ་ཚེགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་རང་དོན་དང་། ཚེགས་བཅད་དུག་གིས་གཞན་དོན་བསྟུན་རྟོ། །དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་མ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཚེགས་བཅད་བཅུ་པ་བསྟུན་
རྟོ། །མཐུ་ཚེགས་བཅད་བཅུ་པ་བསྟུན་རྟོ། །བདག་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིམ་པ་ཚེགས་བཅད་ནི་གྱིས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་ནི་ཚེགས་བཅད་བཅུ་དྲུག་རྩ་བཅུན་གྱིས་བསྟུན་པར་གྱུ་བ་པོ། །དེ་ལྟར་ལེན་བཅུ་འི་རྗེས་སུ་དེ་རྒྱལ་གྱི་
སྒྲིམ་བསྟུན་པ་ནི་འཕྲོར་བའི་དོན་རྒྱལ་སྒྲིམ་པ་ལྟེན་པ་ལྟེན་ནང་ནས་དང་པོ་བཞི་བསྟུན་པ་འདི་ལམ་ཐེག་ཆེན་བཀར་སྐྱབ་པ་དང་གཞི་རིགས་དང་། ལམ་གྱི་རྩ་བ་སྐྱབས་འགོ། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་བྱང་པར་བསམ་པ་སེམས་
བསྐྱེད། ལྟོར་བ་སྐྱབ་པ། སྐྱབ་བྱེད་བྱང་པར་ཅན་མཐུ་དང་ཡོངས་སྒྲིམ། བསྐྱབས་པའི་འབྲས་སུ་བྱང་རྒྱལ་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནས་བསྟུན་པས་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་སུ་བཅས་པའི་བྱང་པར་
གེས་ནས། ལམ་གྱི་གཞི་བཏིང་བའི་རྒྱལ་དུ་དང་པོར་བཤད་ནས། དེ་ནས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་འབྲས་སུ་སྒྲིམ་པ་བྱང་རྒྱལ་དེ་ནི་ད་མ་དོན་པར་ཐོབ་པའི་ཐབས་བྱང་རྒྱལ་ཐོགས་མཐུན་གྱི་ངོ་པོ་ནི་ད་པཤད་པ་འཕྲོར་བའི་དོན་

བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིམ་

ཡེ་ཤི་དྲུག་གླིང་།

ཚུལ་གྱི་ན་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་འདི་མན་ཆད་ཀྱིས་སྟོན་པས་དང་པོ་སྟོམ་གྱིས་བཅད་པ་འདི་ཡན་ཆད་འཇུག་ཕུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱི་རིག་སྒྲུབ་པ་སྟོན་པས་ལམ་གོ་ལ་བར་མེད་པས་དཀྱུས་བསྟན་པའི་རྟ་ལྟར་གེ་ཆོམ་མེད་པར་
འཇུག་པའི་བྱིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སོགས་བཞི་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཚུལ་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་སྟོམ་ཁ་ཐུ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་དོན་ཚུལ་ལྟའི་སྐབས་སུ་ཐོབ་བྱུང་བསམ་པར་བྱ་བ་འདྲ་ཡིན་པས་བྱིན་ཡིག་ལེགས་པ་ལྟ་
བུའི་ཚུལ་དུ་འོ། །རིན་ཆེན་གྱི་སྟོམ་དངོས་སུ་ཁ་ཐུ་བ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲུབ་ཡིན་ཡང་། དངོས་སུ་ཁ་ཐུ་བ་ལྟ་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་སམ་རྒྱ་ནི་བྱང་ཚུལ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལམ་ཡིན་པས། བྱང་ཚུལ་ཕྱོགས་མཐུན་
ཞེས་པ་གྱི་མེད་ཀྱི་ཐུག་ལ་ཆགས་པའི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཙམ་འབྲེལ་ཞིག་ལ་མི་འཛིན་པར་མོས་པ་དང་སྟོན་པའི་བར་ལ་གོ་དགོས་པ་སྟོན་ཕྱིར། བྱང་ཚུལ་གང་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་གང་ཡིན་གཤམ་པའི་སྟུང་དུ་བྱང་ཚུལ་
ནི་ཡོངས་སུ་གྱལ་བ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་བྱ་ལེའུ་བཅུ་པས་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་ལ་ལེའུ་བཅུ་མན་ཆད་དེ་གྱལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་སམ་ལམ་ཡིན་པས་བྱང་ཚུལ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་གིང་བྱང་ཕྱོགས་ཉམས་སུ་བྱུངས་པས་ས་བཅུ་བསྟོན་ཅིང་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་རྣམས་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཆད་མེད་བཞི་དང་རྣམ་ཐར་ཟད་པར་ཟེལ་གཞོན་དང་སྟོབས་བཅུ་

༡༡། །ལ་མོགས་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་བར་ནི་དོན་རྒྱལ་ལྷ་པ་ཡིན་པས་གཤམ་བར་བྱོལ། །དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཤད་པའི་སྐབས་འདི་ནི་མོས་པ་ནས་སྟོན་པའི་ལེའུའི་བར་ལེའུ་
ལྷག་མ་བརྒྱུག་ཅིག་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། །འདིར་མཛོན་པ་རྒྱལ་འཕྱོར་གྱི་ས་ལྷ་དང་ཆ་འདྲ་གྱུར་ན་མོས་པ་ནས་གདམས་ངག་རྗེས་བསྟན་གྱི་བར་ལེའུ་ལྷ་ནི་གཞི་དང་། ཐབས་ལྷན་ནས་བྱང་ཕྱོགས་བར་ལེའུ་བཞི་སྟོན་པ། ཡོན་
ཏན་གྱི་ལེའུ་མེ་ཡོང་ལྷ་ལ། སྟོན་པའི་ལེའུའི་ས་བརྒྱ་མཐུག་སྟེ་གྱི་ཆོགས་བཅད་བཅས་སྟེ་དང་། མཐར་ཐུག་འབྲས་ཆོས་གྱི་ཆོགས་བཅད་རྒྱལ་ས་རྗེན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟོར་བསྟན་ནས་རྒྱ་བའི་ས་བཅད་ལྷ་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་
དང་མཐུན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་མོས་པ་སོགས་ལེའུ་ལྷ་དངོས་གཞི་ཐབས་ལྷན་སོགས་ལེའུ་བཞི། དེའི་གནས་སྐབས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོན་ཏན་གྱི་ལེའུ་དང་། སྟོན་པའི་ས་བརྒྱ་བཤད་པའི་བར་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་
ཏན་འབྲས་ཆོས་བཤད་པ་བཞི་པོ་འདི་འཕྱོར་པའི་དོན་རྒྱལ་སྟེ་མེད་ལྷའི་ནང་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོམ་པ་ཕྱེ་བ་ལྷ་ལྷ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དང་པོ་ལ་རྒྱ་མོས་པ། རྒྱལ་ས་ལེན་ཆོས་ཆེ་ལ་ཆོས་བཤད་ཆོས་སྟེ་བ་པ་གསུམ། དེ་དག་བྱང་པར་
དུ་འགྲོ་བ་གདམས་ངག་རྗེས་བསྟན་གྱི་ལེའུ་བཅས་ལྷ་ལས། དང་པོ་མོས་པ་བཤད་པ་ནི། ལམ་ལ་འཐུག་པའི་ཕྱོག་མར་མོས་པ་བསྟོན་དགོས་ཏེ། མདོ་ལས། དག་བའི་ཆོས་རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་གྱི། རྒྱ་བ་མོས་པར་ཐུབ་པས་

ལྟོན་ལྟོན་

གསུངས་ཞེས་པ་ལྟར་དགོ་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་མར་མོས་པ་སྒྲིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་བ་འབྱུང་གི། མོས་པ་མེད་ན་དགོ་བ་དེ་དང་དེ་ལ་འཇུག་པ་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་བས་མོས་པ་སྒྲིམ་དགོས་ཏེ། དགོན་མཆོག་སྒྲིམ་མེད་མཛད་
ལས། དད་པ་སྒྲིམ་འདྲེན་མ་ལྟར་སྒྲིམ་པ་སྒྲི། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད། །དོགས་པ་སེལ་ཞིང་རྒྱ་པོ་རྒྱམས་ལས་སྒྲིལ། །དད་པ་བདེ་བའི་གོང་ཁྱེར་མཆོན་པ་ཡིན། །དད་པ་རྟོགས་པ་མེད་ཅིང་སེམས་དྲངས་
བྱེད། །ར་རྒྱལ་སྒྲིམ་ཞིང་གུས་པའི་རྩ་བ་ཡིན། །དད་པ་གཏེར་དང་མོར་དང་རྒྱང་པའི་མཆོག་ །ལག་པ་བཞིན་དུ་དགོ་སྒྲིམ་རྩ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་། དད་པས་བདུད་གྱི་ལམ་ལས་འདའ་བྱེད་ཅིང་། །ཐར་པའི་ལམ་མཆོག་
སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཡོན་ཏན་ཞིང་གི་ས་པོན་མ་རུལ་བ། །དད་པ་བྱུང་རྒྱལ་གིང་ནི་རྒྱམ་པར་སྒྲིམ། ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཐོག་མར་མོས་པའི་ལེའུ་བཤད་པ་ལ། མོས་པའི་རྒྱམ་གྲངས་ཉེ་དུག་བསྟན་པ་དང་། དེ་
ཡི་བར་དུ་གཙོད་པ་བཅུ་དུག །མོས་པའི་བན་ཡོན་བཅུ་གཅིག་རྒྱམས་གྱིས་མོས་པའི་རྒྱམ་གྲངས་སྒྲིམ་བསྟན་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པའི་བྱུང་པར་དཔེས་བསྟན། དེ་ལ་མ་ལུ་
ཞིང་སྒྲི་བས་འཇུག་པར་གདམས་པ་གཉིས་གྱི་ལེའུ་འདི་བཤད་པ་ཡིན་པས་དང་པོ་མོས་པའི་རྒྱམ་གྲངས་ཉེར་དུག་བསྟན་པ་ནི། སྒྲིམ་ལས་འབྲས་དང་བདེན་བཞི་མཆོག་གསུམ་གྱི་དོན་ལ་འདི་ནི་འདི་བཞིན་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

[illegible]

མི་རྟག་དང་རྟག་བསྐྱེལ་དང་བདག་མེད་པར་བཤད་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་གིང་དད་པ་ནི་མ་ནོར་བའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་མོས་པ་བཟང་པོའོ། །མོས་པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཀྱན་ཆོག་ས་ནས་མོས་པ་མངོན་དུ་སྟེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་
 མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་མོས་པ་ཉི་བ་ཞེས་གདགས་སོ། །མོས་པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཆོག་ས་པས་ད་ལྟར་མངོན་དུ་མ་སྟེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བམ་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོག་ས་ནས་སྟེ་རུང་ཡིན་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་
 མོས་པ་སྟེ་མ་ལས་གཞན་མོས་པ་རིང་བ་ཞེས་གདགས་སོ། །དད་པའི་ཆོས་ཉན་པ་ལས་སྟེས་པའི་མོས་པ་ནི། སྒྲིམ་བྱུང་ངམ་སྒྲིམ་ལས་བྱུང་བར་མོས་པའོ། །འི་ལྟར་ཐོབ་པའི་དོན་ལ་རིགས་པས་བརྟགས་ཏེ་མོས་པ་སྟེས་པ་ནི་
 བསམ་པས་ཆོལ་བའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ནི། བསྒྲུམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མོས་པ་ནི་ལྟ་བུའི་མོས་པ་འཇམ་དོན་ལ་ལྟ་བ་པོ་ཡི་མོས་པའོ། །དད་པ་སྟེས་ཀྱང་བདུད་དང་མུ་སྟེགས་སྟགས་ཀྱིས་ལམ་
 གཞན་དུ་བྱངས་ན་དད་པ་འགྱུར་བ་ཅན་ནི་འཕྲོག་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འདི་ནི་མོས་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། དད་པ་འབྱུང་ཡང་བར་སྐབས་སུ་མ་དད་པ་ཡང་འབྱུང་བས་འདྲེས་མར་གྱུར་པ་ནི་འདྲེས་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་མོས་
 པ་འབྱིང་པོ་ཞེས་གདགས་པ་དང་། དད་པ་འབའ་ཞིག་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་གི་མ་དད་པ་མི་འབྱུང་བ་ནི་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་མོས་པ་ཆེན་པོའོ། །རང་དོན་ཉེར་ཞིབ་ཆེད་དུ་ཉན་རང་གི་ཆོས་ལ་མོས་པ་

ཨ་
ཨ་
ཨ་
ཨ་
ཨ་
ཨ་

༡༡། །ནི་དམན་པའམ་ཆུང་དུའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རོན་གཉིས་ལྟན་གྱི་མི་གནས་པའི་ཆུང་འདས་ཀྱི་ལམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི་མོས་པ་འོ། །མོས་སྦྱོར་དྲོད་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་ལམ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་ཡང་གོང་མ་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ལྷན་བྱུང་བར་ཅན་ཐོབ་བར་མོས་པ་ལ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པས་བར་དུ་གཅོད་པ་ཡོད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་བསྐྱེདས་པའི་མོས་པ་དང་། བར་གཅོད་དེ་དག་མེད་པ་ལམ་
བསྐྱེདས་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གུས་སྦྱོར་དང་རྟག་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་པ་དང་ལྷན་པས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བའི་མོས་པ་ལ་བརྩོན་པའི་མོས་པའམ་ལྷན་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་
མོས་པ་ལ་མི་བརྩོན་པའི་མོས་པའམ་མི་ལྷན་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་དང་པོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་སྟོན་པའི་རྒྱ་གུར་པའི་མོས་སྦྱོར་གྱི་སར་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གཅིག་གི་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་དང་ལྷན་པའི་མོས་པ་ལ།
ཆོགས་བསགས་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་འདྲའི་ཆོགས་དང་མི་ལྷན་པའི་མོས་པ་ལ་ཆོགས་མ་བསགས་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྦྱིར་ཡང་ཆོགས་བསགས་དང་ལྷན་མི་ལྷན་གྱི་དབང་གིས་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་
དང་བརྟན་མི་བརྟན་དུ་འགྱུར་འོ། །ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མོས་པ་ནི་བརྟན་པར་ཁྱགས་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གི་མོས་པ་ལ་བྱི་བ་དང་ཉམས་པ་མེད་པའི་བྱིར་འོ། །ས་བརྒྱད་པ་ནས་

པག་འ་བ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོར་
༢༡

བཙུ་པའི་བར་གྱི་བྱང་རྒྱུ་མེས་པ་དང་དག་པའི་ས་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་གྱི་མོས་པ་ནི་རིང་དུ་སོང་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་རྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལྟན་གྱིས་གྲུ་བ་པའི་མོས་པ་དང་ལྟན་པས་མཚན་མའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་
 འབད་རྩོལ་གྱི་ས་ལས་རིང་དུ་སོང་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གྱིས་མོས་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་ནས་གཉིས་པ་མོས་པའི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆོས་བཙུ་བྱ་གཞི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་སྟགས་ཆོགས་
 བཅད་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ལ་དད་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་མང་བ་སྟེ་གསུམ་ཆེར་གྱུར་ན། དེས་སྟོས་པའི་མོས་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་དེ། སྟོན་དང་ད་ལྟར་མོས་པ་ལན་འགར་བྱུང་དུ་ཟེན་གྱིང་དེའི་རྒྱུན་བསྐྱངས་ཏེ་ཡིད་ལ་མ་
 བྱས་ན་དད་པ་དེ་ཡི་ལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །ཡེ་ཡོན་དད་པ་མ་སྟོ་པ་སྟོ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་དེ། དད་པ་བསྟོད་ཕྱིར་མ་བརྩོན་པའི་ཡེ་ཡོན་ལ་དད་པ་མི་སྟོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་ལུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདས་པའི་
 དད་པ་བསྟོད་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་གཞུང་བའི་དངོས་པོར་ཆགས་པ་དང་། དེ་ལ་འཛིན་པ་ད་ལྟར་གྱི་མོས་པ་ལ་འཛིན་པའི་དངོས་པོར་ཆགས་པ་བྱུང་བ་དེས། གཞུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོར་མ་ཞེན་པའི་རྒྱལ་བ་ཞེན་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་དེས་ན་གཞུང་བའི་མོས་པ་དང་། འཛིན་པའི་མོས་པ་གཉིས་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་བཤད་པ་དང་། གྲོགས་ངན་ཏེ་སྟེག་པའི་གྲོགས་མི་དག་པའི་བསེས་གཉེན་ནི། གྲོགས་

མཁུ་
མཁུ་
མཁུ་
མཁུ་
མཁུ་

༡༡། །ལས་སྒྲུངས་པའི་མོས་པའི་བར་གཅོད་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ར་དག་པའི་གྲོགས་ལས་སྒྲུངས་པའི་མོས་པ་ཡོད་པའི་མེག་གྲོགས་ཀྱིས་ཆོས་མིན་བསྟན་པས་ཁྱད་ཟ་བ་དང་། མེག་གྲོགས་ཀྱིས་ཟེན་པ་ལ་དག་པའི་
བཤེས་ཀྱིས་བསྟན་པས་པ་ལས་འབྱུང་པའི་མོས་པ་མི་སྟེས་པས་སོ། །དག་ཅུ་བསགས་པ་ཞན་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མོས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་དེ། བདག་ཉིད་ལ་རིགས་དང་མོས་པའི་ས་པོན་ཡོད་ཀྱང་དག་པ་ཆེར་མ་བསགས་ན་
བདག་ཉིད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྟགས་ལ་མོས་པ་མི་འབྱུང་བས་སོ། །རྟག་བདེ་གཅོད་བདག་གི་རྣམ་པས་རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡོད་ལ་ཕྱེད་པས་མ་ཆོར་པའི་མོས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་དེ་མི་རྟག་པ་སྟགས་རྒྱལ་བཞིན་མི་རྟགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །བག་མེད་པས་ནི་མངོན་དུ་བའམ་མངོན་སུམ་པའི་མོས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་དེ། མངོན་སུམ་པའི་མོས་པ་ནི་ཆགས་སྒྲུང་གཏི་མུག་མེད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་སྟེ་ལ། རྒྱུན་དེ་བཞི་ལ་བག་ཡོད་ཅེས་བྱ་
ཞིང་། ཆགས་སྒྲུང་གཏི་མུག་ལེ་ལོ་བཞི་ནི་བག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེས་དེ་ལྷ་ར་བར་དུ་གཅོད་དོ། །དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ཅམ་ཐོས་ཀྱི་དེས་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྟགས་མ་ཐོས་པ་ལྟ་བུ་དོན་ནི་ཆོ་བ་སྟོན་པའི་ཐོས་པ་ལྟ་
བ་ཡིས་སྟེས་སྒྲུང་གི་མོས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་དེ་གང་མ་ཐོས་པ་དེའི་དོན་མི་ཤེས་པས་དེ་ལ་མོས་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་དེས་དོན་གྱི་ཕྱོགས་མ་ཐོས་པ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་སྟགས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སྟག་ནས་མི་མོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་

བག་འཐབ་མེད་དགོངས་འགྲུལ་སྒྲུང་

བ་དང་བསྐྱེད་པ་མི་དགོས་པར་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་པར་འཛིན་པ་དང་། ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པར་ཐོས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལྟར་དུས་ཚོག་པར་འཛིན་པ་སྟེ། ཚོལ་བའི་མོས་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་དེ། དེས་བསམ་བློར་གི་
 སེམ་རབ་གྱིས་དྲངས་པའི་མོས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་ལམ་རུང་ཟད་བསྐྱེད་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་མཐར་ཐུན་པ་རྫོགས་པར་སྐྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོས་པའི་དོན་ལ་བསམ་པ་ལམ་རུང་ཟད་བསམ་ན་ཡང་རྒྱ་ཆེར་མ་བསམ་པར་བསམ་
 པ་ལྟར་དུས་ཚོག་པར་འཛིན་པས་ཀྱང་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་བསམ་བློར་གིས་ཚོལ་བའི་མོས་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་དེ། མདོར་ན་ཐོས་བསམ་ལྟར་དུས་ཚོག་འཛིན་ནི། བསམ་བློར་གི་མོས་པ་མི་སྐྱེད་པ་ལམ་རུང་ཟད་སྐྱེས་ཀྱང་ལེགས་པར་
 རྫོགས་པའི་གིགས་ཡིན་ནོ། །ནི་བ་ཅམ་གྱི་ར་རྒྱལ་ནོ། །ནི་གནས་ཅམ་གྱིས་ཚོག་པར་བཟུང་ནས་ལྷག་མཐོང་མི་སྐྱེད་པར་ཕྱི་རོལ་དུ་གཡོང་བའི་རྣམ་རྟོག་ནི་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་པའི་ར་རྒྱལ་ཕྱིད་པ་སྟེ། དེས་ལྟ་བའི་མོས་པ་ལམ་
 སྐྱེས་བློར་གི་མོས་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་དེ། ལྷག་མཐོང་མེད་པར་ནི་གནས་ཅམ་གྱིས་བདེན་པར་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་པར་བཟུང་ནས་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་སྐྱེད་པ་ཡང་ལྟ་བའི་མོས་
 པའི་གིགས་ཡིན་ནོ། །བལྟ་བ་ནིས་པ་དྱི་གའི་སྒྲ་ལས་མཐོང་བ་ལ་ཡང་འཇུག་པས་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བསྐྱེད་པ་ལས་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་མ་འདྲེས་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་བསམ། སྤྲ་མ་

ཨ
མདུན་ལྟོ
ལྟོ
ལྟོ
ལྟོ

༡༡། །དེ་བཞིན་དུ། ཡང་ནས་ཡང་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་མོས་པ་དེ་གོམས་གིང་འདྲིས་པར་མ་བྱས་པའམ་མ་འདྲིས་པ་ནི། འཕྲོགས་པའི་མོས་པ་དང་། འདྲིས་པའི་མོས་པ་གཉིས་ལ་བར་དུ་གཅོད་དེ། མོས་པ་ཡང་ཡང་
རང་རྒྱུད་ལ་གོམས་འདྲིས་མ་བྱས་པའི་དབང་གིས། མོས་པ་སྒྲིམ་གྲུང་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་འཕྲོགས་སུ་རུང་བ་དང་། དང་མི་དང་འདྲིས་མར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། མ་འདྲིས་པ་དེ་ལས་བསྒྲེག་སྟེ་གིན་དུ་འདྲིས་གོམས་ཆེ་བའི་མོས་པ་ནི་
རྒྱུན་གྱིས་འཕྲོག་དགའ་བ་དང་། བར་སྒྲེབས་སུ་མ་དང་བ་ཡང་འབྱུང་དགའ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་གྱིས་བར་གཅོད་ནི་མོས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་མ་འདྲིས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །འཁོར་བ་ལ་མི་སྟོ་བ་ནི་ཐེག་པ་རྒྱུ་དུའི་མོས་པ་ལ་
བར་དུ་གཅོད་བྱེད་དེ། འཁོར་བ་ལ་མི་སྟོ་བར་ཆགས་ན་ནི་བདེ་དོན་དུ་མི་གཉིར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་སྟོ་བ་ནི། ཐེག་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མོས་པའི་བར་གཅོད་དེ། འཁོར་བར་སྟོ་ནས་དེ་
ཡོངས་སུ་འདོར་འདོད་གྱིས་ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ནི་བར་གཞོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲིབས་པ་ནི་གོང་དུ་བསྒྲིབས་པའི་མོས་པའི་སྒྲེབས་སུ་བཤད་པའི་བསྒྲིབས་པ་དེ་དག་ནི། མ་བསྒྲིབས་པའི་མོས་པའི་བར་གཅོད་ཡིན་པ་
དང་ནི། མི་བརྩོན་པ་ནི་བརྩོན་པའི་མོས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་དོ། །ཚོགས་རྒྱམས་མ་བསགས་པ་ནི། ཚོགས་བསགས་པའི་མོས་པ་འབྱུང་བ་ཡི་བར་དུ་གཅོད་པར་གེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བར་ཆད་བཅུ་དུག་ལས་མ་བཤད་པ་ནི།

བཀའ་མཁའ་མཁའ་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོལ་

ནོར་བ་དང་། མཛོན་ལུ་མཛོན་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། མི་བཙུན་བ་དང་། ཚེགས་མ་བསགས་བ་ལུ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཟིན་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་བར་ཆད་གཞན་བཤད་མ་དགོས་ལ། མ་འདྲེས་བརྟན་ཞུགས་མིང་
 མཛོན་གསུམ་གཉིན་པོ་བར་ཆད་དང་བུལ་བ་ཡིན་པས་དེའི་བར་ཆད་མེད་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་འཕྲོགས་འདྲེས་གཉིས་ཀྱི་བར་ཆད་གཅིག་ཡིན་པས་མོས་བ་བརྟུ་ཕྱི་བའི་ཕྱིར་བར་ཆད་བརྟུ་དུག་དུ་འདུས་སོ། །བསམ་བློང་
 ལ་ཐོས་པས་ཚེག་བ་དང་། ཐོས་བ་ཉུང་དུས་ཚེག་བ་གཉིས། བསྐྱེད་བློང་མོས་བ་ལ་བསམ་བ་ཅམ་གྱིས་ཚེག་བ་དང་། ཞི་བ་ཅམ་གྱི་ར་རྒྱལ་སོ་སོར་ཕྱེན་བར་ཆད་བཅོ་བརྟུད་དུ་འགྲང་རུང་ཡང་། བར་དུ་གཅད་ཕྱི་སྒོ་ནས་བརྟུ་
 དུག་ཕུས་བ་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་མོས་བ་སོ་སོ་དང་མ་སྒྱར་བར་སྒྱིར་ཡང་ཚེས་བརྟུ་དུག་པོ་འདི་དག་གིས་མོས་བ་ལ་ཅི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་པས་སྒྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་བ་མོས་བའི་པན་ཡོན་བརྟུ་གཅིག་ནི། བསྐྱེད་ནམས་
 ཆེ་དང་སྒྲིགས་ཚེགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་ཏེ། ད་ལྟའི་མོས་བ་ནི་ཚེས་ལ་དད་པའི་བསྐྱེད་ནམས་ཆེ་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་འཕེལ་བ་དང་། འདས་པའི་མོས་བ་ནི་སྒྲོན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚེས་ལ་མོས་བ་ནི་དགོ་བ་ཡིན་པས་ད་ལྟར་
 ཡང་དེས་འགྲོད་བ་མེད་པས་སོ། །གཟུང་བའི་དངོས་པོ་ལ་དངོས་པོར་མ་ཆགས་པའི་དེ་པོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་བཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་ཏེ་གསུམ་གྱི་ཉིང་ཏེ་འཛིན་ཐོབ་པས་ཡིད་བདེ་བ་དང་། འཛིན་བ་རང་བཞིན་མེད་ཏེ་གསུམ་

ཨ
ཨ
ཨ
ཨ
ཨ

༡། གྱི་མོས་པ་ཚོས་མཚོག་གམ་དེ་མ་ཐག་པའི་དྲིང་དེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་དང་། གྲོགས་བྱུངས་གྱི་མོས་པར་རྒྱུན་གྱིས་བར་ཆད་མ་བྱས་ན་དགོ་བ་རྒྱུད་མི་ཟ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དང་། བདག་
ཉིད་གྱི་མོས་པར་བར་ཆད་མེད་ན་དགོ་རྒྱུ་མི་ཉམས་པར་བརྟན་པ་དང་ལྷ་མ་དེ་བཞིན་དུ་མ་ནོར་བ། མཛོན་སུམ། སྒྲུལ་བྱུང་། ཚོལ་བ། ལྷ་བ། འཕྲོག་བ། མ་འདྲེས་པའི་མོས་པ་བརྟན་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱིས་བར་དུ་མ་བཅད་
ན་དེ་རྒྱམས་སོ་སོ་རང་གི་མོས་པ་དེ་དག་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱུད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། རྩོམ་བ་མེད་པ་འབྲིང་ལས། རྩོམ་བ་མེད་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་བ་སོགས་སོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་མོས་པ་བར་ཆད་
མེད་ན་ཚོས་རྒྱམས་ནི་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་དེ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཐེག་དམན་ལ་མོས་པར་བར་དུ་གཅོད་པ་གཞན་མེད་ན་བདག་གི་དོན་ནི་བ་ལྷུང་འདས་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་བར་ཆད་དང་
བྲལ་ན། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པའི་མཚོག་དུ་འགྱུར་རོ། །བསྐྱིབས་མེད། བརྩོན་པ་ཚོགས་བསགས། བརྟན་ཞུགས། རིང་སོང་གི་མོས་པ་ལྷ་པོ་རྒྱུན་གྱི་གོགས་དང་བྲལ་ན། མཛོན་གྱིས་སྒྱུར་བ་ཡི་ཡོན་ཏན་
ཐོབ་སྟེ། ལྷ་མ་གསུམ་གྱིས་དབང་པོ་རྩོད་པའི་མཚོག་ཐོབ་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་གྱིས་སྒྱུར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་སྟེན་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་གངས་བརྟུག་ཅིག་བཤད་པ་དེ་དག་ནི། མོས་པ་ཡི་ནི་པན་ཡོན་ཡིན་ནོ། །རྩོམ་བ་

བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིང་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

མཐོན་སྐྱེས་མིན། མཐོངས་པ། བསྐྱེདས་པ། མི་བརྩོན། མ་བསྐྱེདས་པའི་མོས་པ་དུག་ལ་ཕན་ཡོན་མ་བཤད་དེ། དེ་དག་ལ་ཕན་ཡོན་སྤྱིད་པ་རྣམས་ནི་དད་པའི་ཕན་ཡོན་ཅི་རིགས་སུ་འདུས་ལ། མཐོངས་པའི་མོས་པ་མ་སྐྱེས་
པ་སྐྱེས་དང་། རྣམ་བཤྐྱེདས་བར་ཆད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་འདི་དག་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་སྐྱིར་དད་པའི་ཕན་ཡོན་དུ་ཡང་གཤམ་ནས་དད་པ་བསྐྱེད་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པའི་མོས་པ་
ཕྱེ་བྱས་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པའི་བྱུང་བར་དབེས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་ཆགས་ཤིང་དེ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་འདོད་ཁམས་པ་འདོད་པ་ཅན་གྱི་མོས་པ་དེ་ནི་དབེར་ན་ཕྱི་དང་འདྲའོ། །འཇིག་རྟེན་
པའི་བསམ་གཟུགས་གྱི་ཉིང་རེ་འཇིན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཡེང་བ་སྤངས་ཏེ་ནང་དུ་མཉམ་བར་བཞག་པའི་ས་པའི་མོས་པ་ནི་རུས་སྤྱལ་བཞིན་ནོ། །ཉན་རང་གང་ཞིག་རང་ཉིད་ལ་ཐོར་བའི་སྐྱེས་བསྐྱེད་ལ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་མོས་
པ་ནི་བྱན་དང་འདྲའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་མོས་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་ནོ། །དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཇི་ལྟར་ཕྱི་དང་འདྲ་ན། ཕྱི་ནི་རྟག་ཏུ་ལྟོགས་ཤིང་། བཀྲེས་པའི་ཡིད་
དང་ཟས་གྱིས་དབུལ་བའི་སྐྱེས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉན་བཞིན་ཟས་ལ་ཆོག་མི་གཤམ་པའི་ཡིད་དང་། ཇི་ལྟར་རུས་སྤྱལ་དེ་ནི་རྒྱ་ཡི་ནང་ན་གཞན་གྱིས་འཆོར་དོགས་པས་རང་གི་ཡན་ལག་གུན་ནས་ནང་དུ་བསྐྱེད་ཤིང་འདུག་གོ། །ཇི་

༡༢༡། །ལྷ་རྒྱལ་པོ་མོགས་ཀྱི་བྱམ་ནི་དུས་དྲག་ཏུ་རྩེ་བོའི་སེམས་དང་ཆོག་ལས་འགལ་བར་དོགས་པས་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་པའི་ལུས་ཀྱི་རྩེ་བོའི་བྱ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྒྱུའོ། །རི་ལྷ་རྒྱལ་པོ་ཡང་ནི་རང་གི་བཀའ་
ཡིས་ཆབ་འོག་གི་ལུས་འདོད་དགུར་དབང་བསྐྱར་ཏེ་གནས་པ་ལྷ་རྩེ། །རིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱི་ལྷ་རྩེ་འདོད་པ་ལས་པ་རྣམས་སྤྱིའི་འདོད་ཡོན་ལ་དྲག་ཏུ་གཡེལ་ཁིང་གཡེང་བས་རང་དབང་མེད་པར་འདོད་པའི་དབང་དུ་འབྱུང་
པ་དང་། །ལམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་རོས་གཡེང་བས་འཛིགས་ནས་བདག་གི་སེམས་བྱང་རྣམས་ནང་དུ་བསྐྱས་པ་ཅུ་ལ་གནས་པ་ལས་སེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཟབ་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ལ་སྒྲོ་མ་སྒྲོགས་པས་དུས་སྤུལ་འབུམ་པ་ལྷ་བྱའི་
མོས་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། །ཉན་ཐོས་ནི་རང་དོན་དུ་རང་ལ་མན་པར་བྱ་བའི་དོན་འབའ་ཞིག་ལྷ་རྩེ་ལེན་རྣམས་ལོ་ཐོར་བའི་སྒྲག་བསྐྱལ་གྱིས་སྤིན་ཏུ་འཛིགས་ཤིང་། །ལོ་ཐོར་བ་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་བཞིན་
གསེགས་པའི་བསྐྱལ་པ་བཅས་པ་ལས་བྱང་ཟད་ཞིག་འགལ་ན་ཡང་ཐར་ལམ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲག་བཞིན་ལོ་ཐོར་བ་ལས་སྐྱར་དུ་ཐར་པའི་ཐབས་ལ་ཆོས་འབད་པར་བྱེད་པའི་
དེའི་མོས་པ་ནི་བྱམ་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་དང་རྒྱལ་འདྲའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་ནི། རི་ལྷ་རྒྱལ་པོ་སྤོན་གྱི་ཆོགས་བསགས་པ་དང་ལྷན་པས་ལུས་ལས་ལ་རང་དབང་འབྱོར་པ་ལྷ་རྩེ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་

རྒྱལ་མ་ཤེས་རབ་སྤྱིར་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པས་གྱིས་ལེའོར་བར་གནས་ཀྱང་ལེའོར་བའི་སྤྱོད་གྱིས་མི་གོས་པ་དང་། ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཀྱང་ཞི་བའི་གོ་འཕང་ལ་འདས་པས་ལེའོར་འདས་གཉིས་ཀར་དབང་
 ལུ་ཏེ་བདག་གི་དོན་དང་གཞན་དོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་དང་གཏན་དུ་ཡན་པར་བྱ་བའི་དོན་ལུ་སྤྱོད་པས་ཆོག་པ་པ་བྱེད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་འདོད་ཁམས་པ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། ཉན་རང་
 རྒྱལ་མ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དེ་དག་གི་མོས་པ་དག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མོས་པ་ནི་ཆེས་མཆོག་ཏུ་ལུ་པའི་བྱིར་ན། སེམས་ཅན་ཁམས་གྱི་མོས་པ་སྤྱོད་ཆོག་པ་མི་འདྲ་བ་དག་གིས་ནང་རྟག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་ལ་དད་པ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མོས་པ་ནི་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བྱིང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་བྱིར་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་གསུང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་དེ་ཉིད་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་ལུ་པ་ཡིན་པར་ཆུ་བ་བཞིན་རིག་
 ནས་ནི། མོས་པས་འཇུག་པའི་སྤྱོད་པས་འདི་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྟན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དེ་ལ་མོས་པ་དེ་ཉིད་རྟག་པར་རབ་ཏུ་ཆོས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་མོས་པའི་བྱང་པར་དཔེས་བསྟན་ནས་ཐེག་ཆེན་དེ་ལ་མ་
 རྒྱལ་མ་པར་སྤྱོད་པས་འཇུག་པར་གདམས་པ་ལ་མ་རྒྱལ་མ་པར་འཇུག་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བྱིར་སྤྱོད་པས་འཇུག་པར་བསྟན་པས་མཇུག་ཏུ་ད་པ་གསུམ་ལས།

༡༡། །དང་པོ་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་མགོ་ཡན་ལག་གཏོང་བ་སོགས་དང་། ལམ་པ་པོ་སྟག་བཟུལ་གྱི་མི་འཛིགས་པའི་དགའ་སྐྱོད་དང་དུ་ཡོན་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་འབྲས་ཁུ་ཡོན་ཏུ་མྱོང་
 དུ་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པ་ཡིན་མོད་གྱི། དེ་ནི་གང་ཟག་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་གི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་གྱི་བདག་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་མིར་གྱུར་པ་པོ་ལ་གྱིས་ཐོབ་ག་ལ་རྒྱས་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ཁུ་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སེམས་
 ཅན་རྟེན་མིར་གྱུར་པས། ཞེས་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་ནི་ལྟ་ཡི་རྟེན་ལས་ཀྱང་མི་མཆོག་ཡིན་ལ། མིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་མི་ལ་ལ་རེས་འགའ་ཅུ་དང་ཉུང་དུ་ཅུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མེད་པ་མང་པོས་སངས་རྒྱས་དེ་ཐོབ་
 པ་དང་། དེ་དག་དུས་རེས་འགའ་ན་ཤིང་པ་ཅུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་སྐྱོད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་། ཐོགས་བཅུ་འཛིག་རྟེན་སུ་མེད་པ་རྣམས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆད་མེད་པས་བྱ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་
 དེའི་ཕྱིར། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་མི་རྒྱས་སྒྲུལ་པའི་ཁུ་པ་དང་དུ་བྱུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། བདག་ཀྱང་མིར་སྟེས་ལ་གཞན་ཀྱང་མིར་སྟེས་པ་འདྲ་ལ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་མོས་སྟོན་ནས་རིམ་པར་
 བསྐྱབས་པས་གཤམ་རབ་དང་སྟོང་རྩེ་སྟོབས་སུ་གྱུར་ཏེ་ལམ་པ་པོ་སྟག་བཟུལ་ལ་སྒྲུལ་ལྟར་གཤམ་གྱིང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྟགས་རྫོགས་པའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྟོན་པ་ལ་དགའ་བའི་འདུ་གཤམ་

མེད་པར་མ་ཟད་ཆེས་དགའ་བ་རྟོགས་པ་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་བ་གང་གིས་ཀྱང་འགྲན་མི་རྣམས་པ་ལ་སྤྱད་ནས་དོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཐོབ་པ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་ཅིས་མི་འཐོབ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་
 ཀྱང་དང་པོར་བདག་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་པ་ལ་པ་ཡིན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཞུགས་ནས་དེ་ལྟར་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དེ་ལ་ཐོག་མར་མོས་པ་ཙམ་ཡང་པན་ཡོན་ཆད་མེད་པའི་གནས་ཡིན་ན་
 ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལོན་པ་ལྟ་ཅི་རྒྱུས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྟོན་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར། སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལ་ཁ་ཟས་བྱིན་པའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་རྗེ་ལྟ་བུར། བདག་ཉིད་གྱིས་
 ཁ་ཟས་ཟ་བའི་དཔའ་གིས་བསོད་ནམས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཞན་ལ་བསྟན་ཅིང་རང་གིས་མོས་པ་བསྐྱེད་པ་ལས་ནི། མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཡི་
 བསོད་ནམས་ཆེར་འབྱུང་བ། དཔེར་ན་ཞིང་མཐའ་ལས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཀའ་སྟེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ལ་སྤུལ་བ་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཆོག་གས་གཅད་གཅིག་བཤད་པ་པན་ཡོན་ཁྱད་པར་
 འཕགས་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལྟར། རང་གི་དོན་གྱི་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཐེག་དམན་བསྟན་པ་ལས་ནི་པན་ཡོན་བཟང་པོ་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པའི་པན་ཡོན་ལྟར་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཐུག་སྟེ་ཆོག་ས་བཅད་ནི། དེ་ལྟར་

2007

རབ་གསུམ་གྱིས་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྗེ་ལྷོད་དག་ནི་སྐགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དམིགས་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྗེ་ལྷོད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བེ་ཀ་ཞེས་པ་རྗེ་ལྷོད་
དེ་དེའི་ནང་དུ་སྐེས་བྱའི་དོན་མང་པོ་འདུས་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་བཏགས་ཏེ། ཡུལ་དཔུས་ཀྱི་བྲེ་བོ་ཆེ་ལའང་མིང་དེ་འདྲུག་པ་ནི། དེའི་ནང་དུ་བྲེ་ཆུང་མང་པོ་འདུས་སེང་སོང་བ་བཞིན། འདིར་ཡང་རྗེ་ལྷོད་དེར་བརྗོད་བྱ་སྐེས་བྱའི་
དོན་མང་པོ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་ལྷོད་དག་གི་དབྱེ་བ་ནི་མདོ་རྗེའི་རྗེ་ལྷོད། འདུལ་བའི་རྗེ་ལྷོད། མཛོན་པའི་རྗེ་ལྷོད་གསུམ་མཁ། ཡང་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྗེ་ལྷོད་དང་། ཐེག་པ་ཆུང་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེ་
ལྷོད་གཉིས་སུ་བསྟུས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །རྗེ་ལྷོད་ཀྱི་ངེས་ཆོག་ནི་དོན་མང་པོ་དེའི་ནང་དུ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུང་རབ་ལ་རྒྱས་པར་ཡན་ལག་བརྩམས་སུ་དབྱེ་རྗེ། མདོ་རྗེ་དབྱངས་བསྟུང་ཡང་
བསྟན་ཆོགས་སུ་བཅད། ཆེད་བརྗོད་གྲོང་གཞི་རྟོགས་བརྗོད་དེ་ལྟར་བྱུང་། རྗེས་རབས་རྒྱས་དང་མྱད་བྱུང་གཏན་ལ་དབབ། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་སེན་དུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་དང་། རྗེས་རབས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྗེ་ལྷོད་
དང་། ལྷག་མཚན་ལས་པལ་ཆེར་ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐུན་མོང་བར་གྱུར་པའང་ཡོད། ཐལ་ཆེར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེ་ལྷོད་ལ་གཏོགས་པའང་ཡོད། བརྩམས་པོ་དེ་དག་གྱང་བསྟན་ན་རྗེ་ལྷོད་གསུམ་དུ་འདྲའོ། །རྗེ་ལྷོད་

མཛེད་ཀྱི་གྲྭ།

དང་པ་ལང་སྟགས་ཀྱི་དགའ་ཕྱད་ཀྱིས་བདག་གི་ལུས་ངལ་ཞིང་སྟག་བསྐལ་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་ལུས་འཕྲོ་བའི་རྒྱུ་གྱི་ཡོ་བྱེད་སྟེག་མེད་རྣམས་རབ་བྱུང་ཕྱུན་མོང་པ་ཀུན་ལའང་གནང་ཞིང་། ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྷན་པ་དང་
ཡོན་ཏན་ལྷན་པའི་དགོས་པ་ནི། ཁ་བཟུང་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱ་རྒྱུད་རི་བའི་གོས་དང་། ཁང་བཟང་བཀོད་མཛེས་མིག་མང་དག་གུང་རྒྱུད་དུ་གནང་པོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོངས་རྒྱུད་བཟང་པོ་དེ་དག་དང་ལྷན་ལང་ཆགས་
པ་དང་རྒྱགས་པ་མེད་ན་དེ་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་རྒྱུད་པ་ཡོད་ལ། རྒྱུད་ཀྱི་བཟུང་དང་ཕྱག་དར་བྱོད་པའི་གོས་སྟགས་འཆང་བ་ལ་གནས་གུང་ཆགས་པ་དང་རྒྱགས་པ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་རྒྱུད་པ་ཡོན་པས། དེ་
ལྟར་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཡོ་བྱེད་སྟངས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཡོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མཐའ་གཉིས་སེལ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། མཛེན་པའི་རྒྱུ་རྒྱུད་ནི་བདག་གི་ལྷ་བ་སྟེམས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ལུང་བད་ཅམ་ཐོས་པས་
རྒྱལ་བྱེད་ཅིང་ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བར་ཆགས་པས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དུང་དུ་མང་དུ་ཐོས་པ་མི་ཆོལ་བ་ནི་ལྷ་བ་སྟེམས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཛེན་པར་ཆོས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་བབ་པས་དེ་
ཐོས་ན་ལྷ་བ་དང་ཚུལ་བྱིམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འཛིན་པའི་སྟེམས་པ་ལྷ་ཆོགས་དང་ལྷ་བ་ལྷ་ཆོགས་སྟོང་བར་འགྱུར་ནོ། ལའང་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྷག་པ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་ཕྱུན་མོང་དུ་སོ་སོར་བར་པའི་

[illegible]

མཛེས་པ་ལྟུང་པ་ལ་བརྟེན་པས་དེ་གཉིས་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ལམ་ཉམས་སུ་བྱངས་ཏེ་བསྐྱབ་པ་ལོ། །མཛོན་པས་ཆོས་དང་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་ཅིང་གིན་རྒྱུ་ལ་པར་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་མཁས་པར་བྱེད་དོ། །སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་ཆོས་དེ་དག་པཅ་ལ་པའི་དགོས་པ་གང་ཞིན། དེ་གིས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་ཞིང་ཉམས་སུ་བསྐྱར་བ་དེས་ནི། ཐོས་པས་རང་རྒྱུད་ལ་ཐར་པའི་ལམ་གྱི་བག་ཆགས་འཛོག་པ་དང་། བསམས་པས་དེའི་དོན་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང་། བསྐྱེད་པས་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་གཡོང་བའི་རྣམ་རྟོག་ཞི་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་རྒྱུ་རྟོགས་པས་རང་གི་རྒྱུད་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་དོ། །སྡེ་སྡོད་གསུམ་དོན་དུ་ཞིག་གིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་དེ་དག་གི་ངེས་ཆོག་རིམ་བུ་ཡིན་ཞིན། མདོ་སྡེ་དང་ཆོས་མཛོན་པ་དང་ལྟུང་པ་དག་ནི། མདོར་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རེ་རེ་ལ་ཡང་དོན་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་འདོད་དོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སྡོད་དང་ལྷན་པས་ཐོག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་པོ་དེ་མཐའ་དག་ལོགས་པར་གིས་ནས་ལམ་སྐྱངས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་འཐོབ་པོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་ཆོལ་བས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་མ་གིས་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅུ་སྟོན་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གི་དོན་གིས་པས་ཀྱང་རང་ལམ་གྱི་ཟད་མི་སྟེ་གིས་པའི་ཡེ་གིས་འཐོབ་པར་འགྱུར་པོ། །སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་མདོར་བསྐྱབ་པའི་དོན་བཞི་པོ་

ལྷ་མོ་མ། ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོ། ལྷ་མོ་ཕྱེད། སོར་བཤགས་ལྷོ་ཞེས་དང་། ཡང་ན་ལམ་ལྷ་མོ་ཕྱེད་སོར་བཤགས་ཉེས་ཕྱས་སོ། །ལྷ་མོ་དེ་སྒྲེ་བའམ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་ལྷ་མོ་དེ་དག་གིས་མཆོན་ཉིད་མི་གེས་པ་དང་། ཉེན་མོངས་
པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། བསྐྱུང་བ་ལ་མ་གུས་པ་བཞི་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་མོ་ལས་ལྷ་མོ་བའམ་བསྐྱུང་བ་ནི། བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་འགྲོད་ཅིང་ཕྱིན་ཆད་མི་བྱ་བར་བསྐྱུང་བའི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་པ་ལས་བསྐྱུང་བའོ། །ལྷ་མོ་ལས་དབྱུང་
བའམ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱུ་པ་བརྟན་ཏེ། དང་པོར་སོ་སོར་བཤགས་པ་ནི་དགོས་པ་ཅིག་གམ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་མདུན་དུ་མཐོང་ལ་ནས་བཤགས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཆད་པའི་ལས་ཁས་ལེན་པ་ནི་ལམ་པ་འཆབ་སེམས་
མེད་པར་སྒྲོད་ཅིང་ཕྱིས་འགྲོད་པ་སྒྲེས་པ་ནས་བཤགས་པ་ལ་ཆད་པའི་ལས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུ་ལ་གྱི་མཐར་བཞག་ཅིང་ཐ་མར་བཟུང་བ་སྒྲེན་པ་སོགས་ཁས་ལེན་དུ་བརྟུག་སྒྲེ་སྒྲུར་བསྐྱུང་བ་སྒྲེན་པའོ། །གསུམ་པ་བསྐྱུར་བས་
དབྱུང་བ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཐས་བཟུང་བར་མ་གནང་བ་ལ། རྒྱུ་གུངས་ཀྱིས་ལམ་དུ་སོན་པ་ལ་དུས་ཞེས་གནང་བ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་དགོལ་བ་ཞེས་སྒྲོན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་པོ་ལ་ང་ཡོངས་སུ་
སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དུས་སུ་དྲན་པར་གྱིས་དང་བསྐྱུང་བ་གཞི་བཅས་པ་རྒྱུ་ལས་བསྐྱུང་བའི་ཆོག་ཤིན་ཆོག་ས་རྒྱུ་ལས་དགོལ་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་ལས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆོ་གུན་དགའ་པོ་སྤྱང་ན་གྱིས་ནོན་

བ་ལས་འབྱུང་བར་འབྱུང་པོ། །དེ་ལྟར་དོན་རྒྱུ་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་འདུལ་བ་བཞག་པ་དང་། ཡང་རྒྱུ་གྲངས་གཞན་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བཞག་སྟེ་གང་ཟག་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་ཆོག་བཅས་པ་ནི། ཐོག་མར་བཟང་བྱིན་ལ་
 བརྟེན་ནས་མི་ཆངས་པ་སྟོང་པར་མི་གནང་བའི་བསྐྱབ་ཆོག་བཅས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བཅས་པ་ནི་གང་ཟག་གིས་ཉེས་པ་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་པ་དག་སྟོང་རྒྱུ་ས་ཀྱིས་བཅོམ་ལུན་འདས་ལ་གསོལ་བ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོ་འདུན་
 རྒྱུ་ས་ལ་འདི་སྟོང་དུ་དགོ་སྟོང་དག་དེར་བྱིན་ཆང་དགོ་སྟོང་རྒྱུ་ས་ཆོས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱེད་དུ་མི་གནང་ངོ་ཞེས་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་དང་ནི། བཅས་པ་དེ་ཡི་རབ་དབྱེ་ནི་དེ་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་འོ་ཞེས་རྒྱུ་པར་དབྱེ་ཞིང་ཞིབ་དུ་བཤད་
 པའོ། །ལྟར་བ་སྟེ་ལྟའི་རེ་རེ་ལ་ཡང་འདི་ཙམ་གྱིས་ལྟར་བར་མི་འབྱུང་ཞེས་རྒྱུ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའམ་རྒྱུ་པར་ངེས་པར་བྱས་པའི་བྱིར་འདུལ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡན་ཆང་གིས་གང་ལ་
 དམིགས་པར་བྱ་བ་ནི་ལྟར་སྟེ་སྟོང་གི་ཆོས་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །དམིགས་པ་རྟེན་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་དམིགས་པ་ཆོས་དང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་སྟེ། དམིགས་པ་རྟེན་པ་ཞེས་པ་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། རི་ལྟར་
 རྒྱ་དམིགས་པའི་ཆོས་བཅུ་ཉེ་རྟེན་ནས་དེའི་དོན་གཏན་ལ་ཡབ་ནས་འདི་དང་འདི་འོ་ཞེས་དོན་གཤམ་པར་གྱུར་པའོ། །དམིགས་པའི་ཡུལ་ཡང་རྒྱུ་པར་བཞི་སྟེ། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་སྟེ་སྟོང་གི་ཆོས་རྒྱུ་པ་དེ་དག་ཐོས་བསམ་བསྟོམ་

༡༡། །པའི་སྒེས་རབ་གསུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ནང་རང་རྒྱད་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་འཛིན་པ་ནང་གི་སྒྲིམ་ཆེད་དུག་དང་ནི། ཕྱི་ནི་རང་རྒྱད་གྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་གཟུང་བ་ཕྱིའི་སྒྲིམ་ཆེད་དུག་དང་། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀས་བསྐྱུས་པ་ཀུན་ཉིན་དང་རྒྱུ་ཕུང་གི་ཆོས་རྒྱུས་སུ་ནི་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལས་གཟུང་བ་ཕྱི་དང་འཛིན་པ་ནང་གི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱལ་བཞིན་དམིགས་པའི་དོན་གཉིས་གྱིས་ནི། ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པའི་དོན་གཉིས་པོ་རྒྱེད་དེ་ནམ་ཕྱིའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ན་ཕྱིའི་དམིགས་པ་རྒྱེད་པ་དང་། ནམ་ནང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་མདོན་སུམ་གཤམ་ན་ནང་གི་དམིགས་པ་རྒྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུང་བའི་དོན་མེད་པར་རྒྱེད་པ་ནི་བཟོད་པའི་དུས་དང་། འཛིན་པ་མེད་པ་ནི་ཆོས་མཆོག་གི་དུས་ན་རྒྱེད་པའོ། །གཉིས་ཀའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རི་ལྟར་རྒྱེད་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དག་ནི་མི་དམིགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཆེ་གཉིས་ཀའི་དམིགས་པ་རྒྱེད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱེད་པའོ། །དྲོད་དང་སྒྲིམ་པོ་ལྟ་འཛིན་དུས་ཆོས་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྒྱེད་པ་མིན་པས་དམིགས་པ་རྒྱེད་པར་མ་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་མདོན་སུམ་དུ་རྒྱེད་པ་ཡང་དོན་སྒྲིམ་པོ་ལྟ་འཛིན་གྱིས་ཐེ་ཆོས་མེད་པར་མདོན་སུམ་གྱུར་པ་ཡིན་འདྲ་སྟུང་མོ། །སྒྲིམ་པ་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་མེད་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་རྟོགས་པ་ཕྱི་དང་ནང་དང་གཉིས་ཀའི་དམིགས་པ་རྒྱེད་པའི་ཐ་སྐྱད་མཛད་དོ། །

ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྟེན་པའི་རྒྱལ་མི། ཡིད་ཀྱི་བརྟེན་པ་ལས་ཞེས་ཡིད་རྟོག་བཅས་ཀྱིས། ལྷོ་ལྷོ་དུ་གྱུ་གཞུང་ལས་ཇི་སྒྲིག་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་དོན་ལ་སེམས་རབ་རྒྱ་རྒྱུ་དང་པ་རྟེན་ནས་དེའི་དོན་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཐོས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མ་ལན་པོ་དང་སྟོན་པ་དཔོན་གང་གིས་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་ལ་རྒྱ་བར་བྱུགས་ཏེ་ཉན་ནས་དོན་ལ་སེམས་པས་དཔེར་ན་མིང་ཆོག་ཡེ་གའི་རང་བཞིན་འདི་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་སྦྱང་བ་
 ཟད་དོ་ཞེས་ཆོག་གིས་བསྟན་པ་ན་དེ་ལྟར་ཤེས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི། ཡིད་ཀྱི་བརྟེན་པའི་བག་ཆགས་ལས་ཀ་ལུམ་སོགས་ཆོས་འདི་དག་རྒྱ་བརྟུགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་བརྟེན་དུ་མིང་པས་
 རང་གི་རྟོག་པ་ཙམ་ལས་དོན་གཞན་མིང་པ་ཡིན་པར་རབ་རྒྱ་འཛིན་པ་ནི་དམིགས་པ་རྟེན་པའོ། །བསྟོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སེམས་ནི་མིང་ལ་ཞེས་པ་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུལ་བྱེ་བའི་མིང་གཞི་སེམས་སེམས་བྱུང་སྟེ་མདོར་ན་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ལ་སྦྱང་བ་སེམས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མིང་པས་སེམས་ཙམ་དང་སེམས་དེ་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་མི་དམིགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོང་ཞིང་
 འོད་གསལ་ལ་བ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་བསྟོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྟེན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས། ལྷོ་ལྷོ་དུ་གྱུ་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོར་ཐོས་པ་བཞིན་མིང་

पणरुंम मरि पणेरुंम मरि

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལོ། །གཉིས་པ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལོ་ཡིད་བྱེད་ནི། བྱ་བ་བྱེད་ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཚྲིགས་བསྟན་པ་ལོ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལོ་རྒྱུ་མོས་སྒྲིབ་ཀྱི་སར་བསྐྱེད་ལ་པ་གྲངས་མེད་གཅིག་ཏུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཚྲིགས་བསྟན་པ་རྒྱུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལོ། །གསུམ་པ་རྟེན་ནམ་གནས་རྒྱུ་པར་དབྱེ་བ་ལོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་གནོད་བཅས་གནོད་མེད་རྟེན་ཅན་ཏེ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གནོད་པ་དང་བཅས་པ་ལོ་རྟེན་ནམ་གནས་ནི་བྱིས་ན་
 གནས་པ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་མང་བས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་གནོད་པ་དང་བཅས་པ་ལོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ནི་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་གནོད་པ་མེད་པ་ལོ་རྟེན་ཅན་ནོ། །བཞི་པ་མོས་པ་ལ་འཛིག་པ་ལོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། མོས་པ་འཛིག་པར་
 བྱེད་པ་དང་། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལོ་སྒྲོན་ས་མོས་པར་འཛིག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བ་རྒྱུ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཛོད་ལས་ཇི་སྒྲིབ་ལྷུང་བ་རྒྱུ་སྐྱེད་སྐྱེད་པ་
 ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུ་པ་བདུན་གྱི་སྒྲོན་ས་སངས་རྒྱུ་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱུ་ལོ་ཞེས་པས་ཅན་ཏུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཛིག་པ་ལོ་མཛོད་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྒྱུ་ལོ་སྒྲོན་སྟེ་རྟག་ཏུ་བྱིས་མེད་པར་གྱུར་པ་དང་ལྷན་ནོ་ཞེས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་

མ
མདུ
ཐོ
བ
ཉི
ལྟ

༡༡། །མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྒྱམས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱན་མི་འཆད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྒྱམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྒྱམ་པར་དག་པར་སྟགས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོངས་སྟོང་ཆེན་པོའི་མངའ་དབང་དང་ལྟན་པའོ་ཞེས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་
པ་རྒྱམས་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་གྱིས་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པའོ་ཞེས་གོས་པ་མེད་པར་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། མདོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་དང་སྤངས་ལས་འདས་པར་བསྟན་པའི་ཐབས་གྱིས་སེམས་ཅན་རྒྱམས་སྟོན་པ་དང་ཤོད་
པར་མཛད་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྒྱམས་དོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་རབ་རྩ་འདོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྤྲ་མ་ལས་གཞན་འདུན་པ་དྲག་པོར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱས་
རྗེས་སུ་དྲན་ནས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བྱེད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ནི་སྤྲུལ་སྤྱོད་གྱི་མཐར་ཐུག་སྟོན་ཀུན་ཅད་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྩོགས་དོན་གཉིས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྤྱི་གསུམ་དང་ལྟན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། ཆོས་ནི་
ལམ་དང་འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དག་འདུན་རྒྱམས་ལམ་ཡང་དག་ལ་ཞུགས་པ་འཁོར་བའི་འདམ་ལས་བརྒྱལ་ཞིང་ཡོན་གྱི་གནས་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་

བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོན་

འདུན་པ་རྟག་པོར་བྱེད་པ་ལོ། །རྟག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དམན་དང་རྫོགས་རྟེན་རྣམ་པ་གཉིས། རྫོང་དང་བཅས་དང་རྫོང་མེད་ཉིད་ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོག་མི་
 རྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དམན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་བར་གྱི་དངོས་གཞིའི་ཏིང་འཛིན་ལས་རྟེན་པ་ནི་རྫོགས་པའི་རྟེན་རྣམ་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །དངོས་གཞིའི་ཏིང་འཛིན་དེ་ལ་ཡང་
 ཉེར་བསྟོག་རྣམས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བ་ནི་རྟོག་དཔྱེད་གཉིས་བཅས་ཡིན་པས་བརྫོང་བཅས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དག་ཀུན་ནས་སྦྱོར་བའི་རྒྱ་རྟོག་དཔྱེད་ཡིན་པས་རྫོང་བཅས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 དངོས་གཞི་བྱུང་པར་ཅན་རྟོག་མེད་དཔྱེད་བཅས་ཀྱང་སྒྲ་མ་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་དངོས་གཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་རྟོག་དཔྱེད་གཉིས་དང་བྲལ་བས། བརྫོང་མེད་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །སྒྲོ་
 བརྟན་འགྲེལ་པར་ཉེར་བསྟོགས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་རྟོག་དཔྱེད་དང་བཅས་པ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་བར་གྱི་བསམ་གཏན་རྣམས་རྟོག་མེད་དཔྱེད་བཅས། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་མི་རྟོག་མི་དཔྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
 ཞེས་གསུངས། བདུན་པ་གེས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། གེས་པ་དང་ནི་མཚུངས་ལྷན་པ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་དང་བདག་བཅས་དང་། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྒྲོ་བརྟན་འགྲེལ་པར། ཡེ་གེས་དང་ནི་ཡང་དག་ལྷན། རྣལ་

༡༡། །འབྲོར་རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འདུག །དེ་ཡང་བསྒྲོམ་བྱུང་གི་ཡི་གེས་སམ་གེས་པ་དང་ནི་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་ལམ་ཡང་དག་པར་ལྟན་པ་ནི་གེས་པ་ཡིད་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །གེས་པ་དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་རམ་
 ཞི་ལྷག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་དེའི་རྒྱ་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་གེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་བདག་ཉིད་དང་བཅས་པའོ་ཞེས། མདོར་ན་ཐོས་བསམ་དུ་མེད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་བསྒྲོམ་པ་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི་གེས་པ་དང་
 ལྟན་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ། བསྐྱད་པ་འདྲེས་པར་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དེ་ནི་འདྲེས་ལ་དམིགས་པ་དང་། འོག་དུ་རྣམ་པར་ལྟ་དང་ཞེས་བས་བསྟན་ཏེ། འདྲེས་པར་དམིགས་པ་ལ་རྣམ་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། །མདོ་མེ་ལས་འདྲེས་
 པར་དམིགས་པ། ཆེད་བརྗོད་དམ་སྒྲོམ་གྱི་ཆོགས་བཅད་ལ་འདྲེས་པར་དམིགས་པ། གྲོང་གཞི་ལ་འདྲེས་པར་དམིགས་པ། འཛིན་པ་ལ་འདྲེས་པར་དམིགས་པར་འཆད་པ་ལ་འདྲེས་པར་དམིགས་པ་ལྟ་ལས་དང་བོ། མདོ་མེ་ས་
 བཅུ་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་དོན་མདོར་བསྟུས་ནས་སྒྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལེན་རེ་རེའི་བསྟན་དོན་དོན་དུ་འདུས་པར་བསྒྲོམ་ས་ནས་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། གྲོང་གཞི་དང་གཞུང་དོན་མཐུག་
 ལྟར་ལྟ་བུའི་སྒྱི་ཆེད་ས་ཀྱི་རྣལ་དུ་ཁོག་དོན་བསྟུས་ཏེ་དམིགས་པ་དང་། རང་གིས་ངེ་ལྟར་བཟུང་བ་བསྒྲོམ་བྱའི་དོན་མདོར་བསྟུས་ན་འདི་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། གཞན་ལ་འཆད་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་སྟུང་པ་སྟེ།

མདོར་ན་མདོ་སྡེ་དག་གི་དོན་དང་། དེའི་བར་བར་དུ་ཆེད་བརྗོད་དམ་དོན་བསྟུན་པའི་ཆོག་ས་བཅད་དང་། སྤྱིང་གཞི་བསྟུན་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། འཆད་ཉན་གྱི་དོན་རྒྱམ་ས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་དོན་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འོ། །
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟུན་དོན་བསྟུན་ན་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཡིན་ལ། ཟབ་པའི་དོན་བསྟུན་ན་གཟུང་བ་དང་འཇིན་པ་བདག་དང་གཞན་སྟགས་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མིང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་
 བསྟུན་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱམ་པའི་སྒྲིམ་ས་རྒྱ་ཆེར་བཞད་ཀྱང་མཐའ་དེ་ལ་ཐུག་པར་གེས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དུ་བསྟུང་བ་དང་། གཞི་བདེན་གཉིས། ལམ་ཆོག་ས་གཉིས། འབྲས་ལུ་སྟུག་གཉིས་
 ལུ་འདུ་བ་ལྟ་བུར་བསྟུན་ཏེ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་འོ། །དུག་པ་ཐ་དད་པའམ་མ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི། མ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། རྗེས་སུ། རྒྱམ་བདུན་ཉིད། ཅེས་པས་བསྟུན་ཏེ། མ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་
 པ་ལ་རྒྱམ་པ་བདུན་ཡོད་དེ། མིང་ལ་དམིགས་པ་ནི། ཀ་བ་དང་ལུམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །ཆོག་ལ་དམིགས་པ་ག་བ་རིང་པོ་ལུམ་པ་གསར་པ་ལྟ་བུ་མིང་དང་དེའི་བྱེད་པར་སྟུར་ནས་སྟུན་པ་འོ། །ཡི་གེ་ལ་དམིགས་པ་ནི། མིང་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུམ་གཞི་ཨ་དང་ག་ལ་སྟགས་པའི་ཡིག་འབྲུ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། འདི་གསུམ་རྗོད་བྱེད་ལ་རྒྱམ་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་ནས་མདོ་སྡེ་གང་དུ་ཆོག་དང་མིང་དང་ཡི་གེ་འདི་ཅུམ་ཡོད་པ་དེའི་དོན་འདི་སྟུན་ནོ་ཞེས་དམིགས་པ་

༡༢༡ །སྟེ། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་ལ། དེ་དག་གིས་དོན་སྟོན་མོད་སེམས་ཀྱིས་བརྟུལ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པས་
མིང་ཚིག་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་ནས་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འཇུག་གོ། །བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡོངས་གུབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཚོས་
ཀྱི་བདག་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། གཞན་དབང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། གཟུང་ཆར་སྤང་བའི་གཞན་དབང་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཚོས་རྣམས་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པ་དང་། ལུས་མི་གཙང་པ་དང་། སྤྱད་བསྐྱལ་གྱི་རྟེན་ཡིན་པ་
དམིགས་པ་དང་། འཛིན་ཆར་སྤང་བའི་གཞན་དབང་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྤྱད་བསྐྱལ་པ་དང་མི་རྟག་པར་དམིགས་པའོ། །བརྟུ་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ངེས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། འདི་ཡི་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པ་ལྷ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཡི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ལྷ་ཡོད་དེ། ལྷ་པོ་གང་ཞེན། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གཞི་བདེན་པ་བཞི། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་མི་རྟག་སྟགས་རྣམ་པ་བརྟུ་
དུག །ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་གཉིས། ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་འབྲས་སུ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། རྣམ་གྲོལ་དེ་ནི་ད་རབ་དུ་ཤེས་པ་རྣམ་གྲོལ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའོ། །དེ་ཡང་གཞི་ཉེར་ལེན་གྱི་

2017

ལུང་པོ་ལྷ་ལ་དམིགས་ནས། དེ་སྟག་བསྟེན་ལ་བ་དང་མི་རྟག་བ་དང་བདག་མེད་བ་དང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་གྲེས་པའོ། །དེ་ལྟར་རབ་རྟུ་གྲེས་པར་བྱེད་པ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ལན་ལག་བརྒྱད་པ་སྟེ་མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་དུ་འབྱུང་ངོ་། །
ལམ་དེས་འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་སེམས་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྒྱུ་གྲོལ་དེ་མཐོང་པའི་ཡེ་གྲེས་འབྱུང་སྟེ། དོན་ལ་བདེན་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་གྲེས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྟུག་ཅིག་པ་བསྒྲོམ་པའི་རྒྱུ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། རྒྱུ་
བསྒྲོམ་དང་ལྡན་པ་ནི། བཞི་དང་སྟུམ་རྩ་རྩ་བ་དུན་ནོ་ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། རྒྱུ་པ་བསྒྲོམ་པ་དང་ལྡན་པའམ་བསྒྲོམ་པའི་རྒྱུ་པ་བཞི་ནི། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་རྒྱུ་པ་བསྒྲོམ་པ་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་རྒྱུ་པ་
བསྒྲོམ་པ་དང་། མཐོང་པའི་རྒྱུ་པ་ལ་བསྒྲོམ་པ་དང་། གྲེས་པའི་རྒྱུ་པ་ལ་བསྒྲོམ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལུང་ལྷ་མི་རྟག་སྟགས་བཞིར་རྟགས་པ་ཉན་ཐོས་རྒྱུ་པ་གྲིས་ཀྱང་སྒྲོམ་མོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
པ་བྱུང་རྟུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱུ་པ་གྲིས་བསྒྲོམ་མོ། །མཐོང་པ་ནི་ཡེ་གྲེས་སྒྲིད་ཅིག་མ་བརྟུ་དུག་ལས་བཟོད་པ་བརྒྱད་ནི་མཐོང་བ་དང་། གྲེས་པ་བརྒྱད་གྲེས་པའི་རྒྱུ་པའོ། །ཡང་ན་ཞི་གནས་ལ་མཐོང་བ་དང་། ལྟག་མཐོང་ལ་
གྲེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བསྒྲོམ་པའི་རྒྱུ་པ་སྟུམ་རྩ་རྩ་བ་དུན་ནི་བྱུང་རྟུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཆོས་སྟུམ་རྩ་རྩ་བ་དུན་ཏེ། ལུས་མི་གཙང་བ། ཆོར་བ་སྟག་བསྟེན་ལ་བ་སེམས་མི་རྟག་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་རྒྱུ་པར་གྲེས་པའི་

༡༡། །དུན་པ་ཉེར་བར་བཞག་པ་བཞི། ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་མ་སྒྲིམ་པ་བསྐྱེད་པ་རབ་རྟུ་ཐོབ་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྒྲིམ་པ་ཡང་དག་སྟོང་བ་དང་པོ་དང་། བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་ཞེས་པ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཚེས་སྒྲིམ་པ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་གཉིས་པ་དང་། གདོན་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྒྲིམ་པ་ལ་བསྒྲིམ་པ་ཞེས་པ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲིམ་པ་རྣམས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་འབད་པ་གསུམ་པ་དང་། གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་ལ་བསྒྲིམ་པ་ཞེས་སྒྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚེས་མ་སྒྲིམ་པ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱག་པ་དང་བུམས་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་བསྒྲིམ་པ་བཞི་པའོ། །དེ་ནས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱང་པ་བཞི། འདུན་པ་ནི་ཚོག་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བརྟེན་པ་ཞེས་ནི། གཡེང་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་སེམས་པ་ནི་སེམས་རབ་རྟུ་འཛིན་པའི་སྒྲི་ནས་ཚོད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དཔྱོད་པ་ནི་རྒྱགས་པ་དང་ཞུམས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དབང་པོ་ལྗེའི་དད་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྣམ་པ་ཡིད་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་བརྟེན་པ་འབད་པའི་རྣམ་པ། དུན་པ་མི་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་གནས་པའི་རྣམ་པ། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྒྲིམ་པའོ། །དབང་པོ་ལྗེ་དེ་དག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཚེམས་པ་ནི་སྟོབས་ལྡ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཡན་ལག་བདུན་གང་ཞེ་ན། ཟད་མི་སྒྲི་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་བྱང་

རྒྱལ་ཡོན་ལ་དེའི་ཡན་ལག་རྒྱ་ཁྱུར་པ་ནི་དུན་པ་སྟགས་བདུན་པོ། །ཡང་ན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་རྒྱལ་ཡོན་ལ་དེའི་ཡན་ལག་རྒྱ་ཁྱུར་པ་དུན་པ་སྟགས་བདུན་པོ། །འདི་རྒྱམས་ལ་ཡང་དག་བྱང་
 རྒྱལ་རབ་རྒྱ་ཁྱུར་པ་ལ། བསྐྱོམ་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་བརྗེད་པའི་དུན་པ་ཡང་དག་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པའི་ཚེས་རབ་རྒྱ་འབྱེད་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། དག་པ་ལ་སྒྲོ་བའི་བརྩོན་
 འགུལ། ཡིད་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དགའ་བ། ལས་སུ་རུང་བ་གིན་རྒྱ་ཁྱུར་པ་ལ། མཉམ་པར་གནས་པའི་བྱང་སྒྲོམས། སེམས་གནས་པ་ཏིང་འཛིན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་པོ། །འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ཀྱི་ནི་ཡང་དག་
 པའི་ལྷ་བ་ལ་གདོན་མི་ཟ་བའི་རྒྱམ་པ་ལ་བསྐྱོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་དང་པོར་གདོན་མི་ཟ་བའམ་རྒྱམ་པར་ངེས་པ་ཉིད་རྒྱ་ཚེས་གྱི་དབྱིངས་རྟོགས་ཟེན་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་རྒྱམས་སུ་ཡང་ནས་ཡང་རྒྱ་བྱང་པར་རྒྱ་སྐྱོམ་པར་
 བྱེད་པའོ། །ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྱུངས་པའི་ས་རྟོགས་པའི་རྒྱམ་པ་ལ་བསྐྱོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མོས་སྒྲོད་ནས་ཐོས་བསམ་བསྐྱོམ་པ་རིམ་པར་འཕེལ་བས་ས་དང་པོར་ཚེས་གྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་ནི་
 ཡོངས་སུ་སྒྱུངས་པའི་ས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་ནས་བདག་གིས་ཡོངས་སུ་སྒྱུངས་པས་ཚེས་གྱི་དབྱིངས་རི་ལྷ་བ་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཤེས་པས་སོ། །ཡང་དག་པའི་དག་ནི་ཕ་རོལ་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བྱེད་

सुभाषचन्द्र बोस

རི་མཆན་མ་མེད་པ་སྒྲིམ་པ་ཉིད་གནས་འགྲུར་པའི་རྒྱུ་པ་ལ་བསྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལུ་མ་མོད་དང་བྲལ་ཏེ་མཆན་མ་གསུམ་བརྟེན་མི་དགོས་པས་སྒྲིམ་པ་རྩོལ་མེད་དུ་གནས་གྲུར་པའི་སྒྲིམ་རྩེ་ཐོབ་པའོ། །འདུ་གཉིས་པ་ལ་མ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དེ་ནི་ལམ་གཉིས་རང་བཞིན་ཏེ། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། བསྒྲིམ་པ་དེ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། མི་གཡེང་བ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རབ་དུ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་དོན་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །འདུ་གསུམ་པ་ལེགས་པ་འཕམ་པ་ན་ཡོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། བན་ཡོན་གཉིས་དང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་གནས་ངན་ལེན་སེལ་བ་དང་། ལྟ་བ་སེལ་བའི་སྒྲིམ་ནས་ལེགས་པའི་བན་ཡོན་རྒྱུ་པར་གཉིས་སུ་བཞག་གོ། །གནས་ངན་ལེན་ལ་འང་གཉིས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི་ཐོག་བཙོང་དང་། མ་བྱིན་ལེན་དང་། མི་ཆངས་པར་སྒྲིབ་པ་དང་རྩུན་ལ་སོགས་པ་མི་དགོ་བ་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི་མི་དགོ་བ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་ཆགས་སྤང་རྫོངས་གསུམ་ལ་སེམས་གཡོ་བར་བྱེད་པའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་གནས་ངན་ལེན་དེ་སེལ་ཞིན་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་ཁོང་དུ་རྩུད་པས་སེལ་ལོ། །གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྩུད་པས་འཛིག་ལྟ་མཐར་ལྟ་ལོག་ལྟ་མཆོག་འཛིན་གཉིས་བཅས་ལྟ་བ་ལྟ་པོ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །འདུ་བཞི་པ་གང་མས་དག་

བར་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་པ་ནི། གང་ཟག་གམ་ཡིད་བྱེད་གང་གིས་བུམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མིང་དང་། དེའི་དོན་སྟོ་སྟེར་པ་ཀུ་བླགས་པའི་སྒྲོན་ལྟ་བུར། མིང་དེ་དང་དོན་དེ་འབྲེལ་ནས་འདིའི་མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་ལ། དོན་ནི་འདི་ཡིན་
 མོ་ཞེས་གདམས་ངག་སོགས་ཀོད་པའི་མིང་དང་དོན་སྟོན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། མིང་གི་སྒྲུ་སྟེ་ལ་པ་རྟེན་ནས་དོན་རང་མཆོན་གྱི་རྣམ་པ་སྟོ་ལུ་ལ་དུ་གར་པ་ལ་དོན་རང་མཆོན་དུ་ཞེན་ནས་མིང་ལས་དོན་གོ་བ་དོན་ལ་གྱུན་ཏུ་
 རྟོགས་པ་དང་། དོན་རང་མཆོན་མཐོང་པའི་ཆོ་དོན་སྟེ་ལ་མིང་གིས་བཏགས་ཏེ་འདིའི་མིང་ནི་འདི་ཡིན་མོ་ཞེས་རྟོགས་པ་མིང་གྱུན་ཏུ་རྟོགས་པ་འོ། །བཞི་པ་རིམ་པ་ཉི་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཅན་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་བུམ་པ་སྒྲུར་
 བུ་མི་དང་རྟ་ལ་སོགས་པའི་མིང་སྒྲུ་ཆོགས་བཏགས་པ་ལ་འདྲིས་ནས། མིང་གོ་རིམ་པ་ཞིན་དུ་སྟོན་ཅི་མ་ལོག་པར་བརྟོན་པའི་ཆོ་དོན་གང་དང་གང་ལ་དེ་དང་དེར་ཞེན་པ་སྟེ་པའི་སྒྲུ་རོལ་དུ་དེའི་མིང་སྟོ་ལ་འཆར་ཞིང་དེ་ལས་དོན་
 རྟོགས་པ་འོ། །གངས་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་པ་བཞི་པོ་དེ་ནི་ཆོགས་ལམ་དུ་ཆོས་ཉན་ནས་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྟེན་པའི་ཐབས་སོ། །རབ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་པ་ནི་སྒྲུབ་ལམ་སོགས་སུ་སྟེ། འདི་ལ་རྣམ་གངས་བཅུ་གཅིག་
 ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་རྟོགས་པ་ལ་རབ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཅུ་གཅིག་པོ་གང་ཞེན། སྒྲུབ་ལམ་དུ་བཞི། མཐོང་ལམ་དུ་གཅིག་ །རྟོགས་བྱའི་སྒྲོ་ནས་གཉིས། མཆོག་དམན་གྱི་གཉིས། རྗེས་ཐོབ་གྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་

༡། ཉི་ལྔ་ལོ། ལྷོ་ལམ་གྱི་བཞི་ནི། རྟོན་གྱི་རྣམ་ལུ་མིང་དང་དོན་དོ་བོས་འབྲེལ་བ་མེད་པར་མིང་ལ་དོན་དུ་བརྟགས་པ་དང་དོན་ལ་མིང་དུ་བརྟགས་པ་འདི་དག་སྒྲིམ་སྒྲིལ་བརྟགས་ནས་མིང་དང་དོན་ཞེས་
བཤོད་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་མིང་དང་དོན་གྱོ་བྱར་བྱུང་བར་རབ་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། ལྟེ་མོའི་རྣམ་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཆོས་འདི་དག་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དོ་བོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་སེམས་
དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གཞན་གྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་ཡོད་ཡོད་ཀྱུ་བ་ཀྱུ་བ་ལྟར་མཛོན་དུ་སྒྲུང་བའམ་ཡང་དག་པར་སྒྲུང་བའི་མཚན་མ་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་ནི་མིག་བཙོར་བའི་དབང་གིས་སྒྲུ་བ་གཉིས་སྒྲུང་བ་ལ་སྟགས་པ་བཞིན་ནོ་
ཞེས་རྟོགས་པ་ནི། ཡང་དག་པར་སྒྲུང་བའི་མཚན་མ་རབ་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཚན་མ་ཞེས་པ་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་སེམས་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྒྲུང་བཟོད་དོ། ལམ་མེད་པའི་རྣམ་ན་
གཟུགས་ནས་ཆོས་གྱི་བར་གྱི་ཡུལ་དུག་གམ་དོན་དུག་པོ་དེ་དག་ལ་མི་རྟོག་ཅིང་གཟུང་བ་མི་དམིགས་པར་རབ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་དོན་མི་དམིགས་པར་རབ་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཆོས་མཚན་གྱི་རྣམ་སུ་ཡུལ་དུག་ལ་དམིགས་
ཤིང་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དུག་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ནི། དམིགས་པ་མི་དམིགས་པར་རབ་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་

2000

མཐོང་བའི་ལམ་ས་དང་པོའི་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་དུ་འགྲོ་བ་རྟོགས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རབ་རྩ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དུ་གང་ཟག་ལ་
བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྤང་པོ་ལྟ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཙམ་མངོན་སུམ་རྟོགས་ཏེ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མ་ཟད་སྤང་པོ་
ལྟ་ཡང་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་སྦྱང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་རབ་རྩ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བསམ་པ་རྒྱང་དུས་རབ་རྩ་རྟོགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱན་ཞུགས་སྟགས་འབྲས་བུ་བཞི་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཏེ་འདི་དག་
བདག་གི་དོན་བྱ་བ་ཙམ་དང་ཆོས་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་ཆེ་བ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་རབ་རྩ་རྟོགས་པ་ནི་ས་བརྩུ་བའི་བྱང་སེམས་རྣམས་དང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། བདག་དང་གཞན་གྱི་
དོན་བྱ་བ་དང་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པར་རྟོགས་པས་སོ། །དི་ལྟར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་བཞག་པ་རབ་རྩ་རྟོགས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ས་དང་པོའི་དུས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་ཕྱིར། རྒྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་
སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་བལྟ་བ་སྟེ་སྟགས་ལོན་ཏེ་བརྒྱ་ཕྱག་བརྩུ་གཉིས་རྣམས་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྟོགས་པའོ། །དེ་ཡང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་རྟོགས་པའོ། །རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཆོས་རབ་རྩ་རྟོགས་པ་ནི། ས་

མ་མཐོང་ཞེ་བཞི་ཉིད་བདུན་གྱི་ཉིད་

༡༢། །གཉིས་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དུ་བསྒྲུལ་པར་བྱ་བའི་ཚེས་རྒྱུ་མ་མཐོང་ཞེ་བཞི་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷག་བཅུ་གཉིས་སྟོང་ལ་སོགས་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་མ་མཐོང་ཞེ་བཞི་ཉིད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་རྟོགས་པ་འོ། །འདི་ནི་བསྒྲུལ་ལམ་པའི་ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པས་སོ། །ཕྱི་མ་དུག་པོ་འདི་བསྒྲུལ་ལམ་འབའ་ཞིག་ལ་རྒྱུར་བ་བོད་འགྲེལ་རྒྱུ་མ་མཐོང་ཞེ་བཞི་ཉིད་དང་སྟོང་བརྒྱ་གྱི་དགོངས་པ་དང་བརྒྱུག་རྒྱ་མེད་པར་མཐོང་ངོ་། །བཅུ་དུག་པ་དབང་བྱེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དབང་རྒྱུར་དང་། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དབང་བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུ་པ་དབང་བྱེད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་ཐར་བ་སྤྱངན་ལས་འདས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པས་དེ་རྒྱུ་མ་མཐོང་ཞེ་བཞི་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷག་བཅུ་གཉིས་སྟོང་ལ་སོགས་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་མ་མཐོང་ཞེ་བཞི་ཉིད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་རྟོགས་པ་འོ། །འདི་ཅུ་ཉོན་རང་དག་བཅོམ་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚེས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྟངས་ནས་སྒྲིབ་ནམ་ཡང་མི་སྒྲིབ་པར་བྱས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་མདོན་ཤེས་དུག་དང་

ལག་འབྲེལ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོང་

སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཐོབ་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་སྤངས་ནས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །ཐུ་བརྟན་པ་ཐེག་པ་རྒྱུད་ཏུ་ཉན་རང་གི་ལམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བཙུ་བརྒྱུད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་བཙུ་བརྒྱུད་འདི་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ། རྟོགས་བྱ་དོན་གྱི་ཆོས་བཙུལ་བ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་དང་། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གེས་བྱ་ཡོངས་ཆོལ་དང་། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱུང་ཡོངས་ཆོལ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཅུ་ཡོངས་ཆོལ། མཆོན་ཉིད་ཡོངས་ཆོལ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡོངས་ཆོལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡོངས་ཆོལ། མི་སྒྲེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཡོངས་ཆོལ། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ། རིག་པའི་གནས་ལྟ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་སྟེ། རྣམ་གྲངས་ཐུ་གཅིག་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་རྟག་ཏུ་གཉིས་བྲལ་སྟོགས་ཆོགས་བཙུང་གཉིས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོལ་བ་ནི། ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྟེ་གེས་པར་བྱ་བ་ལ། དུས་རྟག་ཏུ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་

༡༩། །པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་འདི་ནི་ཀུན་དུ་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་བཞིན་དེ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་འབྲུལ་བའི་གཞིའམ་རྟེན་གང་
ཡིན་པ་གཞན་དབང་དང་། གང་ཞིག་རྒྱུ་པ་ཀུན་དུ་ངག་གིས་བརྗོད་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུ་པ་རྟེན་གཤམ་པའི་སྒྲིམ་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ནི་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་
གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་དང་བྲལ་བས་སྒྲིམ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱ་ཞིང་། མ་དག་པ་གཞན་
དབང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་སྟེ། གཞན་དབང་ལ་ཡོད་པའི་གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྲུང་བ་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་ཡོངས་གྲུབ་ལ་སྟོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མ་རྒྱུ་སྒྲུལ་རྒྱུ་པར་
སྒྲུང་བར་བྱ་བ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་དྲི་མ་མེད་པ་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། གསེར་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། ལྷ་རང་བཞིན་གྱིས་དཔལ་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མ་དག་པ་
ཡིན་པ་མེད་ཀྱང་། ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲིན་དང་། གསེར་ལ་འདམ་དང་། ལྷ་ལ་རྟོགས་པ་བཞིན། སྟོ་བྱུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པ་དེ་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་དེ་དང་བྲལ་ན་རྒྱུ་པར་དག་པ་ཉིད་མཛོན་གྱུར་

བར་འདྲོད་དོ། །དོན་དམ་པའི་གནས་ཚུལ་གྱིས་གཞུགས། ཆོས་ཅན་འགྲོ་བ་ཡི་ཁམས་དག་ན་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་
 ཆོས་ཉིད་དེ་ཡི་ངང་ཚུལ་དུ་གནས་མོད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ཡང་ཆོས་ཉིད་དེ་མ་རྟོགས་པར་གནས་ལུགས་དེ་ལ་ཀུན་དུ་མྱོངས་པའི་སྒོ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཆོས་ལུ་ཞེན་པ་གྱུར་པས་ན། དངོས་པོ་ལ་རང་གི་
 གཤིས་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲུབ་འཛིན་པ་ཀུན་ནས་སྤངས་ཏེ། མེད་པ་ཀུན་བརྟགས་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་འཛིན་ཏེ་མྱོངས་པའི་རྣམ་པ་གིན་དུ་བྱིན་ཅི་ཡོག་ཆབས་ཆེན་པོ་ཅན་འདི་གོ་རྒྱུ་ལུ་ཞིག་གོ་
 ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ནི། རི་ལྟར་སྐྱུ་མ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་ཆོག་ས་བཅད་བཅོ་ལྷས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་ཀྱང་སྤྱང་བ་ཙམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡོད་པས་གཟུང་འཛིན་དུ་སྤྱང་བའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྤྱང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མའི་སྤྱང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་སྐྱུ་མ་མ་ཁན་གྱིས་རྟེན་སོགས་ལ་སྟགས་གྱིས་བརྟབ་པའི་མཐུ་ལས་རྟ་དང་གྲང་པོ་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་སྤྱང་བ་སྐྱུ་མ་ཡི་སྤྱང་བ་དེ་
 བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤྱང་བའི་རྒྱ་ནི་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་སྤྱང་བའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་དབང་གི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པར་བརྟོད་དོ། །རྟ་གྲང་སོགས་སྐྱུ་མའི་སྤྱང་བ་དེ་

[illegible]

बुधवार, २२ अक्टूबर २०१२

མི་འཛིགས་ཤིང་། མུང་འདས་ལ་མི་ཞེན་པའི་ཕྱིར་ན་འཁོར་བའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་གྱིས་འཛིགས་ནས་མུར་དུ་ཞི་བར་མུང་འདས་ཆོལ་བ་ཐེག་པ་དམན་པས་ཞི་བདེར་འགྲོ་བ་དག་ཞི་མཐའ་ལ་འཇུག་པ་དགག་པར་བྱ་ཕྱིར་མཐའ་
 གཉིས་བྱལ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱང་གཉིས་སུ་ལྷུལ་བའི་རྒྱ་དང་། ལྷུལ་བ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱམ་པར་རིག་པ་དང་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་རྒྱམ་པར་རིག་པར་འདོད་དེ། ལྷུལ་
 བའི་རྒྱ་ནི་སེམས་ལས་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བའི་གཟུགས་དབང་པོ་ལྟ་དང་ལྷུལ་ལྟའི་རྒྱམ་པར་ཤར་བའི་རྒྱམ་པར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་ན་རང་གི་དབང་པོའི་རྒྱ་དང་ལྷུལ་དུ་རྒྱ་དང་དང་ལུང་མེད་སྟོགས་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲུང་བ་དེ་
 རྒྱམས་རང་གི་རྒྱམ་རིག་ཉིད་གཟུང་ཆར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཡང་དེ་མི་སེས་པར་སེས་པ་ལས་གཞན་པའི་གཟུང་ལྷུལ་དངོས་སུ་འདོད་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་ལྷུལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན། །ལྷུལ་བའི་དོ་བོ་ནི་གཟུགས་ཅན་
 མིན་པའི་རྒྱམ་པར་རིག་པར་འདོད་དེ་མིག་སེས་སྟོགས་རྒྱམ་སེས་ཆོགས་དུག་པོ་ཉིད་གྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་བཟུང་བས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་ལྷུལ་ཀྱང་འཛིན་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱུར་བའི་གཟུང་བ་མེད་ཕྱིར་ཅིག་སྟོས་
 དེ་ལ་འཛིན་པ་འདྲ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་ཐན་རྒྱན་ལྟོས་ནས་གྱུ་བ་གྱི་ཅིག་སྟོས་མེད་ན་ཅིག་སྟོས་ཀྱང་མེད་པས། དོན་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀས་སྒྲོང་པར་གྱུ་བ་པོ། །དེ་ལྟ་ན་མིག་སྟོགས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་མེད་

༡༩། ཅིང་། ལུལ་གཟུགས་སྟོགས་མེད་ན་དབང་གིས་རྣམས་རྒྱ་མེད་པས་སྒྲིབ་པ་མི་རིགས་ན་ཡང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་སྒྲུང་བ་བསྟོན་དུ་མེད་པ་འདི་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཅེ་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་
 གུང་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་འབྱུང་པ་འཛིན་ཏེ་ན་ནུགས་པའི་དཔེ་དང་། བསྟོན་བཅོས་ལས་ལྷུང་བའི་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲུབས་པ་ལས། དང་པོ། རྒྱ་མཐོང་གུང་པོའི་གཟུགས་མཐོང་ནས་དེའི་རྣམ་པ་གིས་པས་འཛིན་པ་ནི། དོན་མེད་
 པ་སྒྲུང་བ་ཡིན་པས་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར། འབྲུལ་དོན་གཟུང་བ་གུང་པོ་ཆེའི་གཟུགས་དང་། དེ་འཛིན་པའི་གིས་པ་གཉིས་སུ་བཟོད་པ་སྟེ། དེ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཇི་བཞིན་དུ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་མེད་གུང་། འབྲུལ་
 པའི་ཕྱོགས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དག་དུ་ཉི་ལྔ་དམིགས་པ་ཅུ་མ་ནི་འཛིན་ཏེ་ན་ཡོད་དོ། །བསྟོན་བཅོས་ལས་འབྲུང་བའི་དཔེ་ཡི་དབང་དུ་བྱས་ན། མི་སྟག་པ་གོ་མས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་སྒྲུང་གུང་སྟེ་གིང་
 རུས་དངོས་སུ་སྒྲུང་བ་ལ་གིང་རུས་དངོས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་འབྲུལ་ཕྱིར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་བཟོད་པ་ཅུ་མ་སྟེ། གིང་རུས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འཛིན་པ་དེ་ལ་སྒྲུང་བ་ཇི་བཞིན་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་གུང་གཉིས་པོ་དག་དུ་ཉི་
 ལྔ་དམིགས་པའི་སེམས་འབྲུང་བ་ནི་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་གིས་ལ་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བུར་གི་ཆོས་སྒྲུང་བ་རྣམས་གུང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་གུང་བ་མེད་གུང་གཉིས་སུ་སྒྲུང་

2000

བ་ཙམ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལུལ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚེས་གང་ཡིན་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྟོན་གྱིས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ལུལ་
 སྒྲུང་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། གྱིས་བསྟན་ཀྱན་དུ་བརྟགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མེད་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་བྱུང་པར་མེད་པར་རམ་འགལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུང་ཙམ་ཡོད་པ་དང་དོན་ལ་མེད་པ་སྟུ་མ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ།།
 བཤད་བྱ་མདོ་སྟགས་གྱིས་ཚེས་དང་དུན་པ་ཉེར་བཞག་དང་པར་སྟོན་ལ་སྟགས་པ་ལས་དང་སྟོབས་སྟགས་འབྲས་ཚེས་ཏེ་གཉིན་པོའི་ཚེས་ནི་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་གཟུང་བ་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་གྱིས་བསྟན་བརྟགས་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་མེད་པ་དང་། རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཙམ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲུང་ཡང་སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་འཇམ་མཚན་ཉིད་མེད་པས་སྟུ་མ་དང་ཡང་འདྲ་བར་བསྟན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྟོན་པ་ལས་
 ཚེས་ཐམས་ཅད་སྟུ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །ཐུང་ན་ལས་འདས་པའང་སྟུ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་སྟུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱང་སྟུ་མ་ལྟ་
 བུ་ཡིན་ན་རྣམ་བྱང་སྟུ་མ་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་གྱིས་ཀྱན་ཉོན་སྟུ་མ་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་རི་ལྟར་སྟོང་བར་བྱེད་ཅི་ན། རི་ལྟར་སྟུ་མ་ཤེས་པའི་སྟུ་མའི་རྒྱལ་པོ་མཐུ་རུང་བ་ཞིག་འཁོར་དང་བཅས་པ་དེ། སྟུ་མ་ཡི་རྒྱལ་པོ་མཐུ་དང་ལྡན་པ་འཁོར་

༡༩། །དང་བཅས་པ་གཞན་གྱིས་པམ་པར་བྱས་ནས་གནས་ནས་བཏོན་པ་ལྟར་རྒྱལ་པོའི་གནས་ལྟ་བུ་ཀུན་གཞི་རྒྱུ་པར་གཤམ་པ་ལ་གནས་པའི་བདག་ལྟ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཉེན་མོངས་པའི་སེམས་ནི་སྒྱུ་མའི་རྒྱལ་པོ་མཐུ་
 རྒྱུ་པ་ལྟ་བུ། དེའི་ལོ་ལོ་ལྟ་སེམས་ལྟར་རྒྱལ་པོ་དེའི་ལོ་ལོ་ལྟ་བུ། རི་མིང་གཞན་པོ་མ་སྒྲིལ་གྱི་བར་དུ་ཀུན་ཉེན་གྱི་ཆོས་ཀུན་སྒྲིལ་པ་ལ་དབང་བས་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་དེ་ལས་མཐུ་ཆེ་བའི་སྒྱུ་མའི་རྒྱལ་པོ་བདག་མེད་ཉླག་ས་
 པའི་གཤམ་རབ་དང་དང་སྒྲིལ་དག་པའི་རབ་བཞིན་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་སེམས་དང་དེའི་ལོ་ལོ་སེམས་ལྟར་དང་བཅས་པས་ཀུན་ཉེན་སྒྲིལ་སྒྲིལ་རྒྱུ་ལྟར་ཉླག་གཞི་གནས་ལྟར་པའི་གནས་སུ་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་ཀུན་དབང་བསྒྲིལ་
 པའི་རྒྱལ་མིང་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་གང་ཟག་གང་དག་གིས་ནི་ཀུན་ལྟར་གྱི་ཆོས་ཀུན་གྱི་གཞན་ལོངས་པའི་རྒྱུ་པ་ལྟ་བུ་ལྟར་མཐོང་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ཀུན་ཉེན་སྒྲིལ་པ་དང་། རྒྱུ་ལྟར་བསྒྲིལ་པ་
 ལ་བདག་གིས་འདི་ལྟར་བྱས་སྒྲིལ་མཐོང་པར་རྒྱུ་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ལྟར་དོ། །དེ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ། སངས་རྒྱལ་གང་ཞིག་རྒྱུ་པར་སངས་རྒྱལ་
 པའི་ལང་དག་པར་མཐུན་པའི་མཆོག་སྒྱི་ཉེན་རང་ལས་མཆོག་དུ་ལྟར་པ་རྒྱལ་གྱིས་ཞེས་ལྟ་བུ་ལྟར་འགྲུབ་ན་མཐུན་མཆོག་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུ་པར་སངས་རྒྱལ་ཞེས་པ་མ་དག་

གཉིད་ལས་སངས་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་བློ་རྒྱས་ཕྱིར་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྒྱུ་འོ་རྟགས་པའི་དོན་ཡིན་པས་རྟགས་པ་མཆོག་གི་དོན་དུ་གོ་ནས། སངས་རྒྱལ་གོང་མ་ཁྱུང་གཞི་དང་། འོག་མ་ཁྱུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་གོ་ནས།
 རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་དེ་དང་དེ་ལས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དག་གི་རྒྱལ་གསུངས་པ་སྦྱ་མ་དང་མི་ལམ་དང་སྒྲིག་རྒྱ་དང་
 གཞུགས་བརྒྱན་འདྲ་བ་དང་། མིག་ཡོར་དང་བྲག་ཆ་ལྟ་བུ་དང་ནི་རྒྱ་རྒྱའི་གཞུགས་འདྲ་བ་དང་། རྒྱལ་པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་ནི་སྒྲིབ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་མེད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་དཔེར་འདི་
 རྣམས་གང་ཡང་རུང་མོད་ཀྱང་། ཕྱི་བྲག་ཏུ་ཕྱིན། བྱང་གི་སྒྲིབ་མཆོད་དུག་ནི་སྦྱ་མ་དང་འདྲ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྦྱ་མའི་མི་དང་རྟ་གླང་སོགས་སྦྱ་སྒྲུང་བ་དབང་པོ་དང་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྟོག་མེད་ཀྱང་། དབང་པོ་དང་སྟོག་
 དང་སེམས་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་གི་མཁའ་སོགས་སྒྲིབ་མཆོད་དུག་ལྟར་དུ་སྒྲུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འད་སྟོག་དང་གང་ཟག་སོགས་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱིའི་སྒྲིབ་མཆོད་གཞུགས་སོགས་
 རྒྱལ་དུག་ནི་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་འདྲ་སྟེ། མི་ལམ་ན་ཁྱུང་མེད་སྒྲིབ་པ་སོགས་ཀྱི་གཞུགས་དང་རྒྱ་རྒྱའི་རོ་རེག་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སྟོན་པའི་ཉམས་སྦྱོང་བ་སྒྲུང་ཡང་དེ་ན་ཡུལ་གཞན་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་།

༡༡། །གཉིས་དང་ཞེས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་ནི་སྒྲིག་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྟེ་སྒྲིག་ཀྱི་ལ་ཁུ་མེད་ཀྱང་སྟོ་བ་དང་གཡོ་བ་སྟགས་ཀྱིས་རྒྱུད་རིང་པོ་ན་གནས་པ་དག་ལ་ཁུའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཀྱང་དུང་དུ་བརྒྱད་ན་ཅི་
ཡང་མེད་པ་བཞིན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་སྒྲིམ་པ་བྱུང་མེད་སྟོ་སེར་དཀར་དམར་གྱི་ཚོས་སྒྲ་ཚོགས་ལ་འདི་དང་འདི་འོ་ཞེས་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་ཀྱང་ཚོས་དེ་དག་ལ་
གཞིག་ན་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པ་སྟགས་ཀྱི་ཕྱིར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཡུལ་རིལ་པོ་བ་གང་ཡང་མེད་པས་སོ། །དུག་མཚན་གཉིས་དང་། ཞེས་པ་གོང་གི་དཔེ་གཟུགས་བརྟན་དང་། མིག་ཡོར་གཉིས་ནི། རང་དང་ཕྱིའི་སྒྲེ་མཆེད་དུག་
ཚན་གཉིས་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྒྲེ་མཆེད་དུག་ནི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་སྟེ། གཟུགས་བྱུང་གྱི་དབང་གིས་མེ་ལོང་གི་ངོས་སུ་གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་བ་ལྟར། ད་ལྟར་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་དུག་སྦྱང་ཡང་མི་བདེན་པ་གཟུགས་བརྟན་
ལྟ་བུ་འདི། ཚོ་རབས་སྦྲ་མའི་སྒྲེ་མཆེད་དུག་གིས་བསྒྲུབས་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གཟུགས་བྱུང་ལྟ་བུ་ལས་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིའི་སྒྲེ་མཆེད་དུག་ནི་མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་སྟེ། མིག་ཡོར་ཞེས་པ་རྒྱུན་ལས་མིག་འབྱུལ་བའི་སྦྱང་བ་
ཀུན་ལ་འཇུག་སྟེ། ཐོ་ཡོར་ལ་མི་སྦྱང་བ་དང་། མིག་བཙེར་བས་བླ་བ་གཉིས་སྦྱང་བ་དང་། རང་གི་གྲིབ་མ་ལ་སྟག་ཆགས་གཞན་དུ་སྦྱང་བ་དང་། སྒྲ་བད་སྟགས་ཀྱི་སྦྱང་བ་དང་། སྤུ་ལ་ཞུགས་ན་རི་འགྲུལ་བ་ལ་སྟགས་པ་རྣམ་

དམང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་གྱི་བ་མ་ལ་གོ་བར་བྱ་གསུངས་ཏེ། གདུགས་དང་ལུས་ལ་སྐྱེས་པའི་དབང་གིས་གྱི་བ་མ་ལ་ལྷུང་བ་བཞིན་ཕྱི་ལྷོ་མཆོད་དུག་ཀྱང་ནང་གི་སྐྱེ་མཆོད་དུག་གི་གྱི་བ་མ་ལ་ལྷ་ལྷ་དེའི་དབང་གིས་ལྷུང་
 བ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལས་མི་སྐྱེས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆོད་དུག་ལྷུང་ལ། དེ་ལས་ལྷ་ལ་གྱི་རྩྭ་ལ་དུ་ཕྱི་ལྷོ་མཆོད་དུག་སྤྱང་བ་ལྷུང་བས་སོ། །གསུམ་པོ་རེ་རེར་འདོད་ཅེས་པ་གསུང་བཤད་པའི་ཆོས་དང་། སེམས་ཏིང་འཛིན་
 ལ་གནས་པ་དང་། བསམ་བཞིན་སྟོང་བ་འཛིན་པའི་ལུས་གསུམ་ནི་ཐུག་ཆ་དང་རྩ་བ་དང་སྒྲུལ་པའི་དཔེ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་དང་སྒྲུར་བར་བྱ་སྟེ། བཤད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐུག་ཆ་དང་འདྲ་སྟེ། ཐུག་ཆ་སྒྲུབ་རང་བཞིན་དུ་མེད་
 ཀྱང་རྩ་བའི་སྟོང་ལྷ་ལ་དུ་མཉན་དུ་ཡོད་པ་ལྷུང་བཤད་པའི་ཆོས་ཀུན་དེ་དང་འདྲ་བའོ། རྩ་བའི་དབང་པོ་དེ་གསུགས་བརྒྱན་སྤྱང་བ་སྤྱང་དུ་ཐིན་ཀྱང་དཔོན་པོར་མེད་པ་བཞིན། ཏིང་འཛིན་ཅེ་གཅིག་ལ་གནས་པས་
 གཡེང་བའི་རྣམ་རྟོག་གཞན་གྱིས་མ་རྟོགས་པས་རྩ་བའི་ལྷ་ལྷ་ལ་པདེན་བཞི་དང་རྗེས་དྲན་ཐད་པར་ཐེལ་གཞོན་སྐྱེས་གང་དང་གང་བསྐྱོམས་ཀྱང་བསྐྱོམས་ཕྱི་དོན་གྱི་གསུགས་བརྒྱན་མཛོད་དུ་སྤྱང་བས་སོ། །བསམ་བཞིན་
 དུ་སྟོང་བ་འཛིན་པ་ནི་སྒྲུལ་པ་གནས་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་སྤྱང་ཡང་ཆགས་སྤྱང་མེད་པ་བཞིན། བྱང་རྩ་བ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཆེ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་དེ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ཡང་ཆགས་པ་དང་སྤྱང་བ་མེད་

༡༡། །པམ་སོ། །གསུམ་པ་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ནི། ཡང་དག་མིན་རྟོགས་སྟགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། ཤེས་བྱ་མདོར་བསྟན་ཆོས་གང་དག་འཛིག་རྟེན་པ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་གང་དག་འཛིག་རྟེན་འདས་པ་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་བརྟགས་པ་ནི། ཡང་དག་པ་མིན་པའི་རྟོག་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕྲོག་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་གྱུན་རྒྱུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཡང་དག་པ་མིན་ལ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་ཡང་མིན་པ་ནི། སོ་སོའི་སྒྲི་བོའི་དུས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ལེགས་པར་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་གྱི་མོས་སྦྱོར་གྱི་སའི་ཆོས་ལ་རྒྱལ་བཞིན་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དེ། དེའི་ཆོ་གཟུང་འཛིན་གྱི་གྱུན་རྟོག་ཡོད་པས་ཡང་དག་པ་མིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་དེའི་རྒྱ་ལྷ་བུར་བུར་པས་ན་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་ཡང་མིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་རྟོག་ཅེས་པ་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་སྟགས་གྱི་རྣམ་པ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །རྟོག་མིན་མི་རྟོག་མ་ཡིན་པ། ཞེས་པ་མཉམ་བཞག་རྒྱ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་ལས་ཕྱོག་པ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པ་

རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་དམིགས་པས་ན་གཟུང་འཛིན་མེད་པའམ། དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པས་ན་དེའི་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པ་མེད་པས། རྒྱལ་པར་རྟོག་པའང་མིན་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་མ་
 འདེས་པར་སྒྲུ་མ་དང་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུར་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མི་རྟོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའོ། །བཞི་པོ་འདི་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། ཐམས་ཅད་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་མེད་ལ་ཐམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཞི་
 པོ་འདི་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་འོ། །བཞི་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྒྱལ་པར་བྱང་བའི་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ནི། རང་གི་ཁམས་ལས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་དེ། ཉོན་
 མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྤྱེ་བའམ་རྒྱལ་སྤྱི་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་འཕགས་པའི་ལམ་དང་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པས་བསྐྱས་པའི་རྒྱལ་པར་བྱང་བའི་ཁམས་བརྟགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
 ཁམས་དང་ས་པོན་དང་རྒྱ་ཞིས་པ་དོན་དུ་འདྲ་བ་ཡིན་ལ། ཀུན་གཞིའི་རྒྱལ་ཤེས་གཟུང་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ནི་རང་གི་ཁམས་ཞིས་བྱ་ལ། དེ་ལས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་ཞིང་སྒྲུང་བ་དེའི་ཆོ་དངོས་
 པོའི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་ཡང་ལྟན་ཅིག་དུ། ལུ་ལ་གཟུགས་སོགས་ལ་གཟུང་བ་དང་དེ་ལ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་རབ་དུ་འབྱུང་སྟེ། འཁོར་བ་ཡང་ནས་

༡༡། ཡང་དུ་སྒྲུབ་ཤིང་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་དུས་ན་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ་ཡེ་ནས་དེ་གཉིས་ཐ་དང་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་གཉིས་སྒྲུང་ཞིང་གཉིས་སྒྲུབ་ཞེན་པས་འཁོར་བ་འགྲུབ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་ཉིད་གྱི་མཆོན་ཉིད་བཅའ་བའོ། །རྣམ་ཐུང་གི་མཆོན་ཉིད་བཅའ་བ་ནི། མོས་སྒྲུབ་དུ་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱང་པར་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཐོབ་པ་ཡི་གང་ཟག་གིས། གཞན་དབང་སེམས་རང་གི་དབྱེདས་སམ་གནས་ལུགས་ཆོས་ཀྱི་དབྱེདས་ལ་གནས་པ་ས་དང་པོ་དང་ལྟན་པ་བསྒྲུབ་ལམ་གྱི་ས་རྣམས་སྒྲོལ་པ་དེ་དང་ལྟན་པའི་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲིབ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་བ་མེད་པར། གོང་དུ་གོང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་བར་དུའོ། །དེ་ཡང་དཔེ་ནི་ལྟར་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ནི་གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྲུང་ཞིང་ཞེན་པ་འབྱུང་པས་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲིབ་སེམས་ཉིན་མོངས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་མ་རིག་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མཛོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ས་ནི་གཟུང་འཛིན་མེད་པར་རྒྱལ་ཤིང་དེའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲོབས་ཀྱི་ས་རྣམ་གྲོལ་དེ་གཉིས་མཛོན་དུ་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་ཆང་སྟགས་ཀྱི་ས་སྒྲོལ་ལྟན་ལྷགས་པ་གྲོང་ཁེངས་ཅན་ལྟ་སྒྲུབ་སེམས་དེ་ནི་ཞི་གནས་

ཁུ་དང་རྒྱལ་ལྟ་བུས་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པར་བྱས་པ་དང་། བདག་ལྟ་དང་རྟག་ཆད་སོགས་ལྟ་ངན་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་གནས་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་འཕྲོགས་པོར་གྱུར་པའི་མདའ་ལྟ་བུ་སྟེ་ལྟག་མཐོང་མེ་ལྟ་བུས་བསྟོས་ནས་
དང་པོར་བསྐང་བར་བྱས་པ་བཞིན། སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལམ་གྱིས་བཅོས་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྐྱབས་པས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སེམས་རྒྱལ་པར་གྲོལ་བ་དང་གེས་རབ་རྒྱལ་པར་གྲོལ་བ་ནམ་ཡང་ཉམས་མི་
མྱོད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་རྒྱལ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཡོངས་སུ་བཅའ་བ། སེམས་ནི་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་སྟེ་སོགས་ཆོགས་བཅུད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཙམ་ཞེས་པ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་དུ་བྱད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་འདོད་དེ་ཙམ་གྱི་སྒྲུས་གཟུགས་འགོག་གི་སེམས་བྱུང་མི་འགོག་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་ཁ་ཅིག་སེམས་ཙམ་མ་གཏོགས་སེམས་བྱུང་དང་གཟུགས་གཉིས་ཀ་འགོག་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པས་འདིའི་སྐབས་
སུ་དེ་གཉི་ག་ལ་བྱ་བར་འདོད་དེ། དང་པོ་ལྟར་ན་སེམས་ཞེས་པ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཆོགས་བཅུད་ཀྱི་རྒྱལ་གེས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་བཅས་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་སྟེ་སེམས་ལས་གཞན་པའི་གཟུང་བ་ཕྱི་དོན་མེད་
ཅེས་སོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་སེམས་ཉིད་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བར་བྱད་ཀྱི། དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་གཟུང་འཛིན་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་སྟོ་བརྟན་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་འདི་དང་པོ་ལྟར་

༡༡། །འ་སེམས་སེམས་བྱུང་ཆུས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཆུས་ཐ་དད་མིན་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་གསལ་ལོ། །དེ་བཞིན་སེམས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ནི་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་སུ་སྤྱང་བའོ། །དད་པ་དང་བརྟོན་འགྲུས་ལ་སོགས་པར་སྤྱང་བར་འདོད་ཀྱི་སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་དང་དག་པའི་ཆོས་བྱ་བ་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཉིད་གཟུང་བ་ཡི་ཆོས་སུ་ཆོག་པ་སུ་སྤྱང་བ་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་སུ་ཆོག་པ་ཅན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། སེམས་དེ་ལ་དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་དུ་སྤྱང་བ་དེ་སྤྱང་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱང་བ་ལྟར་དོན་དུ་གྱུ་བ་པ་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་སེམས་ལས་ཐ་དད་པའི་ཆོས་སུ་ཆོག་པ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་སྤྱང་བ་ཙམ་ཡིན་པས་སེམས་ཙམ་དུ་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆོད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ། ཞེས་སོགས་ཆོག་པ་བཅད་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ལ་མི་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པས་ཡན་གདགས་ཕྱིར་མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་པ་དག །རབ་དུ་དབྱེ་བས་ཡང་དག་པར་བཤད་དོ། །དེ་གང་ཞེན་མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེས་རང་རང་གི་དོ་པོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་དུ་མཚོན་པར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྟ་བུ་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་གཞི་དང་། གཙུ་

བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི་དང་། འཕྲོ་སེམས་ལྷུང་གི་གཞི་དང་། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་དང་། འདུས་མ་བྱས་པའི་གཞིའོ། །གཟུགས་ཀྱི་གཞི་ནི་དབང་པོ་ལྷ་དང་དོན་ལྷ་སྟེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་ཆེད་བརྩུ་བའོ། །སེམས་ཀྱི་གཞི་ནི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་ས་བརྒྱད་དོ། །སེམས་ལྷུང་གི་གཞི་ནི་སེམས་ལྷུང་ལྷ་བརྩུང་གཅིག་གོ། །ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ནི་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་ཉེར་གསུམ་བཤད་པ་ལྷ་བུའོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་སོ་སོར་བརྟག་འགོག་དང་།
 བརྟག་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་། རྣམ་མ་བཤད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་བཞིའོ། །དེ་ལ་སེམས་ནི་ཞེས་པས་སེམས་ཀྱི་གཞི་བསྟན་ནོ། །ལྷ་བཅས་ཞེས་པས་སེམས་དེ་ཡུལ་ལ་ལྷ་བ་ལ་ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་གསུམ་ཆེད་དགོས་པས་སེམས་
 ལྷུང་རྣམས་དང་། དབང་པོ་ལྷ་དང་ཡུལ་ལྷ་བསྟན་ཏེ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་ལྷུང་གི་གཞི་བསྟན། དབང་ལྷ་དང་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲིའི་རོ་རེག་བྱ་ལྷ་སྟེ་བརྩུ་བོས་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་བསྟན། དེའི་གནས་སྐབས་ཞེས་
 པས་སེམས་སེམས་ལྷུང་དང་གཟུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ། ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་སྐལ་མཉམ་དང་སྟོག་དང་གང་ཟག་སོགས་སུ་བརྟགས་པ་བཅས་ཤེས་གང་རུང་མིན་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 གཞི་བསྟན། མི་འགྱུར་བ་ཞེས་པས་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པས་སྒྲིམ་གནས་འཛིག་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བས་དེའི་རོ་བོ་ནམ་ཡང་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་བསྟན་ཏེ་གཞི་ལྷ་པོ་འདི་ནི་མདོར་བསྟུས་ན་

पुण्यप्रसादः प्रसन्नः प्रसन्नः प्रसन्नः प्रसन्नः

ལ་སྟགས་པར་དོན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འདུ་སྟེན་གྱི་ཚུ་མཚན་ལས་ཀུན་བརྟགས་པ་འབྱུང་སྟེ་མིང་དང་མཚན་མའི་འདུ་སྟེན་འདི་ནི་ཀུན་བརྟགས་གྱི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་སྟོས་པས་བག་
 ཀགས་ཀྱང་ཀུན་བརྟགས་སུ་བསྟུ་སྟེ་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གི་ཚུ་ཡིན་པས་སོ། །ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོ་མས་པའི་བག་ཀགས་དེ་སྟོན་པ་ལས་ཀ་ལུ་མ་རྟ་གྲང་སྟགས་གྱི་དོན་དེ་དང་དེ་དངོས་སུ་སྒྲུང་བ་འབྱུང་སྟེ་བར་ལ་བྱང་བ་རྒྱུ་མས་
 གྱིས་དེ་མིང་དང་བསྟེན་ཏེ་འཛིན་ལ་བར་མི་སྟེན་པས་མིང་མ་ཐོགས་ཀྱང་དོན་དེ་མིང་དང་འདྲེས་ཀྱང་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་ཡང་ཀུན་བརྟགས་སོ། །མདོར་ན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ཚོས་སུ་ཚོགས་གྱི་སྟོས་པའི་བག་ཀགས་སད་པ་ལས་གཉིས་
 སུ་སྒྲུང་བའི་ཚོས་སུ་ཚོགས་ལ་མིང་དང་མཚན་མར་བཟུང་ནས་སྒྲུང་བ་ལྟར་མདོན་པར་ཞེན་པ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་ཞེས་པའི་ངེས་ཚིག་ནི། མིང་དང་དོན་ནི་ཇི་ལྟ་བུར། མིང་དང་དོན་དུ་སྒྲུང་
 བ་གང་ཞེས་པ། ལུ་མ་པ་སྟགས་གྱི་མིང་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་དོན་ལྟོ་ལྟེར་བའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བ་སྟེ་སྟེ། དོན་དངོས་སུ་མ་མཐོང་ཡང་ལུ་མ་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་བརྗོད་པ་ལས་དོན་ལྟོ་ལྟེར་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མེད་དེ་
 ཡང་དག་མི་རྟོག་གི་ཚུ་ཡིན་ལ། ལྟོ་ལྟེར་བའི་དངོས་པོ་མཐོང་ཚེ་འདི་ནི་ལུ་མ་པའི་ཞེས་མིང་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་དོན་དེ་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གི་ཚུ་མཚན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པ་ན་མིང་དོན་ལ་དོ་བོ་ཉིད་གྱི་འབྲེལ་བ་གང་

5. 2. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 8

ལྷ་མ་གསུམ་གསུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་དེ། ལྷ་མ་བ་དུག་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་ཐམས་ཡོད་པ་སྐད་པ་ལས་རྗེ་ལམ་ལྟར་ལྷ་མ་བ་ཅམ་ལས་གསུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་གཉིས་སུ་ལྷ་མ་བ་འི་ཕྱིར་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟེན་ག་ཐམས་གསུམ་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཡང་དཀར་གསེགས་པ་ལས་ཀྱང་། ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་གནས་འདྲ་བར་སེམས་ཅམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་སུ་ལྷ་མ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བདུན་གྱི་ལེའོར་དང་བཅས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ལ་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་གསུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་སུ་ལྷ་མ་བ་འི་ཕྱིར་གཞན་དབང་ཞེས་མིང་དེ་སྐད་བཟླ་དཔེ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཞེན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ལ་གསུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཉིས་སྤྱོད་གི་མཚན་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། གསུང་འཛིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོད་པས་གསུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པ་ཡིན་པས། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་པོ་གང་བཟླ་དཔེ་གྱང་དོན་གཅིག་རྟེན་མེད་པར་འདྲ་ཞིང་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། གསུང་འཛིན་

ཨ
ཨ
ཨ
ཨ
ཨ

༡༡། །གཉིས་རྒྱལ་བཅད་དུ་ཁེགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་གཙོད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་གཙོད་དུ་གྲུབ་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་རྒྱལ་བཅད་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་ཁེགས་པས་དེ་འདྲའི་ཡོད་མེད་དོན་གཅིག་
དུ་བྱུང་མེད་པ་དང་། ལྷོ་ལུང་བའི་དྲི་མ་དང་འདྲེས་པའི་ཆ་ནས་མ་ཞི་བ་དང་། རང་གོ་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱལ་པར་དག་ཅིང་འོད་གསལ་བས་ཞི་བ་ཡིན་པ་དང་། རྟོག་གོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་པ་
ཀུན་དང་བྲལ་བས་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །མཆོན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་གཞི་ལྟ་བུའི་སྒྲིམ་དུ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་པར་རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་ས་ལྟ་སྟེ། གཞི་དང་སྒྲིམ་
པའམ་བཞག་པ་དང་། མེ་ཡོད་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱང་བ་དང་། གནས་སམ་རྟེན་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡི་སྒྲིམ་ཆས་རྒྱལ་ས་ལ་སྒྲིམ་བརྟགས་ཅུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་དུ་སྤྱང་བའི་ཡང་དག་མཆོན་
རྟོག་སྤྱང་བར་བྱ་བ་གཞན་དབང་གི་རྒྱལ་པ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། སྤྱང་བར་བྱ་བའི་གཞི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་རི་ལྟར་གནས་པ་གསལ་བར་བྱོའི་ཡུལ་དུ་མཆོན་ཅིང་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བོ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་
འདོད་ཅེན་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་བདག་མེད་རྒྱལ་གཉིས་ཐུགས་སུ་ཁུད་ནས་དེའི་དོན་རི་ལྟར་བ་བསྟན་པས་ན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྟུག་གཉིས་ནི་རྒྱལ་ཐུན་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་སུ་ཁུད་པའི་རྟོགས་

བཀའ་བཤམ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིམ་

པའི་ཚེས་དེ་དང་མཐུན་པའོ། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱ་མཐུན་ཞེས་བྱ་ལ། གང་ཟག་གང་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པས་ཐོག་མར་ཚོགས་ལམ་དུ་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་ཚེས་གསུང་རབ་
 རྒྱུ་མས་ལེགས་པར་ཉན་པ་དང་དེ་དག་གི་དོན་ལ་སེམས་པ་དང་སྒྲུལ་པར་བྱེད་པས་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ནི་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མའི་རྒྱུ་མ་མཚན་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་སྤྱི་མ་དག་འབྱུང་པའི་གཞི་ནི་
 འདི་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་དམིགས་ནས་ནི། རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ཞེས་པས་གཞག་པའོམ་སྟེད་པའི་གཞི་བསྟན་ཏེ། སྦྱོར་པའི་ལམ་དུ་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བསྒྲུལ་བྱུང་གི་ཉམས་སྦྱོང་གིས་
 ཏོད་ཀྱི་ཚེ་ན་ཚེས་རྒྱུ་མ་མེད་གིས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། ཅེ་མོའི་ཚེ་ན་དོན་རྒྱུ་མ་སྦྱུ་མ་ལྟར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་། བཟོད་པའི་ཚེ་ན་གཟུང་བ་མེད་པ་དང་། ཚེས་མཚན་གི་ཚེ་ན་འཛིན་པ་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ་རིམ་པས་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ལ་ངེས་པའི་གེས་པ་ཇེ་བཟང་ཇེ་གསལ་ལ་དུ་འཕེལ་བ་ནི་སྟེད་པའི་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ་མཐོང་ལམ་སྟེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོ་བཞག་པའི་ཕྱིར་གཞན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དེས་འཇིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ཚེས་རྟོགས་པའི་བག་ཆགས་སེམས་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ནི་སེམས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་དང་། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གཞན་དབང་གི་སེམས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་

པ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་རོག་ཅིག་རྩ་ཐུགས་ལུ་རྩུང་པའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ་བདེ་གསེགས་སྤྱིར་པོ་དང་ཡང་དག་མཐའ་
 ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དབྱིངས་དེ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་གཉིས་རྩུ་དྲི་མ་མེད་པར་གནས་ལྷུར་ཅིང་ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བའི་རྣམ་གྲོལ་ཙམ་ཉན་རང་ལ་ཡོད་པས་དེ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་མཉམ་པ་དང་། བྱུང་བར་ལུས་ཉན་རང་ལས་
 འཕགས་པ་དང་། ཀུན་ཉོན་འགག་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འབྲི་བ་མེད་ཅིང་། རྣམ་བུང་འཕེལ་བས་ཆོས་དབྱིངས་འཕེལ་བ་མེད་པས་རྩག་རྩུ་འཕེལ་འགྲིབ་བྲི་གང་མེད་པར་མཉམ་པར་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བ་ཞི་གནས་སམ་རྟེན་
 ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་གྲོལ་ནི་རྟེན་ཀུན་རྩུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱང་ལོ་ཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་པས་དེའི་རྣམ་གྲོལ་དེ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཡོད་པས་མཉམ་ན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ནི་བྱུང་བར་དུ་
 འཕགས་པ་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་དག་པའི་བྱུང་བར་དང་། ཞིང་ཡོངས་ལུ་དག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་། ལྷུལ་པའི་སྒྲིབ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དང་། བྲིན་
 ལས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ལྟ་ལས། དང་པོ་ཉན་རང་རྣམས་གསེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པས་སངས་རྒྱས་ལྟར་རྣམ་པར་དག་པ་མིན་ལ་དེར་མ་བྱུང་། དེ་དག་གི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྤངས་ཀྱང་བག་ཆགས་ལྟ་མོ་མ་སྤངས་པས།

༡༡། །དག་པོམ་པ་ཐོབ་ཀྱང་སྒོམ་ལྟར་ལྟར་པའི་དག་ཆགས་ཀྱིས་སྒོམ་ལྟར་མཆོངས་ཀྱག་ཐུང་པ་དང་། སྒོམ་སྒྲུང་འཆོང་མར་གྱུར་པའི་དག་ཆགས་ཀྱི་རང་གི་བྱང་ལ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་མི་ལོང་དང་ལྟར་བཟེད་ཀྱི་
 རོས་ལ་ལྟ་བ་ལྟ་བུ་སྒོམ་ཆོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེའི་དག་ཆགས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དག་ཆགས་ཕྱ་མོ་ཡང་མི་མངའ་བས་རྣམ་པར་དག་པ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱང་བས་རིན་
 བོ་ཆེའི་ས་གནིདང་། དཔག་བསམ་གྱི་གིང་དང་། བདུད་རྩིའི་རྒྱ་བོ་སྒོམ་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བཀོད་པ་སྒོམ་རྒྱས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་མི་རྒྱས་པས་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་པདག་མེད་
 གཉིས་རྟོགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཐོབ་ལ། ཉན་རང་རྣམས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་ཙམ་ལས་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ས་བཅུའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལོལ་ར་
 དང་ལྟན་ཅིག་སྤྱིད་པ་ཇི་སྤྱིད་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྒྲོང་རྟོགས་པར་མཛད་པའི་སྒྲ་བརྟེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉན་རང་ལ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་མཆོག་གི་སྒྲ་ལ་སྒྲ་ལ་སྒོམ་པ་སྒྲ་གསུང་བྱགས་
 ཀྱི་སྒྲ་ལ་བའི་རྣམ་པར་རོལ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱི་མའི་མཐའི་བར་དུ་ཐོན་བདེ་མཛད་པའི་ཕྱིན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉན་རང་ལ་མེད་དོ། །མཆོན་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ལྟ་བོ་དེའི་སྒྲ་མ་བཞི་རྒྱ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་

ཡིན་ལ། བྱི་མ་གཅིག་ནི་འབྲས་ཁུའི་རྩལ་འབྱོར་གྱི་ས་ཡིན་ནོ། །རྩལ་འབྱོར་ཞེས་པ་ནི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། རྩལ་འབྱོར་གྱི་ས་ལྷ་པོ་དེས་མཚན་ཉིད་གསུམ་མཚན་གཞི་ལྷའི་སྟེང་དུ་མཚོན་པར་བྱེད་དེ། ལུང་པོ་
 ལྷ་དང་འདུས་མ་བྱས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བཅས་པའི་ཚོས་རྩམས་ལའང་། བྱིས་པ་རྩམས་གྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་བཏགས་པ་དང་། གཉིས་སུ་སྦྱང་བ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་གསུམ་པོ་གཉིས་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཁ་
 ཅིག་གཟུགས་དང་ལྷན་མིན་གྱན་བཏགས། སེམས་སེམས་ལྟར་གཞན་དབང་། འདུས་མ་བྱས་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་གཞི་ལྷ་ལ་སོ་སོར་སྦྱར་བ་ཡོད་ཀྱང་རྩལ་མི་ལེགས་ལ། ལྷ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གསུམ་ག་ཡོད་དེ། གྱན་བཏགས་གྱི་
 གཟུགས་དང་། གཞན་དབང་གི་གཟུགས་དང་། ཚོས་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་སམ་གཟུགས་གྱི་ཚོས་ཉིད་གསུམ་སྟེ་བ་ལྟར་གྱན་ལ་གཉིས་པར་བྱའོ། །བདུན་པ་རྩམ་པར་གྲོལ་བ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ནི། ས་བོན་
 གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་དུག་གིས་བསྟན་ཏེ། འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྟུག་བསྟུལ་སྦྱངས་ཏེ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་མངོན་སུམ་བྱས་པ་ནི་རྩམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ལ་ཐམས་གང་གིས་
 སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བཏགས་པ་ནི་རྩམ་པར་གྲོལ་བ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉོན་གཉིས་གྱི་སྒྲིབ་པའི་བཀ་ཆགས་སམ། གཟུང་བ་འཛིན་པའི་བཀ་ཆགས་སུ་ཚོགས་པ་གྱན་གཞིའི་རྩམ་གཉིས་ལ་

༡༩༩། །ཡོད་པས་དེ་ནི་ས་པོན་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ས་པོན་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་དེ་གཟུང་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ཏེ་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལས་སྒྲུང་བའི་ཆོས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་གནས་འགྱུར་ཏེ། གནས་སྟོང་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། དོན་ལྷལ་དུག་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། ལུས་སྒྲུང་བ་དང་བཅས་པོ་དུག་དག་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ན་སྟོང་མ་དག་པ་དམ་གྲོག་གཡང་ས་ཆེར་མ་ཅན་སྟགས་མ་ཡིན་པར་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། ལུས་རྣམས་དཔག་བསམ་གྱི་གིང་དང་བདུད་རྩིའི་རྩིང་ལུ་སྟགས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡོངས་སྟོང་ཟག་མེད་གྱི་འདོད་ཡོན་དུག་དང་། ལུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་། དབང་པོ་རེ་རེས་ཀྱང་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱ་གཉིས་དང་ལྟན་པའི་ཡོངས་སྒྲུང་དག་པའི་ལུས་སྒྲུན་སྒྲུམ་ཆོགས་པ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་སྟོང་སྟེང་དཔག་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་གཞི་གནས་འགྱུར་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་དེ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གནས་སམ་རྟེན་ཡིན་པས་གནས་གྱུར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལ་བྱལ་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དབྱིངས་དེར་ནོན་རང་བྱུང་སེམས་ཐམས་ཅད་འཇུག་པས་རྟེན་ཀུན་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་བཤད་དོ། །ནོན་སྟངས་པའི་ཡིད་དང་འཛིན་པ་སྟོ་ལྟེན་རྣམ་གསལ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་གཤམ་གསུམ་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་བྱིར་རིམ་པ་ལྟར་ནོན་ཡིད་གནས་གྱུར་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་

མཁུ་བཟུང་གྱི་ཏུ།

ལ་དབང་བར་འགྱུར་ཏེ། གནས་མ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཅད་ཀྱང་གཞི་ལ་བདག་ཏུ་དམིགས་གྱུར་གནས་གྱུར་པའི་ཆེ་ཀྱང་གཞི་གནས་གྱུར་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དེས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟོག་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པ་དང་། འཛིན་པ་སྒྲོ་ལའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་ན་ཐ་མལ་མ་དག་པའི་སྒྲོད་ཡུལ་མི་སྒྲུང་བར་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་ན་ཡེ་ཤེས་དང་ལས་གཉིས་པོ་དག་ལ་དབང་བར་འགྱུར་ཏེ། མོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པས། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། མཛོན་པར་ཤེས་པའི་མཐུས་འབྲིན་ལས་ལ་དབང་ཐོབ་པོ། ཁོང་ཏུ་གནས་གྱུར་གྱི་སྐབས་སུ་འདྲེ་དང་མཚུངས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་བཞི་པོ་དེས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ལ་སྟགས་པའི་ས་གསུམ་ལ་ནི་དབང་རྣམ་པ་བཞི་ཐོབ་སྟེ། གཅིག་སྟེ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་དབང་དང་པོ་མི་རྟོག་པ་དང་ཞིང་ལ་དབང་བ་གཉིས་ཐོབ་ལ་དེ་ལས་གཞན་ས་དགུ་པར་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། དུལ་པ་ལས་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པས། ས་དེ་གཉིས་དབང་རེ་རེར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་དང་ལྡན་པས་ཁམས་གསུམ་གྱིད་པར་གཏོགས་པའམ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡང་རོ་གཅིག་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་གྱུར་ལ་ཞེས་པས་ཀྱང་བརྟགས་པའི་བདག་གཉིས་མེད་པར་ཤེས་པས་སྒྲོ་

༡༢༡། །འདོགས་གྱི་མཐའ་བསལ་བའོ། །བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ཙམ་གྱི་སྟོང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར། ལྷུ་མ་ལྷ་ལུ་འཇུག་དཔང་བདག་གཉིས་གྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་ལུ་བདེ་བཞིན་
 ཉིད་དང་ཐ་དད་མེད་པར་མཉམ་པར་གཉིས་པ་ནི་སྒྱུར་འདེབས་ཆད་པའི་མཐའ་བསལ་བའོ། །དེ་ལྷུར་དཔུ་མའི་ལམ་གཉིས་ནས་བྱུང་སེམས་དེ་ནི་ལམ་དེ་ལ་དེ་ལྷུར་འཛིན་པའི་སེམས་ཙམ་གྱི་སྟོན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་ཅིང་དེ་
 ལྷུར་སྟོན་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སེམས་ཙམ་གྱི་སྟོན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདི་དྲོད་ནས་བཟོད་པའི་བར་དུ་འོ། །དེ་ནས་སེམས་ཙམ་དུ་རིག་པ་དེ་ལ་ཡིད་གནས་པའི་བྱིར་ན་ནི་ལྷུར་གཟུང་བར་
 ལྷུང་ཡང་གཟུང་བའི་ངོ་བོ་མེད་པ་དེ་བཞིན་སེམས་ཙམ་གྱིས་འཛིན་པར་སྒྱུང་ཡང་འཛིན་པ་ཉིད་རྒྱུང་གཟུང་བ་བཞིན་དུ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཆོས་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དེ་ལ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་མི་སྒྱུར་ངོ། །གཟུང་བ་
 དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་མགོ་མཉམ་དུ་དེ་དང་དེར་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པ་མེད་པར་མཐོང་ནས་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྟོན་པ་དེ་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མི་སྒྱུང་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་དེ་འཕགས་པའི་ཡེ་གཉིས་མཆོག་དུ་
 དམིགས་པ་ཀུན་དང་བྱལ་བ་ཐུན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྱུབ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བསྟན་པ། སྟོན་ཆོགས་གཉིས་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གཅིག་དུ་བསགས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཆེ་འདིར་ཐེག་

2000

ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོས་བསམ་བསྒྲུལ་གསུམ་བུས་པའི་ཆོག་ས་གྱི་གཞི་དང་། མོས་སྦྱོང་དུ་མི་རྟག་པ་དང་སྟག་བསྟུལ་དང་སྦྱོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་རྩལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྦྱོང་པའི་ས་དེ་གཉིས་ཡོད་ན། རྒྱ་དེ་ལས་སྦྱོར་ལམ་
 རྟོད་དང་རྩེ་མོ་ཐོབ་པའི་དུས་སུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་གྱིས་མིང་གིས་བརྟགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་རང་མཆོན་པ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་ནི་མཐོང་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་བྱའི་ཆོས་མེད་པར་ཀུན་རྟེན་ག་
 བས་མིང་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱི་མིང་གཟུགས་གྱི་བླས་ཕྱེ་བའི་མིང་གཞིའི་ལུང་པོ་སེམས་སེམས་ལྷུང་ཙམ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་མེད་པར་གཤམ་པ་ནི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆོན་། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་དཔེན་པ་བཟོད་པ་
 དེར་མཐོང་ནས། མིང་ཙམ་མམ་སེམས་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་ཕྱི་ནས་ཏེ་ཆོས་མཆོག་གི་དུས་སུ་མི་མཐོང་རོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མ་མཐོང་བས་མི་ཡོང་ལྟ་བུ་དང་སྦྱང་པ་འབྱུང་བེད་མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མཉམ་པར་ཉིད་
 ཐོབ་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲངས་གཞིན་བསྟན་པ། སེམས་ནི་ཞེས་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་གཤམ་ལ་སོགས་པ་སེམས་དང་སེམས་ལས་ལྷུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །སེམས་དེ་གནས་ངན་ལེན་དང་
 བཅས་པ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་སྟོག་གཙོད་པ་སོགས་མི་དགོ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཆགས་སྤང་གཏི་ལུག་གོ། །ཡང་ན་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གཉིས་སོ། །གནས་ངན་ལེན་

༡༢༥། གྲི་རྒྱ་ནི་གང་ཟག་ལ་བདག་རྟུ་ལྟ་བུ་དང་། ཚེས་ལ་བདག་རྟུ་ལྟ་བུ་ཡི། བདག་ལྟའི་ཞགས་པས་སེམས་རབ་རྟུ་ཟེན་པར་གྱུར་ནས་ནི། ལམ་བར་རབ་རྟུ་འཇུག་པར་འགྱུར་དེ་ཞེས། མདོར་ན་བདག་འཛིན་གཉིས་པོས་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བསགས་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་དེ་རི་སྤོང་བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་མ་སྤངས་པ་དེ་སྤོང་རྟུ་སེམས་ལ་བག་ཆགས་བསགས་ཤིང་ལམ་བར་འཇུག་ཅིས་སོ། །སེམས་དེ་ནང་རྟུ་གནས་ཕྱིར་ལྷོག་པ་འདོད་ཅིས་པ། སེམས་དེ་རི་ལྟར་ནང་རྟུ་གནས་ན། གཟུང་བ་ལ་ཞེན་ཅིང་རྒྱུ་པར་གཡེང་བའི་སེམས་ནང་རྟུ་སེམས་ལ་བསྐྱུས་དེ་ནང་རྟུ་ཡང་དག་པར་བཞག་པའི་ནི་གནས་དང་། གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སེམས་ཙམ་རྟུ་རྟོགས་པ་དང་སེམས་གྲང་མེད་པར་རྟོགས་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་བྲལ་བས་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་མི་གསོག་ཅིང་སེམས་ལམ་བར་འཇུག་པ་ལས་ལྷོག་དེ་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ན་ཞེས་སོ། །རྒྱུ་པར་གྲོལ་བའི་རྒྱུ་གྲངས་བཞི་བཤད་པ་འདི་རྒྱུ་གྲངས་གཞན་དང་གཞན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བ་བསྟན་པ་ཙམ་ལས་སྒྲོ་བརྟན་འབྲེལ་པར་དོན་གཞན་མ་གསུངས་གྲང་། རྒྱུ་གྲངས་དང་པོ་ནི་གནས་འགྱུར་བའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱུ་གྲོལ་གྱི་དོ་བོ་བཤད་པ་དང་། གཉིས་པ་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་དོས་ནས་བཤད་པ་དང་། གསུམ་པ་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བ་འབྱུང་བའི་གོ་རིམས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། བཞི་པ་རྒྱུ་པར་གྲོལ་མ་གྲོལ་སེམས་ལ་

2019

རག་ལས་ཏེ། འཆིང་ན་སེམས་འཆིང་། གྲོལ་ན་སེམས་གྲོལ་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་བས་འདོད་པ་ལྟར་དབང་ལྷན་གི་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱིས་གྲོལ་བ་དང་། གཅེར་བུ་པས་ཐར་བ་གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་པས་གྲོལ་བ་སོགས་མི་
འཐད་དེ། སེམས་ཀྱི་འཆིང་བ་མ་སྤངས་པར་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་ལ། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་འཆིང་བ་སྤངས་ན་གྲོལ་བ་ཡིན་ཞེས་རྒྱུ་ལྟར་སྤངས་བཞིས་རྒྱུ་གྲོལ་ཡོངས་སུ་བཅུལ་བ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ནི། རང་དང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤངས་པ་ཞེས་གསུངས་ན། དེའི་དོན་ངོ་བོ་
ཉིད་གསུམ་དང་སྐྱར་ན་རི་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་མདོར་བསྐྱར་ན་ཀུན་བརྟགས་དང་། གཞན་དབང་ཡོངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་འདིར་འདུའོ། །དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་ནི་
སེམས་སེམས་བྱུང་གཟུང་འཛིན་དུ་སྐྱུང་བ་སྤྲད་ཅིག་མའི་རྒྱན་ཅན་འདི་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྡེ་གནས་འགག་པ་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་ལ་འདས་པ་འགགས་ཟེན་པ་ནི་ད་ལྟར་ཆོས་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། མ་འོངས་པ་ནི་ད་ལྟའི་དུས་སུ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས་པས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་བཞིན་པའི་ད་ལྟ་བུ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཀྱང་ཟེན་པ་ལ་སྤྲད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་ས་པོ་མེད་པ་འཇམ་ངོ་

[illegible]

མཛེས་པ་གྲུ་

བརྒྱན་པ་ལོ། །གཟུང་འཛིན་དེ་མེད་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་སུ་སྒྲུང་ཞིང་དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་བརྟགས་པ་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་དང་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་སྟགས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཏུ་བརྟགས་པ་ནི། ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་ཏུ་བཟུང་བ་
ལྟར་འབྱུལ་པའི་སྒྲིའི་ཞེན་ཡུལ་ཙམ་ལས་སྒྲོ་དེས་བཟུང་བ་ལྟར་ལྟར་ཟད་ཀྱང་ཡོད་མ་སྒྲུང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གཞན་དབང་དང་ཀུན་བརྟགས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འདོད་དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སྒྲི་
བ་མེད་པ་སྟགས་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྲུག་པའི་རྟེན་ཡིན་པས། འདི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིས། སྒྲི་བ་མེད་པ་འབྲུག་སྒྲི་གང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་སྒྲི་བ་ཡོད་པ་མི་རིགས་པས་སྒྲི་བ་མེད་པར་འབྲུག་པོ། །སྒྲི་བ་མེད་
པ་ལ་འགག་པ་མེད་པ་དང་། གང་སྒྲི་འགག་མེད་པར་དེ་ནི་གསར་ཏུ་སྒྲུས་ཀྱང་མ་བྱས་པར་གཞོད་ནས་ཞི་བར་གྲུབ་པོ། །གཞོད་ནས་ཞི་བ་ལ་སྒྲུག་བསྒྲུལ་ཀུན་འབྱུང་ཡོད་མི་ཕྱིད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་ན་ལས་འདས་པར་
གྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་དབང་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་། ཀུན་བརྟགས་ངོ་བོ་མེད་ཚུལ་གཅིག་གིས་བསྟན་ནས་གཟུང་འཛིན་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཚེས་ཐམས་ཅད་སྒྲི་མེད་འགག་མེད་
བཞོད་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་ན་ལས་འདས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་པོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་སྒྲི་འགག་ཏུ་སྒྲུང་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་ཚེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་སྒྲི་བར་སྒྲུང་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲི་བ་མེད་པ་དང་།

ཡག་པ་མ་མཐོང་དཔེ་མཁོ་མ་

གཤམ་པའི་ཐུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་སྟེ་བར་འགྱུར་གྱི། རྩོན་མེད་པའི་ཆོས་གསར་བ་ཐུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་དུ་མ་གཏོགས་པ་ཞིག་དང་རྩོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གསར་དུ་སྟེ་བ་མེད་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་
 གསུམ་པ་དང་ཀུན་བརྟགས་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྟེ་བ་མེད་པ་སྟེ། རི་བོང་གི་རྩ་སྟེ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཡང་སྟེ་བ་མེད་པར་བཟོད་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་བཞི་པའོ། །གཞན་དབང་གི་རང་ཉིད་མི་སྟེ་སྟེ་སྟེ་དང་རྩོན་གཞན་གྱི་
 དབང་གིས་སྟེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་མི་སྟེ་བ་ལ་བཟོད་པ་རྣམ་གྲངས་ལྔ་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་གཞན་དུ་འགྱུར་པའི་སྟེ་བ་མེད་པ་སྟེ་དེ་ནི་རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར་མི་ཤིང་པར་བཟོད་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་དུག་
 པའོ། །འཕགས་པ་དག་བཙོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་སྟོམ་གྱིས་སྤང་བའི་རྩོན་མེད་པ་མཁའ་དག་སྤངས་ནས་ཟད་པའི་ཡོ་སེམས་ཐོབ་པ་ལ། སྤར་ཀུན་ནས་རྩོན་མེད་པ་རྣམ་ཡང་མི་སྟེ་བར་གཤམ་ནས་དོན་དེ་ལ་བཟོད་པ་རྣམ་
 གྲངས་བརྟན་པ་དང་། ཟད་མི་སྟེ་གཤམ་པ་ཐུང་པར་བའམ་ཕྱེ་བྲག་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྟེ་བ་སྟེ་བ་གཉིས་སྤར་སྟེ་བ་མེད་པའམ། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་བ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་གྱི་ཐ་དད་དུ་མེད་
 པ་ལ། རྩོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཁཅིག་གི་ཆོས་སྟེ་བ་ཅི་འདྲ་པར་སྟེ་ས། དེ་ལས་གཞན་པ་ཕྱིས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཁཅིག་གི་ཆོས་སྟེ་བ་ཅི་འདྲ་པར་སྟེ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་བ་ཅི་སྟེ་བ་ཅི་ཐ་དད་པར་མི་མཐུན་པར་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲིའི་སྟེ་བའི་

༡༡། ཁུལ་ལ་བཟོད་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་བརྒྱད་པ་སྟེ། མི་སྡེ་བའི་རྣམ་གྲངས་བརྒྱད་བཤད་པ་དེའི་དོན་ལ་བཟོད་པ་ནི་སྡེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པར་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །སྡེར་སྡེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་ཁུལ་གྱིས་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་རྣམ་གྲངས་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བྱུང་སྟེ། རྒྱུར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ་སྡེ་མེད་གྱི་དོན་ལ་དོན་སྡེའི་ཁུལ་གྱིས་བཟོད་པའི་བཟོད་པ་རྒྱུད་ཀྱང་དང་། མཐོང་ལམ་ས་དང་པོར་སྡེ་མེད་མདོན་སུམ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་དང་། ས་བརྒྱད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་སྡེ་བ་མེད་པའི་དོན་ལས་མཉམ་རྗེས་ཀྱན་དུ་མི་གཡོ་བས་མི་སྡེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་སྟོན་ཅིང་། བྱུང་པར་ས་བརྒྱད་པ་ལ་ལུང་བསྟན་པའི་ས་ཞེས་བྱུང་གསུངས། དོན་གྱི་དགོས་པའི་དབང་གིས་རིགས་ལ་གནས་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་སྟོན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །མི་སྡེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཞེས་པ་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ལས་གཞན་དུ་བྱུར་པའི་ཆོས་མེད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་སྡེ་བ་མེད་པའི་དོན་ལ་བཟོད་པ་ལ་གཙོ་བོར་བཤད་དོ། །བརྒྱ་པ་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ། ཆོས་དང་བདག་མེད་སོགས་ཆོགས་བཅད་བདུན་གྱིས་བསྟན་དེ། མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། ཁ་

ཅིག་ལས་ཐེག་པ་གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེ་དག་གི་དགོས་པ་གང་ཞིན། མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གཉིས་ཡོད་པས། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་ཐེག་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ངེས་དོན་དང་། ཐེག་གཅིག་བཤད་
 པ་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ལས་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་བསྟན་ཅི་ན། དོན་བདུན་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། ལམ་ཐེག་པ་གསུམ་དང་
 འབྲས་ལུ་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་པོ་དང་། ལམ་དང་འབྲས་ལུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཅིག་ལས་མེད་པར་ཆོས་མཆུངས་པ་ལ་དགོངས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་
 འཇུག་པ་པོའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མཆུངས་པ་ལ་དགོངས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་འབྲས་ལུ་ལས་ཉོན་ལྷན་བསྐྱེད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་རྣམས་མཆུངས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་ཉན་རང་ལམ་ལ་ལུགས་པ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱིས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་དགོངས་པའི་བསམ་པ་
 དང་། ཉན་རང་རིགས་ངེས་སྟོན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་སྟུན་པ་བཏང་བར་འདོད་པ་ལ་དེ་བཞིན་གསལ་བའི་དཔུགས་དབྱུང་བས་བདག་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་ལུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་པའི་བསམ་པ་རེ་ཞིག་རྟེན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་

ད་མོགས་མེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་པ་མཐོང་ནས་ལལོར་བ་ལ་སྒྲིལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤང་འདས་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་དག་ཐེག་ཆེན་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་ཡང་དག་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
 བེ་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་གཅིག་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་རང་འབྲས་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཅིས་ཀྱང་འཇུག་དགོས་པས་དང་པོ་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་
 ཞུགས་པ་བཏང་བར་མི་བྱའོ་སྒྲུལ་དུ་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའི་ལམ་ལས་མི་ལྷོག་པར་བྱེད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་མ་ངེས་པ་ནི་སྔོན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པས་དབང་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞན་གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་
 འདྲའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་མ་ངེས་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ནས་འཆོང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཐེག་པའི་དོན་བདེན་པ་མཐོང་བ་རྒྱན་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་ག་སྒྱུ་དང་། བདེན་པ་
 མ་མཐོང་བ་སྒྲིལ་མོས་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་གང་ཡིན་པའོ། །བདེན་དོན་མཐོང་བ་ལ་ཡང་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་མིན་པར་རྒྱན་ཞུགས་དང་ལན་ཅིག་
 ཕྱིར་འོང་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་བདེན་མཐོང་འདོད་ཆགས་བྲལ་མ་བྲལ་འདི་གཉིས་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ཀྱང་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དང་དུས་རིང་པོ་ཞིག་གིས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པས། སྔོ་སྒྲིལ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་ལས་

༡༩། །དམན་པ་ལོ། །ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་སྤྱིད་པ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱོགས་ནས་སྤྱིད་པར་མི་སྟེ་བར་བྱེད་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ན་འཁོར་བ་སྟེས་ནས་རྫོགས་སྒྲིན་སྤྲུངས་པ་བསྐྱལ་པ་
གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྐྱལ་དགོས་ན་སྤྱིད་པ་ཟད་བྱེད་གྱི་ལམ་ཐོབ་པ་དེ་དག་འཁོར་བར་རི་ལྟར་སྟེ་ཞེན་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཆགས་བྲལ་དང་ཆགས་བྲལ་མིན་པ་དེ་གཉིས་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱིད་པའི་གཉིན་པོ་
འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་གྱི་ལས་དེ་ཉིད་གྱིས་ཉན་ཐོས་གྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་སྒྲུར་སྤྱིད་པ་དག་ཏུ་སྟེ་བའི་རྒྱར་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་སྒྲུར་བའི་ཕྱིར། རྟོག་གོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་སྒྲུར་བ་ཡི་སྟེ་བ་དང་རི་
ཡང་དག་པར་ལྟན་ཏེ། ཚུལ་དེས་འཁོར་བར་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དེ་སྟེས་ནས་རྫོགས་སྒྲིན་སྤྲུང་གསུམ་ལ་འཇུག །འཕགས་པའི་ལམ་ནི་འཁོར་བ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱོགས་པ་སྤྱིད་པ་ཟད་བྱེད་གྱི་གཉིན་པོ་ཡིན་པས་དེ་འཁོར་
བར་སྟེ་བའི་རྒྱར་རི་ལྟར་རུང་སྒྲུམ་ན་བདེན་ཏེ་འཕགས་ལམ་འབའ་ཞིག་གིས་འཁོར་བར་སྟེ་བ་མིན་ཡང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་རྣམས་ལ་ཁམས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ལྟན་པ་དང་། རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་
མོངས་སྒྲོམ་སྤང་མ་ཟད་པ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡོད་པ་དེ་འཕགས་པའི་ལམ་འཁོར་བར་སྟེ་བར་བསྟོས་པའི་མཐུས་བུལ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་བུས་ཏེ་འཁོར་བར་སྟེ་བར་འབྱུར་ཏེ་ཞེས་འགྲེལ་བར་

གསུངས། འདིར་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་གི་ལས་ནི་ཟག་བཅས་སུ་ནམ་ཡང་བསྐྱར་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཟག་མེད་ཟག་བཅས་དང་། དག་བ་སྒྲིག་པར་འགྱུར་མི་སྲིད་མོད། སྐར་ཟག་མེད་གི་ལམ་འདིས་འཕོར་བ་སྐངས་ནས་
 རང་ཉིད་ཞི་བ་མུང་འདས་སུ་གཞོལ་བའི་བསམ་པ་དེ་བཟང་ནས། ད་འཕོར་བར་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་ལམ་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བའི་མཐུས་ཉན་ཐོས་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་སྐྱར་བའི་སྐྱེ་བ་དང་
 ལྷན་པ་ནི་དེའི་སེམས་གི་སྒྲོན་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཟག་མེད་གི་ལས་གི་དབང་གིས་ཕལ་བའི་སྐྱེ་བ་ལྷ་བུ་མ་ཡིན་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་སྐྱར་བའི་སྐྱེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་པར་གོ་བར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་གིས་
 ཉན་ཐོས་རིགས་མ་ངེས་པར་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་འཕོར་བ་སྐྱག་བསྐྱེལ་དང་མུང་འདས་ཞི་བར་བསྒྲོམ་པ་མུང་འདས་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་བཟང་སྒྲོམས་སུ་བྱེད་དུ་
 བརྒྱག་ནས་འཕོར་བ་ལ་མངོན་དུ་ལྷ་བའི་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་སྦྱོར་བར་མཛད་པས་དེ་དག་སྦྱིང་རྗེས་འཕོར་བར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ནི་སྲིད་པར་ཡོངས་སུ་བསྒྲོས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དག་བདེན་དོན་མཐོང་བའི་འཕགས་
 པ་ཡིན་པས་ཕལ་བ་ལྷར་ལས་ཉན་གི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་འཕོར་བ་ཡང་ཡང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་སྐྱར་བའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཞེས་སོ། །དེ་ལྷར་སྐྱེན་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་མ་བྲལ་བ་དང་། ཕལ་

བོའི་ནང་དུ་འདུག་འདུག་པ་ལས། རྣམ་ཞིག་འཛིག་རྟེན་འདིར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་མི་བཞུགས་ལ་དེའི་བསྟན་པ་རྒྱལ་སྟེ་མེད་པར་གྱུར་པ་དང་། སྤྱར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྟེ་བར་བྱེད་དོ། །འདོད་ཁམས་སུ་སྟེ་ནས་ཡུལ་ལ་
 སེམས་མཛོན་པར་མི་དགའ་ཞིང་སྟོན་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ལ་གོམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་སྟོབ་དཔོན་མེད་པར་འཕགས་པའི་ལམ་མཛོན་དུ་བྱེད་དེ་རང་རྒྱལ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནས་སྤུལ་པ་བྱེད་པར་འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་
 པས་གཟུགས་ཁམས་གྱི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པའི་དོན་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་ཅིང་དེས་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤུལ་པ་སྤུལ་དེ་ཁམས་གསུམ་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚྭ་ས་
 རྫོགས་པར་བྱས་དེ་མཐར་བུར་རྒྱལ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལོ། །དེ་དག་དཔལ་བྱེད་གི་མདོ་ལས། དང་པོར་མེ་ལྷེ་བ་ལ་མཆེད་དོ། །དེ་ནས་ཡུལ་ལ་ཁོར་ལ་མཆེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དཔེས་དང་པོ་ཉན་ཐོས་དང་། དེ་ནས་རང་
 སངས་རྒྱལ་དང་། མཐར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་སུ་འགྱུར་བའི་གནས་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་ལོ། །དེ་ལྟར་མཐར་བུག་ཐེག་གསུམ་འདོད་པའི་ལུགས་འདི་ལྟར་ན་རིགས་མ་ངེས་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་
 ནས་འཆོང་རྒྱ་རུང་གི། ཉན་རང་དུ་རིགས་ངེས་པ་ནི་རྣམ་ཡང་འཆོང་མི་རྒྱ་ཞིང་། རིགས་ཆད་པ་དག་སངས་རྒྱལ་པར་ཞོག་ཉན་རང་གི་བུར་རྒྱལ་གྱུར་ཐོབ་པའི་སྤུལ་པ་གཏན་མེད་ལ་ཉན་རང་དག་བཙོམ་རྣམས་ལྟག་མེད་བུར་

༡༢༡། །འདས་ཀྱི་ཆེ་ལུང་པོ་ལྷ་གཏན་དུ་རྒྱུན་འཆད་པས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་མི་སྤིང་པར་བཞེད་དོ། །དབུ་མ་པ་དག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཡོད་པས་འཆད་རྒྱ་རུང་གི་
 རིགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་མེད་དེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པ་དང་། དྲི་མ་གྱོ་ལུར་བ་འབྲལ་རུང་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་སུ་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་ལུང་ལུང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་ཉན་རང་ལྷག་མེད་ལུང་འདས་སུ་ཞུགས་
 པ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱལ་བས་འགོག་པའི་དབྱིངས་ལས་ལྷང་སྟེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པར་བསྐྱར་བའི་སྟེ་བ་བཟུང་ནས་རྩོགས་སྒྲིན་ལྷུང་བ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་ཏེ་འཆད་རྒྱ་བར་བཞེད་པ་ལྟར་
 མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་དེ་ལྟར་འབྲལ་བ་ཡིན་ཞིང་རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །ལྷགས་དེ་གཉིས་གང་ཟག་གི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་མདོ་རྣམས་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་དེ་གཉིས་ཀ་གསུངས་ཤིང་། གནས་
 སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དང་འབྲས་སུ་སོ་སོར་ཡོད་པ་ནམ་ཡང་འགོག་མི་རུས་ལ། རིགས་ཆད་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །བཏུ་གཅིག་པ་རིག་པའི་གནས་ལྷ་
 ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ནོ། རིག་པའི་གནས་ལྷ་དག་ལ་སོགས་ཆོགས་བཅུད་གཅིག་གི་བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་ལུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སེས་བྱ་རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྟེང་པ་གྲུན་ལ་སྟོ་འདོགས་བཅུད་ནས་མཁས་པར་བྱས་

ཏེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སེམ་བུ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་སྦྱང་དགོས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་ནི་བདེ་འདོད་པ་དག་སྤིང་རྩ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གི་དོན་རྟོགས་པས་ཀྱང་རང་འབྲས་
 ཐོབ་རྒྱས་པས་སེམ་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམ་བུ་མཐའ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ན་རིག་པའི་གནས་ལུ་པོ་འདི་ཙམ་དུ་འདུ་སྟེ། ཐོག་མར་རིག་བྱེད་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་
 ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལ་བརྟན་ནས་དོན་སེམ་དགོས་པས། མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་རང་བཞིན་གྱི་དག་གང་ཞིག་མིང་དང་ཆོག་གི་སྤང་སོགས་སྦྱར་རྒྱལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྒྱམ་བཞག་སྟོན་པ་བརྟུག་སྟོང་པའམ་
 སྒྲ་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། བསྟན་བྱའི་དོན་ཡང་དག་པ་དང་བྱིན་ཅི་ལོག་མ་ནོར་བར་འབྱེད་པ་བྱེད་པ་གཏན་ཆོག་ས་ཀྱི་རིག་པའམ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆོད་མའི་རྒྱལ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་
 དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོའི་གནས་ལུགས་ལ་བརྟན་པ་ལུས་ཀྱི་སྦྱ་རྩལ་དང་ཡི་གེ་འབྲི་བ་སོགས་ལག་བཟོའི་རིགས་རྒྱམས་དང་། དག་ལ་བརྟན་པ་དབྱངས་བརྟན་དང་ཆོས་དང་སྤིང་གི་གཏམ་བྱེད་པ། ཡིད་ཀྱི་སྟོན་ས་འཇིག་
 རྟེན་པའི་ལུགས་དང་ལུགས་མིན་སེམ་པ་དང་། བརྟགས་པ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ལྟ་སྤྱོད་མཆོན་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོ་ཡི་གནས་རྒྱམས་སྦྱ་ཆོག་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། བད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། བད་ཀྱི་དོ་བོ་དང་། བད་ནི་

ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ནི་སེས་ཕུ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཡིན་ལ། སེས་ཕུ་ཐམས་ཅད་ནི་རིག་པའི་གནས་ལྷན་པ་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ལཱ་པོ་དེ་མ་སེས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྫོང་བ་དང་། བསམ་པ་དང་སེས་རབ་རྒྱ་ཆེ་བས་མོས་སྦྱོང་དུ་ཡང་རིག་པའི་གནས་ལྷན་པ་ལྷན་པའི་སེས་ཕུ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་ཞིང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་སེས་ཐོབ་པའི་རྒྱར་བརྟེན་པ་ཡང་བྱེད་ལ་རྒྱ་མཐུན་པའི་དབང་གིས་སྦྱེ་བ་ཆེས་མང་པོར་གོ་མས་པར་བྱེད་དོ། །ས་ཐོབ་པ་ན་ཆད་ཏིང་འཛིན་དང་ཡེ་སེས་གྱི་སྒྲ་བས་གྱིས་རི་སྦྱོང་པའི་སེས་ཕུ་རྣམས་ཀྱང་ཆོག་མེད་པར་མཁུན་ཅིང་སྦྱེ་བ་དབག་དུ་མེད་པར་རང་གིས་གོ་མས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་རྣམས་རིག་པའི་གནས་ལྷན་པ་ལྷན་པར་བརྟེན་པར་བྱས་ཤིང་མཐས་པར་ཡིན་གྱི་མི་མཐས་པ་མི་སྤྱིད་དེ་ཞེས་གོ་དགོས་གྱི་འཕགས་པ་མཆོག་དུ་གྱུར་ནས་ད་གདོད་རིག་གནས་སྦྱོབ་པའི་མགོ་གསར་དུ་འཛིན་དགོས་པ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་ཐ་ཆད་སྦྱོང་པར་མི་བྱའོ། །སྦྱོབ་པའི་སྒྲ་བས་སུ་རིག་པའི་གནས་ལྷན་པ་མ་རྟོངས་པའི་སེས་རབ་ལུན་ལུས་ཆོག་མེད་པ་ལ། སྦྱོན་ཅི་ཅུ་ཆོག་མེད་དགོས་པ་ཆང་བ་ལ་སྦྱོན་གྱིན་ཆོག་མེད་དང་། དེ་བཞིན་མི་གྱིན་ཆོག་མེད་ཞེས་བརྗོད་འདོད་གྱིས་དབང་གིས་རིག་གནས་ཐམས་ཅད་མཁུན་པར་གདགས་རུང་ལ་རྒྱ་དེ་ལུང་དུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་གྱིས་ན་

བྱེད་པ་ཅི་ལྟ་བུས་ཚེ་ལ་པ་བཤད་པ་པ་རོ་ལ་རྟུ་བྱེན་པ་འི་ཁམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་དམིགས་ནས་ནི་དགའ་བ་དང་སྟགས། ཚེགས་ལྟ་བུ་བཅད་པ་བརྟུགས་ལྟ་བུ་སྒྲིལ་བ་སྟུན་ཏེ། དང་པོ་རྒྱ་དམིགས་ནས་དགའ་བ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནས། རྟེན་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་དྲན་པ་འི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་འབྲས་སུ་སྟུན་མོང་འདོད་པ་ཡིད་བྱེད་དང་རི་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དང་མཐར་ཐུག་གི་དགའ་བ་ཡིད་བྱེད། མི་སྒྲིལ་བ་ཡིད་བྱེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
སྒྲུངས་དང་གཞེན་པོ་སྒྲུབ་པ་ཡིད་བྱེད་བདུན་དང་རབ་རྟུ་དྲུང་བ་ཡིད་བྱེད་སྟགས་ནས་བདག་མཚོག་རྟུ་འཛིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འི་བར་གྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདི་དག་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་པ་རོ་ལ་རྟུ་བྱེན་པ་འི་ཁམས་རྒྱས་
པར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་རྒྱ་དམིགས་ནས་ནི་དགའ་བ་དང་ཞེས་པ་རིགས་ལ་གནས་པ་འི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཐོག་མར་བདག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་པར་བྱེན་དུག་སྒྲུབ་རྒྱས་པ་འི་རིགས་སམ་ས་བོན་ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས།
སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་དང་པར་བྱེན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་འི་རྒྱ་ཡོད་པར་དམིགས་ནས་བདག་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་འི་སྐལ་པ་ཡོད་དོ་སྟུམ་རྟུ་ཡང་དང་ཡང་རྟུ་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་པར་བྱེན་གྱི་ས་བོན་གྱུན་གཞི་ལ་ཡོད་པ་
རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྟུ་རྟེན་ལ་དེ་རྗེས་དྲན་པ་དང་ཞེས་པ་རིགས་ལ་གནས་པ་དེས་དེའི་འོག་རྟུ་སྒྲུ་མེད་བྱང་རྒྱལ་རྟུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་པ་རོ་ལ་རྟུ་བྱེན་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སམ་རྟེན་ཡིན་པས་བདག་གིས་སེམས་

༡༡། །བསྐྱེད་པས་ཕར་ཕྱིན་རྒྱམས་རྩོགས་པར་འགྱུར་རོ་སྒྱམ་དུ་དགའ་ཞིང་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་དུན་པ་དང་སེས་རབ་ཀྱིས་རྟེན་སྒྱུ་དུན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེས་ཀྱང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཁམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་འོག་དུ་འབྲས་སུ་ཕུན་མོང་འདོད་པ་དང་ཞེས་པ་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྟོན་ཅིང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་འབྲས་སུ་རྒྱམ་པར་སྒྱིན་པ་རྒྱམས་བདག་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པར་གཞན་དང་ཕུན་མོང་དུ་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་བརྟོ་བར་བྱས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཀྱང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཁམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་རྟེན་སྒྱུ་རྟེན་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་བཞིན་མོས་པའོ་ཞེས་པ་རྟེན་ལྟར་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་དང་མ་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕར་ཕྱིན་དུག་སྟེང་ནས་སྒྲུན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་མཛོན་དུ་མཛད་པ་བཞིན་བདག་གིས་ཀྱང་ཕར་ཕྱིན་དུག་སྟོན་པས་མཛོན་པར་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མོས་པས་ཀྱང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཁམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་དམིགས་པའི་དགའ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་རྟེན་སྒྱུ་དུན་པ་དང་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྟོན་ཅིང་འབྲས་སུ་སེམས་ཅན་རྒྱམས་དང་ཕུན་མོང་དུ་འདོད་པ་དང་། སྤྱི་མེད་འཕྲོག་པའི་ཡིད་བྱེད་བཞི་པོ་དེས་རང་གི་ཀུན་གཞི་རྒྱམ་སེས་གྱི་ཁམས་ལ་ཡོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུག་གི་ས་པོན་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་ཁམས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། གོང་འོག་གི་གོ་རིམས་ཀྱང་རིམ་པར་ལྟར་

འབྲུང་བ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། འདིར་ནི་གཞུང་ཆོག་མདོར་བསྐྱས་སྤྱེ་འཆད་དོ། །མཐུ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་དག་གིས། དགའ་དང་ཞེས་པ་འོག་ནས་འཆད་འབྲུར་ལྟར་རང་ལ་མཐུ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་གིས་
 དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེས་པར་མི་སྒྲོ་དང་ཞེས་པ་མཐུ་དང་ལྷན་ན་བདག་གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པ་དང་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་དེས་པར་མི་སྒྲོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉིན་པོ་
 ལ། མི་སྒྲོ་བའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱི་མེད་བྱང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་པར་བྱིན་རྣམས་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱུང་བ་དང་། གཉིན་པོ་སྒྲིན་སྤྱོད་སྤྱུང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་བཞི་འབྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །མཐུ་རྣམ་པ་བཞི་ནི་པར་
 བྱིན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤྱུང་བའི་མཐུ་འཕམ་རྣམས་པ་ཡོད་པ་དང་། གཉིན་པོ་པར་བྱིན་གྱི་ཆོག་སྒྲིན་པའི་མཐུ་དང་། བདག་དང་པོ་རྣམ་ལ་པན་འདོགས་པའི་མཐུ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་རྣམ་སྒྲིན་དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་
 འབྲས་བུས་པར་བྱིན་སྤྱུང་བ་ལ་རྣམས་པ་ཐོབ་པའོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྱིར་བའི་མཐུ་ནི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེན་སྒྲིན་པས་སེར་སྤྱོད་སེལ་རྣམས་པར་མཐོང་བ་སྤྱོད་གཞན་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཆལ་རྒྱལ་ཁོང་ཁོང་ཁོ་ཁོ་
 རྣམ་གཡོང་ཤེས་འཆལ་སྤྱུང་རྣམས་པའོ། །ཆོག་སྒྲིན་པ་ནི་པར་བྱིན་དུག་གི་བསོད་ནམས་དང་ཡོ་ཤེས་གྱི་ཆོག་སྤྱོད་པས་གསལ་གསལ་ཤིང་སྒྲིན་པར་མཐོང་སྟེ། བྱིན་རྒྱལ་བཟོད་གསུམ་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོག་སྤྱོད་དང་། ཤེར་ཏིང་གཉིས་ཡོ་

सगलः सः हरिः दर्शयति सः सः सः

མཛེས་པ་ལྟུང་།

མི་སྒྲིལ་དང་། དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་བསྐྱེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་མཉམ་པ་ལ་སྟགས་པའི་སྒྲིལ་ནས་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྒྲིལ་པ་ལ་མི་སྒྲིལ་བ་སྟེ་རང་པར་ཕྱིན་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་
འགོད་པ་ལ་དེའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལོག་སྒྲུབ་དང་། ཆ་གང་བཀའ་སྒྲིལ་པ་ལ་དུབ་སྟགས་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཅི་ཕུང་ཡང་ཡིད་མི་སྒྲིལ་བར་ཆོས་སྒྲིལ་པས་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲིལ་བ་དང་གཉེན་པོ་སྒྲུབ་པ་
ཡིད་ཕྱེད་ལ་རྣམ་གངས་བཞི་སྟེ། སར་ཕྱིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སུ་ནས་སེས་རབ་འཆལ་བའི་བར་རྣམས་སྟེག་པ་མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ་དེ་དག་ཕུང་ན་སོ་སོར་བཤགས་པ་བྱ་བ་དང་། གཉེན་པོ་སྒྲིལ་པ་སྟགས་དུག་པོ་
རང་དང་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་བ་དང་། སར་ཕྱིན་གྱི་ཆོས་ཐབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་བར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། བཤགས་པ་ཡི་རངས་གསོལ་
གདབ་དེ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པའི་རང་གཞན་གྱི་དགེ་ལུ་ཐམས་ཅད་བྱ་མེད་ཕུང་རྒྱུ་གྱི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྒྲོལ་བ་བཞིའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། སྟེག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སོ་སོར་བཤགས་སོ། །དགེ་བའི་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་
སུ་ཡི་རང་བར་བཞུའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་བསྒྲུལ་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །བདག་གཞན་བྱ་ན་མེད་པ་ཡི་སེས་ཀྱི་མཆོག་དམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རབ་རྒྱ་དྲུང་བ་ཡིད་ཕྱེད།

༡༢། །ཡང་དག་པར་ནོད་པ་ཡིད་བྱེད་སྟོགས་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རི་སྐད་བསྟན་པ་འདི་དག་ཡིད་ལ་བྱས་པས་པར་བྱིན་གྱི་ཁམས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། རབ་དྲུང་ཞེས་པས་པར་བྱིན་དུག་གི་ཚས་དང་
 རོན་ལ་ཡིད་རབ་དྲུང་བ་བྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་རབ་དྲུང་སྤངས་པ་ཡིད་བྱེད་དེ། ཚས་དང་རོན་ཞེས་པ་པར་བྱིན་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཚས་དང་རོན་པར་བྱིན་ཉིད་དམ། ཡང་རྒྱ་པར་བྱིན་ཚས་དང་། རོན་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་བྱ་སྟེ། མཛོལ་ན་
 པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ནི་རྫོགས་སྟོན་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཡང་དག་ནོད་པ་དང་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་དང་ནས་པར་བྱིན་སྟོན་པའི་ཚས་ཚོ་ལ་
 ཞིང་ཡང་དག་པར་ནོད་པ་ནི་ཡང་དག་ནོད་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། གཞན་ལ་སྟོན་པར་འདུན་པ་དང་ཞེས་པ་ཚས་དེ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་དག་འབའམ་བདུན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་གསུམ་ནི་བཤད་པའི་སྐབས་སོ། །གོ་ཆ་དང་ནི་ཞེས་
 པ་པར་བྱིན་ཚད་དཔག་དུ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གོ་ཆ་བགོ་བགོ་ཆ་ཡིད་བྱེད་དང་ནི། སྟོན་ལམ་དང་ཞེས་པ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་པར་བྱིན་དུག་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་དག་པའི་བསེལ་གཉེན་དང་། ཉེ་དུ་དང་ལུས་དང་
 ཡོངས་སྟོན་ལ་སྟོགས་ཚད་པའི་སྟོ་ནས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བསྒྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅིས་སྟོན་ལམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མཛོལ་པ་དག་འདང་ཞེས་པ་སྟེ་བ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱ་མེད་བྱང་རྒྱལ་

འཕྲོ་བ་པའི་རྒྱ་པར་ཕྱིན་རྒྱལ་པ་པ་པ་ལ་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་གསུམ་ནི་པར་ཕྱིན་གྱི་གདམས་པ་རྗེས་པསྟན་པ་ཞིན་འདུག་པ་དོན་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཐབས་དང་ལྟན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 ནི། རྩ་བའི་ཡིད་ཅེས་པས་པསྟན་དེ་པར་ཕྱིན་རྒྱལ་པ་རང་གིས་དངོས་སུ་སྒྲུང་བ་འབའ་ཞིག་རྒྱུ་མ་ཐད། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་རོ་ལྟར་པའི་རྒྱལ་གྱིས་པར་ཕྱིན་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་པར་
 རྩ་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ལྟོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྒྱལ་པ་པ་ཞིན་ཕྱིན་ལོགས་རྒྱལ་པ་དུག་ལ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཡང་དག་ལྟོ་བ་མཆོག་དང་ཞེས་པའི་པར་གྱིས་པསྟན་དེ། པ་ཞིག་པ་ཞིན་པར་ཕྱིན་དུག་གི་མཐུ་ཐོབ་པ་ལ་ལྟོ་བ་ཡིད་
 བྱེད་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོ་བ་ཡིད་བྱེད། དེ་པ་ཞིན་གསེགས་པ་མཆོད་པ་ལ་ལྟོ་བ་ཡིད་བྱེད། དག་པའི་པ་ཞིན་གཉེན་པསྟན་པ་ལ་ལྟོ་བ་ཡིད་བྱེད་པ་ཞིན་། དེ་ལས་དང་པོ་ཕྱིན་པ་ལོགས་མེ་མེ་ལ་ཡང་
 ཕྱིན་པའི་ཕྱིན་པ་ནས་ཕྱིན་པའི་ལོགས་རང་གི་པར་དུག་མེ་དུག་མེ་ཡོད་པ་སུམ་རྒྱ་རྒྱ་དུག་དུག་པའི་རྒྱལ་གྱིས་པར་ཕྱིན་དེ་རྒྱ་བྱ་ལ་འདུག་རྒྱས་པའི་མཐུ་ཐོབ་པ་ནི་ལྟོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་པོའོ། །ཕྱིན་ལོགས་ཕྱིན་དུག་མེ་མེ་
 ཡང་དུག་དུ་འདུར་རྒྱལ་རང་རང་གི་དངོས་པོ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིན་པ་ལོགས་རང་རང་དང་། དེའི་ཆེ་གཞན་ལ་པན་གདགས་པའི་ཆ་ནས་ཕྱིན་པ་ཉེས་ལྟོད་རྒྱལ་པ་དང་དག་པ་དེ་བྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་རྒྱལ་

ସମ୍ପାଦକ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କୁମାର ମହାନ୍ତି

五、

[illegible]

5

བར་འགྱུར་བ་སྟོན་ཀྱི་སྒྲིན་ཡོད་པ་དང་། སྒྲིན་སྟོན་ལ་དེ་ལས་ལྟོག་པའི་ཡོན་ཏྲན་ཡོད་པ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉིན་པོ་གཉིས་པོ་དག་ལ་སྒྲིན་དང་ནི་ཡོན་ཏྲན་ཡོད་པ་དོན་སྟོན་མཐུང་ཡང་དག་པ་རིག་པས་ཤེས་ནས་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཚོགས་གཉིས་པོ་བསགས་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་དགའ་བ་ནི་བསགས་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཡིས། དགའ་བ་དང་ཞེས་པས་བསྐྱར་རྟེ། སྒྲིན་རྒྱལ་བཟོད་གསུམ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་
 ཤེར་ཉིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། དེ་དང་དེའི་བརྩོན་པ་དེ་དང་གཉོང་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཚོགས་བསགས་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི། བསགས་པ་དྲན་ནས་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་ཆེན་པོ་མཐོང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་དོན་
 ཆེན་མཐོང་བ་དང་ཞེས་པས་བསྐྱར་རྟེ། སྒྲིན་པ་ལ་སྟོན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྒྱམས་བྱང་རྒྱལ་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་དོན་ཡིན་ཏེ་རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། སྒྲིན་སྟོན་ཕར་ཕྱིན་རྒྱམས་བྱང་
 རྒྱལ་ཆེན་པོ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་དོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་མཐོང་བའོ། །རྒྱལ་འབྱོར་ཞེས་པས་ཕར་ཕྱིན་དུག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞིག་ནས་དང་ལྟག་མཐོང་
 ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་བསྐྱོམ་པ་ནི། རྒྱལ་འབྱོར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་པས་རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཕར་ཕྱིན་རྒྱམས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ཡིན་པར་གཡང་ས་ལྷ་བུར་ལྷ་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་འཛིན་པ་གསུམ་གྱི་གཉིན་པོའི་རིམ་པ་ལྷར་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཡིན་ཏེ་དེས་དེ་དག་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །འདུས་བུས་ལ་
རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་། ཟག་བཅས་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པ་དང་། ཚེས་རྒྱུ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མ་ཞི་བར་འཛིན་པའི་ལོག་པར་འཛིན་པ་བཞིའི་གཉིན་པོར་རིམ་པ་ལྷར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་རྟག་བསྟེན་པ་དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་ཞེས་བྱའི་ཚེས་གྱི་མདོ་བཞི་བསྟན་པ་དེས་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྷར་ཡིད་བྱེད་དེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་ཐར་ཕྱིན་གྱི་ཁམས་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྷར་རབ་དྲུང་ནས་མདོན་དགའི་བར་དུག་གི་རྒྱས་བཤད་ནི་མོས་པ་དང་། ཚེས་ཚེ་ལ་དང་། ཚེས་བཤད་པ་དང་། ལྷ་བ་པའི་ལེའུ་གསུམ་དང་། གདམས་དག་དང་། རྗེས་བསྟན་
དུག་དང་སྟུར་བ་ཡིན་ལ། བྱ་བའི་ཡིད་ཅེས་པ་ཐབས་ལྷན་གྱི་ལེའུ་དང་། ཕྱིན་ལོགས་དུག་ལ་མཐུ་ཐོབ་པ་པར་ཕྱིན་གྱི་ལེའུའི་བར་ཕྱིན་དུག་དང་། ཐམས་ཅན་ཡོངས་སྟོན་བསྟུ་དངོས་དང་སྟུར་རོ། །མཚན་བསྟན་བཅུ་གསུམ་
མཚན་བསྟན་ཚད་མེད་གྱི་ལེའུ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དོ་ཚན་ས་ལོག་པར་འཛིན་པ་བདུན་སྟོང་པའི་བར་ནི་བྱང་རྒྱུ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ལེའུ་ལས་རིམ་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ངོ་མཚར་དང་ངོ་མཚར་མེད་པའི་ཡིད་བྱེད་

सुभासचन्द्रबोसः

25

རྟེན་ འབྲས་བཏུབ་པ་ལས་འབྲས་སྒྲེ་བ་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ངོ་མཚར་མི་ཆེ་བ་ལྟར། རྒྱ་པར་བྱིན་ཆོད་མེད་པ་སྤྱད་པའི་འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་ཆོད་མེད་པ་ཐོབ་པའང་ངོ་མཚར་མི་ཆེ་ལ། བདག་དང་
 གཞན་མི་མཉམ་པར་འཛིན་པས་བདག་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་ན་ངོ་མཚར་གྱི། བདག་གི་འདུ་གེས་ལུན་རིང་པོར་གཉེན་པོ་བསྒྲུམ་པས་སྤངས་ཏེ་བདག་དང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་དེས་བདག་ལ་
 རི་ལྟ་བུར་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ངོ་མཚར་མི་ཆེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་པལ་པ་རྣམས་ལས་མཆོག་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་སྒྲིན་སོགས་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཕན་བཏགས་པའི་ལན་དུ་ཆངས་པ་སོགས་གྱིས་མཆོད་པར་
 བཀུར་སྒྲིར་བྱས་པ་ཡང་དང་དུ་མི་ལེན་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དེས་མཆིལ་མའི་རྟོག་གུ་བཞིན་དུ་སེམས་ན་པལ་པས་ཕན་ལན་བྱེད་པར་རེ་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་དེས་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་བརྩེ་བས་ཕན་གཏགས་པ་ཡིན་པས་
 ལན་ལ་མི་རེ་བ་ཅུ་ལ་ངོ་མཚར་མེད་དོ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལ་མི་རེ་བའང་ངོ་མཚར་མི་ཆེ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དེ་དག་འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་སྒྲིན་མི་འདོད་དེ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྤྱ་གསུམ་དང་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་
 ཐོབ་པར་དེས་པའི་བྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྒྲུམས་པ་དང་ཞེས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་སེམས་སྒྲུམས་པར་བྱས་ཏེ་པར་བྱིན་ལ་འགོད་པ་ནི་སྒྲུམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་འདི་ནི་དོན་གཉེར་བ་ལ་བྱོགས་

ལན་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་རྟོན་ལན་མི་ལོན་ལ། ལན་དུ་རེ་བ་གཞན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ལོངས་སྟོན་རྣམས་ལ་མ་ཆགས་དང་སྟགས་ནས། དེ་བཞིན་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་ཡིན་ཞེས་པས་བསྟན་
 ཏོ། །གསུམ་དུ་སྟོན་དང་ཞེས་པ་རེ་བ་ཡིད་བྱེད་དམ་འདོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཞིག་འདོད་ཅི་ན་འདི་གསུམ་དུ་རེ་ཞིང་འདོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་མཐར་ཐུག་པར་རེ་བ་འཇམ་འདོད་
 པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཐར་ཐུག་པར་རེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་རེ་བ་འོ། །དེའི་དང་པོ་ས་དང་པོར་སྟོན་པའི་ལར་ཕྱིན་ཇོགས་པའི་སྟོན་པའི་ས་མཐར་ཐུག་པ་ནས། ས་བརྩུ་བར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལར་ཕྱིན་ཇོགས་
 ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྩུ་མཐར་ཕྱིན་པར་འདོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ས་བརྩུ་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དུས་དང་སངས་རྒྱས་ནས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེ་བྱེད་པར་འདོད་པ་འོ། །འདི་ནི་གཞུང་དུ། ཏུག་དུ་འཕེལ་དང་སྟགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏོ། །རྒྱན་དུ་འོ། །ཞེས་པ་ལར་ཕྱིན་པར་འགའ་སྟོན་པར་འགའ་མི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
 པར་ཆུ་པོའི་རྒྱན་བཞིན་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སྟོན་པ་ནི་རྒྱན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་གང་མས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་ཆུང་མི་ཟ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིགས་སྤང་ཡང་དག་བསྟེན་སྟགས་རྒྱལ་

[illegible]

བ་བཅོས་དང་ཡང་དག་ལ། མ་དད་བ་དད་དད་བ་དད། ཞེས་བ་པ་རོལ་ཕྱིན་བ་དུག་ནི་གཟུགས་བརྟན་ནམ་བཅོས་མ་བསྒྲེལ་བ་ལ་མ་དད་བ་ནི་མི་མོས་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལོ། །བཅོས་མ་ནི་སྒྲིན་བ་མ་དག་པ་ལམ། སྒྲིན་མ་དོག་
 བྱེད་བ་སོགས་ནས། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་མ་དག་པ་ལི་བར་རོ། །ཡང་དག་པ་ལི་བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་བ་རྣམས་བསྒྲེལ་བ་ལ་དད་བ་ན་མོས་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལོ། །འདི་གཉིས། ལྷལ་བ་དང་ནི་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་བ་
 བཞིན་ནོ། །དང་དུ་མི་ལེན་ཡིད་བྱེད་དང་ཞེས་བ། རང་ག་ཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སེར་སྒྲ་སོགས་པར་ཕྱིན་རྣམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལྷུང་ན་ཤེས་རབ་དང་ལྟན་པ་ལི་གཉིན་པོས་འདུལ་བར་བྱེད་ཅིང་དང་དུ་མི་ལེན་བ་ནི། དང་དུ་མི་ལེན་
 བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལོ། །འདི་ནི། ལྷོ་ལྟན་དེ་དག་ས་ཀྱན་དུ། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་བ་བཞིན་ནོ། །ལུང་བསྟན་ཞེས་བ་དེ་བཞིན་གསེགས་བ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་ཀྱི་ལུ་བྱོད་ཇི་སྟེད་ཅིག་ན་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་བ་
 རྣམས་རྫོགས་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ལི་བྱང་རྒྱལ་དུ་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་བ་ཐོབ་བ་ལ་དགའ་བ་ལམ་འདོད་བ་ནི། ལུང་བསྟན་བར་འདོད་པ་ལོ། །ཡང་ན་ས་བརྒྱུད་པ་ལི་དུས་སུ་ལུང་སྟོན་བས་ན་ས་བརྒྱུད་བ་ཐོབ་
 བར་འདོད་པ་འདི་ནི། ལུང་བསྟན་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཞེན་གང་ཟག་དུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་བསྟན་བ་བཞིན་ནོ། །ངེས་པར་དགའ་བ་ལོ་ཞེས་བ་ངེས་པ་ལི་ས་ལ་གནས་བ་ཐོབ་བར་འདོད་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་

པ། བདག་གིས་ཀྱང་ཡར་ཕྱིན་རྣམས་ལ་རྒྱན་དུ་སྦྱར་བས་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གཞན་རྣམས་དང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མཉམ་མོ་སྒྲུལ་དུ་རྟོག་པ་ནི་མཉམ་པར་རྟོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །མཆོག་ཆོས་རྣམས་ལ་ཞུགས་པ་
 ཡིས། བདག་ཉིད་མཆོག་རྟེན་པའི་འཛིན་ཕྱིར། ཞེས་པ་བདག་མཆོག་རྟེན་པའི་འཛིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། ལམ་མཆོག་རྟེན་པར་པ་པོ་ལ་རྟེན་པ་རྟེན་པ་ལ་སྦྱོར་པས་འབྲས་ལུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པས།
 ལམ་དང་འབྲས་ལུ་མཆོག་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིས་བདག་ནི་ཉན་རང་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ལས་མཆོག་རྟེན་པའགས་པར་རེས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་པ་པོ་ལ་རྟེན་པ་བརྟུ་ལ་དམིགས་
 པའམ་དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱང་པ་ཡི་དགོ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདི་དག་ནི་རྟེན་པར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡི་རྒྱད་ལ་ཡར་ཕྱིན་བརྟུ་ཡི་ཁམས་ནི་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མ་འདི་གསུམ་གཤོན་མི་ཟ་བར་བྱ་
 པ་དང་། རྟེན་པར་བྱ་བ་དང་། ཡར་ཕྱིན་གྱི་མཆོག་གམ་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ལ་བཅད་ལྷ་དང་སྦྱོར་རོ། །འདི་མན་ཆད་ལ་ཡིད་བྱེད་མ་གསུངས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ལེའུའི་ཆོས་དང་བདེན་པ་རིགས་པ་ཐེག་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཞི་
 ཆོས་ཆོས་སྐུ་འདུས་ཐེན་པ་དང་། དེ་མན་ཆད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་དང་། སྦྱོར་པའི་ལེའུའི་རྟེན་པ་ནས་སའི་བར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཅམ་ཡིན་ལ་འབྲས་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བཅད་རྣམས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་

༡༢། །ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་འདི་རྣམས་ལ་ཡིད་བྱེད་སྒྲིལ་དུ་སྦྱར་མི་དགོས་ཏེ་གོང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་དམིགས་ནས་དགའ་བ་ཡིད་བྱེད་ནས་བདག་མཆོག་དུ་འཛིན་པའི་ཡིད་བྱེད་གྱི་བར་ནང་གི་བྱེ་བྲག་
འགའ་ཞིག་སོ་སོར་མ་བརྩིས་པར་སྦྱར་རྣམ་གྲངས་ལྟ་བུ་དགའ་ཅིག་ཙམ་འདུག་ལ། ཡིད་བྱེད་འདི་ཐམས་ཅད་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཁམས་རྒྱས་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་འདིར། གཞུང་འདིའི་ལེའུ་གོང་འོག་གི་མདོ་ཆེངས་ལྟ་བུར་ཡང་
མཐོང་སྟེ། རྒྱ་དམིགས་སོགས་བདུན་པོ་འདིས། སྦྱབས་འགོ་ནས་བྱང་ཆུབ་པར་གྱི་ལེའུ་བརྩའི་དོན་གྲང་སྦྱར་བསྟུས་ཏེ། རྒྱ་དམིགས་ཞེས་པས་རིགས་དང་། རྟེན་ལ་དེ་རྗེས་དུན་ཞེས་པས་ལམ་གྱི་གཞི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནང་
གི་རྟེན་དང་། སེམས་སྐྱེད་ལེན་པའི་ལུལ་ལམ་བྱེད་རྟེན་མཆོག་གསུམ་ཡང་བཟུང་ནས་སྦྱབས་འགོ་ཡང་བསྟུས་ལ། རི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་བྱང་ཆུབ། ལྷག་མ་བཞིས་མཐུ་དང་ཡོངས་སྒྲིན་སྦྱབ་པ་རྣམས་ཤུགས་
གྱིས་བཟུང་བས་ལེའུའི་གོ་རིམས་ལྟར་སྦྱར་དུ་མིད་གྲང་དོན་ཆང་བར་སྦྱང་ལ། དེ་མན་ཆད་ནས་མོས་པ་སོགས་དང་གོ་རིམས་མཆུངས་པར་འདུག་པ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བའི་བྱེ་བྲག་བཤད་པ།
རྒྱས་དང་ལྷག་པའི་བསམ་དང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། བཤད་པར་བྱ་བ་ལུང་གི་ཆོས་དང་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་ཆོས་རི་ལྟར་བཅའ་བ་དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་དུ་བྱིས་ནས་རྣམ་གྲངས་བརྩུ་གསུམ་གྱིས་

བརྟན་པ་ནི། དེ་ཡང་སོ་སོའི་སྒྲི་བོའི་དུས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་ནས་བརྟམས་ཏེ་མོས་པ་སྟོན་པའི་ས་འཛིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་དུ་ཆོས་བཅའ་བ་ནི། ཅུར་བའི་ས་བོན་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་དང་། མོས་སྟོན་པ་འཛིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་གི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིའི་རྒྱན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྟེན་པ་ནས་བརྟམས་ཏེ་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་ཆེ་ན་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྟན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་
 དང་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་སེམས་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བརྟུན་པ་ནས་བརྟུ་པའི་བར་གྱི་ཆོས་རྟོགས་པ་ནི་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་སྟེ་བའི་རྣམ་
 གྲངས་གསུམ་ནི། བརྟན་པ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཡང་བྱང་སེམས་དེ་དག་གི་ནི་འཛིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་མོས་སྟོན་གྱི་ས་ན་སྤང་བྱ་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་སྟེ། བསམ་པ་མི་
 བརྟན་པ་དང་། དགོ་སྒྲིག་གི་གོགས་ཀྱིས་འགྱུར་པ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་མ་སྤངས་པ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་སྤང་བྱ་བར་ཆད་གྱི་ཆོས་དེ་དག་མེད་པས་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ས་བརྟུན་པ་ནས་བརྟུ་པའི་
 བར་གྱི་ཆོས་རྟོགས་པ་ནི་དབང་འབྱོར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། མངོན་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་དབང་འབྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤང་བྱའི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ་གསུམ་

༡༩། །དང་། །ཡང་ཕུང་རུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཆོལ་བ་ནི། ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱིན་བཞིན། སོ་སོའི་སྒྲུ་བོ་ཆོག་སེམས་ལམ་དང་སྒྲོར་ལམ་བཟོད་པའི་བར་དུ། ཆོས་སྒྲུའི་རིག་སེམས་འདྲའི་རྒྱ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་མ་
 ཐོབ་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་མེད་པ་དང་། །འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་གི་དུས་ན་གཟུང་འཇིག་སྤངས་པས་ཆོས་སྒྲུའི་ཆ་ཤས་རྟེན་པས་སྒྲུ་དང་བཅས་པ་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསུངས། །འཇིག་མོས་སྒྲུ་དང་ཆོག་སེམས་ལམ་འབྲིང་གི་བར་སྒྲུ་མེད་དང་།
 ཆོག་སེམས་ལམ་ཆེན་པོ་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་དེང་རེ་འཇིག་ཐོབ་པ་ནས་སྒྲོར་ལམ་བཞིར་ཆོས་སྒྲུའི་རྒྱ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྟེན་མཐུན་རིམ་གྱིས་རྟེན་པ་སྒྲུ་བཅས་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་བདེན་དོན་མདོན་སུམ་མཐོང་
 པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་བཅས་པ་ཐོབ་པའི་སྒྲུ་རྟེན་པའམ་ཐོབ་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ནས་བརྒྱ་པའི་བར་གྱིས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྩོལ་མེད་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་སེམས་པ་དང་བཞིའོ། །ཡང་ང་རྒྱལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱི་
 བ་གསུམ་ནི། ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་སོ་སོའི་སྒྲུ་བོའི་དུས་ན་ང་རྒྱལ་གྱི་ཤས་མང་བ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་ང་རྒྱལ་ཕྱ་བ་དང་ཞེས་ཀྱང་བརྟག་སེམས་སྤངས་པ་དང་གཉིས་པ་ནས་ལྟན་རྟེན་གྱང་ཅི་རིག་སེམས་སུ་སྤངས་
 པས་སོ། །ས་བརྒྱད་པ་ནས་བརྒྱ་པའི་བར་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པས་ང་རྒྱལ་མེད་པར་འདོད་དོ། །འཇིག་པ་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཅོལ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་དང་། སྤང་བུ་སྤང་བ་གཉིས་ལས་

དང་པོ་བརྟན་ཆོས་གཟུགས་དང་སོགས་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་སྟེ། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བའི་འབྲས་བུ་གཟུགས་ཅན་ལུས་དང་། གཟུགས་ཅན་མིན་པ་སེམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏྲན་མཚན་
 བཟང་པོ་སྙམ་བརྟུ་བྱ་གཉིས་དང་དེའི་ཆ་གས་དཔེ་བྱད་བརྟུད་ཅུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཆོས་ཐོས་བསམ་བསྒྲམ་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མིན་པ་ཆོར་འདུ་འདུ་བྱེད་རྣམ་སེས་ཀྱི་སྤང་པོ་བཞི་
 ལ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་མེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡང་ཆོས་ཡིན་ཏེ་ཆོས་སེས་ནས་ཉམས་སུ་བྱངས་པས་མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྤང་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གཏྲན་དུ་ཞེ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 མདོན་པར་སེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ལྷག་ཐོབ་པ་ཡང་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ན་ཡང་སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏྲན་མི་བཟང་པ་ཡང་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་ལས་འབྱུང་བས་ན་དེ་ལྟར་ཆོས་བཅའ་ཞིང་ཉམས་
 སུ་བྱངས་པས་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏྲན་དང་གཟུགས་མིན་གྱི་ཡོན་ཏྲན་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཞེ་བ་དང་། དབང་ལྷག་དང་། མི་བཟང་པ་བཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་། ཆངས་པས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ན་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔས་ཆོས་ཆོལ་བར་འགྱུར་རོ། །བཞི་ནི་དགོན་པའི་ཕྱིར་རིན་པོ་ཆེར་འདུ་སེས་པ། ནད་མེད་པའི་རྒྱའི་ཕྱིར་སྤྲན་དུ་འདུ་སེས་པ། མདོན་པར་སེས་པས་ལྷག་པའི་ཕྱིར་ནོར་དུ་འདུ་སེས་པ། མི་བཟང་པའི་རྒྱའི་ཕྱིར་སྤང་

संस्कृत-संज्ञा-सूची

མཛེས་པ་གྲགས་པ།

པར་རྟོག་པ་དང་། ཏུ་མ་ཉིད་དམ་ཐ་དད་ཏུ་རྒྱམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཚེས་རྒྱམ་ས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་པོ་ཉིད་ཏུ་རྒྱམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དེའི་བྱུང་པར་ཏུ་རྒྱམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མིང་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་དོན་ལ་རྒྱམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དོན་
ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་མིང་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱམ་པར་རྟོག་པ་བཅུ་པོ་ཚེས་ཀྱི་དོན་གཤམ་པའི་སྒྲི་ནས་ཡང་དག་པར་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཤམ་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་ཡོད་བཞིན་ཏུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་གསུངས་པ། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་ཚེས་རྒྱམ་ས་ཐ་སྟོང་ཏུ་མེད་པར་འཛིན་པ་ནི་ཆད་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་པས་བསལ་བ་བྱ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་
རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་སྤྱང་བ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཚེས་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཡང་དག་ཡང་དག་པ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མཐའ་མིན་ནོ། །མེད་པའི་མཐའ་བསལ་བ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡོད་
བཞིན་ཏུ་ཞེས་པས་ཐ་སྟོང་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་སྤྱང་བ་འདི་གང་ཟག་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྟེ་པོ་རྒྱམ་ས་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་པ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་བཟུང་ན་ཡོད་པའི་མཐའ་ཡིན་པས་དེ་སེལ་
བྱེད་གྱི་གཉེན་པོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་གསུངས་ཏེ་གང་ཟག་ཏུ་སྤྱང་ཡང་དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མེད་དེ་བདག་སྤང་པོ་དང་གཅིག་མ་ཡིན་ལ་ཐ་དད་ཏུ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་

ཀླུ་

2. 凡在 1990 年 12 月 31 日以前

གཉིན་པོར། གཟུགས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚེས་ཅན་ནམ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་དེ་
 ཉིད་སྟོང་པར་གནས་ཀྱི་དེ་ལས་ལོགས་སྤྲིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་མེད་དེ་མེད་ཚེ་བ་བཞིན་དུ་ཚེས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱུང་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་དེས་པར་འགྲོལ་བ་ལས། འདུ་བྱེད་
 ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་རྟོགས་པ། དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྒྲིན་བཞི་
 རེ་བཞི་རེ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ལུས་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་དང་། ལུས་པ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དེའི་བྱུང་པར་གྱི་ཚེས་སུ་རྟོག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉིན་པོར་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེད་ཅམ་མོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པ་མེད་དང་བརྟུངས་བཞག་པ་ཅམ་མོ་གཏོགས་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་སྟོང་པ་སོགས་དང་ས་སྤ་བ་ཚུགས་ཤིང་བ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གང་ཡང་མེད་ཅེས་སོ། །བྱུང་པར་དུ་རྟོག་
 པའི་གཉིན་པོ་གཟུགས་སྟེ་བ་ཡང་མེད། འགག་པ་ཡང་མེད། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་སོགས་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་སྒྱུར་ཏེ་གསུངས་པ་བཞིན། དོན་དམ་པར་ཚེས་གང་ཡང་ངོ་བོ་མེད་

3

མ་ མཛད་པ་ བཞི་ རེ་བཞི་ ལྟེན་

༡༡། །པ་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྟོགས་པའི་བྱུང་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལུམ་པ་སྟོགས་ཀྱི་མིང་བརྟོན་པ་ན་མིང་དོན་འབྲེས་ནས་མིང་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་དོན་དུ་རྟོག་པ་དང་། དོན་ལུམ་པ་སྟོགས་ཀྱི་དངོས་
པོ་ལ་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་མིང་དུ་རྟོགས་པའི་གཉེན་པོར། མིང་ནི་བཅོས་མ་རྟུན་པ་ཞེས་སྟོགས་གསུངས་ཏེ། མིང་དོན་གཉིས་དོ་བོས་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་སྒྲུབ་ལུས་དོན་དེ་གོ་བར་བྱ་བྱིར་གྱོ་བུར་བར་བྱས་པ་ཙམ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་མིང་བཞིན་དུ་དོན་དེར་འཛིན་པ་དང་། དོན་མཐོང་བ་ན་དོན་དེ་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་འདི་ནི་མིང་འདི་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་འཛིན་པ་ནི་བྱིས་པའི་སྒྲོས་མིང་དང་དོན་དུ་སྒྲུབ་བྱུགས་པ་སྟེ་ཡང་དག་པར་ན་བརྟོན་བྱའི་དོན་གང་ཡང་མ་
གྲུབ་པས་རྟོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མིང་གིས་བརྟོན་དུ་མེད་པ་མིང་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་མིང་ཙམ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །ལྟ་བུ་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཅའ་བའི་ཆེ་བ་བརྟོན་པའི་སྒྲོ་ནས་དོན་
བཟུང་བ་ནི། ལེའུ་འདིར་རིམ་གྱི་དབང་པ་དེ་ལྟར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་དང་། བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་ལྟན་པའི་ཐབས་ཀྱི་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་ལ། ཆོས་ཆོལ་བ་ལ་ལེ་ལོ་དང་ཁྱམས་དང་
འབྲུལ་བ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དུག་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ངེས་པའམ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་དང་བཅའ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱན་རྟོག་དང་དོན་དམ་པས་བཟུས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་སུ་

བཀའ་བམ་མའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུབ་

ལྷོ་རྒྱ་ལྷོ་རྒྱ་

བཅུ་ལ་བཞེས་སོ། །འདི་ལ་སྟོ་བརྟན་འགྲེལ་པའི་འགྲུར་ལྟར་ན། བདེན་པ་གཉིས་ལྟན་ཆོས་ཉིད་དམིགས་པས་ན། ཞེས་འདུག་གོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་བཅུ་ལ་བ་དེ་ཕྱིར་དུས་རྟག་རྒྱ་སྟེ་དགུ་རྒྱུ་མཁས་ཀྱི་སྟོན་པར་འགྲུར་ཏེ། གཞན་ལ་
 ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྒྱ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོག་ས་ཀྱིས་གང་བ་བཞིན་དུ་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀྱི་ལོན་ཏན་རྒྱུ་མཁས་ཀྱིས་རྒྱད་གང་
 བར་འགྲུར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། ཆོས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་པའི་ལེའུ་སྟེ་བརྟག་ཉིས་པ་རྒྱུ་མཁས་པར་བཤད་པའོ། །གཞན་ལ་ཆོས་བཤད་པའི་ལེའུ་འདི་ལ། ཆོས་ལ་སེར་སྒྲ་མེད་པར་གཞན་ལ་བསྟན་འོས་
 པའི་འཐད་པ་བསྟན་པ། ཆོས་བསྟན་པའི་དགོས་པ། རི་ལྟར་སྟོན་པའི་ཚུལ། བསྟན་བྱ་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་བསྟེན་པ་ལྟ་ལས། དང་པོ། བརྟན་པ་རྒྱུ་མཁས་ནི་སྟགས་ཆོག་ས་བཅུད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་པ་རྒྱུ་མཁས་ཀྱིས་ཆོས་རྟེན་པ་གྲུར་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་གྲུར་པ་ན་ཆོས་ལ་སེར་སྒྲ་མེད་པར་སེམས་ཅན་རྒྱུ་མཁས་ལ་བཤད་པར་བྱས་ནས་རང་གི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྒྱུ་མཁས་
 རྟོགས་པ་དང་སེམས་ཅན་གཞན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་འདི་བས་ལྟག་པའི་ཐབས་གཞན་མེད་པས་ཅི་ནས་འཆད་དགོས་ཏེ། བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱུ་མཁས་ནི་ལུས་སམ་སྟོག་སྟོན་གྱི་དགོ་པ་བསྟགས་པའི་ཆོག་ས་ཆེན་

གཞན་

[illegible]

2010

རྟེན་ རྟེན་པ་འི་ཆོས་མཐར་ཐུག་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་ཆོག་དང་ཡི་གེའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཆོག་དང་ཡི་གེས་བསྟན་པ་འི་ཡུང་གི་ཆོས་ལ་ཐོས་
 བསམ་མ་བྱས་པར་ནམ་ཡང་ཐོབ་མི་རུས་པས་ཡུང་གི་ཆོས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་འདི་ནི་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་རིག་རྟེན་པ་འི་ཐབས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་
 ཀྱི་རྟེན་པ་འི་ཆོས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་སོ་སོ་རང་རིག་མེད་པ་ལ་ཐད་ཀར་བསྟན་པར་མི་རུས་པས། དེ་འདྲའི་རྟེན་པ་འི་ཆོས་ནི་མཛོན་སུམ་དུ་སོ་སོ་རང་རིག་པར་བྱ་བ་འི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་
 རྣམས་ཀྱིས་ཆོག་དང་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་མ་བསྟན་པ་ལམ་བསྟན་པ་མེད་དེ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་འི་དོན་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོག་དང་ཡི་གེས་ཇི་བཞིན་མཛོན་མི་རུས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་འི་བརྗོད་པ་དང་རྟེན་པ་
 དང་དཔེ་དང་གཏུན་ཆོགས་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་སོ་སོ་རང་རིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཀ་སུམ་སོགས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་། རྣམ་མཁའ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གེས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་
 འཕགས་པ་འི་ཡི་གེས་དང་ལྟན་པས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་འི་བསམ་གཏུན་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་བསམ་གཏུན་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་པར་མི་རུས་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་འི་ཡི་

ཨྲ། །སེམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐོས་པ་སོགས་གྱིས་བསམ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་སྟོན་ཅི་དགོས་སོ། །འོ་ན་ཐབ་མོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་གྱིས་ངེས་པའི་དོན་མངས་རྒྱས་གྱི་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་སོ་སོ་རང་རིག་
པར་བྱ་བའི་དོན་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལུན་འདས་སྐུལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུས། ཞེས་པ་དཔེ་བཟུན་དེ། སྐུལ་ཆེན་པོ་ཨ་ཇ་གར་ཞེས་པ། རྒྱལ་
དུ་ཞིང་རྫོ་ཞིང་རྒྱ་བོ་ཡང་འབབ་པའི་བྱོན་ཡོད་པ་དེའི་ཁ་ནས་རྒྱ་ཡུང་བ་རྒྱང་རིང་པོར་རྒྱ་ཁྱང་ཆེན་པོ་བཞིན་དུ་བབ་པ་དེ་ལ་རི་དྲགས་རྣམས་གྱིས་རྒྱ་ཁྱང་ཡིན་པར་བསམས་ནས་འབུང་བ་ན་ཁ་རྒྱ་གདུག་པས་ཤི་བར་གྱུར་པ་
རྣམས་སྐུལ་དེའི་ཁའི་དཔུགས་རྒྱབས་པས་དངས་ནས་ཁར་འཛུད་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མངས་རྒྱས་སྐུལ་ཆེན་ལྟ་བུས། རིག་པ་བཞི་དང་ལུན་པས་ཤིན་དུ་རིགས་ཤིང་འབུད་པ་སྟེ་དོན་ཐམས་ཅད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་
པ་ནི་གསུང་རབ་གང་ཞིག་སྐུལ་གྱི་དཔུགས་དང་འདྲ་བར་ཕ་རོལ་འདྲེན་རྒྱས་པ་ཆོས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་རྣམས་གྱིས། རི་དྲགས་གྱི་ཆོགས་ལྟ་བུའི་གདུལ་བུའི་སྟེ་པོ་རྣམས། མངས་རྒྱས་ཉིད་གྱི་ཡང་དག་པའི་ལམ་
གྱི་ཆོས་ལ་ཀུན་ནས་དྲངས་དེ། མཐར་ཐུག་ཀུན་ཉི་བར་ཞི་བ་ཡུང་འདས་ཆོས་གྱི་སྐྱ་མངས་རྒྱས་ཉིད་གྱི་ཞལ་གྱི་སྟོ་ལྟ་བུ། གླིབ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པ་གཅད་བ་དམ་པ་དང་། སྟོབས་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལུན་པ་

བདེ་བ་དམ་པ། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མེད་དུ་གྱུར་པས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བདག་དམ་པ། གཏན་དུ་ཐད་མི་གཉིས་པས་རྟག་པ་དམ་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཡང་དག་པ་བཀོད་དོ་ཞེས་སོ་སོ་རང་རིག་པར་བྱ་བའི་
 མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་དོན་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་གིས་བསྟན་ནས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་རྟག་པ་པར་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱལ་པའི་སེམས་ཅན་སྤྱོད་པ་མེད་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་གི་ཆོས་སྤྱོད་ཉིད་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མེད་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་།
 ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་མ་ཆོར་བ་བསྟན་པའི་ཡུང་གི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་བསྒྲམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱས་པའི་ལམ་དེས་འཕགས་པའི་ཡེ་གེས་སོ་སོ་རང་རིག་པ་ཐོབ་པ་ལ་བསྟན་པ་མེད་ཅིང་། ཡེ་གེས་དེས་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱུང་བ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཆོར་བར་ཐུགས་སྤྱོད་ནས། མཐར་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་གེས་ཆོས་སྤྱོད་མཛོད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་སོ་སོ་རང་རིག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་དོན་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་གིས་བསྟན་
 དུ་མེད་ཅིང་ཡུང་གི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྟན་ནས་བསྟན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཞི་ལྟག་དང་ལྟན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་
 གེས་འབྱུང་བས་སོ། །བསྒྲུབ་པ་དོན་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བདེ་བར་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་མཛོད་ལྟེ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྟོན་མེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

༡༢། །བསྒྲུབ་པའི་ལམ་དང་བྱལ་བ་ཕྱི་རིལ་པས་བདག་བསྒྲུབ་པ་སྟགས་ནི་ཐར་ལམ་མིན་ལ་བདག་མེད་བསྒྲུབ་པ་སྟགས་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་ཆོས་དེ་ཐོས་པ་དང་དེའི་དོན་
བསམས་ནས་ངེས་པ་རྟེན་པ་བཞིན་བསྒྲུབ་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་སོ་སོ་རང་རིག་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གལ་ཏེ་བདག་མེད་ལ་སྟགས་པ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་དེ་ཉིད་མཐོན་སུམ་མཐོང་བར་
འགྱུར་ན་དེ་ཉིད་དུ་གྲོལ་བར་རིགས་ཀྱི་དེའི་དོན་བསྒྲུབ་པ་དོན་མེད་པར་གྱུར་ལ་གལ་ཏེ་བདག་མེད་ལ་སྟགས་པར་བསྟན་པའི་ཆོས་མ་ཐོས་པར་ཡང་དེའི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲེ་བོ་རང་ཉིད་འཇུག་པར་འགྱུར་ན་གསུང་རབ་
རྒྱལ་ས་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་བསྟན་མི་དགོས་ན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་མི་ཤིང་བའི་ཕྱིར། །འཕགས་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སོ་རང་རིག་ཐོབ་པ་ལ་དང་པོར་དམ་པའི་ཆོས་
མཉན་པ་དང་། དེ་ནས་དེའི་དོན་ལ་བསམ་པས་ངེས་པ་རྟེན་པ་དང་། དེ་ནས་དོན་དེ་རྩེ་གཅིག་པར་བསྒྲུབ་དགོས་པས་ཀུན་གྱི་ཐོག་མར་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉན་པ་དང་བཤད་པའི་ལུང་གི་བསྟན་པ་
ནི་དེ་ལྟར་དོན་ཆེ་ཞིང་དགོས་པ་ཆེ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་ཆོས་ཇི་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱལ་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ད་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱལ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱལ་གཉིས། དང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་

ལྟ་བུ་དུ་བྱུང་།

ཆོས་འཆད་པ་ལ་འཆད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་དང་། རོན་བཟང་པོ་དང་། ཆོག་བཟང་པོ་གསུམ་ལས། དང་པོ། སེམས་དཔའ་མཆོག་གི་སྟགས་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། མོས་པའི་སྟོང་པའི་ས་ན་དགོ་བའི་བསེས་གཉིན་
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་གཞན་ལས་རི་ལྡར་ཐོས་པ་བཞིན་འཆད་པ་ནི་ལྷང་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་བརྟན་པའི་བར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐུས་འཆད་པ་དང་། དག་པའི་ས་གསུམ་དུ་མི་
རྟོགས་ཡེ་ཤེས་དང་མཐོན་པར་ཤེས་པ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དབང་འབྱོར་བས་ཆོས་འཆད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྣམ་གྲངས་གསུམ་མོ། །ཡང་ས་བརྟན་པ་སྟགས་དབང་འབྱོར་བ་དག་གི་བྱིན་རྒྱལས་ལས་རང་གི་ཁ་དང་གཞན་གྱི་ཁ་ཡི་གྱ་
དབྱངས་དང་རོལ་མོ་སྟགས་ཀྱི་སྒྲ་ལས་ཆོས་འཆད་པའི་སྒྲ་འབྱུང་བ་དང་། ཆོག་པ་དང་རོལ་མོའི་ཆ་བྱད་སྟགས་གཟུགས་ནི་ཐམས་ཅད་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་མ་མཁའ་ལས་ཀྱང་ཆོས་བསྟན་
པའི་སྒྲ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། ལུ་ཆེ་ཐེ་ཆོམ་སྟོང་སྟགས་ཆོག་ས་བཅད་གཅིས་ཏེ། མང་དུ་ཐོས་པས་ཆོས་དང་རོན་དུ་འབྲེལ་བ་ལུ་ཆེ་བ་སྟོན་པའམ་གསལ་བ་དང་། བདག་ཉིད་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པས་གཞན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་
སྟོང་བར་བྱེད་པ་དང་། བདག་ཆོས་ལ་གནས་པས་གཞན་གྱིས་དེའི་ཆོག་གཟུང་བར་འོས་པར་གྱུར་ཏེ་དག་ལ་ཉན་དུ་བརྟུབ་པ་ནི་འཛེབས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བུ་གི་དེ་ཉིད་གཉིས་སྟོན་པ་འདི་བཞི་དང་ལྟན་

གཤམ

༡༢། །པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡི། ཆོས་སྟོན་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤེད། །འདི་ནི་ཆོངས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། མང་དུ་བོས་ནས་འཛིག་རྟེན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ལུན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤད་པ་དང་། བདག་གི་སྤེས་རབ་ཆོས་བཤད་ཅིང་སྦྱང་བས་གོང་ནས་གོང་དུ་རྫོང་བར་བྱེད་ཅིང་གཞན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཆོས་ལ་གནས་པས་སྤེས་བྱ་དམ་པའི་ལས་བྱེད་པས་གཞན་གྱི་དེའི་ཆོག་ཕྱི་བ་དང་། བདེན་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་ཀུན་བྱང་ངམ་ཀུན་རྫོང་དོན་དམ་གཉིས་བསྟན་པས་དོན་ཆེ་བའོ། །ཡང་ཆོས་སྟོན་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱལ་གྲངས་དགུ་ནི། སེམས་དཔའ་མཆོག་གི་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་གཞན་གྱིས་བརྟལ་བྱང་ཆོག་རྒྱལ་པོ་མི་འབྱིན་པས་འཇམ་ཞིང་། བསྟོད་པ་བཀུར་སྟེ་སྤོངས་འབྱོར་བྱང་རྒྱགས་པ་དང་བུལ་བ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་ལ་ངལ་དུ་བ་གྱིས་མི་སྟོང་བ་དང་དཔེ་མཁུན་མེད་པར་འཆད་པ་དང་དོན་ཆོང་བར་འཆད་པས་གསལ་ཞིང་། དོན་སྟོང་ཆོགས་པ་ཡང་ཡང་སྟོས་པ་མེད་པར་འཆད་པ་དང་། ཆོང་མ་དང་མི་འགལ་བར་རིགས་པ་དང་ལྷན་པར་འཆད་པ་དང་། ཆོག་དང་ཡི་གེ་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པར་བརྟོད་པས་གཞན་གྱིས་ལེགས་པར་གོ་ཞིང་རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟེ་འདོད་པ་སྦྱངས་པས་ཟང་ཟིང་མེད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཀུན་ལ་མཁས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་དོན་སྟོན་པས་ཀུན་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་དེ་ལྟ་སུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ནི་དོན་བཟང་པོ་

ལྷོ། །ཡིན་ཡང་རྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་ལ་བཤད་ཅིང་བསྟོན་པ་དང་རྟེན་བཀུར་མེད་ན་མི་འཆད་ཅིང་སྒྲུད་པ་ལྟ་སྟེ་མིན་པས་ཆོག་འདི་དག་ལ་རྒྱ་དེས་སྟོན་མ་ཞུགས་པའི་ཆ་ནས་བཤད་དགོས་སམ་སྟུམ། ཆོག་འཆད་
ཚུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱང་བརྒྱད་དེ། རོན་མདོར་བསྟུན་ཏེ་བསྟུན་པས་ཁོག་རོན་འཛིན་བདེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རོན་དེ་དག་ཞིབ་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་བྱས་པས་རོན་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་སོ་སོ་ལ་
དེ་དང་དེའི་ཐོག་པ་བསྟུན་པ་ནི་ཐོག་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་དང་། ཆོག་དང་ཡི་གེ་དང་རོན་གོ་རིམས་མ་འབྲུགས་པར་བསྟུན་པས་ཉན་བདེ་བ་དང་། ཆོག་དང་ཡི་གེ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དག་གིས་སྟོན་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་
རྒྱད་དང་འཆོམས་པར་ངི་ལྟར་རིགས་པ་འམ་ཅི་རིགས་པ་སྟོན་པ་དང་། །ཁམས་གསུམ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་འབགས་པའི་ལམ་གྱི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། འབགས་ལམ་བརྒྱད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་
སྟེ་མདོར་ན་སེམས་དཔའ་མཆོག་རྣམས་ཀྱི། ཡི་གེ་སྟན་ཆོགས་ཡིན་ཞེས་བྱ་ཞེས་སོ། །མདོ་ལས་ཡི་གེའི་ཡོན་ཏན་ནི་རིགས་པའི་ཆོག་དང་ཡི་གེ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། །ཁས་ལེན་
པ་དང་། མཐུན་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། མ་ཁས་པར་སྟོར་བའི་ཆོགས་རྗོགས་པ་ཞེས་བརྒྱད་གསུངས་པ་དེ་དག་སྟེ་མ་དང་སྟུར་བར་བྱ་སྟེ། ཆོད་མ་གསུམ་གྱི་རིགས་པ་ལྡན་པའི་ཆོག་དང་ཡི་གེས་མདོར་བསྟུན་པ་དང་།

2000

མདོར་བསྟན་བཞིན་དུ་རྒྱས་བཤད་ལྟར་པ་དང་། ཐེག་པ་དང་མཐུན་པར་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། བདེན་པ་ནི་ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྟོན་རྒྱུ་ལ་འབྲགས་པས་རྒྱ་བར་མི་འོང་བ་མེད་པས་འཇམ་པ་ནི་ཡིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །
གྲགས་པ་ནི་ཁས་ལེན་པ་སྟེ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་གོ་བས་སོ། །ཅི་རིགས་པ་ནི་དེའི་སྟོང་དང་མཐུན་པའོ། །འཕགས་ལམ་སྟོན་པས་སྤང་འདས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་མཁས་པ་སྦྱར་བའི་ཚིགས་རྗེས་ལ་གཉིས་
སྦྱར་ཏེ། མཁས་པ་ནི་རྒྱན་ཞུགས་ནས་དག་བཅོམ་ལ་ཞུགས་པའི་བར་གྱི་གང་ཟག་བདུན་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གི་མཐོང་སྒྲིམ་གྱི་ལམ་ལ་ཚིགས་རྗེས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་གང་དུ་མཐུན་ན་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚོས་འཆད་རྒྱུ་ལ། བདེ་གསེགས་གསུངས་ནི་སྟགས་ནས། བཤད་པ་སྒྲ་ན་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། བདེ་བར་གསེགས་པས་ཚོས་སྟོན་པའི་
གསུང་ནི་དབྱངས་མཐའ་ཡས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་མདོར་བསྟན་གསུང་གི་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེའི་
ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་ཡང་གསུངས་དབྱངས་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བོ། །དྲུག་ཅུ་གང་ཞེ་ན། དཔེར་ན་རྒྱས་ཅུ་ཤིང་སྟགས་སྟེ་ཁིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་

༡༡། །ཀྱིས་དགོ་པའི་རྩ་བ་སྒྱུད་ཅིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་མཉེན་པའམ་སྒྱུ་མ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྟའི་གོས་འཇམ་པས་ལུས་ལ་རེག་ན་བདེ་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐོས་པ་ཙམ་ནས་ཆོ་འདིར་ཡིད་བདེ་བར་བྱེད་པས་འཇམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་གཉིས་དང་རྟེན་འབྱུང་དང་བྱུང་ཕྱོགས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པས་ཡིད་དུ་འོང་བ། ཐམ་ལ་པ་བ་ལང་ཇི་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དང་ཡི་གེ་ལྟ་བུ་མི་གསུང་གི་ལྟ་དང་འཕགས་པའི་ཆོག་དང་ཡི་གེ་གསུང་པས་ཡིད་དུ་འབྱུང་བ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པས་རྣམ་པར་དག་པ། རྟོན་མོངས་པའི་བག་ཉལ་དང་བལ་བས་དྲི་མ་མེད་པ། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཆོག་དང་ཡི་གེ་གསལ་བས་རབ་དུ་གསལ་བ། ལུ་སྒྲེགས་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་པ་སེལ་བའི་སྟོབས་དང་ལྟན་པས་སྟན་ལ་འཛེབས་པའམ་སྟོབས་དང་ལྟན་པ། གསུང་བཞིན་བསྐྱབས་ན་ཁམས་གསུམ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བས་མཉེན་པར་འོས་པ། བ་རོལ་གྱི་ཕོ་ལ་བས་གསུང་དེ་སྟུན་དབྱུང་མི་རྒྱས་པས་མི་རྒྱགས་པ། ཉན་པ་པོའི་ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྒྱུད་པས་སྟན་པ། ཆགས་སོགས་རྟོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ནས་འདུལ་བར་བྱེད་པས་འདུལ་བ། བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་ཡང་ལུ་སྒྲེགས་པའི་མེ་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་པ་སོགས་བགྱིད་དགའ་བ་རྩལ་པོ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་འཇུག་སྒྲིབ་པ་ནི་མི་རྩལ་པ། ལྟར་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་ཐབས་བཤགས་པ་

དང་པུམ་པ་ལོགས་སྟོན་པས་བཤེར་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་མི་བརྒྱད་པ། ཐེག་པ་གསུམ་སྟོན་པས་རིགས་ཅན་རྣམས་རབ་རྒྱ་དུལ་པ། གསུང་སྟོན་ཅིང་འཇམ་པས་བཏང་མི་བྱ་བར་རྣ་སྒྲགས་ཏེ་ཉན་འདོད་པས་གཡེང་བ་མི་འབྱུང་
 བྱིར་རྣ་བར་སྟོན་པ། གསུང་དེ་ལ་བཏེན་ནས་ཏིང་ལེ་འཛིན་བསྐྱེད་པས་གིན་སྐྱུང་གིས་ལུས་སེམ་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ལྷག་མཐོང་གིས་སེམས་ཆོམ་པར་བྱེད་པ། ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཟུག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱེད་པས་སྟོང་
 དགའ་པ། མི་ཤེས་པ་དང་ལོགས་པར་འཛིན་པ་སྐྱེད་པས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་སྐྱེད་པ། གསུང་བཞིན་རྒྱ་བསྐྱེད་པས་ན་འབྲས་ལུ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐོབ་པས་གསུང་དེ་མ་ཉན་པ་དོན་མེད་དོ་སྟུང་པའི་འགྲོད་པ་མི་འབྱུང་
 བས། གསུང་བ་མེད་པ། ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་སྟོན་སྟུང་ཆོགས་པའི་གནས་ཀྱི་ཕྱིར་ཀུན་ཤེས་པ། བསམ་པའི་ཤེས་རབ་སྟོན་སྟུང་ཆོགས་པ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་གནས་སྐྱུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་པ། དཔེ་མ་ལྟར་མེད་
 པར་སྟོན་པས་རྣམ་པར་གསལ་པ་བདག་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་ནི་རྒྱུན་རྒྱུགས་པ་ལོགས་གང་ཟག་བརྒྱད་དང་། ས་བརྒྱ་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་
 པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསུང་གི་སྟོན་ནས་བདག་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་མཐོང་ནས་གསུང་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་དགའ་པ། བདག་གི་དོན་མ་ཐོབ་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་དོན་

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

2014

[illegible]

༡༢། །རིང་དུ་གྲགས་པ་ལོ། ། འདས་ཆགས་ཇི་བཞི་པ་ཀ་ཞེས་པ་ཤང་ཤང་ཏེ་འུའི་སྐད་ནི་བཀྲ་ཤིས་པ་སྟེ། རོན་གཉེར་དུ་འགྲོ་བས་ཐོས་ན་རོན་ཐམས་ཅད་དེས་པར་འགྲུབ་པའི་ལྷས་ཡིན་པ་ལྟར། སངས་རྒྱལ་གྱི་
 གསུང་ཐོས་པས་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་པའི་སྐུ་ལྷས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། གསུང་ཐོས་པ་ལས་ཕྱིས་རོན་ཀྱན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བས་སོ། ། ཚིག་བརྩམས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་
 བཞིན་སྟོན་ཅིང་མི་འདའ་བས་ལྟའི་དབང་པོའི་དབྱངས་དང་འདྲ་བས་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུང་གི་བཀའ་གཞན་གྱིས་མི་གཅོག་པ་ལོ། ། ལྟའི་རྩ་བོ་ཆེས་ལྷ་མིན་པམ་ཞིང་ལྷ་རྒྱལ་བའི་སྐུ་བྱུང་བ་ནས་ལྷ་མིན་རང་འབྱེར་བ་ལྟར་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་བདུད་དང་ཕྱིར་ཚོལ་བ་ཀྱན་ནས་རྒྱལ་ཏེ་དང་པོར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་བསྐྱོར་བ་དང་གང་ཐོས་པ་རྣམས་བདུད་སྟོགས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པས་སོ། ། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་སངས་རྒྱལ་ལ་བསྟོད་
 གྱུར་ར་རྒྱལ་མེད་པས་མི་འགྱིང་པ་འཇམ་མ་ཁེངས་པ། བདུད་དང་སྐྱེས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་འདི་མ་ལེགས་པ་ཡིན་ཞེས་སྐད་གྱུར་ཞུས་པ་མེད་པས་སྐུ་མི་དམའ་བ། རྩ་ཀར་ཆ་ཞེས་པ་བར་སྟོད་པ་འཇམ་ལུང་སྟོན་པ་སྟེ།
 སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱལ་གྱིས་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟའི་རོན་ལུང་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་དེས་པར་འགྱུར་བ་ལམ། ཡང་ན་ཤིས་བྱ་རྟག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ནི་ལྷ་བར་སྟོད་པ་ལྟར་དེས་པ་ལམ་ཡང་ན་བར་སྟོད་པའི་

ལྷའི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཡང་ཞུགས་པ་སྟེ་བདུན་པའི་ལུགས་དང་ལྷན་པས་སྒྲུ་གུན་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་འདྲ་ངོ་། །དེ་ནས་པ་ཉམས་པ་མེད་པས་བརྗོད་པུ་འགའ་ཞིག་ལུས་ནས་ཆོག་གི་རྣམ་པ་མ་ཆང་བའམ། བསྟན་པའི་དོན་ཐམས་
 ཅད་ལ་བསྟེལ་བ་མེད་པས་ཆོག་གི་ཟུར་ཆག་པ་མེད་པ་དང་གདུལ་པའི་དོན་གྱི་པུ་བ་དག་ཅུ་བསྟེན་པ་དང་། འཕེལ་བ་དང་མཐར་ཐྱིན་པའི་པུ་བ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་སྟོན་པས་མ་ཆང་བ་མེད་པ། རྟེན་བཀུར་སྟགས་གིས་
 བྱེད་པ་དང་བྱལ་བས་མ་ཆགས་པའོ། །དཔེ་ལ་ལར་འདི་ལ་མ་ཞུམས་པ་ཞེས་སུ་སྟུང་། འཁོར་དུ་ཆོས་འཆད་པ་ལ་བདུད་སྟགས་གིས་ཆོལ་བའི་འཛིགས་པ་མེད་པས་མི་ཞན་པ་འམ། དཔེ་ལ་ལར་འདི་ལ་མ་ཞུམས་པ་ཟེར། ཆོས་
 སྟོན་པ་ལ་ལུགས་སྟོ་བ་དང་སྒྲུ་ལ་མི་བདེ་བས་དུབ་པ་མེད་པས་རབ་དུ་དགའ་བ། རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལྷག་མ་མེད་པར་ལུགས་སུ་རྟུང་པའི་སྟོན་པ་གེས་པུ་གང་དང་ཅི་དྲིས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་འཆད་པས་དོན་མཐའ་དག་
 རྒྱས་པར་སྟོན་པ་འམ། ལྷབ་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པའི་ཐྱིར་རྒྱས་པ་འམ། ལྷབ་པ་ཞེས་པའོ། །སེམས་ཅན་དག་ཅུ་མ་སྟེན་པ་ཐ་བ་བཅས་པའི་དོན་མཛད་ཅིང་ཐ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གིས་དོན་ཁོང་དུ་རྟུང་པར་མཛད་པས་
 ཐ་བ་མེད་པ། རྟག་དུ་ཆོས་རྟུན་མི་འཆད་པར་གསུངས་པས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་འམ། རྟུན་ཆགས་པ། མིང་དང་ཆོག་དང་ཡི་གེ་སྟོ་ཆོགས་མང་པོའི་སྟོན་པ་འཕེལ་བའམ་རོལ་བར་མཛད་པས་བརྗོད་པ་འམ་རོལ་བའམ་འཕེལ་བ་ཞེས་

༡༡། །བུ་ལོ། །གསུང་གཅིག་ལ་ཡང་ལྷ་སྒྲུ་མི་དང་ཕྱོལ་སོང་ཡི་དྲགས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་སྒྲ་སྒྲད་དུ་ཐོས་པའི་སྒྲ་ཀུན་ཚོ་གསུང་པར་བྱེད་པའོ། །གསུང་གཅིག་གིས་སོ་སོ་རང་རང་གིས་དོན་གང་གིས་པར་འདོད་པ་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མགུ་བར་བྱེད་པའམ་ཆེས་པར་བྱེད་པའོ། །དང་པོར་ཇི་སྒྲད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་མཐར་ཐྱིན་པར་མཛད་གྱི་ནམ་ཡང་བར་མ་དོར་འདོར་བའམ་ཆུད་ཟ་བ་མེད་པས་མི་སྒྲད་པའམ་མ་སྒྲད་པའོ། །ཡང་ལམ་འདི་ལ་ཞུགས་པར་བྱས་ན་འབྲས་སུ་འདི་ཐོབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་དེ་དེས་པར་ཐོབ་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྲད་དུ་མེད་པ་ཡང་གོ་བར་བྱའོ། །གདུལ་བྱ་གང་ཞིག་ནམ་འདུལ་པའི་དུས་ལ་བབ་པར་འདོམས་པས་དེའི་དོན་དུ་བསྐྱེལ་བ་མེད་པ་དང་གཞན་དོན་འབྱུང་བ་ལས་མི་གཡོ་བའམ་མི་འགྱུར་བའོ། །མི་རིགས་པའམ་མི་ལེགས་པ་ཉ་ཅང་སྒྱར་ཆེས་པ་དང་རྟལ་རྟལ་པོར་མི་གསུངས་པས་བརྟན་པའམ་མ་རྟལ་བའོ། །ཇི་ལྟར་དུང་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་ཉ་ཅང་མི་ཆེ་མི་ཆུང་བ་གསལ་ཞིང་ལེགས་པར་ཐོས་པ་བཞིན་དུ། ཆུང་ན་གནས་པ་དང་གདུལ་བྱར་གྱུར་པ་གཞན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་ཕ་རོལ་ན་གནས་པས་ཀྱང་། དུང་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་དང་མཆོངས་པར་ཐོས་པས་འཕོར་ཐམས་ཅད་ལ་གསུངས་པའམ་འཕོར་གྱུན་དུ་གྲགས་པའོ། །ཆོས་

མཛེན་པ་གྲུ་

འཆད་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དཔེར་བྱས་ཏེ་དོན་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་ར་སྟོན་པ་བྱེད་པས་རྣམ་པ་གྲུག་གི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་དུག་ཅུ་ཐམ་པའོ། །ལངས་རྒྱས་གི་གསུང་གིས་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱལ་
ཅི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་ཀ་པ་ལྟ་བུའི་མིང་ངམ་ངག་དང་དོན་གྱི་བྱེད་པར་ཀ་པ་མི་རྟག་ལྟ་བུའི་ཆོག་གི་སྟོན་པ་འཆད་པ་དང་། ཆད་མ་དང་ལྡན་པར་སྟོན་པས་གིན་རྟེན་གསལ་པོ། དོན་རྣམ་ཅུ་བ་དང་རབ་རྟེ
ལྡན་པར་འཆད་པ་དང་། མདོར་བསྟན་པས་འཆད་པ་དང་། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའམ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་འཆད་པ་དང་། རིགས་པའི་སྟོན་པ་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་པ་དང་། གླུ་བྱེད་གི་རྣམ་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ལན་མང་
པོར་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་ཅི། མགོ་སྟོས་པས་གོ་བ་ལ་འཆད་པ་དང་། རྣམ་པར་སྟོས་པས་གོ་བ་རྣམས་ལ་འཆད་པ་དང་བརྒྱད་དོ། །འདི་དག་གི་དོན་མདོ་ལས་བརྒྱུད་དོ། །འདོགས་སོ་རབ་རྟེ་འཛོག་གོ། །རྣམ་པར་འབྱེད་དོ།
རྣམ་པར་འགྲེལ་ཏོ། །གསལ་པར་བྱེད་དོ། །སྟོན་ཏོ། །ཡང་དག་པར་རབ་རྟེ་སྟོན་ཏོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིང་གི་ངོ་བོ་བརྒྱུད་ཅིང་ཆོག་གི་དེའི་བྱེད་པར་བསྟན་པའི་སྟོན་པ། དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གང་ཟག་ལ་འདུས་བྱས་
ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་ཆོག་གིས་འཆད་པ་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རིགས་པས་གླུ་བ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཅུ་བའམ་དོན་དང་བཅས་པར་བྱེད་པའམ་ཆད་མས་འདོགས་སོ་ཞེས་དང་། མདོར་བསྟན་པ་

༡༥༧

༡༡། །ཅམ་གྱིས་ལུས་རྣམ་པར་འཛོག་གོ། །དེའི་དོན་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པར་རྣམ་པར་འབྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཐེ་ཆོམ་བཅད་པ་ནི་རྣམ་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་དོ། །དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཆད་
 པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་སྒྲོས་ཏེ་ལན་མང་དུ་ཡང་ཡང་སྟོན་པ་ནི་དོན་གཅིག་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །མགོ་སྒྲོས་པ་ཅམ་གྱིས་གོ་བ་ལ་དོན་གྱི་གནད་མདོ་ཅམ་སྟོན་ཏེ། རྣམ་པར་སྒྲོས་པས་གོ་བ་རྣམས་ལ་ཞིབ་དུ་སྒྲོས་ཏེ་རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་ནི། ཡང་དག་པར་རབ་དུ་སྟོན་པ་ལམ། རབ་དུ་བསྒྲགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དང་པོ་གཉིས་གང་གིས་བཤད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་གྱིས་བསྟན་སྟགས་བཞི་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་གང་ལ་
 བཤད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་ནི་གང་གིས་སྟོན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་དང་། གང་ལ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འཁོར་གསུམ་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པས་ཆོས་སྟོན་གྱང་དེའི་འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་མེད་པས་གཅིག་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་འདི་ནི་གང་མ་གྱི་ཉིས་པ་བརྒྱད་དང་། ཡང་བྲལ་
 བ་ཉིད་དུ་གཤེས་པར་བྱའོ། །བརྒྱད་གང་ཞེན། ཉལ་བ་དང་འབྲེས་པ་སྟགས་ལ་ཞེན་ནས་ཆོས་འཆད་པར་མི་སྒྲོ་བའི་ལེ་ལོ་དང་ནི། ཆོས་བཤད་གྱང་རང་གི་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པ་ལམ་ཆོག་གམ་དོན་གསལ་བར་མ་བསྟན་པས་

རྟོགས་ཀྱི་ཚེས་མི་གོ་བ་དང་། ཚེས་བསྟན་པར་མི་འདོད་པས་ཚེས་བསྟན་པའི་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དང་། མ་དེས་པའམ་དེས་དོན་མིན་པ་ནི་དེས་དོན་གྱི་ཚེས་མི་འཆད་པར་དང་དོན་འཆད་པའམ། ཡང་ན་རྒྱས་པར་མ་བཤད་
 པས་གཞན་གྱིས་དེའི་དོན་མ་དེས་པ་དང་། བསྟན་ཀྱང་འདྲལ་བྱ་རྒྱུ་མས་གང་ལ་སོམ་ནི་ཟེ་བའི་ཐེ་ཚོམ་དག་ནི་མི་གཅོད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དེ་དང་བྲལ་བར་ཡང་ཡང་རྒྱུ་གངས་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་དབབ་སྟེ་བསྟན་པར་མི་
 བྱེད་པ་དང་། ཚེས་འཆད་པ་ལ་དགའ་ཚོགས་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོ་བ་དང་། ཚེས་ལ་སེར་སྐྱ་བྱས་ཏེ་འཆད་པ་ནི་དེ་དེ་དེ་དག་གཏམ་གྱི་སྐབས་སྐྱ་ཞེས་པར་འདོད་དེ་རྒྱུ་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གཏན་ནས་མེད་ཕྱིར་མངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཚེས་བཤད་པ་ནི་བྱ་ན་མེད་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་དོ། །ཕྱི་མ་འདི་བརྒྱད་ཀྱང་སྐྱ་མ་བརྒྱད་པོའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་ལེ་ལོ་མེད་པར་སྟོན། རིགས་པ་དང་འབྲེལ་བས་དོན་གོ་བར་བྱེད། སྐབས་འབྱེད་དེ་མདོར་བསྐྱས་
 ཏེ་སྟོན། རྒྱས་པར་བཤད་པས་མ་དེས་པ་སྤངས། ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པ་དངོས། བསྟན་པར་བྱེད་པ་ལན་མང་སྟོན། རྒྱུ་པར་སྟོས་པས་གོ་བ་ལ་སྟོ་བ་མེད་པར་སྟོན། མགོ་སྟོས་པས་གོ་བ་ལ་སེར་སྐྱ་མེད་པར་སྟོན་ཞེས་སྐྱར་བ་ཡོད་
 དེ་དོན་ལ་འབྱོར་པར་འདུག །སྟོ་བརྒྱན་འགྲེལ་ཆེན་དུ་དེ་ལྟར་སྐྱར་བ་མི་སྤང་དོ། །བཞི་པ་བཤད་བྱ་དམ་པའི་ཚེས་ལ་ཚེས་སྟེ་ཡི་མཆན་ནི་དང་། དགོངས་ལྗེས་དགོངས་ཀྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ། དད་དད་དགའ་དད་

༡༡། །སྐྱེས་ཆོས་ལུ་འཕྲུལ་གྱིས་བསྐྱེད་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་ཞེས་པ་རི་ལྷ་ཞིག་ལ་འདོད་ཅིན། དགོ་བ་གསུམ་དང་། བཟང་པོ་གཉིས་དང་། ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྷན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསུང་
 རབ་དམ་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་ཞེན། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པའི་དུས་སུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ནི་ཐོག་མར་དགོ་བའོ། །བསམ་པའི་དུས་ན་ངེས་པ་རྒྱེད་དེ་ཡིད་དགའ་བ་སྦྱེ་བའི་རྒྱུ་
 ཕྱིར་བར་དུ་དགོ་བའོ། །བསྐྱེད་པའི་དུས་ན་ཡང་དག་པའི་སྒོ་གོས་རྒྱུ་ཕྱིད་པའི་ཕྱིར་ག་མར་དགོ་བ་སྦྱེ། དེ་ལྟར་དམ་པའི་ཆོས་འདི་ནི་དུས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགོ་བ་དང་ལོགས་པར་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བཟང་པོ་
 གཉིས་ནི་གོས་པར་བྱ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡི་དོན་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་དོན་བཟང་པོ་དང་། འཛིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྐད་ཀྱི་
 དེས་ཆོག་དང་མཐུན་པར་ཆོག་དང་ཡི་གེ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་བསྐྱེད་པས་གོ་སྒྲ་བའམ་གཟུང་སྒྲ་བ་ནི་ཆོག་འབྱུང་བཟང་པོའོ། །ཡོན་ཏན་བཞི་ཅན་གྱི་ཆོངས་པར་སྦྱོད་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ཉིད་ལུང་གི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཆོངས་པ་ཞེས་པ་ནི་སྐབས་འདིར་སྐྱེད་ན་ལས་འདས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས་ཆོངས་པར་གྱུར། བསྐྱེད་པར་གྱུར། སྐྱེད་པར་འདས་པར་གྱུར་ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེད་པར་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་འཕགས་པའི་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ལམ་ལ་ཚངས་པར་སྒྲོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཕགས་ལམ་དེ་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྷན་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཚོས་འདི་འབའ་ཞིག་ལ་ཡོད་ཀྱི་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་སྟེགས་སྟེགས་གཞན་དང་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་
ལྷན་པ་མ་འདྲེས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་རྣམ་པར་སྒྲོན་པ་ཡོངས་སྟེ་སྟེགས་པར་བྱེད་པས་ཡོངས་སྟེ་སྟེགས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་དེ་སྤྱིད་ཅེ་བར་དུ་སོང་ཡང་སྒྱུར་སྟེགས་
པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་གཏན་དུ་སྒྲོན་པའི་ལམ་ཡོངས་སྟེ་སྟེགས་པའོ། །འཕགས་པའི་ལམ་དེ་ནམ་མཁའ་དང་གཤམ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་
ཡོངས་སྟེ་དག་པ་དང་། ལམ་དེས་སྒྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་བས་ལ་ནས་སྒྱུར་མི་སྟེ་བར་སེམས་ཟག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་པས་ཡོངས་སྟེ་བྱུང་བ་སྟེ། ཚངས་པར་སྒྲོན་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་རྣམས་གསུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་མོས་པ་དང་མཐུན་པར་ཚོས་སྒྲོན་པར་མཛད་པས་དགོངས་པ་དང་ལྷེ་དགོངས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དགོངས་པའི་དབང་གིས་བསྟན་པ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
མ་གཤིས་ནས། སྒྲུབ་ཞིན་དུ་གཟུང་ན་ཡང་དག་པ་ངེས་པའི་དོན་མི་རྟོགས་ཤིང་། དགོངས་པ་ཅན་དུང་པའི་དོན་དང་ཚིག་གི་དོན་བཞིན་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར་པས་དེ་གིན་འབྱེད་པ་གིན་དུ་གཤམ་ཆེ་བས་ལྷེ་དགོངས་བཞི་

ཨ་
ཨ་
ཨ་
ཨ་
ཨ་
ཨ་

༡༡། །འགྲུ་པ་དང་། དགོངས་པ་བཞི་འགྲུ་པ་དང་། གཉིན་པོར་དགོངས་པ་བརྒྱད་གསུངས་པའི་མན་ཡོན་བཅས་བསྟན་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གཞུག་པ་ལ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། ཚེས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ལ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། གདུལ་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེས་པ་འདུལ་བའི་གཉིན་པོ་ལ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། ཚེས་དང་ཡི་གེས་བསྟན་དོན་འཛིག་རྟེན་གྲགས་ཚོད་ལས་དོན་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བ་ལ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་
བཞི་སྟེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི་རིམ་པ་བཞིའི་དུ་བརྒྱུད་ན། ཚེས་བདག་མེད་ལ་འཇུག་མི་རུས་པའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་གཞུག་པ་ལ་དགོངས་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡུང་སྟགས་ཀྱི་ཚེས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ནི་
ཀུན་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་མེད་པ་དང་གཞན་དབང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚེས་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་པ་ཅུམ་ལ་དགོངས་ཏེ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་ནི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་སྟགས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་པའི་ཚེས་
རྣམས་གཏན་མེད་པ་དང་སྟེ་འགག་ལྟར་སྟངས་བ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་པོ་བོ་ཉིད་ལ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་སྟེ་དཔེར་ན་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀུན་བརྟགས་དང་། གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་
གསུམ་བསྟན་པའི་ནང་ནས། ཀུན་བརྟགས་པའི་རོ་བོ་འམ་མཚན་ཉིད་ནི་གཏན་མེད་པས་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་སེམས་སེམས་བྱུང་ལས་གནས་དོན་ལུས་སྟངས་བ་རྣམས་ལ་སྟེ་འགག་དུ་སྟངས་བ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱེན་རྟེན་

བཀའ་བཤེས་པའི་དགོངས་པ་ལྷེམ་པོར་

འབྲེལ་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲེ་འགག་མེད་པའི་སྒྲེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་སྒྲུང་བ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་འོ། །གཉིན་པོ་ལ་ལྷེ་མ་
 བོར་དགོངས་པ་ནི། སྒྲུ་མ་དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉིས་པ་འདུལ་བའི་ཕྱིར། རྩོན་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཅེས་སོགས་འོག་དུ་འཆད་འགྱུར་བརྒྱད་བཞིན་ནོ། །བསྒྱུར་བ་ལྷེ་མ་དགོངས་ནི་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་དུ་མ་
 ཡིན་པའི་བརྗོད་པ་ཟབ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ཅན་ཏེ། ཇི་སྒྲུད་དུ། སྒྲིང་པོ་མེད་ལ་སྒྲིང་པོར་གཤམ། བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་རབ་དུ་གནས། རྩོན་མོངས་པས་ནི་རབ་ཉོན་མོངས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཚིག་འདི་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་དུ་གཟུང་ན་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པའི་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་གནས་གྱུར། དོན་སར་ཞེས་པ་རྣམ་གཡེང་དང་སྒྲིང་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་འདུག་པས་དེའི་རྩོན་དུ་དགག་པའི་ཨ་མུང་སྒྱུར་བས་
 ཨ་ས་ར་རྣམ་གཡེང་མེད་པ་ལྟག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་སྒྲིང་པོར་རྟོགས་པ་འཇམ་གཤམ་པ་དང་། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་དུ་རྟོག་པ་བཞིན་དེས་པོ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་པ་ནི།
 མི་རྟག་སྒྱུག་བསྐྱེད་མི་གཙང་བདག་མེད་པ་གཤམ་པའི་ལྟག་པ་གཤམ་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་རབ་དུ་གནས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཡུན་མིང་པོར་དཀར་སྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པས་ནི་རབ་དུ་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་ན་བྱང་ཆུབ་

༡༡། །དམ་པ་ཐོབ་ཅེས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཆེག་རྒྱུ་མ་གསུམ་མོས་སྟོན་དང་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་སྦྱར་བར་མཛད་འདུག་ཀྱང་སྦྱར་ཀྱང་རུང་ལ་སོ་སོར་མ་སྦྱར་ཀྱང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གེས་རབ་བརྩོན་འགུལ་གསུམ་ལ་སྦྱར་བས་ཆོག་གོ། །དེ་ལྟར་ལྟམ་པོར་དགོངས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུ་མ་ཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་སྟོན་པ་གྲུའི་རྒྱལ་པོར་ད་ཉིད་དེ་ཆོ་སངས་རྒྱལ་རྣམ་པར་གཟུགས་སྒྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་དམ་པའི་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་དང་མ་སྒྲེས་མ་འགག་གཟེད་ནས་ནི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤངས་ལས་འདས་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནི་དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ། ལེ་ལོ་ཅན་དག་ཅུ་རུང་ཟད་བྱེད་དུ་མི་བདུབ་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོ་བར་གསུངས་པ་ཆོ་རབས་གཞན་ནམ་ཞིག་ལ་སྟོ་བ་ལ་དགོངས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟོན་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་རྣམ་པ་ལ་སྟོན་པ་བསྒྲགས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སྟོན་སོགས་རུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ལ་སྟོན་སོགས་སྤང་བའམ་ཆེས་ངོ་མཆར་མེད་རྒྱལ་བསྟོན་པ་དང་། སྟོན་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་ཆོག་པ་དང་། དེ་གཅིག་སྤང་མཆོག་དུ་འཛིན་པ་ལ། རྒྱལ་བྱིམས་ལ་ལྟོས་ན་སྟོན་པ་དམན་གིང་རྒྱལ་བྱིམས་འཕགས་པར་བསྒྲགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་དགོངས་པ་རྣམ་པ་བཞིར་

ཤེས་པར་བྱའོ། །དགོངས་པ་ཅན་གྱི་གསུངས་འདི་དག་ནི་གིན་རྒྱ་མང་པོ་འབྱུང་སྟེ་ཅི་རིགས་གིས་ཐེག་བསྟུན་སུ་བསྟུན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྒྲིབ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཆོས་བསྟུན་པ་ནི། རི་ལྷར་ཆོ་ལོ་
 བརྒྱ་པའི་རྣམ་སུ་བྱོན་པའི་བྱ་གྱའི་རྒྱལ་པོ་ནི་སྤྱོད་ཆུང་ཞིང་སྤྱོད་ཆོ་ཡང་བརྒྱད་ཅུ་ལས་མ་བཞེས་པ་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་ཞིང་ཡང་མ་དག་ལ་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྒྲིགས་མ་ལུ་དང་ལུན་པའོ། །མངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་
 འོགས་རྣམ་བཟང་བསྟེན་ལ་པ་འོགས་ལུན་གྱི་རྣམ་སུ་བྱོན་པས་དེ་དག་ནི་མཆོག་ལ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ནི་དེ་ལས་དམན་ནོ་སྟུམ་རུ་མངས་རྒྱས་ལ་བརྟུན་པའི་གཉེན་པོར་ང་དེའི་ཆོ་དེའི་རྣམ་ན་མངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་སུ་
 ལྷུང་རྟོ་ཞེས་མངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུར་མཉམ་པས་བཟང་ངན་མེད་པར་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་གཟིགས་ཀྱང་སྟོན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟུམ་རུ་མཆོག་དམན་མེད་པར་འཛིན་ནོ། །ཆོས་ལ་བརྟུན་དེ་
 གུམ་ཐེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་རིགས་འབྱེད་པའི་གུམ་ཐེ་དང་རྒྱལ་རིགས་ལ་འོགས་རིགས་བཟང་པས་གདོ་ལ་པ་འོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་བྱ་མིན་ལ་མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི་རིགས་ངན་གདོ་ལ་པ་ཆུན་ཆད་ཀྱི་སྤྱོད་རུ་རུང་པས་རྟེན་སྟོའི་སྟུམ་རུ་
 བརྟུན་པའི་གཉེན་པོར། གཞུའི་ལྷང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་མངས་རྒྱས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན་གཟོད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཁོང་རུ་ཆུང་པར་འབྱུར་ཞེས་ཆོགས་བསགས་པ་དེ་ལྟ་སྟངས་མི་ལུན་ན་རྟོགས་དགའ་བར་བསྟུན་པས་ཆོས་

༡༩། རྒྱུ་སྤོང་སྤོང་དུ་བརྟན་པ་སྦྲིང་བར་བྱེད་དོ། །གང་ཟག་ལེ་ལོ་ཅན་དག་གི་ཕུང་ཟད་ཀྱང་སྦྱེད་མི་རྣམས་པ་ལ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་ན་དེར་སྦྱི་བར་འགྱུར་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དྲི་མ་
མེད་པའི་སྐྱ་བའི་མཆོན་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤྱ་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨྲས་དང་གཟུངས་གང་ཞིག་བསྒྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་མཆོངས་མེད་པ་ལྗེའི་ལས་སྨྲས་དག་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ལེ་ལོ་ཅན་དག་ཀྱང་།
སྒྲོན་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་འདེབས་པ་དང་། མཆོན་འཛིན་པ་དང་། གཟུངས་བསྒྲགས་པའི་སྒྲོན་སྤོང་དག་ཏུ་བསྒྲགས་པའི་རྒྱ་དེས་ནམ་ཞིག་རི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱི་བ་དང་འཁོར་རྒྱུ་བ་སྨྲས་སུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དང་།
རྒྱ་དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་བརྒྱུན་པར་ཡང་འགྱུར་བས་ལེ་ལོ་སྦྲིང་བར་བྱེད་དོ། །དག་ཏུ་ཕུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་དཔེར་ན་སྦྱོན་པ་ཁོ་ནས་ཚོག་འཛིན་ཅན་ལ། རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྒྲགས་
ཞེས་སྦྱོན་པ་དེ་ལས་དམན་པའི་དོན་གྱིས་སྤྱད་པའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་དག་པ་ཟག་བཅས་ལས་ཟག་མེད་གྱི་དག་པ་བྱུང་བར་དུ་བསྒྲགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མེས་ས་ཅན་ཁ་ཅིག་རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྦྱོང་
གྱིས་རྒྱགས་པའི་དབང་གིས་ར་རྒྱལ་ལ་སྦྱོང་པའི་གཉེན་པོར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་མེས་ཀྱི་སྦྱ་དང་ལོངས་སྦྱོང་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲགས་པ་བརྟོན་པ་ཐོས་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལུས་དང་ལོངས་སྦྱོང་ནི་རི་ལྟར་བཟང་ཡང་ཆེན་པོ་ཅི་

ཡང་མ་ཡིན་སྐྱུ་མ་དུ་སེམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ག་རྟེན་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་དམན་པ་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པའི་གཞེན་པོར། སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཆད་
 མེད་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅིས་བསྐྱུགས་པས་ཟག་བཅས་སུ་ག་བསྐྱུལ་གྱི་རང་བཞིན་འཁོར་བའི་འདོད་ཡོན་ལ་ངན་སྐྱུགས་ལྟར་མཐོང་ནས་ཡིད་དེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ལས་མི་སེས་པའི་དབང་
 གིས་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་ནས། བྱིས་དེ་དུན་པས་བདག་གིས་སྟེ་མི་རིགས་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་བདག་ངན་སོང་དུ་འགོ་བར་འགྱུར་རོ་སྐྱུ་མ་དུ་འགོད་པས་སེམས་དགུགས་ནས་དགོ་པ་ལ་ཚུལ་
 བཞིན་འདུག་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ལ། དེའི་གཞེན་པོར་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་ན་ཡང་མཐོ་རིམ་སུ་འགོ་ཞེས་གསུངས་པས་འགོད་པ་གཞོང་བར་བྱེད་དེ། དེ་དག་ལ་གཞོན་པ་བྱས་ན་ཡང་
 མཐོ་རིམ་སུ་སྐྱེན་པ་དུ་ཕྱིན་པ་བྱས་ན་ལྟ་ཅི་སྐྱོས་སྐྱུ་མ་དུ་དད་ཅིང་དགོ་ཅུ་རིམ་པར་འཕེལ་བ་བྱེད་དེ། སངས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པའི་འབྲས་སུ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། སངས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་
 གྱི་མཐུས་ནམ་ཞིག་མཐོ་རིམ་སྐྱོགས་ཀྱི་བདེ་བར་འབྲེལ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གཞེན་པོའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་གསུངས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མ་དེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་སྤོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པ་ལས། བྱིས་ལྟ་བུ་སྐྱོས་

༡༡། །ལ་སྟགས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟོན་དུ་བཅུག་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་བཏང་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ལྷན་པ་ཉིད་འདོད་པའི་གཉེན་པོར་ཉན་ཐོས་རྒྱམས་ཀྱང་མཐར་
 མངས་རྒྱས་འཐོབ་ཅེས་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་བརྟན་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་སྤྲ་བཅུ་ལས་འདྲ་བར་འདོད་པ་རྒྱམས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཞི་ལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་མངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ལ་བརྟན་པ་སྟགས་བརྒྱད་པོ་དེ་
 གང་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་རྒྱམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་དེ་ཡི་གཉེན་པོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་མཆོག་དེ་ལས་བཤད་མ་ཐག་པ་གཉེན་པོ་བརྒྱད་པོ་དེས། གང་ཟག་དེའི་སྒྲིབ་པ་འཇམ་ཐེག་ཆེན་ལ་
 འཇུག་པའི་བར་དུ་གཙོད་པ་ཡི་ཉེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་སྒྲིབ་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་གཉེན་པོ་བརྒྱད་སྟོན་པའི་ཆོག་གམ་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོགས་སུ་བཅུད་པ་གཉིས་པའི་གཟུངས་ལས། མངས་རྒྱས་དང་
 བོ་ཆོས་ལ་བརྟེས་པ་དང་སྟགས་ཆོགས་བཅུད་གཉིས་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་སྟེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་སྟོ་ལ་འཛིན་པ་དང་། དོན་འདི་དང་འདི་ཞེས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་རབ་དུ་སྦྱར་བ་སེམས་ཅན་སྟོ་ལྟ་མཆོག་དེ་
 ཡིས། ཡོན་ཏན་རྒྱལ་པ་བཅུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་དེ། གང་ཞེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མོས་གིང་དང་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སམ་ཁམས་ནི་ཟད་པར་ཏེ་མཐའ་དག་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཆི་བའི་ཆེན་ཡིད་

རབ་རྟུ་དགའ་བ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་གཉིས་མཐོང་ཆོས་ཆོ་འདིར་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཕྱི་མར་འབྱུང་བ་བརྒྱད་ནི། སྤེལ་མ་རང་གིས་གང་ཐོབ་ལྟར་འདོད་པར་སྒྲེ་བ་དང་། སྒྲེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་དུ་ཆོ་རབས་དུན་པ་
 དང་། སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ཕྱད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དེ་ལས་ཐོག་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ཐོས་པ་དང་། ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དང་དོན་ངེས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བ་སྟགས་ཏིང་
 འཛིན་གྱི་སྒྲོ་དང་། མི་ཐང་པའི་ཟ་མ་ཏྲོག་སྟགས་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་གཉིས་ཐོབ་པ་དང་། མཐར་སྒྲུན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྱུར་དུ་ཐོབ་པའོ། །ལྷ་པ་ཆོས་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པར་འཆད་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་བཟང་པོ། རྒྱན་དུ་ཆོས་འཆད་པ་ལ་སྒྲོ་བ་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་དང་རྟེན་པ་ཀྱང་གྱི་ཆེད་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་བརྟེ་བ་ཅན། བར་ཕྱིན་དུག་དང་ལྷན་ཞིང་འཛིག་རྟེན་ན་དམ་པ་
 དང་མཁས་པའི་སྒྲོན་པ་རབ་རྟུ་གྲགས་པ། སེམས་ཅན་གང་ལ་ཆོས་གང་བསྟན་པར་འོས་པ་དེ་སྒྲོན་པ་སྟགས་ཆོས་འཆད་ཚུལ་གྱི་ཐབས་སམ་ཆོག་བཟང་པོ་གིས་པ་དང་ལྷན་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་
 ཡོགས་པར་སྒྲུ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། དེས་དམ་པའི་ཆོས་བཤད་པས་སྒྲེ་བའི་ཆོགས་ཀྱི་ནང་ན་དཔེར་ན་ཉི་མ་བཞིན་དུ་ལྷུ་མ་མེར་སྒྲུང་ཞིང་ཉི་མ་སྔོ་བ་དང་ལོ་ཏྲོག་སྟགས་སྒྲིན་པས་ཐན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཐན་པར་

༡༩༡༩། རྩོམ་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་བཤད་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཙུ་གཞུམ་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།།

॥ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ལྷུང་པའི་ལེའུ་ལ་སྒྱིར་བསྟན། རྩེ་བྲག་རྩེ་བཤད། རོན་བསྟན་བཀའ་སྤྲུལ་ལས། དང་པོ་སྟོ་ལྷན་གཉིས་ལ་སོགས་ཆོགས་བཅད་རྒྱག་གིས་བསྟན་ཏེ། མདོ་ལས་ལྷུང་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ། རོན་གུན་གྱིས་དང་། ཆོས་གུན་གྱིས་དང་། ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྷུང་པར་འགྱུར་པ་དང་། མཐུན་པར་ཞུགས་པ་དང་། མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་སྟོན་པ་ཡིན། ཞེས་ཆོག་ལྷུང་པ་ལྷུང་། དང་པོ་རོན་གུན་གྱིས་དང་། སྟོ་ལྷན་མོས་སྟོན་དུ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དེས་བདེན་པ་གཉིས་སུ། ཡང་ན་གུན་བརྟགས་མེད་པ་དང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཡོད་པ་གཉིས་ལ། ཡོག་པ་ཉིད་དང་ཡང་དག་པ་རྣམ་སྤངས་ཞེས་པ། མོས་སྟོན་པས་བདག་མེད་གཉིས་རྟགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་མཐུན་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོ་གཞན་ལ་ལྷོས་ན་སྒྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པ་ཡིན་པས་ཡོག་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་དྲང་། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོ་ལ་ལྷོས་ན་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མོས་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱིས། གང་ཟག་དང་ནི་ཆོས་དག་ལ་བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་གུན་

ཤེས་ནས་ཞེས། སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་མིང་དང་མཚན་མ་དང་བརྟུན་དང་ཐ་སྦྱད་གྱིས་བརྟུགས་པ་ཅུམ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཁྱད་ནས་ཀུན་བརྟུགས་པའི་ངོ་བོ་མེད་པར་སྤྲོད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས། གང་
 ཟག་གི་བདག་ཀྱང་གཟུང་བའི་ངོ་བོར་མེད་འཛིན་པའི་ངོ་བོར་མེད་པ་དང་། གཟུགས་སྒྲ་སྟོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཀྱང་གཟུང་བའི་ངོ་བོར་མེད་པས་བདག་གཉིས་པོ་དེ་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་དོན་ལ་ཡི-
 ནས་ཡོད་མ་སྤྲོད་པར་ཀུན་ནས་ཤེས་སོ། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤྲོད་པའི་གཞི་གཞན་དབང་གི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་པ་ནི་ཐ་སྦྱད་དུ་ཡོད་དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཁོར་བའི་སྟག་བསྟེན་ལ་
 སྒྲ་ཆོགས་པ་བསྟོན་མེད་བསྟུ་མེད་དུ་གྱུབ་པ་འདི་ལ་སྟེས་ཀྱང་མེད་ཅེས་བརྗོད་མི་རིགས་ཏེ་འདི་མེད་ན་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱུང་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའང་ཡི་ནས་མི་སྤྲོད་ན་ཡང་འཁོར་འདས་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་སྟེ་ཡང་རྩོད་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཞན་དབང་ཡོད་ཀྱང་ཡང་དག་མིན་རྟོག་སྟག་བསྟེན་ལ་གྱི་གནས་དང་ཆགས་སྟོགས་ཉོན་མོངས་པས་སྟོན་ཅན་དུ་བྱས་པས་རེ་སྟོན་གྱི་གནས་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱིས་
 དེའི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་སུ་གྱུབ་པ་ནི་བདག་གཉིས་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཆོས་ཀུན་ལ་མེད་ཆ་བ་དང་ཁུའི་གཤེར་བ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡི་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་

མཐོང་པོ་ལྟོ་བུ་གྱི་ལྟོ་བུ་

༡༩། དེ་མེད་ན་བདག་གཉིས་དང་གཟུང་འཛིན་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ནི་ཡོད་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་པ་གང་གི་ཡང་མཚན་མ་མེད་པས་སྒྲིམ་བ་དང་བསམ་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ཉི་ལྔ་པ་དེ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱིས་སྤེལ་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མེད་པའི་དོན་ཀུན་སྤེལ་པའོ། །ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་དོན་ཀུན་སྤེལ་ནས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཆོས་སྤེལ་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་སྤེལ་གྱི་བསྟན་དོན་སྤེལ་པ་ནི། མདོ་ལ་སྤེལ་པའི་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་ཆོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྫོད་བྱེད་
ཆོས་རྣམས་ཀུན། དཔེར་ན་རྒྱ་བརྒྱལ་པ་ལ་གཟིངས་མེད་དུ་མི་རུང་ཡང་རྒྱ་ལ་བརྒྱལ་བེན་ནས་གཟིངས་གྱི་དོན་བྱས་བེན་པས་གཟིངས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པ་ལྟར་བརྫོད་བྱ་གོ་ཞིང་སྤེལ་པའི་ཆེད་དུ་བརྟུགས་པའི་མིང་
ཆོག་ཡི་གེའི་རྣམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གཟིངས་དེ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་རིག་ནས་ཆོག་ཙམ་སྤེལ་པས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་སྤང་བ་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་ཆོག་དོན་ལ་བསམ་བློང་གི་སྤེལ་རབ་བསྟེན་པ་གཙོ་བོར་བྱ་བ་ནི་ཆོས་སྤེལ་པ་ཞེས་
བྱའོ། །གསུམ་པ་ཆོས་ལ་ཆོས་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། མོས་སྒྲོད་དུ་སོ་སོའི་སྒྱུ་བོའི་དུས་གྱི་ཆོས་ཅན་པ་དང་བསམ་པའི་སྤེལ་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དང་ཆོས་སྤེལ་པ་ཡིས། ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་གཉིས་སྤངས་

འགྲུབ་པའི་མེད་པོ་དཔེ་མཛུགས་ཀྱི་ལྟོ་བུ་

བ་སྒྲུབ་པ་ཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་བདག་མེད་གཉིས་གཟུགས་བརྒྱན་ནམ་དོན་སྒྲིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་ནས་ནི། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་དག་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར། རྟོན་ནས་ཚོས་མཚོག་གི་བར་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྒྲོམ་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་ནི་རབ་དུ་བསྐྱབ་པའོ། །བཞི་པ་མཐུན་པར་ཞུགས་པ་ནི། དེ་ནས་བྱང་སེམས་དེས་ནི་ས་དང་པོར་ཏེ་རབ་དུ་དགའ་བ་ལ།
 བྱང་ཚུལ་སེམས་དཔའ་མཐོང་ལམ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་ཀུན་དང་མཉམ་པར་གྱུར་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉན་རང་ལས་འཕགས་པའི་བྱ་ན་མེད་པ་འཐོབ་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་
 དུ་རྟོགས་པས་བྱང་ཚུལ་སེམས་དཔའི་ས་སྒྲོན་མེད་པར་རབ་དུ་ཞུགས་པ་ཀུན་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་པས་སྐྱབ་པ་ཞེས་བཤེས་བཤེས་པའོ། །ལྷ་པ་མཐུན་པའི་ཚོས་ལ་སྒྲོད་པ་ནི། བསྒྲོམ་ལམ་པའི་སྐྱབ་པ་ལ་བྱ་སྟེ། སྒྲུབ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པས་
 མཐོང་བས་སྒྲུབ་བྱའི་ཉན་མོངས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཟད་པར་བྱས་ནས། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱུ་པའི་བར་དུ་བསྒྲོམ་པ་ལ་ནི་རབ་དུ་སྒྲུབ་རོ། །གང་གིས་སྒྲིབ་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། རྗེས་ཐོབ་ཤེས་བྱ་རྣམ་པར་འཛིག་པ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྗེ་སྒྲོད་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཚོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་

བདེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་དེ་ལྷ་སྐུར་གནས་ན་རྣལ་འབྱོར་འཕེལ་བར་འགྱུར་གྱི་ཕྱོག་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ལ་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བས་ཐོག་མར་གནས་ལ་བརྟགས་ཏེ་བག་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི་གང་བུར་དུ་སྐྱབ་པ་
 རྣམ་པར་མི་བྱའོ། །ཕྱོགས་སྐྱེས་སུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུ་མཆོག་ཡིན་པས་དམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཇི་ལྷ་སྐུ་ཞེན། ཐོག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ལུང་གི་ཆོས་ཐོས་པ་བྱེན་དུ་མང་
 བ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་བདེན་པ་རྣམས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་དེ་ཡི་དོན་མཐོང་བ་དང་། གཞན་ལ་ཆོས་སྐྱབ་པའམ་འཆད་པ་ལ་མ་བས་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་བརྩེ་བ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོ་བ་མེད་པའི་སྐྱེས་སུ་དམ་པ་ནི།
 བརྟེན་པར་བྱ་བ་དགོ་པའི་བསེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་གྲེས་པར་བྱའོ། །རང་ཉིད་ལོགས་པར་སྒྲོན་པ་ཇི་ལྷ་སྐུ་ཞེན་སྐྱབ་པ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་རང་ཉིད་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་གིས་རབ་གསུམ་གྱིས་དམིགས་
 པས་དམིགས་པ་བཟང་བ་དང་། དགོ་བྱ་རྒྱུད་དུས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་གིས་ཀྱི་ཆོགས་ཇི་ལྷ་རྟོགས་པར་བསགས་པས་རྟོན་པ་བཟང་བ་དང་། རྣམ་སེམས་ཀྱི་ཅིང་གཡེངས་པར་གྱུར་ན་དེ་ལ་སྒྲོན་དུ་
 བསམས་ཏེ་ཞིགས་ཀྱི་མཆོན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྤོང་བ་དང་། རྣམ་སེམས་ཞུམས་པ་དང་རྒྱག་པར་གྱུར་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཉིད་འཛིན་གྱི་ཐན་ཡོན་དང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་བསམ་

དེས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་པ་པའི་ངོ་བོ་ནི་དམིགས་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་བའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡིན་པས་དེ་བཤད་པ་ལ་མདོར་བསྟུས་ཅམ་བསྟན་པ་དང་། སྐར་
 ཡང་སྤེ་སྤེ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སྟགས་ཆོགས་བཅུད་གསུམ་གྱིས་འཁོར་བ་སྒྲིན་དུ་བསྟུས་ནས་ཉོན་མོངས་ཆེད་དུ་མི་སྒྲིང་བའི་ཤེས་རབ་དམིགས་པ་མེད་པ་བསྟན། སེམས་ཅན་ཆེད་དུ་སྟགས་
 ཆོགས་བཅུད་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དོར་ནས་རང་གཅིག་ལུ་ཞི་བར་འཇུག་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐུ་པ་པའི་དང་འགལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་དཀྱུས་གཅིག་དུ་བཤད་ན། དམན་ལམ་པ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་པ་ཉིད་ལམ་གྱིས་སྤངས་ཏེ་ཟད་ནས་མུང་འདས་ཐོབ་པར་བརྟུང་ནས་འཁོར་འདས་ལ་སྒྲིན་ཡོན་དུ་ཞེན་པའི་བསམ་པ་དུག་པོས་འཁོར་བ་སྤངས་ནས་ཞི་བར་འཇུག་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་ལ་རང་
 བཞིན་མེད་པས་ཉོན་མོངས་ཉིད་ཀྱིས་གོ་ལ་བ་སྒྲེར་བའི་ཐབས་མཁས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་གྱུང་འཁོར་བའི་ཉེས་པས་མི་གོས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིང་
 པ་སྤྱད་དེ། །མཐར་མྱིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཆུང་གསུངས་པ། རི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་

ལྷན་པ་ལྟུང་པ་ལས། འདོད་ཆགས་མ་གཏོགས་པར་འདོད་ཆགས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་གཞན་ང་མི་སྒྲོའི་ཞེས་དང་ཞེས་དང་གཏི་མུག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཉིད་ཀྱིས་
འདོད་ཆགས་ལས་ངེས་པར་འབྱེན་གྱི་ངེས་འབྱུང་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ནི་མ་གཏོགས་པ། གང་ཕྱིར་ཆོས་གཞན་མེད་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་
སམ་དོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ནི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོ་ནར་ངེས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་རྣམས་ཅམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལས་ངེས་པར་
འབྱུང་བ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཡིན་པར་དགོངས་པ་ལུགས་ལ་བཞག་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་རྒྱུ་པར་དག་པ་ཉིད་དུ་གཤམ་ནས་ཉོན་མོངས་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་རང་
གྲོལ་པར་གཤམ་ན་གཉིན་པོ་གཞན་དུ་འཆོལ་མི་དགོས་ལ། རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲོལ་པའི་ཉོན་མོངས་ཞིག་གལ་ཏེ་ཡོད་པ་ལྟ་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱང་བགྲོལ་མི་རུས་ཏེ་སྤང་དུ་འང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མཆོན་ཉིད་ཐེག་པའི་ངེས་དོན་
གྱི་མདོ་རྣམས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་བཅིང་གྲོལ་མེད་པར་བསྟན་པ་བཞིན། འབྲས་བུ་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཡང་། ཀྱེ་རྗེའི་རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དག་པའི་ལེའུ་ལས། ངེས་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །

དག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བརྗོད་ཅིས་སྟགས་དང་། རང་རིག་བདག་ཉིད་དག་པ་ཉིད། །དག་པ་གཞན་གྱིས་རྣམ་གྲོལ་མིན། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་འདི་དག་དགོངས་གནད་གཅིག་ཡིན་གྱི་ཐ་དད་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་
 པ་དང་བྱང་ཆུབ་གཅིག་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མ་གཏོགས་པར་གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ནི་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྟན་པ་ལ།
 སློ་ལྟན་བྱང་མེས་ས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གཤམ་ནས་དེ་ལྟར་འདོད་དོ། །ཞེས་མདོ་རྣམས་ལས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རྗེའི་གཞི་ལགས་སོ་ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་
 ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་ན་ཉོན་མོངས་སྟོད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འབྱུང་བར་ཅིས་མ་གྱུར་སྟམ་ན། དེ་ནི་དགོངས་དོན་རྒྱལ་བཞིན་མ་གཤམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཆགས་སྟགས་
 ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་གཤམ་པར་དེ་དང་དེའི་མཆོན་མར་ཞེན་པས་འཆིང་བ་ཡིན་ལ། གང་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཆགས་སྟགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་རྒྱལ་
 བཞིན་དུ་འཇུག་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཆགས་སྟགས་ཐ་མལ་རང་མཆོན་པ་དེ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དེས་ན། ཆགས་སྟགས་དེ་ཡིས་ཆགས་སྟགས་དེ་དག་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སྟགས་པའི་

མ
མདུན་གྱི་
བཞུགས་པའི་
ལུང་གི་
ལྷན་

༡༡། །དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་མི་དམིགས་པས་ཆགས་པ་དང་སྒྲུང་བ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་ནས་གདོད་ནས་ཟད་པ་དང་གདོད་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་
བའི་ཟད་མི་སྐྱེ་གིས་པའི་ཡེ་གིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་བའི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ནམ་ཞིག་དེ་ཟད་ནས་སྤྱར་རང་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བར་གིས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྫོངས་པ་སྟེ།
མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལས། གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། །གིས་བྱུ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་ཡི། །སྐྱིབ་པ་ཟད་པར་བརྟོད་པ་གང་། །དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཚར་དུ་བརྟེས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་
ཀྱིས། །ཐོག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱས་པར་ཡང་། །ཆོས་སྐྱེ་ཟབ་པའི་ཆོགས་བཅད་དུ། །ཐབས་ཆེན་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ལ། །ཉོན་མོངས་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་འགྱུར། །འཁོར་བའང་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་དེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་མ་
ཡས་ཞེས་འཁོར་བ་ཉིད་མུང་འདས་དང་། །ཉོན་མོངས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གམ་ལམ་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་བུ་མཚན་ཉིད་ཐོག་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ་གིས་རབ་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པར་སྤྱིད་
ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཕྲོ་བ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུའི་ཐོག་པ་ལས་ནི་རྟོགས་པ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཐབས་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་མ་སྤྱོད་པར་མངོན་དུ་བསྟན་པས་འཆར་རྒྱ་བ་ལ་

བཀའ་ཐུག་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

۵۴۸

[illegible]

ཡིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་བ་འཛིན་པ་གཉིས་པོ་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གནས་ཚུལ་དང་སྒྲུང་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་སྒྲུང་བ་ཡོད་པས་དོན་ལ་མེད་པའི་ན་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་སྒྲུང་བའང་མི་འགལ་
ལོ། །རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཀྱང་ཕྱིས་སྤྲི་མ་དང་བྲལ་ཆེ་དག་པར་སྒྲུང་བ་ཡང་མི་འགལ་བ་ནི། རི་ལྟར་ཚུར་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲི་མ་དང་མ་འདྲེས་པ་དྲང་བ་ཡིན་ཡང་། ས་འདམ་དང་འདྲེས་ནས་རྟོགས་པ་ན་ཚུ་ཡི་རང་བཞིན་ནི་
ས་ཡི་རྒྱལ་དང་འདྲེས་ནས་དཔྱེ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཚུ་ཉིད་དུ་གནས་མོད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་བཅས་པར་ཡང་སྒྲུང་བ་ལས། ཕྱིས་དྲང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྒྲུང་གི་ཚུལ་རང་བཞིན་ཉིད་མཐོན་དུ་གྱུར་པའི་དྲང་བ་ཉིད་དེ་སྒྲོན་མེད་
པར་རྟོག་པ་དེ་ལས་གསར་དུ་སྒྱེས་པ་མིན་གྱི། དྲང་བ་དེ་ནི་ཚུ་དེ་ལ་གྲོ་བུར་པ་འདམ་གྱིས་བསྒྲུང་བའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་ཟད་དོ། །དེ་བཞིན་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྒྲིན་དང་བཅས་པ་དང་སྒྲིན་དང་བྲལ་
བ་དང་། གསེར་འདམ་ལས་གྲོ་ལ་བ་ཡང་སྒྲ་ནས་དྲི་མ་མེད་ཀྱང་། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རང་སེམས་དག་ལ་དག་མ་
དག་དུ་སྒྲུང་བའང་ཚུལ་དེ་ཉིད་དང་འདྲའོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་གཤིས་སམ་གནས་ལུགས་ནི་དུས་རྟག་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པ་འོད་གསལ་བར་འདོད་དོ། །སེམས་དེ་ནི་རང་གི་གཤིས་ལ་འབྲལ་མི་རུང་དུ་མ་གྱུབ་པ་གྲོ་

མ་མཐོང་ཆེ་བཟླ་གོ་གཅིག་གྱུར་

༡༡། །བུར་གྱི་ཉེས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་ཉོན་མོངས་པས་མ་རུངས་པ་དྲི་མ་དང་བཅས་པར་བྱས་པ་ཡིན་པས། དྲི་མས་གོས་པར་བྱར་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་པའི་སེམས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་གཞན་རྣམ་རྟོག་གམ་ཡང་དག་མིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་འོད་གསལ་མ་ཡིན་ལ། དྲི་མ་མེད་པ་ཆོས་ཉིད་གྱི་སེམས་སམ་འོད་གསལ་པའི་ཡེ་སེས་ནི་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་གསེས་གསལ་སྟོང་བུང་འཇུག་ལ་བརྟོད་དོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་པའི་བྱམས་སྟེང་རྗེ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ། མ་ཡིས་རང་གི་བྱ་གཅིག་ཕུ་ཡིད་དུ་སྟུག་པ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་དུ། བཅོས་མ་མ་ཡིན་པར་རྟེན་གོ་ཁོང་ནས་བྱམས་པ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་རྟུག་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པར་འདོད་པས་སེམས་ཅན་ནམ་ཡང་མི་འདོར་རོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་དེ་ལ་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟ་བུས་ལྷུང་བའམ་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་དེ་ཆགས་པ་དེས་སེམས་ཅན་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལས་འདོར་བ་མིན་ན་ཡང་། དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་ལ་གནས་གིང་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་ཡི་སེམས་ཅན་ལ་ཞེ་སྟངས་པ་ནི་རྣམ་པ་གྲུན་དུ་བདག་གིར་གཟུང་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་གྲུན་དང་འགལ་པར་འགྱུར་དེ། ཞེ་སྟངས་སྐྱེས་ན་དེ་དག་འདོར་ཁིང་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་

བཀའ་བ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟུར་

དཔལ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པ་བསྐྱལ་པ་དུ་མར་བུང་བ་ལས། ཞེ་སྒྲུང་གི་སེམས་སྒྲུང་ཅིག་གཅིག་ཏུ་སྒྲེས་པ་ཉེས་པ་ཆེ་བར་གསུངས་ཏེ་བུམས་པས་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་བཤད་
 པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་ལ། བུང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱིས་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་བུ་དང་ཆུང་མ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཡང་བུམས་པ་དང་མི་འགལ་བས་ཆགས་པ་དེས་བུང་སེམས་ཀྱི་ལྟར་བ་ཅི་ཡང་མི་སྒྲུང་དོ། །འི་ལྟར་འདབ་ཆགས་
 ལུག་ཚོན་ནི་བྱ་གཞན་ལས་འདོད་ཆགས་ཆེ་བས་རང་གི་བུ་ལ་མཆོག་ཏུ་བུམས་གིང་ཆགས་པས་ན། བམ་སྒོར་བུང་བའི་དུས་ནས་བཙུམས་ཏེ་སྒྲོ་གསོག་མ་རྒྱུ་གསུམ་ཀྱི་བར་དུ་རང་གི་བུ་ལ་ཉེ་བར་འབྱུང་ནས་ལུས་དང་གསོག་
 པས་འགོབས་གིང་འབྱུང་ནས་འདུག་པའི་བུམས་པ། དེ་འདྲ་བ་ལ་རང་གི་བུ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་སྒྲོ་བ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགལ་བ་ཡིན་པས་ཁོང་ཁྱོད་མི་སྒྲོ་བ་ལྟར། བཅེར་བཅས་བུང་སེམས་དེ་ལུས་ཅན་ནམ་སེམས་ཅན་གཞན་བུ་དང་འདྲ་
 བ་ལ་འད་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། གང་ཕྱིར་བདེ་བར་འདོད་པས་བུམས་པ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་གནོད་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཁོང་ཁྱོད་པ་འགལ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་དང་ལུག་བསྐྱལ་ནི་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ལུག་
 བསྐྱལ་བར་བྱེད་པའི་གནོད་སེམས་བྱེད་པ་འགལ་ལོ། །གང་ཕྱིར་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྒྲོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་འདོད་པ་དེ་ཕྱིར་སེམས་ཅན་བསྐྱལ་བ་འདོད་པའི་གཞོ་སྒྲུ་ཡི་སེམས་བྱེད་པ་འགལ་ལོ། །གང་ཕྱིར་བུང་

༡༡། །སེམས་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་དགའ་བ་དེས་སེམ་པར་བྱེད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བ་དང་མིང་ཐོས་པས་ཀྱང་འཇིགས་པ་ལས་སྦྱོབ་པ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་བརྟུང་བརྟེན་མོགས་ཀྱིས་
 འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་པར་བྱེད་པ་འགལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་གཡོ་དང་སྦྱུའི་སེམས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་བ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སེམ་
 རབ་ཀྱིས་སྦིང་ནི་ཐ་དད་དུ་མཐོན་ཞེན་སྤང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱབ་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རི་ལྟར་སྦྱབ་ཆུལ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། སྦྱན་བཟང་པོ་ལ་ནད་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ནས། རི་ལྟར་གང་དུ་སྦྱབ་པར་འདོད་
 ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྦྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་བསམ་བཞིན་ལམོར་བར་སྦྱོབ་པ་ཡོངས་སུ་འཇོག་ཞིང་ལམོར་བར་མ་ཆགས་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲག་བསྟུལ་སེལ་ཞིང་པན་བདེ་བསྦྱབ་པ་
 ཡིན་པས། རི་ལྟར་ནད་སེལ་བའི་སྦྱན་བཟང་པོ་ལ་ནད་པ་དག་ནན་གཏན་གྱིས་འཇུག་པ་བཞིན་དུ། ལམོར་བའི་སྒྲག་བསྟུལ་སེམ་ཀྱང་དང་དུ་ལེན་པ་ནི་སྦྱན་དགུ་བ་དང་ཁ་བ་སེས་ཀྱང་ནད་སེལ་བའི་ཕྱིར་ནན་ཏན་གྱིས་བརྟེན་
 པ་བཞིན་ལམོར་བ་དང་དུ་སྤང་བས་སྦྱིབ་གནིས་ཀྱི་ནད་མཐའ་དག་ནི་བའི་དོན་གནིས་ལྟན་གྱུ་བ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ལམོར་བ་ལ་ནི་འཇུག་པར་བྱེད་ཀྱི་ལམོར་བ་གཏོང་བར་མི་བྱེད་དོ། །ནད་པ་ཉམ་ཐག་པ་སྒྲག་

བསྐྱེད་ཅན་ལ་ནི། སྒྲུ་ན་པ་སྒྲིང་བ་ཕྱེ་བ་སེམས་དག་པ་ཅན་དག་གིས། བད་གཞི་དང་སྒྲུར་བའི་སྒྲུ་ན་གཏོང་བ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ནི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ན་གཏོང་ནིར་ཕན་
 འདོགས་པ་སྒྲུ་ཆོགས་སྒྲུ་བ་པར་བྱེད་དོ། །ཐུན་མི་སྒྲུ་ན་པ་ལས་མ་བཀོལ་བ་སྟགས་ཇི་འདོད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟགས་ཀྱི་སྒྲུ་ནས་བཀོལ་དུ་བཅུ་བ་པར་སྒྲུ་བ་པར་ཇི་བཞིན། བདག་ཉིད་ལ་ནི་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་
 དུ་གྱུར་ནས་དཔུ་ཆོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྒྲོ་བ་སྟགས་སྒྲེས་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ནན་རྒྱར་གྱིས་བདག་གི་སེམས་ངན་པ་རྣམས་ཆར་གཅོད་སྒྲུ་བ་པར་བྱེད་དོ། དགོན་མཆོག་བཅུ་གསུལ་པ་ལས་རྒྱ་
 འདུལ་སྒྲོང་གི་དཔེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕུ་ཆ་དང་ལོ་ཁོར་གསུལ་པའི་ཕྱིར་ཆོད་གི་དངོས་པོ་ལ་ཚུར་དུ་ཞིག་གྱུར་ཆེན་པོར་བསྒྱུར་བའི་ཁེ་སྒྲུ་གསུལ་བྱེད་པའི་ཆོད་པ་རྣམས་ཇི་བཞིན་དུ། རང་ལ་བརྟེན་པའི་འདོད་པའི་ལོངས་སྒྲོང་
 པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིན་པའི་ཆོད་གིས་འདོད་པ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་དང་ལོངས་སྒྲོང་སྒྲུ་ན་སྒྲུ་མ་ཆོགས་པ་བསྒྲུ་བས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལོངས་སུ་གཏོང་ནིར་ཕན་བདེ་སྒྲུ་བ་པར་བྱེད་པ་སྒྲིན་པ་བསྒྲུ་བ་པའོ། །གོས་ལ་བཙོ་
 སྒྲུ་ག་མ་པན་རྣམས་ཀྱིས་འབད་པས་བསྒྲུ་ནིར་ཡང་ཡང་ཆོན་གྱིས་ཞིན་པར་བཀོ་བ་བཞིན་དུ་རང་གིས་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་མི་དག་བཅུ་བྱུང་ནིར་དག་པ་དང་དག་པ་བཅུའི་ལས་རྣམས་ལ་རབ་དུ་སྒྲུ་བ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚུལ་

[illegible]

དཔེ་དང་སྐྱུར་ཏེ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡི། དཔེ་ཇི་ལྟར་དོན་གང་དུ་སྐྱུལ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ། བོད་དུ་ཇི་སྐྱུར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུས་རྟག་དུ་པར་ཕྱིན་རྣམས་ཚད་མེད་པ་སྟོད་
 པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ། ལྟོར་བ་ཆོག་ས་གཉིས་སམ་རང་དང་གཞན་གཉིས་སྟོན་པར་བྱ་བ་ལ་རབ་དུ་བརྩོན་པ་དེ་ནི་ཆོག་ས་ཀྱི་ལམ་ནས་རིམ་གྱིས་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པ་ལོལ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟག་
 པའི་སྟོ་སྟོས་མཆོག་གིས་ས་བཅུའི་མཐར་ཐུག་པར་སྐྱུལ་པ་དེ་ནི་སྒྲུ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་འཕྲོལ་པར་རབ་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྔའི་རྒྱན་ལས་སྐྱུལ་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་བཞི་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དེའི་
 རྗེས་སུ་སྐྱུལ་པ་བྱུང་པར་དུ་འགོ་བའི་རྒྱ་གདམས་དག་དང་རྗེས་བསྟན་ཡིན་པས་དེ་འཆད་པ་ལ། གདམས་དག་ཇི་ལྟར་རྟོན་པའི་རྒྱལ། གདམས་དག་དེ་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། དེ་ལས་ལམ་བཟོད་རྒྱལ། གདམས་དག་གི་
 ཆེ་བའི་པན་ཡོན་བརྗོད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་མོས་པའི་སྟོད་པའི་ས་ལ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གཅིག་དུ་ཆོག་ས་བསགས་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ས་དང་པོར་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་
 མོས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་ཐོག་ས་བཞིའི་རྒྱ་རྣམས་འབབ་པ་ཡིས་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་

༡༩། །ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་ནས་ཆོས་མཆོག་གི་མཐར་འཇགས་པའི་ས་སྒྲུབ་མེད་པ་ལ་འདུག་པར་འགྱུར་རོ། །འགྲུག་མ་ཐག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཆོག་ས་བསགས་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་གཞན་ནས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་
 དུ་མའི་རྫོན་ནས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་རྒྱལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་མང་དུ་ཐོས་ཤིང་དོན་རི་ལྟར་བ་བཞིན་ལེགས་པར་སྒྲེས་ཤིང་སེམས་སྦྱིབ་པ་ལྟ་དང་མི་འགྲོགས་པའི་ལས་སུ་
 རུང་བའི་དགོ་བ་དེས། རྫོར་བའི་ལམ་བསྐོས་པ་ལ་ནི་རབ་དུ་རྫོར་རོ། །དེས་དེ་ལྟར་ལྟར་ཆོག་ས་རྫོགས་པས་ས་དང་པོའི་ཡེ་སྒྲེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་རྒྱལ་བ་དང་ལྟན་པའི་བྱིར། དེ་ཡི་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོའི་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་འཛིན་ཞེས་པ་ཅི་ལྟ་རུང་ཞིག་ཡིན་ཞེན། གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་སངས་རྒྱལ་གངས་མེད་པ་ལས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གངས་སངས་ཆད་མེད་པ་ནོད་ཅིང་དེའི་ཆོག་དོན་རྒྱུན་པར་མ་ཆད་
 དུ་འཛིན་ལུས་པའོ། །དེ་ལྟར་དབང་པོ་རྫོན་པོས་ཆོག་ས་ལམ་ཆེན་པོ་ནི་ཏིང་འཛིན་དེ་ཐོབ་པ་ཡོད་ལ། འག་འཁྱིལ་གིས་ཆོས་མཆོག་གི་དུས་སུ་ཐོབ་པར་བཤད། དེ་ལྟར་ཐོབ་ནས་ཏིང་འཛིན་དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་གོང་
 བུ་པོར་དུ་འཕྲེལ་བར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་དེ་ལས་ནི། དཔེས་གཉེན་གྱི་མཆོག་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྟན་འདས་རྣམས་ལས་འཇགས་པའི་ཡེ་སྒྲེས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི། ཞིག་ནས་

五、

སྒྲིལ་ཏུ་རྒྱལ་པ་ལམ་ཡངས་པ་དང་ལྷན་མཐོང་གི་ཡི་ཤེས་སྒྲིལ་ཏུ་ཡངས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དེ་དང་དེའི་གདམས་ངག་ཚད་མེད་པ་མདོ་སྡེ་འབུམ་ཐུག་ཏུ་མའི་དོན་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་
 གདམས་ངག་གི་དོན་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ། བསམ་བསམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བསྒྲུལ་བསམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ནས་དང་པོར་སྔགས་ཆོག་མཐོང་བདུན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། གདམས་ངག་རྟེན་པ་དེ་ནས་
 དང་པོར་རམ་ཐོག་མར་སྒྲུལ་བརྩོན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དེ་ཡི་ནི། མདོ་ཡི་སྡེ་ལ་སྔགས་པ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་ཆོས། མི་གཉིས་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པ་ལམ། ཡོད་མེད་གཉིས་དང་བྲལ་བ་གཉིས་སུ་
 མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ནིད་གྱི་དོན་གྱི་རྒྱལ་པར་འབྱེད་ཅིང་གསལ་པ་བར་བསྟན་པ་ཡི། མདོ་སྡེ་ས་བརྒྱ་པ་དང་ལང་ཀར་གསེགས་པ་དང་། རྒྱ་བ་སྒྲུལ་མི་ལ་སྔགས་པ་ལྷ་བུའི་མིང་ཙམ་ལ་སེམས་བཞག་སྟེ། མདོ་འདིའི་མིང་ནི་འདི་ཞེས་
 བུའི་ཞེས་དེ་ཙམ་ལ་སེམས་འཛོག་གོ་འདི་ནི་རྩ་བའི་སེམས་སོ། །དེ་ནས་སྒྲུལ་བརྩོན་དེ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། མདོ་དེ་དང་དེའི་ཆོག་རབ་དུ་དབྱེ་བ་དཔྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། ཞེས་པ་འདི་སྒྲུང་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་སྔགས་ནས།
 མཐུག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་བར་དུ་ཆོག་མ་ལུས་པ་རབ་དུ་དབྱེ་སྟེ་མདོ་འདི་ལ་ལེའུ་འདི་ཙམ་ཞེས་ཡོད། ཤོ་ལོ་ག་འདི་ཙམ་དང་། ཡི་གེའི་གྲངས་འདི་ཙམ་ཡོད་ཅེས་དབྱེད་པའོ། །འདི་ལ་རྗེས་སུ་དབྱེད་པ་ལམ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་

ཨ
ཀྱི
ཀྱི
ཀྱི
ཀྱི
ཀྱི

༡༡། །སེམས་ཞེས་ཕུའོ། སོ་སོའི་ནང་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ། དེའི་དོན་ཡང་རྣམ་པར་དཔྱོད། ཅེས་པ། མདོ་སྡེ་སོ་སོའི་ནང་ལ་ཞེས་འབྱུ་མཚན་པའང་མི་འགྲིག་པ་མེད་ལ། སྡོ་བརྟན་འགྲེལ་ལྟར་ན་སོ་སོའི་ནང་རང་
རིགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཞེས་འབྱུ་མཚན་དགོས་འདུག། དོན་དུ་མདོ་སྡེ་དེའི་ཚིག་དཔྱད་པའི་འོག་དུ། ཚིག་འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཤམ་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་རྟོག་པ་དང་རྗོད་བྱེད་ཡི་གེ་ལ་རྟོག་པ་སྡེ།
དོན་དེ་རྣམས་བགྲང་བ་དང་། འཇལ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལྷང་པོ་ལྷ། བམས་བཅོ་བརྒྱད། སྡེ་མཆེད་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ལྷ་བྱ་དང་། གཟུགས་ལྷ་སྡེ་མཆེད་བརྒྱ་དང་། ཚེས་ཁམས་ཀྱི་
ཕྱོགས་གཅིག་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་བཅས་བརྒྱ་གཅིག་དང་། ཚེར་བ་ལ་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་ལྷང་བ་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་ཚོགས་དུག་གོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་དོན་རྣམས་གྲངས་སུ་བགྲངས་ཏེ་བརྟགས་
པའོ། །འཇལ་བ་ནི་གྲངས་དེ་ལས་ལྷག་པར་སྡོ་མི་འདོགས། རྒྱང་བར་སྐྱར་བ་མི་འདེབས་པར་གྲངས་དེས་པར་བཅད་དེ་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་གཞལ་ཞིང་བསམ་པའོ། །རྟོག་པ་ནི། གྲངས་སུ་བཅད་པ་དེ་ལྷ་བྱ་ཡི་ཚེས་
དེར་གཟུགས་སོགས་དེ་དང་དེར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་ཆད་མའི་རིགས་པ་དང་ལྷན་པར་རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་པའོ། །སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་སྡེ་མ་གསུམ་གྱི་དོན་དེ་དག་གི་རང་སྡེའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །མདོར་ན་དོན་

བསམ་པ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

[illegible]

༡༡། །བས་ས་བརྩ་པའི་མིང་གི་དོན་དེ་ཙམ་ལ་འདྲུས་སོ་སྟམ་དུ་རྩ་བའི་སེམས་ལ་བསྟན་བཞི། ཆོས་གཅིག་གི་དོན་ལ་ཀུན་ནས་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་བསྟན་བའི་སེམས་ཏེ། མདོར་ན་མདོ་སྟེ་རྣམས་ལ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་
 ཀུང་། ལ་ལ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན། ལ་ལ་གོ་རིམ་ས། ལ་ལ་འབྲས་བུ། ལ་ལ་སྤང་བུ་སོགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་བྱ་དགོས་ཀུང་དོན་གྱི་སྟོང་པོ་ད་ལྟ་རང་གི་རྣམས་སུ་ཡིན་པར་བྱ་བ་ནི་འདི་ཙམ་ཞིག་གོ་རྒྱལ་
 འབྱོར་གྱི་གནད་ལ་མདོ་འགགས་སྟོམ་པའོ། །དེ་ལྟར་མདོ་ཡིས་བསྟན་དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་གྱུར་པ་ན། མདོ་སྟེ་ལས་ཅི་སྤང་ག་སུངས་པ་དེ་ཡི་དོན། ས་བརྩ་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་རང་གིས་མདོར་དུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར། དེ་ནས་
 རྒྱལ་འབྱོར་བ་དེ་ནི་བདག་གིས་དོན་འདི་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་རེ་བ་དྲག་པོས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་སྟོན་པའི་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་དུག་གི་སྒྲོ་ནས་མདོ་སོགས་གསུང་རབ་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་དོན་རྒྱལ་བ་ཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་རྒྱལ་
 ལ་ཡིད་བྱེད་བརྩ་གཅིག་སྟེ། ཡིད་གྱི་བརྗོད་པས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བཞིས་བསྟན་དོན། ཡིད་གྱི་བརྗོད་པས་ཞེས་པ་ཡིད་གྱི་རྟོག་པ་སྟེ། ཡིད་ཤེས་གྱིས་མིང་དོན་བསྟེན་ཏེ་དོན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡིད་རྟོག་
 བཅས་ཡིན་ལ་དེས་གསུང་རབ་གྱི་ཆོག་དང་དོ་རྒྱན་ཆགས་སུ་བཅུལ་པར་བྱ་བྱིང་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་པར་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོག་མི་ལྟོགས་པ་མེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་

དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བ་ཐོབ་པའི་སེམས་ཀྱིས་སོ། །རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་བར་གྱི་བསམ་གཏན་ཞེས་པ་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱུང་པར་ཅན་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟག་པར་
 བྱའོ་ཞེས་གསུངས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ན་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་རོ་གཅིག་པས་ཀྱང་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ་རྟོག་
 དཔྱོད་བཅས་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་སྟགས་པ་འདི་གསུམ་ནི་ཕྱིའི་ངོ་པོའི་དབྱེ་བ་གསུམ་སོ། །སེམས་རྒྱལ་གི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང་ནི་ཆོག་ལ་འཛིན་པ་འང་ལུང་དོ། །མིང་ཙམ་དུ་མ་དོ་སྟེ་དེ་གི་བསྟན་དོན་
 མཐའ་དག་སྟུངས་དང་ཞེས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བསྟན་པའི་དོན་དང་ཆོག་མང་པོ་སྟེང་ལྷག་བརྒྱ་པ་ལ་སྟགས་པའི་དོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པའི་མིང་གི་དོན་དུ་འདུས་པ་འདི་ལྷ་སྤྱུ་ལ་སེམས་འཛིན་
 པ་ནི་ཞིག་ནས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་ནི་མ་དོ་སྟེ་དེའི་དོན་རྣམས་བཤུང་འཇལ་སྟགས་བཞི་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ནི་མིང་དོན་དེ་གཉིས་ཀ་བསྟུངས་
 པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་མ་འབྲེལ་བའི་དུས་ན། ཞིག་ནས་ཀྱིས་མིང་དང་ཆོག་ལ་དམིགས་ལྷག་མཐོང་གིས་དོན་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རམ་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཆོན་མིང་དང་དོན་སོ་སོར་

༡༡། །མི་དམིགས་ཀྱི། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མགོ་མཉམ་ཏུ་འབྲེལ་ཏེ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞི་གནས་ཡིད་བྱེད་དང་། ལྷག་མཐོང་ཡིད་བྱེད་དང་། ཟུང་འབྲེལ་ཡིད་བྱེད་འདི་གསུམ་ནི་ལམ་གྱི་ངོས་ནས་དབྱེ་བ་གསུམ་མོ། །ཡང་དམིགས་པས་བྱེ་བ་གསུམ་ནི་མཆོན་མ་གསུམ་སྟེ། ཞི་གནས་གྱི་མཆོན་མ་དང་། རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་མཆོན་མ་དང་། བཏང་སྒྲོམས་གྱི་མཆོན་མ་ཞེས་གསུངས་པ། སེམས་འཕྲོ་ཞིང་ཚོད་པར་གྱུར་ན་གཡེང་བ་དང་འཁོར་བའི་སྒྲོན་བསམས་ནས་སྤྱིར་མི་འཕྲོ་པར་སེམས་ནང་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཞི་གནས་གྱི་མཆོན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་རྒྱགས་པ་དང་ཁུམས་པར་གྱུར་ན་ལྷག་མཐོང་གི་མཆོན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། སངས་རྒྱས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནམ་ཚེས་རྣམས་གྱི་རང་སྤྱིའི་མཆོན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཁུམས་པ་ལས་སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཏེ་གཟེངས་བསྟོད་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོད་པ་ན་ལྷག་མཐོང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ལྷག་མཐོང་གིས་སེལ་མི་རུས་པས་ཞི་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །རྒྱགས་པ་དང་ཁུམས་པ་དང་གཉིད་ནི་ཞི་གནས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ལྷག་མཐོང་གིས་བསལ་དགོས་པས། ཁུམ་པའི་སེམས་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་མཆོན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་གཟུང་སྟེ། ཚོད་པ་ཡང་ནི་ཞི་གནས་གྱི་མཆོན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞི་བར་བྱ་ཞིང་། ཁུམས་ཚོད་མེད་པར་མཉམ་པར་གྱུར་ན་དེ་གའི་ངང་ཏུ་མི་གཡོ་བར་བཏང་སྒྲོམས་གྱི་མཆོན་

200

མ་ཡིད་བྱེད་པས་བྱང་སྒྲིམས་སུ་བཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲིམས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གུས་སྒྲུབ་གྱི་ཡིད་བྱེད་དང་རྟག་སྒྲུབ་གྱི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པས་ཡིད་བྱེད་སྒྲུབ་པ་དེ་རྒྱམས་ལ།
 དུས་རེས་འགྲའ་ཙམ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟག་རྟུ་བྱ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་བྱེད་རྒྱམས་ལ་སྒྲོ་ཞིང་གུས་པར་བྱ་སྟེ་ལམ་དེ་ལ་སྐྱར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་གདམས་ངག་གི་དོན་བསྒྲིམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ།
 དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས་ཞེས་སྟགས། རྟག་རྟུ་རྒྱ་ཡོངས་འཛིན་པར་བྱེད་ཅིས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། བསམ་པའི་སེས་རབ་ཙམ་གྱིས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ཅེ་གཅིག་རྟུ་བསྒྲིམ་དགོས་ལ། དེ་
 ཡང་ཐོག་མར་འདོད་ཁམས་པའི་སེམས་ནང་དུ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པས་སྐད་ཅིག་མི་སྟོད་པར་སྟོག་དང་རྒྱང་དང་སྒྲིན་ལྟར་གཡོ་བ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབས་ལྟར་དགག་པར་དགྲའ་བའི་རྒྱམ་རྟོག་རྒྱམས་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་
 དགས་རིམ་པར་བརྟུལ་ཏེ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། དམིགས་པ་གདམས་ཡང་རུང་བ་ལ་ནི་རང་གི་སེམས་བརྩེ་གཅིག་རྟུ་གཏད་ནས་བཞག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཞག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མི་སྟོད་པར་
 རྒྱམ་པ་གཞན་དུ་གཡོ་ན། སྒྲུམ་འི་དམིགས་པ་དེའི་རྒྱན་ལས་རྒྱམ་པར་གཡོང་བར་མི་བྱ་བར་དུན་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱན་བསྐྱང་ཅི་རུས་སུ་བཞག་གོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གཞག་ཀྱང་རྒྱན་རིང་དུ་གནས་མི་རུས་པར་གཞན་དུ་གཡོང་བར་

བཟང་ཙམ་དུ་གནས་ན་ཡང་། སྐབས་འགར་བརྒྱབ་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་དང་བྱིངས་ཆོད་སྐྱེས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་དག་ལངས་པའང་སྤྲུམ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གི་དབང་དུ་སྤང་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་མི་
འགྲུབ་པས་སྒྲིན་ཆེ་ལ། མ་སྤང་ན་མཛོན་པར་སེས་པ་སྐྱེས་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་རྒྱམས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་འགྲུབ་པས་ཅི་ནས་རྒྱམ་རྟོག་ངན་པ་འདི་རྒྱམས་ཡིད་ལ་མི་བྱུང་སྤྲུམ་དུ་བརྒྱབ་སེམས་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་
ལ་སོ་སོར་བརྟག་པའམ་གཉེན་པོར་བསྟན་པའམ་ཡང་ན་ཅི་མི་སྤྲུམ་པས་ཞི་བར་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ནས་སྤྲུམ་བརྩོན་ཅན་གྱི་ནི་སེམས་ལ་རྩོལ་བའི་སྒྲིན་ས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་
གནས་པ་བརྒྱད་པ་གོམས་པའི་སྤྱུགས་ཀྱིས་ངང་གིས་འབྱུང་བ་འཕྲོག་སྟེ། རྩོལ་བ་བརྟེན་བཞིན་དུ་བསྐྱེམས་ན་རྒྱམ་རྟོག་གཞན་གྱིས་བར་ཆད་མི་རུས་པར་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདུ་
བྱེད་དང་བཅས་པའི་སེམས་གནས་དེ་ཡི་ངང་དུ་གོམས་པ་རྒྱན་བསྐྱེད་པར་བྱས་པ་ལས་འབད་རྩོལ་གྱིས་བསྐྱེམ་མི་དགོས་པར་སེམས་ངང་གིས་དམིགས་པ་ལ་གནས་ཤིང་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་གྱུར་ནས་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཕྲོག་པ་ནི་
སེམས་གནས་པ་དགའི་ཐ་མ་ཡིན་ཉེ་ཉིང་དེ་འཛིན་མཐུན་པར་འདོད་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགའ་པོ་ནི། མདོ་ལས། འཛིག་པར་བྱེད། ཡང་དག་པར་འཛིག་པར་བྱེད། བསྟུས་ཉེ་

जगत्प्रसिद्धमिदं नैवेद्यं दत्त्वा भक्त्या भोज्यम्

བསམ་གཏན་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ན། མངོན་པར་གཤམ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་དེ་རང་སའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་ལྟ་བུ་དང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གས་ཆེ་བས་མ་དག་པ་སྦྱངས་ནས་ལས་སུ་རུང་
 པའི་མཆོག་དུ་གྱུར་ན། ལས་སུ་རུང་བ་དག་པའི་བསམ་གཏན་དེ་ལས་ཐོབ་པའི་རྩ་འབྱུལ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་པར་གཤམ་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་སྒོ་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་སངས་རྒྱལ་དཔག་དུ་མེད་པ་ལ་མཆོད་
 པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་འགྲོ་བར་བྱེད་དོ། །རྩལ་འདི་ལྟ་བུ་སྤེལ་ནི་སངས་རྒྱལ་དཔག་དུ་མེད་པ་ལ་བསྐྱལ་བ་དཔག་དུ་མེད་པར་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་བཀུར་
 བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་བསྐྱལ་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཞེས་པ། གངས་མེད་གསུམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་མ་ཡིན་པར་བཤང་བ་ལས་འདས་པའི་བསྐྱལ་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་གྱི་དབང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་
 པའི་དབང་གིས་སོ། །ཞིང་དམ་པ་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱལ་དེ་ལ་བསྟེན་བཀུར་ཆོད་མེད་པ་བྱས་པའི་ཕྱིར། བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེའི་སེམས་ནི་ལས་སུ་རུང་བའི་མཆོག་དུ་འགྱུར་ཏེ་རི་ལྟར་འདོད་པར་
 འདུག་ཀྱས་སོ། །དེས་ན་རུང་སེམས་དེ་དག་སངས་པོ་ཐོབ་པའི་སྒོ་ན་རོལ་དུ་ས་ཐོབ་པའི་མཆོན་མར་གྱུར་པའི་ཡན་ཡོན་ལྟ་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞེ་ན། སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དེ་ནི། སངས་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཉན་རང་ལས་

༡༡། །ཁྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བླ་ན་མེད་པ་སྒྲིལ་བུ་གི་སྒྲོང་བླ་ན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ཡི་ལུས་ལ་གནས་ངན་ལེན་དུ་གྱུར་པ་མ་བརྒྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཀྱི་མཆོངས་པ་སྟགས་དང་ལུས་ཀྱི་ཞིང་མི་བདེ་བའི་རྣམ་པས་དགོ་བ་ལ་བཀོལ་དུ་མི་བརྟུབ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིལ་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཟུང་པར་འགྱུར་དེ་ལུས་སེམས་ལས་སྒྲིལ་བུ་མི་རུང་བའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱན་གཞི་ལ་ཡོད་པ་བྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་པོའོ། །ལུས་དང་སེམས་ནི་དུས་ཀྱན་དུ་ཡང་ཤིན་དུ་སྦྱངས་པས་གང་བར་འགྱུར་བ་ནི་གཉིས་པའོ། །དེ་གཉིས་ནི་བྱས་མ་བཅད་གྱིས་རས་སྟགས་བྱས་ཅིའི་ཆུས་འདག་སྒྲིལ་བྱེད་པ་བཞིན་ནི་གནས་ཀྱི་ཆུས་ལུས་ལས་སྒྲིལ་བུ་མི་རུང་བ་སྦྱང་བ་དང་། ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བས་བྱབ་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་སྟགས་པ་ཁ་ཅིག་ཤེས་ཁ་ཅིག་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པའི་སྦྱང་བ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་གསུམ་པའོ། །ཡང་དག་པ་འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་པ་ཡི་མཆོན་མ་དངོས་སུ་ལུས་ལ་སྒྲིལ་བུ་མི་འབྱུང་བ་སྟགས་དང་། མི་ལམ་དུ་ལུས་ལ་བྱས་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་པ་སྟགས་དང་ས་བཅུ་པ་ལས་ས་བཅུ་ཐོབ་པར་མི་ལམ་གྱི་མཆོན་མ་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྟགས་པ་ས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནམ་མཆོན་མ་རྣམས་ནི་ཆེད་དུ་མ་བརྟགས་པ་དག་གྱུར་རེད་

ལྟ་བུ་དུ་གྲྭ་

རྩམ་ཐོང་བ་ནི་བཞི་པ་ལོ། །དེ་གཉིས་ནི་ལྷག་མཐོང་ལས་སྤྱང་བའི་རྟགས་སོ། །དེ་བཞིན་རྩམ་ཐོང་ལྷག་གི་རྟགས་པ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུ་རབ་རྩམ་རྟགས་པ་དང་། སྤྱང་བྱ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་རྩམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྟོ་དང་ལྟན་པ་དེ་
མཉམ་རྩིས་ཀྱི་རྩམ་པ་གྱུན་དུ། རྩམ་རྟག་རྩམ་པར་སྤྱང་ས་རྟགས་མཐོང་ལྷག་གི་དེ་འདྲི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ལྟ་པ་ལོ། །འདི་ནི་ནི་ལྷག་གཉིས་ཀའི་ཚོམ་ལྟོ་བརྟན་འགྲེལ་པར་ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཟད་པ་
དང་། ལུས་སེན་སྤྱང་གི་བདེ་བས་བྱུང་པ་དང་། སེམས་སེན་སྤྱང་གི་བདེ་བས་བྱུང་པ་གཉིས་ཟད་དུ་བགྱངས་ནས། ཚོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྒྱ་མཚན་མཐོང་བ་ལྟ་ལ་ཕན་ཡོན་ལྟར་བཤད།
ཚོས་སྒྲུ་རྟགས་པ་དང་རྩམ་དག་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་རྩམ་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས། འདིར་ནི་ཐོག་བསྐྱེས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕན་ཡོན་ལྟ་གོང་ལྟར་བཤད་དོ། །གང་མས་དག་གི་ལེ་འཁྲུང་མགོ་
ནས་བརྩམས་ཏེ་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་སྤྱན་པ་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་བར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་མོས་པའི་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་ཚོས་དང་ཡོན་ཏན་རྩི་ལྟར་ཐོབ་པ་བསྤྱན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ལས་ལམ་བཟོད་
ཚུལ། དེ་ནས་དེ་འདྲར་གྱུར་པ་ཡི། ཞེས་པ་ནས་གོ་འཕང་སྤྱན་མེད་པ་འཕྲོག་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྤྱན་ཏེ། དེ་ནས་ཚོགས་ལམ་དུ་ནི་ལྷག་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་དེ་འདྲར་གྱུར་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཕྱེ་

༡༡། གཅིག་རྒྱུ་མ་ཉམ་པར་བཞག་པས། ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ལམ་རྒྱུ་མ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པར། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཀྱན་སེམས་ལས་ལོགས་སྟོན་རྒྱུ་ཡོད་པར་རབ་རྒྱུ་མི་མཐོང་བ་ནི་དྲོད་སྒྲུང་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་
 ལུང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་རྗེ་ཆེར་རབ་རྒྱུ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྟེན་འགྲུས་ནི་བརྟེན་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་དེས་ཀྱན་རྒྱུ་རྩོམ་པ་ནི་སྒྲུང་བ་མཆོད་པ་ལམ་རྒྱུ་མ་པ་རྩེ་མོའི་རྒྱུ་སོ། །དེ་ལྟར་བརྟེན་འགྲུས་
 བརྒྱུ་མས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་གས་ཆེར་འཕེལ་བར་བྱུར་ནས་ནི། བྱིའི་ལུས་སྟོགས་རང་མཆོད་པའི་སྒྲུང་བ་དང་བྱལ་བར་བྱུར་དེ་སེམས་ཙམ་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཙམ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ནི་ན། དེ་
 བྱུར་དོན་རྒྱུ་སྒྲུང་བ་གཟུགས་ལ་སྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྒྱུ་ལམ་རོ་གེས་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལྟར་དེ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཙམ་ལས་བྱི་དོན་རང་མཆོད་པ་མེད་པར་རབ་རྒྱུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཆོན་
 གཟུགས་ལ་སྟོགས་པ་བྱི་དོན་དེ་ཡི་གཟུང་བ་ཡི་རྒྱུ་པར་གཡོང་བ་དེ་སྒྲུང་ས་ནས་མི་སྒྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་འབྱོར་པ་དེ་ལ་སེམས་ཡོད་དོ་སྒྲུམ་པའི་འཛིན་པ་ཡི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་ལམ་གཡོང་བ་འབའ་ཞིག་ལྟག་མར་
 ལུས་དེ་མ་སྒྲུང་ས་པ་ནི། བཟོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་དྲིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་སུའོ། །དེའི་ཆོག་གཟུང་བ་མེད་ན་དེ་ལ་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད་སྒྲུམ་རྒྱུ་དེ་གཉིས་རྒྱལ་འདྲ་བར་བྱུར་རྒྱུ་རྟོགས་ནས་

མཐོང་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་པ་ཡི། དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྐྱར་དུ་རེག་པས་ཆོས་མཆོག་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རུས་སོ། །དེ་མ་ཐག་པ་ཞེས་པ་ཅི་ཞེན། འདི་ལྟར་གསུང་བ་མེད་པར་
 རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་དེ་ཡི་མཐུག་ཐོགས་སུ། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡང་སྤོང་བར་བྱེད་ལ་དེའི་དེ་མ་ཐག་རུས་དང་པོ་ལ་འཐུག་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་ཆོས་མཆོག་ལ་དེ་མ་ཐག་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་དག་གོ་
 རིམ་བཞིན་རྟུ་ནི། རྟོ་བར་འགྱུར་སོགས་སྐྱོར་ལམ་བཞི་པོ་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །ཆོས་མཆོག་དེའི་རྗེས་ཐོག་དེ་མ་ཐག་པར་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཚུལ་གསུངས་པ། དེ་ནས་བྱང་ཚུལ་སེམས་དཔའ་ཆོས་མཆོག་ཐོབ་པ་དེས་ནི།
 འཛིན་རྟུན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་སེས་ཉན་རང་རྣམས་ལས་འཕགས་པའི་སྒྲ་ན་མེད་པ། འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་མཐོང་བས་སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བས་དྲི་མ་མེད་པ། གསུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སྤངས་
 པས་ན་འཛིན་པ་གཉིས་དྲུང་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་ལ་མདོ་ལས་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རུལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་ཅེས་གསུངས་ཏེ། གསུང་འཛིན་སྤངས་པས་རུལ་མེད་པ་དང་། མཐོང་སྤངས་དང་བྲལ་བས་དྲི་མ་དང་བྲལ་
 བའོ། །ཡང་ན་བཟོད་པ་ནི་རུལ་མེད་པ་སྟེ་ཉན་སེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཡེ་སེས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡིན་པས་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་སོ། །ཆོས་ལ་ཞེས་པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་

༡༢། ཁོ་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཏུ་མཐོང་བའི་སྐྱོན་ནམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་ཡིན་པས་སོ། ཁོ་ལྟར་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་དེ་བྱང་སེམས་འདིའི་ཀུན་གཞི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ་འཕགས་པའི་ས་ནི་དང་པོ་
ཡིན་པར་འདོད་དོ། ཁ་དང་པོ་དེ་དུས་ཅི་ཙམ་ཞིག་གསལ་བྱེད་ཅི་ན། ད་ལྟར་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པ་འདི་ནི་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་སར་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གཅིག་ཏུ་བྱང་རུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་ས་བྱེད་ནས་ཕྱིན་ཆད་ལོམ་པའི་ཉེས་པ་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་བས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ཁ་བྱེད་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་
བའི་ཆོས་དང་འཕགས་པའི་ཆོས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མངོན་སུམ་དུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་ནས་ས་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ། དུས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་རང་ཉིད་དང་བྱུང་པར་རུང་
ཟད་མེད་པར་མཉམ་པར་འམ་མཛུངས་པའི་སེམས་འཕྲོག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་མཉམ་པ་ཉིད་རྒྱུ་པ་ལྟ་རྟོགས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྒྱུ་པ་ལ་བདག་མེད་པར་མཉམ་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྫོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེས་བསྐྱལ་བྱུང་བའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེས་བསྐྱལ་བྱུང་བྱུར་མཉམ་པ་དང་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ལས་ཉོན་གྱི་ཀུན་འབྱུང་སྤང་བའི་དོན་བྱ་བར་མཉམ་པ་དང་། རང་ཉིད་ལམ་ལ་ཞུགས་ཏེ་འགོག་བདེན་བྱེད་པས་རང་ལ་ལན་བཏགས་

ཀྱང་ལན་ལ་རེ་བ་མེད་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་འགོག་ལམ་ལ་བཀོད་པས་ལན་བཏགས་པའང་རང་དོན་དང་འདྲེ་བར་སེམས་ཅན་དེས་ལན་ལ་མི་རེ་བར་མཉམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་འདི་དེ་ལྟར་སེམས་སྦྱོར་ས་པ་དང་།
 འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་གཞན་དང་སྤངས་ཏྲོགས་མཉམ་པའང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་བཤད་ནས་སེས་རབ་ཀྱིས་ཏྲོགས་པའི་བྱང་པར་ནི། ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་དེས་ནི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་བྱང་པོ་ལྟ་དང་གཟུགས་མེད་པའི་བྱང་པོ་བཞི་ལ་སྤོངས་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་འདུས་བྱས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་དུ་ཏྲོག་པ་སེམས་དང་
 སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཐོང་སྟེ། སེམས་སེམས་བྱུང་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཙམ་དུ། རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཛིན་རྟེན་པའི་ཡེ་སེས་ཀྱིས་མ་ཐོང་སྟེ། མདོ་སྟེ་ས་བརྒྱུ་པ་ལས། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་
 སྤྲུལ་པོ་དག་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡེ་སེས་གང་གིས་མ་ཐོང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་མི་ཏྲོག་པའི་ཡེ་སེས་སྒྲིབ་པ་བྱིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་
 མ་ཐོང་སྟེ། མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་ཏྲོག་པའི་ཡེ་སེས་ཀྱིས་བདག་དང་གཞན་དང་སེམས་ཙམ་དུ་འང་མི་དམིགས་ཏེ་དེ་ནི་ནམ་མཁའི་ངོས་ལྟར་དག་པ་གཟུང་འཛིན་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཏྲོགས་པའི་དོན་གྱིས་ཞེས་པ་དེའི་

༡༡། །རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། སེམས་ཙམ་ལས་ཆོས་གཞན་མེད་ཀྱང་སེམས་དེ་ཉིད་ཆོས་རྣམས་པ་སྒྲ་ཆོག་ས་སུ་སྒྲུང་བ་རྗེ་ལམ་དང་སྒྲུ་མའི་སྒྲུང་བ་ལྟར་མཐོང་བའོ། །བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དེ་དག །
གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པ་མངོན་སུམ་མཐོང་བས་ན། མཐོང་བས་སྒྲུང་བུ་རྣམས་ལས་གྲོལ་བ་དེས་ན་དེ་ཡི་ཆེ་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པ་ཞེས་སུ་ནི་ངེས་པར་བརྗོད་དོ། །གཞན་ཡང་མཐོང་ལམ་
ཐོབ་པ་དེས་སྒྲོང་བ་རྣམས་པ་གསུམ་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཛིན་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ་ཤེས་བུ་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། ཀྱན་བརྟགས་ནི་ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་ལྟར་རྗེས་སུ་མེད་པའི་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཤེས་
ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་ལྟར་མེད་ཀྱང་། སྒྲུང་གཞི་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲོང་བ་ཉིད་དང་། ཡོངས་གྱུབ་ཡེ་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་
བྱང་བའི་བྱིར་རང་བཞིན་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཤེས་པས་མཐོང་ལམ་པ་དེ་ལ་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྒྲོང་བ་ཉིད་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཤད་ནས། མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
གཞིའམ་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ནས་སུ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེའི་མཚན་མར་རྣམས་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་བཟད་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་བུ་སྟེ་མངོན་པ་བསྟུས་པའི་བསྟན་

མཛེས་པ་ལྟར་

བཅོས་ལས་ཀྱང་། འགོག་པའི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་གང་དུ་འགགས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ། གོང་གིས་འགོག་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པས། གང་འགགས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་འགགས་པའི་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོན་པ་
མེད་པར་གྱུར་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་གཞིའམ་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་དག་གོ། །ཡང་དག་མིན་རྟོག་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་གེས་བུའི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ། སྒྲིབ་
པ་དང་རྒྱ་པ་སོགས་སྟུག་བསྟུལ་སྟུ་ཚོགས་གྱི་སྒྲིབ་པས་སྟོན་པར་བུ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པར་དམིགས་སོ། །རྒྱལ་བའི་ཕྱས་གང་གིས་བུར་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་དུན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་ཚོས་སྒྲུབ་ཅུ་ཅུ་བདུན་པ་
སོགས་པ་བུར་ཕྱོགས་གྱི་ལམ་གྱི་ཚོས་རྣམ་པ་སྟུ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི། རྟག་དུ་སྟེ་འབྲལ་མི་གེས་པར་བཟོད་གེས་གྱི་སྒྲིབ་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གི་རང་བཞིན་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་རྟེན་ཐོབ་པར་འདོད་དེ་འཕྲིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་དང་པོར་ཐོབ་པ་དེའི་དུས་སྟུ་སྟུར་མོས་སྟོད་དུ་དུན་ཉེར་སྟོང་བཞི་སོགས་བསྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྟུ་སྒྲིབ་ཅིང་དག་པ་དང་། སྟུར་བསྟོམ་བུའི་ལམ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱང་མངོན་དུ་བྱེད་
པའི་དུས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་དང་པོ་པ་དེའི་ངོ་མཚར་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟུགས་པ། གང་ཞིག་སྟོ་ཡིས་འགྲོ་བ་འདུས་བུས་ཅམ་སོགས་ཚོགས་བཅད་ལྷས་བསྟན་དེ། གང་ཞིག་སྟོ་གེས་རབ་གྱི་སྟོབས་དེ་ཡིས་འགྲོ་

༡༡། །བ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་ཡང་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་སྟོགས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གཞན་དབང་གིས་འདུས་བྱས་པ་ཙམ་དུ་རིག་ནས། སྟོང་བ་པོའི་བདག་མེད་ཀྱང་ཡས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོང་ས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྟལ་བསྐྱལ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པ་ཙམ་དུ་སེས་ནས། རོན་མེད་པ་འབྱུལ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམ་པར་སྤངས་ནས། བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རོན་བྱེད་པའི་རོན་ཆེན་པོ་རྟེན་པ་གང་ཡིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་མེད་པར་ཡང་། འགྲོ་བ་གཞན་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྟེ། བདག་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་བྱས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་སྤྱང་འབྱུལ་པའི་དབང་གིས་བདག་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་དང་འདུ་བར་སྟལ་བསྐྱལ་སྟེ་ཆོག་ས་སྟོང་བ་རྣམས་བདག་གིར་བསྐྱང་སྟེ་འབྱུལ་སྤང་རྗེ་ལམ་ལྟ་བུའི་སྟལ་བསྐྱལ་དེ་སེལ་བའི་ཐབས་ལ། བྱི་མའི་སུ་མཐར་སྟལ་གི་བར་དུ་བརྩོན་པ་མི་འདོར་བའི་བྱིར་ན། རང་ཉིད་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ལས་གྲོལ་བས། སྟལ་བསྐྱལ་མེད་པར་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྟལ་བསྐྱལ་གྱིས་སེན་དུ་སྟལ་བསྐྱལ་བར་འགྱུར་བ་ནི། ལུན་པའི་མ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་སྟལ་བསྐྱལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསལ་བའི་ཁུར་བྱངས་པའི་བྱིར་རོ། །རང་ཉིད་ནི་ས་ཐོབ་ནས་

25
26
27
28
29

འཛིགས་པ་ལྟ་དང་བྱལ་བས་གཞན་གྱི་སྐྱུ་བཟུལ་དང་དུ་བྱངས་པས་སྒྲོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འཛིགས་པ་ལྟ་ནི། འཆོ་བ་མེད་པའི་འཛིགས་པ་དང་། ཆོགས་བཅུད་སོགས་གྲགས་པ་མེད་པའི་འཛིགས་པ་དང་། ལམོར་གྱིས་ལོག་
སྐྱུ་བ་སོགས་གྱི་འཛིགས་པ་དང་། རན་སོང་དུ་སྒྲེ་བའི་འཛིགས་པ་དང་། འཆི་བའི་འཛིགས་པ་ལྟ་ལས་འདས་པའོ། །རང་ལ་རང་གིས་པན་བ་བྱས་ཀྱང་བདག་ལ་ལན་དུ་རེ་བ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བར། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ཀུན་
སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་ལན་དུ་རེ་བ་མེད་དོ། །གང་ཞིག་གོ་ལ་བ་མཆོག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྟོག་རིགས་ཁྱུད་པར་ཅན་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་དག་གིས། དེ་ཡི་སེམས་མཐོང་སྤངས་རྒྱུ་ལས་གོ་ལ་བར་གྱུར་ལ་གཞན་དོན་དུ་དམ་
བཅའི་ཁྱུར་གྱི་འཆིང་བ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་དང་མཉམ་པས་མི་ཟད་པ་དང་། བྱི་མའི་མུ་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་དམ་བཅའི་ཁྱུར་མི་འདོར་བས་ཡུན་ཡང་མཐའ་མི་རྟེན་པས་རིང་པོར་བཅིངས་པར་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱུ་བ་ཟུལ་ཟད་ནས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ནུམ་ཡང་མ་མཐོང་ཡང་། སྐྱུ་བ་ཟུལ་གྱི་མཐའ་ཇི་སྟེན་དུ་དེ་དག་གི་སྐྱུ་བ་ཟུལ་བས་ལ་བ་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་རབ་དུ་སྒྱུར་བའམ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། དེའི་བྱིར་
ལམོར་བར་སྒྲིམ་ནས་རང་པར་བྱིན་ལ་བརྩོན། གཞན་པར་བྱིན་ལ་འགོད་པའི་བྱ་བ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་གིན་དུ་ངོ་མཆར་ཆེ་སྟེ། འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་པ་རྒྱུ་སྒྲེ་བ་ཆད་མེད་པ་སྒྲོས་ཅི་དགོས་གྱི། ཆོག་ཅིག་ལ་ཡུང་བའི་

རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཛིན་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དག་བསྒྲུམ་པའི་ཕྱིར་ན་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོབས་བཅུ་མི་འཛིན་པ་
 བཞི་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྦྱང་བར་བྱེད་པས་བདག་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་གཞན་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ནི་ས་བརྩའི་མཚན་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་ཇི་སྟེད་པ་ཡི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཞག་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་རྣམ་པར་འཛིན་པ་ཡིས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དེ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བ་སྟོན་པ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་སོ། །དེ་ཡང་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གཉིས་ནི་རྟོགས་པ་
 ཡིས་། བསྒྲུམ་པ་ཡི་ལམ་ནི་ཆར་ཕྱིན་པ་འམ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་བརྩའི་མཐར་ཐུག་པ་ནས་སྒྲོམ་ལམ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ལ། ས་གཉིས་པ་ནས་བརྟན་པའི་བར་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་བསྒྲུམ་པ་ཞེས་
 བྱ་ཞིང་། དེའི་བར་དུ་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གཅིག་ཐོགས་སོ། །ས་བརྩུད་པ་ནས་བརྩུད་པའི་བར་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་བསྒྲུམ་པ་ཞེས་བྱ་ལ་དེའི་བར་དུ་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གཅིག་ཐོགས་སོ། །སྒྲོམ་པ་ཡི་
 ལམ་གྱི་ཐ་མ་ས་བརྩུད་པ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་ནས་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཚབ་རྟུ་དབང་བསྐྱར་བ་དེ་ལ་བརྟེན་པས་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་

༡༡། །འཛིན་མཚན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་མི་སྤྲོད་པ་ཐོབ་ནས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་གི་བཀའ་ཆགས་སྤྲོ་མོ་ཡང་དུང་ནས་སྒྲུང་བས་སྒྲིབ་གཉིས་བཀའ་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྲལ་བའི་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་
མཐར་ཐུག་པ། སྒྲིབ་པ་ཀུན་གྱི་དེ་མ་མེད་པ་སྒྲུངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། ས་བརྒྱུག་ཅིག་པ་མི་སྒྲོབ་པའི་ས་གང་ལ་གནས་ན་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཇི་སྤྲོད་དུ། བཅ་པའི་བྱིར་མཛད་པ་སྤྲོ་ཆོག་ས་རབ་དུ་སྒྱུབ་པར་བྱེད་
པའི་བྱིན་ལས་ཆེན་པོ་འམ་སེམས་ཅན་གྱི་མཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་མཛོན་དུ་མ་བྱེན་པ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ཡི་གོ་འཕང་
བྲལ་མེད་པ་འཕྲོབ་པོ། །བཞི་པ་གདམས་ངག་རྗེས་བསྟན་གྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ནི། གདམས་ངག་གི་ལེའུ་ལས་ཇི་སྒྲུང་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཆོག་ས་བསགས་པ་དང་རྒྱུད་རྣམ་པར་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་ཤིན་དུ་
མཐོང་བར་དགའ་བའི་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། དེ་ལས་ཐོས་པ་མཉམ་པ་མེད་པ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མཉམ་པ་མེད་པའི་གདམས་ངག་རྒྱལ་བཞིན་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་རབ་དུ་དུངས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་དུས་
རྟག་པར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཆོས་པར་གྱུར་པའི་བྱུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ནི་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལས་གཤོན་མི་ཟ་བར་བྱུང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཆོག་ས་མེད་པར་ཐོབ་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་དོན་ཆེ་བ་མེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ཡི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་རྣམ་པར་གནས་པ་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་རྟག་རྟུ་མངོན་སུམ་དུ་གདམས་ངག་འདོམས་པར་མཛད་ཅིང་། དཔེར་ན་
འདམ་དང་རྒྱུ་བྱེད་ས་ནས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བརྒྱལ་མ་རྣམས་པ་དག་ཆོན་པོ་ཆེ་གཞན་གྱིས་དེའི་སྒྲུབ་ཅུ་ཏོ་ནས་གཟུང་སྟེ་སྒྲུམ་སར་བདེ་སྒྲག་རྟུ་འདྲེན་པ་བཞིན། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་དང་གདམས་ངག་
བརྟན་པ་དེས། གང་ཟག་དེ་འཁོར་བའི་ཉེས་པའི་ཆོང་ཆོང་སྒྲག་པོ་ནས་ཐུགས་རྗེའི་ཆོན་ནམ་ཐུགས་ཀྱིས་དྲངས་ཏེ་སྤྲོན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བརྟན་པ་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་ནི།
སྤྲང་བྱ་སྤྲང་བ་དང་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་སྤྲུང་པའི་གནད་ཀྱི་མན་ངག་བྱུང་པར་ཅན་གསར་དུ་སྟོན་པ་ནི། གདམས་ངག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་ནི་གདུལ་བུའི་ཁམས་དབང་བསམ་པས་མཁྱེན་ནས་དེ་དང་
མཁྱེན་པར་སྟོན་པས་དོན་དུ་འགྱུར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་སུ་བརྟན་པ་ནི། གདམས་ངག་ཐོབ་ཟེན་ལ་ཡང་ཡང་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེའི་དོན་ཞིབ་པར་སྤྲུང་ཡང་རྗེས་སུ་འདོམས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་རྣམས་དུས་རྟག་རྟུ་རང་གི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་བྱའི་དོན་ཉེས་སྟོན་སྟོམ་པ་དག་བཞུགས་སྤྲང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱིས་བརྟུས་པ་ལྟ་བུ་པའི་རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་ཡང་དག་པར་སྟོར་བ་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་

༥༧། །ལྷུང་ལོགས་སོ་ཞེས་ཡིན་ཏེ་བསྐྱུགས་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞེངས་བསྐྱོད་པར་མཛད་པ་དང་། རྩལ་བྱིམས་ཞིག་རལ་དུ་གྱུར་ཏེ་ལོག་པར་སྒྱུར་བ་ལ་དེའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱེད་ནས་སྒྱོད་པར་མཛད་པ་
 དང་། སེམས་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱུག་པ་དང་། ཆོས་རབ་རྩལ་པར་འབྱེད་པ་ལྷག་པ་སེས་རབ་གྱི་བསྐྱུག་པ་ལྷུང་ལེན་པ་མཆོག་གི་སེམས་ཅན་མོས་སྒྱོད་པ་དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སེས་རབ་གྱི་
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་ནས་གང་ཞིག་སྒྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཡིན་ཏེན་གང་ཞིག་བརྟེན་པས་བདེ་བར་གསེགས་པའི་བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་ནི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྩལ་འབྱོར་ཡངས་གིང་
 རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡི། བར་ཆད་གྱི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་ནི་འདྲ་དང་འདིའོ་ཞེས་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་རྩལ་བ་རྩལ་ས་གྱིས་རྩལ་བ་ཞིན་དུ་གདམས་ངག་ནོད་པའི་སྐབས་འདི་ན་སྒྲོ་ན་པར་མཛད་དོ། །དེ་
 ལྷུང་ལྷག་པའི་རྩལ་བྱིམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སེས་རབ་གྱི་བསྐྱུག་པའི་དོ་བོ་དང་། དེ་དག་གི་བར་ཆད་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་རྩལ་ས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྐྱེད་པའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་པ་དེ་
 ཡིས་བྱུང་རྩལ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི། བསྐྱུག་པ་གསུམ་ལ་ཞུགས་གིང་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྩལ་ས་སྐྱངས། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་རྩལ་ས་བསྐྱེད་པས་ནི་ལྷག་གི་རྩལ་འབྱོར་ཡངས་གིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐོབ་ན་ས་ནས་ས་ཐོབ་པར་

གུར་ཏེ་ཡེ་གེས་ཀྱི་མཐོང་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པས་རབ་རྒྱ་དག་པ་དང་། རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ལ་ཐོར་གསུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་གུར་པ་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་གི་ལམ་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་རང་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟོན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས། ཉོན་གེས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་མུན་པ་ཆེན་པོ་ཡང་། རྒྱུ་པ་ཀུན་དུ་བསལ་བའི་མཐུ་ཐོབ་ནས་ཇི་ལྟར་ཉི་མ་ཆེན་པོ་དག་གར་བ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་
 རྒྱུ་པས་ལ་ལམ་མེད། །ཞེས་འཛིག་རྟོན་པའི་ཉི་མས་དངོས་པོ་གཞན་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་ལུ་ག་རྒྱུ་པས་སྤྱང་བར་མི་རུས་ཀྱང་འདིས་ཆོས་བསྟན་པས་གང་གི་མི་གེས་པའི་མུན་པ་སེལ་རུས་པས་སྟོན་མེད་པའི་ཉི་མ་ཆེན་པོ་འམ་ཕྱགས་
 བརྒྱའི་འཛིག་རྟོན་ཀུན་དུ་སྤྱང་བའི་ཉི་མ་ཆེན་པོ་དག་གར་བ་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟོན་ན་ལྟར་དེ་ལྟམ་མེར་སྤྱང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རྟོག་རྒྱུ་ཆོག་ས་གཉིས་ཀྱི་དགོ་བ་བསགས་པས་རྒྱ་ཡུང་རྒྱུ་པས་ཀྱིས་རྒྱ་མཆོག་གར་བ་བཞིན་
 དུ་རང་གི་རྒྱུད་རབ་རྒྱ་གང་ཞིང་། ལུབ་པ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་པ་དངོས་ལས་དུས་རྟོག་རྒྱ་གང་མས་ངག་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱུ་པ་སེམས་དཔའ་མཆོག་དེ་ནི་ལྟག་མཐོང་དང་ལྟན་པའི་སེམས་ཀྱི་ཏིང་པོ་འཛིན་རབ་རྒྱ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་
 ཡངས་པ་ཐོབ་ནས་ས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱུ་པ་གི་སའི་བར་དུ་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པ་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་བ་འགྱུར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྔའི་རྒྱན་ལས་གང་མས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཙོ་ལུ་པ་རྒྱུ་པར་

༡༡། །བཤད་པ་འོ། ། །།བར་སྒྲུལ་ནི། མོས་པ་མང་བ་ཉིད་དང་ནི། ཆོས་ཆོལ་བ་དང་བཤད་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྐབ་དང་ཡང་དག་པ་འི། གདམས་ངག་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་འབྱོར་པ་འི་
 རོན་ཚུལ་ལྟ་བུར་ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ། ཐོག་མར་མོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་འི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་དང་དེས་བསྟན་བུའི་དོན་བཅའ་པ་དང་། ཆོས་རྒྱེད་ནས་གཞན་
 ལ་འཆད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དོན་ཉམས་སུ་བྱངས་ཏེ་སྐབ་པ་དང་། སྐབ་པ་བྱད་དུ་འཕགས་པར་བྱེད་པ་འི་རྒྱ་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཚོད་དེ་འཕགས་པ་འི་ས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་འི་ཚུལ་གྱིས་ཡེ་ལྟ་པོ་འདི་ནི་བྱང་
 ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཆོས་ཐབས་དང་ལྟན་པ་དང་པོ་ལ་དུ་བྱིན་པ་དང་། མཚོད་བརྟེན་ཆད་མེད་དང་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡེ་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཡི་མདོ་ཆེངས་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འདིར་བར་སྒྲུལ་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བཀོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་
 བོ། །གཉིས་པ་བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དངོས་ལ། གད་གིས་ཐེན་པར་བྱེད་པ་ཐབས་ལྟན་གྱི་ཡེ་ལྟ་དང་། ཐབས་དེས་ཐེན་པ་འི་པར་བྱིན་དང་བསྟུ་དངོས་ཀྱི་ཡེ་ལྟ། མཚོད་བརྟེན་ཆད་མེད་ཀྱི་ཡེ་ལྟ། བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་
 མཐུན་གྱི་ཡེ་ལྟ་གསུམ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པ་འི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡེ་ལྟ། དེ་ལ་སྦྱོད་པ་དང་ས་ཡི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་འི་ཡེ་ལྟ་བཅས་དུག་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཐབས་ལྟན་གྱི་ཡེ་ལྟ་འདི་ལ་ཐབས་ཀྱིས་

གཞུང་བྱའི་ལས་དང་། ཟེན་བྱེད་གྱི་ཐབས་རྒྱུ་པ་གསུམ་པའདྲ་པ་གཉིས། ཇི་ལྟར་ནགས་ཚལ་དང་དང་ནི་ལུས་ཅན་སྐྱོ་པོ་རྒྱུ་ལས་དང་། ཇི་པོ་རྒྱུ་ལས་དང་རྒྱ་པོ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་རྟེན་ནི་དུས་དང་རྒྱུ་པ་ཀུན་ནས་ས་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཞེས་
 བརྟན་པ་བྱི་རོལ་གྱི་རི་དང་ནགས་ཚལ་རྒྱ་པོ་སྟགས་དང་། གཡོ་བ་ནང་བརྟུད་གྱི་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ས་ལ་བརྟེན་པ། དེ་བཞིན་དུ་མ་ལས་པ་བྱུང་རྒྱུ་ལས་དང་དག་དང་ཡིད་གྱི་ལས་རྒྱུ་པ་གསུམ་པོ་
 ཡང་། དུས་ཀུན་ནས་སྐྱོན་པ་ལ་སྟགས་པ་དང་བྱུང་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་ཆོས་སུ་རྒྱ་པོ་བརྟེན་སྟགས་མདོར་ན་དག་པའི་ཆོས་གང་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་སྟོ་གསུམ་གྱི་ལས་ལ་མ་བརྟེན་པ་བྱུང་བད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པས། དག་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་ནི་སྟོ་གསུམ་གྱི་ལས་དེ་ཡིན་པར་བརྟོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡོངས་སུ་མི་སྟོ་བ་དང་། དམན་ལམ་ཡིད་བྱེད་སྤངས་པ་དང་། རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཆོགས་བཅད་རེ་རེས་བསྟན་ཏེ། བེན་རྒྱ་བྱ་
 དཀའ་བའི་ལས་ལུས་དང་ཡོངས་སྟོད་གཏོང་ཞིང་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་སྤྱད་པ་དང་ལོག་སྤྱད་པ་བཟོད་པ་སྟགས་ལས་ཀྱི་དོ་བོ་སྟོ་ཆོགས་ཆད་མེད་པ་དང་། དེ་ཡང་བསྐྱལ་པ་མང་པོས་ཆར་བྱེད་པ་སྟེ་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་གསུམ་
 དུ་བསྐྱལ་དགོས་པས་ལུན་རིང་པོར་མདོན་པར་བརྟེན་པའི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་པོ་རྒྱུ་ལས་དང་དག་དང་ཐམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལས་རྒྱུ་ལས་དག་གིས་ལམ་བཟང་པོ་འདི་ན་ཡིད་འབྱུང་

[illegible]

སྒྲིན་སྟགས་ལ་ཡང་རྟོག་པ་མིན་ཞིང་། ལས་ཀྱི་བྱ་བ་སྒྲིན་སྟགས་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དེ་དང་དེའི་མཆན་མར་མི་ལྟ་སྟེ། འཁོར་གསུམ་དུ་མི་དམིགས་པའི་སེས་རབ་དང་གིས་གོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ལྟ་བུའི་མི་རྟོག་ཡེ་སེས་དང་ལྟན་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་དང་ལོག་སྐྱབ་དང་དུས་ལུན་རིང་བ་སྟགས་ཀྱིས་སྒྲོ་བའང་རྣམ་ཡང་མི་སྒྲོ་ལ། མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་སྤྱིད་ཞིར་སྒྲོན་ཡོན་གྱི་མཆན་མ་དང་། བདག་
 དང་གཞན་གྱི་འདུ་སེས་རང་མཆན་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུ་རྣམ་ཡང་མི་འབྱུང་ཞིང་། དགོ་བའི་རུ་བ་རྣམས་མཆན་མར་ཞེན་པའི་རྫོངས་པས་མ་བསྐྱད་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་ཕྱིར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་སེས་འདི་ནི་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཐབས་མཐས་ཆད་མེད་པ་སྟེད་ཀྱི་ནང་ན་གཙོ་བོ་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་འདི་ནི། སྒྲིན་སྟགས་ལམ་གྱི་ཆོས་ཇི་སྟེད་པ་བསྐྱབ་པ་དེའི་ཐབས་མི་རྟོག་ཡེ་སེས་ཉིད་ཡང་དག་བཟུང་བའི་ཕྱིར་
 ན། སྒྲོ་གསུམ་ནས་སྒྲིན་སྟགས་དགོ་བའི་ལས་རྣམས་གང་དང་གང་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཆད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་དེའི་པ་རོལ་དུ་འགོ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པོ། སྒྲིན་སྟགས་ཆད་
 མེད་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་རྟོག་ཡེ་སེས་སེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྒྲིན་པ་ཡིན་པས་དེས་ཟེན་པའི་སྒྲིན་སྟགས་ལ་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་པ་རོལ་དུ་སྒྲིན་པའི་མིང་ཐོབ་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་པ་ལྟ་ཅི་

མཐོང་པོ་ཉམས་པ་ཀྱི་པུ་མཐོང་པོ་

༩༩། །ཉན་རང་ལའང་དེ་ལྟ་བུ་མེད་དོ། །ཐབས་ལྟ་གྱི་ལེའུ་འདི་དོན་མན་ངག་གིས་བསྟན་ནས། རྒྱལ་བ་གྲོང་ཆེན་པས། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་དམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཟེན་པར་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་
 འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་འདིར་འདུ་ཉེ། ལྷོར་བ་སེམས་བསྐྱེད་དམ་པ། དངོས་གཞི་དམིགས་མེད་དམ་པ། རྗེས་བསྐྱོ་བ་དམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་དང་ལྟན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་མི་སྒྲིལ་བ་དང་། དམན་ལམ་ལེད་བྱེད་སྤངས་པ་
 དང་། མི་རྟོག་ལེ་ཤེས་གྱིས་ཟེན་པ་གསུམ་ཀའི་དོན་འདུས་པས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲིལ་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་སྟགས་དགེ་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་གནད་འདིས་ཟེན་པར་བྱས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་མདོ་སྟོའི་རྒྱན་ལས་ཐབས་དང་ལྟན་པའི་ལས་གྱི་ལེའུ་བརྒྱ་དུག་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ཙམ་ཕྱིན་དང་བསྟུ་དངོས་གྱི་ལེའུ་འདི་ལ་རང་གི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་
 དུག་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་བཤད་པ་དང་། དེ་གཉིས་གྱི་འཇུག་བསྟུ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་སྒྲོམ་གྱིས་མདོར་བསྟུ་ན། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་དང་པོ། གངས་དང་
 དེའི་མཆོན་ཉིད་སྟགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟུ་ན་ཉི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མཐའ་དག་གིས་ཉམས་ལེན་ཡོངས་སུ་བསྟུས་ན་ལ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་འདི་ལ་འདུ་བས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་འདི་ཙམ་དུ་བྟེན་པ་འདི་ཉིད་

པུ་མཐོང་པོ་ཉམས་པ་ཀྱི་པུ་མཐོང་པོ་

བཟུ་དངོས་མཆོད་བརྟེན་ཆོད་མེད་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཉམས་ལེན་གྱི་མིང་དང་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་སྒོ་ཆོད་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་ཆོས་ཀྱི་
རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། བར་ཕྱིན་དུག་གི་གྲངས་ངེས་པ་དང་། བར་ཕྱིན་དེ་ཡི་སོ་སོའི་མཆོད་ཉིད་དང་། གོ་མཆོད་དང་། ཕྱིན་སོགས་སོ་སོའི་ངེས་པའི་ཆོག་དང་། བར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཇི་ལྟར་གོ་མས་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་།
བར་ཕྱིན་དུག་པོ་དེ་དག་གི་ནང་གི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བར་ཕྱིན་དུག་དུ་བཟུ་བ་དང་། བར་ཕྱིན་རྣམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བ་དང་། བར་ཕྱིན་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱིན་སོགས་རེ་རེའི་ནང་
དུ་ཡང་གཞན་དག་འདུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐན་ཚུན་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་བརྩའི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་དོན་དང་མཆོངས་པ་རྣམ་གྲངས་བརྩ་ལས། དང་པོ་གྲངས་ངེས་པར་བཞག་
པ། ཡོངས་སྒྲོད་དང་ལུས་སོགས་ཆོགས་བཅུད་དུག་གིས་བསྟན་ཏེ། གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆོད་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་པ་ལས་དང་པོ། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་བར་ཕྱིན་དུག་དུ་བསྟན་ཏེ།
ཕྱིན་པས་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བའི་ཆེ་རབས་རྣམས་སུ་ཡོངས་སྒྲོད་ཐུན་ཐུམ་ཆོགས་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱིས་ལྟ་དང་མིའི་ལུས་ཉིན་ཐུན་ཐུམ་ཆོགས་པ་དང་། བཟོད་པས་འཁོར་ཐུན་ཐུམ་ཆོགས་པ་དང་། བརྟོན་འགྲུས་ཀྱིས་

༡༩། །ལས་ཀྱི་མཐའ་རྩོམ་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་བཞི་ནི་མདོན་པར་མཐོ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱིས་རང་རྒྱད་དུ་ལ་བས་རྟག་དུ་ཉོན་མོངས་པ་མགོ་གཞོན་པས་དེ་ཡི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཤེས་རབ་
གྱིས་བྱང་དོར་དུ་བྱ་བ་སྒྲི་དང་བདེན་པ་བཞི་དང་པར་བྱིན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་གཉིན་པོ་རྣམས་ཤེས་པས་ལམ་ལུ་འདས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྲོ་ནས་འདུག་པ་ངེས་པར་ལེགས་པའོ། །དེས་ན་དེ་དུག་ལས་མང་
མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བས་གངས་དུག་དུ་བཞག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུག་དུ་བཞག་སྟེ། དང་པོ་རང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
ལ་རབ་དུ་བརྩོན་པའི་ཚེ། གཞན་ལ་སྒྲིན་པ་གཏོང་བས་པན་བཏགས་པ་དང་། རྒྱལ་སེམས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སྟོག་མི་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པ་མི་ལེན་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་ལ་མི་གཞོད་པ་དང་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་ཀྱང་དེ་
ལ་ལན་མི་ལྟོན་པར་བཟོད་པས་པན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་གཅོ་བོར་དངོས་སུ་གཞན་དོན་དང་། གྲོ་ལ་བའི་གནས་བསམ་གཏན་ཏེ་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བར་ངེས་པར་ལྟ་བུའོ། །གྲོ་ལ་བ་ཉིད་
དུ་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་པོ། །གཞིར་བཅས་པ་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ལྟག་མཐོང་བརྒྱལ་བས་སོ། །དེ་གསུམ་ནི་རང་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་

2000

ལྷོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་གཞན་དོན་འགྲུབ་བྱེད་གསུམ་དང་རང་དོན་འགྲུབ་བྱེད་གསུམ་སྟེ་དུག་རྩ་བཞག་གོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རང་དོན་ལ་མི་ལྟ་བུར་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་ཕར་བྱིན་དུག་གི་སྒོ་
 རས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་སྟེ། བྱིན་པས་དཔལ་པོ་རྣམས་ལ་གང་འདོད་པ་བྱིན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་ཕོངས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆུལ་བྱིམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་མི་འཚོ་བ་དང་། བཟོད་
 པས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་རང་ལ་འཚོ་བ་ལ་བློ་བ་མེད་ཅིང་བཟོད་པར་གྱུར་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱ་བས་མི་སྒྲོ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱིས་ལྟོག་གྱུར་མཛོན་པར་གཤམ་པ་དང་རྩ་འབྲུལ་བསྐྱན་པས་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཡིད་འདུན་ཞིང་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ལེགས་པར་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་དོན་འགྲུབ་ལ་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ནི་རང་གི་དོན་མཆོག་རྩ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 རང་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་ནན་ཏན་འབད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་མི་རྣམས་མེད་གཞན་དོན་ལ་འབད་པས་གནས་སྐབས་སུའང་རང་དོན་ལྷགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་རང་ཉིད་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཕར་བྱིན་དུག་གི་སྒོ་རས་དོན་གཉིས་ལྟན་གྱུར་རྩ་འབྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཕར་བྱིན་དུག་པོ་དེར་འདུ་ཆུལ་གྱི་གངས་རེས་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟའི་

55

ཐུང་པོ་ལྟེན་པའི་

པའི་ལམ་ནི་སྒྲ་མ་ལས་གཞན་རྒྱལ་བྱིས་སྒྱི་པར་བྱིན་ཏེ། དེས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལས་ཀྱིས་གཡེང་པའི་བྱ་བ་མང་པོ་ལ་མི་འཇུག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱིས་ལོག་པར་སྒྱུབ་པ་དང་གཞོན་པ་སྒྲུབ་ཆོག་སྒྱེད་
ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་པའི་ལམ་ནི་བཟོད་པའོ། །དགོ་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕྱེལ་པའི་ལམ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཐ་མ་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ནི་སྒྱིབ་པ་རྒྱུ་པར་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གཞན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱིས་
ཉོན་སྒྱིབ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་སྒྱིབ་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཡང་ན་བསམ་གཏན་ནི་སྒྱིབ་པ་གཉིས་པོ་མགོ་མནན་ཏེ་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་ལམ་དང་། ཤེས་རབ་སྒྱིབ་གཉིས་དུང་ནས་འབྱིན་པའི་ལམ་མོ། །
དེ་ལྟར་ལམ་དུག་ཏུ་བཤད་པ་དེ་དག །བསྒྲུབ་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། རྒྱལ་བས་པོ་ལྟེན་པ་དུག་པ་ཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡང་དག་པར་བཤད་པར་མཛད་དེ། གང་ཞེན་དང་པོ་སྒྱིན་རྒྱལ་བཟོད་པ་གསུམ་ནི་ལྷག་
པ་རྒྱལ་བྱིས་སྒྱི་པ་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། མ་ཆགས་པ་སྒྱིན་པའི་ལམ་ནི་རྒྱལ་བྱིས་སྒྱི་པ་ཡིན་ལ། རོ་བོ་ནི་སྒྲུབ་པའི་ལམ་རྒྱལ་བྱིས་སྒྱི་པ་ཉིད་དོ། །གོགས་ནི་སེམས་ཅན་མི་གཏོང་པའི་ལམ་བཟོད་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་ལྟར་ན་རྒྱལ་བྱིས་སྒྱི་
ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་རུས་སོ། །ཐ་མ་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་བསྒྲུབ་ཏེ། བསམ་གཏན་ནི་ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ནི་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །གཙོག་བརྩོན་

༡༩༩ ། རྒྱལ་མོ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས་ཏེ། བར་ཕྱིན་ལྷ་པོ་དེ་དག་གུས་སྒྲོར་དང་རྟག་སྒྲོར་གྱི་བརྩོན་པས་བསྐྱེད་དགོས་པས་བར་ཕྱིན་དེ་དག་ལ་བརྩོན་པ་དེ་ནི་ད་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་པ་
དེར་གཏོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བར་ཕྱིན་དུག་དུག་གི་གྲངས་ངེས་པར་བཞག་པ་འོ། །གནིས་པ་བར་ཕྱིན་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ནི་ད་ནི། ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་པོ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཆོག་ས་བཅད་རེ་རེས་བསྟན་ཏེ། རེ་རེ་ཡང་
མཆོན་ནི་ད་བཞི་དང་ལྷན་པ་སྟེ། གང་ཞེན་ཕྱིན་པ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྒྱ་ཉམས་པ་སྟེ་སེར་སྒྱ་མེད་པ་ནི་ཀུན་སྒྲོང་། ཤོགས་ལོ་པར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་
རྟོགས་པ་འེ་ཕྱིར། གཏོང་པོ་དང་ཕྱིན་བྱེད་རྣམས་དང་ལེན་པ་པོ་ཡི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་འེ་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིན་རྒྱལ་ལེན་པ་པོ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་འོ། །ཕྱིན་པ་དེ་འེ་བྱེད་ལས་ཕྱིན་པས་བསྐྱེད་རྣམ་
སེམས་ཅན་རྣམས་སོ་སོ་འེ་རིགས་དང་མཐུན་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་འེ་ལས་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་དེ་དག་གི་འབྲས་ལུ་གསུམ་ལ་འཛོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཕྱིན་
པ་འེ་མཆོན་ནི་ད་བཞི་པོ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་ཕྱིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཆལ་པ་འེ་རྒྱལ་ཕྱིམས་ཉམས་པ་དང་། ཤོགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འེ་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་ཟེན་པ་དང་ལྷན་པས། རྒྱུང་པ་པོ་འེ་སྟེས་སུ་དང་། རྒྱལ་ཕྱིམས་དང་། དེ་

ལྷོ་པ་པ་ཕྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་དམིགས་པ་དང་། ལྷོ་པ་ཕྱི་མས་ལྷོ་པ་དེའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གཞོན་སྒྲོལ་མེད་པས་དེ་དག་གི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་པ་ཕྱེད་པ་དང་། ལྷོ་པ་ཕྱི་མས་ཀྱིས་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་མག་
 པ་པ་ཕྱེད་པ་ཕྱི་མས་རྣམས་དེ་དག་ལྷོ་པ་ཕྱི་མས་ལ་གཞོན་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྒྲིལ་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །བཟོན་པ་མི་མཐུན་སྒྲོགས་ཁོང་ཁྱོད་པ་རྣམས་པ་དང་། བཟོན་བྱེད་བཟོན་པ་བཟོན་པ་ལྷོ་པ་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པ་
 མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷན་པ་དང་། གཞོན་པ་ལ་གཞོན་ལེན་མ་བྱས་པས་པ་པོ་ལ་གྱི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་པ་ཕྱེད་པ་དང་། བཟོན་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གཞོན་པས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པ་སྒྲིལ་
 པ་པ་ཕྱེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །བཟོན་འབྲུག་གི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་ཁོང་ཁྱོད་པ་རྣམས་པ་དང་། བཟོན་པ་པོ་དང་། བཟོན་འབྲུག་དེ་བཟུང་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་སུ་
 བྱ་བ་གང་ཡོད་པའི་སྒྲོགས་བྱེད་པ་སྒྲོགས་དེ་ཡི་དོན་བྱས་པས་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་པ་ཕྱེད་པ་དང་། བཟོན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་རྣམ་པ་སྒྲིལ་པ་པ་ཕྱེད་པ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །བསམ་
 གཏུན་གྱི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་རྣམ་གཡོངས་རྣམས་པ་དང་། སྒྲོལ་པ་པོ་དང་། བསྒྲོལ་བྱ་བསམ་གཏུན། བསམ་གཏུན་སྒྲོལ་པ་པ་ཕྱེད་པའི་བྱ་བ་གསུམ་མི་དམིགས་པས་རྣམ་པ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་པ་དང་། ལྷོ་པ་ལྷོ་པ་

མ་ རུང་ཆེ་ རིམ་བརྒྱ་ བརྒྱ་པོ་

༡༢། །དང་མཛོན་པར་སྤེལ་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དེའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །སྤེལ་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་བདག་ལྟ་སྤོགས་འཆལ་བའི་སྤེལ་རབ་རྣམས་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་དང་སྤེལ་རབ་སྐྱེད་པ་གསུམ་མི་དམིགས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་སྤེལ་ལྟ་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གཙོད་པ་སྤོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བསམ་
ཅན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཐོག་པ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་གསུམ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལམ་སྤྱིན་དུག་གི་གོ་རིམ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱིས་དྲེ། དང་པོ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་བའི་གོ་རིམ་སྟེ། ཡོངས་སྤྱོད་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོག་སྟེ། འཇགས་ན་སྤྱི་མ་སྤངས་དེ་རྒྱུ་ཤིང་སྤྱི་མ་ལོན་མི་རུས་ཀྱི་མ་ཆགས་ན་རུས་པས་དང་པོར་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་མ་ཆགས་པའི་སྤྱིན་པ་ནི་རྒྱུ་ཤིང་སྤྱི་མ་གྱི་རྒྱར་སྤྱོད་
དུ་བཤད་དོ། །རན་པའི་དང་རྒྱུ་པ་ཅན་དག་གིས་གསེབ་སྤོགས་བཟོད་མི་རུས་ལ། དན་སྤྱོད་བསྐྱམས་པ་དག་གི་རུས་པས་བཟོད་པའི་རྒྱར་རྒྱུ་ཤིང་སྤྱི་མ་ལོན་མི་རུས་ཀྱི་རྒྱར་སྤྱོད་
ལམ་མི་བཟོད་པས་བཟོན་འགྲུས་རྒྱུ་ལོན་མི་རུས་ལ། བཟོད་པ་ཅན་གྱིས་བཟོན་འགྲུས་རྒྱུ་ལོན་པའི་སྤྱིར། རྒྱུ་ཤིང་སྤྱི་མ་གྱི་རྒྱེས་སུ་བཟོད་པ་བསྐྱེད་ནོ། །དགེ་པ་རྒྱུན་དུ་བཟོན་པ་དང་ལྟན་ན་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བསམ་

བཤམ་པ་མཉམ་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒོར

མཛེས་པ་ལྟར་

གཏན་འགུལ་རྒྱལ་པོས་བཟོད་པའི་འོག་ཏུ་བརྩེན་འགྲུལ་བཤད་དོ། །སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྷན་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་གཤམ་པའི་གཤམ་རབ་འབྱུང་བས་བརྩེན་འགྲུལ་གྱི་རྗེས་
སུ་བསམ་གཏན་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ། བདེན་དོན་མཐོང་བའི་གཤམ་རབ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐར་གཤམ་རབ་བཤད་དོ། །འདི་དག་ནི་རྒྱ་འབྲས་གྱི་རྒྱལ་དུ་སྒྲེབ་པའི་གོ་རིམ་ལྟར་བཤད་
པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཕྱི་མ་ལས་སྒྲ་མ་དག་དམན་དང་སྒྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་དག་མཆོག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་དམན་པ་སྒྲར་བཟོད་ལ་མཆོག་ཕྱིས་བཟོད་པ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ན་སྒྱིན་པ་གཏོང་བ་དག་ཡོད་ཀྱང་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྦྱོད་སྒྲོམ་པ་
དེ་བས་དགོན་ཕྱིར་སྒྱིན་པ་དམན་ལ་རྒྱལ་ཕྱིམས་མཆོག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉེས་སྦྱོད་བསྒྲམས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་གཏོང་བ་དེ་བས་བཟོད་དགའ་བ་དང་། བཟོད་དུ་ཐིན་ཀྱང་དགོ་ཆོས་རྒྱན་དུ་བརྩེན་པ་དེ་བས་དགའ་བ་དང་།
བརྩེན་པ་ཅི་རིགས་དང་ལྷན་ཀྱང་སེམས་ཏིང་འཛིན་གྱིས་དུལ་བ་དེ་བས་དགོན་པ་དང་། སེམས་བསམ་གསུལ་གྱི་ཏིང་འཛིན་གྱུ་ཀྱང་བདེན་དོན་མཐོང་བའི་གཤམ་རབ་དེ་བས་དགའ་ཞིང་དགོན་ལ། གང་སྒྲ་བ་དེ་ཉོན་མོངས་
ཆེ་ཞིང་། དགའ་བ་དེ་དེ་ལ་ལྷོས་ནས་ཉོན་མོངས་རྒྱུང་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཆེ་བའི་ཕྱིར་སྒྱིན་པ་ནས་གཤམ་རབ་གྱི་བར་དུ་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རགས་པ་དང་ནི་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། གང་རགས་པ་རྣམས་དང་པོར་

༩༩། །བསྐྱེད་ཅིང་ཕ་བ་རྒྱལ་ས་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་པ་ནི། རགས་པ་རྒྱལ་ས་འདུག་སྤྱི་ཁོང་སྤྱད་སྤྱི་ལ་ཕ་བ་རྒྱལ་ས་རགས་པ་ལ་ལྷོས་ནས་སྤྱི་མ་ལས་བཟོག་པ་སྟེ། ལྷོ་ཕ་ལ་ནི་རྒྱལ་པོ་དང་ཕྱོད་པོ་སྟགས་ནས་བྱུང་དང་གཏོང་པ་པོའི་བར་གྱིས་ཀྱང་ཅི་རིགས་འདུག་ཀྱས་པས་གེས་སྤྱི་ཁོང་རགས་པ་བྱ་སྤྱི་བའོ། །དེ་བས་ཚུལ་བྱིམས་དང་། དེ་བས་བཟོད་པ་ནས་གེས་རབ་གྱི་བར་དུ་རྗེ་ཕ་རྗེ་ཕྱར་ཕྱར་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལས་ཕྱི་མ་ངོ་བོ་ཅིང་གྱིས་ཕ་པོའི་སྟོན་སྟེན་ལྷོ་ཕ་ནས་གེས་རབ་གྱི་བར་དུ་སྤྱད་སྤྱི་ཁོང་འདིག་སྤྱི་བའི་རགས་པ་དང་། དེ་ལས་ལྷོ་ག་པའི་ཕ་བའི་རྒྱལ་བཞག་གི་སྟོན་སྟེན་གོ་རིམས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ལ་ཕར་ཕྱིན་དུག་གི་སྟོན་སྟེན་དེས་ཚིག་ནི། ཅིའི་ལྷོ་ཕྱོད་ཕ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དུ་ནའི་སྤྱི་ལས་སྤྱོད་ཕ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དུ་དབུལ་བ་དང་ན་འདོར་བའི་དོན་གྱིས། དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྷོ་ཕ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡོངས་སྤྱོད་ལྷོ་ཕ་ས་ལོན་པ་པོ་མོ་འདིའི་དབུལ་བ་འདོར་བ་དང་། གཏོར་བ་པོ་མོ་རབས་གཞན་དུ་ཅིས་ཀྱང་མི་ཡོངས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཐོབ་པས་དབུལ་བ་འདོར་བའི་ཕྱིར་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བྱིམས་གྱི་སྤྱད་དོད་གྱི་ལ་ཞེས་པའི་གྱི་བསེལ་བ་དང་། ལ་ཐོབ་པ་འཕམ་ལོན་པའི་དོན་ཡིན་པས། བསེལ་བ་ཐོབ་ཅིས་པ། ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྷན་ན་མོ་འདིར་ལུལ་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་སྟགས་ནས་པ་སྤྱི་ཚིགས་གྱི་ཆ་གདུང་མེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་རན་སོང་དུ་མི་སྤྱི་ཁོང་སྤྱི་མིའི་བདེ་བ་དང་། མཐར་ཐུང་

འདས་ཀྱི་བདེ་བའི་བསེལ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་པ་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱ་ན་ནི་ཟད་པ་དང་ཏི་བྱེད་པ་ལ་འདུག་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོད་པ་ཟད་པར་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་ཞེས་བཤད་པས་པའོ། །དང་གི་ཆོག་རྒྱུ་མ་སྤྱད་ཀྱི་ཡིན་
 པ་གོ་སྟེ། བསེལ་འདིར་འབྱུང་མ་མཚན་ཏེ་སྐྱབས་གཞན་དུ་འདེམས་པར་བྱའོ། །བརྩོན་འགྲུས་བྱི་བྱེད་ཞེས་པ་བྱི་ནི་མཆོག་གམ་དམ་པའི་དོན་དང་། ཅུ་ནི་སྦྱོར་བ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་བ་དམ་པ་ལ་སྦྱོར་བས་ན་
 མཆོག་སྦྱོར་ཞེས་བྱུང་བྱའོ། །བསེལ་གཏུན་ནི་རྒྱ་ན་ཞེས་པ་ལ་བཤད་པས་ར་དང་མཚུངས་པར་རྒྱ་ར་ན་ཞེས་པ་འཇིན་པའི་དོན་ཏེ་ཅི་ཞེས་འཇིན་ན་ཡིད་དམིགས་པ་ལ་ནང་དུ་འཇིན་ཅིང་ཕྱིར་མི་གཡེང་བར་བྱེད་པ་བསེལ་གཏུན་ནོ། །
 བསེལ་རབ་ནི་བྱུ་རྒྱུ་ཞེས་པའི་སྟེ་ལ་བྱ་ནི་ཅིར་བསྐྱར་གྱི་སྟེ་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་འདུག་ཅིང་བར་མ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུ་ཞེས་པ་དོན་དམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཐོག་བྲལ་ཡིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱ་ནི་དོན་དམ་པ་དང་རྒྱ་བསེལ་པ་ཡིན་པས་དོན་
 དམ་བསེལ་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །འཆད་རྒྱུ་ལ་འདི་དག་སྟེ། བསེལ་གྱི་ཡི་གེ་བསྐྱར་བ་དང་བསྐྱར་བའི་འཆད་རྒྱུ་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཡེགས་སྐྱར་གྱི་སྟེ་དེ་དག་པོད་སྐད་དུ་ཐད་མོར་ཇི་ལྟར་བསྐྱར་
 བ་སྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་དག་ལ་འདེམས་ཆོག་འཆད་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་བསེལ་བར་བྱའོ། །ལྟ་བ་པར་བྱིན་རྒྱུ་མ་སྤྱད་ཀྱི་ལྟར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ནི། ཐམས་ཅད་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ཆོགས་པ་ཅད་གཅིག་གིས་བསྐྱར་

पुनः प्रविष्टः

五、

མེ་ཡོངས་སྒྲོང་ནི་མི་བརྟན་པ་སྒྲིང་བོ་མེད་པར་གཤམ་ནས་སྒྲིན་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟགས་ཐར་ཕྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཤམ་ནས་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབ་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྒྲོམ་པ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་སྟེ། མོས་
པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་པར་ཕྱིན་དུག་སྟོན་པ་ལི་ཐོག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྟེ་རྒྱལ་ས་ལས་ཇི་སྟངས་བསྐྱན་པ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་གིང་མོས་པས་པར་ཕྱིན་གྱི་ཁམས་བརྟན་པར་འགྱུར་རོ། །རོ་སྒྲོང་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་བདག་གིས་སྟོན་སྒྲིན་པ་སྟགས་
བསྐྱབས་པ་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལོགས་སོ་ཞེས་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་ཞིང་སྟོན་བྱས་པ་དུན་ནས་མདོན་པར་དགའ་བལོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། ཕྱོགས་བརྒྱའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སྒྲིན་སྟགས་པར་ཕྱིན་བསྐྱབ་པ་
རྒྱལ་ས་ལ་རང་གིས་བསྐྱབ་པ་དང་འདྲ་པར་དགའ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བལོ། །མདོན་པར་དགའ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། རང་དང་གཞན་དག་མ་འོངས་པ་ན་གང་དུ་སྒྲིས་གྱང་པར་ཕྱིན་བསྐྱབ་པར་གོག་ཅིག་སྒྲུལ་དུ་པར་ཕྱིན་
བསྐྱབ་པར་དགའ་བལོ། །གསུམ་པ་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྐྱབ་པ་ལ་རྒྱལ་ས་པ་དུག་སྟེ། ཆོག་མི་གཤམ་པ་འམ་རོམས་མི་གཤམ་པ་ལི་བསམ་པ། ལུ་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་དགའ་བའི་བསམ་པ་ཐན་པའི་བསམ་པ། མ་གོས་པའི་བསམ་
པ། དགོ་བའི་བསམ་པ་ལོ། །དང་པོ་རོམས་མི་གཤམ་པ་ལ་ཡང་རྒྱལ་ས་པ་བཞི་ཡོད་པ་སྒྲིན་པ་ལ་མཆོན་ན། དཔོན་པོ་གཏོང་པ་ལ་ཆོག་མི་གཤམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ཐན་བརྟགས་གིང་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཞུའི་

མ་མཐོན་ཐེ་ཉིས་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་པུན་ཕྱི་

ལྷ། །སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་བཀའ་ནས་སེམས་ཅན་གཅིག་ལུ་དེ་ལ་གཏོང་བར་བྱས་ཀྱང་བདག་གིས་འདི་ལ་འདི་སྟེང་ཅིག་བྱིན་པས་ད་ནི་ཆོག་གོ་སྟུང་པའི་བསམ་
 པ་མི་སྟེང་པའོ། །ལུས་གཏོང་ལ་ཆོག་མི་གེས་པ་ནི། རུས་སྟེང་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཆེད་དུ་རང་གི་ལུས་གསྐྱེ་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་ཅིག་བཏང་ཡང་ལུས་འདི་སྟེང་ཅིག་བྱིན་པས་ད་ནི་ཆོག་གོ་སྟུང་པའི་སེམས་མི་
 པ་སྟེང་པ་ཆོག་མི་གེས་ལ་བློ་སྟེང་བར་བྱེད་པའོ། །རུས་ཆོག་མི་གེས་པ་ནི། ལུས་དང་ཡོངས་སྟེང་གཏོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཆེད་དུ་བསྐྱེལ་པ་གང་གྱི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་དུ་སྟེང་ཅིག་ལུང་ཅམ་གཅིག་དུ་ཡང་རྒྱན་མི་
 འཆད་པར་བཏང་བར་བྱས་ཀྱང་། བདག་གིས་ཕྱི་དང་ནང་གི་དཔོན་པོ་འདི་སྟེང་ཅིག་བསྐྱེལ་པ་འདི་སྟེང་ཅིག་དུ་བཏང་བས་ད་ནི་ཆོག་གོ་སྟུང་དུ་མི་སེམས་པར་ཆོག་མི་གེས་པའི་བསམ་པ་བསྟེང་པའོ། །པའི་པ་སེམས་ཅན་ཆོག་
 མི་གེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གཅིག་གསྐྱེ་སྤྱང་གི་བྱེད་སྟེང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་བཀའ་བ་དང་དེ་སྟེང་གི་ལུས། བསྐྱེལ་པ་དེ་སྟེང་དུ་བཏང་སྟེ་སེམས་ཅན་གཅིག་པོ་དེ་སྤྱེད་བྱང་རྒྱལ་དུ་
 བཀོད་དེ་སྟོན་པར་བྱས་པ་དེ་པའི་ནད། སེམས་ཅན་གཅིག་དང་གསུམ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གི་མཐའ་ལ་བྱག་གི་བར་དུ་དེ་ལྟར་སྤྱེད་བྱང་རྒྱལ་ལ་བཀོད་དེ་བརྟགས་པ་མཐར་གཟུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐམས་ཅད་

བཀའ་བ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེང་།

མཛེས་པ་ལྟར་

སངས་རྒྱལ་པར་བྱས་ཀྱང་དེ་ནི་ཚོག་གོ་སྒྲུལ་དུ་མི་སེམས་པ་ལྟ་བུའི་ངོམས་པ་མེད་པའི་བསམ་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ཙམ་དུ་སྒྲོ་སྒྲུངས་ནས་ཚོག་མི་གེས་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ཀུ་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་པ་
སྒྲུབ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཙམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་དུས་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་ཀུན་མི་འཆད་པར་བྱེད་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་འོ། །གསུམ་པ་དགའ་བའི་བསམ་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲིན་སྒྲུབ་སྒྲིས་བསྒྲུབ་པའི་
སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་དེ་དག་ལ་འདི་རྣམས་བདག་གི་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་གྲོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགའ་བའི་བསམ་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་པན་བརྟགས་ལུལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་དགའ་བ་སྐྱེ་བ་མིན་པའི་ཆུལ་གྱིས་ཞིང་
སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་གིན་དུ་དྲིན་དུ་བརྩི་ཞིང་དགའ་བའོ། །བཞི་པ་པན་པའི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་པན་བརྟགས་པ་དེ་ལྟ་བུས་སེམས་ཅན་ལ་བདག་གིས་པན་བརྟགས་སོ་སྒྲུལ་དུ་མི་སེམས་གྱི། པན་བརྟགས་
ལུལ་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་གྱིས་བདག་ལ་པན་བརྟགས་སོ་སྒྲུལ་དུ་བསམ་པར་བྱེད་དེ། པན་བརྟགས་ལུལ་གྱི་སེམས་ཅན་མེད་ན་བདག་གིས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་དག་ལ་པན་བརྟགས་པས་
བདག་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེས་བདག་ལ་པན་ཆེན་པོ་བརྟགས་སོ་ཞེས་སེམས་པའི་བྱིར་པོ། །ལྷ་པ་མ་གོས་པའི་བསམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིན་སྒྲུབ་སྒྲིས་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་པན་བརྟགས་ཀྱང་།

༢༡༥

༡༩། འདི་ལོ་ལྟ་རུ་རེ་བ་དང་མཐོ་རིམ་གྱི་འབྲས་ལུང་རྣམ་སྤྲིན་ལ་རེ་བ་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་སྒྱུར་ཅིང་རང་དོན་ལ་མ་ཆགས་པའོ། འདྲུག་པ་དག་གི་བའི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་
ལྟར་སྤྲིན་སྟགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དེའི་འབྲས་ལུ་རང་གཅིག་ལུས་སྒྱུར་བར་མི་འདོད་གིས། དག་གི་བའི་རྩ་བ་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་འབྲས་ལུ་ཐོབ་པར་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པའོ། སྤྲིན་པའི་བསམ་པ་
འདྲུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བྱིས་ས་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་བར་ལ་སྒྱུར་བ་ནི། གང་སྟོང་གསུམ་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མེས་རབ་དུ་གང་བ། མེད་གཉེན་པོ་རྒྱལ་སྟགས་པ་བདེ་བར་བྱེད་པའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་གིས་རྟག་དུ་
ཐོངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སུ། བདག་གི་ལུས་གཅིག་གི་རྟག་བསྐྱལ་སྟོང་བ་ཅུ་མིན་པར་ལུས་གང་གའི་ཤུང་གི་བྱེད་མ་སྟེད་དང་མཉམ་པས། དུས་བསྐྱལ་བ་ཆོད་ཡོད་བརྒྱ་དང་སྟོང་སྟགས་བབྱང་རུང་མིན་པར་བསྐྱལ་བ་གང་
གའི་ཤུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དང་མཉམ་པའི་ཆོའི་ཆོད་དུ། སྟོང་ལམ་སྟུ་གཅིག་གིས་མ་ཡིན་གྱི། འགྲོ་འདུག་ཉལ་འཆག་གི་སྟོང་ལམ་བཞི་སྟོང་པས་སྒྲ་ཅིག་མ་གཅིག་གི་རྒྱལ་བྱིས་ས་བསྐྱལ་བ་ནས་མཐར་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་དུ་འཆོང་
རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་བྱིས་ས་ཀྱི་ལུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་རྒྱལ་བྱིས་ས་ཀྱི་ལུང་པོ་རྟོགས་པས་ཆོག་གོ་སྒྲུལ་དུ་མི་བསམ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ལ་ཡང་དེ་དང་རྒྱལ་བུ་བར་སྒྱུར་དེ་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་སྟགས་

གོང་དང་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ཐབས་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྒྲོམ་པ་ནི། བར་ཕྱིན་རྒྱམས་གང་དང་གང་སྟོན་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་ལོ་ཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཆ་ནས་ཐབས་རྒྱམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད་ཀྱང་དོན་ལ་
 རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བེན་པ་སྟེ་འདིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་ཅིང་དག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཐབས་ཞེས་བཤད། །ལྔ་པ་དབང་འཕྲོར་པ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ནི།
 དག་པའི་ས་གསུམ་དུ་དབང་ཐོབ་པའི་དུས་ན་བར་ཕྱིན་རྒྱམས་ལ་རྩོལ་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ལུན་ལུམ་ཆོགས་པ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 དུ་བར་ཕྱིན་དུག་ལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའོ། །དེ་ལ་སྐྱ་དང་། སྟོན་པ་དང་། སྟོན་པ་ལ་དབང་འཕྲོར་པར་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཆོས་སྐྱ་དང་ཡོངས་སྐྱ་གཉིས། གཉིས་པ་སྐྱ་ལ་པའི་སྐྱ་དང་། གསུམ་པ་གསུང་གིས་ཆོས་སྟོན་པ་
 ལ་དབང་འཕྲོར་པའོ། །དུག་པ་ལ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་དབྱེ་པ་བསྟན་པ་ནི། བར་ཕྱིན་རྒྱམས་ལ་ནང་གི་དབྱེ་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི། མདོར་བསྟན་ཏེ་དབྱེ་པ་བསྟན་ན་བར་ཕྱིན་རེ་རེ་ལ་ཡང་། རང་བཞིན་ལ་སྟགས་པ་
 རྒྱམ་པ་དུག་རེ་དུག་རེ་ཡོད་པས་བར་ཕྱིན་རེ་རེ་ཡང་ཆོགས་བཅད་གཉིས་རེས་བསྟན་པ་ནི། དོན་རྒྱམས་གཏོང་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་སྟགས་ཆོགས་བཅད་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཕྱིན་པའི་བར་ཕྱིན་གྱི་རབ་དབྱེ་ལ། ཕྱིན་

五、

པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ཚུལ་བྱིམས་ཡང་དག་པར་སྤྱང་བའོ། །གཉིས་པ་ཆོས་གོས་སོགས་ལུང་བཞིན་སྦྱོང་བ་དང་ལྡན་པས་དམ་པས་མ་སྦྱང་བའོ། །གསུམ་པ་སྦྱང་འཆོང་དང་གན་པ་ཆང་འཆོང་སོགས་སྦྱོང་ལུལ་མ་མིན་པའི་གནས་ལྟར་འཇུག་པ་སྤྱངས་པའོ། །བཞི་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ལྔ་པ་ཉེས་པ་ཕྱ་མོས་ཀྱང་མ་གོས་པར་བྱེད་པའོ། །དུག་པ་བསྐྱབ་གཞི་མཐའ་དག་ལ་རྫོགས་པར་སྦྱོབ་པའོ། །རྒྱ་ནི་ཞི་བ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟེན་པའོ། །འབྲས་སུ་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་འགྱོད་པ་མེད་པར་མཐོང་ཆོས་བདེ་བ་རེག་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་གནས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་འབྱུང་བ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་ལས་ས་ཆེན་པོ་ལོ་ཉོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པ་ལྟར་དགོ་པའི་ཆོས་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆོ་འདིར་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་ག་འཁོན་གཉིར་བ་སོགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་། ཆོ་རབས་གཞན་དུ་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་འཇིགས་པ་མེད་པ་དང་གསུམ་མོ། །ལྡན་པ་ནི་སྒོ་གསུམ་དགོ་བ་ལ་གནས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་ལྡན་པ་དང་། འཇུག་པའམ་དབྱེ་བ་ནི་གསོལ་ཞིང་ཁུ་བའི་ལས་ཀྱིས་མ་ཁན་སྦྱོབ་ལས་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་ནོད་པ་ནི་བརྟར་བཏགས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་། བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དག་སྟེ། དེ་ལྟ་སུ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སྒྲིམ་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་

3

ཨ། །ལ་ཡོང་གི་གཞན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་བྱིམས་དེ་འདྲར་ཡོངས་གེས་ནས། མཁས་པ་ཡང་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད། བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་གནོད་པས་མི་མཛེད་པའི་བཟོད་པ་དང་སྒྲུག་བསྐྱལ་ལ་ཅི་
 མི་སྒྲུལ་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་མི་སྒྲུག་པའི་བཟོད་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའོ། །ཚུ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་རྩེ་བས་གནོད་པས་མི་མཛེད་པའམ་མི་ལྟགས་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་ལ་གནས་པ་དང་།
 ཐོས་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པ་གཞན་གཉིས་འབྱུང་ངོ་། །འབྲས་བུ་ཕན་ཡོན་ལྡར་ནི་ཡང་དག་པར་བཤད་དེ། འབྲས་བུ་ཕན་ཡོན་ལ་ཕོན་མི་མེད་པ་དང་། མཛེད་པོ་མང་བས་དབྱེན་མི་མང་བ་དང་། མཐོང་ཆོས་
 ལ་ལུས་སེམས་བདེ་བ་དང་། དགའ་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་དང་། ཤི་འཕོས་ནས་བདེ་འགོར་འགོ་བའི་ཕན་ཡོན་ལྡོམ་། །བཟོད་པ་དེ་ནི་རང་བདེ་བར་གནས་པ་དང་གཞན་ལ་ཟུག་རུ་མི་འབྱེན་པས་རང་དང་གཞན་
 གཉིས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དེ་ཞེས་པ་བྱེད་ལས་སོ། །དགའ་བྱུང་གུན་གྱི་ནང་ན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དང་གུན་དུ་ལྡན་པ་ནི་ལྡན་པའི་དོན་ཏོ། །བཟོད་པ་དེ་ལ་སྒྲར་ངོ་བོའི་སྒྲུབས་སུ་བཤད་པ་དེ་ནི་དབྱེ་བརྒྱམ་པ་གསུམ་དུ་
 འདོད་དོ། །བཟོད་པ་དེ་འདྲར་ཡོངས་གེས་ནས། མཁས་པ་ཡང་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད། བརྩོན་འགྲུས་གྱི་ངོ་བོ་ནི་དགོ་བའི་ཆོས་ལ་ཡང་དག་པར་སྒྲོ་བ་དང་། རྒྱ་དགོ་ཆོས་ལ་མོས་ཤིང་དད་པ་དང་། དེ་བསྒྲུབ་པར་འདུན་པ་ལ་

བརྟེན་པ་དང་། འབྲས་ལུ་རྟེན་པ་སོགས་ཡོན་ཏྲན་ཐམས་ཅད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་ནུས་ཏེན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་པ་མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་པའི་ཡོན་ཏྲན་ཀྱི་
 དང་ལྷན་པ་དང་། བརྟེན་འགྲུས་དེ་དག་ལ་ནི་དབྱེ་བ་དེ་ནི་རྣམ་པ་བརྟེན་ཏེ། ལུ་ལ་གྱིས་བྱེན་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་གསུམ། རོ་བོས་བྱེན་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་བརྟེན་འགྲུས་གཉིས། སྦྱོར་བས་བྱེན་གསུམ་སྦྱོར་
 དང་རྟག་སྦྱོར་གཉིས་ཏེ་བརྟེན་ནམ། ཡང་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་སྒོ་གཞན། ལྷག་པའི་རྩལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལུས་ཀྱི་བརྟེན་འགྲུས་ལ་སྒོ་ལཱའི་འཁོར་དུ་སྦྱོས་པའི་སེམས་བྱུང་བརྟེན་འགྲུས་ལ་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་གཉིས་ནི་སེམས་ཀྱི་བརྟེན་འགྲུས་ཏེ་རྣམ་པ་བརྟེན་དུ་ཡང་གསུངས་སོ། །བརྟེན་འགྲུས་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། མ་ཐས་བས་ཡང་དག་སྐྱབ་པར་བྱེད། བསམ་གཏོན་
 གྱི་རོ་བོ་སེམས་ནི་བྱེ་རོལ་གྱི་ལུ་ལ་ལ་མི་གཡོང་བར་ནང་དུ་རྩེ་གཅིག་གནས་པ་དང་། རྒྱ་ནི་དམིགས་པ་མ་བརྟེན་པར་རྟེན་པ་དང་། རྒྱ་ན་དུ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་བརྟེན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འབྲས་ལུ་ལུས་སེམས་ལ་གིན་དུ་
 བྱུང་པའི་བདེ་བ་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྟག་བསྐྱལ་བྱལ་བའི་ཁམས་གོང་མ་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྦྱེ་བས་བདེ་བ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་ལས་རྒྱ་འབྱུལ་སོགས་མཛོན་པར་ཤེས་པ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ལྷ་དང་ཆོངས་

རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རེ་ཞིག་ག་ཞིལ་བར་བྱེད། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉན་རང་གི་སེམ་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་འི་སྒྲིབ་པ་བག་ལ་ཉལ་སྦྱོང་བར་བྱེད། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམ་རབ་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །བྱེད་ལས་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་འི་ཆོང་དང་ཞིང་རྫོང་སྟགས་འཆོ་ཆེས་སེམ་པ་འི་སེམ་རབ་ཀྱིས་སྟོག་གནས་སྐབས་སུ་འཆོ་བ་ཙམ་བྱེད་མོད་ཀྱང་། དེ་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་འི་ཆོས་ཀྱི་འཆོ་བས་དག་པ་འི་རྩ་བ་འི་སྟོག་མི་འཆད་པར་མཐར་ཐུག་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་རྟག་པ་འི་གོ་འཕང་འཁྱུང་བས་སེམ་རབ་ཀྱི་འཆོ་བ་དམ་པ་དང་གཞན་ལ་ལེགས་པར་བཤད་པས་དག་པ་འི་འཆོ་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །ལྷན་པ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱོང་མཆོག་རྟེན་ལ་སེམ་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འི་ཕོན་ཉན་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་རྒྱལ་ལས། སེམ་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་ཀྱི་དམ་པ་འོ། །གཙོ་བོའོ། །བྱེད་པར་ཙན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ག་ཞིལ་འཇུག་པ་ནི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སེམ་རབ་ཙན་རྒྱལ་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་པ་འི་བྱེད་པར་དང་སེམ་རབ་དེ་ལ་འཇུག་པ་འི་དབྱེ་བ་ནི། སྐབས་འདིར་སེམ་རབ་ཀྱི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་པ་འི་སེམ་རབ་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་དང་འཛིག་རྟེན་འདས་པ་རྒྱུ་དུའི་ཉན་རང་གི་སེམ་རབ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྒྱལ་ཀྱི་སེམ་

ལྟ། །རབ་དང་རྒྱུ་པ་གསུམ་མོ། །སྤེལ་རབ་དེ་འདྲར་ཡོངས་སྤེལ་ནས། །མ་བས་པ་ཡང་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །པདྱན་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་པ་རྩལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་ནང་དུ་བསྐྱུ་བ་ནི།
 དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱན་སྤེལ་སྤེལ་ཆེགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྐྱུ་ནི། ས་དང་པར་ཕྱིན་བྱང་ཕྱོགས་དགོ་བསྐྱུ་ལ་སྤེལ་སྤེལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་པ་རྩལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་ནང་དུ་འདྲུ་སྟེ། རི་ལྗང་ན་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱན་ནི་མ་དར་བསྐྱུ་
 བ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་རྒྱུ་པར་གཡོང་བ་ཡི་གནས་སྒྲུབ་སྤེལ་པའི་དགོ་བ་རི་སྟེད་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགོ་བ་རི་སྟེད་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་མ་བཞག་པ་
 ཡང་ཡིན་པས་གཉིས་ཀར་སྤེལ་པར་བྱ་བ་བཟོད་བཟོན་ལྟ་བུ་སྟེ་ཆ་གསུམ་དུ་འདྲུ་བ་ལས། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་དགོ་བ་ལམ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱན་པ་རྩལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་དེ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སྤེལ་
 བསྐྱུས་པ་ཡིན་དེ། ཕྱིན་པ་ཡང་ལུས་ཀྱི་སྒྲོན་སྤེལ་ཡོངས་སྤེལ་པའི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱང་། སོ་ཐར་དང་། བསམ་གཏན་། ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ལས། སོ་ཐར་གྱི་ལུས་རག་གི་སྒྲོམ་
 པ་པདྱན་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པས་སོ། །བསམ་གཏན་སྤེལ་རབ་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དཀར་ཆོས་རྒྱུ་པ་བསྐྱུས་དེ། བསམ་གཏན་ནི་དངོས་སྤེལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རང་

བཞིན་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་དུ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གི་སྒྲིམ་པ་ཡང་བསྟོན། །ཤེས་རབ་ལ་ཤེས་བསམ་གི་ཤེས་རབ་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ནང་དུ་བསྟོན་ལ། བསྒྲིམ་པའི་ཤེས་རབ་ནི་མཉམ་པཞག་དུ་འདུ་སྟེ། ལྷག་
 མཐོང་ཡིན་པས་སོ། །བཟོད་པ་བརྩོན་འགྲུས་གཉིས་ནི། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སྒྲིམ་པ་དང་རྩལ་སྤྲེལ་ལ་འཇུག་པའི་དུས་ན་ཡོད་པ་མ་བཞག་པར་གཏོགས་ལ། ཞི་ལྷག་སྒྲིམ་པའི་དུས་ན་ཡང་བཟོད་བརྩོན་ཡོད་པ་ནི་
 མཉམ་པར་བཞག་པར་གཏོགས་པ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་གིས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་བསྟུས་པའོ། །བརྒྱད་པ་པར་ཕྱིན་རྒྱུ་ལ་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་པ་ནི། ཕྱིན་དུག་རེ་རེར་ཆོགས་བཅད་རེ་རེས་བསྟན་ཏེ། ཅུང་རུབ་སེམས་དཔའི་
 སྒྲིམ་པ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདུན་དང་ལྷལ་བ་སྟེ། གང་ཞེན་ཡོངས་སྟོང་གི་དངོས་པོ་ལ་ཆགས་ནས་གཏོང་མི་ཡོད་པ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། དེ་སྟངས་པས་ཡོངས་སྟོང་ལ་མ་ཆགས་པའོ། །སྟོང་པ་འོང་ན་དེ་མ་ཐག་དུ་མི་
 སྒྲིམ་པར་དུས་བརྒྱད་སྟེ་ཕྱི་བཤོལ་བྱེད་པ་སྟངས་པས། ཕྱི་བཤོལ་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་འདི་ཙམ་བཏང་བས་ཆོག་ཞེས། གང་ཟག་འདི་ཙམ་ལ་སྒྲིམ་ཞེས་སམ། ཕྱོགས་འདིར་སྒྲིམ་དུས་འདི་ཙམ་ཞིག་སྒྲིམ་ཞེས་ཕྱོགས་
 ལྷུང་རིས་ཆད་ལྷ་ལུས་ཆོག་འདྲིན་མེད་པར། དངོས་པོ་དང་ལྷལ་དུས་གང་ཟག་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པར་བྱེད་པས་ཆོག་པར་འདྲིན་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་ཕྱིན་པའི་ལན་ལ་རེ་བས་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་

༡༩། །པ་ཕྱིན་པས་མ་འོངས་པ་ན་ལོངས་སྟོང་ཆེན་པོའི་རྣམ་སྒྲིན་འདོད་པ་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྒྲ་དང་ཆགས་པའི་བག་ཉལ་ལ་མི་ཆགས་པ་སྟེ། སེར་སྒྲ་ས་བསྐྱེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་གཏོང་བའོ། །ཡིད་བྱེད་དང་རྣམ་རྟོག་གི་རྣམ་པར་གཡང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ནི་སྒྲིན་པ་ལ་སྟགས་པ་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་བའི་ཡིད་བྱེད་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩྱལ་བྱིམ་ས་ནི། འཆལ་རྩྱལ་ལ་མ་ཆགས། ཕྱི་བཤོལ་ལ་མི་ཆགས། ཕྱོགས་རེའི་ཆོག་འཛིན་ལ་ཆགས་པ་མེད། རྩྱལ་བྱིམ་ས་ཀྱིས་གཞན་གཞོན་མ་བྱས་པ་སྟགས་ཀྱིས་ལན་དུ་རེ་བ་ལ་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་ལ་མ་ཆགས། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཉལ་ལ་མི་ཆགས། དམན་ལམ་ཡིད་བྱེད་དང་འཁོར་གསུམ་དངོས་ཞེན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ནི་ཞེ་སྤང་གིས་རྒྱུད་ལུགས་ནས་གཞན་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཟོད་པར་མི་བྱེད་པར་ཕྱི་བཤོལ་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་། བཟོད་པ་ནི་ཅེ་བ་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། འདི་ལ་བཟོད་པར་བྱས་ན་རྩྱུར་རང་ལ་ལན་དུ་ཕན་འདོག་པ་ལ་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། བཟོད་པ་བསྟོམས་ན་མ་འོངས་པར་གཟུགས་བྱུང་བཟང་ཞིང་འཁོར་མང་པོར་འགྱུར་རེ་སྒྲུལ་དུ་རྣམ་སྒྲིན་ལ་མ་

ཆགས་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེ་སྒྲིབ་གི་བཀ་ཉལ་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་། ཡིད་བྱེད་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་ཉེ་གི་གཡེང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལེ་ལོ་མཛོན་གྱུར་ལ་མ་
 ཆགས་པ་དང་། དགོ་ཕྱོགས་ལ་སྐྱར་དུ་མི་འཇུག་པར་བྱི་བཤོལ་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ནི་ཅེ་བས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་དོན་ལ་བརྩོན་པས་དེས་བདག་ལ་ཡན་འདོགས་པའི་ལན་ལ་
 ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པར་ལས་ཀྱི་མཐའ་རྒྱུ་ལ་ཆགས་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལེ་ལོའི་བཀ་ཉལ་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་། དམན་ལམ་ཡིད་བྱེད་དང་ལམ་གསུམ་རྒྱུ་ལ་མ་
 ཉེ་གི་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་གཏན་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱུ་གཡེང་མཛོན་གྱུར་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། རྒྱུ་ལེ་གི་བརྩོན་པས་དེས་བདག་ལ་ཡན་འདོགས་པའི་ལན་ལ་
 ཆོག་འཛིན་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱིས་གཞན་ལ་ཡན་བདགས་པའི་ལན་ལ་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལ་ནད་མེད་པ་དང་ལམས་གོང་མར་སྒྲིབ་པའི་རྒྱུ་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 རྒྱུ་གཡེང་གི་བཀ་ཉལ་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་། དམན་ལམ་ཡིད་བྱེད་དང་ལམ་གསུམ་དུ་ཉེ་གི་པའི་གཡེང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ནི། རྒྱུ་ལེ་གི་ལུ་བ་སྒྲིབ་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པ་མཛོན་

༡༩། །ཤུར་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་བཀུར་སྟེས་བསྟེན་པ་དང་ཐོས་བསམ་སྟོགས་ལ་ཕྱི་བཞོལ་བྱེད་པ་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་། ཤེས་རབ་རྩུང་བྱེད་ཅུ་མ་གྱིས་ཚོག་པར་འཛིན་པ་ལ་ཆགས་པ་
མེད་པ་དང་། བདག་གིས་ཚོས་བཤད་པ་ན་གཞན་གྱིས་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་སུ་རེ་བས་ལན་ལ་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་སྤྱང་སྟེན་མ་འོངས་པ་ན་མ་བས་པར་འགྱུར་སྟུང་དུ་རྒྱུ་ལ་མ་ཆགས་པ་
དང་། འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་། དམན་བའི་མུང་འདས་སུ་བསྟོ་བ་དང་འཁོར་གསུམ་དངོས་ཞེན་གྱི་རྒྱུ་རྟོག་གི་གཡེང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའོ། །དགུ་པ་ཕ་རོལ་དུ་སྟེན་པ་རྒྱུ་ལ་ཕྱི་ཡོན་ཏན་
བསྟེན་པ་སངས་རྒྱས་སྟེན་པ་སྟེན་པ་སྟེན་པ་དང་འབྲུད་ན་སྟོགས་ཚོགས་བཅད་ཉེར་གསུམ་གྱིས་བསྟེན་པ་ལས། དང་པོ་ཕར་སྟེན་དུག་པོ་རེ་རེ་ཡང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་བྱང་བྱེད་མེད་པ་དང་དོན་ཆེ་བ་དང་། མི་བྱང་བའི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་
ལྔ་ན་པར་བསྟེན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟེན་པ་ལྟར་ལྟར་སྟེན་པ་དང་འབྲུད་ན་རང་གི་སྟོག་ཀྱང་གཏོང་ན་དངོས་པོ་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས་སོ། །གཏོང་བ་དེ་ཡང་དུས་རེས་འགའ་བ་མ་ཡིན་པར་འཁོར་བའི་མ་བའི་
པར་དུ་རྟག་དུ་གཏོང་བ་ནི་སྟེན་པ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །སྟོང་རྗེས་ཀུན་ནས་བསྤྱང་སྟེ་གཞན་ལ། ཕན་འདོད་ཁོ་ནས་སྟེན་པ་ཡིན་པས། གཞན་ལས་ཕན་བདགས་པ་དེའི་ལན་ཀྱང་མི་རེ་ལ་ཕྱི་མར་སྟེན་པ་དེའི་རྒྱུ་སྟེན་ཡིད་

འོད་འདོད་པའི་འབྲས་ལུ་འད་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ནི་ཟང་ཟེང་མེད་པའོ། །སྒྲིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ནས་ཀྱང་སྒྲེ་པོ་ཐམས་ཅད་རང་རང་མོས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་ལ་བཀོད་པ་ནི་དོན་ཆེ་བའོ། །སྒྲིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཐོར་གསུམ་མི་
 དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པས་འདིག་རྟེན་པ་ལྟར་ལོལ་པའི་འབྲས་ལུ་སྒྲིན་ནས་ཟང་པ་དང་། ཉན་རང་ལྟར་སྤང་འདས་ཐོབ་ནས་ཟང་པ་མིན་པར། ལོལ་པའི་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་སྤང་ན་ལས་འདས་
 པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྟེ། འདིག་རྟེན་དག་ན་ཕྱི་མའི་མཐའི་བར་དུ་མི་ཟང་པར་བཞག་པ་ནི་མི་ཟང་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མངས་རྒྱས་སྤྲུལ་རྣམས་ཉེས་སྦྱོད་སྦྱོམ་པ་དང་། དགོ་ཆོས་སྤྱད་པ་དང་། གཞན་དོན་ལ་བརྩོན་པའི་རང་བཞིན་
 ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་གསུམ་པོ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་དུས་རྟག་པ་སྟེ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྤྲུལ་ལ་མེད་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རྒྱལ་ཁྲིམས་དེའི་འབྲས་ལུ་མཐོ་རིས་མཛོན་པར་
 མི་འདོད་ལ་མཐོ་རིས་ཡང་དག་པར་ཐོབ་ཀྱང་དེའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་མི་སྦྱོད་པ་ཟང་ཟེང་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རྒྱལ་ཁྲིམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲེ་པོ་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་ལ་བཀོད་པ་ནི་དོན་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རྒྱལ་
 ཁྲིམས་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པས་འདིག་རྟེན་དག་ན་ནམ་ཡང་མི་ཟང་པའི་གཉེར་དུ་བཞག་པ་ནི་མི་ཟང་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བྱ་དགའ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་

མ་མཐོ་ཐུ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་དྲུག་རྒྱུ་

༡༢༡། །ཡིན་པས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་འབྲལ་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་གཟུང་བས་འཇིག་རྟེན་དག་ན་རྣམ་ཡང་མི་ཟད་པ་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ནི་རྣམ་ཡང་རྒྱན་མི་འཆད་ཅིང་
བྱུང་པས་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟང་ཟེང་མེད་པ་དང་། རོན་ཆེ་བ་དང་། མི་ཟད་པ་སྟེ། སྒྱིན་པ་ལ་སྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཞིར་ནི་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱིར་ཡང་ལམ་ཕྱིན་དུག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་
པར་དག་པས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་རྒྱུ་ལ་དང་། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ་དང་། སྒྱིན་པའི་བསྟན་པས་མཆོན་ནས་བསྟན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྒྲོང་བ་མཐོང་
རྩོགས་སྟོགས་ནས། ཉི་མའི་ཟེར་བཞིན་མཆུངས་པ་མེད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དང་པོ་སྒྲོན་པའི་བསྟན་པ་ནི། སྒྲོང་བ་པོ་དེས་གཏོང་བ་པོ་མཐོང་ན་དགའ་བ་དང་། མཐོང་ནས་རང་གིས་འདོད་པ་བཞིན་སྒྲོན་པ་
རྩོགས་པར་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་ན་དགའ་བ་དང་གཏོང་བ་པོ་མ་མཐོང་བ་དང་སྒྲོན་པ་མ་རྩོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་དགའ་བ་དང་། གཏོང་ལུན་མཐོང་བ་དང་དེས་རང་ལ་སྒྲོན་པ་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་བྱུང་བ་
ལ་དྲག་ཏུ་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་། སྒྲོན་པ་པོ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེ་བར་ལུན་པས་ནི། སྒྲོང་བ་པོ་མཐོང་ཞིང་སྒྲོན་པ་རྩོགས་ན་དགའ་བ་དང་དེ་གཉིས་བྲལ་བ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་སྒྲོང་བ་

འགའ་ཐ་མའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོང་བྱེད་

མཐོང་བ་དང་དེ་ལ་སྒྲིན་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིན་པ་དེ་གསུམ་སྒྲོང་བ་པོའི་དགའ་བ་སྟགས་ལས་ལྷག་པར་ལྷན་པས། སྒྲོང་བ་པོའི་དེ་གསུམ་རྟག་རྟུ་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་ཏེ། སྒྲོང་བ་པོས་སྒྲིན་པ་བྱེད་པ་དེ་མཐོང་བས་དགའ་བ་
 དེ་བས་ཆེས་ལྷག་པར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་སྒྲོང་བ་པོ་མཐོང་བས་དགའ་བ་དང་། སྒྲོང་བ་པོས་སྒྲིན་པ་ཐོབ་ནས་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགའ་བ་དེ་ལས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་དེ་ལ་གཏོང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
 དགའ་བ་ལྷག་པར་ཆེ་བ་སྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་པ་རྒྱལ་པར་དག་པ་བྱེད་པར་རྟུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་ཁྱིམ་སྒྱུ་པར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། སྒྲོང་བ་ཕྱེ་བས་སེམས་ཅན་རྒྱལ་པའི་རང་གི་
 རྟོག་དང་ཡོངས་སྒྲོང་དང་རྒྱུད་མ་དག་རྟག་རྟུ་བྱང་བ་ལ་མི་དགའ་བ་རྒྱུད་ཟད་མེད་པར་གིན་རྟུ་དགའ་བར་བྱེད་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེས། རང་གི་དོན་རྟུ་གཞན་གྱིས་སྟོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་དང་། འདོད་
 བས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དེ་སྒྲོང་བ་ཐེ་ལྟར་བྱང་བར་མི་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་མི་དག་པ་གསུམ་སྒྲོང་བའི་རྒྱལ་ཁྱིམ་རྒྱལ་པར་དག་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རང་གི་ལུས་དང་སྟོག་ལའང་མི་ལྟ་བ་དང་།
 སེམས་ཅན་ལ་སེམས་སྒྲུལ་ས་ཤིང་། འཛིགས་པ་ལྟ་དང་བྲལ་བས་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་སྟགས་ཀྱིས་མི་འཛིགས་པ་དང་། ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོང་བ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རང་ལ་བདོག་པ་ཀུན་སྒྲིབ་པ་དེ་ཡིས་གཞན་ལ་བསྐྱུ་ཞིང་གཞོན་

[illegible]

五、

རྒྱལ་པ་ཀུན་རི་ལྟ་བུར་ན་དང་དུ་ལེན་རིགས་ཏེ་རང་གི་བདོག་པ་ཀུན་གཞན་ལ་གཏོང་བས་གཞན་གྱི་བདོག་པ་ལ་བརྒྱབ་སེམས་མི་རིགས་པ་སྟགས་སུ་རིམ་པར་སྐྱར་ནས་གཤེས་པར་བྱའོ། །བཟོན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་བརྟེ་
 ལྟ་བུར་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ལ་གང་གི་ཆོ། གཞན་གྱིས་གཞོན་པ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་རང་སྐྱལ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལ་འདི་ནི་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐུ་བཟོན་པ་རྫོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །སྐྱལ་དུ་གཞོན་བྱེད་དང་སྐྱལ་
 བསྐྱེད་ཀྱི་འདུ་གཤེས་མི་སྐུ་བར་ཕན་པར་བྱེད་པའི་མཆོག་དང་བདེ་བའི་འདུ་གཤེས་ཀྱི་དགའ་བ་རྟེན་པར་སྐྱར་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་མི་བཟོན་པའི་ཡུལ་གང་ལ་བཟོན་པར་བྱ་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་བཟོན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་
 མི་བཟོན་པའི་འདུ་གཤེས་མེད་པས་ན་དཔེར་ན་ཉ་རྒྱལ་འཇུག་པ་དང་རི་དྲགས་མེད་པ་ཅང་སྐྱ་ཅན་མི་ལ་འཇུག་པ་ལ་མི་བཟོན་པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །བརྩོན་འགྲུས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཞན་
 ལ་གཞན་གྱི་འདུ་གཤེས་དང་བྲལ་ཏེ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྫོགས་པ་དང་། བདག་གིས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྫོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་རྫོགས་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་དམིགས་ནས། བདག་བས་ཆེས་ལྷག་
 པར་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་རྟག་དུ་བྱམས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དགའ་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་སྟོན་ཕྱིར་བརྟེ་བ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་གཞན་དོན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྣམས་པོ་ཆེ་སྟོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དགའ་བ་བྱང་ཟད་

༡༩། །མིན་ལ། བདག་བས་གཞན་གཅིས་ཀྱི་སྒྲོས་གཞན་དོན་དུ་དགའ་བ་སྤྱོད་པ་འདི་ནི་གཞན་འཇིག་རྟེན་དང་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་བགྱི་བར་གིན་དུ་དགའ་བ་ཡིན་ཅོ། །བསམ་གཏན་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་བསམ་གཏན་ནི་བྱང་རུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་གཏན་ལ་ལྟོས་ན་བདེ་བ་རྒྱུད་བ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། ཉན་རང་གི་བསམ་གཏན་ཟག་པ་མེད་པས་རང་རྒྱུད་འབའ་ཞིག་ཆེས་པར་བྱེད་ཀྱི་གཞན་ལ་སེམ་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་བདག་དུ་འཇིན་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། ཉན་རང་རྣམས་བདག་གཅིག་ལུ་ལྷུང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་འཁོར་ལ་ཞེན་པ་དང་། ཉན་རང་རྣམས་ཞི་བ་ལ་ཞེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཉན་རང་གི་བསམ་གཏན་ལུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཟུང་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་མ་སྒྲུངས་པ་དང་། ཉན་རང་གིས་གཉིས་སྒྲིབ་མ་སྒྲུངས་པས་སྒྲོངས་པ་དང་བཅས་པར་འདོད་ལ། བྱང་རུབ་སེམས་པའི་བསམ་གཏན་ནི་དེ་ལས་ལྟོག་པ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་པོའི་བསམ་གཏན་དཔག་དུ་མེད་པའི་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མང་བ་དང་། གཞན་དོན་དུ་ལྷགས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་གེས་ཀྱིས་སྤྱིད་ཞིར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་འཁྱུང་བས་ཉམས་པ་མེད་པ་

ॐ। རྒྱལ་པ་བརྒྱད་ནི། རྟེན་མཆོག་དང་། གཞིའམ་དངོས་པོ་མཆོག་དང་། རྒྱུ་མཆོན་མཆོག་དང་། ཡོངས་བསྟོ་མཆོག་དང་། རྒྱུ་མཆོག་དང་། ཡེ་གེས་མཆོག་དང་། ཞིང་མཆོག་དང་། གནས་པ་མཆོག་གོ། །དེ་
 བརྒྱད་དང་ལྟན་པས་ན་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། དམ་པ་དང་། མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ལྟན་པ་ལོ། །དེ་ཡང་སྦྱིན་པ་ནི། སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་པོ་སོ་སྦྱེ་དང་ཉན་རང་ལྟ་སྤྱུ་མ་ཡིན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་རྟེན་མཆོག་དུ་གྱུར་
 པ་ལོ། །སྦྱིན་པ་བྱ་རྒྱུ་ནི་གཞིའམ་དངོས་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་པས་བསམ་གོས་སོགས་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་བྱང་ཟང་སྦྱིན་པ་དང་། ཆོས་ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྲུ་སྒྲོད་སྦྱིན་པ། ཆེ་འདྲིའི་གནོད་པ་ལ་སྦྱབས་གྱི་སྦྱིན་པ་ལྟ་སྤྱུ་ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་
 གིན་དུ་བཏང་བར་དགའ་བའི་ཡོངས་སྦྱོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། མགོ་དང་ཡན་ལག་སོགས་གཏོང་བ་དང་། ཆོས་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་སྦྱབས་སྦྱིད་ཞིའི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ལ་འགོད་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྦྱིན་པ་ཆད་
 མེད་པ་བྱེད་པ་ལོ། །རྒྱུ་མཆོན་ནི་ཀུན་སྦྱང་ཏེ་ཉན་ཐོས་ལྟར་འདོད་པའི་དད་པས་མ་ཡིན་ཏེ་གཙོ་ཆེར་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྟེན་པ་མཐོང་ནས་སྦྱིང་རྗེས་གཏོང་བ་དང་ནི་ཡོངས་སྤྱུ་བསྟོ་བ་མཆོག་ནི་སྦྱིན་པའི་འབྲས་སུ་ལྟ་མིའི་བདེ་
 འབྲས་གྱི་ཆེད་དང་། ཉན་རང་གི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་བྱིར་ཡོངས་སུ་མི་བསྟོ་ཞིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་བྱ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་བྱིར་བསྟོ་བ་དང་། རྒྱ་ནི་ཆེ་རབས་སྤར་མར་མ་ཆགས་པ་སོགས་དགོ་ཅུ་

གསུམ་གྱིས་ཟེན་པའི་མྱེན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་གང་དུ་མྱེས་ཀྱང་མྱེན་པའི་པར་མྱེན་ལ་བརྒྱན་མར་འདུག་པའོ། །འདི་ནི་ཉེར་ལོན་གྱི་རྒྱ་མ་ཐོན་ལྟ་བུ་དང་། ལུ་མཚན་
 རམ་ཀུན་སྒྲོང་སྒྲིང་ལྟེ་ནི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་སྒྲིན་རྒྱ་དང་ས་ལ་སྟགས་པ་ལྟ་བུ་གོགས་ཡིན་ནོ། །ཡོ་སེས་མཚན་མྱེན་པའི་ལོ་ཐོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡོ་སེས་གྱིས་ཟེན་པའོ། །ཞིང་ནི་ལྟ་སྟེ། དམ་ཟེད་མོང་
 པ་སྟགས་རང་ལ་ནོར་རྒྱང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་སྒྲོང་པར་བྱེད་པ་ནི་སྒྲོང་པའི་ཞིང་དང་། རྒྱང་པ་སྟགས་སྟག་བསྟུལ་པའི་ཞིང་། བཟའ་བ་དང་བགོ་བ་སྟགས་དང་བྲལ་བ་མགོན་མེད་པའི་ཞིང་། ཟད་ཟེད་བསྟུལ་པའི་ཕྱིར་སྟོག་པ་སྒྲོང་
 པ་ལོག་པར་སྒྲོང་པའི་ཞིང་། ལུ་ལ་བྱིམས་དང་སེས་རབ་སྟགས་གྱི་ཡོན་ཏྲན་དང་ལྟན་པ་ཡོན་ཏྲན་གྱི་ཞིང་ཞེས་བཤད་ལ། ཉན་ཐོས་དང་འཛིག་རྟོན་པའི་ལུ་ལ་ལྟགས་གྱིས་ཡོན་ཏྲན་གྱི་ཞིང་གཙོ་བོར་བྱེད་ཀྱང་། བྱང་ལུ་ལ་མེམས་
 དཔའ་རྒྱམས་སྒྲོང་ལྟེ་དཔའ་གིས་སྟག་བསྟུལ་གྱི་ཞིང་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། ལྟག་བསྟུལ་བསྟུལ་བ་དང་། ལྟག་པར་སྟག་བསྟུལ་གྱི་རྒྱ་ལས་བརྒྱུག་པའི་ཆེད་དུ་མྱེན་ཞིང་། ཡོན་ཏྲན་གྱི་ཞིང་སྟགས་ལའང་རྟེ་ལྟར་རྟེགས་པར་མྱེན་
 ནོ། །སྟག་བསྟུལ་གྱི་ཞིང་ནི། རི་ཙམ་དུ་དམན་ཞིང་སྟག་བསྟུལ་ཆེ་བ་དེ་ཙམ་དུ་མྱེན་ལུ་ལ་མཚན་ཡིན་ཏེ། མིའི་ལྟག་པོ་མང་པོ་ལ་མྱེན་པ་བས་དཔུལ་པོ་དང་། དཔུལ་པོ་ལས་ཀྱང་གིན་དུ་ཉམ་ཐག་པ་དང་། དེ་ལས་ཡི་དྲགས་སྟེ་

དོ། །དེ་པའི་ན་ཏུ་ཚུ་པ་བྱི་མཁས་ནས་སེས་རབ་ཀྱི་པར་དུ་དངོས་པོ་སོ་སོ་འི་དབྱེ་བ་དང་། ཞིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་དེར་འགོད་པ་མཆོག་ཡིན་གྱི་ཉན་རང་ལ་བཀོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་
 གཞན་དུག་ལ་བྱུང་མེད་པར་སེས་པར་བྱ་ཏེ། ཚུ་པ་བྱི་མཁས་ནི་རྟོན་བྱང་ཚུ་པ་སེམས་དཔལ་བསྐྱུང་བ་དང་། གཞི་ནི་དངོས་པོ་བྱང་ཚུ་པ་སེམས་དཔའི་ཉེས་སྒྱུད་སྒྲུམ་པ་དགོ་བ་ཆོས་སྒྱུད་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གསུམ་དང་ནི། ལྷོ་
 མཆོན་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་རྩེ་དང་ནི་བྱ་མེད་བྱང་ཚུ་པ་དུ་ཡོངས་སུ་བསྒྲོ་བ་དང་། ལྷོ་ཆེ་རབས་སྒྲུམ་ར་ཚུ་པ་བྱི་མཁས་གོམས་པ་དང་། ཡེ་སེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ཟེན་པ་དང་ཞིང་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་
 ཅན་རྣམས་དེ་ལ་འགོད་པ་དག་དང་། གནས་གསུམ་པོ་མོས་པ་དང་ཡིད་བྱེད་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཚུ་པ་བྱི་མཁས་སྐྱུང་བའོ། །བཟོད་པའི་གཞི་ནི་གཞོད་པ་ཉམས་སུ་ཡོན་པའི་བཟོད་པ། ལྷོ་པ་ལྷོ་པ་ལ་ཅི་མི་སྒྲུམ་པའི་
 བཟོད་པ་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པའོ་གཞན་སྒྲུམ་པ་པའི་ན་ཏུ་སེས་པར་བྱས་ནས། བཟོད་པ་རྟོན་དང་གཞི་དང་ནི། ལྷོ་མཆོན་དང་ནི་ཡོངས་བསྒྲོ་དང་། ལྷོ་དང་ཡེ་སེས་ཞིང་དག་དང་། གནས་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཆོག་དུ་
 འདོད། བརྩོན་འགྲུས་གྱི་གཞི་ནི། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་སྒྲོར་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་རྟོན་དང་གཞི་དང་ནི། ལྷོ་མཆོན་དང་ནི་ཡོངས་བསྒྲོ་དང་། ལྷོ་དང་ཡེ་སེས་

བདག་ཉིད་ཀྱང་ལྷན་དུ་ལན་པ་དང་བདེ་བར་འགྱུར་བ་ལ་ཐུགས་དགུས་པ་སྒྲོས་ཅི་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟ་བུ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་བརྟེ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་གང་ཡངས་པ་དང་གང་གཅེས་པ་གང་གི་ཕྱིར་
 རྩོམ་འདོད་པས་བཅའ་ཁྲིའི་གཅེས་སྒྲུས་ཀྱིས་འཆང་བར་བྱེད་ཀྱང་། བརྟན་པ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་གང་གཅེས་པ་དང་ཡངས་པ་འདི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡར་གཏོང་བར་བྱེད་ཀྱི་རང་གིས་འཆང་བར་མི་
 མཛད་པ་ནི་མ་ཆགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །སྒྲི་བོ་རྣམས་ནི་ལུས་དང་སྒྲོག་གི་ཕྱིར་རྩོམ་འདོད་ནས་རྩོམ་ཁྲིའི་སྒྲོག་པར་བྱེད་དེ། ལུས་དེ་ཉིད་བརྟན་པ་བྱུང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལན་བརྟེ་ཐུག་རྣམས་སུ་གཞན་ལ་གཏོང་བར་
 མཛད་དོ། །གང་ཆེ་རང་གི་ལུས་དང་སྒྲོག་ཉིད་གཏོང་ཡང་ཡིད་ལྷན་མི་བསྐྱལ་བ་དེ་ཡི་ཆེ་ལུས་ལ་སྒྲོས་ན་བཏང་སྒྲི་བོ་ལ་གྱི་དངོས་པོ་ལྟ་ལ་གཏོང་ཁྲིའི་སྒྲི་བོ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་འདི་ནི་མི་སྒྲི་བའི་ཡོན་
 ཏན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལུས་སྒྲོག་གཏོང་བ་ལ་མི་སྒྲི་ཞིང་གིན་ཏུ་དགའ་བ་དེ་ནི་བྱུང་སེམས་འདིའི་འཇིག་རྟེན་པ་ཀུན་གྱི་སྒྲོད་ལུལ་ལས་འདས་པ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ལུས་བཏང་བ་དེས་མཆོག་ཏུ་དགའ་
 བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་དེ་ཡི་ཡང་ནི་སྒྲི་མ་ཡིན་ཏེ་བྱུང་སེམས་ཀྱི་དགའ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་སེམས་འདི་ནི་

འདོད་པ་བཞིན་ཆོས་པ་བྱས་པ་ཡི་ཡུལ་སེམས་ན་པའ་འདི་ནི་བདག་གི་པར་ཕྱིན་རྟོགས་པ་དང་བྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་འཕྲོ་བའི་གོགས་སྐྱུ་ལྟར་ཏྲ་སྒྱུ་དུ་རང་ལ་དེས་པམ་ཆེན་འདོགས་པར་སེམས་པ་
ལྟར། དེ་བཞིན་ནམ་དེ་དང་འདྲ་བར་སྒྲོང་མོ་བ་དག་གིས་ནི་གིན་ཏུ་མོར་མང་པོ་རྒྱབས་ཆེ་བ་ཐོབ་ནས་ནི། ཕྱིན་པ་པོ་ལ་འདིས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཕྱིན་ནོ་སྒྱུ་དུ་རྟེན་པའི་རྒྱ་ཡིས་རྟེན་དུ་མི་བཅུའོ། །སྒྲི་བོ་མང་པོ་འགྲོ་བའི་ལམ་
ཀའི་འབྲས་སྐྱུ་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་གིང་ཆེན་པོ་ལས་མི་རྣམས་ཀྱིས་དོགས་པ་དང་འཇིགས་པ་མེད་པར་རང་གིས་ཅི་འདོད་དུ་གིང་དེའི་འབྲས་སྐྱུ་ལ་ཡོངས་སྒྲོད་པ་རི་ལྟར་བར། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
གང་གི་ནོར་རྩལ་རྒྱ་ཆེར་དོགས་པ་མེད་པར་རང་གིས་བྱངས་ནས་ནི། འདི་ལ་མི་ཕྱིན་པ་སྐྱུ་ཡང་མེད་དོ་སྒྱུ་དུ་བདག་ཉིད་དོགས་པ་དང་བྱལ་བར་རང་ཉམས་རི་དགའ་བར་སྒྲོད་པར་བྱེད་པ་ལ་དགེས་གིང་། མོར་རྩལ་འཆར་
ན་མི་དགེས་པར་བཏང་བས་དགའ་བ་དང་ལྡན་ལ་ཡོངས་སྒྲོད་མི་ཟད་པ་ཅན་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་གཞན་དུ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱུ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཆོགས་བཅད་ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་ངེས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རི་ལྟར་སྒྲིང་
རྩེས་གཞན་དོན་དུ་ཕྱིན་པ་བྱེད་ཆུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་འདིས་མཆོན་ནས། ཆུ་ལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པའི་པར་ཕྱིན་གཞན་བསྐྱབ་པའང་འདི་དང་ཆུ་ལ་མཆུངས་པར་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོས་གཞན་དོན་དུ་གཙོ་བོར་རྩོམ་པ་དོན་གྱིས་གིས་པར་

རྟེན་ འཛིག་རྟེན་ཐ་མལ་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ཡོད་ཅན་ཞི་བ་དང་དབྱེལ་བ་སེལ་བ་སོགས་སྤྱི་མཐུན་ཐུགས་ལ་བརྩོན་པས་ཆེ་འདི་ལ་དེའི་འབྲས་ལུ་མཐོང་བ་དང་། ཞི་ལྷག་ལ་བརྩོན་པས་ཆེ་འདིར་མཐོང་ཆོས་སུ་བསམ་གཏན་དང་ལྷག་
 མཐོང་གི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །བརྩོན་འགྲུས་སྤྱི་མཐུན་ཆེ་འདི་དང་ཕྱི་མལ་འཛིག་རྟེན་འདས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་དུ་གཏོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐ་མལ་ཅན་འབྱུང་བོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་དགོ་པ་བརྩུ་ལ་སྦྱོང་པའི་བརྩོན་འགྲུས་
 སྤྱི་མཐུན་གྱི་དང་པ་ན་སྦྱོང་པའི་འདོད་པ་ཡིད་འོང་ལྷ་མོའི་བདེ་འབྲས་ཐོབ་བོ། །བསམ་གཟུགས་སྤྱི་རྟེན་འཛིན་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ཉིད་སྤྱི་མཐུན་། བསམ་འོག་མ་འདོད་ཁམས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་པ་གཏན་དུ་བ་མེན་
 བསམ་རབ་དུ་འབྱུང་བ་དང་ལྷན་པ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་ཡི་རིས་སུ་སྦྱེ་བ་ཐོབ་བོ། །བདེན་པ་བཞི་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་བསྒྲིམ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་སྤྱི་མཐུན་འཛིག་ཆོགས་ལྷ་བ་ལས་འདས་ནས་ཉོན་རང་
 གི་མུང་འདས་སྤྱི་རྒྱལ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་བོ། །ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ཉིད་སྤྱི་མཐུན་ཕྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སངས་རྒྱལ་པར་འབྱུང་རོ། །གསུམ་པ་རྒྱལ་པའི་དབྱེ་བ་ནི། གཞན་ཡང་ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བ་བཞི་
 དང་ལྷན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་མི་དགོ་པ་སྦྱེས་པ་ནི་བ་དང་མ་སྦྱེས་པ་མི་སྦྱེ་བར་བྱེད་པས་ཉེས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། དགོ་བ་མ་སྦྱེས་པ་སྦྱེད་པ་དང་སྦྱེས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་ཆོགས་སྤྱི་ལམ་པའོ། །

མ་མཐོང་ཞེ་གིས་བཀྲི་སྐབས་རྒྱུ་

༡༡། །དབང་པོ་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་ཐར་པའི་དབང་སྟེ་ཐར་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སྟོབས་ལྟའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྤངས་པར་བརྩོན་འགྲུས་གཞན་དང་། ཡང་
དག་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྐབས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རབ་དུ་བྱགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། འཕགས་ལམ་བརྒྱད་གྱི་སྐབས་སུ་རྩོལ་བ་ཡང་དག་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ནི་གནས་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་སྟོན་པ་ཐར་བྱེན་ལ་
བརྩོན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་དོན་ཆེན་པོའི་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་ཉན་རང་གི་བརྩོན་འགྲུས་ལས་བྱེད་པར་འཕགས་པའི་བྱེད་པེས་ཆོགས་གཞན་དོན་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པར་འདོད་དོ།
གཞན་ཡང་ཐོག་མར་བསམ་པ་དག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་གུས་སྟོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དེ་ནས་དམ་བཅས་པ་ལྟར་དག་པ་ལ་རྩལ་བཞེན་རབ་དུ་སྟོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་རྒྱལ་སྟོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་དེ་པོ་པོའི་སྟོན་སྲུང་བྱེ་
བ་གཉིས་དང་། ལམ་འགྲུས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པ་མ་ཁྲུམས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་གྱིས་མི་འགོང་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། གཉེན་པོ་ལ་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དེ། བརྩོན་འགྲུས་གྱི་དབྱེ་བའི་རྣམ་པ་
སྟོ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་རབ་དུ་གསུངས་པོ། །བཞི་པ་རྟེན་གྱི་སྟོན་སྲུང་དབྱེ་ན། ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་བརྩོན་པ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་གྱི་སྟོ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། དེམ་པ་ལྟར་བསམ་པ་དང་སྟོ་ཤེས་རབ་

བླ་མ་པ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོར་

ཞེན་པ་དང་འབྲིང་དང་། རྒྱ་རབ་རྩ་ཆེ་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། བརྩོན་འགྲུས་ཐ་མ་དང་འབྲིང་དང་མཆོག་གི་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡང་གཞན་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་སོ། །དེ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཉིས་ནི་རང་དོན་ཙམ་ལ་ཞུགས་པས་དོན་རྒྱུད་པ་
 དང་། ཕྱི་མ་རང་གཞན་དོན་གཉིས་སྐབ་བར་ཞུགས་པས་དོན་ཆེན་པོའི་བརྩོན་འགྲུས་སུ་འདོད་དོ། །དུག་པ་བར་ཆད་བཞིའི་གཉིན་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཡོངས་སྤྱོད་ཉམས་པའི་བར་ཆད་དང་། ཉོན་མོངས་པས་བར་དུ་གཅོད་
 པ་དང་། སྒོ་བས་བར་ཆད་བྱེད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པའི་བར་ཆད་བཞི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྤྱོད་བར་བསྟན་པ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་ལྷན་པ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐམ་པ་མེད་དེ། དེའི་རྒྱ་བསྐྱབ་པས་སོ། །བརྩོན་
 འགྲུས་ལྷན་པ་ཉོན་མོངས་པས་ཐམ་པ་མེད་དེ་དེའི་གཉིན་པོ་བསྐྱོད་པས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་ལྷན་པ་སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ལ་སྒོ་བས་ཐམ་པ་མེད་དེ། ཆོག་མི་ཤེས་པའི་བརྩོན་པ་དང་ལྷན་པས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་ལྷན་པ་ཡོན་
 ཏན་གྱི་ཆོས་གང་ཡང་ཐོབ་པས་ཐམ་པ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྒོ་བས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུ་པ་པ་རོ་ལ་རྩ་ཕྱིན་པ་རྣམས་གཅིག་གི་ནང་དུ་འང་གཞན་རྣམས་འདུས་པས་ཐན་རྩལ་རྣམ་པར་
 དེས་པ་ནི། ཐན་རྩལ་བསྟན་ཕྱིར་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། ཕྱིན་པ་སོགས་རང་རང་གི་ལྷོག་པ་ནས་ཐ་དད་ཀྱང་དོ་པོ་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཞན་ཀྱང་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཆད་པས་ཐན་རྩལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་།

༡༢། །གཅིག་ལའང་རྟུག་རྟུ་རབ་རྟུ་དབྱེ་བའི་བྱིར་དང་། ཆོས་ཉིད་གྱིས་གང་ན་སྒྱུན་སྟོགས་ལམ་བྱིན་རེ་རེ་ཡོད་ན་དེ་ན་གཞན་གྱི་རྟུ་རྟུ་ཅི་རེགས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། སྒྱུན་སྟོགས་གྱིས་ལམ་བྱིན་གཞན་གྱི་རྟུ་
མཚན་ནམ་རྟུ་བྱེད་པའི་བྱིར་། རྟུ་མཚན་ནམ་པ་དེ་བཞིའི་སྒྲིན་སྟེང་ལ་རྟུ་བྱིན་པ་རྟུག་ནི་ནམ་པ་གྱི་རྟུ་ལ་ལྟན་ཚུན་ནམ་པ་རེས་པ་རེ་ཤེས་པ་རེ་བྱའོ། །དེ་ལ་ལྟན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱེས་པ་རེ་ལྟར་ཡིན་ཞིན། སྒྱུན་པ་ལ་
ཡང་སེར་སྐྱ་སྒྲོང་བ་དང་། སྒྱུན་པ་ཉིད་དང་རྟུ་ཡོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱལ་བྱིས་ས་ཆ་དང་། སྒྱུན་པའི་ཆེ་ལོག་སྐྱེ་བ་བཟོད་པ་དང་། ཡོངས་སྒྲོང་གཏོང་བ་རེ་བཟོད་པ་བཟོད་པའི་ཆ་ཡིན་ཞིང་། གཏོང་བ་ལ་
མོས་ཤིང་རྟུག་རྟུ་བཙུན་པའི་བཙུན་འགྲུས་དང་། སེམས་ཅན་གཅིག་རྟུ་འཇུག་ཅིང་མི་མཐུན་སྟོགས་གྱི་གཡོང་པའི་དབང་རྟུ་མ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་བསམ་གཏན་། སྒྱུན་པ་དག་པ་དང་མ་དག་པ་སྟོགས་སྒྱུན་པའི་ཆོས་གྱི་མཚན་ཉིད་
ཁོང་རྟུ་རྟུ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། རྟུ་མ་ལའང་མཛོད་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་སྒྱུན་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་། དེས་བསྐྱེས་ནས་ཆོས་སྒྱུན་པ་ཤེས་རབ་པོ། །གཞན་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྱུན་པའི་ལམ་བྱིན་ནི་མི་རྟོག་ཡོ་
ཤེས་གྱིས་ཟིན་པས་དེ་ལོན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྟན་ཏེ་ལམ་བྱིན་ལྟག་མ་གྱིན་ལའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་རེ་བྱའོ། །རྒྱལ་བྱིས་ས་ཀྱང་དགོ་བ་ཆོས་སྐྱེད་གྱི་ནང་རྟུ་ལམ་བྱིན་སེམས་ཅན་འདྲ་སྟེ། དེ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་པ་བྱེད་

བ་ཡིན་ལ། ཚུལ་བྱིམས་གཞན་དོན་དུ་སྤང་བར་དོན་གྱིས་སྦྱིན་པ་ཡང་ཡིན། ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྡན་ཕྱིར་ངང་གིས་གཞན་གནོད་ལ་བཟོད་པ་འང་ཡིན། ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ལ་དེ་བཟོན་པ་འི་བཟོན་འགྲུལ་དང་གིས་ཆང་།
 ཚུལ་བྱིམས་ཉིད་ལ་སེམས་ཅུ་གཅིག་དུ་དམིགས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཆ་དང་། ལྟང་དང་ལྟང་མིན་སྟགས་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཇི་སྟེད་པ་འི་སེམས་རབ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ལའོར་གསུམ་མི་དམིགས་
 པ་ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་འི་སེམས་རབ་པོ། །བཟོད་པ་ཉིད་གཞན་དོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། བཟོད་པ་འི་སྟོན་ས་གཞན་ལ་ཕན་བཏགས་པ་དང་། གཏོང་བ་ལ་བཟོད་པ་འི་སྦྱིན་པ་འང་ཆང་ལ། བཟོད་པ་ཉིད་ཁོང་ཁྱོད་པ་འི་ཉེས་སྦྱོད་སྟོམ་པ་
 དང་། དཀའ་བྱུང་གྱི་གཅོམ་པོའི་དགེ་བ་སྤྱད་པ་འང་ཡིན། བཟོད་པ་ལ་བཟོན་པ་ཉིད་བཟོན་འགྲུལ། ཕར་ཕྱིན་རྣམས་སྦྱོད་ཆེ་སྟག་བསྟུལ་དང་དུ་ལེན་པར་ཡང་གཞན་གྱི་ལྟ་འདྲ་ལ། སེམས་མི་འབྲུགས་པར་ཅུ་གཅིག་གནས་པ་འི་
 ཆེན་མ་བསམ་གཏན་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་དང་བཟོད་པ་སྟོམ་ཚུལ་གྱིས་པེས་རབ་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །བཟོན་འགྲུལ་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་དང་མཆུངས་ལྡན་དུ་འཇུག་པས་གྱུན་གྱི་ཆ་ཡོད་དོ་
 བསམ་གཏན་གྱི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་འི་བསམ་གཏན་དུ་གཞན་གྱི་ལྟ་འདྲ་ལ། བསམ་གཏན་གྱིས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་འི་ཆེན་མ་སྦྱིན་པ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པ་ཐོབ་པ་འི་ཚུལ་བྱིམས། རྣམ་གཡེད་གིས་མི་འཕྲོག་པ་འི་བཟོད་

མ་ མདོ་མེ་ རིམ་བུ་ མ་དུག་ རྒྱུ་

༡༢། །པ། བསམ་གཏན་ལ་གུས་དྲག་དུ་སྒྲུབ་བས་བརྩོན་འགྲུས། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕྲིད་པ་ཤེས་རབ་དང་། གཞན་ཡང་ཇི་ལྟ་ཇི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡོད་པ་གོང་བཞིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཐབས་ལ་མ་བས་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ནང་དུ་པར་ཕྱིན་གཞན་ཐམས་ཅད་འདུ་སྟོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཚུལ་བཟོད་བརྩོན་བསམ་གཏན་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་དེ་མེད་ན་མི་འགྲུབ་པོ། །རབ་དབྱེ་ནི་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་པ་སྟགས་རེ་རེ་ལའང་དྲག་དུ་བྱེ་
བས་སྟོ་དྲག་དུ་འགྲུབ་ཚུལ་གོང་དུ་ཆོས་འཆོལ་སྐབས་སུ་འང་བཤད་པ་བཞིན། རང་ཕྱིན་དྲག་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་དྲག་སྒྲིམ་པ། སེར་སྒྲ་སྟགས་མི་མཐུན་སྟགས་དྲག་བྲལ་བ་ཚུལ་བྲིམས། སྒྲུབ་བ་དགའ་བ་
བཟོད་པ་དྲག་བཟོད་པ། སྒྲོ་བ་དྲག་བརྩོན་འགྲུས། དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡོང་བ་དྲག་པ་བསམ་གཏན། འཕོར་གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པ་དྲག་ཤེས་རབ་པོ། །ཡང་ན་སྒྲིམ་པའི་གཏོང་སེམས་སྒྲ་གཅིག་ལ་ཡང་། མི་མཐུན་
སྟགས་སྐར་པ། གཞིན་པོ་ལ་སྒྲུབ་པ། སྒྲོ་བ་མི་གཡོང་པ། རབ་དུ་འབྱེད་པའི་ཆ་ཡོད་པས་དྲག་པོ་འབྲལ་མེད་དུ་ཆོང་། ཚུལ་བྲིམས་སྟགས་གཞན་ལའང་གཞན་དོན་དུ་གཏོང་བའི་སེམས་དཔའ་སྟགས་ཀུན་ཆོང་བའོ། །ཆོས་ནི་ད་
ཀྱི་སྒྲུབ་ཞེས་པ་པར་ཕྱིན་སྒྲིམ་པའི་རྩོད་བྱེད་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་པར་ཕྱིན་ཀུན་བརྩོད་བྱུར་བསྒྲུས་པ་དང་། བརྩོད་བྱུར་པར་ཕྱིན་གྱིས་རྩོད་བྱེད་ཐོག་ཆོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀུན་བསྒྲུས་ཚུལ་དུ་འཆད་པའང་སྐར་ལ། ཀུན་རྩོད་ཀྱི་

བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲུལ་སྒྲུབ་

ལྷོ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་

ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ། རྒྱུད་ལྷན་གྱི་མོང་ལུ་གཅིག་ལ་རྒྱ་རྒྱུད་པ་བཞི་ཆང་བ་ལྟར། བར་ཕྱིན་དུག་གི་ནང་ནས་གང་རུང་གཅིག་ཡོད་ན་གཞན་ཀུན་གྱི་ཆ་ཤས་ཀྱང་ཆང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། རྟོན་དམ་པ་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡོ་སེས་ཀྱིས་ཟེན་ཆོ། བར་ཕྱིན་གཞན་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟར་གྱི་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོག་ཅིག་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྟེང་པ་ལས། དཔེར་ན་འཇམ་བུའི་གླིང་ན་གཤིང་རྣམས་ཕྱེ་བ་
སྟོང་སྟགས། གྲིབ་མའི་དབེས་སེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་རོལ་ཉམ་དུ་རྒྱུད་རྒྱུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡོངས་སྟོང་ལ་མ་ཆགས་ན་རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྟུང་རུས་གིང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་གཞན་
གྱིས་གཞོད་པ་བཟོད་རུས་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་ལྡན་ན་བརྟེན་འགྲུས་རྩེ་མའི་དེས་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་ལ། མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མཐོང་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེར་མ་ཟད་སྟེན་པ་ལྟ་
བུ་པར་ཕྱིན་གང་རུང་གཅིག་ལ་ཞུགས་ན་ཡང་། དེས་གཞན་ཀུན་འགྲུབ་པ་ལ་པན་འདོགས་པར་དེས་གྱི་མི་པན་པ་སྟུ་གཅིག་མེད་དོ། །གཉིས་པ་བསྟུ་དངོས་བཞི་བཤད་པ་ལ། རྣམ་གྲངས་ལྟ་ལས་དང་པོ། རོ་པོ་ནི་སྟེན་པ་ཡི་
བསྟུ་བཞི་སྟུར་སྟེན་པའི་པར་ཕྱིན་བཤད་པ་དང་མཆོངས་ཏེ་གཞན་དུ་མེད་དོ། །པར་ཕྱིན་དུག་པོ་དེ་ཡི་རང་དང་སྟེང་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་འཆད་ཅིང་སྟེན་པ་ནི་སྟེན་པར་སྟུ་བ་དང་། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་

མ་པོ་ཐུ་ཉམས་པ་ཀྱི་སྐབས་སུ་

༡༡། །ལ་པར་ཕྱིན་དུག་ཉམས་སུ་ལེན་དུ་འཇུག་ཅིང་སྐབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བཀོད་པ་ནི་དོན་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྐབ་དུ་བཅུག་པའི་པར་ཕྱིན་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ལ་བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་སྐབ་པར་བྱེད་པ་ནི་དོན་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དེ་སྟོན་ལེན་འཇུག་དང་། བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་སྐབ་ལ་སྐབས་པ་བསྟུང་དོས་ཕྱི་མ་གསུམ་བསྟུན་པའོ། །གཉིས་པ་གྲངས་རེས་པ་ནི། བསྟུ་བའི་དོས་པོ་དང་པོ་ཕྱིན་པ་ནི་གཞན་ལ་ཆོ་གར་བཀའ་སྒྲོམ་སྐབས་སེལ་བས་ལུས་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་ནི། སྟོན་པར་སྐབས་པར་ཕྱིན་གྱི་མཆོན་ཉིད་མ་གཤམ་པའམ་ལོག་གཤམ་སམ་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྲུབ་པ་བས་ལནས་པར་ཕྱིན་རྣམས་མ་ནོར་བར་ཡིད་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་། དོན་སྟོན་པ་ནི་པར་ཕྱིན་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དོན་མཐུན་པར་སྟོན་པ་ནི་པར་ཕྱིན་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་སྐབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་དེ་ལ་སྟོན་ན་གཞན་དེ་ལ་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ནན་ཏན་གྱིས་ཆོས་དེ་རྗེས་སུ་སྐབ་པར་བྱེད་པས་ན། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་དུ་བསྟུས་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་བསྟུ་བའི་དོས་པོ་བཞིར་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ལས་མང་མི་དགོས་ལ་ཁུང་ན་མི་འདུ་བས་སོ། །གསུམ་པ་བསྟུ་བའི་དོས་པོ་བཞིའི་བྱེད་ལས་ནི། བསྟུ་བའི་དོས་པོ་དང་།

བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོན་

བོས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཚེས་ཀྱི་སྡོད་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་དེ། ཟང་ཟེང་གི་སྦྱིན་པས་ཐན་བཏགས་པར་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཡིད་དགའ་ནས་དེའི་དག་ཅན་པའི་སྡོད་དུ་འགྱུར་བའི་བསྐྱེད་པའི་
 དངོས་པོ་ཡིན་པ་སྟེ། གཉིས་པ་སྦྱན་པར་སྦྱ་བ་ཡིས་ནི་པར་བྱིན་དང་ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་ཚེས་ལ་མོས་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་སྡོད་པ་ཡིས་ནི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་དོན་སྦྱབ་དུ་བཅུག་པ་སྟེ། བཞི་པ་དོན་
 མཐུན་པས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྣམས་སྡོད་ཅིང་དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དུ་སྡོད་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་བསྐྱེད་པའི་དབྱེ་བ་ལ། གཉིས་སྐབས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་
 ཟང་ཟེང་གི་བསྐྱེད་པ་དང་ནི། ཚེས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ཚེས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཚེས་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིས། སྦྱིན་པ་ནི་ཟང་ཟེང་གི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་གསུམ་ཚེས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་
 གཉིས་ཀྱི་སྦྱོར་ས་ནི། ཚེས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ་དུ་བྱེས་ནས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞིར་འདོད་དོ། །ཚེས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཚེས་དང་། སྦྱབ་པའི་ཚེས་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ཚེས་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི་པར་
 བྱིན་དུག་དང་ལྟན་པའི་མདོ་སྐྱེས་ཀྱི་ཚེས་ཡིན་པས་དེ་ནི་སྦྱན་པར་སྦྱ་བས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །སྦྱབ་པའི་ཚེས་ནི་དོན་སྡོད་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཚེས་ནི་དོན་མཐུན་པའི་སྦྱོར་ས་སེར་སྐྱ་སྐྱེས་

༡༩། །ཡར་ལྷོ་རྒྱལ་ས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བུལ་བར་སྒྲོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། རྒྱལ་པའི་དབྱེ་བའི་སྒྲོ་ནས་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ནི་བསྟུ་བ་དམན་པ་སྟེ་གཞན་དོན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་བསྟུ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལས་དབང་པོ་མཆོག་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་འབྲིང་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་བསྟུ་བ་དངོས་བཞི་ནི། མཆོག་གི་བསྟུ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཀྱང་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་བཀོད་པ་དེ་གསུམ་དམན་འབྲིང་མཆོག་གི་བསྟུ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་བསྟུ་བ་པོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། མོས་སྒྲོད་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྒྱལ་ས་ཀྱང་བསྟུ་བ་དངོས་བཞིས་སེམས་ཅན་བསྟུ་ས་གིང་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི། ཁྱེད་གས་ཞེས་སྒྲིན་པར་འགྱུར་བ་ལས་ཕལ་ཆེར་དོན་མེད་པར་འགྱུར་དེ་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་སོགས་མི་གེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བསྟུ་བ་དངོས་བཞིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཕལ་ཆེར་སྒྲིན་པར་འགྱུར་བས་དོན་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་། ཁྱེད་གས་ཅམ་སྒྲིན་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་བརྒྱུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་སེམས་ཅན་རྒྱལ་ས་བསྟུ་ས་གིང་སྒྲིན་པར་

五、

བུས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་པར་འགྱུར་ཏེ་གཅིག་ཀྱང་ཆུད་མི་ཟ་བས་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་དོན་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་བསྐྱེད་དོས་བཞིའི་པན་ཡོན་ནི་ཆོག་ས་བཅད་གཉིས་ཏེ། ལོམར་སྤྱད་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱང་སེམས་
རྣམས་། ཆུ་ལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ནི་ཡང་དག་པར་རྟེན་པ་དེ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་མཐའ་དག་ཀུན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་ཐབས་བཟང་པོ་འདི་ལས་གཞན་དུ་མེད་པ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་དུ་བསྒྲགས་སོ། །
དེ་ཕྱིར་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་མ་འོངས་པ་ན་སྤྱད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གང་དག་ད་ལྟར་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཀུན་བསྐྱེད་པའི་དོས་པོ་བཞི་པོ་ཡིས་
སྤྱད་པ་དེ་འདྲ་བར་གྱུར་པ་དེ་བས་ན། བསྐྱེད་དོས་བཞི་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གཅིག་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལེའུའི་མཛུགས་སྤྱད་པ། དེ་ལྟར་རྟག་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་མ་ཆགས་པའི་སྒྲོ་ཡིས་
སྒྲིན་པ་ལ་འཛུགས་པ་དང་། ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱང་པའི་མི་དགེ་པའི་ལས་ལམ་རྣམས་ནི་བའི་ཆུ་ལ་བྲིས་ས་དང་། བཟོད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞེ་སྤང་གིས་རྒྱད་མི་ལུགས་པ་སྒྲོམ་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་དང་།
ལྷན་པ་དང་། སེམས་ཕྱི་རོལ་དུ་མི་གཡོང་བར་ནང་དུ་ཏྱིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་བདག་ཉིད། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱིད་པ་ནང་ལྷང་པོ་ལྷ་དང་། ལུ་ལ་གསུགས་སོགས་ཕྱིའི་ཆོས་དང་དེ་གཉིས་ཀའི་མཚན་མར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡི་

༥༨། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བདག་སྒྲིན་པར་བྱུང་པ་དེས་ནི་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་སྤྱད་ཅིང་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐོག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྤེལ་རྒྱུན་ལས་ལ་རོལ་དུ་སྒྲིན་པ་དང་བསྐྱུ་བའི་ལེའུ་སྤེལ་བསྐྱུ་བརྒྱན་པ་རྣམས་པར་བཤད་པ་འོ། ། །།གསུམ་པ་མཆོད་བསྐྱེན་ཚད་མེད་གྱི་ལེའུ་འདི་ལ། སངས་རྒྱལ་མཆོད་པ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉིན་བསྐྱེན་པ། ཚད་མེད་བཞི་བསྐྱེམ་པ་དེ་དག་གི་མཐུག་བསྐྱུ་བ་བཞི་ལས་དང་པོ་ལ་མཆོད་པའི་རང་བཞིན་བསྐྱེན་པ་རབ་དང་སེམས་དང་ལྷན་སོགས་ཚོགས་བཅད་བརྒྱན་གྱིས་བསྐྱེན་ཏེ། གུན་སྒྲོང་རབ་དུ་དྲུངས་བའི་སེམས་དང་ལྷན་པ་ཡིས། དགོས་པ་ཚོགས་གཉིས་ཐོགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་། བེད་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་མཆོད་པའི་རྒྱས་ཚོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་དང་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་མེ་ཏྲུག་ལ་སོགས་པས་ཞེས་བཀྱར་སྤྱི་དང་ཚོས་ཉན་པ་སོགས་ཀྱང་བསྐྱུ་སྤྱི། མདོར་ན་མཆོད་པའི་དངོས་པོ་སྐྱ་ཚོགས་གྱིས་སོ། །རྒྱལ་ཤི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐུ་ལ་བའི་སྐུ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་དུས་ཡིན་ན་སངས་རྒྱལ་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་མཆོད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་འཛིག་རྟེན་དུ་མི་བཞུགས་པའི་དུས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་གྱིས་དམིགས་ཏེ་སྐུ་གཟུགས་རི་མོ་མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་པ་མཐུན་དུ་བྱས་ཏེ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ནི་མདོན་སུམ་མིན་པར་མཆོད་པ་རྣམས་པ་གཉིས་སོ། །སངས་རྒྱལ་འཛིག་རྟེན་དུ་འཕྱུང་བ་དང་ལྷན་ནས་མཆོད་པ་བྱེད་

ཅིང་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་བདག་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དོན་ཡོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅིས་སྒྲོན་ལམ་དང་ནི་ལྷན་པ་ཡི། ཞིང་སངས་རྒྱས་དང་མཆོད་པ་པོ་བདག་དང་། མཆོད་པའི་རྣམས་གསུམ་པོ་དེ་དང་དེའི་མཚན་མར་
 དམིགས་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོན་པ་བརྩའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཛོན་སུམ་བྱས་ནས་མཆོད་པ་ཚད་མེད་པས་དུས་རྟག་རྟུ་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་
 རྫོགས་པའི་བྱིར་མཆོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅིས་སྒྲོན་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ངང་ནས་མཆོད་ན་མཆོད་པ་ཉིད་རྩལ་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཆོད་པའི་དབྱེ་བ་ལ་སེམས་ཅན་
 དག་ནི་ཚད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཅིག་སྟེ་སེམས་ཅན་ལ་ཡན་བརྟགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དགེས་པའི་མཆོད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་
 ལ་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་ཅིང་མཆོད་པའི་ལས་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་སོགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ཚེས་བཤད་དེ་སྒྲིན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དགེས་པའི་མཆོད་པར་དམིགས་ཏེ་སྤལ་བའོ། །
 ཡང་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཆོད་པ་ཚེས་གོས་དང་མེ་ཏྲག་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རྣམས་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་། རྣམས་ལ་མི་ལྟོས་པར་སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཆོད་པ་ཡང་གཞན་དེ་རྣམ་གྲངས་གཉིས་སོ། །སེམས་ཀྱི་མཆོད་པ་དེ་

ལ་བྱམས་ཤིང་དགའ་བ་དང་། མཚོན་པ་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བརྟགས་པར་འདོད་པ་དང་ཆགས་པ་ར་རྒྱལ་སོགས་མེད་ཅིང་ཟག་བཅས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་མི་འདོད་པས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ། མཚོན་པ་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་ལུ་ཐོབ་པར་བསྟོ་བ་དགའ་བའི་བསམ་པ་འོ། །གསུམ་པ་དབང་འབྱོར་བ་ནི་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་མཚོན་པ་སྟེ་འདི་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་ས་མཚོན་པ་འོ། །སྟོན་པ་ནི་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཆེ་རབས་གར་སྐྱེས་ཀྱང་རང་དང་གཞན་ལ་ཕན་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་མཚོན་པ་ཚད་མེད་པས་མཚོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བརྟབ་པ་འདི་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་ས་མཚོན་པ་འོ། །འདི་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་ཀྱང་བཟེར་རོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་བས་ལ་བར་འདོད་པའི་སྦྱིང་བརྟེན་བར་བྱས་པ་དེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མཚོན་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་ཆ་གང་བཤེས་སྒྲིམ་ངལ་དུ་བ་སོགས་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་མཚོན་པ་ཡིན་པ་དག་དང་། ལ་རྣམས་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་མཚོན་པ་ཡིན་པ་དང་ནི། རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཞི་མི་རྟག་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་སྦྱིང་པ་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ཡིད་གཏོང་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་རྣམ་པར་དཔྱེད་པ་ཡང་སངས་རྒྱུས་མཚོན་པ་ཡིན་པ་དང་། སངས་པོ་

༡༡། ། ཐོབ་ནས་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་བདག་མེད་གཉིས་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་སྒྲིམ་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ཡིན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཉོན་སྒྲིབ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་སངས་པར་ཕྱིན་རྣམས་རམ་གྱིས་གྲུབ་པས་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པའི་མཐར་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་སྒྲིའི་ལྷ་ར་སེམས་ཀྱི་མཆོད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་དགའོ། །ཡང་མཆོད་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ནི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ནི་མཆོད་པའི་ཞིང་གི་དམ་པར་དམིགས་པའི་རབ་རྩ་དང་བའི་དད་པ་དང་། མཆོད་པའི་རྣམ་སྒྲིལ་ཆོག་གས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ཏེ་བླ་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་དང་། ཉན་ནམ་གཞི་ནི་མཆོད་པའི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། མཆོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དང་སེམས་ཀྱི་མཆོད་པ་སྒྲིལ་ཆོག་གས་པའོ། །རྒྱ་ནི་སངས་རྒྱས་འཕྱུང་བ་དང་ཕྱད་ནས་མཆོད་པ་བྱེད་པར་སྒྲིལ་ལམ་བཟུང་བ་དང་། ཡེ་སྒྲིལ་ནི་མཆོད་པའི་ལམ་པོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་དང་ནི། གང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཆོད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཞིང་ནི་སེམས་ཅན་དག་དང་། གནས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་

ལ་མེད་ཀྱི་ལྷོ་མ་།

གནས་ནས་མཆོད་པ། སེམས་ལ་གནས་ནས་མཆོད་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀ་གནས་སུ་བཤད། འོན་དངོས་པོ་དང་གནས་གཉིས་ལ་བྱུང་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། སེམས་ལ་གནས་པའི་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་
བྱུང་བྱུགས་ཀྱིས་བསྟན་པས་བྱུང་པར་ཡོད་དམ་སྟུང་། དེ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་བརྒྱད་པོ་འདིས་གོང་གི་ཆོགས་བཅད་བཞི་པོའི་དོན་བསྟུས་ནས་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་དེར་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་མཆོད་པའི་དབྱེ་བ་ལ།
ལྟོན་མཆོད་པ་བྱས་པ་རྒྱ་དང་ད་ལྟར་མཆོད་པ་བྱེད་པ་འབྲས་བུ་དང་། ད་ལྟ་མཆོད་པ་རྒྱ། མ་འོངས་པར་མཆོད་པ་བྱེད་པ་འབྲས་བུ་སྟེ། རྒྱ་མཐུན་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་བུ་གྱུར་པ་དུས་གསུམ་གྱི་མཆོད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་
པར་བཞག་པ་དང་ནི་བདག་ཉིད་གྱི་ལུས་དང་ཡན་ལག་འཁུལ་བ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་སོགས་བདག་ཉིད་གྱི་མཆོད་པ་འཇུག་གི་མཆོད་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་དུ་གཙུག་པ་དང་། རང་གི་རྣམ་ཆོས་
པོས་སོགས་མཆོད་པ་ནི་གཞན་གྱི་མཆོད་པ་འཇུག་ཕྱིར་མཆོད་པ་དག་དང་། རྟེན་པ་ཆོས་པོས་དང་བསོད་སྟོམས་མལ་ཆ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་། ལྷག་བྱ་བ་དང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་དང་། བསྟུ་ཞིང་ལྡང་བ་དང་བསྟོད་པ་བྱེད་པ་
སོགས་བཀུར་སྟེའི་མཆོད་པ་དེ་གཉིས་ནི་མཆོད་པ་རྒྱ་དུ་འཇུག་རགས་པ་ཉིད་དང་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་བསམ་བསྒྲུལ་པའི་རྒྱུ་ལ་གྱིས་སྦྱབ་པའི་སྟོན་ས་མཆོད་པ་ནི་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གཉིས་སོ།

༡༤༡

༡༡། །སྤྱུང་པ་དེ་ལའང་ཐེག་པ་ཆུང་དུ་སྤྱུང་པ་ནི་མཆོད་པ་ཆུང་བའམ་དམན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྤྱུང་པ་ནི་མཆོད་པ་ཆེན་པོའམ་གུ་ཚྲེལ་པ་དེ་གཉིས་སོ། །ཆོག་རྒྱུ་འདི་ཆོག་རྒྱུ་ལྷ་མའི་དོན་དང་སྤྱུར་པ་ལས་
སྤྱིར་དུ་བཤད་པ་མེད་པའང་སྤྱང་། མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མི་ཟེན་པའི་མཆོད་པ་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་དང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཟེན་པ་རྒྱལ་མེད་པའི་མཆོད་པ་འོ། །དེ་གཉིས་ལ་མཆོད་པ་
ཐ་མ་དང་མཆོག་གི་ཐ་སྤྱད་ཀྱང་བྱེད་དོ། །སྤྱོར་དང་ཞེས་སྤྱོར་བས་མཆོད་པ་ལའང་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། དུས་གཞན་ཕྱིས་ཞིག་ན་མཆོད་པ་སྤྱོར་བ་ནི་ཐག་རིང་བའི་མཆོད་པ་དང་། དུས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེའམ་དུན་པ་ན་མཆོད་པ་ར་སྤྱོར་
བ་ནི། ཉི་བའི་མཆོད་པ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བས་མཆོད་པའང་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། འགྲོ་བ་ཆད་ནས་མཆོད་པ་ཆེ་རབས་གཉིས་སམ་མང་པོས་བར་དུ་མཆོད་པ་ཆད་ནས་ཕྱིས་མཆོད་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་དུ་མཆོད་པ་ནི་གང་དུ་
སྤྱེས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་ནས་མཆོད་པ་སྟེ་ཉི་རིང་གཉིས་དང་། སྟོན་པའི་སྟོན་ནས་ཆེ་འདི་ལ་མཆོད་པ་ར་སྟོན་པ་དང་། ཆེ་རབས་ཀུན་དུ་མཆོད་པ་ར་སྟོན་པའི་སྟོན་ནས་ཀྱང་ཉི་རིང་གཉིས་པོ་དེར་འདོད་དོ། །མཆོད་པ་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་
བྱུང་པ་ར་ནི། དམིགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། བསམ་པ་རོ་མུང་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས། དགོ་བའི་བར་དགུ་ལ་གནས་པ་དང་། བཅུ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པས་མཆོད་པ་ལ་

དབང་འབྱོར་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཐབས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ནས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྩོལ་མེད་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པས་དེའི་ཆེ་བུང་སེམས་གཅིག་གིས་མཆོད་པ་བྱས་པ་དེར་ས་དེར་ལྷགས་
 པའི་བུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་དོན་གཅིག་དུ་འབྲེས་པའི་རྩོལ་གྱིས་མཆོད་པ་དེ་བྱས་པ་ཡིན་པས། བུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཀྱན་དང་དོན་གཅིག་ལ་འཇུག་པས་འཇིག་རྟེན་ཉན་རང་དང་བཅས་པའི་
 མཆོད་པ་ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དགེ་པའི་བསེས་གཉིན་བསྟེན་པ་ལ། བསེས་གཉིན་བསྟེན་པའི་རྩོལ། དེ་ཡི་དགེ་བ། མཆོག་གི་བུང་པར་བསྟན་པ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས།
 དང་པོ་བསེས་གཉིན་བསྟེན་པ་ལ། རྟེན་དགེ་པའི་བསེས་གཉིན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། གཞིའམ་དངོས་པོ་ཅི་ལྟ་བུས་རྟེན་པ་དང་ནི། བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་ནི། གང་གི་ཆེད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་དང་། དགེ་པའི་བསེས་གཉིན་
 བསྟེན་པའི་རྒྱ་དང་། དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ལ་མཁུས་པ་དང་། ཞིང་སྟོང་བཟུང་དག་པར་བྱ་བ་དག་དང་། ཅི་ལ་གནས་ནས་བརྟེན་པའི་གནས་གྱི་སྟོན་ས་རབ་དུ་བསྟན་པ་བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་རྟེན་དགེ་པའི་བསེས་གཉིན་ནི། ལྷག་པ་
 རྩོལ་བྱིས་སྤྱི་བསྟེན་པས་རྒྱད་བསྟེན་པས་དབང་པོ་དུ་ལ་བ། ལྷག་པ་རྟེན་དེ་འཇིན་གྱི་བསྟེན་པས་ཉན་མོངས་དང་རྒྱུ་རྟོག་ཉེ་བར་ནི་བ་གང་ཞིག །

—

བསྟེན་པ་དག་དང་། རིམ་གྱི་བྱེད་པ་ནི། ལུས་བརྒྱ་བ་དང་མཉེ་བ་སོགས་གཞིག་བྱེད་པ་དང་རི་ལྟར་འོས་པའི་ལས་སུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པ་ནི་ཕྱི་འོ་དངོས་པོས་བསྟེན་ཚུལ་ལོ། །དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་
དེས་ཚོས་བསྟེན་པ་བཞིན་མཉེན་པ་དང་བསམ་པ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཚོས་ལ་ཚོས་གྱི་རྗེས་སུ་རྒྱ་བ་པའི་སྒོ་ནས་བསེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ་བྱེ་རྒྱ་བ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པ་འདི་ནང་གི་དངོས་པོས་བསྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
བྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོས་བསེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ་བ་དེ་བརྟེན་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྒྱ་མཚན་ནམ་མཚན་མ་ནི་རྒྱ་མཚན་སེས་པ་སྟེ། དགེ་བའི་བསེས་ལ་དང་བསམ་བསྟེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒོ་ལྟར་སྒོ་བ་མ་དེས་
མཉེན་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ལ་ནི། བརྟེས་པ་དང་ཚོས་རྒྱ་བའི་བསམ་པ་དང་ཀླན་ཀ་བཅས་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་ངན་པ་སྤངས་ཏེ། ཚོས་དེ་ཉིད་ཀྱན་ནས་སེས་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་བཞག་པ་དང་། དུས་དུས་སུ་དགེ་བའི་བསེས་
གཉེན་གྱི་དུང་དུ་འགོ་ཞིང་ཚོས་ཉན་པར་བྱ་བ་ནི་བསེས་གཉེན་དེས་བསམ་གཉེན་བྱེད་པ་དང་། ཟས་ཟ་བ་སོགས་སྒྲ་བས་སུ་མ་བབ་པའི་ཚོན་འགྲོ་བར་མི་བྱ་ལ་སྒྲ་བས་སུ་བབ་པའི་དུས་དུས་སུ་འགོ་ཞིང་ཚོས་ཉན་པར་བྱའོ། །
དེའི་ཚེ་ལུས་སེམས་དུ་ལ་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་གུས་ཤིང་འདུད་པས་བསེས་གཉེན་གྱི་དུང་དུ་འགོ་བའམ་བགོད་པར་བྱའོ། མ་གུས་པ་དང་ང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་ནམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཡོངས་བསྟོ་ནི། དགེ་བའི་བསེས་

༡༩། །གཉེན་བསྟེན་པ་དེ་དོན་གང་གི་ཕྱིར་བསྟོན་བཤམ། གང་གི་ཆེད་དུ་བསམས་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་དགོ་བའི་བསེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ནི། མ་ཐས་པའམ་གྲགས་པར་གྱུར་བའི་གང་ཟག་འདི་ལ་
བསྟེན་ན་རང་ཡང་མ་ཐས་པ་དང་གྲགས་པར་གྱུར་ནས་གཞན་གྱིས་བསྟེན་བཀུར་དང་ཆེད་པ་འབྱུང་དོ་སྒྲུལ་དུ་བསམས་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་བའམ་དེའི་དོན་དུ་བསྟོན་པ་ལ་འདོད་པ་མེད་པར། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་དགོ་བའི་
བསེས་གཉེན་གྱིས་རི་སྐད་བསྟེན་པ་ལྟར་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱབ་པར་གྱུ་བའི་ཕྱིར་དགོ་བའི་བསེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དེ། བདག་གིས་འདི་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཉན་སེམས་བསྒྲུལ་པས་འཐགས་པའི་ལམ་བསྐྱབ་ཅིང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
དོན་རྟོགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོའི་འཕྲེན་པ་དེས་དོན་དེའི་ཆེད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ལྟ་པ་ཀུན་གྱི་དགོ་བའི་བསེས་གཉེན་གྱི་ཐུགས་མགུ་བའི་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་བསྟེན་པ་དོན་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས། སྒྲོའི་རང་
ཚུལ་བརྟན་པ་སྟོན་པ་མ་བཟང་པོ། དགོ་བའི་བསེས་གཉེན་གྱིས་རི་སྐད་བསྟེན་པ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཞིང་སྐྱབ་པ་དེས། དགོ་བའི་བསེས་གཉེན་དེ་ཡི་སེམས་ནི་ཡང་དག་པར་མགུ་བར་བྱེད་དོ། །ཐུག་པ་ཡི་སེམས་ནི་དགོ་བའི་
བསེས་གཉེན་ལས་ཆོས་ཐོས་པས་ཉན་རང་བྱུང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་མ་ཐས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་རང་གི་སྒྲོས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ནི་དགོ་བའི་བསེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡི་སེམས་ཆེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་པ་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

གསུམ་ལ་མ་ཐས་པར་གྱུར་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་མི་སྐྱབ་ཀྱི། རང་གི་ཐེག་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། རང་ག་ཞན་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་ཅིང་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཕྲོག་པ་ཉིད་པ་སྐྱབ་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱེད་དོ། །པདུན་པ་ཁིང་དག་པ་ནི་དགོ་བའི་བསེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་བརྟུན་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉན་པ་སྟགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཁིང་རིན་པོ་ཆེའི་སྟགས་ཀྱི་དང་དཔག་བསམ་གྱི་གིང་དང་བརྟུན་ཅིའི་ཆུ་གླང་ལ་སྟགས་པའི་རྒྱན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྷན་པའི། ཁིང་རྣམ་
 པར་དག་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསེས་གཉེན་བསྟེན་ཏེ་ཆོས་ཉན་པ་ཡིན་ནོ། །པརྟུན་པ་གནས་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ལ་གནས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་པ་མའམ་ལུ་ལུ་སྟགས་ཀྱི་སྒྲི་ཚོར་དེ་སོ་སོར་བགོས་པའི་ཆོ་སོ་སོར་རང་
 གི་སྐལ་བ་ང་ལ་འདི་མཁོ་ཞེས་ཆེད་དུ་ལེན་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྟོན་པའི་ཡིན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་བསེས་གཉེན་རབ་དུ་བསྟེན་པར་བྱ་ཡོ། ཟང་ཟེང་གི་བགོ་སྐལ་ལ་ཡོངས་སྟོན་
 པའི་ཕྱིར་མིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཟང་ཟེང་གིས་བསྐྱས་པ་ན་ཡང་ཁ་ཅིག་ཆོས་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་གྱི་ཟང་ཟེང་དོར་ཆོས་ཉན་པ་དེ་ལྟ་སུམ་ཡིན་པ་ནི་གནས་གྱི་སྒྲི་ཚས་སོ། །གཉིས་པ་བསྟེན་པ་དེའི་དབྱེ་བ་ནི། སྟོན་དང་ལྷན་

ལྷ་མོ་

༡༡། །པ་དེས་བསེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ལ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་དག་གི་དབྱེ་བ་ནི། ཆེ་རབས་སྒྲ་མ་དག་བའི་བསེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་བསྟེན་པ་འབྲས་ལུ་དང་། ད་ལྟར་བསྟེན་པ་རྒྱ་མ་འོངས་
 བའི་ཆེ་རབས་རྒྱ་མ་སྒྲ་བསྟེན་པ་འབྲས་ལུ་སྟེ། དེ་ལྟར་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པར་བསེས་གཉེན་བསྟེན་པ་གསུམ་དང་། དག་བའི་བསེས་གཉེན་བསྟེན་ནས་དེའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སྒྲ་བསྟེན་པ་བཞིན་བསྒྲུབས་
 བས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་དེའི་རྗེས་སྒྲ་འགྲོ་བ་འཇུག་། དེ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སྒྲ་མ་ཐུན་པར་དག་བའི་བསེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་དང་ཕུང་རུབ་སེམས་དཔའ་བཟེན་པ་ནི་ནང་གི་བཟེན་པ་འོ། །དག་བའི་བསེས་གཉེན་
 རྟེན་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟེན་པ་ནི་ཕྱི་ཡི་བསྟེན་པ་དང་། དག་བའི་བསེས་གཉེན་ལས་ཆོས་ཐོས་པའི་སྒྲ་ལ་མ་ཉན་པ་ཅུ་ཀྱིས་སྒྲོ་ནས་བསྟེན་པ་ནི་རགས་པ་འཇུག་ཏུ་བཟེན་པ་འོ། །གཞན་གྱི་སྒྲ་ཅུ་ལ་སེམས་སྒྲི་རོལ་དུ་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 བསམ་པ་དང་བསྒྲུལ་ཕུང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་འཕྱོར་དང་བཅས་པ་ནི་ཕྱ་བའམ་ཞིབ་པ་སྟེ། རོན་ལ་ནང་དུ་སེམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འདི་ལ་བདག་གིས་བཀུར་སྟེ་སོགས་ཀྱིས་བསྟེན་ཏེ་དངོས་ཞེན་དང་བཅས་པ་ནི་ར་རྒྱལ་དང་
 བཅས་པ་དམན་པ་འོ། །བདག་དང་བསེས་གཉེན་བཟེན་པའི་ཕུ་བ་གསུམ་གྱི་མཆོན་མར་མི་འཛིན་པ་ནི་ར་རྒྱལ་མེད་པའི་ཡིད་དང་ལྟན་པས་བསེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ཞེས་ཕུ་སྟེ་མཆོག་གོ། །སྟོ་ལྟན་དེས་བསེས་གཉེན་བསྟེན་པ་

2017

ལ་འགྲོ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཐག་ཉི་ཤིང་གཉིས་ལ་སྒྲོར་བའི་སྒྲོ་ནས་དེ་གཉིས་དང་། སྒྲོན་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་གཉིས་ཉི་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་པའི་དབྱེ་བ་དུག་ཡོད་དོ། །དེ་གང་ཞིན། ཆོ་འདིའི་འགྲོ་བས་བསྟེན་པ་ནི་ཐག་ཉི་བའོ། །ཆོ་རབས་
དུ་མས་འགྲོ་བས་བར་ཆོད་ནས་གཞོད་བསྟེན་པ་ཤིང་བའོ། །སྒྲོར་བས་ནི་ཆོ་འདི་ལའང་དུས་གཞན་ཕྱིས་ཞིག་ན་བསྟེན་པའམ་ཆོ་རབས་གཞན་དུའང་དེ་མ་ཐག་བར་བསྟེན་པ་མིན་པར་ཆོ་རབས་དུ་མས་བར་ཆོད་ནས་བསྟེན་
པར་སྒྲོར་བ་ཐག་ཤིང་ལ་ཆོ་འདི་ལ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བསྟེན་པར་སྒྲོར་བ་དང་ཆོ་རབས་ཕྱི་མ་ཉིད་དུ་བསྟེན་པར་སྒྲོར་བ་ནི་ཐག་ཉི་བའོ། །སྒྲོན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ། ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་བསྟེན་པར་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་བསྟེན་པ་ཐག་ཉི་
ལ། ཆོ་རབས་ཕྱི་མར་བསྟེན་པར་སྒྲོན་པ་ནི་ཐག་ཤིང་བའོ། །འདི་གསུམ་རྟེན་དང་སྒྲོར་བ་ལག་ལེན་དང་བསམ་པས་སྒྲོན་པ་གྲགས་དུག་ཞན་གྱི་དབྱེ་བ་ཙམ་སོ། །གསུམ་པ་བསྟེན་པ་མཆོག་ནི། རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བཤེས་
གཉིན་མཆོག་བསྟེན་པ་ལ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟེན་པ་དང་། བསམ་པ་དག་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་བསྟེན་པ་ལ་སྒྲོར་བའི་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དབང་འབྱུང་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སྒྲོ་
ནས་བསྟེན་པ་སྟེ། རྒྱུ་མཐའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ལོངས་སྟོན་ཆོད་མེད་པ་ལུ་ལ་ཉི་བསྟེན་པ་དང་། གཟུངས་ཀྱིས་ཆོག་དང་དོན་མི་བཟོད་པར་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སོ། །རྒྱུ་མཐའ་མི་རྟོག་པའི་ཐབས་ཡོངས་སུ་

༡༢༡ ། བཟུང་བ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ཀུན་མཛད་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་ཀུན་དང་དོན་གཅིག་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་རྣམ་གྲངས་ལྟ་བུ་ལོ་འདྲིའི་གང་ཡང་རུང་བ་དང་ལྟན་པ་ན་ཡང་
 བསྟེན་པ་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་ཆད་མེད་བཞི་ལ། ཆད་མེད་བཞི་བཤད་པ་དང་། སྟོང་རྗེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ངོ་བོ་དང་། དམིགས་པ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། མི་མཐུན་
 རྟོགས་དང་། ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་སྟེ་རྣམ་གྲངས་དུག་གིས་བསྟན་པ་ལས། དང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཆད་མེད་པ་བཞི་ནི་མཆོན་ཉིད་བཞི་དང་ལྟན་པ་སྟེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བརྟན་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཆད་ས་པ་ཡི་གནས་པ་
 བྱམས་སྟོང་རྗེ་དགའ་བ་བཏང་སྟོམས་བཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བྱམས་སྟོགས་རང་གི་མི་མཐུན་རྟོགས་གནོད་སེམས་དང་། རྣམ་པར་འཛེབ་དང་། མི་དགའ་བ་མང་བ་དང་། ཆགས་སྤང་གིས་སེམས་མི་སྟོམས་པ་བཞི་སྤངས་པ་དང་།
 གྲོགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྟན་པ་དང་། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བྱེད་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་
 མཆོན་ཉིད་བཞི་དང་ལྟན་པོ། །དེ་ཡང་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་གནོད་སེམས་སྤངས་ནས་བདེ་བ་དང་སྤང་འདོད་དང་པོ། བྱམས་པ་སྟོམ་པ་པོ་དང་། ལུལ་སེམས་ཅན། བསྟོམ་བུ་བྱམས་པ་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་འཁོར་གསུམ་མི་

དམིགས་པ་གཉིས་པ། དམིགས་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་བྱུང་པར་གསུམ་པ་སྟེ། སོ་སྟེ་དང་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བུམས་པ་ནི་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་དམིགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཉན་རང་གི་བུམས་
 པ་ནི། བདག་དང་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་མུང་པོ་ལྟ་བུ་དང་མི་རྟག་པ་དང་སྟུག་བསྟུལ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དུ་མའི་ཆོས་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་བུམས་པར་འབྱུང་བའོ། །བྱང་སེམས་ས་ལ་ཞུགས་པ་དང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བུམས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་སུ་ཡང་མི་དམིགས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་རང་སྟོང་འབྱུལ་བའི་སྟུག་བསྟུལ་སྟུ་མ་ལྟ་བུ་སྟོང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ངོ་བོ་སྟོང་པར་རྟོགས་
 རས་དམིགས་པ་མེད་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་པའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོད་མེད་བཞི་ནི། སོ་སྟེ་དང་མུ་སྟེགས་ཉན་རང་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་ལྟའི་བྱན་མོང་ངོ་། །ཆོས་
 ལ་དམིགས་པའི་བུམས་སོགས་ནི། ཉན་རང་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་བཞིའི་བྱན་མོང་ངོ་། །མི་དམིགས་པའི་བུམས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་ས་ལས་
 བཤད་དོ། །འཕགས་པ་སྟོ་གོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། ཐོག་མར་སེམས་བསྟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བུམས་པ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། བདག་མེད་གཉིས་མངོན་སུམ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་

༡༡། །པོ་ནས་བརྟན་པའི་པར་གྱི་སྒྲོན་པ་ལ་ཁྱལ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚེས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་སྟེ། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་མངོན་སུམ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བརྟན་པ་ལ་ཚ་ཆད་མི་སྟེ་བའི་ཚེས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱམས་པ་དམིགས་པ་མེད་པ་སྟེ། མི་རྟོག་བཞིན་དུ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་བྱམས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བྱམས་སྟགས་བཞིའི་དམིགས་པ་ནི། བརྟན་པ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་བྱམས་སྟགས་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་ནི་བདེ་བ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ཏེ། བྱམས་པ་ནི་སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་ནི་སྟག་བསྐྱེལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྟག་བསྐྱེལ་དང་བྱལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དགའ་བ་ནི་བདེ་བ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ཏེ་དེ་དག་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། བཏང་སྒྲོམས་ནི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་འབྲུད་པ་དང་། མཛེལ་བ་སྟགས་དང་ལྷན་ནས་འདོད་ཆགས་སྟེ་བ་དང་། ཚོར་བ་སྟག་བསྐྱེལ་དང་དག་སྟགས་གང་འབྲུད་ནས་ཞེ་སྤང་སྤང་བར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ཏེ་དེ་དག་ལ་ཆགས་སྤང་སྟེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅིས་ཆགས་སྤང་མེད་པར་བཏང་སྒྲོམས་སུ་འགྱུར་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པར་ཅན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་གང་དང་གང་ལ་དམིགས་པ་བསྟན་ཏེ། ཚེས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་

ལྟོན་པ་གྲགས་པ་

པས་ནི། ཚད་མེད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡང་དག་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལ་དམིགས་ནས་དམིགས་ཡུལ་དེ་དག་འདྲ་བའི་ཆོས་ཙམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་དམིགས་སོ། །དམིགས་བྱེད་གྱི་བྱམས་པས་ནི།
དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་བཞི་དང་ཐེག་ཆེན་ཆོས་དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུང་འཛིན་གཉིས་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་དམིགས་ནས་རབ་དུ་འཇུག་གོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་སྟགས་དེ་ལ་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་བཞི་སྟེ་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་
རྣམས་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་བདག་དང་ཆོས་སུ་དམིགས་པའམ་ཕྱི་དང་ནང་དུ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བརྒྱད་པར་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་
དུས་ན་རྣམ་ཏྲུག་དང་འབད་ཚུལ་ཉི་པར་ནི་བ་ཐོབ་པས་ཚད་མེད་བཞི་ཡི་ས་པོན་བརྟས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་འབད་ཚུལ་དང་ཏྲུག་དབྱེད་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་གིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་
པའི་བྱམས་པ་སྟགས་སུ་བཞག་པ་དང་། བྱམས་པའི་ལུས་གྱི་ལས་དང་དག་གི་ལས་གཉིས་ནི་བྱམས་པའི་རྒྱ་མཐུན་ལས་སྟུང་བ་ཡིན་ཡང་གཟུགས་གྱི་སྟངས་པོར་གཏོགས་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཏྲུག་པ་མེད་པས་མི་དམིགས་པའི་བྱམས་
པར་བཞག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་སྟགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཟད་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་རྣམས་གྱི་བྱམས་པ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་སེམས་གྱི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡུལ་ལ་

ལྟོན་པ་

༡༡། །ལྷག་པར་དམིགས་ནས་དམ་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་མདོ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་མདུད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ཆད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་བུམས་སྟགས་
 དམིགས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚན་བཞི་པ་དེའི་སྒོ་ནས་བུམས་པ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། བུམས་སྟགས་བཞི་པ་དེ་དག་ལ་ཕྱིས་ཉམས་པའམ་འབྱེ་བར་འགྱུར་པའི་ཆ་ཅན་ནི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 དང་། གནས་པ་དང་བྱུད་པར་དུ་འགྱུར་པའི་ཆ་ཅན་ནི་མི་གཡོ་བ་སྟེ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཆད་མེད་བཞིའི་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་ཀྱང་ཏིང་འཛིན་དེ་ལ་ཆགས་པས་རོ་སྤང་གིང་དེས་ཚོག་པར་འཛིན་པས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་
 མི་ཚོ་ལ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རོ་སྤང་བ་དང་ཚོག་འཛིན་བྱེད་པ་མིན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཆད་མེད་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་བཞི་ལས། བྱུང་རུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆད་མེད་པ་བཞི་པ་ནི་མི་
 གཡོ་བ་དང་། རོ་སྤང་བ་དང་ཚོག་འཛིན་གྱི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་རབ་དུ་གནས་ཀྱི་གཡོ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཆད་མེད་པ་དེའི་དབྱེ་བ་ལ། མ་ཉམ་པར་བཞག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མིན་པ་འདོད་
 པའི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆད་མེད་བཞི་ནི་ཆུང་དུའོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ནི་མ་ཉམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་གནས་ཤིས་གསུམ་སྟེ། ཆད་ཤིས་དང་། ཆདས་ལྟ་

༡༡། །དེ་ལས་གཞན་མཉམ་བཞག་གི་སྒྲུབས་ཀྱི་ཆེན་པོ་དང་། དམན་པའི་ས་མིན་པ་གོང་མ་གོང་མ་དང་། བསམ་པ་དམན་པ་མིན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དང་། ས་བརྒྱད་པ་སྟགས་
 དག་པའི་ས་གསུམ་ན་རྒྱུ་རྒྱུ་གི་འབད་རྒྱུ་ལ་མི་མངའ་བས་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དེ་དག་གི་ཆོད་མེད་བཞི་ཉིད་ལྟག་པའམ་ཆེན་པོར་སེམས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་འབྲས་བུ་ནི། སྒྲིལ་ཆོད་མེད་བཞི་བསྒྲུམས་པའི་འབྲས་བུ་གཟུགས་
 ཁམས་སྒྲུ་བྱེ་བ་ཡིན་ན་ཡང་། བྱམས་སྟགས་ཆོངས་པའི་གནས་པས་རྟག་རྟག་གནས་པའི། སྒོ་ལྟན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱུ་སེམས་ཤིན་རྟུ་ལས་སྒྲུ་རུང་ཞིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ལྟན་པས་རྟག་རྟག་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྟུ་འདོད་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པར་སྒྲུ་བ་ནི་རྒྱུ་སྒྲིལ་གྱི་འབྲས་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱུ་སེམས་ཆོད་མེད་བཞི་བསྒྲུམ་པ་དེས་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་སེམས་ཀྱི་ཆོག་ས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དབང་བྱེད་
 བའམ་བདག་པོའི་འབྲས་བུའོ། །ཆོད་མེད་བཞི་དང་ལྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྒྱུ་སེམས་ཅན་བསྟན་པ་འདི་ལ་མ་ཞུགས་པ་རྒྱུ་སེམས་བསྟན་པ་ལ་གཞུགས་པ་དང་། ཞུགས་པ་དག་ཀྱང་གོང་ནས་གོང་རྟུ་རིམ་པར་རྒྱུ་སེམས་པར་
 བྱེད་པ་ནི་བརྟེན་འགྲུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུལ་བུའི་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུའམ་སྒྲུལ་བུའི་བྱེད་པའི་འབྲས་བུའོ། །ཆོ་འདིར་གོམས་པས་ཕྱི་མའི་སྒྲུ་བ་ཀྱང་རྟུ་ཆོངས་གནས་དང་མི་འབྲལ་བ་ཉིད་རྟུ་འགྱུར་བ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུའོ། །ཆོངས་

གནས་པའི་པོ་དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གནོད་སེམས་སྟགས་པའི་དང་བྲལ་བ་ནི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུའོ། །ཆོངས་གནས་གོམས་པ་ཆོད་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ནི། གནོད་སེམས་སྟགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱམས་སྟགས་ཆོད་དུ་མ་བསྒྲེལ་བར་
 རང་གར་གནས་པའམ་བག་ཟེན་བྱས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་། གནོད་སེམས་སྟགས་སྟེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡི་རྒྱུ་མི་བཟད་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ཀྱང་བྱམས་སྟགས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་ཆོངས་གནས་གོམས་གིང་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་བྲལ་བར་གྱུར་པའི་རྟགས་དང་མཚན་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་འབྲས་བུའི་ཁར་ལ་བསྟན་པ་ལྟར་བྱས་ན་དེའི་ས་བཅད་ཀྱི་ཁོངས་དང་། ལྟགས་སུ་སྟེན་ཆོད་མེད་གོམས་པའི་རྟགས་ལྟ་བུར་བྱས་ཏེ་ས་བཅད་བདུན་དུ་བྱའོ། །ལྟ་
 བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆོད་མེད་པའི་དང་མི་ལྟན་པའི་ཉེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་མ་འབྲུད་ན་སྒྱུ་མ་པས་སྟག་བསྟེལ་ལ་སྦྱོར་བྱིར་བསད་པ་དང་བརྟེན་པ་སྟགས་གནོད་པ་བྱ་བར་
 སེམས་པ་ནི་བྱམས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། ལུས་ཀྱིས་བརྟུང་བརྟེན་སྟགས་རྒྱུ་མ་པར་འཆོ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྟག་བསྟེལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་སྦྱིང་རྒྱུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་ལྟན་པར་མཐོང་བ་ལ་
 ལྟག་དོག་གི་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལ་མི་མོས་མི་དགའ་བ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། ཆོར་བ་སྟག་བསྟེལ་བ་དང་དགྲ་ལ་སྟགས་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་ན་གནོད་སེམས་སྟེ་བ་དང་། ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་མཛའ་བ་ལ་སྟགས་པ་མཐོང་ན་

༡༡། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པ་ནི་བཏང་སྒྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆད་མེད་པ་བཞིའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་ལྷན་ན། ལུས་དང་སེམས་ལ་གཞོན་པའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ལ་སྤྱོད་ཆོག་ས་པའི་
 ཉེས་དམིགས་རྣམ་པ་མང་པོ་ལ་རེག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉེས་དམིགས་མང་པོ་འབྱུང་ཞེན་གཞོན་སེམས་རྣམ་འཛོལ་སྤྲུལ་ཉེན་མོངས་ཀྱིས་ནི་ཕྱོག་གཞོན་པ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བ་དང་གཉིས་ཆེ་འདི་ལ་བསམ་པ་བཅུངས་
 པ་སྤྲུལ་དང་། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་དཔྱུལ་བ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཀྱིས་འཛོལ་ས་པར་བྱེད་དོ། །ཉེན་མོངས་དེ་དག་གིས་གཞན་གྱི་ཕྱོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་མ་སྤྲུལ་ལ་གཞོན་པའི་སྤྲོ་ནས་སེམས་ཅན་འཛོལ་ས་ཤིང་
 དེ་ལྟར་ཞུགས་པ་དེ་རྒྱལ་བྱིས་ལ་ཡང་དག་པར་བྱངས་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱང་འཛོལ་ས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བྱིས་ཉམས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་འདི་སྤྲུལ་དུ་བདག་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྤྱོད་པའི་
 ལམ་མཐོ་རིས་སྤྱོད་པ་ནི་པོར་ཏེ། སོ་སོའི་སྤྱོད་པོ་སྤྲུལ་ཅན་གྱིས་བསྤྱོད་པའི་ལམ་ངན་སོང་གི་ལམ་དུ་ཞུགས་པས་བདག་ནི་བསྤྲུལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སེམས་ལ་གསུང་བ་དང་བཅས་པ་འཇུག་པ་དང་བཅས་ཤིང་སེམས་མཉམ་
 ཤིང་ཞུམས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱལ་བྱིས་ཉམས་པ་དེ་ལ་སྤྲོ་སྤྲོ་བདག་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་གུང་གང་ཟག་འདི་ནི་སྤྲུལ་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྤྲོ་སྤྲོ་བའི་གནས་མ་ཡིན་ནོ་སྤྲུལ་དུ་ཅི་ཡང་འབྱུལ་བར་མི་བྱེད་

ཅིང་། དེ་བཞིན་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་བརྟེན་གྱིང་མཚན་པའི་གནས་སུ་མི་བཞག་པས་ཚེས་གོས་དང་བཟའ་བཏུང་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྟེན་པས་དམན་ཞིང་། སྤར་ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྷན་པའི་དུས་ན་ལྷ་ལ་སོགས་པས་སྤར་བར་བྱེད་པ་
 ཡང་དེ་ལ་སྟོན་ཅིང་བྱིན་ཆད་སྤར་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པས་ཀྱང་དགོ་སྟོང་འདི་ནི་དགོ་སྟོང་དུ་མི་རུང་བ་དགོ་སྟོང་གི་ཚེས་ལས་ཉམས་པ། བོང་ལུ་ལྷར་སྟོན་པ། སེ་བའི་རོ་དང་འདྲ་བ་ཞེས་འདུལ་བ་སོགས་
 ལས་རྒྱུ་པ་དུ་མར་སྤྱད་པ་མཛད་པ་དེ་ཡང་དེ་ལ་ཐོབ་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་པ་དེ་ཚེས་ཉིད་ཀྱིས་ཚངས་པར་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་རྒྱུ་ལས་ཀྱིས། འདི་དང་ལྷན་གཅིག་གནས་སུ་མི་རུང་ཞེས་ཚིག་གིས་སྤྱི་འབེབ་ཅིང་ཚུང་
 བར་བྱེད་དེ། ཆད་པས་གཅོད་པ་དང་། སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཐུར་རོ། །གང་ཟག་ཆེ་གོ་མོ་ཞེག་གིས་ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་པའི་སྟེག་པའི་ལས་འདི་དང་འདི་ལྷར་ལུ་བུས་ཞེས་སྟོགས་དང་སྟོགས་སུ་མི་
 སྟོན་པ་བསྟག་པར་འགྱུར་བ་དང་། གང་ཟག་ཚུལ་བྱིམས་ཞེག་པ་དེ་ནི་ཚེ་འདིར་སྟག་བསྟུལ་མང་པོ་ཐོབ་པ་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྟེ་བ་གཞན་དུ་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་ཁོམས་པའི་གནས་རྒྱུ་ལས་སྟེ་བ་དང་། སྤར་རང་བྱུང་ལ་
 ཐོབ་ཐེན་པའི་ཐོས་པ་དང་ཚུལ་བྱིམས་དང་ཆད་མེད་བཞི་སོགས་ལས་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྤར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚེས་མ་ཐོབ་པ་ཡང་ཐོབ་མི་དུས་པས་མ་ཐོབ་པ་ལས་ཀྱང་ཉམས་པས་ཡིད་ལ་འགྱོད་པ་དང་གཏུང་བ་མི་

མེད་པར་བྱས་སོ་ནེས་སྟོང་རྩེ་རབ་ཏུ་སྟོང་། །དེ་བཞིན་དུ་དགོ་བ་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་དེ་ཡི་དག་བདུད་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱས་པ་ཡི་དབང་དུ་སོང་ནས་དགོ་བ་བྱེད་པ་བཏང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་སྟོང་རྩེ་བ་སྟོང་། །ངན་སོང་གསུམ་དུ་
 རྩེས་ནས་ཆོར་བ་མི་བཟོད་པ་སྟོང་བ་དང་། མཐོ་རིས་ན་ཡང་སྟོ་ཀ་ན་འཆི་སོགས་སྟུག་བསྟུལ་གྱིས་ལོན་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སྟོང་རྩེ་རབ་ཏུ་སྟོང་། །སྟུག་བསྟུལ་གྱི་རྒྱ་ལུས་དག་ཡིད་གྱི་ཉེས་པར་
 ལྟོད་པ་ལྟོག་གཏོད་པ་སོགས་ལ་ཞུགས་ནས་དེའི་འབྲས་བུ་དུས་ལ་སོགས་གྱི་སྟུག་བསྟུལ་འབྱུང་བ་མི་གེས་པའི་ལུན་པས་བསྐྱེདས་པ་གན་པ་དང་རྩོན་པ་དང་རྒྱན་པོ་སོགས་སེམས་ཅན་སྟེག་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་རྩེ་བ་དང་།
 གང་དག་ཐར་པའི་ལྟོགས་ལ་ཡིད་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པ་རིགས་ཆད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་། སྟོ་བ་མཐའ་མེད་པར་ལོཾ་བར་བར་འབྱམས་པས་བཤོད་དགའི་ལམ་ལ་ཀུན་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ལ་སྟོང་རྩེ་སྟོང་། །བསྟན་
 པ་འདི་ལས་སྟོ་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་ལུ་སྟེགས་ཅན་བདག་དང་བདག་གིར་ལུ་བ་སོགས་ལུ་བ་ངན་པ་སྟོ་ཆོགས་གྱི་འཆིང་བ་ཆེ་དང་ཡང་དག་ལུན་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་རྩེ་སྟོང་། །བསམ་གཏན་གསུགས་མེད་གྱི་སྟོ་མས་འཇུག་ཅམ་ལ་ཐར་
 པ་དང་བདེ་བར་འདུ་གེས་པས་རོ་ལུང་ཞིང་ཆགས་པ་ནི་དཔེར་ན་ཟས་ཆེན་པོ་ཡིད་འོང་དུག་དང་འདྲེས་པ་ལ་ཞེན་ནས་ཟ་བ་དང་འདུ་བར་གནས་སྐབས་དེར་བདེ་ཡང་མཐར་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་ལོཾ་བར་བ་ལས་མ་

༡༩། །འདས་པས་དེ་འདྲིའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱིང་རྩེ་སྒྲུབྱོ། །མུ་སྟེགས་པ་དག་ཐར་པའི་ཆེད་དུ་མེད་ལུས་གདུང་བ་དང་བྲག་ཁ་ནས་ལྷེབ་པ་སྟགས་རྩལ་སྤྱིམས་དང་བརྟལ་ཞུགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་ལམ་དུ་མཐོང་ནས་ཐར་པ་འཛོལ་བ་ནི། །ཡང་དག་པའི་ལམ་ནི་རབ་དུ་སྟོར་བ་ལྟར་བ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱིང་རྩེ་རབ་དུ་སྒྲུབྱོ། །ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་མ་ངེས་པ་དག་ཉན་རང་གི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ནི་ཐར་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་རང་བཞིན་དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལས་གོ་ལ་བ་དམན་ལམ་ལ་རབ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྩེ་སྒྲུབྱོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་མཐུན་རྒྱུན་ཚོགས་མ་རྩོགས་པ་དང་། འག་ལ་རྒྱུན་གྱིས་བྱིན་པས་ལམ་རྩལ་བཞིན་སྒྲུབ་མི་རུས་པར་སྟོབས་རྒྱུད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྩེ་སྒྲུབྱོ། །དེ་ལྟར་དམིགས་ལུལ་བརྟལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་པའི་སྤྱིང་རྩེ་དེ་ཡང་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བརྟུར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྤྱིང་རྩེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་འབྲས་ལུ་ཅི་ཞིག་འཕྲོབ་ན། སྤྱིང་རྩེ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེན་བཟོག་སྟགས་ཀྱི་འཛོལ་བ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ནི་བྲལ་བའི་འབྲས་ལུ་རོ། །བྱང་རྒྱལ་མཆོག་གི་ས་པོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོགས་གཉིས་གསོག་པ་ནི་བདག་པོའི་འབྲས་ལུ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྟུག་བསྟུལ་དང་བྲལ་བའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་རང་གི་ས་ཆ་གང་རལ་དུ་བ་སྟགས་གདུང་བ་

2000

ལྷ་ཚོགས་དང་དུ་ཡོན་པར་བྱེད་པ་ནི་སྒྲིམ་སུ་བྱེད་པའི་འབྲས་སུ་འོ། །སྒྲིང་རྗེ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་གང་དང་གང་དུ་སྒྲིབ་པར་འདོད་པ་དེར་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་པ་ནི་ལྷ་བྱེད་པ་རྣམས་སྒྲིབ་ཀྱི་འབྲས་སུ་འོ། །ཚེ་རབས་སྤུ་མ་
རྣམས་སུ་སྒྲིང་རྗེ་གོམས་པས་ཚེ་རབས་སྤུ་མ་རྣམས་སུ་ཡང་སྒྲིང་རྗེ་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་པ་ནི་སྒྲིང་རྗེའི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ནི་རྒྱན་མཐུན་པའི་འབྲས་སུ་འོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་རྗེའི་ཚོས་ལཱ་པོ་དེ་ལ་
རྟེན་པ་ཡི་རྒྱལ་པའི་སྤྲས་རྣམས་སྤྱན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ནི་ཐག་མི་རིང་སྤྱི་ལཱ་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་སེས་རབ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲིང་རྗེའི་བྱེད་ལས་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྒྲིང་རྗེ་ཚོན་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱོ་སྤྱོས་
མཚོག་སེས་རབ་ཀྱི་སྤྱོབས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་པར་གཏོགས་པ་ཡི་སྤྱོ་དང་ནང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་སྟག་བསྐལ་པ་གསུམ་དང་ནང་གསེས་སུ་བྱེད་པས་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་སྟག་བསྐལ་པའི་བདག་
ཉིད་ཀྱན་སེས་པ་དང་ཚོས་དེ་དག་སྤྱོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་རྣམ་པར་སེས་ནས་འཁོར་པའི་སྟག་བསྐལ་གྱིས་སྒྲིབ་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་སྒྲིང་རྗེས་གཞན་དོན་བྱེད་ལ། སེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་སེས་པའི་སྤྱིར་
འཁོར་པའི་ཉེས་པ་སྒྲིབ་ན་འཚི་སྟགས་སྟག་བསྐལ་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་སྟགས་ཉོན་མོངས་པས་རབ་དུ་གཞོན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་གི་སྟག་བསྐལ་གསུམ་ལ་བདག་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟག་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

བསྐྱེད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་བཞིའོ། །ལྷ་པ་སྟེང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བྱང་པར་བཤད་པ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་ཆེ་བ་དཔེས་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་མཉམ་པའི་སྟེང་རྗེ་མེད་ན་སྟེང་རྗེ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་། སོ་སྟེང་དང་ཉན་ཐོས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟེང་རྗེ་ལྷ་ལུ་འགྱུར་དེ་རི་ལྟར་ན། སེམས་ཅན་སྟག་བསྐལ་གྱི་སྟག་བསྐལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟེང་རྗེ་སྟེང་ཡང་། བདེ་ཆོར་དང་ལྷན་པ་དང་བདར་སྟོམས་གྱི་ཆོར་བ་དང་ལྷན་པ་ལ་སྟེང་རྗེ་མི་སྟེང་བ་ནི་མི་མཉམ་པའི་སྟེང་སྟེང་རྗེ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་ནི་ཟག་བཅས་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་སྟག་བདར་སྟོམས་ཅི་སྟེང་ཡང་སྟག་བསྐལ་གསུམ་ལས་མ་འདས་པར་གཟིགས་ནས། རི་ལྟར་མཉམ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟེང་རྗེ་བ་ལྟར། ཡིད་པའི་ཅེ་མོའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་མཉམ་པར་སྟེང་རྗེ་སྟེང་བས་ན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བར་འགའ་སྟེང་རྗེ་འཕྱུར་རེས་འགའ་མི་འཕྱུར་བ་ལྷ་ལུ་སོ་སྟེང་སྟེང་རྗེ་དང་། ཉན་རང་རྣམས་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་སྟེང་རྗེ་བ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་ལྷ་པོ་ལྟག་མེད་གྱི་དུས་ན་ཟད་ཅིང་རྒྱན་ཆད་པས་རྟག་པ་མིན་པས་སྟེང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་མི་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེང་རྗེ་ནི་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱན་དུ་རྒྱན་ཆགས་པར་འཕྱུར་བ་དང་། ལྷ་པོ་ལྟག་མེད་གྱི་སྟེང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་ཀྱང་ནམ་ལང་མི་ཟད་པའི་རྟག་པའི་སྟེང་རྗེ་ཡིན་

༡༡། །པའི་ཕྱིར་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོའོ། །གཞན་དོན་ཁུར་དུ་འབྱེར་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་བསམ་མིན་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ནི། འཇིག་རྟེན་པས་རང་དོན་དང་འབྲེལ་ནས་མཛའ་བཤེས་སོགས་བདག་གིར་འཇིན་པ་ལ་སྒྲིང་རྩེ་བ་
དང་། རང་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་སྒྲིང་རྩེ་བ་ཅུ་དང་། ཉན་རང་རྣམས་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་ཉིད་རྟོགས་པས་གཞན་དོན་ཁུར་དུ་འབྱེར་བའི་བསམ་བ་མེད་པས་དེ་དག་གི་སྒྲིང་རྩེ་ལ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཞེས་མི་བྱ་ལ། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཛོན་སུམ་རྟོགས་པས་བསམ་བའི་སྒྲོ་ནས་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་ཁུར་མེད་པ་གཞན་དོན་ཁུར་དུ་འབྱེར་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་བ་དང་ལྷན་པའི་
སྒྲིང་རྩེ་ནི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོའོ། །གང་ལ་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱལ་བར་མཐོང་ནས་སྒྲིང་བརྩེ་བ་ཅུ་ཡོད་ཀྱང་། སྟུག་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱལ་བའི་བྱ་བ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པའི་སྒྲོ་དང་བྱལ་བ་ནི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་རྣམས་
ལ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱལ་བ་ལ་སྒྲིང་རྩེ་བ་ཅུ་ཡོད་ཀྱང་། སྟུག་བསྐྱལ་བསྐྱབ་པ་ཉིད་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ལམོར་བའི་མཐའི་བར་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་སྐྱབ་
པར་མཛའ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་མཛའ་བ་ལ་སྒྲིང་རྩེ་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མ་ཡིན་པར་བར་འགའ་ཞེ་སྐྱང་འབྱུང་བ་དང་། དག་ལ་ཞེ་སྐྱང་ཡོད་པས་ཉོན་མོངས་དང་མ་བྱལ་བ་

དང་། ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཞེ་སྒང་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དེའི་ཕག་ཀགས་ཕྱ་མོ་མ་སྒངས་པས་དེ་དག་གི་སྒྲིང་རྩེ་ལ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི། སྒྲིང་རྩེའི་མི་མཐུན་ཕྱགས་ཞེ་སྒང་དང་
 འཆོ་བའི་ཕག་ལ་ཉལ་ལ་འདོད་ཀགས་དང་བྲལ་བས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲིང་རྩེ་ཕོད་ཀྱང་སྒྲིང་རྩེའི་འཁོར་གསུམ་གྱི་མཆོན་མར་མི་དམིགས་པས་མིན་པ་དེ་ནི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མིན་ལ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡོ་སྤེས་
 དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་འོ། །འདི་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཞེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་སྒྱི་ལ་རྒྱར་ཀྱང་མི་འགྲིགས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མཐར་ཐུན་པ་དམིགས་མེད་གྱི་ཕྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ལྟན་གྱིས་བྱུང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲིང་རྩེ་དང་ཕྱགས་རྩེ་ནི་སྒྲིང་དོད་གཅིག་ལ་ཞེ་
 ས་སྒྱུར་མ་སྒྱུར་ཅི་མ་ལས་དོན་འདྲ་ཡང་ཆེན་པོའི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ནི་སྐབས་འདིར་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་གོ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་མཉམ་པ་མིན་པ་དང་། ཉན་པ་མིན་པ་སྤྲེལ་རྣམ་པ་དུག་བཤད་པ་གང་དེ་བརྟེན་པ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་
 པོ་མིན་དེ། དེ་ལས་བརྟོག་པ་དུག་པོའི་བྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ནི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་འོ། །བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པ་ཆེན་པོ་མེད་པ་གང་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲིང་རྩེ་

2000

མེམས་དཔའི་བུར་རྒྱལ་མེམས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལྟོ། །མེམས་ཅན་ནི་དམིགས་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཐ་མ་མེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི་གིང་ལས་འབྲས་ལུ་མཆོག་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་ལྡན་པ་འདི་ནི་སྒྲིང་
རྩེའི་ལྗོན་གིང་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས། རྩ་བ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་མེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སྤྲུ་ཆོགས་བཟོད་པའི་སྒྲིང་པོ་འབྱུང་ལ། བཟོད་པའི་སྒྲིང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་མེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་
བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མེམས་པ་ཡལ་ག་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ་། །ཐབས་མེམས་པའི་ཡལ་ག་ལས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཅུ་གྱིས་མེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་བྱེད་མི་རུས་པའི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་རིམ་གྱིས་མེམས་ཅན་ཆད་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་
འཛིན་པར་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་ལོ་མ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ་། །སྒྲོན་ལམ་གྱི་ལོ་མ་ལས་མེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རིམ་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་མེ་ཏྲུག་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ་། །སྐྱེ་བའི་མེ་ཏྲུག་ལས་མེམས་ཅན་རྒྱུ་མཆོག་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་
འབྲས་ལུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ལྗོན་གིང་བཟང་པོ་དང་འདྲ་བར་བསྐྲུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ད་ཀྱིས་པར་བཤད་པ་ལ་དང་པོ་རྩ་བ་མེད་ན་གཞན་རྒྱུ་ལྟེན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི། རིམ་ལྡོར་གི་རྩ་བ་མེད་ན་སྒྲིང་པོ་ནས་
འབྲས་ལུའི་བར་དུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རྩ་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མེད་པར་གྱུར་ན། མེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དཀའ་བ་སྒྲིད་པ་དང་དུ་ལེན་པ་ལ་སྒྲོས་བཟོད་པ་ནི་ད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པ་དག་གྱང་ཉི་དུ་སྤྲུགས་གང་ལ་

༡༩། །བཅུ་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཆེད་དུ་དགའ་ཡང་འབད་ཀྱི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་མི་འབད་པ་དང་། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དགའ་སྤྱད་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དགའ་བ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཡང་མི་འདོར་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོ་ལམ་དེས་གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་རང་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་མི་བཟོད་པ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཐབས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སེམས་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐབས་ཡོད་ཀྱང་རང་གིས་སྤྱོད་པར་མི་རྣམས་པས་དེ་ལ་བསམ་པ་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱ་བ་སེམས་པ་དང་ནི་བྲལ་བའི་སྒྲོ་ཅན་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པན་འདོགས་པའི་སྒྲེ་བ་སྤྱིག་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་དགའ་པོ། རང་དོན་ཡོད་བྱེད་ཀྱིས་མ་སྤྱུག་པའི་རྣམས་པར་དག་པ་དག་ཏུ། སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བར་འདོད་པས་དེ་ལྟར་ལམ་པར་སྒྲེ་བ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། འཛིག་རྟེན་པ་དག་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་དགོ་བ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་རྣམས་ལམ་པར་སྒྲེ་བ་སྤྱུངས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྤྱོད་པ་འདི་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པན་འདོགས་པའི་སྒྲེ་བ་བཟང་པོ་མ་ཐོབ་ན། ཆུལ་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡང་ན་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་སྒྲེ་བ་ཐོབ་

མཛེས་པ་ལྟར་

པ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་མི་རུས་པ་དང་། ཡང་ན་ཉན་རང་ལྟར་སྒྲི་བ་རྒྱན་ཆད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཅུ་བ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་ན། མྱོང་པོ་ལྟ་བུའི་བཟོད་པ་ནས། འབྲས་ལུ་ལྟ་བུ་སེམས་
ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་བར་ལྟ་པོ་དེ་འབྱུང་མི་སྤྱིད་དོ། །ཅུ་བ་ཡོད་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལྟོན་གིང་གི་ཅུ་བ་རུས་བརྒྱན་ན་ཅུ་བ་བརྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་གྱུར་ནས། དེ་ལས་མྱོང་
པོ་ནས་འབྲས་ལུའི་བར་རྒྱ་ཆེན་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། ཅུ་བ་སྒྲིང་རྗེའི་རྒྱ་བའམ་རྒྱས་འཁུ་བ་སྒྲི་རྒྱས་བརྒྱན་པ་ལ་ཕྱོ་བརྟན་འགྲེལ་དུ་གསུངས་ཏེ་འཁུ་བ་ནི་བུམས་པའོ། །འགྲེལ་པ་ལ་ལས་འཁུ་བ་ཞེས་བ་གིང་གི་ཅུ་བའི་སྤྱད་
ལྟ་མོད་ག་གིས་སའི་རྒྱ་འབྱུང་བའི་གིང་རྒྱས་པས་རྒྱུད་པས་འབྲས་པ་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་ཅུ་བའི་ཡང་ཅུ་བ་ལྟ་བུར་བཤད་པའང་སྤྱང་ཡང་། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་མོད་གྱི་དེ་ནི་ཅུ་བ་ཉིད་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཅུ་བ་སྒྲིང་རྗེ་རང་
ལ་བཤད་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་དོན་ཡིན་ལ། བུམས་པ་དང་སྒྲིང་རྗེ་ནི་ཆོས་ཉིད་གྱིས་གཅིག་ཡོད་ན་གཅིག་གྲགས་གྱིས་ཆད་པ་ཡིན་པས། སྒྲིང་རྗེ་ཉིད་ཅུ་བ་མ་ཡིན་པར་ད་དུང་ཅུ་བ་གཞན་བུམས་པ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ལྟར་མ་བུས་
པར། ཅུ་བ་དེ་ཉིད་འཕེལ་བའི་གྲགས་སུ་བུམས་པ་ནི་རྒྱས་འཁུ་བའམ་རྒྱས་བརྒྱན་པ་ལྟ་བུར་འགྲེལ་བས་བཤད་པ་ལྟར་གོ་བ་སྤངས་ན་ལོགས་འདྲ་སྟེ། སྒྲིང་རྗེའི་རྒྱ་ནི་བུམས་པ་སྟེ། ཞེས་ཅུ་བར་ཡོད་པ་དང་འགྲེལ་བས་ཀྱང་

པྱེད་

༡༡། །དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པས། འཁུ་བ་ཞེས་པ་ཅུ་པའི་སྒྲིད་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་ཅུ་འབྲུང་བའམ་འཁུ་བའམ་ཅུ་པ་ལ་ཅུས་འབྱེད་པའམ་སྤྱགས་པ་ལ་ཅུས་འཁུ་བའམ་བརྒྱན་པའི་དོན་གྱིས་བྱེད་ཆོག་ཞུགས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་
 འདྲོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་སྒྲིད་རྒྱེའི་ཅུ་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཅུས་འཁུ་བ་ལྟ་བུ་ནི་བྱམས་པ་སྟེ། བྱམས་པའི་སེམས་ཅུ་དང་འདྲ་བས་སྒྲིད་རྒྱེའི་ཅུ་པ་བརྒྱན་པར་བྱས་ན་སྒྲིད་རྒྱེ་འཕེལ་བར་འགྱུར་དེ། སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་
 རྒྱུ་མས་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིད་རྒྱེ་ཡོད་པ་དེ་ལས་ལྷལ་དེ་དག་བདེ་བ་ལྡན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པས་དེའི་ཕན་བདེ་སྤྱབ་པར་བྱེད་འདོད་པས་སེམས་ཅན་རྒྱུ་མས་གིན་དུ་གཅེས་པའི་བྱ་སྤྱག་གྱ་བཞིན་དུ་
 མཐོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱ་བྱ་བྱ་བྲལ་པ་མ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཞིང་དེ་ནད་དང་བྲལ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པའི་དགའ་ཆོག་མ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་འདུ་གཤེས་མི་སྒྲིད་པར། སྒྲིན་སྤྱགས་ཐབས་འདི་ནི་འདི་ལ་ཕན་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་སྒྱུ་མ་དུ་དེ་ལ་བརྩོན་པ་ལ་དགའ་བའི་འདུ་གཤེས་སྒྲིབ་པ་རྒྱུ་མ། བྱང་ཅུ་བ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་ཅན་དེ་ནི་གཞན་དོན་དུ་ལུས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ནམས་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་། གཞན་ལ་ཕན་
 འདོད་ཀྱི་བྱམས་པས་འདིའི་ཆེད་དུ་འགྱུར་བས་འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མ་ཡིན་གྱི་དང་དུ་བྱང་བར་བྱ་བའི་མཆོག་ཡིན་ནོ་སྒྱུ་མ་དུ་བདེ་བ་ཡིན་འདུ་གཤེས་རྟོག་པ་ཡིས། དེས་ཅི་ལ་ཡང་མི་བཟོད་པ་མེད་པའི་བཟོད་པའི་སྤོང་པོ་ཡང་།

གིང་རྒྱལ་པར་འབྱུང་རོ། །དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་སྒོར་པོ་ཡངས་གིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྒྱལ་པར་རྒྱ་ལས། གཞན་དོན་ལུ་པའི་ཐངས་ཀྱི་སྒོ་བདག་མེད་གཉིས་དང་མདོན་གེས་དང་གཟུགས་སྒྲིགས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་དང་
 ཐངས་རྒྱལ་པ་རྒྱ་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྒྱ་ལ་བཞིན་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གཞན་དོན་སེམས་དཔའི་ཡལ་ག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པ་ཏུ་མ་འཕེལ་བ་དང་། རྒྱ་དེ་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་ཡན་བདེ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བྱེད་པའི་སྒོར་
 ལམ་ཆེན་པོའི་རྒྱན་ནི་མ་བཅད་པར་ཆེ་རབས་གྲངས་མེད་པར་བཏབ་པས། སྒོར་པའི་ལོ་མ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རྒྱ་རྒྱར་ཏུ་རྒྱེད་པ་རྒྱལ་པ་འདོར་བ་དང་སྒྲ་མ་ལས་རྒྱ་རེ་ཆེར་འཕེལ་བའི་སྒོར་ལམ་གྱི་ལོ་མ་གསར་པ་རྒྱལ་པ་ཤོང་ནས་ཤོང་ཏུ་
 ཡེན་པ་སྒྲེ་སྒྲེ་བ་དང་གཞན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་མེ་འབྲས་འབྲུག་པའི་རྒྱུན་རྒྱལ་པ་དེ་ཡི་སྒྲིབ་སྒྲེ་པའི་མེ་དྲོག་མདོན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། སྒྲེ་བ་བྱང་པའི་རྒྱུན་དེ་རྒྱལ་པ་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་
 ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་སུ་སྒྲེ་མེ་འབྲས་དེ་གཉིས་དོན་ཡོད་པའམ་འབྱུང་བར་གེས་པ་བྱ་སྒྲེ། སྒོར་གིང་ལ་ཡང་རང་གི་ཉེར་ཡོན་གྱི་རྒྱ་དང་། ས་རྒྱ་སྒྲིགས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་གཉིས་ཀྱིས་མེ་དྲོག་དང་འབྲས་སུ་འབྱུང་
 བ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྒྲེ་བ་དང་གཞན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རང་གི་སྒོར་ལམ་གྱི་དབང་གིས་དང་། ལུལ་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀའི་དབང་གིས་འབྱུང་བོ། །དུག་པ་སྒྲིབ་རྒྱའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱུགས་པ་ལ་

༡། རྒྱལ་གྲངས་གསུམ་སྟེར་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ནི། སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་ལུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་ཡོན་ཏན་
 སྟོང་སྟེང་བུ་དང་མི་འཛིགས་པ་བཞི་ལ་སྟགས་པ་ཆད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འབྱུང་གནས་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོང་རྩེ་བར་བྱོ་དང་ལྟན་པ་ལུ་ཞིག་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་རིགས་སོ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོང་རྩེ་
 བྱས་ན་དེ་དག་གི་དོན་ཏུ་རང་ཡང་ལྷག་བསྐྱེད་པས་བཟོད་དཀའོ་སྟུང་ན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་དོན་ལ་ནི་ལྷག་བསྐྱེད་ཡང་། ཞེས་སོ། །འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་འདི་དག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྟོང་
 རྩེ་དབང་གིས་ལྷག་བསྐྱེད་ཡང་དེ་ནི་ལྷག་བསྐྱེད་གཞན་ལྟ་སྟུང་ཡིན་ཏེ། བརྩེ་བའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་པའང་ལྷག་བསྐྱེད་དེ་ལས་ལྷག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་འཛད་ཅིང་། ཅན་རང་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟོག་ཀྱང་ལས་
 འབྲགས་པའི་བདེ་བ་གཞལ་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མ་ཆགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་སྟོང་རྩེ་བསྐྱེད་ན་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་ནས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་འཆིང་བར་མི་འབྱུར་རོ་སྟུང་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་རྩེ་སྟུང་
 ཡོངས་སུ་ཐེན་པའི་བརྩེར་ལྟན་བྱང་སེམས་རྣམས་ནི་ཅན་རང་ལྟར་ལྷག་བསྐྱེད་ཏེ་བར་ནི་བའི་བྱང་འདས་ལའང་ཡིད་ནི་མི་ཆགས་གིང་མི་གནས་ན་འཛིག་རྟོག་པ་ལྟར་འཛིག་རྟོག་ཐག་བཅས་གྱི་བདེ་བ་དང་རང་གི་ལུས་དང་

200

རྟོག་ལ་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་སྟོས་ཅི་དགོས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ལའོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་གང་ལའང་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བྱུང་པར་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། འཛིག་རྟེན་ན་མས་བྱལ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་
 པ་གང་དེ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུ་སོགས་ལ་ཆགས་ནས་དེའི་དོན་དུ་སྟེག་པ་བྱུང་པ་དང་། དེ་དང་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་ཞེ་སྒང་བ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་འདྲེས་པའི་
 ཕྱིར་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཏན་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་མེད་དོ། །སྟོ་ལྟ་བུར་སེམས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེ་པའི་དབང་གིས་བྱུང་
 པའི་བྱམས་པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་སྟུག་བསྟུལ་གསུམ་གྱི་བ་གྲོང་དུག་ཏུ་དོ་ལ་བའམ་བསྟོད་པའི་ལའོར་པའི་ཁུ་བོ་ཆེ་ལ་འཐུན་པ་དང་།
 དེའི་རྒྱ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་ཆེ་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་ཡི། འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཐར་པར་འདྲེན་པའི་ཐབས་ཆེན་པོ་བཤམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བྱང་རུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་རྗེ་དང་བྱམས་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་མཆོག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པ་ཉིད་དོ། །ཇི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་འདི་ན་དབང་པོ་རྟོན་པོ་བྱང་མི་སྟེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་

༡༩། །ཆུབ་པ་ནི་ད་དུ་རང་སངས་རྒྱས་པ་ལྟ་རང་གིས་རྟོགས་པ་ལྟེ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བོའི་པ་ལ་ཡང་བྱམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་ན་དེ་ལས་གཞན་ཅན་ཐོས་དང་འཛིག་རྟོག་པ་ལ་སྒྲིམ་གྱང་ཅི་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལྟེ་བརྟེ་བ་དང་བྱམས་པ་དེ་རི་ལྟར་ན་འཛིག་རྟོག་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རྟེ་འཛིག་རྟོག་ལས་འདས་པ་ཅན་རང་ལས་གྱང་འདས་ན་འཛིག་རྟོག་པ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པ་སྒྲིམ་མ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་གང་དུ་གཞན་དོན་དུ་སྟུག་བསྐྱེལ་ཡང་བདེ་བ་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟེ་རྒྱས་བཤད་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྟུག་བསྐྱེལ་མེད་སྟེ་གསུག་གིས་བསྟན་རྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་གནས་སྐབས་དེར་རང་ལ་སྟུག་བསྐྱེལ་མེད་གྱང་ཞེས་སུ་ཡང་ན་འགྲེལ་བ་ལྟར། གཞན་གྱི་སྟུག་བསྐྱེལ་མེད་པར་བྱ་བའི་སྒྲིད་དུ། བརྟེ་བས་གཞན་གྱིས་དོན་དུ་རང་གི་སེམས་སྟུག་བསྐྱེལ་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཙམ་སྟུག་པའི་གནས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། སྒོ་ཆུང་བ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་ཞིབ་དུ་བསམས་ན་གིན་དུ་དྲག་ཅིང་བཟོད་དགའ་ལ་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་བཞིན་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱང་ཚད་མེད་པ་ཡོད་པས་དེ་སྟུ་ཞེས་གིས་བསལ་ནུས་སྟུ་མ་པ་དང་། མགོ་དང་ཡན་ལག་གཏོང་བ་དང་སེམས་ཅན་བྱས་པ་ལོག་པར་གཟོ་བ་རྣམས་གྱིས་ལོག་སྟུག་གྱང་བཟོད་དགའ་བ་དང་། ལོའི་བར་སྟེ་བ་བཟུང་ན་སྟེ་ཀ་ན་འཆི་དང་གནས་སྐབས་དེར་ཡང་སྟུག་བསྐྱེལ་སྟེ་ཚོགས་སྟོང་དགོས་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེལ་

ཅན་མང་པས་དེའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་རང་གི་ཁུར་དུ་བྱུངས་ན་རང་སྐྱལ་བསྐྱལ་ལས་ནམ་ཡང་ག་ལ་ཐར་སྐྱལ་དུ་བསམས་ནས་སེམས་ཞུས་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེ་བས་སྐྱལ་བསྐྱལ་བར་གྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་
 བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དང་པོར་མོས་སྟོང་གི་ས་ན་ཀུན་དུ་སྐྱལ་བ་སྟེ་བ་ཅུ་ཡོད་དེ། བདག་ག་ཞན་མཉམ་པ་ཉིད་གི་སེམས་མ་ཐོབ་པ་དང་། ལམོར་བ་དང་དེའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐོག་མར་ལམོར་བའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་དང་སྟོང་བ་ཤས་ཆེ་བའི་གཏམ་འབའ་ཤིག་ག་ཅོ་ཐོར་མི་སྟོན་པར་སྟོང་རྩ་དང་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་དང་། སངས་རྒྱལ་དང་བྱུང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱལ་བ་སྟོན་དགོས་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །རིག་ནས་ཞེས་པ་འབགས་པའི་ས་དང་པོ་ལ་རིག་ནས་ཆོས་གི་དབྱིངས་ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་མཆན་ཉིད་རྟོགས་པ་ན་བདག་ག་ཞན་མཉམ་པ་
 ཉིད་གི་སེམས་ཐོབ་པས་བརྟེ་བའི་དབང་གིས་ག་ཞན་སེམས་ཅན་གི་སྐྱལ་བསྐྱལ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་དཔྱལ་བའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་དངོས་སུ་དང་དུ་བྱུངས་པ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ཉིད་ག་ཞན་བསྐྱལ་བའི་དོན་དུ་སོང་བ་དེའི་ཕྱིར་བྱུང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་ལ་རྒྱ་དེ་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་དུ་འགྱུར་ཏེ། བདེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལྟ་དང་མི་དང་ཉན་རང་རྣམས་ལ་མེད་པས་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་གི་མཆོག་དང་སྐྱལ་དུ་འགྱུར་བས་ན། དེ་ལྟར་བརྟེ་བས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱལ་

五、

[illegible]

མ་ མཛད་པའི་ ཉིས་བརྒྱ་ རེ་གཉིས་ རྒྱུད་

༡༢༡། །པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཐུགས་བརྩེ་བས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་ཁོར་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ཡིན་ན་སྟེང་རྗེ་ཅན་དེ་རྒྱལ་ས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཐན་པའི་ཕྱིར་
 དེ་དག་གི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཅི་སྟེ་དང་དུ་ལེན་པ་འཇམ་ཁས་ལེན་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མ་ཐའ་དག་དང་དུ་ལེན་པ་ཉིད་དོ། །བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་ད་པའི་སྟེང་རྗེའི་སྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་ཡོངས་
 སྟོན་དང་ནི་ཞེས་པ་འོག་གི་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་མ་ཐའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་འདི་གསུམ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཡར་སྐྱུར་ཏེ་བརྩེ་བའི་སྟེན་པ་བྱས་པ་ལས་སྟེང་རྗེ་འཕེལ་བ་དང་། སྟེན་པ་འཕེལ་བ་དང་། ཡོངས་སྟོན་
 འཕེལ་བ་སྟེ། མ་འཕེལ་བ་གསུམ་ནི། སྟེང་རྗེའི་སྟོབས་ལས་སྟེན་པ་ཕྱིན་པས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་སྟེང་རྗེ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། སྟེང་རྗེའི་དབང་གིས་ཆེ་རབས་ཀྱན་དུ་སྟེན་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་
 འཕེལ་བ་དང་། སྟེན་པའི་སྟོབས་གྱི་ཆེ་རབས་ཀྱན་དུ་ཡོངས་སྟོན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའོ། །དེ་ལས་འབྲས་སུ་བདེ་བ་གསུམ་འཕེལ་བ་ནི། བསམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསལ་ལོ་སྒྲུབ་པའི་སྟེང་རྗེ་ལས་སེམས་ཅན་
 རྒྱལ་ས་བདེ་བ་ལ་བཞག་པར་བྱའོ་སྒྲུབ་དུ་བྱམས་པའི་སེམས་སྟེ། བས་སྟེན་པ་བྱེད་པའི་ཆེ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་ད་པའི་དེ་ལ་བསམ་པ་བྱམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་འཕེལ་ཏེ། དཔེར་ན་མས་སུ་ལ་བས་མོར་སྟེན་པའི་ཆེ་བྱམས་པའི་

འགྲེལ་བ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེང་།

དབང་གིས་མ་དེ་ལ་སེམས་དགའ་བ་སྟེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་སྒྲིན་པ་དེས་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བས་བསྟེན་པའི་བདེ་བ་འཕེལ་བ་ནི། སྒྲིན་པ་དེས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་
 རྒྱན་ལ་བདེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་འཕེལ་བ་དང་སྒྲིན་པ་དེ་ཡི་མཐུས་བྱས་པའི་བདེ་བ་ནི་སྒྲིན་པའི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལོངས་སྟོན་ཐོངས་པ་མེད་པ་དང་ཕན་པར་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་
 མཐུ་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཐུས་བྱས་པའི་བདེ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལོངས་སྟོན་མེད་ན་སྒྲིན་པར་འདོད་ཀྱང་པ་རོལ་གྱི་རེ་བ་ཐོགས་པར་བྱ་མི་རུས་ཀྱང་། ལོངས་སྟོན་ཡོད་པས་
 དེའི་རེ་བ་བསྐྱང་རུས་པར་མཐོང་ནས་དགའ་བ་བྱུང་བར་ཅན་འཕེལ་བའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་ནི་ཅུམ་པ་དེ་ཉིད་དེའི་དགའ་བ་དེར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་པས་ལ་བས་ལ་བ་
 དང་དུ་བྱུངས་པས་རང་ཉིད་བདེ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་བྱང་ལང་སྒྲུག་བསྐྱེད་མ་ཡིན་ཏེ་བདེ་བར་འཆར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་གཏོང་བའི་ཆུལ་འདི་ནི། དཔེར་ན་མི་
 ལེ་ལོ་ཅན་ཞིག་ལ་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་བྱོད་འདི་ལྟར་ལེ་ལོ་མ་བྱེད་པར་འདི་ལྟར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོབ་པ་དང་འདུ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་རྗེས་སྒྲིན་པ་བྱེད་པའི་ཆོམ་ན། འདི་ལྟར་སྟོང་རྗེས་སྒྲིན་པ་

ལུ་པ་སེམས་དཔལ་གྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནད་རི་སྤྱིད་ཀྱི་བར་དུ་བདག་གི་ནད་གྱང་དེ་སྤྱིད་དུ་མི་འཛོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གོང་དུ་མ་ཆགས་པ་གསུངས་པའི་རྒྱལ་བཤད་ནི། སྤྱིང་རྩེ་ཅན་ཕུང་ལུ་པ་སེམས་
 དཔལ་རྒྱལ་སྤྱི་། སྤྱིང་རྩེ་སྤྱོད་དཔོན་ལྟ་བུ་དེས། ལུ་པ་རྒྱལ་དུ་རང་གི་སྤྱིན་པ་གང་དང་གང་ཕུ་བ་ལ། འདི་དང་འདི་ལྟར་གྱིས་ཞེས་བསྐྱབ་ཕུ་སྤྱིན་པ་དང་འདྲ་སྤྱི་རི་ལྟར་སྤྱིན་ན་དངོས་པོ་འདི་དང་འདི་དག་རང་གིས་འཆར་བའི་
 བདེ་བ་མི་འདོད་པ་དང་། རང་གི་ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱལ་སྤྱི་གཞན་དག་བདེ་བར་གྱིས་ཞེས་འདོམས་བཤིང་རྩེས་སྤྱི་སྤྱིན་ཏོ། །སྐབས་འདིར་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱོད་དཔོན་ལྟ་བུ་སྤྱིན་པ་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུ་ལ་འདོམས་པ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱལ་དུ་
 འགྲོལ་པ་ལས་གསུངས་གྱང་། དོན་འདྲ་ལ་གོ་བདེ་བས་འདི་ལྟར་བཤད་གྱང་ཆོག་པར་མཐོང་ངོ་། །གལ་ཏེ་ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱལ་སྤྱི་གཞན་བདེ་བར་ཕུས་གྱང་། དེའི་འབྲས་ཕུ་རང་འབའ་ཞིག་ལ་ཐོབ་པར་རེ་བས་སྤྱིན་པ་ནི་ཕུང་
 ལུ་པ་སེམས་དཔལ་ཆ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་ལུ་པ་སེམས་དཔལ་རྒྱལ་སྤྱི་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་ཐ་དད་དུ་མི་འདོད་པར་གཞན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ལ་རང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་བ་དང་གཞན་བདེ་བས་རང་བདེ་བ་སྤྱི་བ་ཡིན་པས་ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱིན་པ་
 དེའི་འབྲས་ཕུ་ཡང་སེམས་ཅན་རྒྱལ་སྤྱི་ནས་བདེ་བར་ཕུར་ཅིག་ཅིས་གཞན་ལ་གཏོང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་ན་གཞན་ལ་མི་སྤྱིན་པ་ཞིག་ན། བདག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐ་དད་མིན་པས་འབྲས་ཕུའི་བདེ་བ་དེ་

༡༩། །བདག་རང་ཉིད་ལ་འབྱུང་བའང་འདོད་པ་མིན་ནོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་བདེ་བས་བདག་ཀྱང་བདེ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི། རང་གཅེས་འཛིན་དུག་དང་འདྲ་བར་སྤངས་ནས་གཞན་གཅེས་
པར་འཛིན་པ་ཆེད་ཆེར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས། བདག་གིས་སྨྲིན་པ་བྱས་པ་ནི། སྨྲིན་པའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་འདོམས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་
གལ་ཏེ་སྨྲིན་པ་བྱོད་ཀྱིས་བདག་ལ་ཡོངས་སྟོན་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡོད་ན། གཞན་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་གིན་ཏུ་འབྲས་བུར་འགྱུར་བར་བྱོས་གིག་དང་དེས་བདག་ལ་ཕན་བདགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤོང་རྗེས་
སྨྲིན་པ་ལ་འདོམས་པའི་ཚུལ་ཏུ་སྨྲིན་པ་དང་འབྲས་བུ་བཅས་པ་གཞན་ལ་གཏོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྨྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྤོང་ཐག་པ་ནས་བཏང་བར་བྱས་ཏེ་སྨྲིན་པ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་
དོན་ལ་མ་ཆགས་པ་རྣམས་ཡོངས་སྟོན་མི་འདོད་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཡོངས་སྟོན་གིན་ཏུ་མང་ལ་དངོས་པོ་བཟང་པོ་དང་འཕྲད་པ་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཆེ་ན་ཡང་བདག་ནི་ཟག་བཅས་གྱི་ཡོངས་
སྟོན་པའི་བདེ་བ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སྟོན་འབྱོར་པ་དེའི་སྒྲིན་ས་འདི་ལྟར་བདག་གི་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་སྨྲིན་པ་བྱེད་པ་ལ་ཆེ་རབས་བརྒྱད་མར་འཇུག་པ་དང་ལྷན་པ་ཅམ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

བདག་ནི་རྟག་ཏུ་བརྩེ་བས་རང་གི་བདོག་པ་ཀུན་རང་ཉིད་ཉམས་དགའ་བའི་ཆེད་དུ་མི་སྦྱོང་བར། གཞན་ལ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟོས་ལ་དེས་ན་སྦྱོན་པ་བྱོང་གིས་བདག་ནི་སྦྱོན་པ་དེའི་འབྲས་ལུ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་
 བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གཤམ་པ་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བྱོང་ཡོངས་སྦྱོང་གི་དངོས་པོ་ཙམ་གཞན་ལ་གཏོང་གི་སྦྱོན་པ་བྱོང་གི་འབྲས་ལུ་ཡོངས་སྦྱོང་ཐོབ་པ་མི་གཏོང་བ་ཞིག་ན། ཆོ་སྦྱི་མའི་ཡོངས་སྦྱོང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཆགས་པར་
 གཏོང་བའི་སྦྱོན་པ་ལ་མ་དོན་པར་དགའ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོ་འདིར་ཡང་སྒྲུང་ཅིག་ཙམ་དུ་ཡང་སྦྱོན་པ་ལ་མོས་པ་མེད་ཅིར་སྦྱོན་པ་མི་འདོད་པའི་བློ་ཡོད་ན་སྦྱོང་རྗེ་གཞན་དོན་དུ་སྦྱོན་
 པ་ལ་མ་དོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོན་པ་བྱོང་ནི་སྦྱོན་པ་མ་བྱས་པ་ལ་འབྲས་ལུ་མི་འབྱེན་པས་ལན་ལ་ལྟ་བ་དང་བཅས་པ་མིན་པ་འདྲ་ལ། འདི་ལྟར་སྦྱོན་པ་བྱེན་པའི་འབྲས་ལུ་འཛུལ་ལ་བལྟས་
 པ་ནི། གཞན་ལ་སྦྱོང་རྗེས་བདག་གི་ཆའམ་འོས་མ་ཡིན་པས། སྦྱོན་པ་བྱོང་གི་ལན་ལ་ལྟ་དང་བྲལ་བས་ན། བྱོང་འབྲས་ལུ་རྣམ་པར་སྦྱོན་པའང་བདག་གིར་མི་བྱེད་པར་གིན་དུ་གཞན་ལ་གཏོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱོང་རྗེས་སྦྱོན་པ་
 ལ་སྦྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལུས་ཡོངས་སྦྱོང་དགེ་བའི་རུ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་དོན་དུ་མ་ཆགས་པར་གཞན་ལ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་ཚུལ་ལ་བློ་བྱང་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོང་རྗེས་སྦྱོན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་བསྟུན་ཏེ་བསྟུགས་

ལམ་རྒྱུ་ལ་གཞོན་པ་མེད་པ་ནི། རྩམས་ལུ་ལྟར་བ་དང་བཅས་པར་སྒྲིན་པ་འོ། །ཚོལ་བ་མེད་པར་སྒྲིན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཡོངས་པར་གཤམ་ནས་དེ་དག་གིས་ཆེད་དུ་མ་སྒྲོང་ཡང་དེ་ལ་ཡན་པའི་ཆེད་དུ་རང་གི་ལག་ནས་སྒྲིན་གྱི་
སྒྲིན་གནས་གཞན་ཡོངས་སུ་མི་ཚོལ་བའོ། །འདི་ལ་སྒྲིན་འདི་ལ་མི་སྒྲིན་ཞེས་བསོད་ནམས་གྱི་ཞིང་བདམ་ནས་ཚོལ་ཞིང་མི་སྒྲིན་པར། རྩམས་ལྟར་མེད་པར་སྒྲོམས་པར་སྒྲིན་པ་འོ། །གོས་པ་མེད་པའོ། །ཆགས་པ་མེད་པའོ། །སྒྲིན་
པ་ནི་ལན་དང་རྒྱུ་སྒྲིན་ལ་རེ་བ་མེད་པར་གཏོང་བ་འོ། །འདི་ནི་སྒྲིན་དག་པའི་ཆ་ནས་བསྟན་པ་འོ། །ཡང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས། སེམས་ཅན་གཏོང་བའོ། །མཐའ་དག་པ་གཏོང་བ་སྟགས་དག་སྟེ། མཐའ་དག་གཏོང་བ་ནི་ཕྱི་དང་
ནང་གི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མི་གཏོང་བ་རྩལ་ཟད་མེད་པ་འོ། །རྒྱལ་པར་རམ་རྒྱ་ཆེ་བར་གཏོང་བ་ནི་དངོས་པོ་རྩལ་དུ་དང་རྩལ་དུ་ཅམ་མིན་པར་མང་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་གཏོང་བ་འོ། །གཙོ་བོ་གཏོང་བ་ནི། དངོས་པོ་ཉམས་པ་དང་རུལ་བ་དང་
སྒྱུད་དུ་མི་རུང་བ་མི་གཏོང་གི་ཁ་དོག་དང་དབྱེ་བས་དང་དྲི་སྒྲིན་སྒྲིམ་ཚོགས་པ་དང་དངོས་པོ་བཟང་བོ་གཏོམས་པ་གཏོང་བ་དང་། རྟག་པར་གཏོང་བ་ནི། དུས་རེས་འགའ་གཏོང་རེས་འགའ་མི་གཏོང་བ་མ་ཡིན་པར། དུས་རྟག་
པ་རྒྱུན་དུ་གཏོང་བ་དང་། དགའ་བར་གཏོང་བ་ནི། སེམས་སྒྲིའི་སེམས་མེད་པར་སྒྲོང་བ་པོ་སུ་ལ་ཡང་གཏོང་མི་གཏོང་མེད་པར་དགའ་བ་དང་བཅས་ཏེ་གཏོང་བ་དང་། ཟང་ཟིང་མེད་པར་གཏོང་བ་ནི་ལན་དང་རྒྱུ་སྒྲིན་ལ་རེ་བ་

༡། མེད་པས་གཏོང་བ་དང་། དག་པ་གཏོང་བ་ནི་གོང་དུ་དག་པའི་གཞི་སྒྲིམ་པ་དང་དོན་གཅིག་སྟེ་དངོས་པོ་དག་པ་གཏོང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་དུ་བསྟོ་བ་གཏོང་བ་ནི། སྒྲིམ་པ་བྱས་པ་སྟེ་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་
ཉན་རང་གི་སྤང་འདས་ཀྱི་སྦྱིར་མི་བསྟོ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྲལ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་སྦྱིར་བསྟོ་བས་བྲལ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་གཞིལ་བ་དང་། དག་པ་བསྟོ་བའི་གཏོང་བ་ནི། གོང་དུ་ཐན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་
པ་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲིམ་པས་བསྟུས་ནས་དག་པ་ལ་གཞིལ་བའོམ་འགོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པ་བྱས་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་ཆུལ་ནི། རི་ལྟར་སྒྲིམ་པ་ཉིད་ལ་དགའ་བའི་བདེ་བ་དང་། བ་རེ་ལ་
ལ་ཐན་བཏགས་པའི་དགའ་བའི་བདེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་པས་དགའ་བའི་བདེ་བ་གསུམ་གྱིས་ཆེམས་པའི་ཡིན་ཅན་བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། རང་གི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་
བས་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། ཡོངས་སྟོང་འདོད་དག་ཐོབ་པ་ཅན་དག་ཡོངས་སྟོང་དེ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་ཡིས་དེ་ལྟར་དགའ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྤངས་འདིའི་ཡོངས་སྟོང་ཅན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིམ་པ་
གཏོང་ཡུལ་འདོད་དག་ཐོབ་པ་དེ་དག་གཏོང་བ་པོ་དགའ་བ་ལྟར་དགའ་མི་རྣམས་ཞེས་འགྲེལ་བར་བཤད། སྦྱིར་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོངས་སྟོང་ཐུན་ཐུམ་ཆོགས་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱད་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཏོང་བའི་དགའ་

བ་ལྷ་ལུ་ནམ་ཡང་སྤྱོད་བ་མེད་པར་བཤད་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ལས། སྤྱིང་བཞི་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་འདྲ། ཕྱིན་ནས་དགའ་བར་འགྱུར་གྱི་སྤྱིང་ཐོབ་དེ་ལྟར་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
 བོ། །བདུན་པ་སྤྱིང་རྗེ་སྟེ་བའི་རྒྱ་བཤད་པ་ནི། བར་སྤྱིན་དུག་སྒྲུབ་པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྗེ་སྟེ་སྟེ་སེར་སྤྱིང་དབང་གིས་སེམས་རྒྱུད་བརྒྱུན་ཅིང་འདྲུད་པར་གྱུར་ནས་ཕྱིར་ཐད་གཏོང་མི་རྒྱས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིང་
 བརྩེ་བས་སེར་སྤྱིང་སྤྱོད་དང་སྤྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་སྤྱིན་པའི་ཆོས་ལ་འཛོག་པར་མཛད་པ་དང་། རྒྱུད་ངན་པའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་མ་རུངས་པ་སྟོག་གཅོད་པ་སྟོགས་སྟོག་པའི་ལས་སྤྱོད་པ་ལ་བརྩེ་བས་རྒྱལ་བྱིམས་དང་ལྷན་
 པའི་ཆོས་བསྟན་ནས་རྒྱལ་བྱིམས་ལ་འཛོག་པར་མཛད་པ་དང་། རྒྱུད་ཁོང་སྟོས་ཀུན་ནས་འབྱུགས་པ་རྣམས་ལ་བརྩེ་བས་ཞེ་སྤྱང་གི་སྤྱོད་དང་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་བསྟན་ནས་བཟོད་པ་ལ་འཛོག་པ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་ལས་
 ལ་དགའ་བའི་ལེ་ལོའི་དབང་གིས་དགེ་བའི་ལས་མི་བྱེད་པའི་བག་མེད་པ་རྣམས་ལ་བརྩེ་བས་ལེ་ལོ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་བསྟན་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འཛོག་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟེ་
 ལུལ་གྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བས་རྟག་དུ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྗེ་བས་བསམ་གཏན་གྱི་ཆོས་བསྟན་ནས་བསམ་གཏན་ལ་བཞག་པར་མཛད་པ་དང་། ཟག་བཅས་གྱི་ལུང་པོ་རྣམས་ལ་རྟག་པ་དང་།

ཨ་མ་མཛོ་ཐེ་ཉིས་བརྒྱ་རེ་དུག་རྒྱུ་རྒྱུ་

༥༩། །བདག་དང་གཙང་བ་དང་བདེ་བར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་སྤྱིར་རྗེ་བས་ལོག་པའི་གེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོན་བསྒྲུན་ནས་ཡང་དག་པའི་གེས་རབ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཡང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིར་རྗེ་སྤྱི་བའི་སྤྱིན་ནི་བཞི་སྟེ། དམིགས་སྤྱིན་ནི་ཁམས་གསུམ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བས་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྒྲུལ་གྱིས་བྱུང་བ་དང་སྤྱག་བསྒྲུལ་བའི་ཆོར་བས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྒྲུལ་
གྱིས་བྱུང་བ་དང་། ཆོར་བ་བྱང་སྤོམས་ལ་འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྒྲུལ་གྱིས་བྱུང་བས་གང་ཅི་ཆོར་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྒྲུལ་བ་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱིར་རྗེ་སྤྱི་བ་དང་། དེ་རྒྱ་ཞེས་པ་བདེ་སྤྱག་བྱང་སྤོམས་ཀྱི་
ཆོར་བ་གསུམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་བ་འགྲེལ་པས་བཤད་ཅིང་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཆོར་བ་བྱང་སྤོམས་པ་ཡིན་ཞིང་། བག་ཉལ་དེ་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་བདེ་སྤྱག་གཉིས་ཡང་ཡང་འབྱུང་བས་འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་
བསྒྲུལ་གྱི་སྤྱག་བསྒྲུལ་བྱ་བའང་དེའོ། །ཡང་ན་བདེ་སྤྱག་གི་ཆོར་བ་དང་བཅས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་དེ་ཡི་རྒྱ་ལ་འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྒྲུལ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་རུང་སྟེ། དོན་དུ་སྤྱག་བསྒྲུལ་གསུམ་དང་ཕྱན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིར་རྗེ་སྤྱི་བ་སྟེ་ཞེས་སོ། །ཆོར་བས་གཞན་དུ་སྤྱིར་རྗེ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཀུན་གཞི་ལ་སྤྱིར་བརྟེ་བའི་བག་ཆགས་བསགས་པ་ན་སྤྱིར་རྗེ་ཡི་སྤྱིན་དང་། དགོ་བའི་བསེས་གཉིན་ལས་

ལག་འཁྱེད་མཛེད་གོང་མཛེད་འབྲེལ་སྒྲོལ་

བདག་དང་། ཡུལ་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཚད་མེད་བཞི་ཡི་མཚན་མར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ས་དེར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཛད་པ་གཅིག་ཏུ་
 འདྲེས་ཤིང་ཉེ་བར་འདྲེས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མཚན་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་མཚན་བསྟན་ཚད་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཛུགས་བསྟན་པ་ནི། རི་སྒྲོན་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཙུགས་པ་ཅོམ་ལྟན་འདས་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱུང་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པའི་སེམས་རབ་ཏུ་དྲངས་བ་སྐྱེས་ཤིང་། ཆོས་གོས་དང་ན་བཟའ་མེ་རྟོག་དང་བདུག་པ་ལ་སྟགས་པའི་རྣམས་ཀྱི་མཚན་པ་དང་། བྱུག་འཆལ་བ་དང་བསྟོད་པ་བསྒྲགས་པ་དང་བསྐྱོར་བ་བྱེད་པ་
 སྟགས་དང་། དགའ་བཞིན་གུས་པའི་བསྐྱུབ་པ་དང་བཅས་པའི་བཀུར་སྟོ་ཆེན་པོས་ཤིན་ཏུ་མཚན་པ་དང་། མཚན་པ་དེ་ཡང་དུས་རེས་འགའ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ནམ་མཁའ་རྒྱན་ཏུ་མཚན་པར་བྱེད་པ་དང་ལྟན་པས་བདག་དང་
 གཞན་གྱི་དོན་ཏུ་གྱུར་པའི་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གྲུབ་པ་ཀུན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོ་པའི་བསེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་དང་གཙུག་ལག་གི་
 བར་ནས་དགོ་པའི་བསེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ལྟན་པའི་དགོ་པའི་བསེས་ལ་བསྟེན་ན་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་མང་པོ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པ་ཡི་སྟོན་ནས། ཆོ་འདི་དང་ཆོ་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

པ་ནི། རོ་ཚ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་དང་། ཞེས་པ་ནས། གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཚོགས་བཅུད་བཙུ་བྱག་གིས་བསྟན་པ་འདི་ལའང་ནང་གསེས་སུ། རོ་ཚ་གེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གནས་གང་ལ་རོ་ཚ་
བ་དང་། རོ་ཚ་པའི་དབྱེ་བ་དང་། རོ་ཚ་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། རོ་ཚ་པའི་ཡན་ཡོན་དང་། རོ་ཚ་བ་ལྟན་པ་ལ་བསྟགས་པ་དང་། རོ་ཚ་བྲེལ་ཡོད་དང་ལྟན་པའི་རྟགས་དང་། བྲེལ་ཡོད་མཚོག་རྩ་གྱུར་པ་བསྟན་པ་བཅས་
རྣམ་གྲངས་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་རོ་ཚ་གེས་པ་དང་བྲེལ་ཡོད་པ་ནི་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རོ་ཚ་མི་གེས་པ་དང་བྲེལ་མེད་པ་དེ་གཉིས་སྤངས་ནས་རོ་ཚ་གེས་པ་དང་བྲེལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་རྩ་གྱུར་པའོ། །དེ་ཡང་བདག་ལྟོས་ནས་
རོ་ཚ་གེས་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་བྲེལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རང་གི་བསྟོན་བྱའི་ཚོས་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བཟང་ནས་ཉན་རང་གི་སྟོན་པ་ལ་བསྟོན་པས་ན་འདི་ནི་བདག་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཆ་མ་
ཡིན་ཞེས་རོ་ཚ་བ་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྲེལ་ཡོད་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ཕྱོགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་གེས་ཀྱིས་ཐེན་པ་དང་ལྟན་པ་ནི་བདག་དང་སེམས་ཅན་
གཞན་དང་། རོ་ཚ་བྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ཚོས་གསུམ་གྱི་མཚན་མ་མི་དམིགས་པའོ། །དམིགས་པ་ནི་ཐོག་པ་དམན་པའི་ལམ་སྟེ་དེ་ལ་ཞུགས་ན་རོ་ཚ་པའོ། །དེ་ཡང་ཉན་རང་གི་ཐོག་པ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་དག་ལ་ཉན་མོངས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་

ལྷོ་

༡༡། །པ་མེད་ཀྱང་བདག་གི་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་ཞུགས་པས་བསམ་པ་དང་གེས་རབ་དང་སྦྱུང་པ་དང་འབྲས་བྱ་དང་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཆེས་དམན་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་ལ་འཇུག་པ་ལ་དོ་ཚ་བར་བྱེད་དོ། །བྱེད་ལས་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དོ་ཚ་དང་བྲེལ་ཡོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། དེ་ལྟ་བུའི་དོ་ཚ་དང་བྲེལ་ཡོད་ནི་བརྟན་པའི་སྟེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའི་ཡིན་གྱི། ཉན་རང་རྣམས་ནི་རང་གི་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བོར་ནས་རང་གཅིག་ལུ་ནི་བདེ་དོན་དུ་གཉེར་བས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྟོས་ན་རྒྱད་ལས། རང་གི་བྱ་ལའང་མ་ཆགས་
 པའི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་སྐལ་བ་དན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་མཛད་པའི། སྐལ་བ་བཟང་ལྷག་ན་རྩོ་རྩོ་དཔལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་རྣམས་དོ་ཚ་དང་བྲེལ་ཚུང་བ་ཡིན་ནོ། །གནས་གང་ལ་དོ་ཚ་བ་ཡིན་ནོན། སྒྲིན་པ་སྟགས་
 བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་པོ་ཡི། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྐྱ་སྟགས་རང་གི་རྒྱད་ལ་འཕེལ་བ་དང་། གཉེན་པོ་སྒྲིན་སྟགས་འགྲིབ་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ། མི་བཟང་པའི་དོ་ཚ་སྒྲི་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་
 རིགས་ཆེ་ནིང་མཐོ་བ་དག་རིགས་ངན་གྱི་རྒྱོད་པ་བྱེད་པ་ལ་དོ་ཚ་བ་ལས་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སེར་སྐྱ་སྟགས་འཕེལ་བ་དོ་ཚ་ནིང་སྒྲིན་པ་སྟགས་འགྲིབ་པའང་གིན་དུ་དོ་ཚ་བ་ཡིན་ནོ་འདི་ལ་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་ལ་

རོ་ཚ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་མི་སྦྱོར་བ་ལ་རོ་ཚ་བ་ནི་བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ལ་རོ་ལ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་རང་ཆུད་ལ་གོམས་ཤིང་བརྟེན་པ་ལ་ནི་ལེ་ལོ་བྱེད་ཅིང་མི་སྦྱོར་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ཞེས་པ་
 སྟགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྦྱི་བ་དང་རྟེན་སྦྱུ་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་དབང་པོ་དུག་གི་སྒྲི་མི་སྦྱོར་ཞིང་འདོད་ཡོན་ལྷ་ཡི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ལས་ཀྱང་རོ་ཚ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་མཆོག་དམན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། མཉམ་
 བཞག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མིན་པ་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ས་པའི་རོ་ཚ་དང་བྲེལ་ཡོད་ནི་ཆུང་དུའམ་དམན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ལ་ཡང་རོ་ཚ་བྲེལ་ཡོད་ཆུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་
 གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་ཆུང་དུར་བསྟུ་ལ། མོས་སྦྱོད་དང་ས་དང་པོ་སྟགས་འོག་མ་འོག་མ་རྣམས་རང་རང་གི་གོང་མ་གོང་མ་ལ་ལྷོས་ནས་ཆུང་དུ་དང་། གོང་མ་རྣམས་འོག་མ་ལ་ལྷོས་ནས་ཆུང་དུར་བཞག་གོ། །བསམ་
 པ་དམན་པ་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་རོ་ཚ་དང་བྲེལ་ཡོད་པས་བདག་གི་དོན་འབང་ཞིག་བསྟུབ་པས་ཆུང་དུ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་བརྟན་པའི་བར་གྱི་རར་བཅས་ཞེས་པ་འབད་རྩེ་ལ་གྱི་མཆོན་མའི་ར་རྒྱལ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་
 གི་རོ་ཚ་ནི་དམན་པའམ་ཆུང་དུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ལྷོས་འོག་གི་སྒྲི་ནས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་ལྟག་པའམ་ཆེན་པོ་སྟེ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་རོ་ཚ་དང་། དེའི་ཡང་ཆེན་པོ་དང་། ས་འོག་མ་ལ་ལྷོས་ནས་གོང་མ་དག་ཆེན་པོ་དང་།

༡༢། །ཐེག་ཆེན་པའི་དོ་ཚ་བྲེལ་ཡོད་དང་། ས་བརྒྱད་པ་སྟགས་གསུམ་གྱི་རར་འཛིན་མེད་པ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོ་ཚ་དང་བྲེལ་ཡོད་ནི་འབད་མེད་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཆེན་པོ་ལམ་ལྷག་པར་
བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དོ་ཚ་དང་བྲེལ་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། སྤྱོ་ལྟན་གང་དོ་ཚ་དང་བྲེལ་མེད་པ་དེ་རྒྱལ་བཞིན་མིན་པར་ཞུགས་པ་ལས་ཆགས་སྟགས་ཉན་མོངས་པ་སྦྱེས་པ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། བྲོ་བ་ཡི་དབང་གིས་
སྟག་གཙོད་པ་སྟགས་མི་དགོ་བ་ལ་ཞུགས་པས་བདག་ཉིད་རྒྱལ་བྲིམས་ཉམས་པས་རང་ལ་འདི་ཕྱིར་གཞོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གཞོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགོ་བའི་ལས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ཡལ་བར་
འདོར་བའི་ལེ་ལོ་དང་བག་མེད་པ་སྟགས་དང་། ར་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོན་ཆགས་པ་རྣམས་གྱི་སྒྲོ་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་རང་གི་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་བྲིམས་འཛོམས་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་རང་ཉིད་འགྱོད་ཅིང་གདུང་བ་སྦྱེས་པས་བདེ་
བ་ལས་ཉམས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྟན་པར་མཐོང་ནས་བཀྱར་སྒྲི་དང་རྟེན་པས་དམན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། དོ་ཚ་དང་བྲེལ་མེད་པའི་རྒྱ་དེས་བསྟན་པ་ལ་དང་པ་དང་ལྟན་པའི་
མི་མིན་དཀར་སྟོགས་སྦྱོང་བའི་ཆོགས་དང་ནི། སྟོན་པའི་ཀྱང་ལྷག་པར་དགོངས་པའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པས་བདེ་སྦྱོམས་སུ་འཛོག་པར་མཛད་དོ། །རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་ཆོས་དང་མཐུན་པ་རྣམས་གྱིས་ཆེ་གོ་མོས་འདི་ལྟར་མི་རིགས་

ད་ཀྱི་ད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱུ་པར་སྒྲོ་ད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱུ་མ་ལས་ཀྱང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ཆེ་འདི་ལ་མི་སྟོན་པ་བརྗོད་པ་ཐོབ་པོ། །སྒྲི་བ་ག་ཞན་དུ་ཕྱིར་ཞིང་ངན་སོང་སོགས་མི་ཁོ་མས་པའི་གནས་སུ་སྒྲི་བ་དེས་ན་རང་རྒྱུད་ལ་
 ཆོས་དཀར་པོ་ཐོབ་ཐིན་ལས་ཉམས་པ་དང་། སྒར་མ་ཐོབ་པ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱུ་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་པོ། །དེ་ཕྱིར་དེའི་ལུས་སྟག་བསྐྱལ་བར་གནས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱང་མི་བདེ་བས་ཐེན་ནས་རྒྱལ་དུ་གནས་པར་
 མི་འགྱུར་པོ། །ལྷ་པ་དོ་ཆ་དང་སྤྱིལ་ཡོད་པའི་པན་ཡོན་ནི། རྒྱལ་སྐས་དོ་ཆ་དང་སྤྱིལ་ཡོད་ལྟན་པ་རྒྱུ་མ་ལས་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཉེས་པ་འདི་དག་ཀྱན་གཏན་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། མཁས་པ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ལྷ་དག་དང་། མི་རྒྱུ་མས་སུ་ནི་
 ཡང་དག་པར་སྒྲི་བ་ནི་རྒྱུ་ཕྱིན་གྱི་འབྲས་སུ་སྒྲོ་དང་ལྟན་པ་དེ་སྤྱིལ་ཡོད་དང་དོ་ཆས་སྒྱུར་དུ་ནི། སྤྱི་མེད་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་གི་ཆོགས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་བདག་པོའི་འབྲས་སུ་དང་། རྒྱལ་བའི་སྐས་དོ་ཆ་སྤྱིལ་ཡོད་ལྟན་པ་དེ་
 ནི་སེམས་ཅན་རྒྱུ་མས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ། སྒྲི་བར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་སྒྲིས་སུ་བྱེད་པའི་འབྲས་སུ་དང་། དེ་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་མི་མཐུན་སྟོགས་དོ་ཆ་མེད་པ་དང་སྤྱིལ་མེད་པ་བྲལ་བ་བྲལ་འབྲས་དང་། གཉེན་པོ་དོ་ཆ་དང་སྤྱིལ་ཡོད་པ་
 དང་མི་འབྲལ་བར་འགྱུར་བ་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་སུ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་སྐས་དོ་ཆ་སྤྱིལ་ཡོད་དང་ལྟན་པ་དེས་ནི་པན་ཡོན་དེ་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར་པོ། །དུག་པ་དོ་ཆ་སྤྱིལ་ཡོད་དང་ལྟན་པ་ལ་བསྟགས་པ་ནི། དུས་པ་སོ་སོའི་སྒྲི་

ལུ་ལྟར་བྱམས་ཤིང་ཕངས་པ་མཛད་པ་དེ་དག་གིས། སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱབ་པར་མི་བྱེད་ཅིང་ཡལ་བར་འདོར་ན་ངོ་ཚ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བྲིལ་ཡོད་དང་ངོ་ཚ་བ་ནི་དཔེར་ན་དཔུང་གི་ཚོགས་རྟོ་དང་གྲུང་པོ་དང་
ཤིང་རྟ་བ་དང་། རྒྱང་ཐང་གི་ཚོགས་བཞིས་རྒྱལ་བྱིད་དང་ཡུལ་ཕྱོགས་བསྐྱང་བ་ལྟར། འདོད་ཆགས་ལ་སྟགས་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགྲ་ཡི་ཚོགས་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཁོར་པ་འདིར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
བྱེད་པའི་ཆོ་ན་རྣམ་པ་ཀུན་རྩ་སྤྱང་བར་བྱེད་པའང་ཡིན་ཏེ། རོ་ཆ་དང་བྲིལ་ཡོད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པར་བྱེད་པས་སོ། །བརྟན་པ་ངོ་ཚ་བྲིལ་ཡོད་ལྟར་པའི་རྟགས་ནི་བཞི་སྟེ། བསམ་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་
པ་རྒྱལ་བྱིམས་སྟགས་ཡོན་ཏྲན་གྱི་ཕྱོགས་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཀུན་ལ་དང་རུ་ལེན་པ་བཟོད་པ་དང་། རོ་ཆ་མེད་པ་དང་བྲིལ་མེད་པ་དང་ཆགས་སྤང་སྟགས་ཉོན་མོངས་ཀུན་དང་གང་ཅི་ཡང་རུང་བའི་ཉེས་པའི་ཕྱོགས་ཀུན་དང་རུ་
མི་ལེན་ཅིང་། སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་ཀུན་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་ཡོན་ཏྲན་ཀུན་ལ་འཇུག་པ་ཡི་མཆོད་མ་བཞི་པོ་དེ་ནི། གང་སྤྱང་ཡང་། རོ་ཆ་བྲིལ་ཡོད་དང་ལྟར་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་བྲིལ་ཡོད་པས་བྱས་
པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་དེ་གཉིས་མཆོག་རྩ་གྲུར་པ་ནི། རང་གི་སེམས་ཀྱིས་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་བྲིལ་ཡོད་བསྒྲོམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྦྱོན་འདི་གཞན་གྱིས་ཤེས་ན་ངོ་ཆའི་སྒྲུམ་པ་ལས། གཞན་གྱིས་ཤེས་རུང་མ་ཤེས་རུང་རང་

༡༡། ཁྱིམ་གྱིས་ཉེས་པ་བྱས་པ་རང་ལ་རང་གིས་བྲེལ་བ་བསྒྲུབ་པ་ནི་མཆོག་ཅེས་འགྲེལ་བར་གསུངས། བྲེལ་ཡོད་བསྒྲུབ་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྡན་མཆོག་ཏུ་རིག་པར་བྱ་བ་ནི། རོལ་བྲེལ་ཡོད་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། བསམ་པ་དགུ་གོང་བཤད་ལྟར་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སེམས་ཀྱི་དབང་འབྱོར་བའོ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་འབད་ཚུལ་མེད་པར་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་དང་རོལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། དག་ས་པའི་བྱང་སེམས་བྱ་བ་དེ་ལ་དོན་གཅིག་པར་གྱུར་པ་ཉིད་གྱིས་གཙོ་བོའོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བརྟན་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་སྟོང་སྟོང་བརྟན་པ་ནི། བྱང་སེམས་དེ་ལས་གཞན་པ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་ཉན་རང་གི་ཆོག་ས་ཐམས་ཅད་ལས། མཆོན་ཉིད་དང་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། མི་འགྱུར་བས་ནི་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་བྱད་པར་གསུམ་པོ་དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་བརྟན་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། བརྟན་འགྱུས་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སེམས་མ་ཁུམ་པའི་སྟོང་སྟོང་སྟོང་དང་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བར་སྟན་གྲུབ་པ་དང་། དོན་དེར་ཡང་དག་པར་ཤེས་ནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་བརྟན་པར་འདོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཆོས་དེ་གསུམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམས་ལས་བསྐྱུབ་པ་ལ་འཛིན་ས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིགས་པ་ཇི་ལྟ་སྤྱི་ན་བརྩོན་འགྲུས་མེད་པ་རྣམས་ཕུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་བདག་གིས་བསྐྱབ་མི་རུས་སྒྲུམ་དུ་ཁྱམས་པའི་འཇིགས་པ་སྤྱོད་བདད། ཉིང་དེ་འཇིན་མེད་པ་རྣམས་སེམས་ཆུ་
གཅིག་དུ་བཞག་མི་རུས་པས་རྣམ་རྟོག་གཞི་བའི་འཇིགས་པ་སྤྱོད་བདད། ཤེས་རབ་མེད་པ་དག་ཕུང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་སྤྱི་ན་པ་མི་ཤེས་པར་རྩོད་ས་པ་ཡིས་ཕུ་བ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་ཕྱག་རྟོལ་མེད་པས་འཇིགས་པ་སྤྱོད།
ཁྱམས་པ་སྟགས་དེ་གསུམ་གསུམ་ཕུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པར་ཕུ་བ་རྣམས་ལ་རང་དབང་དུ་མ་འདུས་པས་བསྐྱབ་མི་རུས་སྒྲུམ་དུ་འཇིགས་པ་སྤྱོད། །དེ་ཕྱིར་འཇིགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཡི་གཉིན་པོ་བརྩོན་འགྲུས་ཉིང་འཇིན་
ཤེས་རབ་གང་ཞིག་གཤིས་སམ་ངང་གིས་ཕུབ་པའི་གཞུག་མ་གསུམ་ལ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པས་བརྟན་པའི་མིང་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས། སོ་སོར་བརྟན་ཅིང་འབད་མི་དགོས་པར་བརྩོན་འགྲུས་ལྟན་གྱིས་
ཕུབ་པ་དང་ཉིང་འཇིན་དང་ཤེས་རབ་ལྟན་གྱིས་ཕུབ་པ་གཞུག་མ་འཕྲུག་པ་ཡོད་པས་ཁྱམས་སྟགས་གསུམ་མེད་པར་མཆོག་དུ་བརྟན་པ་ནི་བརྟན་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་འང་སེམས་ཀྱི་གཤིས་ལ་མ་ཁྱམ་
པ་ཡོད་པས་ཕུ་བ་ལ་འཇུག་རུས་པ་ཞིག་ཕུང་ན་དེ་ཅུམ་ལ་ལྟོས་འཇིག་གི་སྤོན་ས་གཞུག་མའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མིང་ཐོགས་པར་སྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བརྟན་པའི་དབྱེ་བ་དང་པོ་ནི་རྣམ་པ་བརྟུན་དེ། རང་བཞིན་

ལམ་ལ

བསྐྱེད་པ་ལ་མི་ཞུམས་པར་མེས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་གིན་དུ་བཞོན་བས་སུས་ཀྱང་གདུལ་བར་དགའ་བ་རྣམས་ཡལ་བར་མི་འདོར་བར་ཐབས་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱིས་ལུན་རིང་པོར་འདུལ་བར་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་
 ལུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་ཚོས་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་བའི་སྤྱོད་གསུམ་པོ་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཉིད་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྤྱོད་དུ་ཡིད་བྱིར་ལྡོག་པ་མེད་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ།
 དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་རྣམ་གྲངས་བརྒྱད་པ་ཤད་པ་དང་། སྤྱར་ཡང་བརྟེན་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་ནི། སྤྱོད་བྱང་རྒྱལ་གྱི་བྱིར་དགའ་བ་སྤྱོད་པ་དག་ནི་སྤྱོད་ཚོགས་ཚད་མེད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི། དགའ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
 གཞན་དོན་སྤྱོད་རྗེས་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་མེད་པར་བྱིད་པ་སྤྱོད་ཚོགས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཉིད་ནི། བསམ་བཞིན་བྱིད་པར་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འཁོར་བར་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚོན་འཁོར་བའི་སྤྱོད་ཉོན་མོངས་
 བས་གོས་པ་མེད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བརྟེན་པའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ་སྤྱོད་པ་ནི། དེ་ལས་གཞན་འཛིན་རྟེན་པ་དང་ཉོན་རང་གི་བརྟེན་པ་དང་མི་མཆུངས་ཏེ། གཞན་བརྟེན་པ་
 དང་ལུན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོགས་དུ་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་མི་འགྱུར་བ་ནི། རི་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལེགས་དང་། འདབ་ཆགས་མ་ཐའ་མིང་གི་གསོག་པའི་ལྷགས་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་པོ་དག་གིས་རི་རབ་གཡོ་མི་རུས་པ་ལྟར་དཔེ་དེ་

༡༡། །གསུམ་དང་རིམ་པ་ལྟར་སྒྱུར་དེ། བརྟན་པ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མི་དགེ་བའི་གྲོགས་ངན་པ་དང་། ལྷག་བསྐལ་སྤྱ་ཚོགས་དང་། ཚོས་ཐབ་མོ་སྟོང་པ་བདག་མེད་ཐོས་པས་མི་འབྲུགས་གིང་མི་གཡོས་སོ། །གསུམ་པ་མི་སྟོ་པ་ནི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མི་སྟོ་པ་ནི། གཞན་ཉན་རང་གི་མི་སྟོ་པ་དང་། མཉམ་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། གང་ལ་མི་སྟོ་ཞིན། གཞིའམ་དངོས་པོ་གསུམ་ལ་མི་སྟོ་སྟེ། དགེ་བའི་བསེས་ལས་དམ་པའི་ཚོས་ཐོས་པས་མི་དམས་པ་ནི། ཚོས་ཐོས་པ་ལ་མི་སྟོ་པའམ་ཚོས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལ་མི་སྟོ་པའོ། །བསྐལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་གཙུག་གིང་ལས་མི་འབྱེན་པ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཆེ་བ་རྩོམ་པ་ནི། རབ་དུ་འགྲུས་པའི་དངོས་པོ་ལ་མི་སྟོ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ལྷག་བསྐལ་རྣམ་པ་སྤྱ་ཚོགས་དང་དུ་ཡིན་པ་ལ་མི་སྟོ་པ་ནི། ལྷག་བསྐལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སྟོ་པ་མེད་པའོ། །དེ་དག་གིས་མི་སྟོ་པའི་དངོས་པོའམ་ལུལ་གསུམ་བསྟན་དོ། །མི་སྟོ་པའི་ཆུའམ་འབྲུང་བའི་གནས་སམ་རྟེན་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དོ་ཚེས་པ་དང་བརྟན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྟོ་པ་འབྲུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། མི་སྟོ་པའི་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་ནི། བྱུང་ཆུབ་ཆེ་ལ་འདུན་པ་རབ་དུ་དྲག་པོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ལྟེ་རྒྱ་དེས་མི་སྟོ་པ་དབྱེ་པ་ནི་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་མི་སྟོ་པ་དེ་ནི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་རྣམས་ལ་ནི་འདི་ལྟར་མོས་སྟོན་དུ་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་སེམས་མ་ཐོབ་པས་སྐབས་སྐབས་སུ་སྟོ་པའང་འབྲུང་བས་མི་སྟོ་པ་ཡོངས་

ལུ་མ་ལྷོ་གསལ་པ་དང་། ས་པ་དུན་དུ་སྒྲོ་བ་གཏན་མི་འབྱུང་བས་ཡོངས་ལྷོ་གསལ་པ་དང་། དག་པའི་ས་གསལ་དུ་འབད་མེད་ལྷོ་གསལ་དུ་མིན་དུ་ལྷོ་གསལ་པ་སྒྲོ་བ་གསལ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །པའི་པ་བསྐྱེད་བཅོས་སེས་པ་
 བྱི་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བརྒྱན་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་སེས་པ་ཉིད་ནི་རིག་པའི་གནས་ལུ་སེས་པ་ལ་བརྒྱུད་དེ་དེ་ལ་གཙུག་ལག་སེས་པ་ཡང་ཟེར་རོ། །རིག་པའི་གནས་ལུ་ནི་སྒྲུབ་བཤད་པ་ལྷོ་རྒྱུད་རིག་པ་དང་། ཉམ་འམ་རྟོག་
 བའི་རིག་པ་ནི་ཚད་མ་སྒྲེ་རྒྱུ་ལྷོ་གསལ་གྱི་རིག་པ་འདྲ་དེ་ལོ། །པར་སྒྲོ་བ་ལྷོ་གསལ་སྒྲེ་རིག་པ་དང་། བཟོ་ཡི་རིག་པ་དང་། གསོ་བའི་རིག་པ་ལུ་པོ་དེ་དག་པའི་བསེས་གཉེན་སྒྲོ་བ་དཔོན་མཁས་པ་ལས་ལེགས་པར་ཉན་ཅིང་
 དོན་ལ་བསམ་བསའེས་པ་རྟེན་པར་བྱས་ནས་གཞན་ལའང་སྒྲོ་བ་པར་བྱེད་དེ་སེས་བྱའི་གནས་མཐའ་དག་རིག་པའི་གནས་ལུ་སྒྲུབ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་སེས་བྱ་མི་སྒྲོ་བ་པ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ན་ཐམས་
 ཅད་མཁུ་བའི་ཡེ་སེས་འདོད་པའི་བྱིར་དེ་ལྷོ་བསྐྱེད་བཅོས་སེས་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་གོ། །རིག་གནས་ལུ་སེས་པ་ཅོམ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་མེད་ཀྱང་། པའི་ལ་སྒྲུག་པ་རྒྱལ་པ་དུག་གི་སྒྲོ་བ་སྒྲུག་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་རྒྱལ་སྒྱི་གནས་ལུ་རིག་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་སེས་པ་ཉིད་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་སོ། །དེ་གང་ཞེན་དང་པོ་གཞི་ལྷོ་དངོས་པོ་ནི་རིག་པའི་གནས་ལུ་པོ་དེ་ཉིད་དེ་ཉན་ཐོས་རྒྱལ་སྒྲུག་རང་ཉིད་ཐར་པའི་དོན་དུ་ནང་རིག་

༡༩། །པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གིས་བསྟན་དོན་རྣམས་ཀྱང་ཆེད་ཆེར་མི་བྱེད་ན་རིག་གནས་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས་སོ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྣམ་པ་བམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡི་གེས་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་གེས་བྱ་བྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་མཐའ་དག་ལ་ཡང་རང་ཉིད་སྟོབ་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ།
ནང་རིག་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དང་། རྗེད་བྱེད་མིང་ཆེག་གི་རང་བཞིན་རྒྱུན་དང་རྣམ་དབྱེ་སྤྱར་ཚུལ་དང་། ཡི་གེ་བསྟན་བཤམ་དང་དབྱེ་བསྟན་ལ་སོགས་པ་བརྒྱ་སྟོད་པའི་གཞུང་ལས་ཇི་སྟན་བསྟན་པ་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྟོར་
བ་ལ་མཁས་པས་ངེས་པའི་ཆེག་བཟང་པོ་དང་ལྟན་པས་སྐྱ་རྒྱར་མ་ཆག་པར་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། དོན་དེ་ཡང་མངོན་རྗེས་ལུང་གི་ཆོད་མ་དང་མཐུན་པར་བསྟུབས་ཏེ། ཆོད་མ་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱོགས་སུན་འབྲིན་པ་དང་།
ལྟན་པའི་ཕྱོགས་བསྟུབ་པའི་སྟོན་ས་དོན་ལ་མི་འཕྲོག་པའི་ངེས་པ་བསྟེན་པ་དང་། གསོ་བ་རིག་པས་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནད་མཐའ་དག་ཞི་ཞིང་ཁམས་སྟོམས་པ་དང་། རིང་དུ་འཚོ་བའི་ཐབས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་
ལ་ཕན་པའི་བཟོའི་རིག་པའི་གནས་རྣམ་པ་སྟོ་ཆེགས་རང་གིས་བྱས་ནས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། ཚུལ་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་རང་རབ་དུ་སྟོན་ནོ། །མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་གཞན་དོན་གཉིས་བསྟུབ་པའི་བྱིར་།

ཐོག་མར་རང་ཉིད་ཀྱིས་རིག་པའི་གནས་ལཱའི་བསྟན་བཅོས་སམ་གཙུག་ལག་གི་གཞུང་ཉིད། ཐོས་པ་དང་། ཐོས་པ་བཞིན་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པ་དང་། ཆོག་ཁ་ཉོན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་དོན་གང་དང་གང་ཡིན་པ་
 ལ་ཡིད་ཀྱིས་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དང་། དོན་མ་ཙོར་བར་ཁོང་དུ་ཁུད་པས། ལེགས་བཤད་ཉེས་བཤད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་འདུལ་བཞིན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་གཞིར་མ་དངོས་པོའི་སྒོ་ནས་འཕགས་ཚུལ་ཡིན་ནོ།
 གཉིས་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་འི་སྟེང་པའང་རང་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པས་འཕགས་པ་དང་། བྱེད་ལས་ནི་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཙམ་གྱི་ནང་རིག་པ་ཤེས་པས་རང་དོན་སྐྱབ་པའི་ལས་བྱེད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནང་རིག་པ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་མ་ཁས་པར་བྱས་ནས་རང་ཉིད་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་ཅིང་། གཞན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་
 རྣམས་ལ་འདུལ་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་ལས་བྱེད། གཞན་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་ལ་འདུལ་དེ་དང་དེའི་ཐེག་པ་སྟོན་པའི་ལས་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཏན་ཆོག་ས་རིག་པ་སོགས་གཞན་བཞིས་ཀྱང་གཞན་ལ་ཡན་པར་བྱེད་ཅིང་བསྟན་
 བཅོས་དེ་དག་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ལས་བྱེད་པས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །མཆོན་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ནང་རིག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོན་པ་སོགས་བསྟན་བཅོས་ཁྱད་དུ་ཞིག་མཉན་ནས་དེ་ཡི་ཆོག་འཛིན་

མཁུ་ལྟ་བུ་ལྟོས།

ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཡང་རུང་ངོ་། །དེ་ལ་དབང་བར་འགོ་བ་ལ་སྟགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་དབང་གིས་གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་གནས་ལཱ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་
ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཁུན་པས་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའོ། །གཟུངས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྒྲུབ་ཆོ་རབས་གིན་རྒྱུ་མང་པོར་གནས་ལཱ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོག་དང་དོན་མི་བརྟེན་པར་
འཛིན་པས་གནས་ལཱ་རིག་པས་བསྐྱུས་པའི་གསུང་རབ་དམ་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །དེའི་བྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྟན་བཅོས་གིས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་
ཆོ་འབྲུལ་དང་། ཀུན་བརྟེན་པའི་ཆོ་འབྲུལ་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འབྲུལ་གསུམ་དང་ལྟན་པས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བརྟེན་སྟོན་སྟགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་། གཙོ་བོ་ནང་རིག་པ་སྟེ་དམ་
པའི་ཆོས་མཐའ་དག་འཛིག་རྟེན་རྒྱུ་ནམ་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་བསྟན་བཅོས་གིས་པའི་བྱེད་ལས་སོ། །ལཱ་བ་འཛིག་རྟེན་གིས་པ་ནི། བརྟེན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གིས་
པ་ཏིང་ནི་ལུས་ཀྱི་རྩལ་གིས་པ་དང་དག་གི་རྩལ་གིས་པ་དང་། ཡིད་དག་གིས་བདེན་པ་བཞི་གིས་པ་ནི། གཞན་འཛིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་དང་མཉམ་པའམ་མཁུངས་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལས་

ཕྱེད་

མཁའ་འགྲུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལྟར་སྟེ།

༡༡། །གཞན་པ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་དག་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའོ། །གལ་ཏེ་གཞན་དག་འདི་སྒྲུལ་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྒྲོད་སེམ་པ་ལུས་ངག་གི་ཚུལ་གཞན་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ལྷང་ཡོད་ལ། བདེན་བཞི་སེམ་པ་ཉན་རང་ལ་ལྷང་ཡོད་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་འཇིག་རྟེན་སེམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་དེ་ནི་སེམས་ཙན་གཞན་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་གིན་དུ་ཆེ་འོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་སེམ་པ་ནི་རྒྱལ་པ་གསུམ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྒྲོད་སེམ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་འབྱུང་པ་སེམ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་འགགས་པ་སེམ་པའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྒྲོད་སེམ་པ་ལ་ལྷང་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པའི་ལུས་གྱི་ཐ་སྒྲོད་དང་ངག་གི་ཐ་སྒྲོད་གྱི་ཚུལ་སེམ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ཉིད་གང་ཞེ་ན་བརྟན་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པ་ནི་ལུས་གྱི་ཚུལ་ལུགས་ནི་རྟག་དུ་མཆོག་དམན་བར་མ་འེགང་ཐག་སུ་ལ་ལྷང་བཞིན་ཁྱོ་གཉིས་མེད་པར་འཇུག་པའི་མདངས་གྱིས་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་གུས་སེང་དགའ་བའི་རྒྱལ་པ་སྟོན་པས་གཞན་མགུ་བར་བྱེད་པའོ། །ངག་གི་ཆོག་ཡིད་དུ་མི་འཐད་པ་མེད་པར་འཇམ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བས་ལེགས་པར་འོངས་སམ་ཞེས་སྟགས་དྲང་ཞིང་འཇེབ་པ་གསོང་པོར་སྒྲུབ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་གྱི་དགོས་པ་ནི། ལུས་གྱི་ཚུལ་གཞན་གྱི་ཡིད་དང་མཐུན་པར་བྱས་པས་སེམས་ཙན་རྒྱལ་པ་བདེན་པ་སེམ་པའི་སྟོན་དུ་བྱུང་།

འགྲུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལྟར་སྟེ།

བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དག་གིས་དམ་པའི་ཚེས་བསྟན་པས་དམ་པའི་ཚེས་བསྟན་པ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལུས་དག་གི་ཐ་སྟང་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ལུགས་སེས་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱིས་ནི་འཛིག་རྟེན་འདི་དག་གང་ལས་བྱུང་བ་དང་།
 གང་གིས་རུབ་པ་སེས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་དོན་སེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་སྟག་བསྟེན་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི། ལྟོད་དང་བརྟུང་གི་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་དེ། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་
 གི་བདེན་པས་འབྲས་བུ་སྟག་བསྟེན་ལ་བདེན་པ་གྲུབ་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་རུབ་པ་ལམ་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། ལམ་གྱིས་བདེན་པས་ཀུན་འབྱུང་སྒྲུབ་ས་
 པ་ན། འབྲས་བུ་སྟག་བསྟེན་ལ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་འགག་པའི་ཕྱིར་གང་ཏུ་འགག་པའི་གནས་འགོག་བདེན་དང་། གང་གིས་འགག་པར་བྱེད་པ་ལམ་བདེན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སེས་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་
 སེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་འབྱུང་བ་སེས་པ་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་དང་། རུབ་པ་སེས་པ་དག་པའི་གཞན་དབང་སེས་པ་དང་། བདེན་རྣམ་བུ་དུག་གི་བདག་ཉིད་རྣམ་ཐར་སྒྲིག་སུམ་སེས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་
 སེས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་སྟག་ཀུན་ནི་བ་དང་། འགོག་ལམ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོ་ལྟན་བྱུང་སེམས་རྣམས་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ལ་རང་གཞན་སྟོར་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་སེས་པའི་ལས་སོ། །

བྱིར་རྟོན་པ་བཞི་བརྟན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ནས་གཙུག་ལག་བསྟན་པའི་ཆོས་དེ་ལ་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་སོ་སོའི་ངག་ཙམ་ལ་མི་རྟོན་པ་ནི་ཆོས་ལ་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་པ་དང་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་དེ་
 ལ་ཡང་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་པ་དང་མ་ནི་བསམ་བྱ་ཞིང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོངས་པ་ཅན་རྣམས་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་དེར་མི་གསུང་བར་དོན་ལ་རྟོན་གྱི་ཆོག་ལ་མི་རྟོན་པ་དང་ནི། དོན་དེ་ལ་དྲང་དོན་དང་
 དེས་དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་དེས་པའི་དོན་གང་ཞིག་མཐར་ཐུག་དཔྱེད་བྱེད་གྱི་ཆོད་མར་ལྷན་པ་ལ་རྟོན་པ་ནི། དཔེར་ན་གང་ཟག་དང་སྤང་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དག་དྲང་དོན་དང་། དའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེས་
 པའི་དོན་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་རྣམས་དང་། དེ་ཡི་དགོངས་པ་འབྱེད་པ་རྒྱལ་ཆོབ་བུམས་པ་དང་། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟ་སྟུབ་དང་ཐོགས་མེད་ལྟ་བུ་བྱིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཟབ་མོ་གཉིས་སུ་མེད་པ་
 བསྟན་པ་བཞིན་དུ་དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་དེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་དང་། དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དེ་ཡི་ཡང་དོན་སྐྱི་ཙམ་ཡིད་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་རྣམ་པར་གཤམ་པ་བརྟན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གསུང་འཛིན་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་
 ལ་མི་རྟོན་པར། གསུང་འཛིན་དང་བྱལ་བས་བརྟོད་དུ་མེད་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་དོན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་གཤམ་ཐོབ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་རྟོན་པ་ནི། རྣམ་གཤམ་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་གཤམ་ལ་རྟོན་པའོ། །ཡང་སྟོ་གྲོས་མི་

མ་མཐོང་ཐུ་ཉིས་པ་བྱུ་དཀ་དཀྱི་ཡི།

༡༡། །ཟད་པའི་མདོ་ལས། གང་ཟག་དང་ཚོས་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་གང་ཟག་ལ་རྟོན་པ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཚོས་ཉིད་ལ་རྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚིག་ནི་འཛིག་རྟོན་པའི་
ཚོས་དང་། རྟོན་ནི་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཞེས་དང་། ཡང་ན་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཚོས་རྣམས་ནི་ཚིག་གམ་ཚོས། རྟོན་དམ་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མདོ་གང་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དེ་ནི་
དྲང་རྟོན་གྱི་མདོ་ཞིང་དང་། འབྲས་ལུ་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དེས་རྟོན་གྱི་མདོ་ཞིང་དང་། ཡང་ན་ཀུན་རྫོབ་བསྟན་པ་དྲང་རྟོན་གྱི་མདོ་དང་། རྟོན་དམ་བསྟན་པ་དེས་རྟོན་གྱི་མདོ་ཞིང་། རྣམ་པར་སྟེན་པ་གང་ཞེན་འདོད་ལམས་
པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་སྟེན་ནི་གཟུགས་གྱི་ལུང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཟུགས་ལམས་པའི་རྣམ་སྟེན་ཚོར་ལུང་དང་། གཟུགས་མེད་འོག་མ་གསུམ་གྱི་རྣམ་སྟེན་འདུ་སྟེན་དང་། སྤྱིད་རྩེ་པའི་རྣམ་སྟེན་འདུ་བྱེད་ལུང་པོ་
ལ་བརྟེན་པ་ཞིང་། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་སྟེན་པ་གནས་པ་གཟུགས་ལ་སྟོགས་པ་བཞིར་ཉེ་བར་འགྲོ་ཞིང་གནས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྟེན་པ་དང་། ལུང་པོ་བཞི་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་སྟེན་པ་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་པ་ཉིད་དུ་སྟེན་ནས་རྣམ་པར་
སྟེན་པ་ཉིད་དུ་མི་རྟོག་པ་ཡི་སྟེན་སུ་གསུངས་སོ། །རྟོན་པ་བཞི་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། གང་ཟག་ཁ་ཅིག་རང་གི་ཞེ་འདོད་དང་བསྟན་ཏེ་འདི་ནི་སངས་རྒྱུས་གྱི་དགའ་མ་ཡིན་ལ་ཡང་དག་པའི་ཚོས་མ་ཡིན་ན་ཞེས་ཡང་དག་པ་

ལས་འཇུག་པ་མཐིང་དགོངས་འབྲེལ་སྟོན་

ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་ཚེས་གུང་སྟོང་པ་འཁམས་སྟོང་པ་སྟངས་པའི་ཕྱིར་རྟོན་པ་དང་པོ་དང་། བ་དང་མ་བསད་པ་སྟགས་ཀྱི་ཚེ་མི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་འཛིན་པ་སྟངས་ཕྱིར་གཉིས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སོ་སོ་སྟེ་པོའི་གང་ཟག་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཙུང་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་གང་ཟག་ཞེས་དང་། གང་ཟག་གཅིག་འཛིག་རྟོན་དུ་སྟུང་ན་འཛིག་རྟོན་གུན་ལ་ཐུན་པ་དང་བདེ་བར་འགྱུར་རྟེ། གང་ཞེ་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དུང་དོན་གུན་
 རྟོན་གྱི་དོན་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མ་གཅིག་པར་གང་ཟག་ནི་རྩ་སྟེ་ཕོད་དོ་ཞེས་ལོག་པར་གྱུར་པ་ལྟ་སྟུང་དོན་ལ་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་བཟུང་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་གསུམ་པ་དང་། ཟབ་མོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་སོ་སོ་རང་
 རིག་པའི་ལོ་གསེག་གྱི་སྟོང་ལུང་ནི་བརྟོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། གསུང་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་སྟེ་ཚེགས་པས་བསྟུང་པའི་རྣམ་པར་གསེག་པའི་སྟོང་ལུང་དུ་གྱུར་པའི་བརྟོད་པ་དང་བཙུང་བ་དག་དུ་གྱུར་པ་
 དགག་པའི་ཕྱིར་རྟོན་པ་བཞི་པའོ། །དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོན་པ་བཞི་བཤད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་རྟོན་པ་བཞི་དགག་པར་བསྟན་པ་ཡོན་ཏོ། །རྟོན་པ་བཞིའི་བྱེད་ལས་སམ་ཡོན་རྟོན་ནི། རྟོན་པ་དང་པོ་དང་ལྔ་ན་ན་
 གསུང་རབ་གྱི་ཚེས་ལ་མོས་པ་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པས་ཚེག་གི་དོན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་པ་དང་། གསུམ་པས་དུང་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དེས་པའི་

༡༡། །དོན་གྱི་མདོ་ཐེ་ལས་ཇི་བཞིན་བསྟན་པ་དག་པའི་བསེས་གཉིན་གཞན་ལས་ཐོས་པ་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། བཞི་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས།
བརྟན་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནམ་ཡང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བརྟན་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་བསྟན་པ། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། དག་མི་དག་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྟགས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
དུ་མ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གཅིག་ལ་འད་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཡོད་པ། མ་རིག་པ་ལ་ཡང་མིང་གཞན་གཏི་མུག་དང་རྗོདས་པ་དང་མི་ཤེས་པ་དང་། མུན་པ་དང་མུན་ནག་ཅས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡེ་ཤེས་དང་།
ཤེས་རབ་དང་། རིག་པ་དང་། སྟོ་གྲོས་དང་། ལྷུང་བ་སྟགས་སུ་བརྟགས་པ་ལྟ་བུ། མིང་དང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་པ་དང་ནི། མིང་དེ་དག་གི་དོན་གང་ཡིན་པ་རང་དང་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པ་དོན་སོ་
སོར་ཡང་དག་པ་རིག་པ་དང་། མིང་དེ་ཡང་ཡུལ་གཅིག་གི་སྐད་ཅུ་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་སོ་སོའི་ངེས་པའི་ཆོག་ལྟ་དང་སྒྲུ་དང་མི་དང་དྲི་བ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་སྐད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཡི་གེ་འདུས་པ་ལས་མིང་མིང་འདུས་པ་ལས་
ཆོག་། ཆོག་དེ་ལ་དོན་གྱི་འདུག་པ་གསལ་ཕྱིར་ཕྱད་གྱི་སྒྲིན་ནི་ལྟར་སྟོར་པའི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པ་ནི་ངེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་འོ། །སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་གང་དྲིས་པ་ཐམས་

ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་ལུང་སྟོན་པ་དང་། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལན་ཐེབས་པ་དང་། ཆོས་གཅིག་གི་དོན་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་བཤད་ཀྱང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཡི་ཤེས་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལྟར་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་
 རིག་པ་བཞི་པོ་ཇི་ལྟ་བཞིན་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་བཞི་པོ་ཉན་རང་དང་མཚུངས་པ་མེད་པར་འདོད་དོ། །ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་པོ་འདིས་ཡང་དག་རིག་བཞིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །
 དེ་བཞིའི་གྲངས་ངེས་ནི་བསྟན་པ་ལ་ནི་སོགས་ཆོག་ས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་ནི་རབ་དུ་བརྩོན་པའི་ཆེན་། གང་ཞིག་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་། གང་གིས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི། འདི་
 ལྟར་ཆོས་དང་དོན་ནི་གཉིས་པོ་དག་གང་ཞིག་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གང་གིས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་ངེས་པའི་ཆོག་དང་ཤེས་པ་ཡི་རང་བཞིན་སྟོབས་པ་གཉིས་པོ་ཁོ་ནས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ནི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དང་།
 དེའི་དོན་ནི་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སམ་སྟོ་བརྟན་འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་ན། ཆོས་གང་ཞིག་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་དང་། དེའི་འོག་དུ་དེ་ཉིད་ཞིབ་དུ་སྟེ་སྟེ་བཤད་པ་ནི་ཆོས་
 སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ་ཞེས་སུ་བཤད། ངེས་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པས་ནི་རྣམ་པ་གྲུན་དུ་ཆོས་དང་དོན་གཉིས་ཀ་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུལ་སོ་སོའི་སྐད་གང་གིས་བརྗོད་འབྲུད་པར་འགྱུར་པའི་སྐད་དེ་དང་

༡༡། །དེའི་སྒོ་ནས་མིང་དང་དོན་གཉིས་ཀ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །སྒྲིབས་པས་ནི་ཆོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་འདོད་དྲིས་བེད་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་དོན་དུ་བརྒྱུད་པ་ལ་ལན་འདེབས་པའི་བྱིར་སོ་སོ་ཡང་དག་
ཟེག་པ་བཞི་དུ་གྲངས་པེས་ཀྱི་ལཱ་དང་གསུམ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་ནི་མཉམ་བཞག་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་སོ་སོ་རང་གིས་ཟེག་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་དེའི་བྱིས་སམ་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་
ཆོས་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞི་པོ་རབ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཆོག་རྒྱུད་འདི་གཉིས་ཡང་དག་ཟེག་བཞིའི་པེས་ཆོག་དུ་བཤད་དེ། བྱ་ཉི་མོ་བེད་ཞེས་པ་བྱ་ཉི་མོ་སོ་སོ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོ་རང་ཟེག་པ་ལ་
བྱའོ། །སོ་ནི་ཡང་དག་པ་ལམ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་བྱ་སྟེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །བེ་ཉི་མོ་ཤེས་པ་སྟེ། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ་མངོན་སུམ་བྱས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཛིག་རྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། ཆོས་དང་དོན་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་བསྟན་
ནས་གོ་ཞིང་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་དག་ཟེག་བཞིའི་བྱེད་ལས་ནི། ལུང་ཁམས་སྟེ་མཆོང་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཐབ་མོའི་དོན་མཐའ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར། སོ་སོ་ཡང་དག་ཟེག་པ་ཞེས་སུ་རྣམ་པར་བརྗོད་དོ། །བརྒྱུད་པ་ཆོག་ས་གཉིས་ནི། ལུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་ས་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་གཉིས་ནི་ཉན་རང་དང་མཚུངས་པ་མིད་པ་ཡིན་

ཏེ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཡེ་སེས་ཀྱི་ཆོག་ས་ནི་ཕྱོགས་བརྩའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བལྟའོ། །ཉན་ཐོས་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཡེ་སེས་ཀྱི་ཆོག་ས་ནི་ཡུངས་འབྲུ་ཕྱིན་ལུས་ཟོས་པའི་ནང་གི་ནམ་
 མཁའི་ཕྱོན་ཙམ་དུ་བལྟའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཕྱོགས་བཞིའི་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱ་ལྟ་བུར་བལྟའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་ནི་བའི་རྒྱུ་རྗེས་ཀྱི་རྒྱ་ལྟ་བུར་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
 ཆོག་ས་གཉིས་པོ་དེའི་མཐུས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་ས་ལའོར་བར་སྟེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཆོན། གཅིག་གིས་ཞེས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཀྱིས་ལའོར་བར་མདོན་བར་མཐོ་བ་བྱང་དུ་འཕགས་པ་བརྒྱ་ཕྱིན་དང་ཆངས་
 པ་ལའོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི་འབྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཆོག་ས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་གྱིས་ཞེས་པ་ཡེ་སེས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཀྱིས་ལའོར་བར་གནས་པ་ན་ཡང་ལའོར་བའི་ཉེས་པ་ལས་དང་ཉན་མོངས་པས་གོས་པ་མེད་
 བར་ལའོར་བར་འཇུག་གོ། །ཆོག་ས་གཉིས་གང་ཞེ་ན་ཆོག་ས་གཉིས་ཀྱིས་ཐར་ཕྱིན་དུག་བཟུས་ཤིང་ཐར་ཕྱིན་དུག་གིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་བཟུས་ཏེ། ཡོངས་སྟོང་ཕུན་སུམ་ཆོག་ས་པར་བྱེད་པ་སྟེན་པ་དང་། ལྟ་དང་མིའི་ལུས་རྟེན་
 ཕུན་སུམ་ཆོག་ས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་རྒྱལ་ཕྱིམས་དང་གཉིས་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཡིན་ལ། ཐ་མ་སེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཡེ་སེས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་ཉན་མོངས་པས་

དཔེས་པོ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་གཏོགས་སོ། །ཐུ་དང་རྩེན་གང་གིས་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ། དགོ་བའི་བཤེས་བསྟེན་པ་དང་། འགྲོགས་པ་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་ཚོས་ཉན་སོགས་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བསྟུང་། ཚོགས་ཀྱི་ངེས་ཚིག་ནི་དུས་རྒྱུན་དུ་བསྒྲོམ་པ་ཐོབ་ནས་ནི་དགོ་བ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སྤྱི་བྱ་ར་ཞེས་པའི་སྤྱི་ཚེ་ས་རང་རྩེ་སྒྲུབ་ལས་རྒྱུན་དུ་ཞེས་དང་། ལྷ་ཚེ་ལྷ་པོ་ན་ཞེས་པ་
 བསྒྲོམ་པའི་དོན་དང་། ར་ཚེ་ལྷ་རྩ་ར་ཞེས་ཀྱན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་ཏེ། རྩེན་སོགས་ཐར་ལྷེན་དུག་གི་དགོ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྒྲོམ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྲུམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཚོགས་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་
 བརྟན་པའི་ཚོགས་གཉིས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཀྱན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ནི་བྱེད་ལས་སོ། །ཚོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་སོ་སོའི་སྒྲེ་བའི་དུས་ནས་འཇིག་རྟེན་ཚོས་མཚོག་མན་ཆད་ཀྱི་མོས་སྦྱོང་གི་སའི་ཚོགས་
 བསགས་པ་ནི་ས་དང་པོ་ལ་འཇུག་ཅིང་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསགས་པ་དང་། ས་གཉིས་པ་ནས་དུག་པའི་བར་གྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ནི། ས་བརྟན་པ་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་
 མའོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྒྱལ་པ་སྤྱི་ཚོགས་ལ་དོན་ཐ་དད་པར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་མི་རྟོག་པས་ན་མཚན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བརྟན་པ་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི། ས་བརྟན་པ་དང་དགུ་པར་ཚོགས་གཉིས་

༡༩། །ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དང་། ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པར་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་ཚབ་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་ས་བརྒྱ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བརྒྱ་པར་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་ནི་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྟན་པ་བྱང་སེམས་རྣམས་དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་ནི་ལྷ་བ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྒྲུལ་བའམ་ལམ་གྱི་དོ་བོ་ལ། རྒྱས་པར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བརྟན། བསྐྱེད་ཏེ་ནི་ལྷན་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ལས། དང་པོ་བྱང་རྒྱལ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཚོས་སུམ་རུ་རུ་བརྟན་པོ་སྡེ་ཚན་བརྟན་དུ་བསྐྱེད་པའི་དང་པོ། གྲོ་ལྷན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཚོས་དྲན་པ་ནི་བར་བཞག་པ་བཞི་བསྒྲུལ་པ་ནི། རྣམ་པ་བརྒྱ་བཞི་ཡིས་ཉན་རང་གི་བསྒྲུལ་པ་དང་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དྲན་པ་ནིར་བཞག་བསྒྲུལ་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་ཉན་རང་ལས་བྱང་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱ་བཞི་པོ་གང་ཞིན། ཉེན་གྱི་རྣམ་པ་བྱང་ལྷགས་པ་དང་། གཉིན་པོ་ཡིན་རྣམ་པ་བྱང་ལྷགས་པ་དག་དང་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཇུག་པ་ཡི་རྣམ་པ་བྱང་ལྷགས་པ་དང་། ཞེས་བྱང་ལྷགས་པ་ཞེས་པ་འོག་མ་གྱུན་ལ་དོན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དམིགས་པ་དང་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་པས་རྣམ་པ་ཡིས་བསྒྲུལ་པར་བྱང་པར་དུ་འཕགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་།

ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུ་པའི་རྣམ་པ་ཁྱད་ལྷགས་པ་དང་། ཚད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཕམ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་ཁྱད་ལྷགས་པ་དང་། མཆོག་གི་རྣམ་པ་ཁྱད་ལྷགས་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲུལ་པ་དང་། འབྲས་སུ་ཐོབ་པ་འཕམ་ཡང་དག་
 པར་འབྲུག་པའི་རྣམ་པ་ཁྱད་ལྷགས་པ་འདྲ་སྒྲུལ་ལས་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཏེ་དེ་ལྟར་བརྒྱུ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའོ། །དེ་དག་གི་དོན་གང་ཞིན། རྟེན་ནི་ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བསྒྲུལ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 རྟེན་སྟོང་གསུམ་ཉན་སེམས་སྒྲུལ་པར་བྱེད་ལ། བྱང་རུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བསྒྲུལ་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྟེན་སྟོང་ཐོས་པས་མ་བསྒྲུལ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རྟེན་གྱི་རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཁྱད་ལྷགས་པའོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་ལུས་མི་གཙང་བ། ཆོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ། སེམས་མི་དྲག་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བཞི། གཙང་བ་སྟགས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་པ་ཞིའི་གཉེན་པོར་བསྒྲུལ་
 པ་ཡིན་ལ། བྱང་རུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ལུས་ལ་སྟགས་པ་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས། གཙང་མི་གཙང་། བདེ་མི་བདེ་སྟགས་ཀྱི་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྒྲུལ་
 པའོ། །དེ་ལྟར་ལུས་སྟགས་བཞི་ཡི་རང་བཞིན་སྟོང་པར་ཤེས་པ་དེས་རིམ་པར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གུན་འབྱུང་འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་སྟེ་དབུས་མ་ཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འཇུག་པ་ཁྱད་འཕགས་

༡། འོ། ཉན་ཐོས་རྣམས་རང་ཉིད་བདེན་བཞི་ལ་འཇུག་ཕྱིར་དྲན་ཉེར་བཞི་བསྒྲམས་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྒྲམས་པས་བྱང་ཞུགས་པའོ། །དམིགས་པའི་བྱང་པར་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་རྒྱད་ཀྱི་ལུས་སྟགས་ལ་གཙོ་བོར་དམིགས་ནས་བསྒྲམས་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སྟགས་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲམས་པས་བྱང་ཞུགས་སོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བྱང་པར་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལུས་མི་གཙང་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟགས་གཉིན་པོའི་མཚན་མའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་སྤང་གཉིན་གྱི་མཚན་མར་མི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བྱང་ཞུགས་སོ། །ཐོས་པས་བྱང་པར་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལུས་མི་གཙང་བ་དང་ཚོར་བ་སྟག་བསྟེན་ལ་སྟགས་དེ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲམ་པ་ཡིན་ལ་འབྲས་སུ་ཡང་སྤང་བོ་རྒྱན་ཆད་པ་ཅམ་ཐོབ་པོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་དེ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། མི་འབྲལ་བ་གཉིས་ཀའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་གྱི་ལུས་སྟགས་རང་བཞིན་མེད་པས་འབྲལ་མི་འབྲལ་གཉིས་ཀར་མི་དམིགས་པ་བསྒྲམ་པས་འབྲས་སུ་ཐོབ་པའི་ཚོན་ཡོངས་སུ་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དང་མི་འབྲལ་ལ། མ་དག་པ་ལས་ཉོན་གྱིས་ལུས་སྟགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་པས་བྱང་ཞུགས་པའོ། །རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བྱང་པར་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་པ་ཉེར་བཞག་བསྒྲམ་པ་ནི་ཡར་བྱིན་དུག་དང་།

རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་སྟེ། ལུས་ལ་སྟོགས་པ་བཞི་པོ་སྐྱུ་མ་ལྟར་སྐྱུ་དང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་ལུས་དང་ཡོངས་སྟོང་གྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཆགས་པས་སྐྱུ་ན་པ་གཏོང་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་ནོ། །ལུས་
 ཡོངས་སྟོང་ལ་མ་ཆགས་པས་རྒྱལ་བྱིས་ས་རྒྱལ་དག་ལེན་ཅིང་སྐྱུ་དང་བ་དང་། རྒྱལ་བྱིས་ས་དག་པ་ལས། དེག་པ་ལ་སྐྱུ་ར་མི་བཅེག་པ་སྟོང་གི་ཆོས་བཞི་དང་ལྟན་པའི་བཟོན་པ་ལ་གནས་པར་བྱེད་དོ། །བཟོན་པ་དང་
 ལྟན་པའི་སྒྲོན་ས་པར་སྐྱུ་ན་པ་སྐྱུ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་སྐྱུ་བ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་དོ། །བརྩོན་འགྲུས་ལ་གནས་པས་སེམས་རྒྱལ་པར་མི་གཡོང་བའི་བསམ་གཏན་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་ལ། མཉམ་
 པར་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་སེམ་རབ་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པས། དེ་ལྟར་པར་སྐྱུ་ན་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་ལ་ཉན་ཐོས་རྒྱལ་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ཅམ་
 བསྒྲོམ་གྱི་དེ་ལྟ་བུའི་པར་སྐྱུ་ན་པ་ལ་ལྟན་མེད་པོར་གྲོམས་པར་མི་རུས་སོ། །རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་བྱུང་པར་ནི། ལུས་ལ་སྟོགས་པ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ཅམ་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། ཉན་རང་གི་ཡང་བསྒྲོམ་མོད་ཀྱི་དེ་ལས་
 བྱུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པར་འཇགས་པ་ལ་རང་གནས་ནས། གཞན་འཛིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་ལ་སོ་སོའི་སྟོང་མ་ཐུན་པར་དེ་དག་གི་དྲན་ཉེར་བསྒྲོམ་རྒྱལ་སྐྱུ་ན་པར་བྱེད་པས་གཏུལ་བྱ་གུན་གྱི་

༡༡། །རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་བྱུང་པར་དང་། ཡོངས་སེས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ལུས་སྒྱུ་མའི་སྒྱུར་བ་ལྟར་སྒྱུར་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཚོར་བ་ནི་རྗེ་ལམ་གྱི་བདེ་སྒྲུག་ཚུང་བ་ལྟར་ཚུང་ཡང་དེ་ལ་
 དཔོན་པོ་རང་མཚན་པ་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱུང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོ་བྱུར་བ་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲིན་
 དང་ཁྱལ་སྒྱུ་བྱུང་པ་དང་། དེ་དྲུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་གསེས་ལ་མ་ཡིན་པར་རྟོན་གྱི་དབང་ལས་སྟོ་བྱུར་སྒྱུར་བ་སྒྱུར་བ་རྣམས་ལྟ་བུར་སེས་པས་ལུས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་སེས་པ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་སོ། །སྟེ་བའི་བྱུང་
 པར་ནི། ཉོན་ཐོས་ཀྱི་དུན་ཉིར་བསྒྲེལ་བ་ལའོར་བར་སྟེ་བ་བསྒྲེལ་པའི་སྟེར་ཡིན་ལ། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལའོར་བ་ལ་ཆགས་པའི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་མི་སྟེ་ཡང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསམ་བཞིན་བརྒྱ་ཕྱིན་
 དང་ཚངས་པ་ལའོར་ལོས་སྒྱུར་བ་སོགས་ལུས་དང་ཡོངས་སྟོད་སྒྲུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཟུང་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་པ་སོགས་མི་སྟེ་ལ། སེམས་ཅན་པལ་པ་དམན་པ་དང་དྲུད་འགྲོ་སོགས་སུ་སྟེ་བ་བཟུང་ཡང་
 བྱུང་པ་དང་རྒྱུད་པ་དང་ཉོན་མོངས་མེད་པར་སྟེ་བ་འཛིན་པས་བྱུང་པར་འཕགས་སོ། །ཚད་ཆེན་པོར་བྱུར་པའི་བྱུང་པར་ནི། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་རྣེ་བ་ཡིན་ཞིང་། དུན་ཉིར་བསྒྲེལ་བ་ཡང་རང་

ལྷོ་རྒྱ་ལྷོ་

གཞན་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པའི་ཕྱིར། མོ་མོའི་སྒྲེ་བོའི་དུས་ན་ཡུན་ཐུང་དུར་བསྐྱོམ་པ་དག །འཕགས་པའི་ས་མ་ཐོབ་པས་སྐྱོམ་པ་ཆུང་མོད་ཀྱི། ཉན་རང་གི་དྲན་ཉེར་བསྐྱོམ་པ་ལས་འཕགས་ཤིང་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །མཆོག་གི་རྣམ་པས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་བཞི་བསྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ། འབད་རྩྱལ་མེད་པར་ཡུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ན་ཐུང་སེམས་གཞན་དང་འདྲེས་པ་དང་ཉེ་བར་འདྲེས་པའི་རྣམ་པས་བསྐྱོམ་པ་མཆོག་དུ་གྱུར་པའོ། །ས་བརྒྱད་པ་པའི་ཐུང་སེམས་གཅིག་གིས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་བསྐྱོམ་ས་ན་གཞན་དག་ས་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱོམས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་གྱིས་བསྐྱོམས་ན་བདག་གིས་ཀྱང་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཆ་ནས་འདྲེས་པ་དང་ཉེ་བར་འདྲེས་པ་ཞེས་ཐུ་བ་སྟེ་དོན་གཅིག་དུ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ས་བརྒྱད་པ་ལས་དང་པོར་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་འདྲེས་པ་ཞེས་ཐུ་ཞིང་། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱུ་སྟེ་ས་དགུ་པ་ལམ་ཁྱགས་པའི་བར་ལ་ནི་ཉེ་བར་འདྲེས་པ་ཞེས་ཐུའོ་ཞེས་འགྲེལ་བར་གསུངས། བསྐྱོམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཐུང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བསྐྱོམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྫོགས་པའི་སེས་རབ་ཆེན་པོ་ནས་ཡོངས་སུ་ཐེན་པའི་ཕྱིར་ཉན་རང་གི་དྲན་ཉེར་བསྐྱོམ་པ་ལས་འཕགས་སོ། །

༡༡། །འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་འབྲུག་པའི་བྱད་པར་ནི། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་དྲན་ཏེ་ར་བསྒྲོམས་པས་རྒྱན་ཞུགས་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་ཅིང། བྱད་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་དྲན་པ་ཏེ་བར་བཞག་པ་བཞི་
 བསྒྲོམ་པས་ས་བརྩུ་ཐོབ་པ་དང། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པས་བྱད་པར་དུ་འབགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་བསྒྲོམ་པ་ནི་ཆོགས་བཅད་ལུས་བསྒྲན་ཏེ། བརྒན་པ་བྱད་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྣམས་ཀྱི་
 ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་བཞི་ནི་ལུས་ཅན་གཞན་ཉན་རང་རྣམས་དང་མཚུངས་པ་མེད་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བསྒྲོམ་པ་དང་བསྒྲོམ་བྱའི་ངོ་བོ་དྲན་པ་ཏེ་ར་བཞག་ལ་བྱད་ཞུགས་པས་སོ། །ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་ནི།
 རྟེན་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྦྱེས་པ་མི་སྦྱེད་པ་དང། རྟེན་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྦྱེས་པ་སྦྱེད་པ་དང། དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྦྱེས་པ་བསྦྱེད་པ་དང། དགེ་བའི་ཆོས་སྦྱེས་པ་འཕེལ་བར་བྱ་བའོ། །ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་པོ་གང་གི་གཉིན་
 པོར་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། དྲན་པ་ཏེ་བར་བཞག་པ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉིན་པོར་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱད་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་དྲན་པ་ཏེ་ར་བཞག་ལ། ཏེན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བརྩུ་བཞི་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་
 གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིས་པ་རྣམས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏེན་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མི་ཉན་མི་སེམས་མི་སྒྲོམ་པ་ནི་ཉིས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིན་པོའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉན་

རང་གི་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གི་མཚན་མའི་རྣམ་པ་ཅན་ནས། ས་བརྒྱ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མི་ཐོབ་པ་ཡང་དག་འགྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉེས་པ་ཡིན་པའི་བར་དུ་གེས་པར་བྱའོ། །དེས་ཡང་དག་སྟོང་བའི་དོན་མདོར་
 བསྟུས་ནས་བསྟན་པའོ། །ཡང་དག་སྟོང་བ་དེའི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ལོམ་པ་འདིར་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་ཕྱིན་ལོམ་པ་ལོས་སྒྱར་བ་སོགས་ཀྱི་ལུས་བཟུང་ནས་ལོངས་སྟོང་ཕྱིན་
 ལུས་ཆོགས་པ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོང་པ་ཡི་དུས་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་དེ་དག་གི་ས་མི་གོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ལ་
 འདུན་པ་དང་། གཞོད་སེམས་དང་། གཉིད་རྟགས་དང་། ཆོད་འགྲོད་དང་། ཐེ་ཆོམ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་ལྷ་པོ་དག་ནི་དོར་བ་ཡི་ཆེད་དུ་བསྟོམ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་ཐེག་པ་དམན་པ་དང་ཉན་རང་གི་འབྲས་
 དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དོར་བ་དང་། མོས་སྟོང་གི་ས་ནས་འབྲགས་པའི་ས་དང་པོ་ལ་སོགས་པར་འདུག་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ས་གཉིས་པ་ནས་དུག་པ་མན་ཆད་ལ་གནས་པའི་ས་བདུན་པ་
 མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་གྱུར་པའི་ཉེས་པ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་བསྟོམ་པ་དང་། ས་བརྒྱ་དང་ལུང་བསྟན་པ་ནི་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་སུ་གྱུར་བའི་ཉེས་པ་རྣམས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་སྟོང་བཞི་བསྟོམ་པ་དང་།

༡༡། །ས་དག་པར་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཐོབ་པ་ལ་བར་ཆོད་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱིབ་པ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། ས་བརྩུ་པར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཆོད་དུ་དབང་ནི་བསྟར་པར་བྱ་བ་ཐོབ་པ་ལ་སྦྱིབ་པར་གྱུར་པ་སྦྱང་ཕྱིར་སྦྱང་བཞི་བསྟོམ་པ་དང་། ས་བརྩུད་པ་དང་དག་པ་བརྩུ་པ་སྟེ་དག་པའི་ས་གསུམ་དུ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་རྣམས་དག་པར་བྱ་བ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྦྱིབ་པ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་སྦྱང་བཞི་བསྟོམ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པ་ས་བརྩུ་གཙུག་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ཐོབ་པ་ནི་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཐོབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྦྱིབ་པ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་སྦྱང་བ་བཞི་བསྟོམ་པ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཕྱོ་ལྷན་རྣམས་ནི་མོས་སྦྱོད་ནས་ས་བརྩུ་འི་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡང་དག་སྦྱང་བ་བཞི་པོ་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞིན་པོར་དེ་ལྟར་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནོ། །འི་ལྟར་བསྟོམ་པའི་རྒྱལ་ནི། མདོ་ལས་འདུན་པ་སྦྱོད་དོ། །འབད་དོ། །བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །སེམས་རབ་དུ་འཛིན་དོ། །ཡང་དག་པར་རབ་དུ་འཛིན་གོ་ཞེས་ཆོག་ལྟས་བསྟན་པ་ལྟར་བསྟོམ་སྟེ། དང་པོ་འདུན་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གཞིའོ། །ལྷག་མ་བཞི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་མི་དག་པའི་ཆོས་མ་སྦྱོས་པ་མི་སྦྱོད་པ་དང་སྦྱོས་པ་སྦྱངས་པ་དང་། དག་པའི་ཆོས་མ་སྦྱོས་པ་བསྦྱོད་པ་དང་། སྦྱོས་པ་སྦྱོལ་བར་འདུན་པའི་མོས་པ་ལ་ནི་བརྩོན་ནས་སུ་ཞི་

གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲུབ་པ་ནི། འབད་པ་འཇམ་རྩལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཞི་ལྷག་བསྒྲུབ་པ་འི་དུས་ན་རེས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ཁྱམས་པ་དང་རྒྱགས་པ་འཇམ། རེས་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ཚོད་པ་དང་གཡེང་པ་བྱུང་བ་འཇམ། རེས་དེ་གཉིས་མེད་པར་རྣལ་དུ་གནས་པ་འབྱུང་བས་དེ་དག་གང་དང་གང་བྱུང་བ་དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་པར་བྱས་ནས། ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་། གཞེངས་བསྟོད་པ་འི་མཚན་མ་དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་མཚན་མ་གསུམ་ནི་ལྟར་རིགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་ནམ་མཚན་མ་གསུམ་དང་བཅས་པར་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཚན་མ་གསུམ་འདྲ་བྱེད་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་རྩལ་མོ་ཞེས་པ་འི་དོན་ཏེ། །མཚན་མ་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ས་སེམས་རབ་རྩུ་འཛིན་ཞིང་། ཁྱམས་ཚོད་མེད་པར་རྣལ་དུ་གནས་ན་དེའི་ངང་དུ་མི་བསྐྱལ་བར་ཡང་དག་པར་རབ་རྩུ་འཛིན་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སེམས་ནང་དུ་ཁྱམ་པ་འཇམ་གཉིད་དང་རྒྱགས་པར་གྱུར་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དང་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ནམ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཞེངས་བསྟོད་པ་འི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་ཁྱམ་པ་ལས་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །ནམ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ་གྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་འབྲོས་ནས་ཚོད་ཅིང་གཡེངས་པར་གྱུར་ན་འཁོར་བའི་སྒྲིན་དང་རྣམ་གཡེང་གི་ཉེས་པ་བསམས་ནས་ཚོད་པའི་སེམས་གཞིལ་བར་བྱས་ཏེ་ནང་དུ་ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་

མཛེས་པ་གྲུ་

དུ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་པ་དང་། དཔྱེད་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པའོ། །འདི་བཞི་དང་ལྷན་ན་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་སྟགས་རྩ་འབྲུལ་ལ་དབང་འབྱོར་བས་དེ་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞི་ན་ནི་བདག་ཉིད་དང་ནི་གཞན་སེམས་ཅན་དག་གི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དོན་ཀྱན་འགྲུབ་པའི་བྱིར་སྐྱེ་བས་ཉན་རང་གི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་པའོ། །རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། རྟེན་དང་རབ་དུ་དཔྱེ་བ་དང་ཐབས་དང་མདོན་པར་སྐྱབ་པ་དང་བཞི་ཡིས་སྟོ་ལྷན་བྱང་རུབ་སེམས་དཔའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པར་འདོད་དེ། དེ་ཡང་རྟེན་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་སྟེ། ཚད་མེད་པ་བཞི་གོམས་པས་སེམས་ལས་སུ་རུང་ཞིང་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་པར་གཤམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རབ་དུ་དཔྱེ་བ་དག་དང་ཐབས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། འདུན་པ་དང་བརྩོན་པ་དང་སེམས་པ་དང་དཔྱེད་པ་བཞི་ནི་དོ་བོས་དཔྱེ་བའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཡིད་ཆེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོ་ཞིང་གུས་པར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ལས་སེམས་ཅུ་གཅིག་པའི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་པ་ནི་འདུན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །ཡང་ན་ཡང་དག་སྟོང་པ་བཞི་ལ་འདུན་པའི་སྟོ་ནས་གུས་སྟོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སེམས་ཅུ་གཅིག་པ་ཐོབ་པའོ། །ཡང་ན་ཡང་དག་

མཛད་ཅིང་ཉི་མམ་གྱི་བྱ་དག་རྒྱུན་

༡༡། སྤྱོད་བཞི་ལ་རྟག་སྤྱོད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་སེམས་ཅུ་གཅིག་ཐོབ་པ་ནི་བརྩོན་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན། མདོར་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་འདུན་པ་ནི་རྒྱ་དང་། དེ་ལས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ནི་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དངོས་མོ། སེམས་ནི་ནི་གནས་དངོས་ཏེ་ཆོ་རབས་སུ་མའི་ནི་གནས་བསྒྲུམས་པའི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོ་འདིར་འབད་པ་རྒྱུ་ལས་སེམས་ཅུ་གཅིག་གནས་པ་ཐོབ་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་མོ། འདྲེད་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་སྟེ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་གདམས་ངག་ཐོབ་པ་བཞིན་གཤམ་རབ་ཀྱི་རྩམ་པར་དབྱེ་བས་ཐེ་ཆོམ་བྲལ་ནས་སེམས་ཅུ་གཅིག་ཐོབ་པའོ། མདོར་ན་དམིགས་པ་ལ་ཅུ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་འདུན་བརྩོན་སེམས་འདྲེད་བཞི་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཆོང་བ་ཡིན་མོ། ཐབས་རྣམ་པ་བཞི་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་མི་འགྲུབ་པའི་ཉེས་པ་ལྷ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ཡོད་པ་དེ་དག་སྒྲུབས་འདིར་ཉིང་དེ་འཛིན་འགྲུབ་པའི་ཐབས་རྣམ་པ་བཞིར་བསྟུས་པ་སྟེ། སྤྱོད་པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ནི། དད་པ་འདུན་པ་རྩོལ་བ་གིན་སྤྱངས། དུན་པ་གཤམ་བཞིན་སེམས་པ་བཏང་སྒྲུམས་བརྒྱུད་དོ། འདི་ཡང་དང་པོར་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ལ་དད་ནས་དེ་བསྟུབ་པར་འདུན་པས་རྩོལ་བ་བསྟེད་པ་ཡིན་པས་རྩོལ་བ་ཡོད་ན་དད་འདུན་སྤོན་དུ་ཡོད་པར་ངེས་པས། འདི་གསུམ་ནི་རྩོལ་བར་བསྟུས་ཏེ་དེ་གཅིག་ནི་སྤྱོད་པའི་ཐབས་སམ་འབད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཐབས་གཉིས་པ་ནི་གིན་སྤྱངས་ཏེ་ལུས་དང་

བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

མཛེས་པ་ལས་སུ་རུང་བས་ཉིང་དེ་འཛིན་འགྲུབ་པ་པན་འདོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་པ་སེས་བཞིན་བྱེད་ལས་གཅིག་པས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ནི་ཐབས་གསུམ་པ་དམིགས་པ་ལ་མི་ཡིངས་པར་གཏོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ།
 མཛེས་པ་དང་བཏང་སྟོངས་གཉིས་ནི་ཐབས་བཞི་པ་རྣམ་ཏྲག་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཉིན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །མཛོན་པར་སྐྱབ་པ་དུག་ནི་རྩ་འཁུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་བ་མཛོན་པར་བསྐྱབ་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་སྟེ། རྩ་
 འཁུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བསྐྱེམས་པའི་རྣམ་སྟོན་ལས་གཤིས་སྒྲུབ་གྱིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ན་གཟུགས་ལྷ་རགས་གང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའོ། །རྩ་འཁུལ་གྱི་སྒྲུབ་ནམ་ལྟེ་སྒྲུབ་ནི་བསམ་གཏོན་དང་པོ་
 སྟོགས་བཞི་པའི་བར་བསྐྱེམས་པས་གཤིས་སྒྲུབ་ལས་བྱེད་ཏུ་འཕགས་པར་སྟོགས་བཏུ་དུས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་ཆེ་ལུ་ཅི་རིགས་པར་སེས་པའོ། །འཕགས་པའི་སེས་རབ་གྱི་སྒྲུབ་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་སེས་གྱིས་ཆོས་ཉིད་དེ་
 བཞིན་ཉིད་གཟིགས་པའོ། །ཆོས་གྱི་སྒྲུབ་ན་མདོ་ལ་སྟོགས་པ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོག་དོན་ཐོགས་པ་མེད་པར་སེས་པའོ། །མངས་རྒྱས་གྱི་སྒྲུབ་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་སེས་བྱའི་ཆོས་འི་ལྟ་འི་སྟེང་གྱིས་བསྐྱས་པ་གྲུབ་མཛོན་
 གསུམ་གཟིགས་པའོ། །གཤིས་མིག་དེ་ལ་དབག་ཆོད་གཅིག་མཐོང་བས་བརྒྱ་དང་འཛམ་གླིང་ཅམ་དང་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲུབ་གྱི་གཟུགས་ལྷ་རགས་སེས་པའི་བར་དང་། མངས་རྒྱས་གྱི་གཤིས་སྒྲུབ་གྱིས་སྟོགས་

༡༩། །བརྩེ་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་པའི་ད་ལྟར་གྱི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའོ། །ལྟའི་སྒྱུ་ལ་ཡང་ལས་ལས་སྒྲེས་པ་དང་བསྒྲེམ་པ་ལས་སྒྲེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལྟ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་རང་གི་ལས་ལས་སྒྲེས་པའི་གིན་རྟུ་དངས་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པས་ཐག་ཉི་རིང་གི་གཟུགས་ཀུན་གསལ་བར་མཐོང་བའོ། །བསྒྲེམས་པ་ལས་ལྷུང་བ་ནི་རྒྱ་ལ་འབྱོར་བ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་བསམ་གཏུན་བསྒྲེམ་པའི་མཐུས་བསམ་གཏུན་ས་པའི་འབྱུང་བ་ལས་ལྷུང་བའི་དབང་པོ་གིན་རྟུ་དངས་པ་ཐོབ་པ་དེས། སེམས་ཅན་དེ་དག་སྒྲར་གང་ནས་གི་འཕྲོས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་གང་རྟུ་སྒྲེ་བར་འབྱུར་བའི་འདས་མ་འོངས་པའི་གཟུགས་དང་ད་ལྟར་གྱི་གཟུགས་གཟིགས་སོ། །ཚོས་ཀྱི་སྒྱུ་ཀྱིས་ཚོས་རྒྱུ་མས་ཀྱི་རང་སྒྱའི་མཚན་ཉིད་དང་། གང་ཟག་དག་གི་རྒྱད་ཚོད་རང་དང་མཉམ་པ་དང་དམའ་བ་རྒྱུ་མས་གཟིགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྱུ་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཐོགས་དང་བྱལ་བར་གཟིགས་པའོ། །སྒྱུ་ལྟ་ལ་རྒྱུ་གྲངས་གཞན་དང་གཞན་རྟུ་བཤད་པའང་འགྲེལ་བར་གསུངས་སོ། །གང་མས་ངག་མདོན་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་མདོན་གེས་དུག་སྟེ། རྩ་འཕྱུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལས་གང་མས་ངག་གི་ལུང་ཚོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བདག་གིས་གང་མས་ངག་གི་ལུང་སྟེར་པའི་རྒྱ་ནི་བསམ་གཏུན་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་གེས་དུག་འབྱུབ་པ་སྟེ། རྩ་འཕྱུལ་གྱི་མདོན་པར་གེས་པས་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་ཀྱི་ཁྱིའི་དང་།

མཛེད་ཀྱི་ལྷ་

སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགོ་བ་དང་། ལྷ་འོ་མིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་མཐོང་བ་དང་། ལྷ་འོ་རྒྱ་བས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསུང་དང་སེམས་ཅན་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་ཐོས་པ་དང་། གཞན་སེམས་སེས་པས་སེམས་ཅན་རྒྱལ་གྱི་ཡིད་ལ་ཅི་བསམས་པ་སེས་པ་དང་། ལྷོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པས་རང་གཞན་འདས་པའི་དུས་ན་གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་པ་སེས་པ་དང་། འཆི་འཕོ་སེས་པས་མ་འོངས་པར་གང་དང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་སེས་པ་དང་། ཐག་ཟད་གྱི་མའོན་པར་སེས་པས་བདག་གཞན་གྱི་སེམས་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་ཟད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལས་གང་མས་དག་གི་ལུང་ཚོད་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་འང་ལུང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། གནས་པས་རྒྱལ་པར་རྩེ་བ་ནི། ལྷ་འབྱུལ་གྱི་མའོན་པར་སེས་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་འཕོར་གྱི་དཀྱིལ་འཕོར་སོགས་སུ་ལྷ་འབྱུལ་དང་སྐུ་ལ་པ་སྐུ་ཚོགས་གྱིས་རྒྱལ་པར་རྩེ་བ་འཕམ་རོལ་པར་བྱེད་པ་དང་སྟོན་ལམ་དང་ནི་ཞེས་པ། ལྷོན་ལམ་མའོན་པར་བསྐྱབ་པ་ནི། གང་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་སེས་དེའི་དབང་གིས་ཇི་ལྟར་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་སྐུ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་གནས་དེ་དག་ཏུ་ཅི་དགར་འགྱུར་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱོ་ཚོགས་མཛད་པས་རོལ་པའོ། །སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་བཟུང་བ་བྱུང་སེམས་དེ་དག་གི་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་སེམས་ཀྱི་མཐུའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྐུ་དབྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་

མ་མཐོང་གི་ཉལ་བརྟུ་པ་གཅིག་གྱུར་

༡༡། །ལ་སྟགས་པ་བརྟོད་དུ་སྒྲུ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ས་བརྟུ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དབང་ཐོབ་པ་མདོན་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་དབང་བརྟུ་ཐོབ་པ་སྟེ་རྩུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་བསྟོམ་པའི་མཐུས་ཚའི་འདུ་
ཕྱེད་ཕྱིན་གྱིས་བརྟུབས་ནས་ཐི་ཕྱིད་འདོད་པ་དེ་ཕྱིད་དུ་གནས་པ་ནི་ཚེ་ལ་དབང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དཔག་དུ་མེད་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་སེམས་ལ་དབང་བའོ། །
ནམ་མཁའ་ལས་ཅི་དང་ཅི་འདོད་པའི་ཡོ་བྱད་སྒྲུ་ཚོགས་ཆར་ཐབས་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བའོ། །ལུས་དག་གི་ལས་གྱི་སྒྲུལ་པ་སྒྲུ་ཚོགས་ཕྱེད་པའོ། །ཁམས་དང་འགྲོ་བ་སྟེ་གནས་གཞན་དུ་
སྟེས་པའི་ལས་དག་ཕྱིན་གྱིས་བརྟུབས་ནས་ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་ཕྱེད་པ་ལས་ལ་དབང་བའོ། །གཟུགས་ཁམས་གྱི་བསམ་གཏན་ལ་གནས་གིང་དེ་ལས་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འདོད་པའི་
ཁམས་སྒྲུ་སྟེ་བ་སྟེ་བ་ལ་དབང་བའོ། །ས་གསེར་དང་རྩུབ་དུད་ཅི་ལ་སྟགས་པ་ཇི་ལྟར་མོས་པ་དེར་འགྱུར་བ་མོས་པ་ལ་དབང་བའོ། །ས་དང་པོར་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་བརྟུ་གསུངས་པས་མཆོན་ནས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལུན་
སྒྲུ་ཚོགས་པར་ཕྱེད་པའི་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་པ་མདོན་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི་སྟོན་ལམ་ལ་དབང་བའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་དད་པ་བསྟེད་པའི་ཕྱིར་འབར་བ་དང་འཕུར་བ་དང་འོད་འགྱེད་པ་སྟགས་རྩུལ་དང་ཚོ་

བཀའ་མཐོང་པ་མཐོང་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

འབྲུལ་དཔག་རྟེན་མེད་པ་སྟོན་པ་ནི་རྩ་འབྲུལ་ལ་དབང་བའོ། །ཆོས་དང་དོན་དང་ངེས་པའི་ཆོག་དང་སྟོབས་པ་བཞི་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡི་ཤེས་ལ་དབང་བའོ། །མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་སྟེ་ཆོགས་
 ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟན་ནས་སེམས་ཆོས་པར་བྱེད་པ་ཆོས་ལ་དབང་བའོ། །དབང་བཅུ་འཛིན་ཀྱི་ནི་དང་པོ་གསུམ་སྟོན་པའི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པ་ལས་ཐོབ་སྟེ། མི་འཇིགས་པའི་སྟོན་པས་ཆོ། ཆོས་ཀྱི་སྟོན་པས་སེམས། ཟང་
 ཟིང་གི་སྟོན་པས་ཡོ་བྱེད་ལ་དབང་ཐོབ་པོ། །ལས་དང་སྟོབས་པར་དབང་བ་གཉིས་ཚུལ་བྱིམས་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པ་ལས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ལས་དག་པས་ལུས་ཀྱི་སྦྱལ་པ་དང་། དག་གི་ལས་དག་པས་དག་གི་སྦྱལ་པ་སྟེ་ཆོགས་འབྱེད་པ་
 དང་། ཚུལ་བྱིམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་གང་འདོད་པར་སྟོབས་པ་ཐོབ་པོ། །འབྲོད་པའི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་མ་དགྲུགས་ཤིང་ཡིད་དང་མཐུན་པར་བྱས་པས། གང་དང་གང་རྟེན་མོས་པ་བསྟེན་པ་དེ་དང་
 དེ་བཞིན་འབྲུག་པས་མོས་པ་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པའི་མཐུས་སྟོན་ལམ་ལ་དབང་བ་ཐོབ་སྟེ་སྟོན་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པས་བྱིས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྟོན་ལམ་རི་ལྟར་
 བྱུང་པ་དེ་བཞིན་དུ་འབྲུག་པའི་བྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་ནས་སེམས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པས་རྩ་འབྲུལ་ཅི་འདོད་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པོ། །ཡི་ཤེས་དང་ཆོས་ལ་དབང་བ་གཉིས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་

དཔལ་ཐེ་ཚོམ་དང་སོམ་ཉི་མེད་པར་དེ་དག་བསྐྱབ་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་དད་པའི་དབང་པོ་ཞེས་སྟོ་གོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །གང་ལ་དད་པའི་ཚོས་དེ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་དག་སྟོང་པ་
 བཞིའི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཚོས་ལ་དུན་པས་མི་བརྟེན་པར་བྱ་བ་སྟེ། དུན་པ་ཉི་པར་བཞག་པ་བཞི་ཐོབ་པ་ནི་དུན་པའི་དབང་པོའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་
 མེད་པ་བཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་དང་། དུན་པའི་དབང་པོས་རྒྱུད་མི་གཟོན་པར་བྱས་པའི་ཚོས་དེ་ལ་རྒྱན་དུ་སེམས་ཅུ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛོན་གྱི་དབང་པོའོ། །ཉིང་དེ་འཛོན་གྱི་དབང་པོས་ཅུ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་
 ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྟེའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པའོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའོ། །དེ་ལྟར་སྟེར་བསྟན་ནས་སྐབས་འདིར་དབང་པོ་ལྟ་བུའི་གཞི་འམ་གནས་སམ་དམིགས་པ་བཤད་པ་ནི།
 དད་པའི་དབང་པོས་དམིགས་ལུ་ལ་ལམ་གཞི་ནི་བྱང་རྒྱལ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ། ས་དང་པོའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་རྒྱལ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལ་དེ་ཅིང་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱའོ་
 ཞེས་དམིགས་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོས་ནི་ས་དང་པོ་ལ་ཏུ་བྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལྟག་པའི་རྒྱལ་བྱིམ་ས་དང་། ལྟག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའི་སྟོང་པ་ལ་དམིགས་ནས་བརྩོན་འགྲུས་

༡༩། །ཀྱིས་སྒྲོད་པ་དེ་དག་སྐབ་པར་བྱེད་པ་དང་། དུན་པའི་དབང་པོས་ཐོས་པ་མཆོག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ག་ཟུང་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཆོག་གིས་རྒྱས་པར་ག་ཏུ་ལ་དབབ་པ་བཞིན་
མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པ་དང་། མོས་པའི་སྒྲོད་པའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་དབང་པོས་ས་དང་པོའི་ཞི་གནས་ཟུང་པར་ཅན་དེ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་དམིགས་པའོ། །ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོས་ནི་ས་དང་པོའི་ལྟག་མཐོང་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དང་སོགས་གྱི་གཞི་འཕ་དམིགས་ལུ་ལ་ཡིན་པར་ནི་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཞེས་བརྟེན་ན་རྣམ་བྱང་
གི་དོན་ཀྱང་སྐབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་སྐབས་གྱིས་དབང་པོ་ཞེས་སྐབ་ཞེས་སྟེ། དད་པས་བྱང་རྒྱུ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའི་སྒྲོད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་དུན་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དང་།
ཏིང་འཛིན་གྱིས་ཞི་གནས་དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་ལྟག་མཐོང་གི་དོན་སྐབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་དབང་པོ་ལྟས་རང་ག་ཞུག་གྱི་དོན་སྐབ་པར་བྱེད་པ་ལའང་དོ། །ལྟ་པ་སྒྲོབས་ལྟ་བུ་བཤད་པ་ནི། དད་པའི་སྒྲོབས།
བརྩོན་འགྲུས་གྱི་སྒྲོབས། དུན་པའི་སྒྲོབས། ཏིང་འཛིན་གྱི་སྒྲོབས། ཤེས་རབ་གྱི་སྒྲོབས་ལྟ་ནི། རང་རང་གི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་གྱིས་བཞི་མི་རྒྱས་པའི་ཆོན་སྒྲོབས་གྱི་མིང་ཅན་དུ་བརྟེན་དོ། །མོས་སྒྲོད་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་དད་

མོགས་སྟོབས་ལྡེ་པོ་འདི་དག་གི་མཐུས་འཕགས་པའི་ས་དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། འདི་དག་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བས་འཕགས་པའི་ས་དངོས་སུ་འདྲེན་པ་ཡིན་ཡང་། མཐོང་སྒྲུང་ལས་མ་གྲོལ་བས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་སོ་སོའི་སྟེ་
 པོའི་སས་བསྐྱས་པའོ། །དབང་པོ་དང་སྟོབས་ཀྱི་བྱུང་པར་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེན། སྟོབས་ལྡེ་པོ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ཡང་། རི་སྒྲིང་དུ་མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བརྗེད་ངས་དང་། རྒྱལ་གཡེང་དང་། ཤེས་རབ་འཆལ་པའི་རྫོངས་པ་ཡིས་
 བརྗེ་ཞིང་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་རྒྱས་པ་དེ་སྒྲིང་དུ་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་དག་ཉམ་རྒྱུང་བས་གཉོན་པོ་དད་པ་སོགས་ལྡེ་པོ་དེ་ལ་རྒྱུར་མི་རྒྱལ་ས་ཤིང་བརྗེ་མི་རྒྱས་པའི་ཆོན་དད་སོགས་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ།
 དུག་པ་བྱུང་རྒྱུ་གི་ཡན་ལག་བདུན་བཤད་པ་ནི་དུན་པ་བྱུང་རྒྱུ་གི་ཡན་ལག་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་རྒྱལ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དག་འ་བ་དང་། ཤིན་དུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྟོམས་བྱུང་
 རྒྱུ་གི་ཡན་ལག་བདུན་ཏེ། དུན་པ་ནི་ཞིག་ནས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་བྱུང་རྒྱུ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་བརྟོམ་ཤིང་མྱོང་བས་མངོན་དུ་བྱས་པ་རྒྱལ་ས་མ་བརྗེད་པར་སེམས་ལ་གསལ་པ་པའོ། ཆོས་རྒྱལ་པར་འབྱེད་པ་
 ཤེས་རབ་ཡིན་པས་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཏེ་མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་ན་སྒྲུང་བྱའི་ཆོས་ཀུན་ཉོན་གྱི་ཕྱོགས་དང་། སྒྲུང་བྱའི་ཆོས་རྒྱལ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་རྒྱལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་མ་འདྲེས་པར་ཤེས་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་

༡༡། །བྱུང་པར་ཅན་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་སྤོང་བར་བྱེད་པའོ། །དགའ་བ་ནི་ས་དང་པོ་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་མདོན་སུམ་རྟོགས་
 པས་མཐོང་སྤང་གི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་དང་བྲལ་ནས་ལུས་སེམས་ལ་དགའ་བའི་མཆོག་སྒྲིབ་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་དེ་ལའང་རབ་དུ་དགའ་བ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་པའོ། །གིན་དུ་སྤྱངས་པ་ནི་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་
 གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བས། ལུས་ལས་སུ་རུང་བས་ཐོ་མདོག་བའི་ཞིང་། སེམས་ལས་སུ་རུང་བས་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་
 ཅེ་གཅིག་པའོ། །བྱུང་སྤོངས་ནི་ལུས་པ་དང་ཆོད་པའི་ཉེས་པ་སེམས་ཅན་སྤངས་པ་རྣམས་དང་རྟོགས་པ་མེད་པ་ལྟར་དང་གིས་གཡོ་བ་མེད་པར་གནས་པའོ། །དེ་བདུན་ལས་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་།
 བརྩོན་འགྲུས་དང་དགའ་བ་གསུམ་ནི་ལྟག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་སོ། །གིན་སྤོང་ཉིང་འཛིན་བྱུང་སྤོངས་གསུམ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སོ། །དུན་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་ཏེ་ཀྱན་དུ་འགྲོ་བས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་
 བདུན་པོ་འདི། གང་གིས་དུས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། གང་གིས་པས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། བདུན་པོ་ཉིང་ཇི་ལྟར་ཡོན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་བདུན་ཡན་ལག་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྤང་

མཐོང་པ་ཀློང་པ་

མོས་སྒྲོན་གྱི་སར་དུན་པ་དང་གེས་རབ་སྒྲུག་ཡོད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་མིང་མ་ཐོབ་ལ། འཕགས་པའི་སྒྲོན་མེད་པའི་སར་ཞུགས་པ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་རྒྱམས་གྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་དུན་པ་སྒྲུག་ལ་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་སྒྲུམ་པར་བཞག་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་བརྗོད་པའི་དོན་ནི། ཡན་ལག་ཅན་མཉམ་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་གྱི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་གེས་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར་དུན་པ་སྒྲུག་ཀྱང་དེ་ཡི་ཡན་ལག་རྟུ་བཞག་སྟེ། ཀྱན་འབྱུང་གི་ཚེས་རྒྱམས་དང་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱན་གཤོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲེས་པའི་ཚེས་ཉིད་རྒྱམ་པར་དག་པ་ཡེ་ནས་བྱང་ཆུབ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་རྟུ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཚེ་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་མངོན་རྟུ་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཚེས་རྒྱམས་ལ་བདག་མེད་པར་རྟེན་པས་ཚེས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ནམ་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟེན་པས་སེམས་ཅན་མཉམ་པ་ཉིད་མངོན་རྟུ་རྟེན་པའོ། །ཡང་ན་མཉམ་བཞག་རྟུ་ཚེས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་ལྟ་བུར་ཁོང་རྟུ་རྒྱད་པས་ཚེས་རྒྱམས་གྱི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། རྗེས་ཐོབ་རྟུ་བདག་གང་ཡིན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གང་ཡིན་པ་བདག་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་བདག་གི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཞི་བར་བྱེད་པ་བཞིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཡང་བདག་གིས་ཞི་བར་བྱའོ།

པ་ལེ

༡༡། །ཞེས་བདག་དང་གཞན་ཁྱད་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཁྱད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གེས་པའོ། །གསུམ་པ་བདུན་པོ་ཉིད་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། དཔེར་ན་ལའོར་ལོས་སྐྱར་བའི་
 རྒྱལ་པོ་ལ། རྒྱལ་གླིང་གི་ཡན་ལག་དུ་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་དང་ལྷན་པ་དང་འདྲ་བར། གདོད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་པ་མདོན་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་གི་ཡན་ལག་བདུན་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ།
 ལའོར་ལོས་སྐྱར་བ་འདིག་རྟེན་དུ་ནམ་གྱུང་བ་ན་དེའི་བསོད་ནམས་གི་སྟོབས་ལས་ལྷའི་བཟོ་བོས་བྱས་པའི་ལྷ་རྩ་ས་ལས་གྲུབ་པའི་ལའོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱི་བས་སྟོང་དང་ལྷན་པ་ལུ་ཁྱད་ལེགས་པར་བཀྲ་བ་ཉིད་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་
 ཉི་མ་གཉིས་པ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ཏེ་སོང་བའི་རྗེས་སུ་ལའོར་ལོས་སྐྱར་བ་ཉིད་དཔུང་གི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་ཞིང་ཡུལ་ཕྱོགས་གི་རྫོང་དང་མཁར་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་ཕྱན་རྣམས་གི་
 ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་པར་ཅམ་ནས་བསུ་ཞིང་འབངས་སུ་མཆི་སྟེ་སྐར་དམངས་སུ་མ་ཐེབ་ཅིང་མ་རྒྱལ་བའི་ས་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ནི་ལའོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བཤེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གླུང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་གངས་ཅན་
 གི་རི་བོ་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་ལྟ་བུ་གཟུགས་དང་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གནས་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལ་འོས་གིང་དུལ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བས་གི་རྒྱལ་བའི་དཔུང་ཐམས་ཅད་འཛོམས་

བཀའ་མཛུ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོན་

བར་བྱེད་པའོ། །རྟ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟོ་བསང་མ་བྱེད་མགྲིན་པའི་སྤྱ་ལྟར་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཁ་དོག་དང་གཟུགས་བྱུང་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཅང་གེས་པ་ཐོ་རེངས་ཁྱེལ་སུམ་ཟ་བའི་ལུན་ཚོད་ཅམ་ལ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་ཐུག་པའི་སྐྱམས་
 བའི་སྤྱག་རྟ་ལམོར་ཏེ་སྤྱར་ལྟོག་རྟམ་པའི་བཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་སུན་སུམ་ཚོགས་པ། རོར་སྤྱ་རིན་པོ་ཆེ་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞིང་རྒྱ་པེ་རྟུ་ལས་གྲུབ་པ་ཁ་དོག་མཐོན་མཐིང་དབྱིབས་ལྟ་ན་སྤྱག་པ་མཚན་མོར་ཡང་ཉི་
 མ་བཞིན་དུ་དཔག་ཚད་ཅམ་དུ་སྤྱང་བར་རྟམ་པ་ཚ་བའི་རྟམ་སྤྱ་བསེལ་བ་དང་གྲང་བའི་རྟམ་སྤྱ་རྟོ་བའི་འོད་འབྱིན་པ། རེག་པ་ཅམ་གྱིས་ནད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པ། སྤྱམས་པ་དང་སྤྱ་ངན་གྱི་ཐང་དུ་ཡང་རྒྱ་རྒྱན་བཟང་པོ་
 འབྱིན་པ་སྟགས་དོན་ཐམས་ཅད་སྤྱབ་པར་བྱེད་པའི་མཐུ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བརྩན་མོ་རིན་པོ་ཆེ་གཟུགས་བཟང་བའི་མཚོག་རྟ་གྲུར་པ། ལྟ་ན་སྤྱག་ཅིང་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་དགའ་བ་སྦྱོད་པ། སྤྱིས་པ་གཞན་ལ་མི་གཡེམ་
 པ་སྟགས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུང་ཞིང་བདག་པོ་ལ་མཚོག་རྟ་གྲུས་པས་ཡིད་འཛིན་པ། རུལ་བཟང་པོའི་སྦྱོད་པས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་པ། ཁ་དང་ལུས་ལས་ལྟའི་སྦྱོས་གྱི་དྲི་འབྱུང་ཞིང་། བསེལ་བ་དང་རྟོ་བ་སྟགས་ཡིད་དུ་གང་
 འོང་བའི་རེག་བྱེད་བྱེད་པར་མཚོག་དང་ལྟ་ན་པ་སྟགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྟ་ན་པའོ། །ཁྱིམ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ལག་པ་བརྒྱུད་པ་ཅམ་གྱིས་ནོར་རྩ་མཚེ་འདོད་པ་འབྱུང་བས་ནོར་མང་རྣམ་ཐོས་གྱི་སྤྱ་དང་མཚུངས་པ། རུལ་

༡༩། །བ་དང་། རང་གིས་ས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉེས་པ་མ་སྤངས་པ་རྣམས་སྤོང་པར་བྱེད་ཅིང་ས་འོག་མ་ཡང་འདོར་པར་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་བཞག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཅི་ཡང་མི་གནས་པར་གནས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཆོག་ནི་རྟག་ཏུ་གནས་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་འཕགས་པ་མཆོག་གི་གནས་པ་ལ་ནི་རྟག་ཏུ་གནས་སོ་ཞེས། གློ་བརྟན་འགྲེལ་པར། གནས་པས་རྟག་ཏུ་མཆོག་ཡོན་ནོ་ཞེས་སྒྲུང་། དེ་ལྟར་བཏང་སྟོམས་ནི་དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེས་དཔུང་གི་ཆོགས་བཞི་པོ་བསྟུས་ཏེ། གཞོམ་ཞིང་བསྐྱད་པར་བྱ་བ་རྣམས་བསྐྱད་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྟུ་ཞིང་སྤོང་པར་བྱེད་པ་རྣམས་སྤོང་པར་བྱེད་པར། གང་ཏུ་འཆོ་ཞིང་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། བ་རོལ་གྱི་སྟེ་བསྟུ་བ་དང་བསྐྱད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ནི་དག་པ་འཛིག་རྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་དེས་སྤང་བུ་ཡོན་པ་དང་དོར་བུ་སྤོང་པར་བྱེད་པས་སོ། །གང་ཏུ་འཆོ་བ་མེད་པར་བག་ཡང་སྟེ་གནས་པ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་དེ་ནི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་མངའ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་དང་འདྲ་བར་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ལ་འཇུག་པའམ་དབང་བསྐྱར་བ་པོ་ཡོན་ལ། ཏུས་རྟག་ཏུ་ཆུལ་སྤིང་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཞིང་ལྟན་པ་ཡོན་ནོ། །བཞི་བ་ཡན་ལག་བདུན་

ཡན་ལག་ལྷར་བསྐྱབ་པ་འདིས་ཡན་ལག་ཅེས་པའི་དོན་གྱི་དབུ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རབ་རྒྱལ་འབྱེད་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་བྱུང་རྒྱུ་གྱི་ངོ་བོ་རྟགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུན་པ་ནི་གནས་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ།
 སྐར་མོས་སྟོད་དུ་ཆོས་རྒྱལ་ས་མ་བཞེད་པར་ཡང་ཡང་དུན་ཞིང་གོམས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དུས་གྱི་དུན་པ་དེ་ལས་ཆོས་རབ་རྒྱལ་འབྱེད་སྟགས་ཡན་ལག་གུན་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བརྩེན་འགྲུས་ནི་
 དེས་པར་འབྱུང་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། བརྩེན་འགྲུས་གྱི་མཐུས་མོས་སྟོད་གྱི་ས་ལས་འདས་ནས་ས་དང་པོ་ལ་དེས་པར་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་དང་པོ་རང་དུས་གྱི་དུན་པ་དང་བརྩེན་འགྲུས་དེ་ནི་མོས་སྟོད་གྱི་དུན་པ་དང་བརྩེན་
 འགྲུས་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་ཐུབ་དུན་བརྩེན་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དགའ་བ་ནི་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཆོ་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་རྟགས་པའི་ཡན་ལོན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་དེའི་དབང་གིས་ཡིད་ལ་དགའ་བ་བྱུང་པར་ཅན་སྟེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 བེན་སྐྱེད་ས་ཏིང་འཛིན་བཏང་སྟོམས་རྒྱལ་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། ལུས་སེམས་བེན་དུ་སྐྱེད་ས་པས་ཉོན་མོས་གྱི་སྒྲིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྱལ་བ་ནི་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་བྱེད་པའམ་
 ཉོན་མོངས་མེད་པའི་གནས་སོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་གཞི་གང་ལ་གནས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་པའི་དུས་ན་བྱིང་རྟོད་སྟགས་ཉེ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སེལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཏང་སྟོམས་ནི་ཉོན་

༡༢༡། མེད་སྒྲིལ་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྟེ་བཅུད་སྟོང་མཁས་པ་ར་རྒྱལ་དུ་གནས་པ་ལ་ཉོན་མེད་སྒྲིལ་གང་ཡང་མེད་པས་སོ། །བདུན་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་འཕགས་པའི་ལམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་བྱན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་འཕགས་པའི་ལམ་སོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ནི་མཐོང་ལམ་དུ་ཆོས་རབ་དུ་རྒྱལ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཤིང་བསྟོམ་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དེས་རྒྱ་བྱས་ནས། ཁམས་གསུམ་ལས་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་རྒྱ། ལྷག་པའི་རྩོལ་བྱིས་སྒྲིལ་དང་སེམས་དང་ཤེས་རབ་ལ་རྟོག་ཅིང་དེ་འདོད་པ་དང་། འདོད་འདུན་དང་གནོད་སེམས་སོགས་ཉོན་མེད་སྒྲིལ་པའི་རྟོག་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་རྟོག་པ་རང་གིས་རྩོལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལྷར་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཕན་པའི་བྱིར་སྟོན་ཅིང་ངག་གིས་ཉེས་པ་རྒྱུན་དང་ཆོག་རྒྱལ་པོ་དང་། ལྷ་མ་དང་ངག་འབྱུང་རྒྱལ་པར་སྤངས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པོ། །ལུས་ཀྱི་སྟོན་སྟོག་གཅིང་པ་སོགས་ཉེས་པ་གསུམ་སྤངས་ནས། རྒྱལ་པར་གྲོལ་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའོ། །ཁ་གསལ་དང་རྩོལ་འཆོས་

ལྟོན་པ་

པ་ལ་སྟགས་པ་ལྟག་པའི་འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་འོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་རྟག་ལས་མཐའ་འཆོ་བ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་
ལམ་ལ་རྒྱན་དུ་སྒྲུམ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་འོ། །ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་མ་བརྟེན་ཅིང་སེམས་ལ་གསལ་བར་སྤང་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་དུན་པ་འོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སེམས་རྩེ་
གཅིག་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི་ཡང་དག་གི་ཉིད་དེ་འཇིན་ནོ། །དེ་བརྒྱུད་ཀྱང་སྒྲོལ་ལམ་གྱི་ཆོ་ན། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་ལས་མཐའ་དང་འཆོ་བ་གསུམ་ལ་གནས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བྱང་དུ་ཉིད་དེ་འཇིན་ལ་གནས་པའི་ཆོ་ན་
ཞིག་ནས་དང་ལྟག་མཐོང་བསྒྲུམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་རྟག་པ་རྩོལ་བ་གསུམ་ལྟག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལྟག་མཐོང་ཉིད་ཡིན་ལ། རྟག་པ་དང་རྩོལ་བ་གཉིས་ནི་ལྟག་མཐོང་གི་
ལྟོས་རོ། །ཡང་དག་པའི་ཉིད་དེ་འཇིན་དང་དུན་པ་ནི་ཞིག་ནས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཏེ་ཉིད་དེ་འཇིན་ཞིག་ནས་དངོས་དང་དུན་པ་ཞིག་ནས་དེའི་ལྟོས་རོ། །ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པོ་དེ་བཤད་པ་ནི། དེའི་འོག་དུ་ཇི་ལྟ་བ་སྟགས་ཆོག་ས་
བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲུན་ཏེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེ་ཡི་འོག་དུ་ས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་སྒྲུམ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་གིས་བདག་མེད་གཉིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་

མཁའ་

༡༡། །དུ་རྟོགས་པའི་རྩེ་ས་སུ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་རྟོགས་གིང་བསྒོམ་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་སྟེ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་ལྟར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དེ་ཉིད། འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ལོ་
 ཞེས་རྒྱུ་པར་བཞག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པའོ། །དེས་རི་ལྟར་རྒྱུ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་མིང་ཆོག་ཡི་གེས་བསྒྲུན་པའི་གཙུག་ལག་དུ་བྱས་པ་མདོ་སྟེ་ལ་སྟགས་པ་ནི་
 རྒྱུ་པར་བཞག་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་རྒྱུ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཐོ། །དེས་ན་རྒྱུ་པ་བཞག་པ་དེ་ཡི་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་རང་གིས་རྟོགས་པ་དང་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་འཆད་པ་དང་། རྒྱུ་པར་བཞག་པ་
 ཡི་ལྟར་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་དོན་མ་ཚོར་བར་འབྱེད་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པའོ། །དག་དང་ལས་མཐའ་འཆོ་བ་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་རྒྱུ་པར་དག་པ་དང་། བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གཉིས་སུ་ཡང་དག་པའི་
 ཚུ་ལ་པ་བརྟེན་པ་ནི། གེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་སྒོམ་པ་དག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་དུན་པ་ནི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་བསྒོམ་སྟེ། ཞིག་ནས་དང་ལྟག་མཐོང་གི་ལམ་བསྒོམ་པའི་དུས་ན་ལམ་དེའི་སྒྲིབ་པ་བྱིང་
 པ་དང་ཆོད་པ་བྱུང་ན་ཞིག་ནས་ཀྱི་མཆོན་མ་དང་རབ་དུ་འཛིན་པའི་མཆོན་མ་དང་བཏང་སྒོམས་ཀྱི་མཆོན་མ་གསུམ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དུན་པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་ནི། ཡང་དག་པའི་དྲིང་དེ་

2000

འཛིན་ནི་མཛོན་པར་གྲུག་སྟགས་མཐུའི་ལེའུ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ནི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་བསྒྲུམ་པའོ། །གཉིས་པ་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་ནི།
 ཡང་དག་གནས་པ་སྟགས་སོ། །ཡང་དག་པར་གནས་པ་ནི་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་བྲག་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་མེད་པས་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་ནི་ཅུ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཞི་
 གནས་དང་། ཞི་གནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གྲུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཞི་གནས་དང་
 ནི་ལྷག་མཐོང་གི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི། ཞི་ལྷག་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་སྒྲིབ་པ་དང་བསྒྲུམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱགས་
 བསྒྲུམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་ཉིད་དེ་འཛིན་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། མཛོན་གྲུ་ལ་སྟགས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ཀུན་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བསྒྲུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ནི་འདི་
 གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཆ་གཅིག་དང་ཞེས་པ། གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲུམས་འཇུག་བཞི་སྒྲུམ་པ་ནི་ཞི་གནས་གསལ་ཆེ་ལ་ལྷག་མཐོང་གསལ་ཆུང་བས་ཆ་གཅིག་དང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་

मन्मथः प्रह्लादः प्रह्लादः प्रह्लादः

ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་འཕྲོ་བ་པར་བྱེད་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ས་དང་ས་རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ནི་མོས་སྦྱོར་ནས་ས་བརྩུ་པའི་བར་
 གྱིས་ཀྱང་དུ་འགོ་བ་སྟེ། དེ་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་སྦྱུང་པར་བྱེད་པ་དང་། འོག་མ་འོག་མས་ས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྦྱུང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བསྒྲུལ་པ་བྱེད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལག་ལ།
 དོན་ཆེན་པོ་བསྦྱུང་པ་ལ་ཆོགས་རྒྱུ་ཞིང་བསྦྱུང་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཐའ་དང་། ལྷན་གསུངས་པའི་ཆོས་རྣམས་མི་བརྟེན་པའི་གསུངས་དང་མ་འོངས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིན་ལམ་དང་། ལམ་ཡོངས་
 ལྷ་དག་པར་བྱེད་པ་ཏིང་པོ་འཛིན་དང་སྒྲུལ་བཞི་བསྟན་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི་ས་དང་པར་བྱེན་དང་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་སྟགས་ལམ་གྱི་ཆོས་དང་། འབྲས་བུ་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་མཚན་མར་དམིགས་པ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ།
 ཤེར་བྱེན་འབྲུམ་པ་ལས། གལ་ཏེ་སྒྲིན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་ན་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་ལ་བསྦྱུང་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་

༡༡། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྒྲིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའམ་བྱ་བའི་ཐབས་ནི་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་སྟེ། དེས་སེམས་ཅན་མི་དག་
བའི་གནས་ལས་བསྐྱངས་ནས་དག་པའི་གནས་སུ་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་རོ། །མདོན་པར་ཤེས་པ་སྟུར་དུ་ཐོབ་ཅིང་སྟུར་དུ་མདོན་པར་འཛང་རྒྱ་བ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ནི་མདོ་ལས་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བཤགས་པར་བྱའོ། །
བསོད་ནམས་ཀྱན་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ། །བདག་སྤྱན་མེད་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་མཆོག་དམ་པ་འཛང་རྒྱ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཤགས་པ་དང་། ཡི་
རང་གསོལ་བ་དང་བསྟོལ་བ་བསྟན་པ་འདི་ལྟ་བུའོ། །བྱ་བ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ནི་གཟུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛོལ་གྱི་སྒྲོ་གཉིས་ཏེ། གཟུངས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དང་དོན་མི་བརྗེད་པར་འཛོལ་བས་བདག་གི་དོན་དུ་བྱ་བ་འགྲུབ་ལ། ཉིང་
དེ་འཛོལ་གྱི་རྒྱ་འཕྱུལ་རྣམ་པ་སྟུ་ཆོགས་བསྟན་པའི་སྒྲོ་རྣམས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བྱ་བ་འགྲུབ་པོ། །ལམ་རྒྱན་མི་གཅོད་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གདུང་ངམ་རིགས་རྒྱན་མི་གཅོད་པ་སྟེ། མི་གནས་པའི་མུང་འདས་སྟུབ་
པའི་ལམ་ཤེས་རབ་དང་སྒྲིབ་རྗེ་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས། སྒྲིབ་རྗེས་ཞི་མཐར་མི་གནས་པའོ། །དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་བསྒྲིབ་པ་ལ་ནི་

ཐལ་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཚང་ཞིང་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དོན་གྱིས་དེར་འདུས་པས་ཐལ་པ་ལ་ཐལ་གྱི་མཆོག་གཅིག་ཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐལ་པ་ལ་ཐལ་པ་རྣམས་ལ་ཐལ་པ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོས་སྤྱོད་དང་འཕགས་པའི་ས་
 བརྩེ་པ་ཀུན་ལ་འགོ་ཞིང་། ཐལ་པ་དམན་པར་མི་འདུག་ཅིང་ཐལ་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་འབྲུག་པའི་ཐལ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འཛིན་ཏེན་པ་དང་། ཉན་རང་གི་ཐལ་པ་དང་མཆོངས་པ་མེད་པ་སྟེ་ཐལ་པ་ལ་ཐལ་པ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་
 བརྩེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཀུན་པ་དེ་སྒྲུག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཟུངས་ནི་དྲན་པ་དང་སེམས་རབ་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཟུང་རབ་གྱི་ཆོག་དོན་མ་ལུས་པ་ཆུད་མི་
 ཟ་པར་འཛིན་པ་དང་། སྒྲོ་ན་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་དང་དོན་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ལ་སྒྲུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ལ། གཟུངས་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་པ་དང་།
 མཆོད་པ་དང་བཅངས་པ་དང་བཀྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུངས་ཐོབ་པར་འགྱུར་པའི་དགོ་བ་བསགས་པས་ཆོས་གང་ལན་གཅིག་བཤད་པས་ཆོག་དོན་རྣམས་ཀུན་ནས་འཛིན་པར་རྣམས་པ་ནི་རྣམས་པར་སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་པའི་
 གཟུངས་དང་། ཆེ་འདིར་དགོ་བའི་བསེས་གཉིན་དུ་མ་ལས་ཆོས་མང་པོ་ཐོས་པ་ལ་གོ་མས་པར་བྱས་པས། སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་མཐུན་སྒྲོབ་ལ་སོགས་པས་བཤད་པའི་ཆོས་གྱི་ཆོག་དོན་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པ་ནི་

༡༡། །ཐོས་པ་ལ་གོ་མས་པའི་གཟུངས་དང་། གང་གིས་སྒྲིང་ཉིད་མཆན་མེད་སྒྲིན་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་རུང་གོ་མས་པའི་དབང་གིས་ཆོས་ལན་ཅིག་ཐོས་པས་འཛིན་རྒྱས་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་གཟུངས་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་སྒྲིན་དང་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཟུངས་རྒྱུ་རུ་དང་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་གཟུངས་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ནི་བློ་ལྟན་འཕགས་པའི་ས་ལ་མ་ཞུགས་པ་མོས་སྒྲིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྒྲུལ་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྒྱུ་རུ་དང་། འཕགས་པའི་ས་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་མ་དག་ས་བདུན་པོ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་འབྲིང་པོ་སྟེ། དག་པའི་ས་གསུམ་ལ་གནས་པའི་གཟུངས་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་གཟུངས་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །གཟུངས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རྣམ་སྒྲིན་ལ་སོགས་པའི་གཟུངས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ནས་ནི། རྒྱས་རྒྱག་རྒྱ་དམ་པའི་ཆོས་དག་ཀྱང་གཞན་ལ་རབ་རྒྱ་སྒྲིན་ཅིང་རང་གིས་དེའི་ཆོག་དང་དོན་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་སྒྲིན་ལམ་ནི་བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིན་ལམ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སོགས་གང་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སེམས་གིང་དེ་དོན་རྒྱ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོགས་པར་གེས་པའི་ཡེ་གེས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བ་སྟེ། རང་དོན་རྒྱ་ཐག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་སྒྲིན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས་ཡོ་

གཤམ་ཁྱུང་པར་ཅན་གྱིས་སེམས་པ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ཡིད་དུ་འདོད་ཅིང་ཆོག་རྒྱུར་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །སྐབས་འདིར་ཡེ་གཤམ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་གཤམ་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཡང་ན་ཡེ་གཤམ་
 དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་ནི་ཡེ་གཤམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསུངས། ས་རྣམས་ཀུན་ལ་མཉམ་པ་མེད་ཅེས་པས་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ས་བསྐྱར་ཏེ། མོས་སྒྱུད་དང་ས་བརྩེ་པོ་ཀུན་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་དང་དེ་ལ་བྱུང་རུབ་
 སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོན་ལམ་དང་། ཉན་རང་གི་སྒྲོན་ལམ་དང་མཉམ་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། སྒྲོན་ལམ་དེ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་རྒྱར་བྱུར་པ་
 གཤམ་པར་བྱ་རྟེ། ཆོ་འདིར་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པ་དང་། ཆོ་རབས་གཞན་དུ་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ལུས་དང་ངག་གི་སྒྲོན་ས་དོན་དེ་ཡི་ཆེད་དུ་ལས་གཞན་བྱས་པ་མེད་
 ཀྱང་། སྒྲོན་པའི་སེམས་ཅམ་ལས་ནི་ཇི་ལྟར་སྒྲོན་པ་དེ་བཞིན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། སེམས་གྱིས་ཇི་ལྟར་འདུན་ཞིང་སྒྲོན་པ་ལས་དེའི་མོད་མཐོང་པའི་ཆོས་ལ་འབྲས་བུ་འབྱེན་པ་ཅན་དང་། སྒྲོན་ལམ་དེ་ནི་མ་འོངས་པའི་དོན་ཐམས་
 ཅད་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། མོས་པས་སྒྱུད་པའི་དུས་གྱི་བྱུང་རུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་སྒྲོན་ལམ་ནི་སྤྱ་ཆོག་ས་ཏེ། དེའི་དུས་ན་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་མཆོན་ཉིད་མ་རྟོགས་ཤིང་།

༡༩། །འཕོར་བའི་ཉེར་འཆོམས་ཐོང་ནས་དེ་དང་དེ་ཞི་བའི་སྒོ་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་བདག་མ་འོངས་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འདི་དང་འདི་ལྟར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
 སྟོགས་སྒོན་ལམ་འདེབས་པ་དང་ཐ་དད་པ་མི་མཐུན་སྒྲ་ཆོག་སྟེ་ཡོད་དོ། །ས་དང་པོ་ལ་ཞུགས་ནས་སྒོན་ལམ་ཆེན་པོ་བརྩམས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སྒོན་ལམ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་
 ཐོབ་གྱི་བར་དུ། ས་གཉིས་པ་སྟགས་ས་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་ནི་སྒོན་ལམ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །སྒོན་ལམ་གྱི་བྱེད་ལས་ནི། སྒོན་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཡི་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། བསོད་ནམས་གྱི་སྒྲོབས་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒོན་ལམ་གྱི་མཐུས། ལུས་དཔག་རྩ་མེད་པ་དང་། འོད་ཟེར་དཔག་རྩ་མེད་པ་དང་། རྩ་འཁྱུལ་དཔག་རྩ་
 མེད་པས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ནི་ཆོག་གིས་བརྗོད་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པས་མཆོན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་བཤད་པ་དང་། དེའི་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 ཡུལ་ཆོས་གྱི་སྒྲོམ་བཞི་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྒོན་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། མཆོན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ནི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་བཤད་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་

མཛེས་པ་གསུམ་།

གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་ལུང་ལམ་དམིགས་པའི་ལུང་ནི། ཀུན་དུ་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་དང་ཚེས་ལ་བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ནི། སྒྲིབ་པ་ཉིད་གྱི་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་ལུང་ཡིན་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་ལུང་ནི། གཞན་དང་དེ་ཉིད་འབྲེལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་དེ་ཉིད་ཟག་བཅས་ཉེར་ཡིན་གྱི་སྒྲིབ་པོ་ལྟ་ཡིན་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་ལུང་ནི། བདག་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་འདྲེལ་པའི་གཞི་ལམ་རྣམ་དེ་ཉིད་དུས་རྟག་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་བདག་གཉིས་དང་ལུང་པ་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཉིད་འཛིན་གསུམ་པོ་དེ་ནི་གཟུང་བ་དེ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ངོ་བོའི་ཕྱིར་ན། དམིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་འཛིན་པ་ཉིད་དེ་འཛིན་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པར་བྱའོ། །ཉིད་དེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ནི། སྒྲིབ་པ་ཉིད་གྱི་ཉིད་དེ་འཛིན་ནི་བདག་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ནི་ཉེ་བར་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པོ་ལྟ་མི་རྟག་ཅིང་སྟག་བསྟེན་ལ་སྟེ་ཆོགས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས་དེ་ལ་མ་ཆགས་གིང་རྒྱུ་གིས་ཕྱོགས་ནས་མི་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ནི་མཚན་མ་དང་སྟག་བསྟེན་ལ་ཐམས་ཅད་རབ་རྒྱ་ཞི་བའི་དབྱིངས་དོན་དམ་པ་བདེན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་གིང་རབ་རྒྱ་དགའ་བའི་རྣམ་པ་དང་ལྟན་པའོ། །གསུམ་དུ་གྲངས་

༡༡། །ཤེས་པ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་བདག་གཉིས་ཡི་ནས་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་གྱི་ཉིད་འཛིན་དང་། བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་རྟེན་མ་དག་གཞན་དབང་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་མེད་གྱི་ཉིད་འཛིན་དང་། ཡོངས་ཀྱིས་འགོག་བདེན་མཛོན་སུམ་དུ་ནི་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཚན་མེད་གྱི་ཉིད་འཛིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟགས་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་གསུམ་པོ་རྣམས་ནི། རོན་རྣམ་པ་གསུམ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྟོན་པ་མཚུངས་པ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མཚོག་དུ་བཞུགས་པར་བཞེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟགས་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཆོས་གྱི་དོན་མ་ལུས་པའི་མདོ་འཇམ་གནད་འདུས་པའི་སྟོམ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་འདི་ལྟར། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྟག་བསྐྱལ་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ། །ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བའོ། །ཞེས་སུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞི་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་མི་ལྟར་ཡིན་ན། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྟག་བསྐྱལ་བའི་སྟོམ་གཉིས་ནི་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་མཛོན་དུ་བྱ་བའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་བཤད་དེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་དང་སྟག་བསྐྱལ་བའི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས། སྟག་ལའི་སྟོང་དུག་གི་བཟའ་བ་འདྲ་བའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ལ་ཆགས་ཤིང་།

མཛུགས་པའི་ལྷ་མོ་

སྒྲོན་པར་མི་བྱེད་པས། སྒྲོན་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་བརྟན་པའི་སྒྲོམ་ནི་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་མངོན་དུ་འགྱུར་པའི་ཁྱེ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་
བདག་གཉིས་ནི་ཀུན་བརྟགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པར་གཤམ་ན་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱུ་ངན་འདས་པ་ཞི་བའོ། །ཞེས་པའི་མདོ་ནི་མཆོན་མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་ཁྱེ་སྟེ། གདོད་ནས་
ཞི་བའི་ཡོངས་གྲུབ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་སྒྲོས་པའི་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཁྱུ་ངན་ལས་འདས་པ་འགོག་བདེན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟག་པ་དང་རྟག་བསྐྱལ་བ་དང་
བདག་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་ཞེས་པའི་དོན་བཞི་པོ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བརྟན་པ་བྱུང་རུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱུམས་ཀྱི་སྒྲོམ་བཞི་པོ་དེ་ཡི་དོན་ནི་འདུ་བྱེད་རྒྱུམས་བྱུང་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་ཏེ་རྟག་པར་མེད་པའི་དོན་ནི་མི་རྟག་
པའི་དོན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་སྐད་དོད་ཨ་ནི་ཏ་ཏ་ཞེས་པའི་ནི་ཏ་ཏ་རྟག་པ་དང་ཨ་དགག་ཆོག་ཡིན་པས་རྟག་པ་མེད་པའམ་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས་སྟེ་ཞིང་འཛིག་པ་ཙམ་བྱུང་རུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱུམས་བྱུང་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་མི་རྟག་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གཉིས་སུ་ཀུན་བརྟགས་པ་ལྟར་རྟག་ཏུ་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས། བྱུང་ནས་འཛིག་པ་ལྟ་བུར་སྐྱུང་ཡང་། དམ་པའི་དོན་དུ་བྱུང་བའང་མེད་ན་འཛིག་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་མེད་པ་ལ་རྟག་པར་

མ་ མཛུགས་ ལྷན་ རྒྱུ་ བཟླ་ ལྷན་

༡༡། །འཛིན་པའི་གཞི་ཡང་མེད་པས་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་མེད་པའང་ཡིན་ཏེ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་མཛོན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་དོན་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བ་སྟེ། མེད་བཞིན་དུ་གསུང་བ་དང་འཛིན་པར་བྱེན་ཅི་ལོག་དུ་བརྟགས་པ་དེ་ཙམ་དུ་འཁོར་བ་ན་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་པར་གཤམ་པ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་དོན་ཏེ། །བདག་མེད་པའི་དོན་ནི། གསུང་འཛིན་དུ་སྒྲུང་བའི་གཞན་དབང་ལ། གསུང་བ་དང་འཛིན་པ་གང་ཟག་དང་ཆོས་སྤྲུག་དུ་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་དོན་ཁོན་ལས། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མེད་པའོ། །ཞི་བའི་དོན་ནི། ཡོངས་གྲུབ་གྱི་རང་བཞིན་གཤམ་ནས་གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་དུས་ན་མཆོན་མའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཉི་ཐར་ཞི་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་པའི་དོན་རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་ལ། དང་པོ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་བསྐྱེད་པ། མི་རུང་རྒྱ་ལས་སྟེ་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་ཕྱི་ནང་སྐད་ཅིག་མ། ཞེས་པའི་ཐར་ཆོགས་བཅད་བརྒྱས་བསྐྱེད་ཏེ། འདི་ལ་ཡང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་སྒྱིར་བསྐྱེད་པ་དང་ཕྱི་བྲག་དུ་བཤད་པ་གཉིས་གྱི་དང་པོ། ཕྱི་དང་ནང་གི་འདུས་བྱས་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་ནས། མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ལས་སྟེ་སྒྱིར་ལོགས། ཕྱིར་སྐྱས་བཅད་པ་ལྟར་དང་། དག་པའི་ཕྱིར་དང་ཐམས་ཅད་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐར་གྱི་གཏན་ཆོགས་བརྒྱ་བཞི་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མི་

འགའ་བ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

མ་ཇི་དུ་གཞི།

རུང་ཞེས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་དེ་ཅི་ཞིག་མི་རུང་ཞེ་ན་འདུས་བྱས་རྒྱལ་ས་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྒྲེས་ནས་ཇི་མེད་རྒྱུན་འགག་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་མེད་དུ་རྒྱ་བོའི་རྒྱུན་འཇུག་པ་བཞིན་སྐད་ཅིག་སྒྲ་མ་འགག་ཅིང་ཕྱི་མ་སྒྲེ་བ་
པར་མ་ཆད་པར་རྒྱུན་གྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་མིན་ན་དངོས་པོ་དེ་སྒྲེས་ནས་ཡུན་རིང་ཕྱང་སྒྲ་ཆོག་ས་སུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་མི་རིགས་པའམ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་དེ་དངོས་པོ་རྒྱལ་ས་རྒྱ་
རྒྱུན་ཆོག་ས་པའི་དབང་གིས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོར་སྒྲེས་ནས་དེ་མ་ཐག་དུ་མི་འགག་པར། ཞག་དང་བླ་བ་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཇི་མེད་འཇིག་པའི་རྒྱུན་དང་མ་འབྱུང་བ་དེའི་བར་དུ་དེ་ལྟར་གནས་སོ་བེར་ན། དེ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་དང་
པོ་སྐད་དུ་རྒྱུག་གྱུང་གཉིས་པ་པོ་ཆད་ལ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཕྱང་བའི་དེ་མ་ཐག་དུ་རྒྱུན་འབྱུང་བ་མེད་པར་འགག་པར་འགྱུར་དེ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སོགས་སུ་གནས་པའི་རྒྱ་དང་། མཐར་འགག་པའི་རྒྱ་ཡང་
པོ་དང་དགོས་གྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་དེས་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ལོ་དང་ཞག་དང་བླ་བ་སོགས་སུ་གནས་པ་དེ་འདྲ་བ་སྐྱེད་མི་རུས་དེ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་
རྒྱ་བོའི་རྒྱུན་འབྲལ་པ་ནི་རྒྱ་གསར་པ་གསར་པ་འབྲལ་བ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་ཡིན་གྱི། གསར་པ་རྒྱུན་ཆད་ན་རྒྱུན་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མར་མེའི་མེ་ལྕེའི་རྒྱུན་ཡང་རས་དང་སྒྲུ་མ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྒྲུ་མ་མ་བད་གྱི་བར་དུ་སྒྲུ་མ་མེ་ལྕེར་

༡༩། །ལྷན་ཏེ་གསར་པ་གསར་པ་རྒྱུ་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་ཚུ་སྐྱུ་ཟད་པས་འབྲས་བུ་མི་ལྟེ་ཡང་རྒྱུ་འཆད་གྱི་མི་ལྟེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཉིད་རྒྱ་གཞན་སྐྱུ་མིད་པར་ལུན་ཅིག་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་
 བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གིས་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་མ་ཡིན་ན་རྒྱུ་མ་ཐར་ཡང་འཇིག་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུ་མནན་པ་ནི་དང་པོ་མི་འཇིག་མཐར་མི་འབྱུར་ཞེས་པ་དང་འདྲ་བས་དོན་ལ་མི་འགལ་ཡང་། འབྲེལ་བས་གོང་
 ལྷན་བཤད་པ་བཞིན་གསུང་དགོས་སོ། །ཡང་གཞན་དག་ན་རེ་སྐྱེས་ནས་ཇི་སྟེད་ཅིག་དུ་གནས་པ་ལ་རྒྱ་གཞན་མི་དགོས་ཏེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་དེས་དེ་ལྷན་གནས་པར་འཕངས་སོ་སྐྱུ་མ་ཆ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་དང་
 པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་དེས་དེ་བསྐྱེད་ནས་འགགས་ཞིན་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་དུ་མར་གནས་པ་འཕེན་མི་སྟེད་དེ་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་མི་སྟེད་པའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་ཁུ་འཕངས་ཟེར་བ་དང་འདྲའོ། །སྐད་ཅིག་མིན་པའི་
 དངོས་པོ་རྒྱས་བསྐྱེད་ན་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡང་སྐྱེ་རིགས་ན་དེ་ནི་གིན་དུ་མི་རིགས་གིང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག་དང་པོ་རྒྱས་བསྐྱེད་ནས་ཇི་སྟེད་ཅིག་དུ་གནས་ནས་དེ་ནས་རང་ཉིད་འཇིག་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་གཞན་མིད་དེ་
 དང་པོ་ལྟ་དེ་ཁོ་ནས་དེ་ལྷན་བུས་སོ་སྐྱུ་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཇི་སྟེད་ཅིག་དུ་གནས་པ་དང་མཐར་འཇིག་པ་ལ་རྒྱ་གཞན་མིད་པར་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཡང་རྒྱ་མིད་དུ་བྱུང་དོ་ཞེས་ཅིས་མི་འདོད། སྐད་ཅིག་

བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུང་

ལྟེན་པ་གྲུ་

དང་པོ་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མཛོན་སུམ་ཚད་མ་དང་འགལ་བས་ཁས་མི་ཡིན་ན། རྒྱ་ལས་སྒྲེ་ཕྱིར་དང་ཞེས་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲེས་ནས་དེའི་རྒྱན་གནས་པ་འདི་ཡང་སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་སྐད་ཅིག་གི་རྒྱ་ལས་སྒྲེ་པ་ཉིད་དུ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་དང་།
དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ་དངོས་པོ་རྒྱ་མས་སྒྲེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དེས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲེས་ཐེན་པ་དེ་ཉིད་སྒྲུར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒྲེ་མི་དགོས་པར་སྒྲེས་པ་དེའི་དང་རྒྱལ་དུ་ཡུན་རི་མིད་གཅིག་དུ་
གནས་པ་ཡིན་གྱི་དེའི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་གཞན་དང་གཞན་སྒྲེ་བ་དང་འཛིག་པ་མེད་ལ་རྒྱ་གཞན་ཡང་མི་དགོས་སོ་ཞེན། དེ་མི་འབྱུང་པའི་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ནི། དངོས་པོ་རྒྱ་མས་སྒྲེས་ནས་དེ་མ་ཐག་དུ་མི་འཛིག་པར་ཕྱིས་ཤིག་
ན་འཛིག་པ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་མི་འཛིག་པར་གནས་པ་ཞིག་ཕྱིས་འཛིག་པ་ཡིན་ནམ། སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་ཞིག་ཕྱིས་ཞིག་ནས་འགགས་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་གིས་མི་འཛིག་པར་
གནས་པ་ཡིན་ན། གནས་པའི་རང་བཞིན་ལ་འཛིག་པའི་རང་བཞིན་མེད་པས་གནས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཕྱིས་ཀྱང་མི་འཛིག་པར་འགྱུར་ཏེ་རྟག་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །འཛིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ན་འཛིག་པའི་རང་བཞིན་
ལ་རྟག་པ་དང་ཡུན་དུ་གནས་པའི་རང་བཞིན་མེད་པས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནས་འཛིག་པར་འགྱུར་གྱི་ཡུན་གཅིག་དུ་མི་འགགས་པར་གནས་པ་མི་མིད་པས་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོ་སྒྲེས་ནས་ཡུན་རི་ཅུ་མ་པར་གནས་ནས་

༡༡། །གཞོན་འགག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། འགག་པའི་རྒྱ་གར་ཡིན་པ་རྫོང་དགོས་སོ། །སྤྱོད་པའི་རྒྱ་གར་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོ་ཞེན་འགལ་ཏེ། སྤྱོད་པ་མི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་། འགག་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་རྒྱ་གཅིག་གིས་སྤྱོད་ན་རྒྱ་དེས་དངོས་པོ་ཡོད་པར་བྱེད་པ་དང་མེད་པར་བྱེད་པའི་འགལ་བ་གཉིས་བྱེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱང་བ་དང་། ལུན་པ་དང་། གྲང་བ་རྩོད་པ་གཉིས་རྒྱ་གཅིག་གིས་བྱེད་མི་སྤྱོད་པ་བཞེན་ནོ། །འགལ་བྱེད་ཞེས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྒྱམས་རང་སྤྱོས་ནས་སྤྱད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྤྱོད་པར་འཛིག་པའི་རང་རྒྱལ་ཅན་མིན་པར་སྤྱོས་ནས་རི་སྤྱོད་ཅིག་ཏུ་རྟག་པར་གནས་ན་ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་དང་འགལ་བའི་བྱེད་པོ། །དེ་ལྟར་འགལ་ན་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ལུང་ལས། འདུ་བྱེད་དག་ནི་རྒྱ་རྒྱེན་ལས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོམ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱོད་ཞིང་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་འཛིག་པ་དང་། སྤྱོས་ནས་སྤྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལས་རིང་ཏུ་མི་གནས་པས་རེ་ཞེག་པ་དང་། སྤྱོས་མ་ཐག་ཏུ་འཛིག་པས་ལུན་ལུང་དུར་གནས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །རིགས་པ་ཡང་རྒྱལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་ནི། རྒྱལ་འབྱོར་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞེས་སྤྱོམ་ཞིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྤྱད་ཅིག་གིས་སྤྱོད་པ་དང་འགག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཏུ་མཐོང་སྟེ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཞིང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ནས་གོལ་ཞིང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལྟར་མཐོང་ན་སྤྱོད་ཞིང་ཆགས་བྲལ་དང་རྒྱམ་གྱོལ་ཉིད་ཏུ་

མི་འགྲུར་ཏེ། དཔེར་ན་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་མི་རྒྱམས་འཆི་པའི་རྣམས་ལྷ་འགག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཤེས་ནས་སྟོ་བ་སྟོ་ཡང་དེའི་བར་དུ་སྟོ་བ་མི་སྟོ་བར་གནས་པར་འདྲ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་ལྷ་འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོ་
 བས་ཀགས་ལྷ་ལ་དུ་མ་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །རང་ཉིད་མི་གནས་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་འགལ་བ་བཟོད་པ་ནི། འདྲ་བྱེད་རྒྱམས་སྟོས་མ་ཐག་རྟེན་མི་འཛིག་པར་རི་སྟོན་ཅིག་རྟེན་གནས་པ་ཡིན་ན། འདྲ་བྱེད་རྒྱམས་རང་ཉིད་
 ཀྱིས་མཐུས་གནས་སམ། ལྷ་སྟེན་གཞན་ཞིག་གི་མཐུས་གནས་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྷ་རྟེན་རྟེན་གནས་པར་རིགས་ན་ཡང་། རྣམ་རི་སྟོན་དུ་མ་བར་ཕྱིན་པར་གནས་རྣམས་པའི་འདྲ་བྱེད་གཅིག་གྱུར་མེད་དེ། རང་གི་པོ་པོས་སྐྱད་
 ཅིག་གིས་འཛིག་པའི་རང་རྩ་ལ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་ལྷ་སྟེན་དང་ལྷ་དང་ན་འཛིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་སྟེན་གཞན་གྱིས་གནས་པར་བྱེད་པའི་ལྷ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྷ་གཞན་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་གལ་
 རྒྱུད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ་དངོས་པོ་རྒྱམས་རི་སྟོན་ཅིག་རྟེན་གནས་པ་ལ་ལྷ་གཞན་མི་དགོས་ཀྱི་རང་ཉིད་སྟོས་ཐེན་པ་དེ་ཉིད་རི་སྟོན་འཛིག་པའི་ལྷ་མ་ལྷ་དང་པོ་ལྷ་དང་
 རྟེན་གནས་ནས་གཞོད་འཛིག་ལྷ་ལྷ་དང་ན་འཛིག་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷ་གས་སྟོན་པོ་དང་ཆ་བ་མེད་པར་རི་སྟོན་ཅིག་རྟེན་གནས་ནས་གཞོད་མི་དང་ན་མ་ལྷ་དང་ན་སྟོན་པོ་དང་བསེལ་བ་འགག་ནས་དམར་པོ་དང་ཆ་བ་སྟོ་བ་དང་། རྒྱ་ལི་ལྷ་མ་

ལས་དངོས་པོ་རྒྱམས་རྒྱམ་པ་མི་འདྲ་པར་སྒྲ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་ལ། རྒྱ་འདྲ་པའི་བྱད་པར་ལས་རིགས་འདྲ་པ་པར་མ་ཆད་དུ་སྒྲི་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་གཉིས་ཀ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་བྱད་པར་རུང་བད་མེད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་མིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་པའི་བྱད་པར་ནམ་ཡང་དམིགས་པ་མི་སྤིད་དོ། །དེ་བཞིན་མེས་ཀུ་བསྒོལ་ནས་བད་པ་དང་། ལུམ་པ་གྲོ་མོར་བྱས་ནས་གཏུན་དུ་འཐག་པ་སྟགས་འཛིག་ཀྱང་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ལྟགས་པར་བརྟགས་ན་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མ་དང་། རྒྱུན་གཞན་བྱད་པས་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ལས་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་གཞན་གྱིས་བཤེག་པ་རུང་བད་མེད་དེ། རྩ་མ་ཐན་གྱི་ལག་པ་དང་དབྱིག་གུ་སྟགས་གྱིས་འཛིམ་པ་ལས་ལུམ་པ་སྒྲིད་པར་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ། །ལུམ་པ་སྒྲིམ་པའི་དུས་ན་འཛིམ་པའི་གནས་སྐབས་རང་ཁ་མ་ཞིག་པ་དང་། ལག་པ་སྟགས་གྱིས་འདྲ་བྱེད་ཀྱང་ཞིག་ནས་འགགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འཛིག་ཀུས་འཛིག་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་མི་འཛིག་པ་ཞིག་གསུ། འཛིག་པ་གང་ཡིན། མི་འཛིག་ན་ནི་འཛིག་ཀུས་འཛིག་མི་དུས་ལ། རང་འཛིག་ན་འཛིག་ཀུས་འཛིག་མི་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་འཛིག་ཀུས་དངོས་པོ་གང་དེ་འཛིག་པའི་དུས་ན། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་བྱས་སུ། དེ་ལས་གཞན་ཞིག་བྱས། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་བྱས་ན་སྒྲིད་པར་བྱས་གྱི་འཛིག་པར་མ་བྱས་ལ། དངོས་པོ་དེ་ལ་ཅི་ཡང་མ་

བ་དང་། རུ་བོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སྒྲ་མ་རྣམས་གཞན་དུ་འགོ་ཁེང་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དུ་འདུག་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཡིན་ཡང་། འདྲ་བའི་སྒྲོན་མ་རུ་བོ་འདི་ལ་བདག་གིས་སྒྲར་ཡང་ལན་མང་བརྒྱལ་ལོ། །ད་ཡང་བརྒྱལ་
 ལོ་སྒྲུམ་དུ་སེམས་ཤིང་། གཞོད་ཀྱང་བརྒྱལ་དགོས་སོ་སྒྲུམ་དུ་སེམས་པ་བཞིན་ནོ། །འགག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲར་མཐོང་བ་དང་ཕྱིས་མཐོང་བ་དག་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོད་ཡུལ་དུ་མི་འདྲ་བ་མ་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཕྱི་
 གཅིག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་ལྟར་རིགས་སྒྲུམ་ན། དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་སྐད་ཅིག་རྣམས་འགག་པའི་ཕྱིར་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་མི་འགག་པར་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ན། ཕྱིས་ཀྱང་
 འགག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲར་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ད་ལྟ་ཡང་གནས་པ་དེ་བཞིན་ཕྱིས་ཀྱང་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ན་མ་ཡང་ཕྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་འགྱུར་
 བ་དམིགས་ཕྱིར་དང་ཞེས་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ངོ་བོ་དུས་རེ་ཤིག་བར་དུ་མི་འགྱུར་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་དང་མི་འདྲ་བའི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་པའི་བྱུང་བར་དམིགས་མི་སྤིང་ན་ཡང་།
 རང་གི་དངོས་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་རྣམས་ནི། ཕྱིས་པ་དང་གཞིན་དུ་དང་ལང་ཆོ་དང་དར་ལ་བབ་པ་དང་རྒྱས་ཤིང་འཁོགས་པ་སྒྲ་དཀར་གཉེར་མ་དང་བཅས་པའི་བར་གྱི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་དམིགས་པ་དང་། ཕྱིའི་དངོས་པོ་

पञ्चमः सर्गः

五、

དེ་ལྟ་ནི་དང་འབྲས་ལུ་ཕྱི་མ་ཞེས་པ་ནི། རྟག་སྒྲ་པ་དག་ན་རེ་པ་དག་ཅག་གིས་རི་ལྟར་པ་རྟག་སྒྲ་ཀྱང་ཕྱ་པ་འཇི་འབྱུར་པ་སྒྲོས་མའོན་ལྟར་དུ་གཙོད་པར་མི་རྣམས་ལ་དཔོན་པོ་དེ་ནི་དེ་ཞེས་གཙོད་པར་རྣམས་པས་སྐད་ཅིག་
 མའི་འབྱུར་པ་འདི་ལ་རི་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་ཞེན། དཔོན་པོ་དེ་དག་ལྟ་ལས་སྒྲོས་པ་འཇི་འབྲས་ལུ་ཡིན་པ་འཇི་ཕྱིར། ལྟ་མ་ལྟ་མ་ལྟ་ནི་དང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྲས་ལུ་ཡིན་པ་འཇི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མར་འབྱུང་སྟེ། ལྟ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་
 འབྲས་ལུ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་ལུ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་དེ་འཇི་ལྟ་ཡང་སྐད་ཅིག་མར་འབྱུང་སྟེ། ལྟ་རྟག་པས་འབྲས་ལུ་མི་སྐྱོད་དེ་ནམ་མཁའ་ལས་མེ་ཏྲུག་དང་ལུ་པ་པོ་གསལ་མི་འབྱུང་པ་པ་ཞེན་ནོ། །འབྲས་ལུ་རྟག་པ་
 བེ་གང་གིས་ཀྱང་པ་སྐྱོད་བྱ་མིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་པ་ཞེན་ནོ། །དེས་ན་ལྟ་དང་འབྲས་ལུ་ཀྱང་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མའི་རང་པ་ཞེན་ཡིན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་མིན་པ་ལ་འབྱུར་པ་མེད་པས་ལྟ་འབྲས་ལུ་མི་རུང་ངོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པ་སྒྲུན་ནས་བྱེ་
 བྲག་ཏུ་དབྱུང་ན་མིག་སེས་ལ་སྟོགས་པ་རྣམས་པར་སེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུན་པ་ཞི་ལས་སྒྲོ་པ་འཇི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་གིས་མ་གྲོགས་པར་འབྱུང་པ་སངས་རྒྱས་པ་དང་ལུ་སྟོགས་པ་རྒྱུན་ཆད་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ་སྒྲིམ་རྟག་པ་མི་འབྱུར་པ་
 ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ། །རྣམས་པར་སེས་པ་དེ་འཇི་ལྟ་ནི་དཔང་པོ་དང་ཡུལ་གཞུགས་སྟོགས་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་མིག་དང་གཞུགས་ལ་པ་རྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམས་པར་སེས་པ་སྒྲོ་པ་སྟོགས་ལུ་གསུངས་སོ། །དེ་པས་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་

༡༢༡། །འབྲས་ལུ་སེམས་སྐད་ཅིག་མར་གྲུབ་པས་ན་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མར་གྲུབ་པོ། །གཞན་དག་འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྟག་ལ། དེས་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་མི་རྟག་པ་བསྐྱེད་དོ་
 ཞེས་འདོད་ན། སྐད་ཅིག་མ་མིན་པ་ལས་སྐད་ཅིག་མ་འབྱུང་ན་ནི་རྟག་པ་ལས་མི་རྟག་པ་འབྱུང་དགོས་ན་དེ་མི་རིགས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལས་ལུས་སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་མར་
 གྲུབ་པོ། །ཡང་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་སྐྱེ་སེམས་ལ་བག་ཆགས་བཞག་པའི་དབང་གིས་སྐྱུང་བ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་དོན་མེད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ལས་བསྐྱེས་པ་ལས་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་དོན་རང་
 ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ལ་འབྲས་ལུ་འདུ་བྱེད་རྣམས་སྐད་ཅིག་མར་གྲུབ་པོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་སེམས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ཡིན་པར་ཅིས་གཤམ་ལ། སེམས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་འདུ་བྱེད་རྣམས་སྐད་ཅིག་
 མ་ཡིན་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་གཤམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་ཐེན་པ་དང་། དངག་པོ་འཇུག་དབང་པའི་སྤྱིར་དང་། དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་རིགས་པ་སྤྱི་མ་འདི་བཞི་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཐེན་
 པའི་སྤྱིར་དང་ཞེས་པ། དབང་པོ་ལྷ་དང་གནས་ཏེ་དབང་རྟེན་ལུས་ཁྱོས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་གཤམ་པས་ཐེན་པ་ལས་ལྷུང་བའི་སྤྱིར་སེམས་ཀྱི་འབྲས་ལུར་གྲུབ་པོ། །ཇི་ལྟར་ཐེན་ན་མའི་མངལ་དུ་རྣམ་པར་གཤམ་པ་ཞུགས་ཏེ་

བརྒྱལ་བར་གྱུར་ནས་དེ་ཟེན་པ་ན་གདོད་པ་མའི་ཁུ་བྱུག་ལས་རྒྱུར་རྒྱུར་པོ་དང་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་ནས་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་ཀྱི། རྒྱུ་ཤེས་ཁུ་བྱུག་ལ་ཁྱལ་ས་ནས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འདྲེས་དེ་བརྒྱལ་
 བར་མ་གྱུར་ན་རྒྱུར་རྒྱུར་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་རྒྱུ་ཤེས་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་ཟེན་པ་སྟེ། མདོ་ལས་དག་འཕོ་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་མའི་མངལ་དུ་བརྒྱལ་བར་
 མ་གྱུར་ན། བ་མའི་མེ་གཙང་པ་ལས་རྒྱུར་རྒྱུར་པོ་ལ་སོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ལ་གཞོད་པར་གྱུར་ན་ལུས་ལ་ཡང་གཞོད་པར་འགྱུར་ལ། སེམས་པདེ་བར་གྱུར་ན་ལུས་ཀྱང་ལེགས་པར་
 པདེ་བར་འགྱུར་བས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་འབྲང་བ་དང་། སེམས་དང་བྱལ་ན་ལུས་ཚོར་བ་མེད་པར་གྱུར་ནས་རུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་རྒྱུ་ཤེས་སེམས་ཀྱི་འབྲས་སུ་ཡིན་ནོ། །པདག་པོའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པ་སེམས་ནི་འདུ་བྱེད་རྒྱུ་ཤེས་ལ་དབང་བྱེད་པའམ་བདག་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་འབྲས་སུ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་ལྷ་ར་བདག་པོར་གྱུར་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་སེམས་ཀྱིས་བྲིད་དོ། །སེམས་
 ཀྱིས་དྲངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་དེ། སེམས་ཀྱི་གང་བསམ་པར་ལུས་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་འབྲངས་ནས་ལྷོད་པ་ཟེད་ཟེད་

༡༡། །པོ་ལྷ་ག་ཟེང་ག་ཟེང་པོ་དང་། བཞིན་འཇུག་པ་དང་དགོད་པ་ལ་སྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་ཞེ་སྒྲུང་སྒྲེས་ན་སྒྲུང་མིག་དང་བཞིན་ཁྱོ་གཉེར་དང་ཁུ་ཁུར་བཅད་པ་ལ་སྟགས་པའི་
སྒྲུང་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་འདྲ་བྱེད་རྒྱུ་ལ་སེམས་བདག་པོར་བྱེད་ཅིང་དབང་བྱེད་དོ། །ཡང་ལུང་གི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རྒྱུ་པར་སེས་པའི་རྒྱུ་གིས་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
རྒྱུ་སེས་མིང་ན་མིང་གཟུགས་གི་གནས་སྐབས་མི་འབྱུང་ལ། དེ་མིང་ན་སྒྲེ་མཚེད་དུག་སྟགས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དག་དང་ཞེས་པ། སེམས་དག་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྒྲེ་རྒྱལ་འབྱོར་པ་རྒྱུ་པར་པའི་སེམས་གིས་
དབང་གིས། ས་གསེར་དུ་མོས་ན་གསེར་དུ་སྒྲུང་བ་སྟགས་ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གི་དབང་གིས་རྒྱུ་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་གྱུར། དགོ་སྒྲོང་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་ཞེས་སྟགས་རྒྱས་
པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདྲ་བྱེད་རྒྱུ་ལ་སེམས་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་རྗེས་འཇུག་ཕྱིར་ཞེས་པ། སེམས་ཅན་རྒྱུ་པ་གི་སེམས་གིས་ལས་དགོ་སྒྲིག་བསྟགས་པས་འཇིག་རྟེན་གི་ཁམས་སྒྲེ་ཚིགས་མདོན་པར་གྱུ་བ་
པ་ཡིན་ལ། འདྲ་བྱེད་རྒྱུ་ལ་སེམས་ཅན་རྒྱུ་པ་གི་སེམས་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡང་སྒྲིག་པ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་རྒྱུ་པ་གི་ལོ་ཏྲུག་རྒྱུ་པ་པོ་དག་དྲི་རོ་སྟགས་མཐུ་ཁུང་ཞིང་། གསེར་ལ་སྟགས་པའི་དངོས་པོ་ཡང་སོལ་བ་ལ་

སྟོགས་པར་སྒྲུང་ལ། བསོད་ནམས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས། འབྲུ་ལ་སྟོགས་པ་ཁ་དོག་དྲི་རོ་སྒྲུན་སྒྲུམ་ཚྲོགས་པ་དང་། དངོས་པོ་ངན་པ་རྣམས་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྟོགས་པར་སྒྲུང་བས་ན་འདྲ་བྱེད་རྣམས་སེམས་
ཀྱི་འབྲས་ལུ་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་འབྲས་ལུ་འདྲ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་རྟག་པ་ཡིན་པར་མི་རིགས་པས་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་གཤམ་པར་བྱའོ། །འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་སྟོ་
སྟོར་མ་ཕྱེ་བར་བསྟོམས་ཏེ་སྒྱིར་འདྲ་བྱེད་རྣམས་སྐད་ཅིག་མའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཚྲོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནང་གི་འདྲ་བྱེད་རྣམས་མི་རྟག་པ་དང་། ཕྱིའི་འདྲ་བྱེད་རྣམས་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ་གཉིས་
ལས་དང་པོ་ཚྲོགས་སུ་བཅད་པ་ལྷས་ནང་གི་འདྲ་བྱེད་ལུས་དང་བཅས་པའི་སེམས་སེམས་ལྷང་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མའི་མི་རྟག་པར་བསྟུབ་པ་ནི། དང་པོ་སྟེ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་རེ་བས་རེ་ཆེར་སྟེ་བ་སྟོགས། སྟེ་བ་རྣམ་པ་
བརྒྱ་བཞི་ལ། དེ་དག་སྐད་ཅིག་མར་སྟུབ་པའི་གཏན་ཚྲོགས་སམ་ཆད་མ་ནི། རྒྱ་དང་ཆད་ཀྱི་བྱེད་པར་སྟོགས་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་བར་བརྒྱ་བཞིས། ནང་གི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མར་བསྟུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལ་དང་པོ་ཉིད་དུ་སྟེ་བ་ནི། འཆི་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་འགགས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་ཁུ་བྲག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་སྟེ་བར་ཉིང་མཆམས་སྒྱིར་བའི་སྐད་ཅིག་དང་པོའོ། །དེ་ལྟར་

ཐན་ཆད་སྐད་ཅིག་མར་འགྱུར་གྱི་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བ་མེད་པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་རིགས་པ་སྤར་ཡང་བཤད་ཐེན་ཏོ། །འགྱུར་དང་ཞེས་པ་འགྱུར་བའི་སྐྱེ་བ་ནི། སེམས་ལ་ཆགས་སྟོན་སྐྱེས་པས་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་འགྱུར་གྱིས་དེ་
 དང་མཆུང་པར་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་ན་སྐད་ཅིག་མར་གྲུབ་པོ། །ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་ཞེས་པ་སྒྲིན་པའི་སྐྱེ་བ་ནི། མང་ལ་ནས་བཅས་པ་དང་། དེ་ནས་འགྲོ་རུས་པའི་བར་གྱིས་པ་དང་། དེ་ནས་ཅེད་མོ་བྱེད་རུས་པའི་
 བར་གཞོན་རུ་དང་། དེ་ནས་ལུས་སེམས་ཀྱི་མཐུ་རྒྱུ་གས་པར་དར་ལ་བཟ་པ་དང་། དེ་ལས་འདས་ནས་ལང་ཆོའི་ཆ་ཉམས་པའི་མགོ་བརྒྱམས་པ་དར་ཡོལ་དང་། སྐད་ཀར་གཉེར་མས་གང་ཞིང་རུ་ཞོམ་པ་རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་
 རྒྱུ་མས་སུ་རིམ་པར་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་བས་ན་སྐད་ཅིག་མ་སྟེར་ཆགས་པའི་རྒྱན་ཅན་དུ་གེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དམན་དང་བྱད་པར་འཕགས་ཞེས་པ། དམན་པའི་སྐྱེ་བ་དང་མཆོག་གི་སྐྱེ་བའི་དམན་པ་ངན་སོང་གསུམ་
 དུ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ལས་བྱད་པར་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བའམ་མཆོག་གི་སྐྱེ་བ་ནི་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ངེས་པ་མེད་པར་ངན་སོང་ནས་མཐོ་རིམ་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། མཐོ་རིམ་ནས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། མི་ནས་མིར་སྐྱེ་བ་སྟོན་
 རིགས་མཐུན་པ་དང་། རིམ་མི་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བ་སྐྱ་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བས་ན་མི་རྟག་པ་དང་དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱན་གྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་རྟག་པ་ལ་རྒྱུ་མ་པ་མི་འདྲ་བ་སྐྱ་ཆོགས་སུ་མི་འཐད་དོ། །འོད་གསལ་པ་དང་ཞེས་

མ
མདྲེ
ལྷན་པུ་
ལྷན་པུ་
ལྷན་པུ་
ལྷན་པུ་

༡༥། །པ། འོད་གསལ་པར་སྒྲི་བ་ནི་འདོད་ལྷ་རིས་རྒྱལ་ལས་འབྱུང་དགའ་དང་། གཞན་འབྱུང་དབང་བྱེད་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་འོད་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཡོངས་སྟོན་
དང་སྟོམས་འཇུག་དག་རང་གི་སེམས་ཅམ་ལ་རག་ལས་དེ་བསམ་པ་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་འཇུག་ན་འབྱུང་དགའ་བ་དག་ལྷ་འི་ལུ་མོ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་གོས་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་འདོད་པ་དེ་
ལྷ་ལུ་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་སྒྲུབ་ནས་ཡོངས་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་འི་ལུ་མོ་དག་གིས་ཀྱང་ལྷ་འི་ལུ་རང་གི་ཡིད་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྒྲུབ་ནས་ཡོངས་སྟོན་པ་དང་། གཞན་འབྱུང་དབང་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་
གཞན་དག་དང་འདོད་པའི་ཡོངས་སྟོན་སྟོན་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསམ་པ་དེ་དག་དུ་འབྱུང་ཞིང་ཡོངས་སྟོན་དོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོའི་སྟོམས་འཇུག་གི་དེང་དེ་
འཛིན་གང་དང་གང་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་དེ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་འགྲུབ་ཅིང་མཛོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྷ་ལུ་དག་རྣམས་པའི་ཚོས་ལ་མི་སྤྱིད་དེ། སེམས་སྒྲིབ་ཅིག་མའི་དབང་གིས་བྱུང་བར་གཤམ་པར་བྱའོ་འོད་མི་གསལ་
ཞེས་པ་འོད་མི་གསལ་པར་སྒྲི་བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་གི་ལྷག་མ། དགའ་ལྷན་གྱི་ལྷ་རྣམས། དཔྱུལ་པའི་བར་གྱི་འདོད་ཁམས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས་འོད་

བཀའ་ཐུག་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིབ་

མི་གསལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་གི་སེམས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མའི་མི་རྟག་པར་གེས་པར་བྱ་ལ། སྒྱིར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་གནས་རིས་ལ་མཐའ་
གཅིག་རྟེན་པ་མེད་པར། རོང་གསལ་བ་ལས་རོང་མི་གསལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རོང་མི་གསལ་བ་ལས་རོང་གསལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱང་གི་ཕྱི་ཡུག་གིས་སྒྲེ་བ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲེ་བས་ན་མི་རྟག་པ་དང་དེའི་རྒྱན་ཡང་སྐད་ཅིག་
མར་གེས་པར་བྱའོ། །ཡུལ་གཞན་འགྲོ་བ་དང་ཞེས་པ་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒྲེ་བ་ནི་ཡུལ་གཞན་དུ་སྒྲེ་བ་དེ་ལས་གི་འཕྲོས་ནས་འགགས་གིང་ཡུལ་གཞན་དུ་སྒྲེ་བའི་རྒྱལ་གྱི་འགྲོ་བ་ལམ། གཟུགས་ཁམས་མན་ཆད་ལུས་
དེས་ཀྱང་ས་གཅིག་རྟེན་མ་ཡིན་པར་གནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱན་གྱིས་འཇུག་ཅིང་འགྲོ་བ་ཡི། རྟག་པ་ལ་ཚོས་དེ་སྒྲ་བུ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བོན་བཅས་ཞེས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པའི་སྒྲེ་བ་ནི་ཁམས་
གསུམ་དུ་སྒྲེ་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཉལ་ལམ་ས་བོན་དང་བཅས་པར་སྒྲེ་བ་སྒྲེ་མཐོང་སྒྲེ་མ་གྱི་སྤྱང་བྱའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཟད་པའི་སྒྲ་བཅས་དག་བཅོམ་དང་། དེའི་སྤང་བོ་བ་མའི་སྐད་ཅིག་མ་མ་གཏོགས་པར།
གཞན་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་ཕྱིར་མི་རོང་དང་། ཕྱིར་རོང་དང་རྒྱན་ཞུགས་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་སྤང་བོ་ལྟའི་རྒྱན་སྒྲེ་བ་ནི་ས་བོན་བཅས་

五、

མེམས་སྒྲིད་ཅིག་མའི་རྒྱན་རིམ་པར་གོམས་པ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲིད་ཅིག་མར་གྲུབ་པོ། །འདིས་ནི་མི་ལམ་དང་མི་སྟག་པ་སོགས་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྒྲིད་ཕྱིར་སྒྲིད་ཅིག་མའི་རྒྱན་པར་གྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་དང་པོ་སྒྲིད་པ་ནས་གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་སྒྲིད་པའི་པར། སྒྲིད་རྒྱུ་པ་པུ་པའི་པ་རྟག་པ་མེད་ཅིང་སྒྲིད་ཅིག་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། དང་པོ་སྒྲིད་པ་ནི་རྒྱར་རྒྱར་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་གཞན་འཕྲུང་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྒྲིད་ཅིག་མར་གྲུབ་པོ། གནས་སྐབས་ཕྱི་མ་རྒྱུ་པ་རིམ་པར་འཕྲུང་པ་ལ་རྒྱ་གཞན་དང་གཞན་མེད་ན་དེ་དང་དེ་འཕྲུང་མི་མེད་དེ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་པོ། །འདིས་ན་སྒྲིད་པའི་སྒྲིད་ཅིག་དང་པོ་ནས་སྒྲིད་ཅིག་མ་རིམ་པར་ཕྲུང་པས་རྒྱར་རྒྱར་པོ་ལི་གནས་སྐབས་དང་། དེ་ལས་མེར་མེར་པོ་སོགས་སྒྲི་མ་སྒྲི་མ་རྒྱ་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྲས་ཕྱི་པོ་པོས་སྒྲི་འགག་ཕྱིར་ཅིང་རྒྱན་མ་ཅད་པར་འཕྲུང་པ་ཡིན་ནོ། །དང་སྒྲི་རྒྱུ་པ་ཕྱི་མ་དང་སྒྲི་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཆེད་དུ་བཤད་མ་དགོས་སོ། །འདི་པས་འཇུག་སྒྲི་པ་ཆེ་ཆུང་དང་དེ་ཕྱི་པས་དང་རྒྱུ་པ་སོགས་ཅད་གྱི་ཕྱིར་པར་མི་འདྲ་པས་སྒྲིད་ཅིག་མར་འཕྲུང་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་རྟག་པ་ཡིན་ན་དང་པོའི་དུས་ལས་འཕྲུང་པ་མེད་པས་ཁ་ཟས་སོགས་གྱིས་ལུས་རྒྱས་པ་དོན་མེད་དུ་འཕྲུང་ན་ཡང་། དེ་མི་རུང་སྟེ་ཟས་སོགས་གྱིས་ལུས་རྒྱས་པ་བསྟོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པ་དང་། མིག་གིས་སོགས་རང་།

ཡོད་སྐྱུ་མ་ན། སྒྲིལ་ཏུ་འགལ་ཏེ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་མི་འཛིག་པར་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཞིག་ན་དང་པོའི་གནས་སྐབས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་རྟག་ཏུ་གནས་ཀྱི། མཐར་མཇུག་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་སྐབས་གཞན་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་གྱི་མ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་། ལུང་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟག་པ་འབའ་ཞིག་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་དེ་ནི་སྒྲིལ་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ་དངོས་པོ་དུས་ཀུན་དུ་པོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་མ་དམིགས་པས་སོ། །
 དངོས་པོ་རྣམས་ཇི་ཅུང་ཞིག་དུ་མི་འགྱུར་པར་གནས་ཏེ་རྟག་ནས་གཞོན་འགག་གོ་སྐྱུ་མ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཐང་ག་ཅིག་དང་ལུང་ཅུང་ཅུང་ཞག་དང་ལྷ་བ་ལོ་དང་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་མ་འགྱུར་པར་རྟག་པར་གནས་ཤིང་དེའི་
 མཐར་འགག་པ་ཡིན་ན། འགགས་ལུན་རིང་ལུང་ཡོད་པར་མི་རིགས་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་པོ་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་སྐད་ཅིག་བཞིན་དུ་རྟག་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་གྱི། འཛིག་ཁ་མའི་སྐད་ཅིག་དུ་རྣམ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །སྐྱེས་མ་
 ཐག་པ་དང་འཛིག་ཁ་མའི་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་ཡང་འཛིག་ཁ་མའི་སྐད་ཅིག་བཞིན་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཛིག་པའོ། །འཛིག་ཁ་མའི་དངོས་པོ་ཡང་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་སྐད་ཅིག་བཞིན་དུ་ད་དུང་ལུན་རི་
 ལྷོད་གཅིག་དུ་གནས་པར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་གཅིག་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དང་པོ་སྐྱེས་པ་ནས་མཐར་འཛིག་པའི་སྐད་ཅིག་གི་བར་གྱི་ལུན་རི་ཅུང་ཡོད་པ་དེ་ཅུང་དུ་སྐད་ཅིག་གཞན་དང་གཞན་ཡིན་པར་རྗེས་

གསུངས་པ་བསྐྱུས་ཏེ་བཟོད་ན། རི་ལྟར་རྩ་ལ་མི་མཆིད་པ་དག་རི་ནས་རི་ལ་བལ་ཏེ་འགྲོ་བར་སྐྱུང་ཡང་རྩ་སོ་སོ་ལས་བྱུང་བའི་མི་ཡི་སྐད་ཅིག་མ་རྒྱུན་ཆགས་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཙམ་ལས་མི་ཞེས་བྱ་བའི་རྩ་སྐད་པ་དང་གཅིག་བྱ་
 བ་ཞིག་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་འཁོར་བའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཆོགས་འགྲོ་བ་དང་། ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་། ལུང་པོའི་རྒྱུན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལོན་པ་དང་། ལུང་པོའི་སྐད་ཅིག་གི་རྒྱུན་པར་མ་ཆད་
 པ་ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་འགྲོ་བ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྩ་སྐད་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་པོ་དེས་འདུ་བྱེད་རྒྱམས་ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་དེ། བདག་ཕྱོགས་པ་གིར་འགྲོའི་
 རྒྱམ་དུ་བསམ་པའི་བྱེད་པ་པོ་དེས་ལུས་གྱི་འདུ་བྱེད་བཟོད་ནས་ཕྱོགས་དེར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་འགྲོ་བ་པོ་མེད་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འདྲ་མེད་དེ། ལུ་བ་ནི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཙམ་ན་བྱ་བ་འདུ་བྱེད་རྒྱམས་ཡུལ་
 གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི་རྒྱ། འགྲོ་བར་བྱེད་པ་པོ་དེ་སྒྲིབ་ནས་གདོད་འདུ་བྱེད་རྒྱམས་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་འཇམ། མ་སྒྲིབ་པར་འགྲོ་བར་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་སྒྲིབ་པ་དེའི་དུས་ན་འདུ་བྱེད་གནས་པ་
 རྒྱམས་གར་ཡང་མ་སོང་བ་འདུག་པ་ལ་དེས་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་རི་ལྟར་བྱེད་དེ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་རྒྱམས་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཙམ་ཞེས། འདུ་བྱེད་

གསོ་བར་བུར་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྷ་རྒྱུ་ན་འདུ་བྱེད་སྒྲིམ་པ་འི་དུས་ན་སྒོ་བར་བྱེད་པ་པོ་མ་སྒྲིམ་པས་སྒོ་མི་རུས་ཏེ། ཏྲ་མ་སྒྲིམ་པས་སྒྲིམ་བུ་གཞན་དུ་སྒོ་བའམ་བསྐྱལ་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལྷ་རྒྱུ་ན་གྲུང་གི་རྩ་
 གཡས་གཡོན་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་མཉམ་དུ་སྒྲིམ་པས་གང་གིས་ཀྱང་གང་སྒོ་བའི་རྩ་མ་བུས་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་གཞན་དུ་མགོ་མཉམ་དུ་ཕྱིན་པས་འགོ་བར་བྱེད་པ་པོས་འདུ་བྱེད་རྣམས་འགོ་བར་བུས་པ་རུང་བཅད་མེད་དོ། །དེས་
 ན་ལུང་པོ་ལྷ་རྒྱུ་ད་ཅིག་མའི་རྩུན་གྱིས་ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་འགོ་བ་ཞེས་བཏགས་ཤིང་། ལུང་པོ་ལྷ་ཉིད་ལ་འགོ་བ་པོར་ཡང་བཏགས་པ་ལས་འདུ་བྱེད་ཉིད་རྩུན་གྱིས་འགོ་བར་སྒྲུང་བ་ལས་གཞན་པའི་འགོ་བར་བྱེད་པོ་མེད་
 དེ། ཡན་ལག་ལས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩུས་བྱ་དང་དུ་མེད་ཀྱང་བཏགས་པས་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་དབྱིག་གཉིན་དང་སྒོ་བརྩན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ལུང་བ་བཞིན་མདོར་བསྐྱས་སུ་བཀོད་པའོ། །དེ་ལྷ་རྒྱུ་དངོས་
 པོ་རྒྱུ་ད་ཅིག་མའི་རྩུན་གྱིས་འགོ་བ་ལས་གཞན་པའི་འགོ་བ་པོ་དང་འགོ་བ་ཞེས་བུ་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་འགོ་བ་རྒྱུ་ད་ཅིག་མར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲིར་ཡུལ་གཞན་དུ་འགོ་བའི་རྣམ་གྲངས་ལ། དུ་མ་ཡོད་དེ། མེས་སྒྱིད་བང་
 གིས་འགོ་བ་ནི། མེས་སྒྱིད་ལྷ་བུས་ནས་འདུ་བྱེད་རྣམས་གཞན་དུ་འགོ་བ། འཆག་པའི་བསམ་པས་ལུས་ཀྱི་གོ་མ་པ་འདོར་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་ལྷ་བྱའོ། །སྒོན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འགོ་བ་བར་མེད་རྣམས་མའི་མངལ་

༡༩། །ལ་སྟགས་པར་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་དང་། འཕྲུལ་པའི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་མདའ་འཕང་བ་ཚྭ་གས་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་དྲ་ལ་མིས་ཞོན་ནས་གཉིས་ཀ་ལུང་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། རྒྱ་དང་གཟིངས་སུ་འབྲེལ་བས་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིན་པར་གཟིངས་གྱིས་ཀྱང་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །བསྐྱོད་པའི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་རྒྱུད་གིས་རྒྱ་དང་འདབ་མ་སྟགས་ཁྱེར་ནས་ཚྭ་གས་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། རང་བཞིན་ནམ་རྩོམ་ཉིད་གྱིས་འགྲོ་བ་རྒྱུད་ཐད་ཀར་ལུང་ནས་ལུང་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། མི་ཁྱེན་དུ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། རྒྱ་ཐུར་དུ་འགྲོ་བས་གསོད་ལ་སྟགས་པར་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། མཐུས་འགྲོ་བ་ནི། སྟགས་པ་རྒྱམས་སྟགས་གྱི་མཐུས་ལུང་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། རྒྱ་སྟགས་མཐུས་སྟགས་འབྲུངས་པའམ་ལུས་ལ་བསྐྱས་པས་ལུང་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། རྩོམ་པའི་ལེན་གྱིས་ལྟགས་བསྐྱེད་ཞིང་ཁྱེན་དང་ཐད་ཀར་དངས་ནས་འགྲོ་བ་དང་། རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་མཐུས་ལུང་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་མར་གྲེས་པར་བྱའོ། །འཕྲོར་བའི་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ནི་སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱུན་ལ་སྒྲ་མ་འགགས་ཀྱང་ཕྱི་མ་དེའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བས་སྐད་ཅིག་མའི་མི་རྟག་པར་འདོད་པ་ལ་རིགས་གྱི། སྐྱེ་འགག་མེད་པར་གནས་པ་ལ་ས་བོན་མི་རུང་བའམ། ཡང་ན་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལ་སྒྲར་ས་བོན་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་མེད་པའི་ས་

བོན་དང་བཅས་པའི་ཚལ་རྒྱལ་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མར་གྲུབ་པོ། །ལྷར་ལམ་པའི་སེམས་རྒྱལ་ལ་ས་བོན་ཡོད་པ་ལམ་གྱིས་བཅོམ་ནས་ས་བོན་མེད་པའི་ངོ་བོར་གནས་གྲུར་པ་ཡང་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ལ་འབྱུང་གི། སྐད་
 ཅིག་མ་ཡིན་པ་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་རྟག་པ་ལ་ནི་ལྷག་བཅས་དག་བཅོམ་པའི་ལུང་པོ་ཐ་མ་ཉིད་ནི་མི་ཤིང་དེ་ལྷར་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལས་ཕྱིས་ས་བོན་མེད་ཅིང་ལྷར་སྐྱེ་བ་དང་བཅས་པ་ལྷར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མི་ཤིང་པའི་ཕྱིར།
 ལམ་པའི་ས་བོན་མེད་པའི་ལུང་པོའི་རྒྱལ་སྐྱེ་བ་ཡང་སྐད་ཅིག་མར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོད་ལུལ་དུ་སྐྱེད་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་རྒྱལ་ཀྱང་། སེམས་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལྷར་ནང་གི་འདུས་བུས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་རྒྱལ་ཆགས་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕྱིའི་འདུ་བྱེད་རྒྱལ་མ་རྟག་པར་བསྐྱུབ་པ་ལ་ཆོག་ས་བཅད་གསུམ་སྟེ། འཕྱུང་བ་ས་རྒྱ་མི་རྒྱུད་པའི་པོ་རྒྱལ་མ་དང་། རོན་གཟུགས་སྐྱ་
 རྒྱུ་རོ་རེག་བུ་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་རྒྱལ་པར་རེག་བྱེད་མིན་པ་བཅས་རྒྱལ་པ་རྟག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་བརྒྱུད་པ་ནི། རྒྱུ་མི་རྒྱ་ལྷན་དང་རྒྱ་གྲུང་དང་ཕྱིར་ག་དང་མཆོ་དང་མྱིང་ལུ་ལ་སྟགས་པ་རྒྱལ་མ། དགུན་དཔྱིད་ལ་
 སྟགས་པ་དང་ཐན་པ་སྟགས་གྱི་རྒྱ་ལས་བགས་གྱིས་སྐམ་ཞིང་འབྲི་བ་དང་། དཔུར་གྱི་ཆར་རྒྱ་ལ་སྟགས་པའི་རྒྱུན་ལས་ཁད་གྱིས་རྒྱས་གིང་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ་འཕེལ་འགྲིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༡༩། །སྒྲུང་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་རྟག་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འཕེལ་འབྱི་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ས་གཅིག་ཏུ་གཡོ་བ་མེད་པར་མི་སྡོད་ཀྱི། ཕྱོགས་གང་ཡང་གཡོ་ཞིང་འགོ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུང་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་། རེ་ཆེར་འཕེལ་བ་ཡོད་པ་དང་། རེ་རྒྱུང་ཏུ་འགྲིབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུང་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ལ་གཡོ་བ་དང་འཕེལ་འབྱིབ་ཡོད་པར་མི་རིགས་སོ། །ས་ནི་རྒྱུང་དང་རྒྱ་ཡི་འབྱུང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་བཞི་ཡི་ཕྱིར་སྒྲུང་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་གྱིས་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པོ། །རྒྱ་དང་རྒྱུང་ལས་རི་ལྟར་སྐྱེས་ཞིན། འཛིག་རྟེན་དང་པོར་ཆགས་པའི་དུས་སུ་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱུང་གཡོས་ནས་རྒྱུང་གི་ཁམས་ཆགས་སོ། །རྒྱུང་གི་ཁམས་ལས་རྒྱ་བྱུང་སྟེ་གིང་རྟེན་འཁོར་འཁོར་རྒྱན་ཅམ་གྱི་ཆར་བབ་པས་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁམས་ཆགས་སོ། །རྒྱ་རྒྱུང་གིས་བསྐྱབ་པའི་དཔུང་པ་ལས་ས་གནི་རི་རབ་གླིང་བཞི་རྣམས་ཆགས་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་དང་རྒྱུང་ལས་ས་ཡི་ཁམས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཉིས་ཆར་སྒྲུང་ཅིག་མའོ། །ས་ལས་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་བཞི་དམིགས་པ་ནི། ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་འགྱུར་བར་དམིགས་པ་ནི། ལས་དགེ་བ་བསགས་པའི་སེམས་ཅན་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ས་གནི་གིང་བལ་ལྟར་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པར་དམིགས་པ་དང་། མི་དགེ་བ་བྱས་པའི་དཔུང་པ་རྣམས་ལ་ལྷགས་སྟེག་རབ་ཏུ་ཆ་བའི་ས་གནི་དང་། རམ་

ཨ་ཨ་ཨ་ཨ་ཨ་ཨ་

གོགས་དང་ཆེར་མ་ལ་སྟགས་པ་སྟག་བསྟུང་ལ་གྱི་གཞི་སྟུ་ཆོགས་སྟུ་སྟུང་རོ། །མིའི་ལུ་ལ་གྱི་ས་ལ་ཡང་རྩོ་བཞོ་དང་ལག་བྱུང་གིས་མ་ཐེན་པའི་དུས་ན་ལོ་རྟོག་སྟགས་མི་འབྱུངས་ལ། ལག་བྱུང་གིས་ཐེན་ཆོ་ལོ་རྟོག་བཟང་དུ་སྟེ་བ་
སྟུ་བྱུང་འདི་ནི་འབྱུར་བ་དང་པོ་ལོ། །ཐོ་བ་དང་འཛོར་ལ་སྟགས་པས་བསྟུན་པས་སྟུང་དང་གསོད་སྟུ་འབྱུང་བ་ནི་འབྱུར་བ་གཉིས་པོ་ལོ། །མེས་བསྟེན་གས་པའམ་རྩུང་གིས་བདས་ནས་མཐོ་བ་དམའ་བར་གྱུར་བ་དང་། ལུས་གསེར་
བས་བསྟེན་པའི་འབྱུང་བས་བྱས་པའི་འབྱུར་བ་ནི་གསུམ་པོ་ལོ། །དུས་གྱིས་གཞན་དུ་འབྱུར་བ་ནི། དུས་བཟང་པོའི་ཆོ་ས་གཞིས་གྱུང་འབྱུང་ལ་སྟགས་པ་བཟང་དུ་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཁྱེད་བ་དང་། དུས་ངན་པའི་ཆོ་ངན་པ་སྟེ་བར་ཁྱེད་བ་
དང་དབྱར་རྩུ་ལ་སྟགས་པ་སྟུན་པོ་སྟེ་ལ་དགུན་སྟུ་པོར་འབྱུར་ཞིང་འབྱུགས་ལ་སྟགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་འབྱུར་བ་དང་། ས་ཕྱོགས་ཁ་ཅིག་སྟུན་དགོན་པར་གྱུར་བ་ཕྱིས་གོང་དུ་གྱུར་ཏེ་འགོ་བ་མང་པོའི་འདུ་ལོང་ཅན་དུ་གྱུར་བ་
དང་། སྟུན་གོང་དུ་གྱུར་བ་ད་རྩུར་དགོན་པར་གྱུར་བ་སྟགས་སྟུ་སྟེ་མི་འདུ་བར་སྟུང་བ་ནི་འབྱུར་བ་བཞི་པོ་ལོ། །དེ་ལྟར་འབྱུར་བ་བཞི་པོ་དེ་ཡང་སྟུང་ཅིག་མའི་རྒྱན་ལས་འབྱུར་བ་ཡིན་གྱི་སྟུང་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་ནི་རྩམ་པ་མི་འདུ་
བ་མེད་ལ། སྟུང་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་དོ་པོ་རྟག་པ་ལ་ནི་རྩམ་ཡང་འབྱུར་བ་དམིགས་མི་མེད་པས་སྟུང་ཅིག་སྟུ་སྟེ་རྩམ་པ་གཞན་དུ་སྟེ་ས་པ་ལས་དེ་ལྟར་སྟུང་བ་ཡིན་པའི་སྟེར་འབྱུང་བ་ས་ཡང་སྟུང་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་གྱུ་བ་པོ། །ཁ་དོག་

ལྷ། །དང་ཏྲི་དང་མོ་དང་རེག་པ་བཞི་ནི་འབྲུང་བ་བཞི་ལས་སྐྱར་པར་འདྲ་བའི་བྱིར་ཁ་དོག་ལ་སྟགས་པ་བཞི་པོ་དེ་ནི་འབྲུང་བ་དེ་དང་འདྲ་བར་འབྲུང་བ་རྣམས་སྐད་ཅིག་མར་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དེས་གྲུབ་པ་
ཡིན་ནོ། །མི་ནི་ལུད་གིང་ལ་རག་ལས་ཏེ་འཇུག་པ་ནི་ལུད་གིང་ཡོད་ན་འབར། མེད་ན་མི་འབར་ལུད་གིང་ཆེན་མོ་ཡང་ཆེ་ཞིང་རུང་ན་རུང་བའི་བྱིར་སྐད་ཅིག་མར་གྲུབ་པོ། །མི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལུད་གིང་ཡང་སྐད་
ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ལུད་གིང་རིམ་བཞིན་ཆེག་ནས་མོ་འབྲུང་གི་ལུད་གིང་སྐྱ་མ་བཞིན་དུ་གནས་ནས་མོ་འབྲུང་ན་མོ་དང་ལུད་གིང་གཉིས་ཀ་ཟད་པར་ཅི་སྟེ་འབྲུང་། ལུད་གིང་ཟད་ན་མོ་མི་གནས་པའི་བྱིར་དེ་གཉིས་རྒྱ་ཡི་སྐད་ཅིག་
དང་འབྲས་ལུང་སྐད་ཅིག་གི་རིམ་པར་རི་མིན་རྒྱ་ཡོད་ཀྱི་པར་དུ་འབྲས་ལུ་མོ་འབྲུང་ལ། རྒྱ་མེད་ན་འབྲས་ལུ་མོ་ཡང་མི་སྐྱར་བས་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་འབྲས་སྟེ་འགག་པར་མ་ཆད་པར་སྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །མི་འབྲུང་བ་
བཞི་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བཟོད་ནས། གདོད་ཁ་དོག་སྟགས་བཟོད་རིགས་པ་ལ། ཁ་དོག་སྟགས་ཀྱི་རྩིས་སུ་མོ་བཤད་པས་གོ་རིམ་ས་མི་བདེ་སྐྱམ་ན། གང་ལྟར་བསྟན་ཀྱང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅིང་། ཆེག་གི་སྟེབ་སྐྱར་
བཞིག་བདེ་བའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཏེ་ཞེས་གསུངས། དེར་མ་ཟད་འབྲུང་བ་དང་འབྲུང་འབྲུང་ཐམས་ཅད་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྐྱ་མ་རྒྱ་དང་བྱི་མ་འབྲས་ལུ་ཉིད་དུ་སྐད་ཅིག་གིས་སྟེ་ཞིང་འགག་པ་མོ་དང་ལུད་གིང་ནི་དཔེས་

50

ལྟོན་པའི་ཆེད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་སྒྲ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་རྒྱུན་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྟག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ནི་ཙམ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ་སྒྲ་དེ་ཅིག་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ།
 བྱེད་པོས་ཚུལ་པ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་འི་རྒྱུན་ནི་བས་ནི་ཆེར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲིལ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པ་ཡང་ནི་ཆུང་ནི་ཆུང་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་སྒྲ་དེ་ཅིག་མར་གྲུབ་ཀྱི། སྒྲ་མ་ཡལ་བར་དུ་སྒྲ་གཅིག་ལ་སྒྲ་
 ཅིག་མ་མེད་ན། རི་ཆེད་དང་ནི་ཆུང་དུ་འགྱུར་བ་མི་འབྱུང་པས་སྒྲ་སྒྲ་དེ་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲེས་བུས་ཚུལ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཁའི་རྒྱུད་གིས་ཆོག་འབྱ་རྒྱུ་མས་བརྗོད་པ་རིམ་བས་སྒྲེ་འགག་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མ་ཆེད་རྒྱུ་པར་རིག་
 བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་སོ་ཐར་དང་བསམ་གཏན་ཐག་མེད་གྱི་སྒྲེ་པ་ལྟ་བུ་ལུས་ངག་གི་རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འདུག་པ་སྒྲེ་རྒྱ་སེམས་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེ་དག་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་སེམས་མི་
 རྟག་པས་འབྲས་སུ་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཞུགས་ཀྱང་སྒྲ་དེ་ཅིག་མར་གྲུབ་པོ། དྲི་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་དང་སྒྲེ་གས་པ་དག་འདུ་བྱེད་རྒྱུ་མས་མཐར་འཇིག་པའི་མི་རྟག་པར་འདོད་ཀྱང་། མི་གི་བ་དང་བུ་མ་པ་ཀླ་
 པ་ལྟ་བུ་འཇིག་པ་དངོས་སུ་མ་མཐོང་བ་དེ་མྱིན་དུ་སྒྲ་དེ་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་གནས་པར་འདོད་པ་ལ་དྲི་བ་བྱས་པ། བྱེད་ཅག་འདུ་བྱེད་རྒྱུ་མས་མཐའ་ནས་ཞེས་ན་མི་རྟག་པར་འདོད་ཀྱང་དེའི་བར་དུ་སྒྲ་དེ་ཅིག་མའི་

32

བྱིན་པ་ན། རྟ་ནི་གང་དུ་མ་སོང་བར་དེ་ན་འདུག་བཞིན་དུ་མི་དེ་ཡུལ་གཞན་དུ་བྱིན་པ་ཡོད་དམ། དེ་དག་ན་མེ། དེ་ལྟ་བུ་འདི་ག་རྟེན་ན་མི་སྤྱིད་པས་མི་འདོད་དེ། མི་དང་རྟ་མཉམ་དུ་ཡུལ་གཞན་དུ་བྱིན་པ་ཡིན་ན་མི་ཞེས་ཟེར་ན།
 དེ་ལ་ལན་བརྗོད་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་མར་མེའི་སྤྱིང་པོ་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་འདུག་ནས་མེ་ལྟེ་སྐད་ཅིག་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལུ་མ་སོགས་མི་གཡོ་བར་འདུག་ནས་ཁུ་བྱུགས་པ་སོགས་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་།
 མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་སྤྱི་མེའི་ངང་རྩལ་ལས་མི་གཡོ་བར་འདུག་ནས། མིག་སེས་སོགས་བསྐྱེད་པ་འདི་ཡང་རྩལ་གཡོ་ས་ནས་འབྲས་བུ་གཡོ་བ་གསར་དུ་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། འབྲས་བུ་འདི་དག་གི་རྩ་རྩི་མི་གཡོ་བ་དེ་
 དག་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་བས་རྟ་འདི་ན་འདུག་བཞིན་དེ་ལ་ཞོན་པའི་མི་ཡུལ་གཞན་དུ་བྱིན་པ་དང་ཅིས་མི་འདྲ། མར་མེའི་སྤྱིང་པོ་ཡང་སྤྱི་སྤྱི་ཡང་ཡང་བྱན་པ་མེ་ལྟེ་ས་ཟོས་ནས་རིམ་བ་རིམ་པར་བྱང་ཅིང་འགགས་ནས་
 སྤྱི་མ་བྱང་པ་ན་མར་མེ་གི་སྤྱི་སྤྱིང་བུ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་གྱི་སྤྱིང་བུ་ལ་སྤྱི་འགག་མེད་པར་མར་མེ་བསྐྱེད་ན་སྤྱིང་བུ་ན་མ་ཡང་མི་འགག་ལ། མར་མེ་ཡང་ན་མ་ཡང་མི་འགག་མོད་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་ཁུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་སྐད་ཅིག་
 མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཀ་ལུ་མ་སོགས་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་དང་དབང་པོ་ལས་དབང་སེས་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མར་མེ་བཞིན་དུ་ཁུ་འབྲས་བུ་གཉིས་ཆར་སྐད་ཅིག་མར་ཡིན་པར་སེས་པར་གྱིས་སེག་ཅིས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་

གེས་རབ་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་དེ་བསལ་བས་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་གྱི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་མེད་པར་འཛིག་རྟེན་བས་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་གོ་ལ་བར་གྱུར་པ་འཇམ།
 ཡང་ན་ནམ་ཡང་གོ་ལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་རང་ཁམས་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་ཅུ་ལ་ཆོད་མར་མི་གཟུང་
 བར་ཡང་དག་པའི་རིགས་ལམ་ཆོད་མ་དང་ལྟན་པ་ལ་བརྟེན་ན་སྒོ་གོས་ཀྱི་རྒྱུར་བ་རབ་དུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །སྐམ་དང་འཕེལ་དང་སྐྱེས་ནས་ཏི་པའི་བར་གྱི་རི་རྒྱུད་བཟང་པ་དེས་ན་ཕྱི་ཡི་འདུ་བྱེད་དེ་ཡང་རྒྱུད་ཅིག་མ་ཡིན་
 བར་གེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དབྱིག་གཉེན་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པ་སྒོ་བ་དཔོན་སྒོ་གོས་བརྟན་བས་རྒྱས་པར་བཀྲལ་བའི་དོན་ཆོད་པར་མདོར་བསྟུས་ཏེ་གསལ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་
 བསྐྱེད་པ་ནི། གང་ཟག་བདག་ས་པར་སྐྱེས་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་བཞིའི་ནང་ནས་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་དུ་བཟང་པ་ལ། མི་རྟག་པ་ནི་མེད་པའི་དོན་གྱིས་མི་རྟག་པ་དང་། རྒྱུད་ཅིག་
 མར་འཛིག་པའི་དོན་གྱི་མི་རྟག་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་རྒྱུད་ཅིག་མའི་མི་རྟག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ། ཕྱིར་བསྐྱེད་པའི་རིགས་པའི་རྒྱུ་གངས་བཅུ་བཞི། བྱེ་བྲག་དུ་ནང་གི་འདུ་བྱེད་རྒྱུ་ས་རྒྱུད་ཅིག་མར་བསྐྱེད་པའི་

༡༡། །རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་བཞི། བྱེའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སྐད་ཅིག་མར་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དངོས་བསྐྱན་བརྒྱ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། གོང་དུ་
སྤང་པོ་ལྟ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་གཅིག་སུ་བ་ཞིག་མེད་པར་དོན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདྲ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འཛིག་རྟེན་པ་དང་ལུ་སྟེགས་པ་དག་སྤང་པོ་ཁུར་དུ་འབྱེར་བའི་བྱེད་པ་པོ་རང་དབང་
ཅན་། བདག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། སྟོག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་ཞེས་བྱེད་མིང་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་རྣམས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་གསོ་བ་པོ་དང་། ཅུལ་སྟུ་ཚོགས་དང་ལུན་པས་ཤིང་ཅན་དང་།
ཤིང་བདག་དང་། སྐྱེད་གྱའི་བདག་པོ་ཤིང་བྱེད་། ཅེས་བྱ་བ་ལས་སྐྱེས་པས་ཤིང་ལས་སྐྱེས་དང་། ཤིང་སུ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོགས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་བདག་ནི་ཡོད་ལ་དེ་འཆིང་བ་དང་གོ་ལ་བ་པོའི་གཞིར་
འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་སྟེ་གནས་མའི་སུའི་སྟེ་པ་སྟོགས་ཀྱིས་གྲུབ་བདག་ཡོད་པར་འདོད་དེ། བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་གྲུབ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བའི་གང་ཟག་དང་། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྟོགས་པར་བསྐྱན་པ་དང་། གང་ཟག་
གཅིག་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ན་འཛིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་ཡོད་དེ། བདག་མེད་ན་སུ་ཞིག་ལ་ཁོར་བར་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

འཆིང་ལུ་ཁྱིལ་གྱོ་ལ། ལུ་ཁྱིལ་གིས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱེད་ལུ་ཁྱིལ་ལམ་ལ་འཇུག་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་ཅིང་། ལུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱི་ནི་བདག་དེའི་ཆེ་རུང་ཀྱང་ལུས་དང་འཆམས་པར་ཡོད་ཅེས་དང་། ལ་ཅིག་གིས་ཤེས་པོ། ལ་ཅིག་གིས་ཤེས་པ། ལ་ཅིག་གིས་གཟུགས་ཅན། ལ་ཅིག་གིས་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་སོགས་འདོད་རྒྱལ་དུ་མ་དང་། ཐམས་ཅད་སྟེའི་བདག་དེ་རྟག་པ་དང་གཅིག་ལུར་འདོད་ལ། ཡང་རང་དབང་ཅན་དང་། བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་འདོད་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་སྐྱ་ཆོགས་སྐྱ་སྐྱའོ། །རང་སྟེ་གནས་མ་ལུའི་སྟེ་བ་དག་གིས་བདག་རྣམས་སྐྱ་ཡོད་ཀྱང་ལུང་པོ་དང་གཅིག་མ་ཡིན་ལ། ཐ་དང་ཀྱང་མ་ཡིན་པས་རྟག་མི་རྟག་སོགས་བརྟོད་དུ་མེད་པར་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་འདོད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཟག་དང་བདག་ཅེས་པ་ལུང་པོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྐྱད་ཅམ་གྱིས་བརྟགས་པར་ཡོད་པ་ནི་དུ་བརྟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར། སོ་སྟེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ལ་གང་ཟག་གི་མིང་དུ་བརྟགས་པའི་ཐ་སྐྱད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། བདག་དང་གང་ཟག་རྣམས་སྐྱ་འམ་དོན་དམ་པར་རམ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་དཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པས་ཡོད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་རྣམས་སྐྱ་མེད་པར་བསྟན་པས་ཐ་སྐྱད་དུ་བརྟགས་པ་ཅམ་ཡང་མི་རུང་བ་དང་། བདག་ངོ་བོས་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ཉེས་པ་

ཕྱི་དུང་གླིང་།

བདག་ཅེས་མིང་འདོགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཡོད་པར་སྒྲུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུས་པ། བདག་ཡོ་ནས་མེད་པ་ཞིག་ལ་སྒྲོས་ཀྱང་དམིགས་པར་མི་རིགས་མོད། མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོས་བདག་རྟུ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར་བདག་རྟུ་དམིགས་པ་འདི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པར་དེ་ལྟར་མཛོན་ཞེ་ན། བདག་རྟུ་དམིགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་ན་ཉེས་པ་མེད་པ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། བདག་ལྟ་འདི་ནི་ཉེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་
བོ་ཡིན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པར་མཛོན་ནོ། །དེ་ཡང་བདག་རྟུ་དམིགས་པ་འདི་ནི་རྩ་ཉོན་རྟུག་ལས་ལྟ་བུའི་བྱེ་བྲག་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཆགས་
སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་རྒྱས་གིང་དེའི་དབང་གིས་སྟག་བསྟུལ་སྟུ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལོལ་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་འདི་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྟུ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ན་རེ། བདག་རྟུ་ལྟ་བུ་འདི་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བར་མི་རིགས་ཏེ། གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ཏེ་དཔེར་
ན་རྟུག་པར་དང་གཙང་བར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཀུན་ཉོན་མེད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་དེ། །དཔེར་ན་མི་རྟུག་པ་དང་མི་གཙང་བར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཙང་བའི་རྟུག་བདག་རྟུ་རྟུག་པ་མི་གཙང་

༡༥༥

མ་ ར་དེ་མེ་ ལུ་མ་བུ་ ཉི་མ་བདུན་ ལྷོ་

༡། །ལུ་ག་བཟུལ་མི་རྟག་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་བསལ་བས་སྒྲིན་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་ཐུང་འཕྲོབ་སྟེ། རབ་རིབ་ཀྱི་སྒྲིན་གྱིས་མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྒྲུང་བ་ཟད་པའི་མིག་སྒྲིན་མེད་པ་བཞིན་
རྟོ། །ཡང་བདག་དུ་སྒྲུབ་བརྣམས་ན་རེ། གང་ཟག་བདག་ལོད་དུ་སྒྲུབ་བཅུད་གྱིས་ཀྱང་གཞི་མེད་པ་ལ་བདག་ལ་མི་རིགས་པས་གང་ཟག་དེ་ཅི་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཟག་དུ་འདོགས་པ་འདི་ནི་གང་ཟག་
རྣམས་ལུ་ཡོད་པ་ལས་དེ་ལྟར་གང་ཟག་ཅེས་འདོགས་པ་མིན་གྱི། ཉི་མར་ཡོན་པའི་ཐུང་པོ་ལྷ་ལ་གང་ཟག་ཅེས་འདོགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། དགོ་སྒྲོང་རམ་བུམ་ཟེ་གང་སུ་ཡང་རུང་ལ་བདག་གམ་བདག་གི་ཞེས་
འདོགས་པ་དེ་དག་ནི་ཉི་མར་ཡོན་པའི་ཐུང་པོ་ལྷ་ཉིད་ལ་ངའམ་བདག་གི་ཞེས་འདོགས་པར་ཟད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བདག་ལ་པའི་གང་ཟག་དེ་དང་། གང་གས་གཞི་ཐུང་པོ་ལྷ་གཅིག་ཡིན་ནམ་ག་དང་གང་དུ་སྒྲུབ་ཞེས་འདི་བ་
ལ་ཡན་དུ། ཉིས་པ་གཉིས་ཕྱིར་སོགས་ཆོགས་བཅུད་གཅིག་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་རྣམས་ལུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་གང་ཟག་དང་ཐུང་པོ་གཅིག་ག་དང་གང་རུང་དུ་འདོད་དགོས་ཏེ། རྣམས་ལུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་
རྣམས་གཞན་ལས་ག་དང་དང་། རྣམ་རང་ཉིད་ལས་གཞན་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐུམ་པ་སྒྲུམ་ཐུའི་རྣམ་ལས་ག་དང་དང་། ཐུམ་པའི་རྣམ་ཉིད་དང་གཅིག་པ་བཞིན་རྟོ། །བདག་ལ་པའི་གང་ཟག་ལ་ཐུང་པོ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་

ལག་ལ་བ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲོང་།

མེད་པ་དང་། གདགས་གཞི་དང་བདགས་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་པས་གཅིག་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཆད་འགྱུར་ལྟར་ཉེས་པ་གཉེས་གྱི་ཕྱིར་ན་སྤང་པོ་དེ་ལས་བདག་འདི་ནི་གཅིག་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་
 ཏེ། གང་ཟག་གམ་བདག་དང་སྤང་པོ་གཅིག་མ་ཡིན་ལ། ཐ་དད་དམ་གཞན་ཀྱང་མིན་ནོ། །ཉེས་པ་གཉེས་ནི། སྤང་པོ་དང་བདག་གཅིག་ཡིན་ན་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་བདག་དུ་ཐལ་བ་དང་། བདག་སྤང་གཞན་ཡིན་ན་བདག་དེ་སྤང་པོ་
 ལས་གཞན་ཉིད་དུ་རྒྱས་ཡོད་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཞེ་ན། སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ན་སྤང་པོ་བཞིན་དུ་བདག་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བའམ་ཡང་ན་བདག་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་ལྟ་ཡང་
 གཅིག་དང་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །སྤང་པོ་དང་ཐ་དད་ཡིན་ན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་དུ་དམིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། སྤང་པོ་ལྟས་ལས་བསགས་པ་དང་འབྲས་ལུ་བདེ་སྟག་མྱོང་བ་བདག་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་སྤྱོད་
 བའི་ཕྱི་སྟག་གནས་མ་ཕྱིར་སྟེ་པ་རྒྱུ་ས་སངས་རྒྱས་ལ་སྟོན་པར་འཛིན་ཡང་སྟོན་པའི་བཀའ་བདག་མེད་པ་ལས་འདས་ཏེ་བདག་རྒྱས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་བརྒྱལ་བ། གལ་ཏེ་བདག་རྒྱས་སུ་ཡོད་ལ། སྤང་པོ་ལྟ་ལས་གཅིག་
 ཐ་དད་དང་། རྟག་མི་རྟག་དུ་བརྗོད་དུ་སྤང་བ་མིན་པའི་ཞེ་འདོད་འདི་ལྟར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནམ་དགོས་པ་ཡང་ནི་བརྗོད་དགོས་ཏེ། དགོས་པའམ་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་གྱིས་རང་གི་

མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ན་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཚིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲུབ་ཀ་ལུ་མ་ཐ་དད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞེས་རྒྱུ་མི་རུང་བ་ལྟར། བདག་དང་ལུང་པོ་གཉིས་ཀ་རྒྱས་སུ་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལན་ཆད་བདག་ལུང་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པར་རིགས་ཀྱི། ཐ་དད་དམ་གཞན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་མ་ཟད་རང་གི་ཁས་ལེན་གིན་ཏུ་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཀ་ལུ་མ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཐ་དད་ཏུ་ཁས་སྤངས་ན་ལུང་པོ་ལས་གཞན་པའི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་རྒྱུ་མིན་སྒྲུབ་པ་པོའི་བདག་མ་དམིགས་པའི་གཞོན་པ་དེར་དོགས་ནས་གཞན་ཀྱང་མིན་པར་ཁས་ལེན་ནོ་སྒྲུབ་ན། བདག་དང་ལུང་པོའི་རྒྱས་གཉིས་ཀ་གཞན་མིན་པར་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྤངས་པའི་སྒྲུབ་གོང་བརྗོད་ལས་མི་འདའོ། །གཞོན་པ་དེར་དོགས་ནས་གཅིག་པར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེན་ཐ་དད་པར་ཁས་སྤངས་པས་རང་གིས་གཅིག་པར་ཁས་སྤངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞིག་པས་ཁས་ལེན་དངོས་འགལ་སྒྲུས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་མ་ཟད་ཉེས་པ་གིན་ཏུ་ཆེ་བས་བདག་རྒྱས་ཡོད་ཏུ་འདོད་དགོས་ན་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་ཏུ་འདོད་རིགས་ཀྱི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་པའི་རྒྱས་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་མི་མེད་ཅིང་། ལུང་ལས་ཀྱང་མ་གསུངས་པ་ལ་རིགས་པས་ཀྱང་མི་འགྱུར་པོ། །དེས་ན་བདག་ལུང་གཅིག་ཐ་དད་ཏུ་ཁས་སྤངས་ན་སྒྲུབ་གང་རུང་ཞིག་འབབ་པ་དེ་ནི་བདག་རྒྱས་སུ་མེད་པར་བདག་ས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་

མཛེས་པ་གྲགས་པ།

གིས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བདག་བཀག་པ་ནི། མུ་སྟེགས་པ་རྒྱུ་ས་ན་རེ། བདག་ཡོད་དེ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་པོ་དང་། དེ་བཞིན་སྒྲ་ཉན་པ་དང་། དྲི་སྒྲོམ་པ་དང་། རོ་སྒྲོང་བ་དང་། རེག་ཕུ་ཚོར་བ་དང་ཚོས་རྒྱུ་པར་རེག་པ་པོ་དེ་བདག་
ཡིན་ལ། ལས་དགེ་སྤྲིག་བྱེད་པ་པོ་དང་། རྒྱུ་སྒྲིན་ནམ་ལུ་ལ་ཡོངས་སྒྲོན་པའི་ཟ་བ་པོ་དང་། སེམས་ཅན་རྒྱུ་ས་ཀྱི་འཆིང་བ་སྒྲིང་སྒྲོབས་དང་རྩལ་དང་སྒྲིན་པ་གསུམ་ལས་གྲོལ་པ་པོའི་བདག་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་
ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་ཀྱང་ལྟ་བ་པོ་ནས་གྲོལ་པ་པོའི་བར་དུ་ཡོད་རུང་གི། །བདག་གིས་ལྟ་བ་སྟགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །ཞི་ལྟར་མི་བྱེད་ཅེན། དཔང་པོ་དང་ལུ་ལ་གྱི་གྲོགས་སུ་བདག་དེ་མེད་ན་ལྟ་བ་སྟགས་མི་འབྱུང་བའི་
རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་པ་འཇལ། བདག་གིས་མཐུས་དཔང་པོ་སྟགས་རྒྱུན་རྒྱུ་ལ་ནས་གཞོན་ལྟ་བ་སྟགས་བྱེད་པའི་བདག་པོ་འཇལ་རྩེ་པོ་ལྟ་སྟགས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་སྟགས་དཔང་པོ་དང་གཟུགས་སྟགས་
ལུ་ལ་གྱི་རྒྱུན་གཉིས་ཡོད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གེས་སྟགས་རྒྱུ་ས་གེས་དུག་པོ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྒྱུན་གཞན་མི་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་བསྒྲེད་པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བདག་ནི་རྒྱུ་ས་གེས་དེ་སྒྲིབ་
པའི་རྒྱུན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་པོ་ནས་ཡིད་བྱེད་མ་ཉམས་པའི་གེས་པ་སྒྲིབ་རུས་པ་ལ་རྒྱ་གཞན་བདག་མི་དགོས་པས་དེ་འདྲའི་རྒྱ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤང་གིང་གིས་མི་བསྒྲེད་པ་ལ་རྒྱ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་

༥༥༩

མ་
འདྲ་ལྟེ་ ལྷ་མ་ལྟེ་ ལྷ་མ་ལྟེ་ ལྷ་མ་ལྟེ་ ལྷ་མ་ལྟེ་

༡༥༥། །གཟུགས་ལ་ལྷ་བ་པོ་ནི་མིག་གི་རྣམ་སྤྲུལ་ཡིན་པ་སྟེ་གསལ་གྱིས་བ་པོ་འདི་བར་དུ་རྣམ་སྤྲུལ་རྣམས་ལ་ལྷ་བ་པོ་སྟེ་གསལ་སྤྲུལ་བ་མཛོད་པའི་ཕྱིར། བདག་ནི་ལྷ་བ་པོ་རྣམས་གྱིས་བ་པོ་འདི་བར་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་སྤྲུལ་ནི་ད་མ་ཡིན་པའི་བདག་ལྷ་བ་པོ་སྟེ་གསལ་དང་གྱིས་བ་པོ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཤམ་ཏེ་ཡུལ་དཔང་སྤྲུལ་གསལ་མཛོད་གསལ་རྣམས་ལྷ་བ་པོ་སྟེ་གསལ་པ་དེ་ཡང་བདག་གི་མཐུས་ཡིན་གྱི་བདག་མེད་ན་དེ་ལྷ་མ་ལྟེ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདག་དེ་དེ་ལྷ་མ་འདྲོད་དགུར་དཔང་བྱེད་པའི་མཐུ་དང་ལྷན་པ་རང་དཔང་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་པོ་ནི་ད་ཅིག་ཡིན་ན་ཅི། བདེ་བ་རྒྱེད་པ་དེ་མི་རྟག་པ་ནི་ད་དུ་མི་འགྱུར་བར་རྟག་དུ་བདེ་བར་བྱེད་རིགས་ན་ཡང་དེ་ལྷ་མ་ལྟེ་ཡིན་པ་དང་། མི་འདྲོད་པ་རྟག་བསྐྱེད་ལ་རྣམ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་བྱེད་པར་རིགས་ན་ཡང་། བདེ་བ་མི་ཉམས་པ་དང་། རྟག་བསྐྱེད་ལ་མི་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་སྤྲུལ་ཡང་མེད་པས་བདག་རང་དཔང་ཅན་མ་ཡིན་པར་སྤྲོད། དཔང་པོ་དང་ཡུལ་བྱེད་པ་ཡང་ལས་གྱིས་དཔང་གིས་འདྲོད་མི་འདྲོད་སྤྲུལ་མཛོད་གསལ་སྤྲུལ་ཞིང་རྒྱུན་མཛོད་གསལ་པའི་དཔང་གིས་བདེ་རྟག་སྤྲུལ་མཛོད་གསལ་སྤྲུལ་བ་ཡིན་གྱི་བདག་གི་འདྲོད་པ་ལམ་བྱེད་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ནི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པས་བདག་ནི་ལྷ་བ་པོ་རྣམས་གྱིས་བ་པོ་འདི་བར་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །བདག་ཡོད་པ་སྤྲུལ་པ་ལ་སྤྲུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བདག་རྣམས་སྤྲུལ་ཡོད་ན་བདག་དེའི་ལས་དང་དེའི་མཚན་ནི་ད་ཀྱང་འདི་དང་འདི་ལྷ་བྱ་ཞེས་བསྐྱེད་

བདག་པོ་མེད་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་སྤྲུལ་

མཛེན་གཞི།

དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་གི་དབང་པོ་དང་མིག་གིས་ཀྱི་ལས་ནི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། །མིག་དབང་གི་གཟུགས་དྲངས་བ་མིག་གིས་ནི་སྒྲིན་པོ་སྟགས་གིས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་བདག་དེའི་ལས་དང་མཚན་
ཉིད་འདི་ཞེས་བརྗོད་དགོས་ན། བདག་དེ་ནི་རྫས་སུ་མེད་པས་མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱད་དང་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་ཚད་མས་དམིགས་མི་སྤྱིད་པ་ཡིན་པས་དེའི་ལས་དང་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པར་བརྗོད་མི་རུས་ལ། སྤྱང་བའི་ལས་དང་
མཚན་ཉིད་དེའི་ཚེས་སུ་བརྗོད་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་རིགས་པའི་གཞོན་པ་བརྒྱ་ཤུག་གིས་བསྟུན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ངལ་བ་ལྟར་ལེན་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པས་སོ། །སྒྲིན་གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་གང་
ཟག་གི་བདག་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་གཟིགས་དགོས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ནི་གིས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ཡིན་པས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་གཟིགས་ཏེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བའི་གང་ཟག་དང་། འཕགས་པའི་
གང་ཟག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན་དེའི་དོན་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། དེ་གང་ཟག་གི་བདག་རྫས་སུ་ཡོད་པར་གཟིགས་པའི་དོན་ཡིན་པར་སྟུན། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་རོ། །རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་གསུམ་ནི་ཟབ་མོ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། སུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ཡང་ཚེས་ལ་བདག་མེད་པར་

གྱི་བྱ་བ་ལ་བདག་དེ་ཡི་བྱེད་པ་འབད་པ་མེད་པར་རང་འབྱུང་བ་མིན་ཞིང་། བྱེད་པ་མིག་འབྱེད་ནས་བལྟ་བ་དང་། རྒྱ་བ་གཏང་དེ་ཉན་པ་སྟགས་འབད་པ་བྱེད་པ་དེ་ཡི་རྩོན་དུ་གྱུར་པ་ཅན་ཡང་མིན་ཏེ་ལྟ་བ་ནི་དབང་པོ་དང་ལུ་ལ་
 ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་པར་གཉེས་པས་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། བདག་ལ་ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་སྟགས་གྱི་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྟེན་ནས། དེ་ཡི་དོན་བཤད་པ་ལྟ་བ་སྟགས་གྱི་བྱེད་པ་དེ་བདག་གིས་མ་བྱས་པར་རང་བྱུང་བ་ཡིན་ན་
 བདག་བྱེད་པ་པོ་མིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ་བདག་གིས་མ་བྱས་པར་རང་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བ་སྟགས་གྱི་བྱེད་པ་རྒྱལ་ས་ནི་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པས་མི་རྟག་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཡོད་གྱི་རྒྱ་མེད་པར་རང་བྱུང་ཡིན་པས་མི་འཐད་ལ།
 རང་བྱུང་རྒྱ་མེད་ཡིན་ན་བྱེད་པ་རྒྱལ་ས་རྟག་པར་འགྱུར་ན་ཡང་དེ་ནི་མདོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་བསལ་ལོ། །གལ་ཏེ་བྱེད་པ་རྒྱལ་ས་རྒྱ་མེད་པར་བྱུང་ན། རྒྱ་མེད་པར་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་རྒྱལ་ས་ནི་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
 བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དུས་ཅིག་ཆར་འབྱུང་བ་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་དུ་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་ལ་སྟགས་པའི་བྱེད་པ་ནི་འབད་པ་མེད་པར་རང་བྱུང་ཉིད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །བདག་དེ་ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་སྟགས་གྱི་རྩོན་དུ་
 གྱུར་པའང་མ་ཡིན་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་བདག་གི་བྱེད་པ་རྟག་པ་ལྟ་ཉན་སྟགས་གྱི་རྩོན་ཡིན་ནམ། བདག་གི་བྱེད་པ་མི་རྟག་པ་ཞིག་དེ་ནི་རྩོན་ཡིན་པའམ། བྱེད་པ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རྩོན་ཡིན། རྟོགས་དང་པོ་མི་

མ་ རཏོ་ཐེ་ ལྷུ་པ་གྱི་ མོ་གཞི་མ་ རྒྱུ་

༡༡། །ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ། སྤང་འདས་དང་ཐར་པའི་ལམ་ནི་མི་རྟག་སྟག་བསྐྱེལ་སྟོང་པ་བདག་མེད་པར་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ཡང་། བདག་དང་གང་ཟག་དུ་ལྟ་བུ་ནི་ཐར་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལོལ་བ་དང་ངན་
སྟོང་དུ་སྒྲེབ་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་ལམ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པ་ནི་ཉེས་པ་གསུམ་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དེའི་སེམས་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བདག་དང་བདག་གི་མེད་པ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་
ལྟ་བུ་དེ་དག་དེ་དང་རྒྱུ་པ་མི་མཐུན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དེའི་སེམས་མི་འཇུག་སྟེ་མི་ཉན་མི་སེམས་མི་བསྒྲོམ་པས་མི་དད་མི་གནས་མི་མོས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཉེས་པ་བཞི་པའོ། །དེའི་འཕགས་པའི་ཚོས་རྒྱུ་མ་རྒྱུ་པར་བྱང་
བར་མི་འབྱུང་བ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་ལྟ་བུ་དེའི་འཕགས་པའི་ཚོས་མཐོང་བ་དང་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས། ཉན་མོངས་རྒྱུ་མ་སྤངས་ཏེ་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་མཐོང་དུ་ཐོབ་པ་མི་འབྱུང་བ་ནི་ཉེས་པ་ལྔ་
པའོ། །གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་སྒྲེབ་རྒྱུ་མ་ན་རེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྟེ་རྒྱུ་མ་ལས། ཀུན་གཤམ་པའི་གང་ཟག་དང་། ཤེས་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དང་། བྱུང་བོར་པའི་གང་ཟག་དང་། དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་གང་
ཟག་དང་། ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་གྲངས་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་གང་ཟག་རྫས་སུ་མེད་ན་དེ་ལྟར་གང་ཟག་མང་པོ་ཅི་སྟེ་གསུངས། དེ་ལྟར་གསུངས་པས་ན་གང་ཟག་

པ་གང་ཟག་མཐོང་པའི་དགོངས་པ་འབྱེལ་སྟོང་

མ་ཇེ་དུ་གླུ།

རྒྱལ་ལྷོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་རྣམ་པ་རྣམས་ལྷོ་ཆོག་སྒྲིག་སྒྲིག་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་རྒྱལ་ལྷོད་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། རྣམ་པར་བྱུང་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ཐ་
དད་དུ་གོ་ཞིང་རྣམ་པར་འབྱེད་པའམ་གཙོད་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། གུན་བྱུང་གཉིས་ལ་དང་པོ་འཇུག་པ་དང་། དེའི་རྒྱན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཁུད་པར་དག་པ་དེ་སྒྲིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་སོ་སོར་གང་ཟག་གི་མིང་ངམ་ཐ་སྙད་
དག་གིས་ནི་ཉེ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དང་དེའི་གང་ཟག་རྒྱལ་ལྷོད་ལྷོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་གིས་མིང་འི་ལྟར་བཏགས་ན། སྤང་པོ་ལྟེ་རྒྱན་གུན་ཉོན་གྱི་ཆོས་དང་ལྟན་པའི་དུས་ན་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
བཅས་པའི་གང་ཟག་ཅེས་པའི་མིང་གིས་དེའི་གནས་སྐབས་སྤྱི་ལྟར་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་པ་དེ་སྒྲིག་ཏུ་གོ་རུས་པ་དེ་ཅུམ་ལས་གུན་ཉོན་དང་ལྟན་པའི་སྤང་པོའི་རྒྱན་གྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་གང་
ཟག་གཞན་རྒྱལ་ལྷོད་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་བྱུང་གི་ཆོས་དང་ལྟན་པ་ལ་རྣམ་བྱུང་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་དང་། གུན་ཉོན་གྱི་རྒྱན་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ཡོད་དེ་གུན་ཉོན་རྒྱུད་དུ་ལ་
གནས་པ་དང་འབྲིང་ལ་གནས་པ་དང་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། གང་ཟག་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་རྒྱུད་དུ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་ཐ་སྙད་གྱིས་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་ཞེ་སྤང་སྒྲིག་སྒྲིག་ཉོན་མོངས་པའི་བྱེ་

༢༩༣

पुनः प्र. ५५३ दण्डान्नोपपन्नः

ཡུལ་དུ་གྱུར།

ལྟ་བུ་དང་ལྟ་བུ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཡོད་ཀྱང་བདག་དེ་ཉིད་དག་པའི་ཆེད་དུ་བདག་ཅེས་དམིགས་གིང་བསྒྲུབས་ན་བདག་མཐོང་ནས་ཐར་བར་འགྱུར་བས་བདག་གོམས་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་
རྒྱས་ཡོད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གོམས་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཡིན་པས་འཁོར་བ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྟེད་དུ་གོམས་ཀྱང་དེས་ཐར་བར་མི་འགྱུར་བར་མ་ཟད་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་ཁུ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་
ན། དེ་ཅི་ལྟར་འདས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་མིང་གིས་བསྒྲུབ་པ་ནི་བདག་རྒྱས་ཡོད་དུ་ལྟ་བུ་དང་། བདག་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀའི་ཕྱིར་ཡིན་པ་མི་རུང་བས་ཅིའི་ཕྱིར་གང་ཟག་རྒྱས་ཡོད་དུ་གསུངས་རིགས་ཏེ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་བསྐྱེད་བྱ་ཞིག་ཡིན་ན་བདག་ལྟ་བུ་དེས་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་ཐར་བའོ། །བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགག་པར་མཛད་པ་ཞིག་ན་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཅན་ལ་ཐར་
བ་མེད་པ་གཉིས་ལས་འདའ་བ་མེད་པས། གལ་ཏེ་དེས་པར་གང་ཟག་གསུངས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་རྒྱས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་ལྟ་བུ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་འབྱུང་པ་ཡིན་པས་ཐོག་མ་ནས་ལམ་ལ་འབད་བ་མེད་པར་
ཐར་བར་འགྱུར་རིགས་ན་ཡང་བདག་མེད་པར་མ་རྟོགས་བར་དུ་སུ་ཡང་མི་ཐར་བས་བདག་རྒྱས་ཡོད་དུ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཆིང་བ་ཡིན་པས་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་སྐབ་ཅིང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་

༢༥

༡༡། །རྩོམ་པ་ལྟེན་གྱིས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་སྐུས་བྱང་རིགས་པའི་ལམ་གྱིས་དགག་པར་མི་རུས་ལ། བཀག་པ་མེད་པའི་བདག་དེ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་སུ་ཡང་ཕྱོག་མི་སྤིང་ཅིང་། ཇི་སྤིང་བདག་འཛིན་ཡོད་པ་དེ་སྤིང་ཏུ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སྤང་བ་སྟགས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱོག་པའི་ཐབས་མེད་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྟོང་བར་མོ་རྩེ་རྒྱན་བཞིན་ཏེ་ཏུ་ལྟོང་བར་འགྱུར་གྱི་ནམ་ཡང་དེ་ལས་ཐར་པ་མེད་པས་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསུང་གིས་གང་ཟག་ཇུས་ཡོད་ཏུ་བསྟན་པ་ནི་ནམ་ཡང་མི་སྤིང་ཅིང་། མངས་རྒྱས་གྱི་གསུང་ནི་ལྟོང་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་སྟོན་པས་འཛིན་ཏེན་པ་དང་། སྤྱི་སྟོན་པའི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པའི་རུ་བ་ལྟ་བའི་སྒྲོ་ནས་བདག་མེད་གཉིས་བསྟན་པ་འདི་ཡིན་པས་དེའི་གསུང་རབ་ལས་གང་ཟག་གས་བདག་ཇུས་ཡོད་ཏུ་བསྟན་པ་ནི་རྒྱུ་པ་ཀུན་ཏུ་མེད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལེ་ལྟེ་མཁུག་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་ནས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་བཤད་པའི་བར་གྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྒྱམས་བསྒྲུམས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ཏུ་ཏུ་ལྟན་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱམས་ནི་རང་གི་དོན་སྤངས་པ་དང་ཏྲོགས་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡང་མི་འདོར་ལ། སེམས་ཅན་རྒྱམས་སྤངས་ཏྲོགས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འགོད་པ་སྟགས་གྱི་སྒྲོ་

ནས་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྔེའི་རྒྱན་ལས་བྱང་རྒྱལ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱ་དགུ་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །
 ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་མོས་པ་ནས་བྱང་རྒྱལ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ལེའུའི་བར་གྱིས་བསྟན་པའི་དོན་དེ་དག་ཉམས་སུ་བྱངས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་རབ་ཏུ་
 བསྐྱགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྒྱིར་བསྟན། བར་ཕྱིན་སྐྱབ་པའི་རྣམ་གྲངས་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་ནས། གཙོ་བོར་བྱ་བའི་བར་གྱི་བརྒྱ་གཉིས་པོས་བྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་ཆོས་བཤད་པ་
 རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྒོ་ནས་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་རྒྱ་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སེམས་ཅན་ལ་མདོན་དུ་ལྟ་བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལས། དང་པོ་བསྐྱབ་པའི་
 ལམ་དེ་དག་ལ་དུས་རིང་པོར་གོམས་པར་བྱས་པས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་ཏེ་ལམ་སྒྲར་སྒྲིལ་པ་རྣམས་བརྟན་པ་དང་། མ་སྒྲིལ་པ་རྣམས་སྒྲི་ཞིང་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་པ་ནི།
 རང་གི་ལུས་དང་སྐགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་དང་། འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་བཞིན་གཤེགས་རིགས་སྟེ་སྐགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གིས་བསྟན་པ་དང་ཆོགས་བཅད་གསུམ་པོ་འདི་ནི་ངོ་མཆར་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེའི་རྗེས་གྱི་

ཆེས་མང་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོངས་སྤོང་ཕྱན་ཕུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་པ་ཡང་མཆིལ་མའི་གོང་ལུ་
 དཔེན་དུ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཞིང་པོར་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། མཐུ་དང་དབང་ཆེ་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་སློན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ལུ་མ་ཡིན་པས་རང་བས་ཉམ་རྒྱུ་པ་སྐྱར་པོ་དང་གཏོལ་ལུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་
 གཙེས་ཀྱང་ཡིད་མི་འབྱུགས་ཤིང་བུམས་པས་བཟོད་པ་དང་། རང་གི་ལུས་དང་སྟོག་ལ་ཡང་མི་ལྷ་བར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་གཏན་བཞིའི་བདེ་བ་མཆོག་ཐོབ་ན་ཡང་དེ་ལ་རོ་
 ལུང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱར་འདོད་པའི་ཁམས་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་གེས་རབ་ཐོབ་ཀྱང་གེས་རབ་དང་ཆོས་དེ་དང་དེ་ལ་ནི་མཚན་མར་
 མི་རྟོག་པ་འདི་ལྷ་ལུ་ནི་སློ་ལྷན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ངོ་མཚར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུར་བྱིན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་ལུ། ས་དང་པོར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་གེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཐོག་
 མར་ཐོབ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་གེས་འབད་མེད་ལྷན་གྱལ་དུ་ཐོབ་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། ས་བརྒྱ་པར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་

ཨ་ཏི་དུ་ཤྲོ།

དབང་གིས་རིགས་སུ་སྒྲིབ་ནས་སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་པར་དུའང་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱེད་ལས་དང་འབྲས་བུ་དེ་ལྟ་བུ་ཅིས་མི་ཐོབ་སྟེ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་
སེམས་མཉམ་པ་ནི་ཇི་ལྟར་སྟོ་ལྟན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རབ་ཏུ་བྱམས་པས་སྟག་ཅིང་ཡངས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བདག་ལ་མི་བྱམས་ཏེ་རིས་འགའ་རྒྱུད་འབྲུགས་ནས་རང་གིས་རང་གསོད་པ་དང་དུག་
ཟ་བ་སོགས་བྱེད་པ་དང་། ཆུང་མ་དང་ལུ་དང་གཉེན་བསེས་ཀྱི་ཆོགས་ལའང་རིས་ཁྲོ་བས་བརྟེན་པ་སོགས་བྱེད་པ་དང་བྱམས་པ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་གཏོང་བ་མིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་
མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པའི་བྱམས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ན། རང་གི་ཉེ་དུ་སོགས་ལ་སྦྱིན་གྱི་གཞན་ལ་མི་སྦྱིན་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་ལྟར་མེད་པར། དངོས་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བ་
བྱུང་བ་ལ་མཇའ་མི་མཇའ་པོངས་པ་དང་མ་པོངས་པའི་བྱད་པར་མི་འབྱེད་པར་ཕྱོགས་མེད་དུ་སྦྱིན་པ་དང་། བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བསྐྱུང་བའི་ཆུལ་སྤིམས་སྤྱ་རགས་ཐམས་ཅད་བྱུང་མེད་པར་དུས་རྟག་དུ་མ་
ཉམས་པར་བསྐྱུང་བ་དང་། ལུལ་དང་དུས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གྱུན་དུ་བཟོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རྩོམ་པ་དང་། དུས་རྟག་དུ་དག་པ་དང་ཟག་པ་མེད་

ཨ་ཏི་ལ།

ལྷོ་རྒྱ་རྒྱུ་

མཚ་འདོགས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་བརྟན་པོ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སྒྲུབས་ཀྱི་ཚིག་གིས་གསལ་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གིས་རྟག་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས། བྱང་མིད་པར་བྱམས་དང་སྦྱིང་རྗེའི་བསམ་པ་མཉམ་
པས་རྣམ་ཡང་མི་གཏོང་བར་འདོར་བའི་མཐའི་བར་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་མས་བུ་མངལ་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། །འཕགས་པའི་ས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གི་མཐོང་ལམ་རྣམ་མི་སྦྱོབ་པའི་བར་རོ། །འཕགས་པའི་ས་དེ་ལ་སྦྱིང་པ་
ནི་མས་བུ་མངལ་རྣམ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགོ་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མས་བུ་ལ་འོ་མ་དང་ཁ་བས་བྱིན་པ་དང་བྱུས་དང་བསྐྱ་མཉེ་སྟགས་ཀྱིས་སྦྱིང་བསྦྱིང་
བ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ངན་སོང་གསུམ་སྟགས་ཀྱི་སྟག་བསྐྱལ་དང་དེའི་རྒྱ་ལས་ངན་བསལས་པའི་ཉེས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་སྤྱང་བར་བྱེད་པ་ནི་མས་བུ་ངམ་གྲོག་དང་གཡང་ས་སྟགས་ལས་བསྐྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་ནས་ཐོས་པ་བྱང་བར་བྱེད་པ་ནི་མས་བུ་ལ་མིང་དང་ཚིག་དང་བརྟན་དང་ཐ་སྦྱང་སྦྱོབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལས་ལྟ་པོ་དེ་དག་གིས་རྒྱལ་སྒྲུལ་རྣམས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །
དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ལ་དུས་རྟག་པར་ནི། མཚོག་གསུམ་ལ་དང་བ་སྦྱིང་བར་བྱེད་པ་ནི་མས་ས་པོན་ལས་བྱ་བ་སྦྱིང་པ་དང་འདྲ་བར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལུས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ལྷག་པའི་རྒྱལ་བྱིམས་སྟགས་

༡༩། །ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྟོབ་པ་ནི། བས་སུ་ལ་རང་རང་གི་རིགས་དང་མཐུན་པའི་བཟོ་དང་ལུགས་སྟོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཁོར་བའི་ལྷག་བསྐྱབ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་སྟོར་བའི་ཕྱིར་བས་སུ་ཕྱག་
ནས་རྒྱུར་མ་བྱུངས་ཤིང་དགའ་བདེ་ལ་སྟོར་བ་ལྟ་བུ་འོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་ཕྱ་རན་ལས་མི་འདྲའ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་སྟགས་ཀྱི་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི་བས་སུ་དཔེ་སྟོན་དང་སྤྱིད་ལ་ཕན་
ཕྱིར་རྗེ་བོ་དང་གྲོགས་པོ་སྟགས་ལ་བཅོལ་གདམས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་གེས་བུའི་སྒྲིབ་པ་སྟོང་བའི་ལས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བས་སུ་ཡི་ཁུར་དུ་འགྱུར་བའི་སུ་ལོན་ཆགས་པ་སྟགས་
རྒྱུར་སེམས་ཏེ་མེད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལས་ལྟ་དག་གིས་རྒྱལ་རྣམས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་སྟོ་རྒྱུར་བ་རྣམས་ལ་གང་དག་བསྟན་པར་མི་འོས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་གནས་རྣམས་བསྟན་ན་སྒྲིག་ཅིང་སྟོང་བར་འགྱུར་བས་དེ་རྣམས་སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམས་ལ་གསང་བར་བྱེད་ཅིང་མི་སྟོན་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་རྩ་ལག་སྟེ་གཉིན་ནམ་ཉི་
དུའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཉི་དུ་གཞན་གྱི་སྟོན་དང་སྤྱིད་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བའི་གདམ་གསང་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་འོ། །གཞན་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལས་ཉམས་པ་ལ་བྱོད་ཀྱི་འདི་ནི་མ་ལེགས་ཞེས་སྟོང་ཅིང་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ་ནི་རྩ་ལག་

[illegible]

༣༣། །དེ་ལྟར་འདོམས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་སེམས་དང་མཐུན་པའི་གྲོགས་དག་གིས་གྲོགས་པོ་གཞན་གྱི་ཕན་པ་མི་ཕན་པའི་བྱ་བ་སེམས་ནས་རང་གིས་ཇི་ལྟར་སེམས་པ་དེ་གྲོགས་གཞན་ལ་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཕུན་ཚོགས་ཚངས་དབང་འཁོར་བ་ལྟར་སྟོགས་གྱི་བདེ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་མིན་པ་ཡི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོང་འཕང་གི་བར་གྱི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་སྡེ་མཐའ་
 དག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་གྲོགས་པོས་གྲོགས་གཞན་ལ་སྟོག་དང་བྱིད་ལ་འབྲུལ་དང་ཕུན་དུ་ཕན་པའི་དངོས་པོ་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དུས་རྟག་དུ་སྟོ་བ་མེད་པས་གནས་པ་ནི་གྲོགས་པོས་གྲོགས་གྱི་དོན་བྱེད་
 པ་ལ་མི་སྟོ་བ་བཞིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བདུད་དང་དཀའ་སྤྱད་སྟོགས་གྱིས་ནམ་ཡང་མི་བྱེད་ཅིང་མི་རྟགས་པ་ནི། གྲོགས་པོ་ཡིད་བརྟན་དང་ལྡན་པ་ལྷ་མ་སྟོགས་གྱིས་འབྱེད་པར་མི་
 རྟལ་གིང་རྟག་དུ་མཛའ་བ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྟག་དུ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཕན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བདེ་བར་འདོད་པ་ལས་མི་
 གཡོ་བ་ནི་གྲོགས་པོས་མཛའ་བ་གཞན་ལ་དུས་རྟག་དུ་ཕུན་དུ་ཕན་པ་དང་འབྲུལ་དུ་བདེ་བ་འདོད་པའི་སེམས་མི་གཏོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལས་ལྟ་དག་གིས་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡིད་མཛའ་བའི་

2000

གྲོགས་པོ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱམས་སེམས་ཅན་གང་དག་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་ལ་དུས་དྲག་ཏུ་བརྩོན་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། མི་གཡེལ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཚུལ་བཞིན་བསྟོན་པ་ཉན་པའི་བྱན་རྒྱམས་རྗེ་བོའི་བྱ་བ་ལ་སྟོན་ཞིང་ལེ་ལོ་མེད་པར་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་རྒྱམས་ལ་སྐྱལ་བསྐྱལ་གྱུན་ལས་ཡང་དག་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་མ་ཚོར་བར་སྒྲུབ་ནི། བྱན་བཟང་པོ་དག་གིས་རི་ལྟར་མ་བོང་བ་དང་བོས་པ་རྒྱན་མེད་པར་རེ་བོ་ལ་སྒྲུབ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་རྒྱམས་ཀྱིས་གཞོན་པ་སྐྱ་ཚོགས་བྱེད་པ་དང་། བར་ལན་གཏགས་གུང་ཚུར་གཞོན་པ་བྱེད་པའི་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་རྒྱམས་ལ་བཟོད་པ་ནི་བྱན་རྒྱམས་རྗེ་བོས་བརྟུང་བརྟེན་དང་ཚིག་རྒྱབ་ཚིགས་གསེ་ཡང་བཟོད་ལ་དེའི་དག་དང་དུ་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་འདས་མ་འདས་ཀྱི་བྱན་སུམ་ཚོགས་པ་གཉིས་སེམས་ཅན་རྒྱམས་ལ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི། བྱན་རྒྱམས་ཀྱིས་རྫོགས་གང་དུ་བསྟོན་པ་ཡིད་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་ཅིང་སྟོབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་སེམས་ཅན་རྒྱམས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱན་ཚོགས་ཐོབ་པ་དེ་ཡི་ཐབས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་མ་ཁས་པ་ནི། བྱན་བཟང་པོ་དག་རྫོགས་ཅི་དང་ཅི་བསྟོན་པའི་ལས་རྒྱམས་སྐྱར་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་མ་ཁས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་ལས་ལྟ་པོ་དག་གིས་རྒྱལ་བས་ཕུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱན་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་

མ་ མདོ་ཐེ་ ལྷུ་མ་བཀྱི་ རྒྱ་གཉིས་ རྒྱུ་

༡༩། །རང་གིས་ས་བརྒྱད་པར་མི་སྒྲི་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་སྒྲི་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི་སྒྲོ་བ་དཔོན་རང་ཉིད་མང་དུ་ཐོས་གིང་གིན་རྒྱ་མཐས་པ་དག་གིས་
སྒྲོ་བ་མ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཏུ་ལ་བྱའི་རྒྱད་དང་མཐུན་པར་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ནི་སྒྲོ་བ་དཔོན་མཐས་པས་སྒྲོ་བ་མས་ཅི་དང་ཅི་འདོད་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་
མཐོང་གི་རྒྱ་ལ་འཕྱོར་བྱུང་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོར་པ་ནི་སྒྲོ་བ་དཔོན་བཟང་པོས་སྒྲོ་བ་མ་ལ་དུས་མི་བརྒྱད་པར་ལྷུར་དུ་སྒྲོ་བ་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་རྒྱུ་རྒྱ་ཐོ་རྒྱུ་དང་བསྐྱེད་སྒྲོད་མི་བྱེད་པར་བཞིན་གྱི་
མདངས་འཛུམ་ཞིང་མཛེས་པར་སྟོན་པ་ནི་སྒྲོ་བ་དཔོན་སྒྲོ་བ་མ་ལ་བུམས་པས་རྒྱུ་རྒྱ་བཞིན་འཛུམ་ཞིང་ཆོག་འཇམ་པོར་སྒྲུ་བ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བུས་ཀྱང་ལན་དུ་རང་ཉིད་ལ་ཕན་འདོགས་པ་འདོད་པ་དང་།
ཕན་བདགས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་རང་ཉིད་ལ་སྒྲིན་པ་ལ་མི་ལྟ་བུ་བཞིན་སྒྲོ་བ་དཔོན་སྒྲོ་བ་མ་ལ་བུམས་པས་ཆོས་བསྟན་པ་ལང་བར་བེད་མི་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལས་ལྟ་བུ་དེ་དག་གིས་རྒྱལ་ལྷན་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་གིན་རྒྱ་བཙུན་པས་སེམས་ཅན་ཆོགས་གཉིས་མ་རྗོགས་པ་རྣམས་ཆོགས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་

བཀའ་མཐུན་མའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོར་

མཁན་པོས་སྒྲོབ་ལུ་རྣམས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་རྩ་བྱུང་སྟེ་དགེ་སྦྱོར་གི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་ནས་རབ་རྩ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ། །ཚོགས་བསགས་པ་རྣམས་སྐྱུར་རྩ་འབྲས་བུའི་ས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མཁན་པོས་སྒྲོབ་ལུ་རབ་རྩ་བྱུང་ནས་དགེ་སྦྱོར་གི་དངོས་པོར་བསྟེན་པར་ཚོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་གྲོལ་བྱུང་འདས་ཐོབ་པའི་ལམ་པར་བྱིན་རྒྱལ་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྦྱང་བར་བྱེད་རྩ་འཇུག་ཅིང་འདུལ་བ་ནི་མཁན་པོས་སྒྲོབ་ལུ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་པམ་ལྟག་ལྟར་བྱེད་སོགས་སྟོན་ཅིང་ཉེས་པ་སྦྱང་རྩ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་མཁན་པོས་སྒྲོབ་ལུ་ལ་ཟང་ཟིང་དང་ཚོས་ཀྱིས་པན་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཁན་པོའི་ལས་སུ་བྱ་བ་ལྟ་དང་འདྲ་བར་ལས་ལྟ་དག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་འདོགས་པའི་རྒྱལ་པའི་སྐས་པོ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁན་པོ་འདྲ་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་དོ། །ལྟ་བ་ལན་རྩ་པན་འདོགས་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་རྣམས་པར་བྱིན་ལ་བཀོད་པས་སེམས་ཅན་ལ་པན་བཏགས་ན། སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་པར་བྱིན་མ་རྣམས་པར་བསྐྱབ་པ་དེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ལ་ལན་རྩ་པན་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་རྣམས་བྱིན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལོ་བྱད་དང་ལྔན་པར་བུས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་བྱང་

མདོ་སྔོན་གྱི་མཛུགས་ཀྱི་ཞེ་གཉིས་རྒྱུ་

༡༡། །ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རྩིན་དུ་གཞོ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལོངས་སྟོང་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ལོངས་སྟོང་རྣམས་ལ་མ་ཆགས་པར་སྟོན་པ་བྱས་ན་འདི་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་ཡན་བཏགས་སོ་ཞེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་རྩིན་དུ་གཞོ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་བྲིམས་ལ་བཀོད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་བཟིང་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་ལ་གཞོད་པ་སྐྱ་ཚོགས་བྱས་ཀྱང་གཞོད་པའི་བསམ་བཟིང་པར་འདིས་བཟོད་པའི་རྒྱ་བྱས་པས་བདག་ལ་ཡན་བཏགས་སོ་ཞེས་བྱས་པ་གཞོ་བ་དང་ལྡན་པའི་བཟོད་པ་ལ་གནས་པ་དེ་བཞིན་བཟོད་པ་དེ་ལ་བཀོད་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཟོད་པར་བྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱབ་པ་དང་། བསམ་གཏན་བསྐྱབ་པ་དང་ཤེས་རབ་སྐྱབ་པ་ལ་བཀོད་ན་དེ་དག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རྩིན་དུ་གཞོ་བ་ལྟར་།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་གསུམ་བསྐྱབ་པ་ལ་བཀོད་པ་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་སྟོར་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་རྩིན་དུ་གཞོ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་འགྲེལ་པར་བཤད། དོན་དུ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་ལ་དེ་
ལྟར་འཇུག་པའི་ལུས་ཅན་དག་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ནི། རང་རང་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡན་བཏགས་པ་དེ་བཞིན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ལན་དུ་ཡན་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་པར་ཕྱིན་བསྐྱབ་པ་

འགའ་བཅའ་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐུགས་ཡོངས་སུ་མཁུ་བར་འགྱུར་གྱི། ཟང་ཟིང་གི་ཡན་ལན་བྱེད་པ་སོགས་རྣམ་པ་གཞན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་འདོད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་བྱས་པ་གཙོ་བའི་
 སེམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཕར་བྱིན་སྒྲུབ་པ་བྱེད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱང་འདི་དག་གིས་བདག་ལ་ཡན་བརྟགས་སོ་ཞེས་དགོངས་གིང་བྱས་པ་གེས་པར་མང་དེ། །ཞེས་སོ། །འདི་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་བྱང་
 པར་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་རེ་བའོ། །དུག་པ་རེ་བའི་རྣམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རེ་བ་རྣམ་པ་ལྟ་ནི། དུག་ཏུ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་རིམ་ལྟེ་ལ་བར་འགྱུར་ཞེས་རེ་ཞིང་འདོད་པ་དང་།
 པར་བྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་རིམ་ལྟེ་ལ་ཉམས་གིང་འབྲེ་བར་འགྱུར་ཞེས་རེ་ཞིང་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་དད་པ་མ་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་རྣམས་དགོ་པ་ལ་བགོད་པ་དང་། དགོ་པ་བྱེད་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྒྲིམ་པར་བྱའོ་
 ཞེས་རེ་ཞིང་འདོད་པ་དང་། ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་གཉིས་པ་རིམ་ལྟེ་ལ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ནས་ས་བརྩུ་པའི་བར་དུ་དེ་ལྟར་ས་བརྩུ་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱང་པར་དུ་འགོ་བ་རེ་ཞིང་འདོད་པ་དང་། ས་བརྩུ་འདས་ནས་སྒྲིམ་ན་མེད་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ཐོབ་པར་རེ་ཞིང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །རེ་བ་འདི་ལྟ་ལས་གཞན་འདིག་རྟེན་པའི་ཐུན་ཚོགས་དང་། ཉན་རང་གི་ལམ་དང་འབྲས་སུ་ལ་རེ་བ་ཏུང་བད་ཀྱང་མི་སྒྲིམ་པ་འདི་ནི་བསམ་པའི་རེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །བདུན་པ་སྦྱོར་བ་

ལྷ། ཁུད་མི་ཟའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཉན་རང་རྣམས་བདག་འབང་ཞིག་གི་དོན་དུ་ཞུགས་པས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་མེད་པས་ཁུད་ཟོས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པས་རེ་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲོར་བ་བརྒྱམས་པ་པལ་ཆེར་འབྲས་བུ་མེད་པས་ཁུད་ཟོས་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། བྱང་ཁུབ་སེམས་དཔའ་རེ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པས་ལས་སུ་ཅི་དང་ཅི་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་འགྲུབ་ཅིང་ཁུད་མི་ཟ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། སྒྲོར་བ་རྣམས་པ་བཞི་ཁུད་མི་ཟ་བ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སྒྲག་པར་གྱུར་ན་བྱང་ཁུབ་སེམས་དཔའ་རེ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲོར་བ་ཁུད་ཟོས་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། བྱང་ཁུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་འཇིགས་པ་སྤང་ཞིང་གཞན་གྱི་སྒྲག་པའང་སེལ་བས་ན། ཐེག་ཆེན་ལ་སྒྲོར་བ་ཁུད་མི་ཟ་བ་དང་། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལུན་ཚོགས་འདོད་པ་དང་ཉན་རང་གི་ལམ་འབྲས་འདོད་པའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་བ་ཁུད་ཟ་ན་ཡང་། བྱང་ཁུབ་སེམས་དཔའ་པས་དེ་ལྟར་སེམས་མི་བསྐྱེད་གྱི་བདག་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྤྲོད་མེད་པའི་བྱང་ཁུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཁུབ་དུ་སེམས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པ་ལས་མ་ཉམས་པས་སྒྲོར་བ་ཁུད་མི་ཟ་བ་དང་། བྱང་ཁུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་བྱང་ཁུབ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སོགས་མི་ཤེས་པས་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་ན་སེམས་བསྐྱེད་ལས་ལོག་སྟེ་ཁུད་ཟ་བ་སྤོང་གྱང་། བྱང་ཁུབ་སེམས་

མཁུ་ལྟ་བུ་གྲུ་

དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་འབྲས་ལུ་ལ་ཐེ་ཆོས་དག་ནི་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེས་ན་སྒྲོར་བ་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ས་དང་མ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ནི་ལྷག་གི་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་གདམས་ངག་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྒྲུབ་ཅིང་གཞན་ལ་མི་སྒྲོན་ན་ཆུད་ཟ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནི། སྒྲུབ་པ་ཡི་ནི་གདམས་ངག་ཐོབ་པ་ལ་གདམས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རང་གིས་ཉམས་སུ་
ལེན་ཞིང་གཞན་ལ་སྒྲོན་པར་བྱེད་པས་སྒྲོར་བ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་ནི་རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱི་རྟག་དུ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲོར་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཆུད་མི་ཟ་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལས་སུ་བྱེད་པ་རྣམས་མ་ནོར་བར་རྒྱལ་བཞིན་ཡང་དག་པར་སྒྲོར་བར་བྱེད་པ་ནི། བྱེད་ཞིང་ཐོངས་པ་རྣམས་ལ་སྒྱུན་པ་གསུམ་རི་ལྟར་འདོད་པ་རྫོགས་པར་བྱིན་
ཡང་། ཆོ་འདིར་རང་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རེ་བ་དང་། ཆོ་རབས་གཞན་དུ་རང་ཉིད་ལོངས་སྒྱུད་ཆེན་པོར་འབྱུར་བའི་རེ་བ་མེད་པའི་སྒྱུན་པ་ནི་སྒྱུན་པའི་མ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་སྒྲོར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཕོར་བར་
མཛོན་མཐོའི་ཡང་སྤྱིད་མི་འདོད་པར་བྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་བྱིར་རྒྱལ་བྱིས་པ་བསྐྱུང་བ་དང་། གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་ལུས་དང་ངག་གིས་གནོད་ལན་མི་བྱེད་པ་ཅམ་མིན་པར་ཡིད་ལ་ཁོང་ཁྱོད་གཉན་ནས་མི་སྒྲུབ་པས་སྒྲོ་གསུམ་པོ་

༡༥༥། །ཐམས་ཅད་ནས་བཟོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་བཟང་ངན་སྐུ་གཞོན་གྱི་བཟོད་པ་དང་གཞོན་པ་ཆེ་ཆུང་ཅི་བྱས་གྱི་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་བཟོད་པ་དང་། བ་རྩལ་དུ་ཕྱིན་པ་འགའ་ཅམ་དང་། ཐེག་པ་འགའ་ཅམ་ལ་བཟོད་པ་མ་ཡིན་པར་བ་རྩལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཚྲོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཟོད་པས་དག་བའམ་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲུང་བའི་བཟོད་པ་འབྲས་བུམས་པ་དང་། དེ་བཞིན་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་ཡི་དྲིང་འཛིན་ཐོབ་གྱིང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་མིན་པ་སྟེ་གཟུགས་མེད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚྲོགས་པ་དང་སེམས་ཅན་སྐྱིན་པར་མི་རུས་པས་གཟུགས་ཁམས་དང་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཚྲོགས་སྐྱིན་རྒྱལ་པོ་ཆེ་མཛད་པ་དང་། ཐབས་སྟེས་གང་རུང་དང་བྲལ་བ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཆིང་བ་ཡིན་པས་ཆོས་རྒྱམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྟེས་པའི་སྟེས་རབ་དང་། སྐྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་བསྐྱུ་བའི་དཔོན་པོ་བཞིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྐྱིན་པར་བྱེད་པ་རུང་དུ་འབྲེལ་བ་ནི་སྟེས་རབ་ཐབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། བ་རྩལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་ལ་བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཆུལ་བཞིན་ཡང་དག་པར་སྐྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། རྒྱུ་པར་སྐྱིན་པ་ལ་མི་རེ་བའི་སྐྱིན་པ་དང་། མིང་བའི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་

མཛེས་པ་གསལ།

གནས་པའི་རྒྱལ་བྱིས་ས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བ་མེད་པའི་བཟོད་པ་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱིས་མ་གོས་པའི་བསམ་གཏན་
དང་། ཐབས་ལ་མ་ཐས་པའི་བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དང་རབ་རྒྱ་ལྡན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་གེས་རབ་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །དགྲ་པ་ཉམས་པ་དང་བྱུང་པར་གྱི་ཚོས་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། གང་ལ་གནས་ནས་ཐར་ཕྱིན་
དག་ལས་ཉམས་པ་དང་། གང་ལ་གནས་ན་ཐར་ཕྱིན་རྒྱམས་འཕེལ་ཞིང་ཕོགས་ཐོན་པའི་བྱུང་པར་གྱི་ཚོས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པའི་སྒྲོར་བ་གནས་པ་དེ་དག་ །ཐར་ཕྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་
ཤིང་འབྱི་བ་དང་། གཉེན་པོའི་ཚོས་རྒྱམས་སྒྲུབ་པ་ཡར་གྱི་ངོ་བཞིན་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་དེ་དེའི་ཉམས་དང་འཕེལ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལས་ཉམས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་ན་སྒྲིན་པ་གཏོང་བ་མི་རུས་པས་སྒྲིན་
པའི་ཐར་ཕྱིན་ལས་ཉམས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་ཚེགས་ཕྱ་མོ་རལ་ཞིང་ཉམས་པ་དང་བཅས་ན་རྒྱལ་བྱིས་ས་ཐར་ཕྱིན་ལས་ཉམས་པ་དང་། མ་ཐན་སྒྲོ་བ་དང་གང་ཟག་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་སྒླི་གསུམ་མི་འདུད་པའི་ར་རྒྱལ་དང་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུས་པར་མི་བཟོད་པས་བཟོད་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་ལ་ཞིན་ནས་གནས་པས་བརྩོན་འགྲུས་ལས་ཉམས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་རོ་བྱུང་བས་བསམ་གཏན་གྱི་ཐར་ཕྱིན་ལས་ཉམས་

༡༢། །པ་དང་། རྒྱལ་གྱི་དངོས་པོར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་མཚན་མར་མི་དམིགས་པའི་གེས་རབ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུག་ནི་བརྟན་པ་བྱུང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱུའོ། །གཉིས་པ་བྱུང་པར་གྱི་ཚེས་ནི། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཡོངས་སྟོན་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་མ་ཉམས་པ་དང་། ད་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། བསོད་ཉམས་ལ་མ་ཞེན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་རོ་མི་མུང་བ་དང་། དངོས་པོ་ལ་མཚན་མར་མི་རྟོག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི། ཉམས་པའི་ཕྱོགས་དེ་ལས་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར། བར་ཕྱིན་དུག་འཕེལ་བའི་བྱུང་པར་གྱི་སྐལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཚེས་སུ་གེས་པར་བྱའོ། །པར་པ་གཟུགས་བརྟན་དང་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་པ། བར་ཕྱིན་དུག་དངོས་ལས་ཉམས་ཏེ་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་སྟེན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་ནས་མི་སྟེན་པ། དངོས་སུ་སྟེན་ནས་རྟོག་དུ་ལེན་པ་སྟགས་སྟེན་བརྟུ་བྱེད་པ་སྟེན་ཚུལ་དུ་སྒྲུལ་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྟེན་པའི་བར་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་དང་། དེ་བཞིན་བསྐྱུང་བྱའི་ཉེས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱན་དུ་སྦྱང་བྱུང་གཞན་དོར་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱུང་བ་ལྟར་ཚུལ་འཚོས་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་བཟོད་པར་ཞེས་པ་ཡོད་བྱུང་བཟོད་མདོག་གི་ལུས་ཀྱི་བཞིན་མཛེས་པ་ནི་སྟེན་པ་དང་དག་འཇམ་པར་སྒྲུ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱན་དུ་བརྩེན་པ་མེད་བྱུང་མར་པོའི་བྱོད་སྟགས་སུ་འབྲལ་དང་འབྲལ་ལ་བརྩེན་འབྲུས་ལ་འཇུག་པ་ཙམ་དང་ལུས་དཔེན་

དཔ་གནས་གིང་ནི་བ་ལྟར་སྟོན་པ་དང་དག་གི་སྒྲ་བ་སྒྲུངས་ཏེ་ནི་བ་ལྟར་གནས་ཀྱང་སེམས་བསམ་གཏན་ལ་མི་གནས་པར་རྣམ་གཡེང་གི་ངང་དུ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་སེས་པའི་
 སེས་རབ་མེད་ཀྱང་། སྒྲུངས་གཏན་ཆོག་ས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཅི་རིགས་སེས་པས་ཆོག་ལ་འཆེལ་ནས་འཐད་མི་འཐད་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱི་ཆོག་གི་སྒྲ་བ་མང་པོ་རྩོམ་པ་ལ་མ་བས་བ་ལུན་སུམ་ཆོག་ས་བ་ལྟར་ལུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་
 སྟོན་པ་ནི་སེས་རབ་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ཏེ། བར་ཕྱིན་དུག་གི་དོན་དེ་དག་རྒྱལ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་དང་བུལ་བ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དག་གི་འམ་རྣམས་ཀྱི་ནི། བར་ཕྱིན་དུག་ཡང་དག་པ་མིན་པ་གཟུགས་བརྒྱན་ཅམ་ཡིན་
 པ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །ལར་ཕྱིན་ཡང་དག་པ་ནི། ཡང་དག་མིན་པ་གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་ཆོས་དུག་པོ་དེ་ལས་བཟོག་པར་གྱུར་པའི། ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སེས་པའི་སེས་རབ་ཀྱི་བར་ལ་
 རབ་དུ་སྒྲུབ་བརྒྱུས་ཀྱི། བར་ཕྱིན་དེ་དག་ནི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྒྱལ་འཆོས་པ་དང་རྣམ་པ་ཅམ་གྱི་བཅོས་མའི་བར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོང་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་
 འཆོས་པ་དང་ཆོལ་ཆོག་མེད་པར་བར་ཕྱིན་ཡང་དག་པ་ལ་སྦྱོང་པའི་ཡོན་ཏན་ཏན་གསེར་སྒྲུང་མེད་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་སྟོན་ཡོན་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ནས་བསྟན་པ་དེ་དག་སྟོན་དེ་ལྟ་བུ་དང་མ་འདྲེས་པའི་གཉིན་པོའི་ཡོན་ཏན་

༡༡། །བསྟན་པའི་སྒྲུབ་ཏུ་ཡིན་པར་གསུང་བར་བྱའོ། །བརྒྱ་གཅིག་པ་འདྲུལ་པ་ནི། བར་ཕྱིན་རྒྱམས་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་
 སེམས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་མཐར་ཕྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱམས་འདྲུལ་པར་བྱེད་རྒྱས་དེ། གང་ཟག་གང་གིས་འདྲུལ་ན་སྟོ་ལྟ་བུར་ཆུབ་སེམས་དེ་དག་གིས་སོ། །གནས་སྐབས་གང་ལ་གནས་ནས་འདྲུལ་ན། ས་བརྒྱ་པོའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱང་དུའོ། །ཐབས་གང་གིས་འདྲུལ་ན། ཕྱིན་པ་ལ་སྟོགས་པར་ཕྱིན་དུག་གི་ཚེས་རྒྱམས་ནི་བར་བསྒྲུབ་པས་སོ། །ཤུ་ཞིག་འདྲུལ་ན་སེམས་ཅན་རྒྱམས་གྱིའོ། །གང་འདྲུལ་ན་མཐར་ཕྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྒྲུ་ལ་
 སྟོགས་པ་དང་། ཉམས་པ་དང་བཅོས་མ་རྒྱམས་འདྲུལ་པར་བྱེད་དོ། །བརྒྱ་གཉིས་པ་གང་ཟག་ལུང་བསྟན་པ་རྒྱམ་པར་དཔྱེ་བ་ནི། བར་ཕྱིན་གིན་དུ་རྒྱམ་པར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པ་ནི་གང་
 ཟག་གི་ཕྱེ་བྲག་གིས་ལུང་སྟོན་པར་དང་དུས་གྱི་ཕྱེ་བྲག་གིས་ལུང་སྟོན་པ་སྟེ་སྟོ་ལྟ་བུར་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱམས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ལུང་བསྟན་པ་ནི་དེ་ལྟར་རྒྱམ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་གི་ཕྱེ་བྲག་གིས་ལུང་
 སྟོན་པ་ལ་རྒྱམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལུང་བསྟན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ལུང་བསྟན་པ་དང་། མདོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་ཡིན་པའི་

གང་ཟག་ལུང་བསྟན་པ་བཞིའི་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་ཀྱང་རིགས་ལ་གནས་པ་པར་ཕྱིན་དུག་གི་རིགས་དང་ས་པོན་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་དེ་ཉིད་སྤྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་འོ། །གཉིས་པ་
 སྤྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ནས་ལུང་བསྟན་པ་དང་། གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དེར་དངོས་སུ་འདུས་པའི་གང་ཟག་ཞིག་ལ་ཆེ་གོ་མོ་འདི་མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་མཆན་འདི་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་
 བསྟན་པ་འོ། །བཞི་པ་ལམ་དེར་མཛོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་མིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ག་ཞན་ན་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལུང་བསྟན་པ་འོ། །མ་འོངས་པ་ན་གང་ཟག་འདི་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་སྟེ་དེ་ནི་སྤྱ་ན་
 མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ། ཀུ་མུ་པ་དང་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པ་ལུང་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་འོ། །དུས་ཀྱི་ཕྱེ་བྲག་གིས་ལུང་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དུས་ཀྱི་ཚད་བཟུང་བ་བསྐྱལ་བ་འཕམ་ཆེ་རབས་འདི་
 ཅམ་ཞིག་གིས་སྤྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་དང་། དུས་ཀྱི་ངེས་པ་མ་བཟུང་བར་མ་འོངས་པ་ན་མ་ཞིག་ན་འཛང་རྒྱ་བར་ལུང་སྟོན་པ་འོ། །ག་ཞན་ཡང་ལུང་བསྟན་པའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་གང་ཟག་དེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པར་ལུང་སྟོན་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གིས་བྱོད་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ནི་ལུང་བསྟན་པས་ལུང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་གཉིས་སོ། །

པར་དེའི་པར་གྱི་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་པར་ཕྱིན་དུག་གི་འབྲས་ལུ་རྒྱུ་པ་དུག་གྱང་གཞོན་མི་ཟ་པར་ཐོབ་པར་ངེས་ཏེ། གང་ཞེ་ན། སྒོ་ལྟན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པ་དེ་སྒྲིབ་གང་
 དང་གང་དུ་སྒྲིབ་པ་དེར་དུས་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། ཕྱིན་པའི་འབྲས་ལུ་ཆངས་པ་བརྒྱ་ཕྱིན་ལོའོར་ལོས་སྒྱུར་པ་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལུན་ལུ་ཆོག་པ་དེས་པར་ཐོབ་པ་དང་། ཆུ་པ་ཐིམས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ལྟ་དང་མི་སོགས་
 གང་དང་གང་དུ་སྒྲིབ་པར་འདོད་པ་དེ་དག་དུ་སྒྲིབ་པ་འཐོབ་པར་ངེས་པ་དང་། བཟོད་པའི་འབྲས་ལུ་གཞན་དོན་དུ་སྒྱུ་བ་ལྟེན་པའི་སྒྲིབ་པར་ངེས་པ་དང་། བརྩོན་པའི་འབྲས་ལུ་དུས་རྒྱུ་དུ་དགོ་པའི་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སྒྲིབ་པ་ལམ་
 གོ་མས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་ལུ་ཏིང་ལེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ལས་ནམ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པར་ངེས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་མཐུས་རྒྱ་འཕྲུལ་སོགས་ཀྱི་མངོན་པར་གཤམ་པའི་མཐུ་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་
 པ་དེས་པར་འགྲུབ་པ་དང་། གཤམ་རབ་ཀྱི་འབྲས་ལུ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་གཤམ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བཟོད་པ་འཐོབ་པ་ལ་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལམ་འོག་མ་རྒྱུ་པ་མི་རྟོག་ཡེ་གཤམ་རྩོད་མེད་ཆ་འདུ་དང་དངོས་ས་བརྒྱད་པ་ན་
 འཐོབ་པ་ལ་གཞོན་མི་ཟ་པར་ངེས་པའོ། །འདུ་བཞི་པ་གཞོན་མི་ཟ་པར་བྱ་བ་རྒྱུ་པར་དབྱེ་བ་ནི། གང་མ་བྱས་ན་སྒྲིབ་པ་བྱང་ཆུབ་དུ་འཆང་མི་རྒྱ་བས་ངེས་པར་མི་བྱར་མི་རུང་པའི་ཆོས་ལ་གཞོན་མི་ཟ་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

༡༩། །གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ལ་དངོས་འབྱོར་དང་ཡིད་ཀྱི་ མོས་པའི་མཆོད་པ་ནི་མི་བྱར་མི་རུང་སྟེ་འདི་ནི་སྦྱིན་པའི་བྱེ་བྲག་གོ། །བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་པར་བྱངས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་མ་ཉམས་པ་
ནི་མི་བྱར་མི་རུང་བས་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྦྱིང་རྒྱེ་བ་ཡི་དབང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པར་འདོད་པས་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་དགོ་བ་བསྐྱོམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་འདུ་འཇིག་མེད་པའི་དགོན་པར་གནས་གིང་བག་ཡིད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཐུན་ཐུམ་ཆོགས་པའི་ཆེད་དུ་དགོ་བའི་བསེས་གཉེན་བརྩེན་
ཅིང་མདོ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཐོས་པའི་དོན་ལ་དོས་ས་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ས་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀུན་ལ་བརྟན་པ་བྱང་ཚུལ་སེམས་དཔའ་ཡི། གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་དགོས་པ་ཉིད་དོ། །འཛོལ་པ་དྲག་པར་བྱུན་དུ་བྱ་
བ་ནི། དུས་རེས་འགའ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་བྱ་བ་དྲུག་ནི་པར་ལྷན་དུག་རྒྱོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིན་པའི་པར་ལྷན་རྒྱོགས་པའི་ཆེད་དུ་དྲུག་དུ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པ་སྟེ། ལྷན་
པའི་འདོད་ཡོན་རྣམས་ནི་མི་དྲུག་པ་སྦྱིན་དང་སྟོག་ལྟ་སྟེ། དེ་ལ་ཆགས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྤྲུག་པ་དྲུག་ཅན་གྱི་ཟས་དང་མི་འབར་པའི་རྩལ་ས་དང་། རལ་གྱི་འོ་ས་དང་། རྩལ་གྱི་ཆོད་ལྟ་སྟེ། ཡིད་བརྟན་མེད་པ་སྦྱོམ་

མཁའ་འགྲུ་ལྟུང་།

དང་མི་ལམ་ལྟར་ཡང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་རྒྱུན་དུ་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཀུན་སྟོན་ངན་པའི་འབྲུལ་པ་དག་ལ་རྟོག་ཅིང་བག་ཡོད་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
རང་དབང་ཅུང་ཟད་མེད་པར་སྟག་བསྐལ་གསུམ་གྱི་ཅ་གྲོང་དུ་འབྱམས་པའི་རྒྱལ་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་གོ་ཆ་བཀོས་ཏེ་དེའི་དོན་དུ་སྟག་བསྐལ་སྒྲ་ཆོག་ས་རང་གིས་དང་དུ་ལེན་པ་ཉིད་ལ་གོམས་པར་བྱ་བ་
དང་། ལེ་ལོ་ཅན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་འདྲ་མི་འགྲུབ་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དོན་ལྟ་ཅི་སྟོས། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡང་འཕྲོབ་ན་གཞན་ཅི་ཞིག་སྟོས། བརྩོན་འགྲུས་ནི་དགོ་བའི་ཆོས་
ཀུན་གྱི་རྩ་བ་མེད་དུ་མི་རུང་བར་བསམས་ནས་རྒྱུན་དུ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགོ་བ་དག་ནི་སྒྲིམ་ཞིང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བས་དགོ་བའི་ཆོས་ཐོབ་པར་མི་རུས་པས་བསམ་
གཏན་མེད་དུ་མི་རུང་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་རོ་བུང་ཞིང་ཞེན་ན་དེས་ཀྱང་འཆིང་བར་འགྱུར་བས་བསམ་གཏན་བསྒྲུམས་ཀྱང་དེའི་བདེ་བ་ལ་རོ་སྟོང་བ་མེད་པ་ཉིད་རྟག་དུ་བྱས་པས་བསམ་གཏན་ལས་མི་ཉམས་པར་
འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་དེ་སྟེད་གྱི་ཆོས་སེས་པའི་སེས་རབ་ནི་པར་ཕྱིན་རྣམས་ཀྱི་ཡང་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་མེད་དུ་མི་རུང་ཡང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་རང་གི་གསེས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་མཆོན་

༡༩། །མར་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ན། ཆོས་གང་ཡང་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་ཞེན་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་ནས་གཤམ་བྱའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཟུང་
 བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་མ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་ལྷན་ན་གཤམ་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྒྲིན་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཆོས་དུག་པོ་དེ་ནི་ས་རྒྱམས་ཀུན་ལ་ཟུང་མེད་པར་བརྟན་པ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་
 དཔའ་ཡི། དུས་དྲུག་དུ་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །བཙུ་དུག་པ་གཙོ་བོར་བྱ་བ་ལམ་མཚན་དུ་བྱ་བ་ནི། བར་སྒྲིན་དུག་སོ་སོའི་ནང་ན་ཡང་མཚན་གཤམ་དམ་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་དང་ལྷན་པའི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་
 གྱུར་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་དང་དམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞེན་སྒྲིན་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་གཙོ་བོ་ལམ་མཚན་ཡིན་ཏེ། ཟང་ཟང་དང་སྒྲུབས་ཀྱི་སྒྲིན་པས་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་བདེ་བ་སྒྲུབ་ལ། ཆོས་
 ཀྱི་སྒྲིན་པས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡང་འགྱུར་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་དོ་རྗེ་གཙོད་པ་སོགས་ལས། གང་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་
 བདུན་གྱིས་བཀའ་སྟེ་སྒྲིན་པ་བས། གང་གི་མདོ་འདི་ལས་ཆོགས་བཞེ་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཙོག་ཅུམ་བསྟན་ཅིང་བཤད་ན་བསོད་ནམས་དཔག་དུ་མེད་པ་འཕྲེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སོ་སོར་ཐར་

ལ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་

པར་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས། ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་མཆོག་གམ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཕགས་པ་དགུམ་པའི་ཚུལ་བྱིམ་ས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་པར་དག་པ་ཡིན་པའི་སྒྲིམ་རོ། །པལྟོད་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་པལྟོད་པའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་མི་སྟེ་པའི་ཆོས་ལ་པལྟོད་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་གཙོ་བོ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་གི་བརྩོན་འགྲུས་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་པ་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་པ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ནི་མཆོག་དང་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །པསམ་གཏན་པའི་ཡི་ནང་ནས་ནི་ལྷག་ཆ་སྒྲིམ་ས་པ་རབ་གྱི་མ་ཐའ་པསམ་གཏན་པའི་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་རྗེ་ཆད་མེད་དང་ལྟན་པ་ལ་གནས་པ་ནི། བསམ་གཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་གོ། །སེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྒྲིམ་པ་ནི་པར་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པ་ཡི་ནང་ནས་མཆོག་གམ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ལུམ་ལས། གལ་ཏེ་སྒྲིམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྒྲིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འདོད་ན་སེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྒྲིམ་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པུང་སེམས་རྒྱུ་པ་རོལ་སྒྲིམ་པའི་གཙོ་བོར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །པར་པར་པ་ཆོས་པཤད་པ་རྒྱུ་པར་པའག་པ་ལ་པཤད་བྱའི་ཆོས་གྱི་རྒྱུ་པ་གུངས་རྒྱུ་པར་པའག་པ། དེའི་དོན་ཡོངས་སུ་སེས་རབ་བྱ་བ་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པར་པའག་པ། དཔཤད་པ་པོ་བྱང་ཚུལ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྒྱུ་པར་པའག་པ། དེ་ལྟར་

པལྟོ

རྒྱལ་བཞག་བྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་ཞིང་གེས་བྱའི་དོན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་གྲངས་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པས་སྒྲོས་སྒྲོན་མེད་པར་མ་ཟད་དོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལམ་པར་བྱིན་རྒྱལ་ས་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་
 ཏན་མཆོག་དང་ལྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཐབས་གེས་གིང་། ཐབས་དེ་གེས་པས་སེམས་ཅན་རྒྱལ་ས་གྱི་སྒྲོན་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲོན་པར་གྱུར་ནས་ཆོས་འཆད་པ་ལ་མ་ཁས་པས་ཆོས་བཤད་
 པ་རྒྱལ་པ་བཞི་འཆད་དོ། །བཞི་གང་ཞིན། ཆོས་རྒྱལ་པར་བཞག་པ་འཆད་པ་དང་། བདེན་པ་རྒྱལ་པར་བཞག་པ་འཆད་པ་དང་། རིགས་པ་རྒྱལ་པར་བཞག་པ་འཆད་པ་དང་། ཐེག་པ་རྒྱལ་པར་བཞག་པ་འཆད་པ་ལས། དང་པོ་
 ཆོས་རྒྱལ་པར་བཞག་པ་འཆད་པ་ནི། མདོ་ཡི་སྡེ་དང་། ལུང་བསྐྱེད་པའི་སྡེ་དང་། ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་རྒྱལ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ནང་རིག་པ་དང་སྤྱ་དང་ཆད་མ་དང་བཙོ་དང་
 གསོ་བའི་རིག་པའི་གནས་ལྟ་ནི་རྒྱལ་པར་བཞག་པ་དེ་ནི་ས་རྒྱལ་ས་ཏེ་མོས་སྦྱོད་དང་འཕགས་པའི་ས་བརྒྱ་པོ་ཀུན་ལ་བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི་ཆོས་རྒྱལ་ས་རྒྱལ་པར་བཞག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་གེས་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་
 པར་བཞག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། དཔེར་ན་སྤྱ་རིག་པ་ལ་མཆོན་ན་ཡི་གེ་འདུས་པ་ལས་བྱང་བའི་མིང་གི་རང་བཞིན་གང་ལ། ཀུན་རྒྱལ་དཔྱེ་སོགས་སྤྱར་བས། རྒྱལ་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་བཞག་

༣༡། །སྤྱ་ཚེགས་པར་སྤོད་པའི་གཞུང་དུ་སྤོན་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་དང་སྤོང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་རྣམ་བཞག་གི་སྒོ་
ནས་གཞན་ལ་འཆད་ཅིང་རྣམ་བཞག་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། གཏུན་ཚེགས་ཀྱི་རིག་པ་ལའང་མདོན་རྗེས་ལུང་གི་ཆོད་མ་གསུམ་གྱི་བསྐྱུབ་བྱ་མདོན་གྱུར་དང་སྒྲིག་གྱུར་དང་ཤིན་དུ་སྒྲིག་གྱུར་གསུམ་གཞལ་ཆུལ་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་།
གསོ་བའི་རིག་པ་ལ་ལུས་མིན་པར་གནས་པའི་ཐབས་དང་། ར་བར་གྱུར་ན་གཉེན་པོ་ཟས་སྤོད་སྤོན་དབྱུང་བཞི་ཆུལ་བཞིན་བརྟེན་ཆུལ་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་། བཟོ་ཡི་གནས་སྤྱ་ཚེགས་པ་དག་གྱང་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་གྱི་སྒོ་
ནས་རི་ལྟར་བྱང་ཞིང་གོམས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་བཞག་དང་། དེའི་བྱེ་བྲག་གྲངས་གྱི་རྩིས་དང་། སྐར་མའི་རྩིས་དང་། བརྟག་པ་བརྟུན་ལ་སོགས་པས་མཆོན་ནས་བཟོ་ཡི་གནས་སྤྱ་ཚེགས་པའི་རྣམ་བཞག་གེས་པ་དང་། རྒྱའི་རིག་
པའི་ཡན་ལག་ཚེགས་བཅད་དང་། ལྷག་པ་དང་། སྤེལ་མ་གསུམ་གྱི་རྒྱན་ལ་ཆོག་དང་དོན་གྱི་སྤྱན་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱན་དངགས་གྱི་གཞུང་དང་། ཚེགས་སུ་བཅད་པ་ལ་ཡི་གེ་ལྟེ་ཡང་གི་སྤེལ་སྤྱོར་བསྐྱེག་པ་
དང་། སྐད་རིགས་སྤྱ་ཚེགས་སྤེལ་བའི་དབྱངས་གར་འཆམ་གྱི་སྤྲབས་དང་བཅས་པའི་སྒྲོས་གར་དང་། དོན་གཅིག་ལ་ཡང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྤྱ་ཚེགས་ཡོད་པ་གེས་པར་བྱེད་པའི་མདོན་བརྗོད་གྱི་བསྐྱར་བཅོས་རྣམས་གྱི་གཞུང་

22

ལས་ཇི་ལྟར་གྲགས་པའི་རྣམ་པའི་ལྷན་སྐྱེས་པ་དང་། རང་རིག་པ་ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པའི་ལྷན་པ་མ་ཞོར་བར་རྣམ་པར་པའི་ལྷན་པ་ཞེས་བུའོ། །
དེ་ལ་མདོ་སྡེ་སྐྱེས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་པུ་གཉིས་ནི་རང་རིག་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་བཤད་པས་རིག་གནས་གཞན་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་པའི་ལྷན་པ་འཆད། མི་འཆད་ན། མདོ་སྐྱེས་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། རིག་པའི་གནས་ནི་
རྣམ་པའི་ལྷན་པ། ཞེས་མདོ་སྐྱེས་ཀྱི་ནང་དུ་རིག་པའི་གནས་ལྟ་འདུས་པར་བསྟན་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་པུ་གཉིས་པོ་རྣམས་གཙོ་བོ་ནང་རིག་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེའི་ཡན་
ལག་དུ་རིག་པའི་གནས་ལྟ་གཞན་བཞི་ཡང་ཡོད་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་གི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་གྱི་གནས་ལྟོན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལས་རིག་པའི་གནས་ལྟ་མི་
སྟོན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེའི་ཆད་འདི་ཅུ་ཞེས་ནམ་ཡང་གཟུང་དུ་མེད་དོ། །དེས་ན་རིག་པའི་གནས་ལྟ་ཀ་ཡང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་བྱང་རྒྱུ་མཐུན་པའི་རྣམས་ལ་
རྣམ་པར་པའི་ལྷན་པ་ཅིང་བཤད་ལ་བྱང་རྒྱུ་མཐུན་པའི་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་བཟུང་ནས་མཐུན་ཅན་རྣམས་ལ་ཡན་པའི་ཕྱིར་དུས་དུས་སུ་དང་སྟོང་དང་བུ་མ་ཟེ་ཆེན་པོ་མདོན་པར་སྐྱེས་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་རྒྱལ་དུ་སྤྱུལ་ནས་

3

༡༡། །བསྐྱེད་པ་ཡང་གྲངས་མེད་དེ། དགོན་མཆོག་སྒྲོན་མེད་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཕྱང་ནས་མི་རིང་ཤེས་གུར་ཅིང་། །སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱལ་ས་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་ཀུན་ལ་སྒྲོས་ཆོས་ཆོང་ཐབས་དང་། །སྒྲོས་ཆོག་ས་པའོ་རྒྱལ་ས་འཇིག་རྟེན་རྫོང་པར་བྱེད། །འཆོ་མེད་གནོད་པ་མེད་པའི་སྦྱར་བ་གང་། །སེམས་ཅན་བདེ་བྱེད་མཁས་པས་རབ་བསྐྱུགས་པ། །རིགས་སྟོབས་སྒྲུན་དང་བསྐྱེད་བཅས་སྒྲོས་ཆོག་ས་ཀུན། །དྲང་སྟོང་དེ་དག་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་རབ་རྒྱ་བརྩོད། །གང་ལ་ལྟར་བཅས་འཇིག་རྟེན་མོས་འགྱུར་པ། །དྲང་སྟོང་སྦྱོང་མཆོག་དམ་པ་གང་ཡིན་དང་། །བརྒྱལ་ལྷགས་དགའ་སྦྱང་དགའ་སྦྱང་མཆོག་ཀུན་གྱང་། །མཁས་པ་དེ་དག་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་རབ་རྒྱ་བརྩོད། །དེ་དག་སྦྱོང་ཅན་ཀུན་རྒྱ་ལྷགས་ཅན། །གདུང་བ་གོ་རྒྱལ་དང་མི་སྦྱར་སྦྱོང་། །གཅིར་བྱ་གོས་མེད་ལྟར་ཡོན་དགོ་སྦྱང་ལ། །སྒྲོས་ཆོག་ཅན་གྱི་སྦྱོབ་དཔོན་མཁས་པར་སྦྱོན། །ཞེས་དང་། དེ་དག་ཐབས་རྒྱལ་རྒྱལ་པ་སྒྲོས་ཆོག་ས་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་རྒྱ་ཞིང་འགོ་བའི་དོན་རྒྱལ་ས་བྱེད། །འཇིག་རྟེན་མི་ཆགས་རྒྱལ་པ་བརྒྱ་བཞིན། །དགའ་ཞིང་དད་པར་བྱེད་ལ་རྒྱལ་པར་རྒྱ། །དེ་དག་སྒྲུན་དངགས་མཁན་རྒྱལ་སྒྲུན་དངགས་སྦྱར། །གར་མཁན་རྒྱལ་མཁན་གྱང་དང་རྒྱལ་མོ་མཁན། །གཞན་མཆོས་རྒྱན་ཤིང་ཐོགས་ཤིང་གར་བྱེད་དང་། །སྦྱལ་མཁན་པོ་གཞུགས་མང་ཀུན་རྒྱ་སྦྱོན། །གྲོང་པ་གྲོང་དཔོན་འཁོར་ལོ་སྦྱར་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་དེད་དཔོན་ཆོང་དཔོན་བྱིས་བདག་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་སྦྱོན་

ཨ་ཨ་ཨ་ཨ་ཨ་ཨ་

པོ་མདུན་འདོན་པོ་ཉ་དང་། །སྒྲུབ་པ་འཛིག་རྟེན་བསྐྱེད་བཅོས་ཆོག་མཁན། །དེ་དག་དགོན་པར་སྒྲུབ་ཤིང་ཆེན་པོར་འགྱུར། །སྒྲུབ་དང་རིན་ཆེན་མི་ཟད་གཏེར་རྒྱམས་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་ལུ་འདོད་འབྱེན་སྒྲུབ་པོ་དང་། །ལམ་
གོ་ལ་དོགས་པ་རྒྱམས་ལ་ལམ་སྒྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་སྐད་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱམས་ཀྱི་རྒྱམ་པར་འབྱུང་པ་ཆད་མེད་པས་ཕྱོགས་བརྒྱའི་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་སུ་མེད་པར་ཡང་། རིག་
པའི་གནས་ལུས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་སྒྲུབ་ཅི་མ་ལོག་པ་རྒྱམས་ནི་སངས་རྒྱུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་མཐུས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་བྲམ་ལས། མདོར་ན་མ་ལུས་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་ཏུ། ལྷ་དང་སར་གནས་བདེ་བའི་རྒྱ་གར་
ཡིན། དེ་ནི་མ་ལུས་འཛིག་རྟེན་བྱུང་སྒྲུབ་པ། དབྱུངས་ཉིད་ལ་ནི་རབ་རྒྱ་བཏེན་པར་བརྟེན་ཅིས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་གི་དབྱུངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་ལྷ་པ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱ་རིག་པ་ལ་སྐད་སྐད་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
གསུང་ལ་མེད་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་གིན་ཏུ་སྒྲོ་སྒྲོས་རྒྱ་རྒྱུང་པ་སྟེ། སྒྲུབ་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ནང་པའི་མཁས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྟེན་པ་
སྐད་སྐད་ཀྱི་གསུང་བརྒྱམས་པ་ནི་མང་ཏུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། རྒྱུ་པ་པོ་དེ་ཕྱི་རོལ་པ་ཡིན་ན་རིག་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་དང་། ནང་པ་ཡིན་ན་ནང་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་ངེས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ། རིག་པའི་གནས་བཞིན་ནི་ཐུན་མོང་གི་

དཔེ་ཆོས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དཔེ་ཡན་ལག་རྒྱ་བརྒྱད་པ་མོགས་རིག་པའི་གནས་ཀྱན་གྱི་དཔེ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་ལ་ཚད་དང་མཐའ་མེད་གྱི་དཔེ་སངས་འཕགས་པོད་རྩ་ཇི་ལྟར་སྤྱད་པའི་མདོ་འདི་རྣམས་ནའང་སྤྱ་
 རིག་པ་མོགས་ཅི་རིགས་སྤྱད་པ་ནི། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལ་མོགས་པ་ལས། ལྟོས་པ་དང་བྱ་བ་བྱེད་པ་མོགས་རིག་པ་བཞི་གསུངས་པ་འདིས་རྒྱུའམ་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རིག་པ་མ་ལུས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་རིག་
 པ་ཡང་མདོ་སྤྱི་རྣམས་ལས། མོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོ། །མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོར་བའམ། ཞེས་མོགས་སྤྱི་ངེས་ཆོག་དང་། ངེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་ཡང་ལེགས་སྤྱར་འབའ་ཞིག་ཤེས་པ་ཙམ་རྩ་མ་ཟད་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་མཐའ་ཡས་པའི་ངེས་པའི་ཆོག་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསུང་ཆོག་འབྱུང་བཟང་པོ་ཞེས་པའང་མིང་དང་རྟེན་གྱི་རྣམ་དཔྱེ་རྩལ་བཞིན་སྤྱར་བའི་ངེས་པའི་ཆོག་བཟང་བ་ཡིན་པ་དང་།
 དཔེ་རྒྱན་དང་ཉམས་ལྡན་ལྟལ་བྱུང་དང་གཟུགས་ཅན་ལ་མོགས་པའི་རྒྱན་རྩ་གྲུབ་པའི་སྟན་ངག་གི་ཉམས་ལྡན་སྤྱི་ཆོགས་དང་ལྡན་པའི་གསུངས་རེ་རེ་ནས་སྟན་དངགས་ཀྱི་དཔེར་བརྟེན་རྩ་འོས་པ་ཚད་མེད་པ་སྤྱད་པ་དང་རྩལ་གྱི་
 འཕྲོར་འཕྲི་རྒྱད་ལས་སྒྲིབ་ཕྱིས་ཀྱི་ཆོག་དངོས་སྤྱི་བསྟན་པ་དང་། གར་དང་སྤྱད་དང་སྤྱི་རྩལ་དང་བརྟག་པ་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་མདོ་རྣམས་ལས་ཞར་དང་ཞར་ལ་ཐོན་པ་དང་བྱུང་རྩལ་སེམས་དཔའ་བཟོ་ཡི་གནས་རྣམས་ཀྱི་པ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་

ཐུ་མཐུ་ལྟ་བུ་ལྟོ།

ལུ་མུང་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱལ་མ་གཞི་གཞན་དབང་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་དང་། གཞན་དབང་ལ་གསུང་འཛིན་གཉིས་མ་གྲུབ་པས་གཉིས་སྟོང་གི་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་པོ། །རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འདུས་བྱས་འདུས་
མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། ས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་པའི་སྤྲུལ་དག་ལམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་སྤང་བ་ཅམ་དུ་
ཟད་པས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའོ། །གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སྤྲུལ་བསྐྱལ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་རྟག་དུ་གནས་པ་ལ་ཐོར་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ལོག་པར་སྤྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱིན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་སྟེ་དེས་སྤྲུལ་བསྐྱལ་པའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་སྤྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ་སྤྲུལ་བསྐྱལ་དང་གྱུན་འབྱུང་གི་ཉིས་པ་རྣམ་པར་
དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་བསྤྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། དེས་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྤྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་པ་དང་གནས་པ་དང་ལོག་པར་སྤྲུབ་པ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་འདུ་ཞིང་མཉམ་མོ། །མཆོན་ཉིད་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་དབང་དང་། ཡོངས་གྲུབ་གྱི་མཆོན་ཉིད་གཉིས་གྱིས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུ་ཞིང་མཉམ་སྟེ། གཞན་དབང་གི་ཡོངས་གྲུ

ད་ཡིན་པས་དཔུས་མཐའ་ལས་རྒྱུ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་དུ་བསྐྱུས་སོ། །སྒོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་འགོག་བདེན་ནོ། །སྐབས་འདིར་རུ་འགྲེལ་གང་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཚེས་
 ལྷ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལས་སྡེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་ལྷ་ནི་མིང་དང་། ལྷ་མཚན་དང་། རྒྱུ་མཚན་དང་། རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟའི། མིང་ནི་ཀ་བུ་མ་སྟགས་ཀྱི་མིང་གིས་བརྟགས་ཏེ་དེ་དང་དེ་དེར་འཛིན་
 པ་ཀུན་བརྟགས་པའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་གཞན་དབང་གཟུང་ཆར་སྒྲུང་བ་ལྟོ་ལྟོར་བ་སྟགས་ཚེས་དེ་དང་དེར་སྒྲུང་བ་མིང་འདོགས་པའི་མཚན་མའམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྒྲུང་བའོ། །རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་ནི་འཛིན་པའི་ཆར་སྒྲུང་བའི་རྒྱུ་ཤེས་
 ཚེས་པ་ཆུད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་པོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ནེས་ཡུལ་གྱི་མིང་ཡུལ་ཅན་ལ་བརྟགས་པ་སྟེ་གནས་སྒྲུང་མ་བུན་པའི་
 དབང་གིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལས། ཚེས་ལྷ་རང་བཞིན་གསུམ་དང་ནི། རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་ཚེས་པ་ཆུད་དང་། བདག་མེད་དོན་ནི་རྒྱུ་གཉིས་སུ། ཐོག་ཆེན་མཐའ་དག་བསྐྱུས་པ་ཡིན། ནེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་འདི་དག་ཚེས་ཀྱི་སྒྱི་སྒྲིམ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་དང་ཐོག་པ་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་རྒྱུ་པར་བཞི་དང་། རྒྱུ་པ་གསུམ་ཉིད་དོ་ནེས་མདོར་བསྟན་ནས། རིགས་པ་བཞི་ནི། ལུ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི་རྒྱ་གང་

༡༡། གིས་འབྲས་ལུ་གང་སྐྱེད་པར་གེས་པ་དང་། ལྷོས་པའི་རིགས་པ་ནི་འབྲས་ལུ་གང་རྒྱ་གང་ལ་ལྷོས་པ་ཡིན་པ་གེས་པའོ། །མེ་ཆ་བ་དང་རྒྱ་གེས་པ་ལྷ་ལུ་གུན་ཚོ་བ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །འབྲས་པ་སྐྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི་མཛོན་རྗེས་ཀྱི་ཆོད་མས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གཞུགས་པའོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་ལྷོས་པའི་རིགས་པ་ནི་ལོས་སྐྱེད་ཏུ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་མཐོང་ལམ་ཏུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་འདྲེན་པས་འབྲས་ལུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལྷ་དན་ལས་འདས་པའི་འབྲས་ལུ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། རྒྱ་དེ་དག་གིས་འབྲས་ལུ་དེ་དག་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་འབྲས་ལུ་དེ་དག་རང་རང་གི་རྒྱ་དེ་ལ་ལྷོས་པ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལུ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། ལྷོས་པའི་རིགས་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་ལུ་འབྲེལ་བ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་ཆོས་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ས་པོན་གྱི་པོ་ལས་ལྷ་གྱ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཏུ་རྒྱའི་འབྲས་ལུ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྒྱ་ཡོད་ན་འབྲས་ལུ་ཡོད་པའི་རྗེས་འགོ་དང་། འབྲས་ལུ་རྒྱ་ལ་ལྷོས་པའི་རྒྱ་མེད་ན་འབྲས་ལུ་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འོས་གིང་རིགས་པ་ཡིན་པར་ཆོད་མས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལམ་རྟོགས་པ་ནི་འབྲས་པ་བསྐྱེད་པའི་རིགས་པའོ། །གུན་ཚོ་བ་ཏུ་དེ་ལྟར་སྐྱེད་པ་

ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མར་དམིགས་སུ་མེད་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་ཚེས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ནི་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པའོ། །འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་ལམ་འབའ་ཞིག་ལ་སྐྱུར་བའི་
 རིགས་པ་བཞིའོ། །ཚུལ་འདིས་མཚན་ནས་དོན་གཞལ་ཚུལ་ཐམས་ཅད་རིགས་པ་བཞིར་ནི་འདུས་པ་གཤམ་པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། བསམ་པ་ལ་སྤྲོས་པ་ཚེས་ལྷ་པོ་རྒྱུད་པ་དང་། འབྲིང་དང་ཚེན་པོའི་
 དབྱེ་བས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དང་། སྐྱུར་ཏུ་རང་ཉིད་ཐར་པར་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་
 བསམ་པ་རྒྱུད་པ་དང་ནི། དེའི་བསམ་པ་མཐུན་པར་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ལམ་པར་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་སྤྲོས་པ་དེན་བཞིའི་ཚེས་རྒྱུད་ཏུ་བཤད་པ་ཉིད་དང་། ཚེས་རྒྱུད་ཏུ་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་
 ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་གསུམ་དང་བདུན་ཏུ་གོམས་པར་བྱེད་པས་སྦྱོར་བ་རྒྱུད་པ་དང་ནི། རི་ལྟར་སྦྱོར་བ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱེད་ནམས་དང་ཡེ་གཤམ་གྱི་ཚེས་དག་ཀྱང་རྒྱུད་པ་དང་། ཚེས་རྒྱུད་པ་བཞིན་ཏུ་འབྲས་བུ་ཡང་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་བྱུང་རྒྱུ་རྒྱུད་ཏུ་འགྱུར་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །རང་རྒྱལ་ནི་དབང་པོ་འབྲིང་ཡིན་པས་བདག་མེད་བྱེད་གཉིས་རྟོགས་ནུས་པ་དང་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར་གོམས་པ་བསྐྱེད་ནུས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

བཞག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེའི་ཆེ་བ་བརྟན་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་
བཞག་པ་བཞི་བཤད་པ་ལ་མ་ཐས་པ་དེས། ཆོག་གི་སྒྲོན་མ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྒྲོན་པ་མ་ཐས་པར་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ནམ་མཁོན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་འཆོལ་ཞིང་ཤེས་པར་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམ་པ་བཞིའི་མིང་ཡོངས་སུ་
ཆོལ་བ་དང་། དོན་ནམ་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་དང་། དོ་བོ་ཉིད་བརྟགས་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་དང་། ཟུང་པར་དུ་བརྟགས་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་བཞིའི་སྒྲོན་མ་མོས་པ་སྟོད་པའི་སའི་དུས་ན་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་རིག་པར་བྱའོ།
དེ་ཡང་མིང་ག་བ་དང་རྣམ་སུ་ཞེས་པ་དང་། དོན་ནི་ཁུ་སྟེག་པའི་སྟོད་སྟོ་ལྷིང་བ་དང་། ལྷལ་མ་འདུས་པའི་བགོ་བའི་དངོས་པོར་རུང་བ་དེ་གཉིས། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིང་ལ་དོན་དང་དོན་ལ་མིང་དུ་བཟུང་སྟེ་མིང་དོན་དོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་འབྲེལ་བ་ལྟར་འཛིན་གྱང་། སྟོ་དང་ལྷན་པས་མིང་དང་དངོས་པོ་དག་པན་ཚུན་དུ། དོན་ལ་མིང་སྟོ་ལུར་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་དང་། མིང་ལ་དོན་དུ་སྟོ་ལུར་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་བརྟགས་པའི་སྟོ་
ལུར་བ་བརྟན་མའམ་གཡར་པོ་འདུ་བ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བཅའ་བའམ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། དོན་ལ་མིང་སྟོ་ལུར་དུ་བརྟགས་པ་མིན་པར་དོན་ལུང་བ་ཅམ་ནས་མིང་ལུང་ཞིང་འབྲལ་མི་ཤེས་པར་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ན་དོན་ལུང་

ལྟོན་པ་

༡༢། །པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ནས་མེད་པའི་ཆོ་བ་ལྟ་བུ་པ་ཞིས་པའི་མིང་ཡང་ཞིག་ནས་མེད་པར་རིགས་ཀྱང་། ལུ་པ་ཆག་ཀྱང་མིང་སྤྱི་ནས་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་བྱིས་པ་སྟགས་ཀྱི་མིང་རབ་དུ་བྱུང་བའི་དུས་ན་མིང་ག་ཞན་
དུ་འགྱུར་ཀྱང་དངོས་པོ་མི་འགྱུར་བ་དང་། མིང་གང་ཡང་དོན་གང་ལ་བརྟགས་སུ་མི་རུང་བ་མེད་པས་གྲོ་བུར་བརྟེན་པའི་ཆོད་དུ་བརྟགས་པ་ཙམ་ལས་མིང་དོན་ངོ་བོ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་གཤམ་པའོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ན་ངོ་བོ་
དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་ལུ་པ་ཞིས་པའི་མིང་གིས་ལུ་པ་ཞིས་པའི་ངོ་བོ་ལྟ་བུར་བ་གོ་བ་དང་། ལུ་པ་པེང་བོ་དང་ལུ་པ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ལུ་ལུ་པ་ཞིས་པའི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་གིས་འདོགས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་གྲོ་བུར་བར་གཤམ་
པའམ། གྲོ་བརྟན་འབྲེལ་བ་ན། ས་སྤྱ་བ་རྟག་གཤེར་བ་སྟགས་ཀྱི་རང་མཆོན་དུ་བརྟགས་པ་དང་། ས་དང་རྟ་སྟགས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། ལྷག་བསྐལ་བ་དང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྟགས་སུ་ཁྱད་པར་སྤྱི་སྤྱི་བརྟགས་པ་
དེ་གཉིས་ཀ་མིང་ཙམ་ཆོག་ཙམ་དུ་བརྟགས་པ་ལས་དེ་དང་དེའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་གཤམ་པ་ནི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པའོ་ཞེས་གསུངས། གང་ལྟར་ཀྱང་ངོ་བོ་དང་། ཁྱད་པར་འདོགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་
འདིར་ཡང་། དེ་ལྟར་གྲོ་བུར་དུ་བརྟགས་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བའོ། །འདིའི་གནད་ནི་མིང་དོན་གྲོ་བུར་དུ་གྲོས་སྤྱོད་ནས་བརྟགས་པ་དང་། བརྟགས་དོན་ལ་དབྱུད་ན་ལུ་པ་ཞིས་པ་རིལ་བོ་པའི་རྣམ་གཅིག་མེད་དེ་ཁ་

མཁའ་ལྷ་སྐུ་འཕྲུལ་

ཁྱེར་དང་ལྷོ་བ་སྟགས་ཀྱི་ཆ་ལས་བརྟགས་པ་དང་། ཆ་ཡང་རྩལ་ཕྱར་བ་ཀྱི་བར་དུ་གསེལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཆས་གཞིག་ན་ཁྱུད་པར་ཡང་མི་འགྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་དང་ཁྱུད་པར་དུ་བརྟགས་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མིང་གིས་བརྟགས་པ་
ཅམ་ལས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་མིང་པར་བརྟགས་ཡོད་ཅམ་དུ་རྟོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་བཅལ་བས་ཡོངས་སུ་གཤམ་པ་བཞི་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མིང་པའི་ཕྱིར་སྟགས་ཆོགས་བཅད་བཅུས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་མོས་སྦྱོད་དུ་ཡོངས་
སུ་ཆོལ་བ་བཞི་བཅལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ལམ་དུ་ཡོངས་སུ་གཤམ་པ་བཞི་འབྱུང་བ་ནི། མིང་དང་དོན་ངོ་བོ་དང་ཁྱུད་པར་བཞི་བོ་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མིང་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཤམ་པའི་ཡེ་གཤམ་རྣམ་
པ་བཞི་འབྱུང་བ་ནི། མིང་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་དང་ལྟན་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཤམ་པ་དང་། དོན་རྣམ་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་དང་ལྟན་པ་ཡང་དག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཤམ་པ་དང་། རང་བཞིན་རྣམ་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་
ཆོལ་བ་དང་ལྟན་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཤམ་པ་དང་། ཁྱུད་པར་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་དང་ལྟན་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཤམ་པའོ། །དེ་ལ་མིང་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མིང་ཅིང་སྦྱོང་ལ་དམིགས་སུ་མིང་པར་གཤམ་པ་
ནི་ངོ་བོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བུམ་སྟགས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་འཕྲུལ་རང་མཆོད་དང་། དེའི་ཁྱུད་པར་སྦྱེ་འགགས་ལ་སྟགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མིང་ཅིང་སྦྱོང་ལ་དམིགས་སུ་མིང་པར་

མཁའ་

ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་མཚན་མའི་བཀ་ཆགས་སམ་ས་བོན་ཀྱན་གཞི་ལ་བསགས་ནས་ལྷན་པ་དེ་མ་སྤང་གི་བར་དེ་སྤྱོད་དུ་མི་བར་ཞིང་བཅེངས་སོ། །དེ་ལྟར་འཆིང་བ་དོས་བཟུང་ནས་དེ་ལས་གོལ་བའི་ཐབས་བཤད་པ་ནི། མཚན་མའི་མཚན་བསམ་བསྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སྤྱོད་ཡི་མདུན་ན་བཞག་པའི་མཚན་མ། རྒྱུ་པར་བམ་པ་དང་ཀོང་རུས་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་སྤྱོད་དམིགས་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཆེད་དུ་སྤྱོད་དམིགས་ནས་མདུན་དུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་རྒྱུ་པས་ལོལ་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་རུས་ནས་མཚན་མར་རྟོག་པ་གོམས་པས་ཆེད་དུ་བསྒྲུབ་མི་དགོས་པར་ཀ་བ་དང་བུ་མ་པ་སོགས་ཆོས་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་མཚན་མ་བདག་ཉིད་འདུག་པ་སྤྱོད་པའི་ལུ་ལ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་སྤྱོད། དེ་ལྟར་སྤྱོད་བརྟགས་པའི་མཚན་མ་དང་། མ་བརྟག་པར་སྤྱང་བའི་མཚན་མ་གཉིས་པོ་མེད་པར་ཤེས་ནས། མཚན་མའི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་ལྷན་གྱིས་འཆིང་བ་ཀྱན་བཅེད་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །མཚན་མ་གཉིས་འཛིག་པར་བྱེད་པའི་ཆུ་ལ་ཡང་། དང་པོ་སྤྱོད་བརྟགས་པའི་མཚན་མ་ཀོང་རུས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་པར་སྤྱང་བའི་མཚན་མ་འདི་དག་སེམས་ལ་སྤྱང་བར་བྱེད་ཀྱི། དེ་དང་དེའི་རྒྱུ་པར་བྱུང་བའི་དོན་གྱི་དོ་བོ་མེད་པར་གཞི་གནས། དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་འདུག་པ་བུ་མ་སོགས་ཀྱི་དོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་དང་

མཐོང་ཆེ་ལྟ་སྒྲིལ་བརྒྱུ་དུག་ཏུ་གྱུར་

༡༡། །སེམས་ལྟར་ལ་སྒྲུང་བར་ཟད་ཀྱི། རང་བཞིན་རྣམ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པར་སེམས་ནས་དེ་ལྟར་བསྒྲུལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ལྟར་པོ་ལ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་རྟུ་རྟེན་གསལ་བ་
བཞིག་རྟེ་མི་གཙང་མི་རྟག་རྟུག་བསྐྱེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་བསྒྲུལ་སེམས་པས། ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་ཚེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པར་སྒྲུང་བར་
བཞིགས་ཏེ་བསྒྲུལ་སེམས་ལྟ་མེད་བྱང་ཆུབ་འཕྲོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲུལ་སེམས་པས་མཚན་མའི་འཆིང་བ་ལས་ཐར་ཞིང་གོ་ལ་བའི་ཆུལ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་སེམས་པས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་
སེམས་པ་ལ་ཉན་མོངས་པ་དང་སེམས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་སྒྲུངས་ནས་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པའམ་ཡེ་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
མཛོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་འཛིན་པའམ། གང་ཟག་དང་ཚེས་ཀྱི་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་རྣམ་པར་སྒྲུངས་པས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཉན་མོངས་པ་
དང་སེམས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལུས་སམ་ཚེགས་པ་དང་ལྟན་པ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་སེམས་པའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཛོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའོ། །ཕྱོ་ལྟན་བྱང་སེམས་

བག་པར་མའི་དགོངས་འགྲུབ་སྒྲུང་

མཐོང་པོ་ལྟར་བྱུང་བའི་གཏེར་གྱི་ཀློང་།

༡༡། བྱིར་མཆོངས་ཞེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཆོངས་པས་ན་དེ་ནི་མཆོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་མ་ལམོར་བ་དང་། མཚན་མེད་མུང་འདས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་ནས། ལམོར་བ་སྟེ་ན་ན་འཆི་སྟགས་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་དང་བཅས་པས་མ་ཞི་བའི་མཚན་མར་བལྟས་ནས་སྟོང་བ་འདོད། མུང་ན་འདས་པ་སྟུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དང་ཉེས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་མེད་པས་ཞི་བའི་རྣམ་པར་བལྟས་ནས་མཐོན་སུམ་དུ་བྱ་བར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐ་མི་དད་པར་བསྒྲོམས་གིང་བསྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་གྱུ་བ་པའི་ཆོ། ཡེ་ནས་ཡོད་པ་གཉིས་སྟོང་གི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་གྱུ་བ་པ་མཐོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་ཡེ་ནས་གཟུང་འཛིན་ཀྱང་བརྟགས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པའི་དོན་ཀྱང་མཐོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་ན། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་མཐོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཡང་དག་པའི་སེམས་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆོ། སེམས་ཀྱིས་གང་དང་ཅི་བསམ་པ་དེ་དང་དེ་བཞིན་འགྲུབ་སྟེ་ན་མ་མཁའ་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཆར་འབབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅིས་བསམས་ན་ཡང་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཆར་འབབ་པས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའམ་དབང་འཁྱོར་པ་ཉིད་ཅིས་བྱུངོ། །གལ་ཏེ་ལམོར་བ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མུང་ན་ལས་འདས་པར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཞེས་བཀལ་བ་ལ། ལམོར་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མུང་ན་ལས་འདས་པ་

ཐག་འཇགས་མའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟོན་

ཡིན་ཡང་། ཁྱིམ་པ་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་རྒྱལ་ས་བདག་དང་ཆོས་སུ་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པས་ཡང་དག་པ་གཏོང་ནས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བསྒྲིབས་ནས། ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སྤྱང་ལམ་པའི་རང་བཞིན་ཀུན་དུ་སྤྱང་ཏེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། ལྷུང་ལ་བའི་སྒྲོས་ཐག་པ་སྤྱུལ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་ས་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་འཛིན་པ་མེད་པས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤྱང་བ་དེ་བས་ལ་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་པ་ནི་ཀུན་དུ་སྤྱང་སྟེ། མིག་སྒྲོན་དག་པས་རབ་རིབ་མེད་པར་མཐོང་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་མ་ལྷུང་ལ་བས་ཐག་པ་ལ་ཐག་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱིམ་པ་རྒྱལ་ས་ནི་བསྒྲིམ་མི་དགོས་པར་ཡོད་པ་མི་མཐོང་མེད་པར་མཐོང་ངོ་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་ས་བསྒྲིམ་མི་དགོས་པར་རང་གིས་དོན་མེད་པ་གཟུང་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་དང་། དོན་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དག །རིམ་བཞིན་མི་སྤྱང་བ་དང་། སྤྱང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཡོད་པ་སྤྱང་གི་མེད་པ་མི་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་གཞན་དབང་གི་རང་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྒྱུ་ཤེས། གནས་གཞན་དུ་གྱུར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གནས་གཞན་དུ་གྱུར་བ་དེ་ཉིད་མཚན་མའི་འཆིང་བ་ཀུན་དང་བྱུང་བས་རང་གི་སེམས་རང་དབང་དུ་གྱུར་ནས་འདོད་དགུར་སྒྲོན་ཕྱིར་ཐར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲེ་བོ་བཅིངས་པ་ལས་ཐར་བ་དག་རང་ཅི་དགར་སྒྲོན་ཆོག་པ་ལྟར་གནས་གྱུར་པའི་སེམས་དེ་ཡང་།

ལྷ། །ནམ་མཁའ་ལྟར་ཆགས་སྟགས་ཉིན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དང་བྱལ་བའི་ཕྱིར་འདོད་དགའ་མེ་དགར་སྦྱང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེམས་འཆིང་བ་ཀུན་ལས་གྲོལ་ཡང་ཕྱི་སྡོད་ཀྱི་འདིག་རྟེན་ཀྱང་ཆེན་པོར་
སྦྱང་བ་འདི་ནི་ལྟར་སྟོག་སྟེ་གནས་ཀྱི་མཆོན་མ་བྱེད་པར་མི་རྣམས་སྟུང་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྦྱང་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་སྡོད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱང་བ་འདི་ཡང་ཀུན་གཞིའི་ཁམས་ལ་ཡོད་པའི་སྡོད་ཀྱི་བག་ཆགས་གསུང་
ཆའི་རྣམ་པ་སྡོད་ལྟར་སྦྱང་བ་ལ་ནང་གི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་སྟེས་པས་དམིགས་པས་གསུང་འདོན་དུ་སྦྱང་བ་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་དངོས་དོར་གྱུར་པའི་སྡོད་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྡོད་
ཀྱི་སྦྱང་བ་གར་བ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྦྱང་བ་ཀྱང་ཆེན་པོ་སྡོད་ཉིད། དུས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བར་མ་ཆད་པ་ལྟ་བུར་སྦྱང་བ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྟེས་སྦྱང་ཅིག་མ་རྒྱན་ཆགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་སྟེ་ལ་སྟགས་
པའི་སྡོད་ཉིད་དུ་སྦྱང་ངོ། །དེ་ལྟར་སྦྱང་བའི་མཆོན་མ་ཡོད་པ་དང་དེ་ལ་དེ་ཉིད་དུ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཡིད་དུ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དག་པ་ཉིད་དུ་མི་སྦྱང་སྟེ་ཐ་མལ་བར་སྦྱང་བར་འགྱུར་ཞིང་ཞིང་སྡོད་པ་ལ་བར་ཆོད་
ཕྱིད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ས་ཆེན་པོ་སྟགས་སྡོད་ཀྱི་འདིག་རྟེན་འདི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་སྟེས་པའི་སྦྱང་ཅིག་རེ་རེའི་སེམས་ལ་སྦྱང་བ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་དོན་དུ་མེད་ན། སེམས་ཅན་སྡོད་དེ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྡོད་ལུལ་དུ་དག་དུ་

བརྟན་པར་གནས་ཤིང་སྒྲུབ་མཐོང་བ་དང་སྒྲིམ་མཐོང་བ་ལྷན་མེད་པ་འདི་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་བརྟན་པ་ལ་ལན་དུ། དེ་ནི་ས་གཞི་སྟགས་སྟོང་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཡང་སྒྲུབ་སྒྲིའི་སྐད་ཅིག་གཞན་དང་གཞན་རིགས་མཐུན་པར་
 སྒྲུང་བ་ལ་འདྲ་བའི་སྟོན་སྟེན་གཅིག་དུ་ལྟུལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་འདིར་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ལས་མཐུན་པའི་བཀའ་ཆགས་ཅན་ཡིན་པས་བཀའ་ཆགས་དེའི་མཐུས་གཞན་དང་གཞན་ཀུན་ལ་འདྲ་མཐུན་པར་སྒྲུང་ཞིང་མི་འདྲ་བར་
 མི་སྒྲུང་ལ། མེས་སྐུ་བཀའ་ཆགས་འགྱུར་ན་སྟོང་ཀུང་རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྒྲུང་སྟེ་ས་འོག་ལ་སྟོང་བ་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ས་ལ་འཇུག་པའི་ལུག་པ་ཡོད་པ་སྟགས་སྟེ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཇི་སྟོང་སྟེ་
 རོལ་གྱི་སྟོང་རང་མཆོན་པ་སྒྲུང་ཞེན་ཡོད་པ་དེ་སྟོང་དུ་དེ་ཉིད་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་སྟོང་བ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་བྱས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པར་འགྱུར་ཞེན། ཇི་སྟོང་མེས་སྐུ་ལ་ས་ཆེན་པོ་སྟགས་
 སྟོང་དུ་སྒྲུང་བ་རང་མཆོན་ཡོད་པ་དང་དེར་ཞེན་པ་དེ་ཉིད་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་སྟོང་བའི་བར་ཆད་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན། བར་ཆད་དེ་ཡོངས་སུ་གཤམ་པར་བྱས་ནས་སྟོང་གྱི་མཆོན་མ་དང་། དེ་ལ་དེར་ཞེན་པ་དེ་སྒྲུངས་ནས་
 མཆོན་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གནས་པར་བྱས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞི་དང་རྒྱན་ལ་སྟགས་པའི་བཀོད་པ་ལུན་སུམ་ཆོག་མ་དང་ལུན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་འགྱུར་བོ། །གསུམ་པ་ཆོས་བཤད་པ་པོ་

མ
མཛེས་ལྷན་སྐྱེས་པ་གྱི་རྒྱ་གཞིའི་སྐོར་

༡༡། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྣམ་པ་ལྟ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཚན་མའི་འཆིང་བ་ལས་གོལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ནམ་མཁའི་ཁམས་
ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ། ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གསུམ་སོ་སོ་རང་རང་གི་ཐེག་པས་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་དང་། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཐེག་གསུམ་གང་རུང་གིས་སྒྲིན་པར་བྱ་
བ་དང་། རིགས་ཆད་རྣམས་དགོ་བརྩུ་ལ་བཀོད་དེ་མངོན་མཐོར་སྒྲིན་པར་བྱེད་པས། ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནི། མྱོད་ཀྱི་འཛིག་
རྟེན་ཏེ་དེ་དག་གྱུར་ངམ་གོག་དང་ཆོར་མ་ལྟན་ལྟན་སོགས་མ་དག་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ནས་མེད་པར་རིན་པོ་ཆེའི་གཞི་བདུད་རྩིའི་ཆུ་ཡུང་དང་དཔག་བསམ་གྱི་བྱིང་ལ་སོགས་པས་བཀོད་པས་མངོས་བྱིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པར་ཡོངས་སུ་སྤྱད་བ་ཡིན་ལ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱུར་ནམ་མཁའི་གཏོས་ཀུན་ཏུ་ཟེའོག་གི་གུར་བཞིན་ཏུ་གནས་པས་ན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
ནི། དགོ་མི་དགོའི་དངོས་པོ་གཉིས་ལས་མི་དགོ་བ་རྣམས་སྤངས་ནས། དགོ་བའི་ཆོས་ཟག་པ་མེད་པ་སྟོབས་བརྩུ་དང་མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་དབང་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་མངོན་ཏུ་བྱ་བའི་ཆོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ།

བཀའ་ཐུག་མའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོར་

སྒྲིན་པར་བྱ་རུང་པའི་དངོས་པོ་དཔག་རྟེན་མེད་པ་ནི། རིགས་ཆད་མ་གཏོགས་པའི་རིགས་ཅན་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་སྒྲིན་པར་བྱ་རུང་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གྲང་དཔག་རྟེན་མེད་པའོ། སྒྲིན་པར་བྱ་པའི་དངོས་པོ་དང་
 འདི་ལ་བྱད་ཅི་ཡོད་ན། རིགས་ཡོད་མེད་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་པར་བྱ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཡང་། གཏན་རྟེན་སྒྲིན་པར་བྱ་རུང་པ་ནི་ཐར་པར་སྒྲིན་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཕྱེ་བ་ཙམ་གྱི་བྱད་པར་དུ་བཤད་དོ། །ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བྱ་
 བའམ་བཤད་པའི་དངོས་པོ་དཔག་རྟེན་མེད་པ་ནི། གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་འདུལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ཡང་། ཆགས་པ་ཅན་ལ་མི་སྟག་པ། ཞེ་སྒྲང་ཅན་ལ་བུམས་པ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་བས་མ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་
 རྒྱུར་དཔག་རྟེན་མེད་པའོ། །དེ་ལྟ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ། སྒྲོ་དགར་ལ་གནས་ནས། ཐོབ་བྱ་གང་དང་ལྡན་པས། རིགས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཆོས་བཤད་པ་གང་གིས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་སྟུར་རོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་བསྟན་པ་དེ་
 བོ་སྒྲོ་ལྟར་བྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དཔག་རྟེན་མེད་པ་ལྟོ། །བཞི་པ་ཆོས་བཤད་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་བཤད་པས་གང་ཟག་གཞན་སྒྲུ་ན་མེད་པའི་བྱད་ཆུབ་རྟེན་
 སེམས་ནི་བསྟེན་པ་དང་། མི་སྒྲེ་པའི་དོན་ལ་བཟོད་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་བསྟན་པས་གང་ཟག་ལ་ལ་མོས་སྒྲོ་དེ་ཀྱི་དུས་ན་མི་སྒྲེ་པའི་ཆོས་ལ་དོན་སྒྱའི་ཆུལ་གྱིས་བཟོད་པ་ཐོབ་པ། བཟོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་

བསྐྱེད་པ་རྣམས་སྤངས་ནས་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་ནས་ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དག་བཙུམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་པས་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་རྩལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་
 དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་སྟེས་སོ་ཞེས་དང་། གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ལེན་པ་མེད་པར་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་གང་བཤད་གྱུར་། ཆོས་
 གྲུ་བ་གཅིག་ལས་གཞན་འཕེལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་འདིར་དམ་པའི་ཆོས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྟོབྱའི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་མ་ཤེས་པ་ཤེས་ཤིང་། ཐེ་ཆོས་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་གཙོད་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་
 དང་ཐེ་ཆོས་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་དོན་ངེས་པར་གྱུར་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་གནས་ལ་ཡོངས་སྟོན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཆོས་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བཤད་པའི་འབྲས་
 བྱ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྟ་བུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱུང་ཆོས་དང་བསྐྱེད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆུང་དུ་ལས་བྱུང་པར་བདུན་གྱིས་འཕགས་ཏེ། དམིགས་པ་ཆེ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་
 སྟོན་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཟེང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྡེ་སྟོན་དཔག་རྩ་མེད་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་ནི། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་བདག་གི་དོན་ཅུམ་སྐྱབ་

མ
མ་དེ་མེ
ལྷན་པ་གྱི་ར་ལྟེ་གྱིན

༩༩། །ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱེད་པ་གཉིས་དང་ལྟན་པ་དག་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་རྟོགས་ཤིང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཆོས་དང་
གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཆོ་གསུམ་མམ་བདུན་ཅམ་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་བསྐལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་
ཆོ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལའོར་བས་འཛིགས་ནས་དེ་སྤངས་པའི་ནི་བདེ་དོན་དུ་གཉིར་བས་ཐབས་མཁས་པ་དང་མི་ལྟན་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་སྦྱིང་རྗེས་ལའོར་བ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉན་
མོངས་པས་མི་གོས་པ་བརྟེ་འདམ་ལས་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་དང་ལྟ་ནི་འདིས་འདེགས་པ་རྒྱུམ་ལམ་གྱི་ཐེག་པའི་བྱུང་པར་རོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དང་ཟད་པར་ཐེལ་གཞོན་
མའོན་ཤེས་དུག་ཅམ་ཐོབ་ནས་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཟད་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལི་ཐེག་པས་འབྲས་བུ་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་ནམ་ཡང་མི་ཟད་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དང་།
ཉན་ཐོས་རྣམས་དག་བཅོམ་ཐོབ་ཀྱང་མའོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་སོགས་མི་བྱེད་ཀྱི། བྱང་སེམས་རྣམས་མའོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་འོག་མིན་གྱི་པོ་བྱང་ན་བཞུགས་པ་དང་། ལུམས་སུ་ཞུགས་པ་

བཀའ་བམ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིང

五、

དང་མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པ་སོགས་ཀྱི་མངོན་པ་སོམས་ཅན་གྱི་མཐའི་བར་དུ་སྒྲིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ་འདི་གཉིས་འདིར་འདེགས་པ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཆེན་པོ་བདུན་པོའི་
འདི་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་ཞེས་ནི་དེས་པར་བཟོད་དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སོགས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྒྲིན་པ་སྟོང་བྲག་བརྒྱ་པ་དང་སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་མདོ་དཔག་དུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཟོད་ན་མཐའ་ལས་འདས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་པ་རྣམ་པ་བཞག་རྣམ་པ་བརྒྱད་དམ་བཅུ་པོ་འདིར་འདུས་པས་ན། དེ་དག་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བུའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སམ་ཁམས་ཡོད་པ་དང་། རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མོས་པའི་དབང་གིས་བྱ་མེད་བྱང་རྒྱུ་དུ་སོམས་ནི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ནི་རིགས་ལ་གནས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་
སྟོ། །དེ་ལྟར་སོམས་བསྐྱེད་ནས་མོས་སྟོད་ཀྱི་སར་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་དུ་སྒྲིན་པ་དུག་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་སངས་པོར་གཟུང་འཛིན་དང་བུལ་བའི་ལེ་སོགས་སྐྱེས་ནས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་འཇགས་པའི་ས་
སྒྲིན་མེད་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་དང་། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་བྱང་ཕྱོགས་དང་ཕ་རོལ་དུ་སྒྲིན་པའི་ཆོས་ཀྱིས་སོམས་ཅན་མ་དད་པ་རྣམས་དད་པར་བྱེད་ཅིང་དད་པ་རྣམས་དགོ་པ་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་དུག་

5

༡༡། །གོ། །དག་པའི་ས་གསུམ་དུ་སྟོད་དང་བརྒྱད་དག་པར་བསྐྱབ་པ་སྟེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ནི་རྣམ་པར་སྟོང་བ་དང་གེས་རབ་ཀྱིས་ལམོར་བར་མི་གནས་ལ། སྟོང་རྗེས་ཞི་བར་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་
 པ་ཞིད་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོར་བ་གཉིས་གཅིག་དུ་བརྩིས་པ་དང་། དེ་ནས་ས་བརྒྱ་འདས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་སྐྱ་གསུམ་ཐོབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་རི་ཞིད་དུ་སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་མཛེད་པ་མཛོལ་བར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟགས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་སྟོན་པ་འདི་གཉིས་གཅིག་དུ་བརྩིས་ན་དེ་ལྟར་བརྒྱད་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་བཞི་སོ་སོར་བབྱངས་ན་རྣམ་གྲངས་བརྒྱར་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་ངོ་མཆོར་བ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བར་གྱི་རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་བརྒྱན་བཤད་ནས། གཉིས་པ་རབ་དུ་བསྐྱགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། བསྐྱགས་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབྱེ་བ་དང་། བསྐྱགས་
 པ་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ས་བརྒྱ་དང་མོས་པའི་སྟོད་པའི་ས་བཅས་ས་བརྒྱ་གཅིག་ལ་གནས་པ་དེ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས་བསྐྱལ་ཏེ། གཅིག་སྟེ་མོས་སྟོད་ཀྱི་
 ས་ལ་གནས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱན་དུ་འགོ་བའི་མཆོན་ཉིད་མཛོལ་དུ་མ་བྱས་གྱང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མོས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

2014

རྟེན་ལྷན་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་དུ་འགོ་བའི་མཆོན་ཉིད་རྟོགས་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པས་གཞན་དོན་ཁུར་འབྱེར་གྱི་ལྷན་བསམ་མཐོང་སྤང་གི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་
 དག་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་གྲངས་སྤྲུལ་ལས་གཞན་གཉིས་སོ། །ས་གཉིས་པ་ནས་དུག་པའི་བར་ལ་གནས་པ་ནི་མཆོན་མ་དང་བཅས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་གཉིས་
 པར་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྤྱི་ཆོགས་སུ་འབྱེད་པའི་མཆོན་མ་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་ནི། ས་གསུམ་པར་ལྷན་སྒྲིས་ཀྱི་འཛིགས་ཆོགས་ལ་ལྷ་བའི་མཆོན་མ་དང་། བཞི་བར་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་
 གཞོད་པའི་མཆོན་མར་མཐོང་བ་དང་། འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པར་ཞི་བའི་མཆོན་མར་མཐོང་བ་དང་། ས་ལྷ་པར་བཟོའི་ལས་ཀྱི་གནས་སྤྱི་ཆོགས་ལ་འཇུག་ཅིང་དེའི་མཆོན་མའི་རྟོག་པ་དང་། ས་དུག་པར་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་
 ལུགས་འབྱུང་ལྷོག་གི་མཆོན་མར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པ་ལ་མཆོན་མ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ས་དུག་པ་མན་ཆད་དུ་འབྱུང་བའི་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་མི་ལྷོག་
 པའི་ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་དང་བརྒྱུ་པ་གསུམ་ལ་གནས་པ་ལ་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་ལ་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིད་ཇི་འཛིན་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་བདག་

༡༡། །དང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ལྷ་པོ་འདི་དག་ས་གུན་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི་བྱང་པར་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་ལ་བསྐྱགས་པ་ནི། ལྷ་པར་ཕྱིན་རྣམས་སྐྱབ་པ་ལ་སྒྲིང་སྒྲོབས་མི་བསྐྱོག་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱ་དོན་གྱི་བསྐྱགས་པ་དང་། འབྲས་ཁུ་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱ་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བྱང་ཆུབ་དགའ་ལྡན་སྐབས་རྣམ་གྲངས་དགུ་ལ་བསྐྱགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདོད་ལ་མ་ཆགས་སྐབས་ཆོག་པ་བཅད་དགུ་ལ་བསྟན་ཏེ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷའི་ཡོངས་སྒྲོང་ལ་མ་ཆགས་པར་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་ཕྱིན་པའི་ཐར་ཕྱིན་བསྐྱབ་པ་དང་། ཆུལ་བྱིམས་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་ལས་གསུམ་མི་དགོ་བ་མེད་པས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བཟོད་པ་ལ་གནས་ནས་ཁྱོ་བ་ཐེལ་བྱས་གཞོན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགོ་བའི་ཡོན་ཏན་མཚོག་གུར་ལེན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱིས་རྩེ་གཅིག་རྩེ་གནས་པའི་ཆོས་ལས་མི་གཡོ་བ་དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་བདག་མེད་གཉིས་གྱི་དེ་ཉིད་ཟབ་མོ་མཐོང་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཐར་ཕྱིན་རྒྱལ་པ་ལ་ཡང་འབྲས་ཁུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་ལྡན་ཞིང་དེའི་ཆེད་དུ་བསྐྱབ་ཅིང་།

དེར་བཞོ་བའི་བྱིར་བྱང་རྒྱུ་ལ་དགའ་བ་དང་ལྷན་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཞེས་ཚིགས་བཅད་འདིས་པར་བྱིན་དུག་རྒྱུ་པར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྐྱུགས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱིན་པས་སེམས་ཅན་རྒྱུ་ལ་པར་
 འདོགས་པར་འདོད་པ་དང་། རྒྱུ་བྱིས་སྤྱི་གཞན་གྱི་སྒོ་ག་དང་ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་གཞོད་པ་དང་། རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱུ་བ་སྤྱི་གཞན་གྱི་སྒོ་གསུམ་གྱི་གཞོད་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ལྷ་བའམ་འདོད་པ་དང་བཟོད་པས་གཞན་གྱི་
 གཞོད་པ་དང་དུ་ཡིན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ལས་མི་ལྷོག་པར་བརྩོན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། དགོན་པར་གནས་ཤིང་རྒྱུ་གཡོང་མེད་པ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་རོ་ལ་མ་ཆགས་པའི་བག་ཡོད་པའི་བསམ་
 གཏན་དང་། དམ་པའི་ཚིག་མང་དུ་བྱོས་པ་ལྷན་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཏེ། པར་བྱིན་བསྐྱུ་བ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་
 པ་དང་མཐར་ཐུག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་སྒྲུ་མེད་བྱང་རྒྱུ་དུ་བཞོ་བའི་བྱིར་རོ། །འདིས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་བསྐྱུགས་པའོ། །ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་རང་གིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་
 པའི་ཉེས་དམིགས་ནི་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་བསྐྱུ་ལ་དང་། རྒྱུ་ལ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པའི་སྤྱོད་གྱིས་ངན་སོང་དུ་སྤྱོད་པ་དང་འདིག་རྟེན་དང་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལུན་ལུས་ཚིགས་

མཛེན་གྱི་གྲུ་

པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ཐེག་པ་ཆེན་པའི་ལམ་ལས་མི་ལུགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་བསྟགས་པའོ། །སློབ་རྟེན་འགྲེལ་བས་སྐབས་འདི་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱང་བ་སྒྲ་མ་གསུམ་གྱིས་པར་བྱིན་དུག་བསྟུབ་བ་
དང་། རྒྱང་བ་བཞི་པས་བྱ་མེད་བྱང་རྒྱལ་དུ་བསྟོ་བ་བསྟན་པར་གསུངས་སོ། །སྟུན་པས་གཞན་གྱི་ཁོངས་པའི་སྟུག་བསྟུལ་སེལ་བ་དང་། རྒྱལ་བྱིམས་གྱིས་སྟུག་གཅོད་པ་དང་རྒྱ་བ་སྟུགས་གྱིས་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྟུལ་པར་མི་
བྱེད་པ་དང་། རང་གི་སྟུག་བསྟུལ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་ལོའ་བར་པར་འཇུག་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པ་ལ་སྟུག་བསྟུལ་གྱིས་འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་པས་འདོད་
ཁམས་གྱི་སྟུག་བསྟུལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་མཆོན་མར་མི་རྟོག་པའི་དེ་ལྟ་བུ་སྟུག་བསྟུལ་ཁས་ལེན་པའམ་དང་དུ་ཡིན་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནོ། །འདིས་
སྟུག་བསྟུལ་ཅན་གྱི་ལོའ་བར་བམི་སྟོང་བ་དང་། སྟུག་བསྟུལ་གྱིས་སྟོ་བ་མེད་པའི་ཆ་ནས་བསྟགས་པའོ། །སེར་སྟུས་མི་གཏོང་བའི་ཆོས་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། ཉེས་པ་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་བྱིམས་གྱི་
ཆོས་ལ་དགའ་བ་དང་། ཁོང་བྱོའི་ཆོས་ལ་སྟོང་ཅིང་དགོ་བའི་ཆོས་ལ་མཛོན་པར་བརྩོན་པ་དང་། ཆོས་ལ་དབང་བ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་སེམས་གྱི་དབང་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱིན་ལ་རྫོངས་པའི་སྟུན་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་།

མཛེན་

༡༩། །ལྷན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པའི་ཚེས་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཡི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ཟང་ཟེང་གཙོ་བོ་མི་བྱེད་པར་དམ་པའི་ཚེས་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བསྟགས་པའོ། །ཡོངས་སྤྱོད་ཡོད་
 ཀྱང་གཞན་ལ་མི་གཏོང་བར་བསྟགས་སྤྱོད་བྱེད་པ་དེ་དག་བག་མེད་པ་སྟེ་མཐར་ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡོངས་སྤྱོད་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བྱིར་གཞན་ལ་གཏོང་བ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་བག་ཡོད་པ་དང་། བཅས་པ་
 དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་བསྐྱུང་བ་ནི་བག་མེད་པ་ཡིན་ལ། གང་དག་རྒྱལ་བྱིས་ས་དང་ལྷན་པས་སྟོ་གསུམ་དུ་ལ་ཞིང་བཅས་རང་གི་ཉེས་པ་མ་གོས་པ་ནི་དུ་ལ་བ་ལ་བག་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེས་ཁ་ཅིག་དུ་དེས་ལ་བག་
 ཡོད་ཞེས་འདུག་ཀྱང་སྟོ་བརྟན་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལྟར་དུ་ལ་བསྟན་ལེགས་སོ། །ཁ་ཅིག་ངོས་ལ་བག་ཡོད་ཅེས་འབྱུ་མཚན་པ་ནི་ཡིག་ཚོར་བྱང་བ་ཟད་དོ། །གཞན་གཙོད་ལ་མི་བཟོད་པར་གཙོད་ལན་བྱེད་པ་ནི་རང་གཞན་
 གཉིས་ཀའི་སེམས་མ་བསྐྱུང་བས་བག་མེད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་གཞན་གཙོད་བྱས་པ་ལ་རྒྱུད་མི་འབྱུགས་གིང་གཙོད་ལན་མི་བྱེད་པར་སྤྱར་པ་ན་འདོགས་པ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་བསྐྱུང་བ་ལ་བག་ཡོད་པ་
 བཟོད་པ་དང་། ལེ་ལོའི་དབང་གིས་དགོ་ཚེས་མི་སྐྱབ་པའི་བག་མེད་མ་ཡིན་པར། འཛིག་རྟོན་དང་འཛིག་རྟོན་འདས་པའི་དགོ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་བག་ཡོད་པར་བརྟེན་འགྱུས་དང་། བསམ་གཏོན་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ལ་རོ་སྤང་བའི་

མཛེས་པ་ལྟར་

མཛེས་པ་ལྟར་པ་མི་བདེ་བ་ལ་བག་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་ལ་རྟག་པ་ས་བདེ་བ་དང་བདག་དང་མི་སྟོང་པར་འཛིན་པ་མི་བག་མེད་པ་ཡིན་ལ། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པར་རྟོགས་པ་མི་ཆོས་ལ་བག་ཡོད་པ་འི་
གེས་རབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འི་བག་ཡོད་དང་ལྟན་པ་འི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནོ། །འདིས་བག་ཡོད་དང་ལྟན་པ་འི་པར་ཕྱིན་རྟག་བསྐྱབ་པ་འི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་བསྐྱབས་པ་འོ། །
སྟོང་བ་བྱང་ཡང་སྟོན་པ་མི་བྱེད་པ་འམ་བཞིན་འགྱུར་ཞིང་གཤེ་བ་དང་བཅས་ནས་མ་གུས་པར་སྟོན་པ་ལ་ངོ་ཆ་བ་སྟེ་འཛིན་རྟོན་ན་ཡང་ལྷག་པོ་དག་ལ་སྟོང་བ་བྱང་ན་རྟུང་ཐད་མི་སྟོན་ཅིང་གཤེ་བར་བྱེད་པ་མི་ངོ་ཆ་བ་ཡིན་ལ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྟོང་རྗེས་གཞན་དོན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས་སྟོང་བ་བྱང་ན་མི་དགའ་ཞིང་བརྒྱད་དེ་འདྲག་པ་མི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆ་མ་ཡིན་པས་ངོ་ཆ་འོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྒྱལ་བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁན་མ་ཐོ་བ་རྒྱུད་དུ་ལ་ཡང་འཛིན་པར་བལྟ་ཞིང་འཛིན་པ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་རྒྱུད་དུ་བྱང་བ་ལ་ཡང་ངོ་ཆ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞོད་པ་དང་རྟག་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་
བཟོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ་མི་གཟོད་ཅིང་རྒྱུད་འབྲུགས་ན་ངོ་ཆ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རྩོམ་པ་ཡིན་ན་དགོ་པ་འི་ཆོས་བསྐྱབ་པ་

མཛེས་པ་ལྟར་

གཏུན་གྱིས་མངོན་གྱིས་སྒྲིག་པའི་ལྷ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་ཉིད་ཐོབ་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། གཏུན་གྱིས་སྒྲིག་པའི་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། ལུང་པར་ནང་རིག་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ལ་
གང་མོས་པ་དེ་བཞིན་མཆོངས་པར་སྟོན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཕན་འདོགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཕར་བྱེན་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་ལུ་ཆེན་པོ་མངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པ་ཡིས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་མཁའ་ཇི་སྟེན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་པས་
དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་ཉི་སྒྲོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་འདུག་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོ་བརྟན་འགྲེལ་པར་ཆོགས་བཅད་འདི་གོང་མ་རྣམས་གྱི་དོན་མདོར་བསྟུན་དེ་བསྟན་
པར་བཞིན་དོ། །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་འདི་དག་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་དང་མཐུན་པའི་མིང་ཡིན་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་ཡང་འགྲོའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲི་ཡི་མིང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྒྲིག་པ་རྣམ་གྲངས་བརྟུ་དྲུག་པོ་འདི་ལྟར་བསྐྱགས་སོ། །བདག་མེད་གཉིས་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་ཟབ་མོ་ལ་སེམས་གཅིག་རྒྱ་དང་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་ལ།
ཡང་ན་བྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་བསམ་པ་བརྟན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་མཐུ་ཆེན་པོ་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་པ་སྟེ་བ་སྒྲིའི་ལུ་ག་གཅིག་རྒྱ་དང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་

मन्त्रः शिवः श्रीगणेशाय नमः

བ་མར་ཕྱིན་རྒྱུ་མཐའ་ཚད་མེད་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། འབྲས་ལུ་ཐོབ་པར་དགའ་བ་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་བྱེད་ལ་སྒྲིང་སྒྲོ་བས་ལྷུ་པ་མེད་པས་བྱང་རྒྱུ་མཐའ་དཔའ་ཞེས་བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སེམ་རབ་ཀྱི་
 རྒྱོད་དང་ལྷན་པས་རྒྱོད་ལྷན་དང་། ཟབ་མོའི་དོན་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཞིང་ཕྱོགས་བརྩུར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འགྲེད་པས་གསལ་བའི་མཆོག་གམ་གཟི་བརྒྱེད་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གདུང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་
 འཛིན་ཞིང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྒྲེས་པས་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱུས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱལ་བའི་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་དང་ནི། དེ་བཞིན་དུ་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
 ཅད་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གསུམ་དང་སྒྲོ་བས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སྤྲུལ་པའི་འདབ་མ་དང་མེ་ཏྲག་དང་འབྲས་ལུ་ལྷ་ལྷ་རྒྱུ་མཐའ་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པས་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་དང་། བདུད་འདུལ་ཞིང་
 མ་རིག་པག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལས་བཀལ་རྒྱས་པས་དཔའ་པོ་གཅིག་ལུ་མཐུ་དང་རྒྱལ་ལྷན་པ་དང་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ངོ་མཚར་མཆོག་དུ་གྱུར་པས་འཕགས་མཆོག་དང་། འཕོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་རྒྱུད་པ་རྒྱུ་མཐའ་སྤྲུལ་
 ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་དེད་དཔོན་དང་ནི། ཕྱོགས་བརྩུའི་ཞིང་རབ་འབྲུམས་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྱ་སྤྱན་པར་གྲགས་པས་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་ལམ་གྲགས་པ་མཆོག་དང་། མཐའ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་

༡༥༥། །སུ་མི་གཏོང་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་ལྷགས་རྩེ་ལམ་སྒྲིང་རྩེ་ཅན་དང་། ལྷན་སྒྲིང་སྒྲིང་གི་དགོ་པའི་ཕ་པ་ཆད་མེད་པ་དང་ལྷན་པས་པས་ཆད་ནམས་ཆེ་བ་དང་། འཛིག་རྩེན་དང་འཛིག་རྩེན་ལས་འདས་པའི་ལྷན་སུ་མ་ཆོགས་པ་ཀུན་ལ་དབང་འབྱོར་པས་དབང་ལྷག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བུ་འོ། །དེ་ལྷན་མཆོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་བརྒྱ་དྲུག་གིས་མཆོན་ནས་འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་། དཔའ་བོ་དང་བརྟན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་མཆོག་ལ་སྒྲིང་སྒྲིང་གིས་བརྩོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྩེ་གསུམ་པའི་ཆ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱ་རྩེན་དང་མཐུན་པར་བསྒྲགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དངོས་དང་། དེའི་དབྱེ་བ་གཉིས་དང་པོ་ཆོགས་བཅད་ལས་བསྟན་ཏེ། ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྩེ་གསུམ་པས་དེ་རྩེད་བཟང་པོ་རྩེ་གསུམ་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱི་རྩེན་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་བྱ་བ་རྩེ་གསུམ་པས་དོན་ཆེན་པོ་ཡིགས་པར་རྩེ་གསུམ་པ། འདུས་བུས་དང་འདུས་མ་བུས་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཀུན་ནས་རྩེ་གསུམ་པ་དང་། བར་འགའ་རྩེ་གསུམ་བྱང་ནམ་ཞེས་ཟད་པར་འགྲུར་བ་མ་ཡིན་པར་ལུང་བོ་ལྷག་མེད་གྱི་དབྱིངས་སུ་ཡང་མཐུན་པ་མི་འཛད་པས། རྩེ་གསུམ་དུས་ཀུན་དུ་རྩེ་གསུམ་པ་དང་། གཏུལ་བྱ་འདུལ་བ་ལ་སྟུལ་བ་ཅི་ལྟ་བུ་དང་ཆོས་རི་ལྟ་བུ་བསྟན་པ་སྒྲིང་སྒྲིང་གི་དགོ་པའི་ཕ་པ་ཆད་མེད་པ་དང་ལྷན་པས་པས་ཆད་ནམས་ཆེ་བ་དང་། འཛིག་རྩེན་དང་འཛིག་རྩེན་ལས་འདས་པའི་ལྷན་སུ་མ་ཆོགས་པ་ཀུན་ལ་དབང་འབྱོར་པས་དབང་ལྷག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བུ་འོ། །དེ་ལྷན་མཆོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་བརྒྱ་དྲུག་གིས་མཆོན་ནས་འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་། དཔའ་བོ་དང་བརྟན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་མཆོག་ལ་སྒྲིང་སྒྲིང་གིས་བརྩོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྩེ་གསུམ་པའི་ཆ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱ་རྩེན་དང་མཐུན་པར་བསྒྲགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དངོས་དང་། དེའི་དབྱེ་བ་གཉིས་དང་པོ་ཆོགས་བཅད་ལས་བསྟན་ཏེ། ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྩེ་གསུམ་པས་དེ་རྩེད་བཟང་པོ་རྩེ་གསུམ་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱི་རྩེན་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་བྱ་བ་རྩེ་གསུམ་པས་དོན་ཆེན་པོ་ཡིགས་པར་རྩེ་གསུམ་པ། འདུས་བུས་དང་འདུས་མ་བུས་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཀུན་ནས་རྩེ་གསུམ་པ་དང་། བར་འགའ་རྩེ་གསུམ་བྱང་ནམ་ཞེས་ཟད་པར་འགྲུར་བ་མ་ཡིན་པར་ལུང་བོ་ལྷག་མེད་གྱི་དབྱིངས་སུ་ཡང་མཐུན་པ་མི་འཛད་པས། རྩེ་གསུམ་དུས་ཀུན་དུ་རྩེ་གསུམ་པ་དང་། གཏུལ་བྱ་འདུལ་བ་ལ་སྟུལ་བ་ཅི་ལྟ་བུ་དང་ཆོས་རི་ལྟ་བུ་བསྟན་པ་སྒྲིང་སྒྲིང་གི་དགོ་པའི་ཕ་པ་ཆད་མེད་པ་དང་ལྷན་པས་པས་ཆད་ནམས་ཆེ་བ་དང་། འཛིག་རྩེན་དང་འཛིག་རྩེན་ལས་འདས་པའི་ལྷན་སུ་མ་ཆོགས་པ་ཀུན་ལ་དབང་འབྱོར་པས་དབང་ལྷག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བུ་འོ། །

2000

གདུལ་བའི་ཐབས་མཐའ་ལས་བའི་ཐབས་རྒྱལ་ས་མཐའ་དག་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་དེ་ཡིས་བྱད་པར་དུ་གྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བོ་རྗེ་ནི་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་དོན་དང་། ས་དུ་
ནི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་དོན་གྱིས་ཅི་ཞིག་སེམས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་དེས་ཚིག་དང་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟགས་པ་འདྲི་ནི་ཕྱིར་བསྟན་པའོ། །གཞན་ཡང་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་གངས་བཞི་སྟེ། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྒྱལ་སེམས་
གསུམ་ལས་སེམས་ནི་ས་པོན་ཐམས་ཅད་པ་ཀུན་གཞིའི་རྒྱལ་པར་སེམས་པ་ལས་གནས་སྟོང་དང་དོན་ལུང་དང་། ལུས་ཀྱི་སྒྲིང་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པར་སེམས་པའམ་རྟོགས་པ་དེ་ནི་བདག་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་
ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གཞན་མེད་དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་རྒྱལ་སེམས་སྒྲིང་ཅིག་མ་རྒྱུན་ཆགས་པ་ལ་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་ནས་བདག་རྟུང་མིགས་པ་ཅམ་ཡིན་པར་སེམས་པ་དང་། ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་ཉོན་ཡིད་དེ། དེས་
ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་བདག་གོ་ཞེས་འཛིན་པ་ལྟེན་ཀུན་འགོ་ལྟ་དང་བདག་ལྟ་བདག་ཆགས་བདག་རྟུང་མེད་པ་བདག་རྟུང་རྒྱལ་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ། དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀུན་དུ་འགོ་
བ་མ་བསྟེན་ལུང་མ་བསྟན་དེ་ལྟ་བུ་ཇི་ལྟ་བར་རྟོགས་པ་ནི་ལྟ་བ་ཕྱ་བ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཛིགས་ཚིགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ལྟ་བ་ངན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ལྟ་བའི་རུ་བ་ཕྱ་བ་དེ་དོས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་

མ་ཆོལ་གྱི་ལྷོ་ལྷོ་

བྱེད། །རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཀུན་བརྟགས་རྟོགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་སྦྱང་བ་ཐམས་ཅད་གཞན་དབང་སྐད་ཅིག་མའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་རྒྱུ་ལྟར་བར་གཤམ་པ་ནི། རབ་
རྒྱུ་གྱི་པ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་དང་། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་གྱིས་སྦྱ་མ་གཤམ་པ་ཆོས་ཉིད་གཉིས་སྟོང་ཡོངས་གྲུབ་གཤམ་པ་ནི། མ་གཤམ་པ་འཇམ་མ་རྟོགས་པ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱེད། །དེ་ལྟར་དོན་ལྡན་པོ་དེ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་འི་རྒྱ་
མཚན་དེས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱེད། །འདི་ཡང་བདེན་པ་གཉིས་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སོ། །ཡང་བདེན་གཉིས་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ལྟ་ནི། གཞན་དབང་གི་རྣམ་གཤམ་ལས་ལམས་གསུམ་གྱི་གཟུང་
འཛིན་རྒྱུ་ལྟར་བ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དེ་ལ་ཞེན་པས་སྦྱག་བསྦྱལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་ཡང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དོན་རྒྱུ་བ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། གཉིས་སྟོང་གི་རང་བཞིན་ཡོངས་གྲུབ་རྟོགས་པ་
ནི་དོན་དམ་རྟོགས་པ་དང་། གཉིས་སྦྱ་ལྟར་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་བརྟགས་པ་ཅུམ་ལས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ལྟར་བའི་དོན་ཀུན་རྟོགས་པ་དང་། ལུང་ལམས་སྒྲེ་མཆོད་སྟོགས་ཇི་སྟེད་པས་བསྦྱས་པའི་ཆོས་མཐའ་
དག་རྟོགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་གཞི་རྟོགས་པ་པོ་དང་། རྟོགས་པ་སྟེ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་དོན་དམ་རྟོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་བདེན་

ལྟ་ནི།

པས་གུང་བྱང་རྒྱལ་སྐུ་མཉམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་དེ། རྒྱལ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་ནི། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་དང་། བད་དང་གྱི། ཕྱིང་པ་དང་ཞིབ་པ། ཐུང་དང་བཟང་པོ། ཉེ་བ་དང་རིང་བར་སྐེས་པའོ། །དེ་ཡང་སྟོང་དང་ལྷན་པ་
བྱང་རྒྱལ་སྐུ་མཉམས་དཔའ་དེས་འདས་པའི་ཆོས་སྐེས་པའོ། སྟོང་ལ་ཐོབ་པའམ་རྟེན་པ་སྐེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདས་པའི་ཆོས་དེ་དག་སྒྲུབ་རང་རང་གི་དངོས་པོ་ཐོབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་ཆོས་རྟོགས་པ་ནི་
མ་ཐོབ་པ་སྐེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་དེ་དག་ད་ལྟ་རང་གི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའམ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ལྟ་པའི་ཆོས་རྟོགས་པ་ནི་རབ་རྒྱ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སྐུ་མཉམས་དཔའ་རང་གི་
སྟོས་མི་རྟག་རྟག་བསྐྱེད་སྐྱེས་ཆོག་པ་ཞེས་པ་ནི་ནང་སྐེས་པ་སྟེ་ནང་རང་གི་སྟོས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དག་པའི་བསྐེས་གཉེན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ལས་སྐེས་པ་ནི་ཕྱིའི་རྒྱུན་དའི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་སྐུ་མཉམས་
དང་གྱིའི་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་འཆད་པའི་སྟོན་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་པའི་རགས་པའོ། །ནང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྟོན་མིང་གུ་བརྗོད་པ་མེད་པར་རྟོག་མེད་ལ་གནས་པའི་ཞིབ་པའོ། །ས་བདུན་པ་མན་ཆད་རར་འཛིན་གྱི་
རྒྱ་བ་ཕྱ་མོ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ང་ཅན་གྱི་སྟོན་གྱིས་ཉེ་ཐ་མལ་ལམ་དམན་པའོ། །ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་སྐེས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་ངར་འཛིན་གྱི་རྒྱ་བ་ཕྱ་མོ་ཡང་མེད་པས་ང་བཅོམ་པའི་སྟོན་སྟེ་བཟང་པོའོ། །ཡང་ན་

དང་། འཛིག་རྟེན་དང་ཚེས་གཏམ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པར་སྒྲུབ་པ་དང་ལྟན་པ་དང་། གཞན་དོན་ཏུ་འཛིགས་པ་དང་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་གིས་ཀྱང་མི་ཁྱུ་པར་བརྟན་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟག་ཏུ་བག་མི་ལུས་
 པར་ལག་བརྒྱུད་སྒྲུག་ཏོང་བ་ཉིད་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་དང་རྣམ་པ་ལྡེ་པོ་འདི་དག་སྒྲོ་ལྟན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྲིང་རྩེས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་གསུང་བ་དང་།
 སྒྲུབ་པར་སྒྲུབ་སེམས་པ་ཐོབ་པ་དང་། བརྟན་པས་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མི་སྒྲོ་བ་དང་། ལག་བརྒྱུད་པ་དང་དགོངས་ཟབ་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཟང་ཟེང་དང་ཚེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། དང་པོ་བསམ་པ་
 དང་ནི་ཕྱི་མ་བཞི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པ་ལས་རྟགས་ལྡར་རྣམ་པར་གེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྒྲིང་རྩེའི་རང་བཞིན་ནི་བསམ་པ་དང་ལྟན་པ་དང་བསྐྱེད་པ་དང་ལྟན་པ་གཉིས་ལས། བསམ་པ་ལ་མི་དགོ་བ་ལས་བསྐྱེད་སེམས་ཏེ་དགོ་བ་ལ་
 བཞག་པ་པན་པའི་བསམ་པ། རན་སོང་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ནས་མཐོ་རིམ་ཀྱི་བདེ་བ་བཞག་པ་བདེ་བའི་བསམ་པ་འོ། །སྒྲུབ་པ་དང་ལྟན་པ་ནི་པན་བདེའི་བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
 སེམས་ཅན་པན་བདེ་ལ་འགོད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིང་རྩེ་དང་ལྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲུབ་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཏམ་དང་ཚེས་འཆད་པའི་གཏམ་ཀྱི་

ལྟོན་པ་གྲུ་

ཆེའི་ཡུལ་ལྟ་ནི། ལྷག་བསྐྱལ་བ་དང་། ལྷག་གཙུག་ལྷག་ལྷག་པར་སྒྲོན་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། ལྷ་བ་ལྷག་པར་ལྷག་པ་དང་། ཉེན་མོངས་པ་བག་ཉལ་མ་སྒྲངས་པའི་སེམས་ཅན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལའོ། །སྒྲོན་པར་སྒྲུ་བའི་རྟེན་རྒྱུ་ཡུལ་ཡང་ལྷ་སྐྱེ་ཐམས་པའི་སྐྱེ་བ་ཡང་དག་པར་སྒྲུ་བ་དང་། གཉེན་དང་ལོངས་སྒྲོན་གྱི་ཆོག་པ་འཕེལ་བའི་གཏམ་ནི་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཛིག་པ་ལས་བསྐྱབས་པའི་ཆོག་སྒྲུ་བ་ནི་དབུགས་འཕྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆེད་དུ་མ་གསོལ་བར་ཡང་དོན་དང་ལས་སྒྲུ་བའི་གྲོགས་བྱེད་པར་ལས་ལེན་པ་ནི། སྐབས་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། མཐོ་རིམ་དང་ཐར་པའི་ཐབས་སྒྲུ་གུར་པའི་ཆོས་སྒྲོན་པ་ཡང་དག་པར་ལུང་སྒྲོན་པའོ། །བརྟན་པའི་རྟེན་རྒྱུ་ཡུལ་ཡང་ལྷ་སྐྱེ། ལོ་རུང་བའི་ལྷག་བསྐྱལ་དང་། སེམས་ཅན་རྒྱུ་ལྷག་པར་དང་། དུས་ལུན་རིང་པོ་དང་། བས་གྱི་ཆོལ་བས་བཀལ་བ་དང་བསྐྱབས་པུ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲོབ་པའོ། །ལག་བརྒྱུད་གི་གནས་དང་རྟེན་གྱི་ལྷ་སྐྱེ། དཔོན་པོ་ཆུ་ཆེ་བ་གོང་ལུང་སྒྲོན་པ་དང་། ལྷག་པ་ལྷང་མེད་པར་སྒྲོན་པ་དང་། ལྷག་པར་བྱས་ཏེ་སྒྲོན་པ་དང་། ཉེན་མོངས་མེད་པར་སྒྲོན་པ་དང་། ལན་དང་རྒྱུ་སྒྲོན་ལ་མི་བརྟེན་པར་སྒྲོན་པའོ། །དགོངས་པ་ཐབས་མོ་འགྲེལ་བའི་རྟེན་རྒྱུ་ཡུལ་ཡང་ལྷ་སྐྱེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་མདོ་སྐྱེ་ཐབས་མོ་ཐབས་པར་སྒྲུ་བ་སྒྲོན་པ་ཉིད་དང་ལུན་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལྷག་པ་འབྱུང་དང་ལྷག་པ་ལས་ལྷག་པ་རྟེན་དང་པོ་དང་།

༡༡། །འདུལ་བ་ལ་ཡང་ལུང་བ་དང་། ལུང་བ་སྒྲིང་བ་ལ་མཁུལ་བ་རྟེན་གཉིས་པ་དང་། ཚེས་རྒྱུ་མ་གྱི་རང་སྒྱུ་འི་མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་དང་། མདོ་རྒྱུ་མ་གྱི་དགོངས་པ་དང་བཅས་པའི་མིང་ཚིག་རྒྱུ་པར་འབྱེད་
པ་བཞི་པ་དང་། ཚེས་རྒྱུ་མ་གྱི་ཚིག་ཐ་དད་པར་དབྱེ་བ་ནི་ལྔ་པ་འོ། །སྒྲིང་རྟེན་དང་ལྟན་པའི་འབྲས་ལུ་ཆེ་འདིར་དགྲ་མེད་ཅིང་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་བདེ་འགྲོ་སྒྱེ་བའོ། །སྒྲིང་སྒྲིང་འབྲས་ལུ་དག་གི་མི་དགོ་
བཞི་སྒྲིངས་པས་ཆེ་རབས་ཀྱན་དུ་ཚིག་བཅུན་པ་དང་། དེའི་ཚིག་གཟུང་བར་འོས་པ་འོ། །བརྟན་པའི་འབྲས་ལུ་ཆེ་འདིར་རྒྱལ་བྱིས་སྒྲིངས་བྱངས་པ་ལས་མི་ཉམས་པ་དང་། བཟོད་པས་བདག་གཞན་རྟེན་སྒྱུ་འཛིན་པ་དང་། ཆེ་རབས་
གཞན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྩོམ་པ་མཐར་ཐྱིན་ཅིང་མི་ལྟོག་པ་འོ། །ལག་བརྟུང་གི་འབྲས་ལུ་ཆེ་འདིར་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། དེའི་འབྲས་ལུ་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་རང་ཉིད་ཡོངས་སྒྲིང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཅིང་བྱང་རྒྱལ་
གྱི་ཚིག་སྒྲོགས་པ་འོ། །དགོངས་ཟབ་འགྲོལ་བའི་འབྲས་ལུ་ཆེ་འདིར་ཡང་སྒྲེ་སྒྲོད་གསུམ་བཤད་པས་གཞན་གྱི་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོགས་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བ་དང་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་རིག་པའི་གནས་ལྟ་ལ་མཁུལ་པར་འགྱུར་རོ། །
རྟགས་ལྟ་པོ་གོ་རིམས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། ཐོག་མར་སྒྲིང་རྟེན་རྒྱལ་སྒྲིང་པར་སྒྲིང་བ་དང་། སྒྲིང་རྟེན་ལོགས་པར་སྒྲིང་བ་དེ་དག་ལོམར་བའི་རྒྱག་བསྒྲལ་གྱིས་མི་སྒྲིང་བ་དང་། བརྟན་པ་ལྟན་པས་ཟང་ཟིང་གིས་བསྒྲུས་ནས་ཚེས་

གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཞིང་བཤད་ནས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པས་སོ། །ལྷ་པོ་འདི་དག་པར་བྱིན་གང་དང་གང་གིས་བསྐྱུས་ཞེན་སྒྲིང་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཚད་མེད་བཞི་གོམས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པས་
 བསྐྱུས་སོ། །སྒྲིན་སྒྲིན་ཞི་ཚེག་རྒྱལ་སོགས་སྤངས་པས་རྒྱལ་བྱིས་པར་བྱིན་དང་། ཚེས་ཀྱི་གཏམ་སྒྲིབ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་སོ། །བརྟེན་པ་བརྟེན་འགྲུས་དང་བཟོད་པ་དང་ཤེས་རབ་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱུས་སོ། །ལག་བརྒྱུད་བྱིན་
 པའི་པར་བྱིན་དང་། དགོངས་ཐབ་འགྲེལ་པ་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱུས་སོ། །ལས་ལྷ་ནི་གཞུང་ལས་བསྐྱུན་པ་ལྷ་ར་གོང་དུ་བཤད་ཟེན་ཏེ། །དེ་ལྷ་ར་སྒྲིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་སྤྲ་མ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲི་
 རས་བྱི་མ་གཉིས་ལ་སེམས་ཅན་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྤང་འདས་ལ་བཞག་པར་བྱའོ་སྒྲིམ་དུ་སེམས་པས་པན་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པས་གཙེ་བ་མེད་པའི་པན་པ་དང་ལྷན་པས་
 མོ། །ལྷག་མེད་ཀྱི་སྤང་འདས་ལ་བཞག་པར་བྱ་ཞེས་སེམས་བདེ་བ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་སྟེ། དེ་ཚེ་སྒྲི་ན་སོགས་སྤྲུལ་པས་ཅན་དང་བྲལ་པའི་བདེ་བ་དང་ལྷན་པས་སོ། །དེས་ན་སྒྲིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ནི་པན་པ་དང་
 བདེ་བའི་ལྷག་བསམ་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱུན་ལ། ལྷག་བསམ་དེའི་དབྱེ་བཞི་འོག་དུ་མ་དག་རྣམ་དག་སོགས་དང་། ལྷག་བསམ་གྱི་བྱེད་ལས་ལ་ཁོར་སྤང་པ་བརྒྱམས་ཀྱིན་ལ་སྒྲོ་ལྷན་པའི་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་

བ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སྒྲིམ་བརྩོན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ནི། བྱིམ་པ་ཡི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལས་རྟེན་ཅུང་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཁོར་བར་སྒྲེ་བ་བཞེས་པ་འི་
 རྒྱུ་ནི་སེམས་ཅན་ལན་བདེ་འདོད་གྱི་ལྷག་བསམ་ཡིན་པས་དེ་བཤད་པ། མོས་སྒྲོད་དང་ས་བརྩུ་ཡི་ས་རྣམས་ཀུན་ལ་བརྟན་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཡི། སེམས་ཅན་གཞན་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལམ་ཆེ་རབས་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་སྒྲུག་
 ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ལ་སྒྲོར་བ་ནི། བདེ་བའི་བསམ་པ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་དགོ་བ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་ལན་བའི་བསམ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་གྱི་མུ་ངན་ལས་འདས་
 པར་འདོད་པ་ཡང་གོང་བཤད་ལྟར་ལན་བདེའི་བསམ་པ་སྟེ། བདེ་བ་ལ་བཞག་པར་འདོད་པ་བདེ་བའི་ལྷག་བསམ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པར་བྱ་བར་འདོད་པ་ལན་བའི་ལྷག་བསམ་སྟེ། མདོར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ལན་བདེ་འདོད་པ་ནི་ལྷག་བའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྷག་བསམ་དེའི་དབྱེ་བ་ཡང་མོས་སྒྲོད་ན་ཆོས་ཉིད་མདོན་དུ་མ་རྟོགས་པས་མཐོང་བའི་སྤང་བུའི་གཟུང་འཇིན་དུ་ཞེན་པས་མ་དག་པའི་
 ལྷག་བསམ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ས་དང་པོ་ནས་བརྟན་པའི་བར་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷག་བསམ་དང་། ཕྱིར་མི་སྒྲོག་པ་དག་པའི་ས་གསུམ་དུ་རབ་དུ་དག་པའི་ལྷག་བསམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་གྱི་སེམས་ཅན་

༡༩། རྒྱལ་པོ་ལ་དེ་ལྟར་ལྟག་པའི་བསམ་པར་འདོད་དོ། །ས་བརྒྱད་པ་སོགས་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་ཆད་འབད་ཚུ་ལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཕྱིར་ལྟོག་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་
མོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བན་པའི་ལྟག་བསམ་དང་། བདེ་བའི་ལྟག་བསམ་གཉིས། བདག་གི་རྒྱད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། མ་དག་རྒྱལ་དག་རབ་དག་གསུམ་སྟེ་ལྟག་པའི་བསམ་པའི་དབྱེ་བ་ལྟའོ། །ལྟག་
པའི་བསམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕྱིར་ལས་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོན་ལམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྒྱད་པ་ནི་མོས་སྟོད་ཀྱི་ས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་དགོད་པར་བྱའོ་ཞེས་
སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སྟོན་ལམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་བཟུང་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཐོབ་པས་སེམས་མཉམ་པས་ཡོངས་སུ་རྒྱད་པའི་འཛིན་པ་
དང་། བདག་པོར་གྱུར་པས་ཡོངས་སུ་རྒྱད་པ་ནི། འཁོར་བསྐྱར་སོགས་ཡུལ་གྱི་བདག་པོ་དབང་མཐུ་ཡོད་པར་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་རྒྱལ་ལ་ཟང་ཟིང་གིས་བན་བཏགས་པ་དང་དགོ་བཅུའི་ལས་ལ་འགོད་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྒྱད་
པ་དག་དང་ནི། ཚོགས་རྒྱལ་པར་འདྲེན་པས་ཡོངས་སུ་རྒྱད་པ་ནི། ཚོགས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་དང་མ་ལན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཚོས་བསྟན་པའི་སྟོ་ནས་འཁོར་སྟོབ་མའི་ཚོགས་སུ་དཔ་ཡིས། སེམས་ཅན་རྒྱལ་ཇེས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ།

ཨ་ཁི་དྲ་པ་ལྟོ།

དེ་ལྟར་ལྟར་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྟེ་པ་བཞིས་པའི་སྐྱོན་ཅི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྟོན་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་པ་ཅི་མོས་པའི་སྟོན་པའི་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་པོ་པལ་ཆེར་ལས་ཀྱི་
ཆུ་ལས་སྟེ་སྟེ། དེ་དག་སེམས་ལ་དབང་མ་ཐོབ་པས་གང་དུ་བསམས་གིང་སྟོན་ལམ་བཟང་པ་དེ་གཏོན་མི་བ་བར་སྟེ་ངེས་པ་མེད་ལ། དེས་འགའ་སྟོན་པ་ལྟར་སྟེ་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཙོ་ཆེར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་བསགས་
པའི་ལས་ཀྱིས་བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་པའི་གནས་སྟེ་པ་དང་ཅི་གཞན་ཡང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྟེ་པ་ཅི་ས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཅི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ལྟ་
དང་མི་དང་ཕྱོད་སོང་དང་ཡི་དུགས་དང་དམུལ་པའི་གནས་གང་དང་གང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དེར་སྟོན་ལམ་བཟང་པ་བཞིན་སྟེ་སྟེ། ལོ་ཉིས་ཆེན་པོ་བྱང་པའི་དུས་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་སྟོན་བསལ་པའི་ཕྱིར་
ཉ་དང་བྱང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་བྱངས་ནས་རང་གི་གས་སེམས་ཅན་ཆོས་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་གྱི་བསྐྱལ་པ་བར་མ་སོགས་ཀྱིས་ཆེ་དེ་དག་གི་ནད་སེལ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་བྱངས་ནས་དེའི་ག་ཐོས་པས་ནད་ལས་
ཐར་བར་བྱེད་པ་དང་། དེག་སྟགས་ཀྱུ་པ་དང་། སྟོན་པ་ཆེན་པོའི་ལུས་སྟུ་ལྟར་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ནད་སྟེ་ཆོག་ས་ཞི་བར་བྱེད་པ་སོགས་སྟེ་པ་སྟེ་ཆོག་ས་འཛིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱའི་གསང་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལ་

ཨ་ཁི་དྲ་པ་ལྟོ།

༡༢༥། །སྟགས་པ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྟགས་པ་ནས་བརྟན་པའི་བར་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་དག་སེམས་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་གྱིན་ཏུ་ལས་སུ་རུང་བས་
བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་ཀྱང་དེས་འབྲས་ལུ་གཟུགས་ཁམས་སུ་མི་སྒྲེ་བར་འདོད་ཁམས་སུ་སྒྲེ་བ་དང་། གང་དང་གང་དུ་བསམ་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་འཛིན་ཏེ། །ས་བརྟན་པ་དང་དག་པ་དང་བརྟན་པ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་གནས་གང་དང་གང་དུ་སྒྲེ་བ་ཅི་དང་ཅི་ལྟ་བུ་སྟོན་པ་ལ་རང་དབང་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དབང་འབྱོར་བའི་དབང་གིས་སྒྲེ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་དགའ་ལྡན་ནས་ལྷམས་སུ་
གཤེགས་པ་ལ་སྟགས་པ་ཡང་སྟོན་ཅིང་སྒྲེ་བ་སྒྲུ་ཚྭ་སུ་སྟོན་ཏེ། །དེ་ལྟར་མདོ་སྟེ་ས་བརྟན་པ་ལས། ས་བརྟན་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། དེས་ལུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པས་བསྐྱལ་པ་བཞེད་དུ་
མེད་པའི་ཡང་བཞེད་དུ་མེད་པར་ཚེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བྱིར་ཚའི་དབང་རབ་ཏུ་ཐོབ་པོ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིན་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་སེམས་ཀྱི་དབང་རབ་ཏུ་ཐོབ་པོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་
ཅད་ཆུན་དུ་མས་རབ་ཏུ་བརྟན་ཅིང་གིན་ཏུ་གྲུབས་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་ཡོ་བྱང་གྱི་དབང་རབ་ཏུ་ཐོབ་པོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་བྱིར་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་དུས་བཞིན་དུ་མངོན་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་

ལས་ཀྱི་དབང་རབ་རྟུ་ཐོབ་པོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྟུ་སྟེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་སྟེ་བའི་དབང་རབ་རྟུ་འཐོབ་པོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་དང་རྟུས་གང་རྟུ་ཅི་དགའ་པར་མཛོན་པར་འཛང་རྒྱ་བ་ཡང་དག་པར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་རབ་རྟུ་འཐོབ་པོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རབ་རྟུ་གང་བ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མོས་པའི་དབང་རབ་རྟུ་འཐོབ་པོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་རྟུ་ལ་
 འབྱུལ་དང་རྒྱལ་པར་འབྱུལ་བ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟུ་འབྱུལ་གྱི་དབང་རབ་རྟུ་འཐོབ་པོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་མ་འདྲེས་པ་དང་། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་
 དང་མཛོན་པར་འཛང་རྒྱ་བར་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡེ་གེས་ཀྱི་དབང་རབ་རྟུ་འཐོབ་པོ། །མཐའ་དང་དབུས་མེད་པའི་ཚེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཚེས་ཀྱི་དབང་རབ་རྟུ་འཐོབ་པོ། །ཞེས་དབང་བཅུ་
 ཐོབ་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་མོས་སྟོད་པ་རྒྱལ་ལའང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྟེ་བའང་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཕལ་ཆེར་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྟེ་འོ། །སངས་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པ་དག་ཀྱང་དེ་དེ་འཇིན་
 ཀྱི་དབང་གིས་སྟེ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཕལ་ཆེར་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྟེ་འོ། །ས་གསུམ་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་རྒྱལ་ཏིང་པོ་འཇིན་དང་། དག་ས་པ་རྒྱལ་དབང་བཅུ་ཐོབ་པས་དབང་འབྱོར་བའི་དབང་གིས་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་

ལྟགས་ཐུག་མཁའ་པོ་དགོངས་འགྲེལ་སྟོན་

རུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་རུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་བསམ་པ་རབ་རུ་བརྟན་པ། ཚེས་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རབ་རུ་བརྟན་པ། ཡང་གང་ཟག་ལ་བདག་
 མེད་རྟོགས་པས་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གིན་རུ་རྟོགས་པར་འབྱེད་པ། ཚེས་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སེམས་རབ་དང་ལྡན་པས་སྟོབས་སྟོབས་ཀྱིས་གིན་རུ་རྟོགས་པར་སྟེ་བ་རྟོགས་པར་འབྱེད་པ། རུས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་
 པ་ཉིད་རུ་རོ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་རུ་རྟོགས་པས་རུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་རུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་ས་གཉིས་པ་ཐོབ་པ་ན། ལས་དགོ་པ་དང་མི་དགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྟེན་ལ་
 གྱི་རྣམ་སྟོན་འབྲུག་པ་རུད་མི་ཟ་བར་གནས་པ་གཟེགས་ནས་རུས་ཐམས་ཅད་རུ་དགོ་བ་བརྩམས་ལས་ལམ་འབའ་ཞིག་ལས་མི་དགོ་བའི་ལས་ལམ་རྗེ་ལམ་ན་ཡང་མི་སྟོད་པས། ས་གཉིས་པ་ནི་ལས་རྣམས་རུད་མི་ཟ་བའི་མཚན་
 ཉིད་རུ་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་ས་གཉིས་པ་པ་དེ་སྟོག་གཅོད་པ་སྟོགས་ཀྱི་ལས་རྣམས་ལས་རྣམ་པ་ཀུན་རུ་ཕྱིར་ཕྱོགས་སྟེ་གཞོད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཙམ་ཡང་མི་སྟེ་ན་དངོས་ལུ་ལུས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྟ་
 མོང་རན་འགོ་ལོག་པར་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་མི་དགོ་བརྩམས་ལས་ལམ་ལྷུང་བས་ན་བདག་ནི་འདྲེ་ལྟར་དགོ་བ་ཡང་དག་པར་སྟུག་པ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ་སྟུམ་ནས་སྟོགས་མཛོ་

འགྱུར་ལ། ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དྲག་ནི་སྒྲན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར། ཐབས་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་མ་ཟིན་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་བསྒྲམ་པ་ནི་འཁོར་བ་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འགྱུར་ལ། སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་བསྒྲམ་པ་ནི་འཁོར་བར་སྒྱུ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། འཁོར་བ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་མི་ཕྱོགས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་བསྒྲམ་པ་ཡང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྒྲམ་པས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་
དེ་དག་འཁོར་བ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་ལྟ་བར་མི་བྱེད་གྱི་འཁོར་བ་ལ་མངོན་དུ་ལྟ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་འཁོར་བར་ཡོངས་སུ་བསྒྲམ་པ་ཞེས་འགྲོལ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། གྱི་རྒྱལ་བའི་ཐུས་དག་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
ས་འོད་འཕྲོ་བ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཀུན་དུ་སྒྱུར་བ་དང་ལྡན་ཞིང་གེས་བཞིན་ཅན་དྲན་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆགས་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ། བྱང་གི་ལུས་
ལ་ལུས་གྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ཅན་ལ་གནས་སོ་སོགས་ནས། དེ་དག་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོན་གྱིས་སྒྲོན་ལམ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པས་ཉེ་བར་རྟེན་པ། སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་བྱམས་པ་ཆེན་
པོ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ས་ལྟ་བའི་མཆོན་ཉིད་ནི། སེམས་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བཞག་གོ། །དེ་ཡང་ས་འདིར་ཉོན་མོངས་པའི་

2000

[illegible]

༡༡། །རྗེས་ཐོགས་སུ་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེན་མདོ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་མཆོན་མ་མེད་པར་རོ་གཅིག་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་རྣམ་པ་གྱུན་དུ་མཆོན་མ་མེད་པར་གཅིག་དུ་ངེས་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས། ཀྱི་རྒྱལ་པའི་སྤྲུལ་འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་གྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་གིང་རྣམ་པར་མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། གིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཉིས་ཀྱི་བར་ནི། ལྷོན་ལམ་དང་ཐབས་དང་གེས་རབ་དང་མདོན་པར་གེས་པའི་ལྷོ་བས་དང་ཤུགས་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པར་འདོད་འདོད་དུ་བརྒྱལ་བ་མི་རུས་སོ། །ཀྱི་རྒྱལ་པའི་སྤྲུལ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་འདྲེས་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བར་ཡང་། ལྷོན་ལམ་དང་ཐབས་དང་གེས་རབ་དང་མདོན་པར་གེས་པ་དང་། ཡེ་གེས་ཀྱི་ལྷོ་བས་དང་ཤུགས་ཆེན་པོ་མ་གཏོགས་པར་འདོད་འདོད་བརྒྱལ་བར་མི་རུས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནི་ས་བརྒྱད་པ་དེ་བཙོན་གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་པའི་དོན་ཏོ། །མཆོན་མ་མེད་པར་སྟོགས་གཅིག་དུ་ངེས་པའི་དོན་ནི། མདོ་ལས། དེ་ལྷ་ར་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་ཆེ་ལུས་ཀྱི་ལས་ཚད་མེད་པ་མཆོན་མ་དང་བྲལ་བ་རབ་དུ་འབྱུང་ངོ་། །དག་གི་ལས་ཚད་མེད་པ་མཆོན་མ་དང་བྲལ་བར་རབ་དུ་འབྱུང་ངོ་། །ཡིད་ཀྱི་ལས་ཚད་མེད་པ་མཆོན་མ་དང་བྲལ་བར་གིན་དུ་རྣམ་པར་སྤངས་བ་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བཟོད་པས་སྤྱང་བར་གྱུར་པ་ཚད་མེད་པ་རབ་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་

གསུངས་སོ། །ས་བརྒྱད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། མཚན་མ་མེད་པ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་འབད་ཚུ་ལ་གྱིས་གཡོ་བ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡང་རྣམ་པར་སྦྱོར་བ་སྟེ་རྣམ་དེས་དེའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་དུས་ན་མཚན་མ་མེད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡོ་སེས་འབད་ཚུ་ལ་མེད་པར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྟོད་དང་བརྒྱད་དག་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ལས། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་དེ་ལྟ་བུའི་བཟོད་པ་དང་ལྟན་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་གནས་ཐབ་མོ་སེས་པར་དགའ་བ་མ་འདྲིས་པ། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། འདྲ་སེས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྦྱིར་ལོག་པ་ཚད་མེད་པ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་དབེན་པ། དབེན་པ་ཐམས་ཅད་མདོན་དུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་འདི་རྣམས་སྟེ། དཔེར་ན་དགོ་སྟོང་རྩུ་འཕུལ་དང་ལྟན་པ་སྟགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཏེ། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་གཡོ་བའི་རྣམ་རྟོག་དང་འདྲ་སེས་མེད་པ་བཞིན་དུ་འདྲ་སེས་ཀྱི་འབད་ཚུ་ལ་དང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་རྒྱ་ཁྱུང་ཆེན་པོས་བྱེར་བ་རྣམས་པ་ལས་དེ་ལས་ཐར་བའི་འབད་ཚུ་ལ་ཆེན་པོ་བརྒྱམས་པས་སང་པར་གྱུར་ན་དེ་མ་ཐག་ཚུ་ལ་བ་དེ་དང་བྲལ་བ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ཁྱུང་བཞིས་བྱེར་བའི་སེམས་ཅན་

མཛུ་བ་ལྟུང་།

ཚད་མེད་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིས་མཛོན་པར་བསྐྱབ་པས་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ཚོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་རབ་དུ་གཤེས་སོ། །
དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རབ་དུ་གཤེས་སོ། །ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ཚོས་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་བསྟན་པར་རབ་དུ་གཤེས་སོ། །སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
པས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་པའི་རྒྱན་མི་འཆད་པར་རབ་དུ་གཤེས་སོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །ས་བརྒྱ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཉིད་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྟོ་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཐོབ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ས་བརྒྱ་
པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཉིད་དེ་འཛིན་དུ་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོ་ཚད་མེད་པ་ཐོབ་ཅིང་ཉིད་དེ་འཛིན་དེ་དག་མཛོན་པར་གཤེས་པ་སོགས་ཡོན་
ཏན་མང་པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མ་གནས་སུ་གྱུར་བའི་སྟོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་ཟད་པའི་ཟ་མ་ཏྲིག་གི་གཟུངས་དང་། སྟོ་མཐའ་ཡས་པའི་གཟུངས་ལ་སོགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་སྟོ་ཚད་མེད་པ་ཐོབ་སྟེ། གཟུངས་དེ་དག་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཚིག་དང་དོན་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོ་ཚིག་སྟོན་པའི་རྒྱར་གྱུར་པས་ན་སྟོ་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་ལས། ཀྱི་རྒྱལ་པའི་སྤྲུལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡེ་གཤེས་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་ཞིང་

༡༡། །དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ད་ལྟར་བྱང་བའི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟགས་དང་། ས་བརྩུ་བ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་དེ་དག་ལ་སྟགས་བ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བརྒྱ་སྟོང་གྲངས་མེད་དཔག་དུ་མེད་པ་རབ་དུ་འཐོབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་སྟོང་སྟགས་དང་། གཟུངས་བརྒྱ་སྟོང་གྲངས་མེད་འཐོབ་པོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་བརྩུ་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཀགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་ཟད་མི་སྒྲི་གེས་པའི་ཡི་གེས་དང་ལུན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་གིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དགོངས་པ་ངེས་འབྲེལ་ལས། ལུན་པ་ལ་ཡོད་པའི་གནས་ངན་ཡེན་སྤངས་ནས་ས་དང་པོ་དང་གཉིས་པའོ། །སྒྲི་ལ་ཡོད་སྤངས་པས་ནི་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་དོ། །སྒྲིང་པོ་ལ་ཡོད་པའི་གནས་ངན་ཡེན་རབ་དུ་སྤངས་པ་དེའི་བག་ལ་ཉལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་གནས་ཏེ། དས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་དག་གིས། ས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡི་བར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་གེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ས་བརྩུ་པོ་ལ་གནས་པའི་གང་

ཐག་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་གང་ཐག་ནི། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་གཉིས་པ་ལ་
གནས་པ་དེ་ལ་རྒྱལ་ཤིམས་གིན་རྒྱུ་པར་དག་པའི་གང་ཐག་ཅེས་བྱ་སྟེ་ཉེས་ལུང་ཐུ་མོ་ཡང་མི་འཕྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པ་ནི་རྟག་རྒྱུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གང་ཐག་ཡིན་ཏེ་ཆོ་རབས་གར་
སྟེས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་པ་ལས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བཞི་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ཆོས་ལ་ར་རྒྱལ་སྤངས་པའི་གང་ཐག་སྟེ། དེ་ཡང་ས་གསུམ་པའི་དུས་ན་ཆོས་ལ་གུས་གིང་ཡོངས་སུ་ཆོས་པ་ནི་འདི་ལྟར་
ལྷག་པར་གིན་རྒྱུ་བརྟགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་ཉིན་མཆོན་ཀྱན་རྒྱུ་ཆོས་ཉན། ཆོས་ཆོས། ཆོས་སེམས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱབས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་མི་གཏོང་བ་རྒྱུ་ཐད་ཅམ་ཡང་མེད་དོ། །ཆོས་སྐྱ་
བ་བཀུར་སྟེ་རིམ་འགོ་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཆོས་དང་ཆོས་སྐྱ་བ་ལ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་དགོན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གིན་རྒྱུས་གིང་དང་དུ་ལེན་པ་ལས་མི་གུས་པ་དང་རྒྱགས་པའི་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་ཐད་ཀྱང་མེད་དོ། །
དཔེར་བུན་གལ་ཏེ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་མའི་འོགས་ཆེན་པོས་ཀྱན་དུ་འབར་ཞིང་རབ་རྒྱུ་འབར་བའི་མེ་ལྷེ་གཅིག་རྒྱུར་པ་འདིའི་ནང་དུ་ལུས་པོར་ཏེ་ལྷག་བསྐྱལ་གྱི་ཆོར་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལྟ་ན། དཔལ་ཁྱོད་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་

༡༩། །སངས་རྒྱལ་གྱིས་བསྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་འདི་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སངས་རྒྱལ་གྱིས་བསྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆེག་གཅིག་གི་དོན་དུ་ཡང་སྟོན་གསུམ་གྱི་སྟོན་ཆེན་པོའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མེས་གང་པར་ཆངས་པའི་འདིག་རྟེན་ནས་བདག་དོར་པར་འདོད་ན། མེད་འོངས་ཐ་མལ་པར་ལྷ་ཅི་སྟོས་ཏེ། སེམས་ཅན་དཔུལ་པའི་སྟག་བསྟེལ་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་བབ་ཀྱང་བདག་གིས་ཆོས་བཅའ་པར་བྱ་ན་མེད་སྟག་བསྟེལ་དང་འགྲོགས་པ་ལྷ་ཅི་སྟོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་ས་བཞི་པ་ཐོབ་པ་འདིའི་དུས་ན་དེ་ལྟར་ཆོས་ལ་བསམ་པ་དག་པོས་ཆོལ་བ་འདི་ཡང་གཡེང་བ་དང་སེམས་ང་རྒྱལ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་དོན་བྱང་ཆུབ་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་བསྟོམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་ངས་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་བཅའ་ལོ་སྒྲུམ་པའི་ང་རྒྱལ་སྟོག་པས་ན་ཆོས་ལ་ང་རྒྱལ་སྒྲངས་པའི་གང་ཟག་གོ། །ས་ལྷ་པ་ལ་གནས་པ་ནི་རྒྱད་ཐ་དད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་མེད་པའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཆེ་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་རྒྱུ་པར་དག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུ་ཐོབ་པས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་སྟེ། རྒྱལ་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྒྱལ་སྟེ། ཆོས་དང་། ས་ལྷ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་སྟེ། དང་དེའི་ཆོས་རྒྱལ་སྟེ། པར་དག་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་ཐ་དད་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་ཕྱིར།

ལྷན་གྱི་ཕྱི་ཕྱོད་ལ་ར་རྒྱལ་མེད་པའི་གང་ཟག་གོ། །བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བརྩམ་ནི། ས་བརྩམ་པའི་མདོ་ས་ལྷ་པ་བཤད་པ་ལས་གྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་ཕྱར་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་བཞི་པ་ལ་སའི་ལམ་ཡོངས་སུ་
 མོགས་པར་བྱས་པ་དེ་ཕྱར་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་ལྷ་པ་ལས་འཇུག་སྟེ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སེམས་གྱི་མཉམ་པ་ཉིད་བརྩམ་འཇུག་གོ། །བརྩམ་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚེས་གྱི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་ཕྱོག་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚེས་དང་། ད་ལྟར་ཕྱར་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚེས་དང་། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སེམས་གྱི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ལྟ་
 པ་དང་ནེམ་རྒྱུར་དང་དོགས་པ་བསམ་པ་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པར་གཤམ་པས་བསམ་པ་དང་། ཞན་ཏན་སྤྱོད་པར་གཤམ་པས་བསམ་པ་དང་། ཕྱར་རྒྱལ་ཕྱོགས་གྱི་
 ཚེས་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་བསྟོམ་པས་བསམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་བསམ་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་མཐར་རྣམ་པར་དག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་སྒྱུར་བ་དེ་ལྟར་བརྩམ་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་གྱི་དང་
 འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་མོགས་པས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚེས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ས་ལྷ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱར་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་གྱིང་བདག་ཅག་གིས་དེ་དང་འདྲ་བར་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚེས་བསྐྱེད་པ་

༡། །གསུམ་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་རིང་པོར་མི་སྟགས་པར་ཆོས་དེ་དག་དག་པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་ཐོབ་པའོ། །མ་དུག་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་པ་ཐ་དང་
པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ས་དེ་ལ་གནས་པའི་ཆོ་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུ་ཐོབ་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ལ་སྟགས་པ་
ནག་པོའི་ཕྱོགས་སུ་བཞག་པ་དང་། མ་རིག་པ་འགགས་པ་སྟགས་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་སུ་བཞག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་སྟོས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པར་རྟོགས་པས་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་
བྱང་ཐ་དང་པའི་ང་རྒྱལ་ལམ་འཛིན་སྟངས་མེད་པས་སོ། །དེ་ལ་མ་དུག་པ་དེ་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུས་འཇུག་པར་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་
ཉིད་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྟོ་བ་དང་། མ་བྱུང་བ་དང་། དཔེན་བ་དང་། གདོད་ནས་རྣམ་པ་དག་པ་དང་། སྟོས་པ་མེད་པ་དང་། བྱང་དོར་མེད་པར་དང་། སྦྱ་མ་རྩི་ལམ་མིག་ཡོར་སྦྱ་བརྟན་ཅུ་བླ་གཟུགས་བརྟན་
སྦྱལ་བ་དང་མཉམ་པ་དང་། དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །མ་བདུན་པ་ལ་གནས་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བྱང་རྒྱལ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་

རྒྱལ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་བསྒྲུལ་པའི་སྒོ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཅིས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། གྱི་རྒྱལ་པའི་སྤྲུལ་དག་དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་རིང་དུ་སོང་བ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱ་པོ་
 དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་བསྐྱུ་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གནས་བཞི་དང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་རྩ་པ་དུན་དང་། རྒྱལ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་དང་། མདོར་བསྐྱེན་བྱང་རྒྱལ་ཡན་
 ལག་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནོ། །བྱང་སྒོ་མས་པར་གནས་གིང་ཞིང་རྒྱལ་སྐད་རྒྱལ་པར་སྒྱུར་པའི་གང་ཟག་
 ཅིས་བྱ་སྟེ། མཚན་མ་གང་དུ་ཡང་རྒྱལ་པར་མི་རྫོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གནས་པས། འབད་རྩེ་ལ་མེད་པའི་བྱང་སྒོ་མས་ལ་གནས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་རྒྱལ་པར་དག་པ་ཡོངས་སུ་སྒྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་པའི་གྱའི་དཔེས་འབད་རྩེ་ལ་མེད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐམས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཐམས་ཅད་གྱིས་བརྒྱན་ཅིང་གིན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིན་གྱིས་རྫོགས་པ་སྒྱུར་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ས་དགུ་པ་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ནོ། །སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པར་མཁས་པའི་གང་ཟག་ཅིས་བྱ་སྟེ། མོ་མོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཆོས་སྒྲུབ་ཆེན་པོར་གྱུར་ནས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་མཁས་

༡༩། །པས་སོ། །ས་བརྩ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ནི། མངོན་པར་སེས་པའི་མཐུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་གཟུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། དགའ་
ལྡན་གྱི་པོ་བྱང་ན་བཞུགས་པ་དང་ལུམས་སུ་གསེགས་པ་ནས་མངོན་པར་བྱང་རྩལ་པ་སྟགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ངེས་པར་སྟོན་པ་ལ་མ་ཁས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་དབང་བསྐྱར་པ་
ཡི་གང་ཟག་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་མངོན་པར་སེས་པས་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་བརྒྱ་སྟོང་རབ་རྩ་ཐོབ་པོ། །འདོད་ན་འཛིན་ཉིན་གྱི་ཁམས་དོག་པ་ཡངས་པར་དང་ཡངས་པ་དོག་པར་བྱེན་གྱིས་རྫོབ་པོ་ཞེས་སྟགས་དང་།
རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བརྩུ་པོ་དེ་དག་ལ་སྟགས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བརྩུ་སྟོང་གྲངས་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ནི་
འཛིན་ཉིན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ན། དགའ་ལྡན་གྱི་པོ་བྱང་ན་བཞུགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། འཕོ་བ་དང་གསེགས་པ་དང་། ལུམས་སུ་བཞུགས་པ་དང་སྟགས་ནས་མངོན་པར་བྱང་རྩལ་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལ་བསྐྱོར་
བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་དང་། འདུལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱེན་གྱིས་རྫོབས་སོ་ཞེས་དང་།

གཞན་ཡང་དེ་མཛོན་དུ་གྱུར་མ་ཐག་དུ་སྒྲོང་གསུམ་བརྒྱ་སྒྲོང་ཐག་བརྒྱའི་ཐ་གྱ་དང་མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆའི་པརྒྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལས་གྱུར་བ་ཞེས་སྟགས་ལོམ་ལོ་གྱུར་བའི་བུ་བུ་པོ་མཆོན་དང་ལྷན་པ་གསེར་གྱི་ཁྱི་ལ་བཞག་
 བས། རྒྱན་སྒྱ་ཆོགས་བཀྲམ་ཞིང་། གྱུ་དབྱུངས་རོ་ལ་མོ་བཅས་གསེར་གྱི་བུམ་པས་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱས་སྒྱི་པོ་ནས་དབང་བསྐྱར་ན་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པོ་རིགས་སྒྱི་པོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བའི་གྲངས་སུ་འགོ་བ་བཞིན་དུ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
 དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱམས་གྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་དབང་བསྐྱར་མ་ཐག་དུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་མཛོན་པར་བསྐྱར་བས་དབང་བསྐྱར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་སྒྲོབས་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་རྒྱ་གསུམ་ནས་ཡང་དག་པར་རྒྱ་གསུམ་
 པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་གྲངས་སུ་འགོའོ། །ཞེས་སྟགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ས་བརྒྱ་པོ་རྒྱམས་སུ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པ་རྒྱ་གསུམ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ནི། ས་དང་པོར་ཆོས་ཉིད་གྱི་བདེན་པ་མཛོན་སུམ་
 རྒྱ་གསུམ་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བྱེད་པའི་གཞི་རྒྱུན་ནོ། །དེ་ནས་ས་གཞན་གྱི་སྐབས་འདིར་ས་གཉིས་པ་ལ། ལྷག་པའི་རྒྱལ་ཁྱིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་པར་བྱེད་དེ། མི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་བའི་རྒྱལ་ཁྱིམས་གྱི་རྒྱམ་
 པ་མི་རྒྱུས་ན་དངོས་སུ་ལྷ་ཅི་སྒྲོས་སོ། །དེ་ལྷར་རྒྱལ་ཁྱིམས་གིན་དུ་རྒྱམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ས་གསུམ་པ་ལྷག་པ་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་སྒྱེ་བསམ་གཏན་དང་ཉིད་དེ་འཛིན་ཉམས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པས་སོ། །ས་བཞི་པ་དང་

མཛེས་པ་ལྟེན་པ་ལྟེན་པ་

པ་ནི་འབྲས་ལུ་བཞི་པ་སྟེ་ས་གུན་གྱི་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་ནི་འབྲས་ལུ་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་ལུ་རྩམ་པ་འདི་བཞི་ནི། ས་བདུན་པ་ནས་བརྒྱ་པ་ནི་བར་གྱི་ས་བཞི་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ནི་
ལུང་པོ་ལྷ་ས་རྩམ་ས་ལུ་དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ནི་རྩེ་པ་ནོ། ས་དང་པོར་ཆོས་ཉིད་རབ་རྟུ་རྟེན་ས་པ་ན་ཟག་མེད་གྱི་ལུང་པོ་གུན་གྱི་རྩེན་ཡིན་པ་ས་དེ་ལྟར་རྟེན་ས་པར་བྱས་ནས་འདིར། ས་གཉིས་པར་རྩེ་པ་བྲིམ་ས་གྱི་ལུང་པོ་རྩམ་པར་དག་
པར་སྟོང་དོ། །ས་གཉིས་པ་དེ་ཡི་འོག་རྟུ་ས་གསུམ་པར་ཉིད་དེ་འཛིན་དང་། བཞི་པ་ལྷ་པ་རྟུག་པ་གསུམ་ལ་གཉེས་རབ་གྱི་ལུང་པོ་རྩམ་པར་སྟོང་པ་གོང་བཞིན་ནོ། །ས་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་ས་བདུན་པ་བརྒྱད་པ་དག་པ་བརྒྱ་པ་
བཞི་པ་དག་ལ་ནི། སྟོབ་པ་རྩམ་པ་བཞི་ལས་གོ་ལ་བའི་རྩམ་པར་གོ་ལ་བའི་ལུང་པོ་སྟོང་སྟེ། ས་བདུན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་ལ་མཆོན་མེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞུངས་ཉིད་
འཛིན་ཐོབ་པ་འབྲས་ལུ་རྩམ་པ་བཞི་བཟང་མ་ཟག་པ་དེ་ལྷ་ལུ་ཐོབ་པ་ལ་གོག་ས་ལུ་གྱུར་པ་ནི་མཆོན་མ་ལུ་མོ་འབྱུང་བ་དང་། འབད་རྩེ་ལ་དང་། སེམས་ཅན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡང་དག་རིག་པ་མ་ཐོབ་པ་དང་། གཞུངས་དང་ཉིད་
དེ་འཛིན་ལ་དབང་མ་ཐོབ་པ་བཞི་པོ། རིམ་པ་ལྟར་ས་བདུན་པ་སོགས་བཞི་པོ་ཐོབ་པ་ན། མི་མ་ལུན་སྟོགས་སྟོབ་པ་དེ་དག་ལས་རྩམ་པར་གོ་ལ་ནས་མཆོན་མ་ལུ་མོ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་སོགས་ཡིན་པ་ས་དེ་བཞི་རྩམ་པར་གོ་ལ་བའི་

སར་མ་རྒྱུད་པས་ས་མ་གྲུབ་པ་འཇམ། མ་གྲུབ་པའི་ས་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཚོས་ཀྱི་དབྱེད་ས་ཀྱན་དུ་འགོ་བའི་མཚན་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་བདེན་པ་མཐོང་བར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་གྲུབ་པ་དག་ཏུ་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། ཚོས་
 ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བས་འཛིན་རྟོག་ལས་འདས་པའི་འཇགས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཅིང་ས་སོ་སོའི་རྟོགས་བྱ་ཡང་མཐོང་དུ་བྱས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲུབ་པས་ས་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཆེ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་
 དང་གྲུབ་པ་དག་ཏུ་ཡང་འདོད་དེ། མ་དག་ས་བརྒྱན་རྒྱུ་ལས་འབད་རྩོལ་དང་བཅས་པས་མཚན་མ་མེད་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས་མ་གྲུབ་པ་དང་། དག་པའི་ས་གསུམ་ནི་མཚན་མེད་གྱི་རྒྱལ་འབྱོར་རྩོལ་མེད་
 ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གྲུབ་པ་ཡི་ས་ཞེས་བྱའོ། །འཇགས་པའི་ས་དང་ས་དེ་དག་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ནི། འདི་ལྟར་ས་རེ་རེ་བཞིན་དུ། ས་དེའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དང་། སའི་སྤང་བྱ་སྟོན་གང་ཡིན་པ་དང་། ས་དེར་བསྟོམ་
 པར་བྱ་བའི་ཚོས་གང་ཡིན་པ་ནི་ལྟར་རྒྱུ་ལ་བཞག་པ་བཞིན་དུ། དེ་སེམས་ལ་གསལ་བར་སྒྲུང་ལ། ས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་གང་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ནི་ལྟར་རྒྱུ་
 བར་བཞག་པ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ས་དང་པོ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ། ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་དེས་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་དག་ཀྱང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། ས་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ས་གཉིས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཀྱའི་ཚོས་

ལྟར་ས་སོ་སོའི་ཡིད་བྱེད་དང་དེ་འང་རང་སེམས་ཙམ་དང་གཟུང་འཛིན་མེད་པར་སེས་པས་ས་དང་པོ་འགྲུབ་པ་སོགས་གཞན་ཀུན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྒྲུམ་པས་སོ་སོའི་ས་གྲུབ་པ་སེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ས་བསྒྲུམ་པ་དང་གྲུབ་པ་
 བལ་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། ས་རྒྱམས་ནི་འཕགས་པས་དེ་དང་དེ་ཐོབ་པ་རྒྱམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་དེ་དག་གི་རྒྱམ་པར་བཞག་པ་ཡང་སངས་རྒྱལ་རྒྱམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཡིན་པ་
 དེའི་ཕྱིར། ས་རྒྱམས་ཀུན་ལ་དེ་དང་དེ་བསྒྲུམ་པ་དང་། བསྒྲུམ་པ་མ་བར་ཕྱིན་ཏེ་ས་གྲུབ་པ་ཡང་ནི་སོ་སྟེ་དང་ཉན་རང་རྒྱམས་ཀྱི་ས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཉིད་དུ་སེས་པར་བྱ་སྟེ། བལ་པོ་ཆེ་ལས། རི་ལྟར་བར་སྒྲུང་གནས་ཀྱི་བྱ་
 ཡི་རྗེས། སིན་དུ་བལྟ་དགའ་སྒྲུབ་མི་རུས་པ། དེ་བཞིན་བདེ་གསེགས་སྤྲས་ཀྱི་ས་རྒྱམས་ཀྱང་། ཡིད་དང་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་གྱིས་སེས་མི་རུས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །རྟུག་པ་ས་ཐོབ་པའི་རྟུགས་ལ་རྟུགས་དངོས་དང་རྟུགས་
 ཅན་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ། རུ་རྒྱུར་ལས་རུ་དང་དུ་བ་ལས་མེར་སེས་པ་ལྟར། རྟུགས་སམ་མཆོན་མ་གང་གི་ས་ཐོབ་པར་སེས་པ་བཤད་པ་སྟེ། གོང་དུ་རྟུགས་ལྟ་ནི་ས་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའ་སྟེའི་རྟུགས་ཡིན་ལ་འདིར་ནི་ས་ཐོབ་པ་རྒྱམས་ཀྱི་རྟུགས་བརྒྱ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ས་གང་དང་གང་ཐོབ་པ་དེའི་སྤང་བྱ་དང་བྱང་བྱ་དང་བསྒྲུམ་པའི་ཆོས་རྒྱམས་སེམས་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་དང་

༡༩༡ །བཅས་པ་དང་། ས་གོང་མ་དག་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་མོས་ཤིང་འདོད་པ་ནི་མཚན་མའམ་རྟགས་དང་པོ་དང་། བདེན་པ་མཐོང་བས་ན་ཐབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་སྒྲིག་ཅིང་མ་ཁུམ་པ་ནི་གཉིས་པ་
 དང་། ཆོ་གྲང་ངལ་དུ་བ་སོགས་དང་མགོ་དང་ཡན་ལག་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ལའང་སེམས་མི་དམན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོ་བ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུག་པ་མེད་པ་ནི་གསུམ་པ་དང་། ཆོག་ས་
 གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་བས་ལས་རང་གིས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཟེན་ཀྱང་ས་སོ་སོ་གང་དང་གང་གྲུབ་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་བསྟེན་མི་དགོས་པས་དེའི་རྣམ་བཞག་འཆད་པ་དང་དོན་བསྟོམ་པ་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཛོག་པའི་བདག་ཉིད་ནི།
 བཞི་པ་དང་། ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་དུས་ན་ཡང་ས་ལྟག་མ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་མཁས་པ་ཐོབ་སྟེ། མཉམ་བཞག་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་རྗེས་
 ཐོབ་དུ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ས་ལྟག་མ་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ནས་རང་རང་གི་གོང་མ་དག་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ས་དང་པོ་པས་གཉིས་པར་འཇུག་པའི་ཐབས་དྲང་བ་དང་
 འཇམ་པ་སོགས་བརྒྱ་དང་། གཉིས་པ་ས་གསུམ་པར་འཇུག་པའི་ཐབས། དག་པའི་བསམ་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་བསམ་པ་སོགས་བརྒྱ་གསུངས་པ་སོགས་དེ་བཞིན་ས་ཀུན་ལ་ས་གོང་མ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་

2000

འིན་རྟེན་མཁས་པ་ནི་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་ཀུན་ལ་བདག་དང་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མེད་པའི་སེམས་ནི་མཉམ་པ་ཐོབ་པ་ནི་དུག་པ་དང་། བཀྲི་བ་མེད་པ་ནི་སར་ཞུགས་པ་རྣམས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལུན་ལུས་ཚོགས་
 པ་དང་ལྟན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཚས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་སྒྲུབ་བ་མེད་པས། བསྐྱུགས་པ་དང་བདེ་བས་མི་འབྱེད་ཞིང་། མི་བསྐྱུགས་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་སེམས་ཞུམ་
 པའམ་སྟོ་ཤི་བ་མེད་པས་རྒྱུན་གང་གི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི་དྲངས་པའམ་བཀྲི་བར་བྱར་མེད་པ་ནི་མཚན་མ་བརྟན་པ་དང་། ས་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འབྱུང་བ་
 ལུན་ཚོགས་དང་ལྟན་པས། ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་ཕྱིན་ལོཾ་ཨོཾ་ཧཱཾ་བ་སྟགས་ཀྱི་ཡོངས་སྟོན་ལ་ཡང་མི་གཙང་བ་ལྟར་མཐོང་ནས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མེད་པས་དེ་དག་སྒྲུབ་ས་ནས་གཞན་ལ་གཏོང་བ་དང་རབ་དུ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་
 ནི་བརྒྱད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་བླ་ན་མེད་པ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ལོཾ་ཨོཾ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་ཤེས་པ་ནི། དགུ་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་པའི་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སྟེ་བ་མ་གཏོགས་པར། ཚེ་རབས་ཀུན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོཾ་ཨོཾ་གྱི་དགྱིལ་ལོཾ་ཨོཾ་དུ་སྟེ་བ་ནི་མཚན་མ་བརྟན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟགས་བརྟུ་པོ་འདི་ནི་ས་བརྟུ་པོ་ཀུན་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་ཡི་རྟགས་

༡༢། །སུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་བརྒྱ་པོ་དེར་མ་བཟད་ས་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཡར་ཕྱིན་བརྒྱ་ཐོབ་པའི་མཆོན་མ་བརྒྱ་དུག་འབྱུང་བ་ནི། ས་ཀུན་དུ་ཡང་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱ་བསྐྱབ་པ་ལ་འདུན་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་དེ།
འདུན་པ་མཆོག་རྒྱ་ཡོད་པ་ནི་སྒྲིབ་བསྐྱབ་པའོ། །ཁྱེ་བྲག་རྒྱ་ས་དང་པོར་སྒྲིན་པའི་ཡར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པས་ལུས་ཡོངས་སྒྲོད་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ས་གཉིས་པར་ཚུལ་བྲིས་ས་རྣམ་པར་དག་པས་མི་དགོ་བརྒྱ་རྗེ་
ལམ་དུ་མི་སྒྲོད་པས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་ལས་བའི་སྒྲིབ་ངམ་སེམས་མེད་པ་དང་། ས་གསུམ་པར་བཟོད་པའི་ཡར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཁྱེ་བྲག་རྒྱ་ནས་མེད་པ་དང་། ས་བཞི་པར་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་
པས་ལེ་ལོ་མེད་པ་དང་། ས་ལྔ་པར་བསམ་གཏོན་གྱི་ཡར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཆོད་མེད་བཞི་ལྟག་པར་ལྟན་པས་བྱམས་དང་སྒྲིབ་རྗེ་མིན་པའི་བསམ་པ་མེད་པ་དང་། ས་དུག་པར་གཤམ་རབ་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པས་
སྒྲོ་གོས་ངན་པ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་རྒྱ་རྟོག་པ་ལྟ་བུའི་ངན་པ་རྟོག་པ་ལམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་དང་དངོས་ཞེན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་ཡོངས་སུ་འཕྲོག་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ས་དུག་དང་ཡར་ཕྱིན་དུག་སྒྲུབ་དེ་མཆོན་མ་དུག་གོ། །
ས་བརྒྱ་པོ་རྣམས་སུ་སྒྲིན་པ་ནས་ལེ་གཤམ་གྱི་ཡར་ཕྱིན་གྱི་པར་དེ་དག་གས་ཆེ་བས་ལྟག་པར་བརྗོད་གྱིས་བམས་ཅད་དུ་ཡར་ཕྱིན་བརྒྱ་ཆར་བསྐྱབ་པ་ཡོད་དོ། །འདི་མན་ཆད་གྱི་དུག་རི་ལྟར་བབ་པའི་གསལ་ལ་ལ་འགོ་ལ་ཆེན་དུ་

ལྟོན་པ་གྲུ་།

ཆེར་མི་སྤང་བས་འགོ་ལ་པ་གཞན་ལས་བཅི་ཚུ་ལ་མི་འདྲ་བ་འགའ་སྤང་ཡང་། ས་བདུན་པར་ཐབས་མ་བས་པའི་པར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པས། ཉན་རང་གི་ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་
སྤྲོབས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པས། བདེ་བ་ལ་ཆགས་པས་མི་འཕྲོག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་དག་གིས་གཞོན་པ་མེད་དེ་མཉམ་པ་ཉིད་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་སེས་ཕྱིན་གྱིས་ཀྱུ་བ་པ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་
ལྟོན་ལོ་ཐོར་ལོས་བསྐྱར་བ་སོགས་སུ་སྟོན་པ་དང་། ལུས་ཞིང་གི་རུལ་སྟེད་སྒྲིད་ཅིག་ལ་བརྟེང་ཡང་རྣམ་རྟོག་མེད་པའོ། །ས་དགུ་པར་སྟོན་ལམ་གྱི་པར་ཕྱིན་གྱིས། སངས་རྒྱལ་བུང་སེམས་དགོ་པའི་བསེས་གཉིན་ཉི་པར་བསྟེན་
ཅིང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་ལྟར་ལེན་ཅིང་ཕྱོགས་བརྒྱའི་ཞིང་མཐའ་དག་གི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་མེ་རྟོག་དང་སྟོས་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཆད་མེད་པས་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ས་བདུན་
པར་སངས་རྒྱ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་སེས་པ་གང་ཞིག་རུས་གསུམ་དུ་རང་གཞན་གྱིས་བསམས་པའི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་གཅིག་རུ་ཡང་དག་བསུས་པ་བྱིན་རུ་བྱ་ཆེན་པོ་གྲུ་། གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་
མོང་དུ་བྱས་ནས་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་ཡང་སྤྲོ་མེད་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་ཞིང་། སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་བཟང་པོའི་གནས་སུ་སྟེས་པ་དང་། སྤྲོབས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་གྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐེལ་གྱིས་མནན་

五、

གཅིག་ལྟེ། ལྷ་པོའི་བདག་ཉིད་དག་ཏུ་འདོད་དོ། །ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་མཐུས་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་བག་ཉལ་དུ་གྱུར་པ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་
མེ་མེ་ལ་ཡང་འཛོམས་ཤིང་ཟད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡན་ཡོན་དང་པོའོ། །མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ཞི་ལྷག་གིས་ཀྱང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་མཚན་མ་ཉམས་པར་བྱེད་ཀྱི་རུང་ནས་འཛོམས་མི་རུས་ལ། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་དུ་སྐད་ཅིག་མེ་མེ་ལ་རུང་
ནས་འཛོམས་པ་ཡོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་མེད་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་སྟགས་ཆོས་ཐ་དད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྡུ་ཆོགས་དང་བྱལ་ཏེ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པར་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་རབ་
རྒྱ་ཕྱོད་པ་ནི་ཡན་ཡོན་གཉིས་པའོ། །འདི་གཉིས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཏོ། །ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་རོ་གཅིག་ཀྱང་ཕྱོགས་བརྒྱ་དུས་གསུམ་
གྱི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལུང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཆད་མེད་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་པ་མ་བརྟག་པར་ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐབས་དང་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་མཛོན་དུ་
སྒྲུང་བའོ། །ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀར་གཏོགས་པ་ནི་སྒྲུང་བ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་རྟོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱའི་རྒྱ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཛོན་པ་དང་ལྷ་སྟེ། འདི་ལྷའི་ངོ་བོ་སྒྲུར་ཡང་བཤད་ཟེན་ཏོ། །ཡན་ཡོན་ལྷ་པོ་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་

[illegible]

ད་ལ་བརྟེན་ནས། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་གིས་འཁོར་བ་དང་ནི་ལུགས་ལས་ལྷོག་པས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ས་འདིར་མཛོན་དུ་གྱུར་ནས་འཁོར་འདས་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་
 བཤད་དོ། །ས་བརྟེན་པ་ནི་བཤོད་པ་གཉིས་པའི་ལམ་ས་བརྟེན་པ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་དེ་དང་ནི་བ་སྟེ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབད་རྩལ་གྱི་བསྐྱུ་བ་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དོ། །ས་བརྟེན་
 ད་ལ་ས་རྟེན་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་དང་། བརྟེན་པའི་མཚན་མེད་ཀྱི་འབད་རྩལ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མི་གཡོ་ཞེས་པར་བཟོད་དོ། །ས་དག་
 ད་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞིའི་སྟོ་སྟོས་བྱུང་པར་འཕགས་པ་བཟང་པོ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་དེས་ནི་ལོགས་པའི་སྟོ་སྟོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ས་བརྟེན་པ་ལ་དཔེར་ན་སྒྲིན་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་ལ་བྱུང་བ་བཞིན། གཟུངས་དང་ཉིང་
 དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིན་ཆེན་མེད་པ་སྒྲིན་ཆེན་པོ་ལྟ་བུས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནམ་མཁའི་ཆོས་སམ་གཉོས་ཀྱིན་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་ཞེས་བྱའོ། །ས་བརྟེན་པོ་དེ་དག་ལ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔེར་རྒྱུ་སམ་གནས་པ་
 ཡིན་པའི་གནས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། ས་དེ་དང་དེའི་བསྐྱུས་པའི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་དགོ་བ་ཆད་མེད་པ་སྟེ་ཆོགས་བསྐྱུ་བ་པ་ལ། སེམས་རབ་དུ་དགའ་བས་དུས་རྟེན་པར་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་

ལྟོན་པ་ལྟུང་།

བསྐྱུལ་ན་ལུས་ཅན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་གི་སྟོང་པ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་མོས་པ་ལ་གཙོ་བོར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་སྟོང་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མཐུའི་སྟོ་ལ་འདུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
མའོན་ཤེས་གྱི་སྟོང་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་གདུལ་ཞིང་སྒྲིན་པར་བྱའི་ཕྱིར་ནི་བསྐྱུང་དོས་བཞིའི་སྟོང་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་བཞི་པོ་དེ་ནི་གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་བཞིན་དུ། བསྐྱུལ་བཙོས་
འདིར་ཡང་མདོ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ས་ལམ་གྱི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྐྱུལ་པའི་སྐབས་བསྐྱུས་ནས། སྐར་བཤད་པའི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
ལ་བསྐྱུགས་པའི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་རྣམས་ནི་ས་བཙུ་བ་སྟོང་ནས་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཆུང་ཡིན་ཏེ། ཆོད་མེད་བཞིན་ས་པར་ཕྱིན་རྒྱལ་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་བར་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་ཆོག་ས་
བཅད་གཉིས་གྱི་བར་གྱིས་བསྐྱུལ་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོད་མེད་པ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྐྱུགས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་གྱུན་དུ་བྱུགས་བརྩེ་བ་ཅན་ཞེས་པས་སྒྱུར་བསྐྱུར། བྱེ་བྱག་དུ་བྱམས་པ་ཆོད་མེད་ནི་སེམས་ཅན་
བདེ་བ་དང་སྤང་པར་འདོད་པའི་དགོངས་པ་དང་། སྒྲིང་རྗེ་ཆོད་མེད་སྐྱལ་བསྐྱུལ་དང་བྲལ་བའི་དགོངས་པ་ཅན་དང་། དགའ་བ་ཆོད་མེད་པ་བདེ་བ་མི་འབྲལ་བ་ཡི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ལ་དེ་གསུམ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་

པའི་ཐུགས་

༡༡། །པའི་དགོངས་པ་དང་། བཏང་སྒྲུམས་ཚད་མེད་ནི། ཀགས་ལྷང་གི་ཉོན་མོངས་མེད་པར་བཏང་སྒྲུམས་ལ་གནས་པར་བཞེད་པའི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་
 བདེ་བར་དགོངས་པ་ཅན་སངས་རྒྱས་ཁྱེད་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྱིས་པ་ཆེན་པོས་ལྷག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཐར་ནས། འགོག་པའི་རྒྱུ་པ་ཐར་པའི་བར་རྒྱུ་ཐར་བརྒྱད་དང་། བར་གཟུགས་ལྟ་
 རྟེན་ཤེས་པས་ཁྱེ་རྟེན་གྱི་གཟུགས་རྒྱུ་དུ་ཐེལ་གཏོན་སྟགས། དཔྱེབས་དང་ཁ་དོག་ཐེལ་གཏོན་བརྒྱད་དང་། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུ་ནམ་མཁའ་རྒྱུ་ཤེས་སྒྲོ་སེར་དཀར་དམར་བཅས་ཐད་པ་ལུ་པོ་འདི་དག་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲུལ་པ་
 འཕྱོང་བར་ཁྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པས། རྒྱུ་ཐར་གྱིས་རྒྱུ་ཐར་ཐེལ་གཏོན་གྱིས་སྒྲོར། ཐད་པར་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་གསུམ་ནི་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་པོར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་འཛིག་རྟེན་པ་དང་
 ཉོན་རང་གི་དེ་དག་བསྒྲུམ་པ་ལས་ཆོས་ཁྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་རྒྱུ་ཐར་བརྒྱད་ནི་རང་རང་སོ་སོའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་རྒྱུ་པར་ཐར་པ་ཅུ་མ་ཐད་སྒྲིབ་གཞིས་
 བག་ཀགས་དང་བཅས་པ་གྱུན་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐེལ་གཏོན་བརྒྱད་ནི་དཔྱེབས་ཁ་དོག་ཅུ་ཐེལ་གྱིས་གཏོན་པར་མ་ཐད་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཐེལ་གྱིས་གཏོན་པ་དང་། ཐད་པར་གྱིས་ས་སྟགས་ཀྱི་

བཀའ་བ་མའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོར

མཛེས་པ་རྒྱུ་ལྟར་

སྒྲུང་བས་ཡུལ་ནི་ཅེ་བར་བྱལ་བ་བྱེད་པ་ཅམ་རུ་མ་ཟད། རྒྱལ་བ་བྱེད་ཀྱི་མཁའ་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་བས། ཐུགས་སྦྱོམས་འཇུག་དང་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་བྱེད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། ཉོན་མོངས་མེད་པ་
ནི་ཉོན་རང་རྒྱམས་ཀྱིས་རང་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཅན་རྒྱམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མི་སྦྱོ་བར་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པས་ནི། སེམས་ཅན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ང་མ་
ཡུས་འཛེམས་པར་རྒྱས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྦྱོས་པའི་སེམས་ཅན་དེའི་ཆེད་དུ་གསེགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་འཛེམས་པར་མཛད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེ་བ་དང་བཅས་པ་བྱེད་ལ་ཐུག་འཆལ་
ལོ། སྦྱོན་ནས་ཤེས་པ་ནི་ཉོན་ཐོས་རྒྱམས་ལ་གཞན་གྱིས་དྲིས་པ་སྟགས་ཀྱི་ཆེ་ཆེད་དུ་བསམས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྦྱོན་ནས་ཅི་རིགས་ཤེས་ཀྱི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་མེད་དུ་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
ཞིང་། ཏུག་རུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་འདྲི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་ལྟོན་པར་རྒྱས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོན་ནས་མཁའ་པ་ནི་དེ་ལས་ལྷོག་པའི་བྱེད་པར་ལྷ་དང་ལྷན་ཏེ། རྩལ་བ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་
ཅིང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མི་མངའ་བའོ། སྦྱོམས་འཇུག་ལ་སྦྱོས་མི་དགོས་པས་ཆགས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྐྱངས་པས་ཤེས་བྱ་གང་ལ་ཡང་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། ཏུག་རུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་

མཛེས་པ་

༡༡། །གཡོ་བ་མེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གང་དང་གང་དྲིས་པའི་འདྲི་བ་ཀུན་གྱི་ལན་ཕྱོན་པ་ཁྱོད་ལ་ཕུག་འཆལ་ལོ་ཞེས་སོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ནི། རྟོན་ཆོས་དང་བརྟེན་པ་དོན་གཉིས་ནི་གང་
 བཤད་པར་བྱ་བ་དང་། གསུང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་དུ་གོ་བའི་ངེས་པའི་ཆོག་དང་། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་པ་མཐའ་གསུགས་པ་མེད་པ་གཉིས་ནི་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སྟོ་གྲོས་རྟག་དུ་ཐོགས་པ་མི་
 མངའ་བ་འགྱུར་བ་ཡི་སྟོན་ན། དམ་པའི་ཆོས་ལེགས་པར་སྟོན་པ་ཁྱོད་ལ་ཕུག་འཆལ་ལོ། །མདོན་པར་ཤེས་པ་དུག་ནི། རྩ་འཕུལ་གྱི་མདོན་ཤེས་ཀྱིས་གསུལ་བྱ་གང་ན་གནས་པ་དེར་གསེགས་ནས། གཞན་སེམས་ཤེས་པས་
 དེའི་སེམས་ཀྱི་སྟོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་མཁྱེན་པ་མཛད་དེ། ལྟའི་རྩ་བའི་མདོན་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱིས། སྟོན་གནས་ཤེས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་གང་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་། ལྟའི་མིག་གི་
 མདོན་ཤེས་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་ན་སྟེ་བའི་གནས་གང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཟག་ཟད་གྱི་མདོན་ཤེས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཆུལ་ལ། ལེགས་པར་འདོམས་པ་ཁྱོད་ལ་ཕུག་འཆལ་ལོ། །མཆན་བཟང་པོ་ལུས་ཅུ་ཅུ་
 གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་ལྟན་པ་ནི། ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་བ་དང་། འདི་ནི་སྟེས་བུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས། སྟེས་བུ་དམ་པ་ཡིན་པ་ལེགས་པར་འཆལ་བའམ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། མཐོང་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

པ་ཅམ་གྱིས་ཡིད་རབ་རྟུ་རྟུངས་པར་མཛད་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་ནི། རྟོན་ནམ་གནས་སམ་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པས་རྟོན་གསར་དུ་ལེན་པ་དང་། རྟོན་དེས་རི་མིན་དུ་གནས་པ་དང་། ཆེད་འདུ་བྱེད་གཏོང་བ་ལ་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། དམིགས་པ་དག་པས་སྟོན་མེད་གསར་དུ་སྐྱུ་ལ་པ་དང་། སྐར་ཡོད་པ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་སྐྱར་བ་ལ་མངའ་བ་རྟེན་པ་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མངའ་བ་རྟེན་པ་དང་། སེས་རབ་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཡེ་སེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ལ་མངའ་བ་རྟེན་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྟོབས་བརྟུན་ནི། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་སེས་པས་བདེ་འགོ་དང་དན་འགོར་སྟེ་བའི་རྒྱ་མཚམ་ཐབས་ལ་བསྐྱུ་བའི་བདུད་འཛམས་ཏེ། བདེ་འགོར་རྒྱ་མིན་པ་འཆོ་བ་ཅན་གྱི་མཆོད་སྟོན་ལ་སྟགས་པ་བདེ་འགོ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་བསྐྱུ་བ་དེ་ལྟ་བུ་འཛམས་པ་དང་ལས་གྱི་རྣམ་སྟོན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། ལས་གྱི་དབང་མ་གཏོགས་པར་དབང་ཕྱག་སྟགས་ཀྱིས་རང་དབང་དུ་སྐྱབས་བྱེད་མི་རྣམས་པར་བསྟན་པས་སྐྱབས་ལ་བསྐྱུ་བའི་བདུད་འཛམས་པ་དང་། ཀྱན་ཞོན་དང་རྣམ་བུ་གི་བསམ་གཏུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་གཏུགས་ཐོབ་པ་ཅམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ཞིང་དག་པར་ལྟ་བའི་དག་པ་ལ་བསྐྱུ་བའི་བདུད་འཛམས་པ་དང་། སྟོབས་ལྷག་མ་བདུན་གྱིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟོན་སངས་པར་

༄༅། །འབྲུང་བ་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རབ་དུ་བསྐྱུ་བའི་བདུད་འཛུམས་དེ། །ཁམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་རིགས། མོས་པ་སྐྱ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དད་པ། དབང་པོ་སྐྱ་ཚོགས་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་དད་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་སྟོད་ཀྱི་བྱུང་པར་མཁྱེན་ནས། སྟོན་གནས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། འཆི་འཕོ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལམ་གྱི་རོ་བོ་དང་། ཟག་ཟད་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྲུང་བའི་འབྲས་ལུ་མཁྱེན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་བསྐྱུན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྲུང་བ་ལས་གཞན་དུ་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པའི་བདུད་འཛུམས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོབས་བརྒྱའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་བྱེད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་སོ། །མི་འཛིགས་པ་བཞི་ནི་རང་དོན་དུ་རྟོགས་པ་ལུན་ཚོགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བ་དང་། སྤངས་པ་ལུན་ཚོགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་སྐྱབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་སྤངས་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་ལམ་སྟོན་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྲུང་བའི་ལམ་ཡང་དག་པ་སྟོན་པ་དང་། ལམ་གྱི་གོགས་སྟོན་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ། ལམ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་བགོགས་སམ་གོགས་བྱེད་པ་བདག་ལྟ་དང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་

གཤམ་ཕྱིད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པར་བདེན་པའི་གསུང་ཚད་མ་དང་ལྡན་པར་སྟོན་པར་མཛད་པ་ལ། ལྷ་ལྷ་བདུད་དམ་ཚངས་པའམ་དགོ་སྟོང་དང་བུམ་ཟེའམ་མུ་སྟེགས་ཅན་གཞན་དག་གིས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེས་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་པས་ནམ་ཡང་མི་བཟླི་བ་ཕྱོད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །བསྐྱེད་བ་མེད་པ་ནི། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ལ་ཉེས་པའི་དྲི་མ་གཏན་ནས་མི་མ་འད་བས་གཞན་གྱིས་སེས་སུ་དོགས་ནས་བཅའ་པའམ་འཛེམ་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་པས་སྟོ་གསུམ་གྱི་སྟོང་པ་སྐྱ་བའམ་བསྐྱེད་བ་མེད་པར་གནས་བཞིན། སྟོན་ཕྱེད་ན་ཆེད་དུ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་བའི་བསྟེལ་བ་ལྷ་བྱ་མི་མངའ་བར། འཁོར་གྱི་ནང་ན་བག་མི་ཆ་ཞིང་སེང་གོ་བཞིན་དུ་བག་བརྟུང་བའི་གསུང་གིས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་ལ་ཆགས་པ། མི་ཉན་པ་ལ་སྤང་བ། ཉན་མི་ཉན་གཉིས་ཀ་ལ་ཆགས་སྤང་སྟེ་བ་མེད་པས་དུན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན། ཆགས་པ་དང་སྤང་བའི་ཀུན་ནས་ཉན་མོངས་པ་གཉིས་སྤངས་པས་འཁོར་གྱི་ཆོགས་ཀུན་ནས་སྤང་བ་ཕྱོད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཕྱོད་ལ་གོང་དུ་བསོད་སྟོམས་སོགས་གྱི་ཕྱིར་རྒྱ་བ་དང་། བང་དུ་ཡང་དག་འཛེག་པ་ལ་གནས་པ་ཀུན་ལ་དུས་རྟག་པར་ནི། ཀུན་མཁྱེན་མིན་པའི་སྟོང་པ་མི་མངའ་སྟེ། གསེགས་པ་དང་བཞུགས་པ་སོགས་གྱི་སྟོང་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་སེང་མཁྱེན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པ་ལས་མི་འདའ་བས་ལྟུལ་བའི་

༡༡། །སྟོན་ལམ་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པར་སྟོན་གདགས་སུ་རུང་པའི་གཞི་རྩུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་མངའ་བས་ཀུན་མཁྱེན་ཞེས་པའི་མཆོན་ཡང་དག་པའི་དོན་དང་ལྡན་པ་བྱོན་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་ཉན་ཐོས་དག་
 བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཉིན་མོངས་མེད་ཀྱང་དག་ཆགས་མ་སྤངས་པའི་དབང་གིས། འགྲོ་བའི་ཆོན་རེས་འགའ་གྲང་པོ་སྟོས་པ་དང་གིང་རྟ་སོགས་དང་ཕྱག་པ་དང་། སྐལ་ནག་པོ་རྒྱང་པས་བརྗེ་བ་དང་། ནག་ཐེབས་པོར་ལམ་ནོར་
 བ་དང་། སྒྲེལ་ལྟར་མཆོང་བ་དང་། གད་མོ་རྟ་གད་དུ་ཆེར་ཆོད་པ་སོགས་མ་བརྟག་པའི་སྟོན་ལམ་ཅི་རིགས་སྤངས་སུ་འབྱུང་གིད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་དེ་ལྟ་སྟུག་ཉན་མི་མངའ་བའོ། །བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་
 གྱི་དོན་ཕུ་བ་ལ་བྱོན་ནི་ནམ་ཡང་དུས་ལས་མི་འདའ་བས། གང་དང་གང་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་རྟག་དུ་དོན་མངའ་བ་ཡི་སྟོན་ས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་བསྐྱེལ་བ་བྱོན་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། ཕྱགས་བཙུའི་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ལ་ཉིན་དང་མཆོན་དུ་ལན་དུག་གིས་བརྩོན་པས་དུས་རྟག་དུ་ནི། སོ་སོར་གཟིགས་གིང་སུ་ཞིག་རྒྱད་སུ་ཞིག་དར། སུ་ལ་ཐབས་གང་གིས་ལན་གདགས་པར་བྱ་ཞེས་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ནི་དོ་
 པོའོ། །དེའི་བྱོན་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལན་པར་བྱོན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་སྟུའི་ལན་པར་དགོངས་པ་བྱོན་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། སྐལ་ལྷུལ་བ་མི་མངའ་བ་དང་། གསུང་ལ་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་

བ་དང་། ཐུགས་ལ་དུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། མ་ཉམས་པར་མ་བཞག་པའི་ཐུགས་མི་མངའ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་སྒྲ་ཚྭ་གས་མི་མངའ་བ་དང་། མ་བརྟགས་པའི་བདེ་སྒྲ་སྒྲ་མས་མི་མངའ་བ་སྟེ། སྟོང་པ་ཡིས་བསྐྱུས་པ་དུག
 དང་། འདུན་པ་བརྟེན་འགྲུས་དུན་པ་ཏིང་འཛིན་གྱིས་རབ་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི་རྟོགས་པ་ཡིས་བསྐྱུས་པ་དུག་དང་། གཞུང་ལ་ལར་ཏིང་འཛིན་མི་བགྱང་བར་རྒྱུ་གྲོལ་གཞིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དུག
 ལ་བཞིན་པ་ཡོད་དེ་མདོ་བ་དད་ཀྱི་དགོངས་པ་འོ། །འདས་པའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་སྐྱར་བ་གསུམ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གསུམ་དང་ནི། སྐྱའི་ལས་
 ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྟེ་སྟོན་ལས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་སྐྱར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཚེས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་
 བརྟེན་དང་ལྟན་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་སྒྲ་མ་ཉིད་དུ་སྐྱར་བ་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཆེལ་ལོ། །རྒྱུ་པར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ནི། སྐྱ་གསུམ་དག་གིས་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་པ་ཀུན་གྱི་མཚྭ་དང་ལྟན་པའམ་རྒྱུ་
 པ་ཀུན་མཐུན་པ་ཉིད་བརྟེན་པ་སྟེ། ཚེས་ཀྱི་སྐྱ་བརྟེན་པས་དབྱིངས་དག་པ་གཉིས་ལྟན་ཐོབ་པ་བཟུང་མོ་མདོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པ་དང་། འོངས་སྟོང་རྟོགས་པའི་སྐྱ་མཉེས་པས་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཐོབ་པ་ཐུན་མོང་མིན་པར་མདོན་པར་

༡༡། །ཕུང་ཆུབ་པ་དང་། སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ་བརྟེས་པས་ནམ་མཁའ་དེ་གི་དྲུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྤྱོད་ཆོག་མཁན་པ་འཇིག་རྟེན་འདས་པར་མཛོན་པར་ཕུང་ཆུབ་པ་འོ། །པ་ལྷག་སྤྱུ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ཆུ་ཆེ་བ་མཛོན་པར་ཕུང་ཆུབ་པ་ཞེས་ཕུང་འོ། །དེ་ལྟར་ཕུང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བརྟེས་ནས་དེའི་ཕྱིན་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དྲུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་དག་གཅོད་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི། ཡོངས་སུ་འཇོན་པ་མི་མངའ་བས་ཕྱིན་པའི་ཐར་ཕྱིན་ཆོག་མཁན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དྲུ་ཉེས་པ་གཏན་མི་མངའ་བས་རྒྱལ་བ་ཕྱིན་པ་དང་། ཕུང་ལྷག་སྤྱུ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་གཏན་མི་མངའ་བས་བཟོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བཏང་སྤྱོད་སྤྱུ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་མི་མངའ་བ་བརྟེན་འགྲུས་དང་། དུག་དྲུ་ཉིང་དེ་འཇོན་ལས་མི་གཡོ་བ་བསམ་གཏན་དང་། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་སྒྲིམ་པ་མེད་པ་གེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཆོག་མཁན་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །མངས་རྒྱས་གྱི་སའི་དོན་བསྐྱེད་ཏེ། མངས་རྒྱས་གྱི་སའི་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། རོ་བོ་ནི་དམ་པའི་དོན་ནམ་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གྲོ་བུར་བའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཕུང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་ནི་ཕུབ་པ་ལྟེ། དེའི་རྒྱ་ནི་ས་གྲུན་ལས་ངེས་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་ཕུང་ཏེ་མཐར་ཕྱིན་པ་འོ། །འབྲས་ལུ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་མཉམ་པ་མེད་པ་འོ། །ཕྱིན་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་

2000

[illegible]

2000

བར་བསྐྱུས་ཏེ་མི་ལམ་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཆོས་བཀོད་པ་དག་ལེགས་སྒྱུར་ཅིག །མདྲ་ལོ། ༩ །སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་པོ་རྩ་ཡུལ། དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱའི་བདག་པོ་མ་ལམ་པ། །ཐུབ་པའི་ཅོད་པར་ཉིད་ཀྱི་གཙུག་ན་བཀོད། །ཕུམས་ཆེན་
 རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །རྒྱལ་ཆབ་ས་བརྒྱའི་དབང་ལྷན་ཁབས་ལ་འདུད། ༡༡ །གང་གི་ལེགས་གསུངས་ཆོས་ཀྱི་རྩ་པོ་ཆེ། །ཕྱོགས་བརྒྱའི་ཞིང་ཀུན་ཐུབ་པར་རྗེས་འགོ་བའི། །ཆོས་རྒྱལ་ལོར་བུའི་སྤྱི་བྱ་བེ་བེས། །འགོ་
 བའི་ཉོན་མོངས་མེ་དཔལ་བཅོམ་པར་མཛད། ༡༢ །ཐུབ་པའི་མདོ་སྡེ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ། །ཏྲོགས་པར་དགའ་བ་འཕུམ་ལྷན་མང་པོ་ཡི། །ཟབ་རྒྱས་གནད་དྲིལ་རྩོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི། །རྒྱུ་ཐེང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྤྱི་བོར་
 བཅེངས། ༡༣ །སྤྱོན་རབས་འགྲེལ་པ་དོ་མཆར་རྣམ་མང་ཡང་། །སྤྱོ་གྲོས་ཐོགས་མེད་མཁས་མཆོག་མི་ལམ་རྗེའི། །རྣམ་གྲོལ་ཐོག་མཆོག་བདུད་ཅིའི་དགའ་སྤྱོན་འདི། །སྒྲགས་ལྷན་ལ་བཟང་སྤྱི་བའི་མིག་གཅིག་ལུ། ༡༤ །འདི་གོ་
 ལྷར་བཅས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་རྒྱུ། །སྤྱེ་ལེགས་དོན་བཟང་པར་རྒྱ་རྒྱས་པ་བཞིན། །དེ་སྤྱིར་ཐར་འདོད་རྣམས་ལ་སྤྱོན་པའི་སྤྱོས། །སྤྱུབས་མཆོག་འཇམ་དབྱངས་སྤྲུམ་རྒྱལ་ཆབ་རྗེའི། ༡༥ །ཟག་མེད་ལྷན་གྱི་དགོངས་པ་རྩོགས་
 པ་དང་། །མཁའ་མཉམ་འགོ་ལ་བུང་རྒྱལ་སེམས་འཕེལ་ཆེད། །སྤྱུ་དཔོན་བསྐྱབ་ལྡན་དག་ལེགས་རྒྱ་མཆོ་དང་། །ཉེ་གནས་ཞིང་སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་གུས་སྤྱོར་གྱི། ༡༦ །རྣམ་དགར་སྤྲུམ་གྱི་འདུ་འགོད་འཕུལ་པ་འདི། །སྤྱེ་བཞི་དག་

ལྷ། །བརྩེ་ཆོས་མཛོད་མཛོས་པའི་རྒྱན། །ཇི་ཤིང་ནམ་མཁའ་གནས་པར་
ཡིད་ཅན་རྒྱ་མཚོ་རྣམས། །བྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཚོར་གཞིལ་བ་དང་། །སྤང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་
སྤོན་ཆོག་འདི་ཡང་འཇམ་དབྱངས་སྒྲོ་བྱས་རྒྱ་མཚོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དག་ལེགས་འཕེལ།
ཅིག །འབྲེལ་ཚད་དག་པའི་ཁིང་དུ་སྒྲུབ་ཅིག །བཀྲ་སྤེས་བདེ་ལེགས་སྤྱོགས་དུས་ཀྱན་བྱུང་
འབར་ཁིང་། །བཤད་སྐུ་བ་བརྩེ་དག་འཆམ་རབ་རྒྱས་པ། །རྟག་དུ་མི་ཉམས་གོང་ནས་གོང་

མི་མཛད་པ་ལྟེ། ཆོས་སྒྲིན་གཏན་པ་མཛད་པ་ལྟེ་སྒྲོ་འཕར་དཔེ། ། འདིར་དགོས་བདག་གཞན་
 རྒྱུ་མཚོར་དབང་འཕྲོར་ནས། རྒྱ་དང་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་མཚོ་ཐོབ་པར་སོག། ཅེས་པ་ལྟེ་སྒྲུར་བྱུར་
 ། ཁེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པདེ་ཞིང་ཤོལ་བྱུར་ཅིག རྒྱལ་པོའི་བསྐྱུན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་བྱུར་
 སོག ཁེགས་བཤད་ཅི་སྒྲུའི་སྒྲུར་པས་འཛམ་གླིང་ཕྱོད། རྒྱན་དུ་རབ་བྱུང་བཟུ་སྟེས་དཔལ་
 འཕེལ་སོག སྤིང་སྒྲུལ་སྒྲུ་འཛོམས་ལྟེ་ཤུལ་དུ་ན་དགོ། །

24
25
26
27
28

३॥ यमदण्डवत्तद्वृत्तान्तमप्युक्तेनवोतेकइवव्यवेदयतिह्य ॥

[illegible]

बगदसः शिरे नवोदसः एवैव भूम्ह

བསྐྱབས་ནས་བྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་འོག་ཏུ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། ལྷུང་པའི་ལུས་ཀྱིས་བུམས་པ་ལས། ཆོས་ཉན་པར་ལུང་བསྟན། གཞན་ཡང་ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལས། ཁྲོ་བྱོགས་སྟེ་ཏའི་ལུང་དུ་ནི། །དག་
སྒྲིང་དཔལ་ལྡན་ཞེས་གྲགས་པ། །དེ་མིང་གྲུ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་བྱོགས་འཛིག་པ། །ར་ཡི་ཐེག་པ་འཛིག་རྟེན་དུ། །སྤྱ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་
འགྲོ་འོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན། དེ་ཉིད་ལ་གཞུང་རྩོམ་པ་པོས་བྱུག་མཛད་པ་སྟེ། ནས་ནི་ལྷག་མ་འདྲེན་པའི་ཆོག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུང་མཐའ་རབ་འབུམས་མི་སེས་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་གསུམ་དང་བརྒྱད་སྟགས་
ཞི་བུའི་བྱིར། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཡེ་སེས་མཐའ་དག་གི་སྟེང་པོ་རྒྱན་ལས་དོན་དམ་པའི་ལུང་ཅན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་སེས་ཀྱིས་ལྷ་བ་རན་པ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དགྲ་ཡི་དཔུང་བཅོམས་པས་ཉན་མོངས་དང་
སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོགས་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་བྱིར་བརྟུས་པ་ཞེས་བུ་བའི་གཞུང་འདི་ནི། ཁོ་བོ་འཕགས་པ་ལྷ་ཡིས་སྦྱར་བའོ་ཏེ་སྦྱར་བར་བུའོ་ཞེས་རྩོམ་པར་དམ་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་དང་སྐྱ་ལུས་ལྷ་
ལྷར་མཛེས་པས་མཆན་དེ་ལྷར་གྲགས་ལ། གང་ཆེ་མཆོག་སྟེད་སྟགས་བརྟུལ་ནས་དཔལ་གྱི་རི་ལ། སྤྱ་མའི་སྦྱན་སྦྱར་གསེགས་པའི་ལམ་དུ་སྐྱེས་བུ་ཞིག་འདིའི་སྦྱན་ལ་ཆགས་པས་བསྟོད་པ་ན་དེའི་སྟེང་པ་ཞི་བའི་བྱིར་སོར་མའི་

༡༡། །གཅེས་སྐྱུན་གཡས་པ་ལྷུངས་ནས་དེ་ལ་གནང་བ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་མ་དགེས་ནས། བྱེད་ནི་ཞུ་བ་སྒྲོབ་པའི་ཞེས་སྐྱུན་པར་གྲགས་ས་འདི་ཉིད་མཐོ་ཡངས་འོག་མའི་སྒྲོབ་མར་གནས་པ་ནི་མ་འོངས་པའི་བྱེད་སེམས་རྒྱུ་མ་ལ་གྲགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་གི་དང་པོར་ཡོངས་སྐྱུན་པར་བྱས་པའི་དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་ནི་སངས་རྒྱུ་གི་ས་པས་ཀྱང་། སོ་སོའི་སྒྲོབ་པའི་ས་པ་དག་ཀྱང་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་གསུམ་ལན་གསུམ་དུ་བྱུག་འཆལ་ཞིང་བསྒྲོར་བ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐར་ཀྱང་སྐྱུ་གིས་རྒྱལ་པོ་མཐར་འགྲོ་ཞོན་གྱི་ཕྱིར་ཕྱིར་སྐྱེ་ཆེ་བཏང་བ་ན། འཕགས་པ་ལྷུ་གུ་སྐྱེ་ཆེ་བཏང་སྟེ་གཉེས་ཀ་བདེ་བ་ཅན་དུ་གསེགས་སོ། །གཉེས་པ་བསྐྱེད་བཅོས་གྱི་ལུས་སམ་གཞུང་དངོས་བཞེད་པ་ལ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་སྒྲོབ་པོ་མཚོག་དེ་ནི་ལྷུ་ར་བསྒྲོམ་པའི་རྒྱལ་སྐྱེར་བསྐྱེད་པ། བྱེ་བྱུག་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་འཇམ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་རྒྱུ་པར་བཤད་པ། དེ་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐྱུ་བ་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ། བསྒྲོམ་རྒྱལ་དངོས་དང་། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་པ། རྟོགས་ཕྱི་ཡེ་ཤེས་ངོས་བཟུང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ལྷུ་ར་བསྒྲོམ་པ་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ། དེ་ཉིད་རྟོགས་དགའ་བའི་རྒྱ་མཚན་འཐད་པ་བསྐྱེད་པ། དེ་སྒྲུ་མའི་ལུང་གིས་ལྷུ་ལ་བ་སེལ་རྒྱལ། རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དེའི་ཆེ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དང་བདེན་གྲུབ་སྐྱེས་དངོས་པོ་དང་རྒྱུང་འཕེན་པ་ལྷུ་ར་ཆད་པའི་

དེས་པོ་མེད་པ་ལས་ཤོལ་ཞིང་། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་པ་མ་གྱིས་ལུ་ལུ་བུའི་དེས་པོ་དང་དོན་དམ་པར་བདེན་པའི་དེས་པོ་མེད་པ་སྟེ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དང་རབ་ཏུ་ལྟན་པ་སྟེ། རང་བཞིན་འོད་གསལ་པའི་སེམས་
 ཉིད་འགྱུར་བ་མེད་པ་དེ་ནི་རྒྱ་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་དུས་ན་ཤོལ་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ནི། མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རང་གིས་རང་གི་སེམས་ལས་ཡོངས་སུ་བཅའ་བར་བུའི་ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤོལ་པའི་གནས། གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་གྱིས། རྣམ་པར་རྟོག་པའམ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་སེམས་གང་ཞིག་འདུག་ལྟོག་ལོག་ལོར་ལྟར་བར་མེད་པ་དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི། བད་
 བཅུད་ཀྱི་འགོ་བ་དང་ཕྱི་རོལ་སྟོན་གྱི་དེས་པོའི་དོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལོན་ཉིད། རྟོགས་པའམ་རིག་པའི་མེད་ཏུ་དེ་བརྟན་དོ། །དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི། ཀྱི་ཚུལ་པའི་སྤྲུལ་དག་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཅམ་སྟེ་དུས་
 གསུམ་ཡང་སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པས། རང་གི་སེམས་ཤེས་པས་མ་ལུས་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་ནི། དེས་གཅིག་དེས་པོ་ཀུན་གྱི་དོ་བོ་ཉིད། །དེས་ཀུན་དེས་པོ་གཅིག་གི་དོ་བོ་ཉིད། །གང་གིས་དེས་
 གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏུ་མཐོང་། །དེ་ཡིས་དེས་ཀུན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏུ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པས་ན་འདི་འབྲང་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀའི་དེས་པོ་མེད་པའི་སྟོན་པ་ཉིད་ནམ་མཁའ་དང་

༡༡། འདྲ་བ་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་མེད་པར་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་མཚན་མའི་སྤྱོད་ལུལ་མཐའ་དག་རྣམ་པར་སྤྱོད་ས་པ་ནི། ཟབ་མོའི་གནས་
 ལུགས་སམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་གྱིན་པར་འདོད་དེ་སྤྱི་རོལ་པ་དང་ཚེས་འདི་པས་ལམས་ཐར་བར་འདོད་པ་རྣམས་ནི། དེའི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འབྱུལ་བ་དང་དེ་ལ་མཛོན་ཞེན་གྱི་སྤྱོད་ས་པ་ཆེན་པོ་སྤྱི་བའི་གནས་
 ཡིན་པས་གིན་ཏུ་རྟོགས་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། དེའི་འཐད་པ་ནི། རེ་ཞིག་ཅེས་དང་པོར་དངོས་པོ་གང་ཞིག་བྱིས་པས་བརྟགས་པར་ལྟར་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྤྱི་ཞིང་འཛིག་པའི་མཐར་ཐུན་ཅད་
 པའི། གནས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གལ་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་ངོ་པོར་མེད་ན་ཡང་། རྒྱ་རྒྱུན་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལས་སྤྱི་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟར་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར་དེ་རྒྱ་ལ་རག་
 ལས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི་གཉིས་པོ་གང་དུ་ཡང་གཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱོགས་སྟེ་མས་གིང་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཡོད་ས་སུ་སྟེ་མས་པ་ནི། སྤྱི་ལྟར་མཐའ་པའི་
 ལམ་གྱིས་བཤོད་པར་བྱ་བའི་གོ་འཐད་གི་ཚེས་མཚན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་ཆེས་ལྷ་བ་ཡིན་དེ། དེ་ནི་བདག་རྒྱུན་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ནམ་སྤྱི་མའི་ཞལ་ལ་གནས་པའོ་སྟེ་དེའི་ཞལ་ལུང་གིས་ཤེས་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །པའི་བ་

པག་འཁྱུག་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྤྱོད་

མཛེས་པ་གྲུ་

ནི། གང་ཡོད་པ་དེ་གྲུ་འདི་རྒྱུ་མཛེས་ཀྱི་མིང་འདྲི་ག་ལ། གང་མེད་པ་དེ་ཡང་འབྲས་ལུ་མེད་པས་དེ་གཉིས་ཀ་མི་འབྲད་དོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་ན་ཐ་སྐྱད་དུ་གནས་པ་དང་དོན་དམ་པར་དབྱས་ཅམ་དུ་འད་ལྷུ་བ་པ་མེད་
པས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པའི་དོན། ར་བ་དུ་སྤྱ་བ་དེ་མ་ཐས་པ་གང་གིས་རྟོགས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིན་ཆེན་གྱི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ཅེས་མེད་ཅེས་གཉིས་ཀ་མཐའ། དག་དང་མ་དག་འདི་ཡང་མཐའ། དེ་བས་མཐའ་
གཉིས་རབ་སྤངས་ཏེ། །མ་ཐས་པས་དབྱས་ལ་འད་གནས་མི་བྱེད། །ཅེས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཆད་པར་ལྷ་བའི་ཉེས་པ་དང་། དངོས་པོར་འབྱུང་བའི་ཉེས་པ་བསྟན་པའོ།
དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པ་ཉི་ཆོ་བ་གསུམ་ལ། རྒྱན་པོ་འམ་རྫོངས་པ་རྒྱུ་མཛེས་ཀྱི་ཉི་བར་གནས་ཏེ། དངོས་མེད་ཉི་ཆོ་ལ་གནས་པ་གསུམ་ནི། འདྲི་ག་རྟོན་སྤྱི་མེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུད་འཇེན་པ་དང་། མངས་རྒྱས་པས་རྒྱུ་མཛེས་
མི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་འདོད་པ་འབྲས་ལུ་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། རྫོང་ཉིད་ཡིན་པས་སྤྲིག་པ་སྤྱོད་ཀྱང་མི་གཞོད་ཅེས་ཆོས་ལ་སྤྱི་རི་བཞིན་དུ་འཇེན་པའི་ལྷ་བ་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་མི་འབྲད་དེ་སྤྱི་བ་བྱེད་མེད་ཅིང་
གཞོད་བྱེད་ཡོད་པ་དང་རྟག་དུ་ཡོད་མེད་དུ་ཐལ་བས་གཞོད་དོ། །གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་མི་འབྲད་དེ། ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་དགོ་སྤོང་གི། འཁོར་བ་གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཕྱོགས། རྟོགས་པའི་མངས་རྒྱས་རྒྱུ་མཛེས་ཀྱིས་ཀྱང་། །ཅི་བྱེད་

ལོ་

༡། །དེ་མི་ཚུ་མ་མི་བཤད། །ཚུ་མ་པ་ཡོད་ན་ངེས་པར་ཡང་། །ལྷ་བར་འབྱུང་བ་ཡོད་ས་སྤྱུ་འཛིན། །ཞེས་བཟོད་པའི་ཉེས་པ་གནས་ལ། །གལ་ཏེ་བདག་གཅིག་མེད་པར་གྱུར་ན་ནི། །དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཞི་བ་སྤྱོད་པ་
མེད། །རང་གྱུར་རུ་ལ་རྣམས་གིན་རུ་བསལ་བ་ནི། །བདེ་གསེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུ་ཡང་ཇི་ལྟར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་དང་། །འདིར་བདག་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱ་བར་ངེས་སོ། །གསུམ་པར་ཡང་མི་
སོགས་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྤྱོད་རུ་ཆ་བ་སོགས་ཡོད་པ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་བསྐྱུ་མེད་རུ་ཆ་དམས་གྱུ་བ་པའོ། །དེས་ན། །རི་རབ་ཙམ་རུ་གྱུར་པ་ཡི། །བདག་རུ་ལྷ་བས་མི་གཞོད་ཀྱི། །སྤྱོད་ཉིད་ལྷ་བས་གཞོད་པ་ནི། །ར་རྒྱལ་མི་
བདེན་བརྟགས་པས་སོ། །ཞེས་དང་། །སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་བལྟ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་རུང་རྣམས་སྤང་འབྱུར་ཏེ། །ཇི་ལྟར་སྤྱལ་བ་བྱུང་ཉེས་པ་དང་། །རིག་སྤྲུགས་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། །གཞན་ཡང་ཐོག་པ་ཆེན་
པོ་ལས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ལ་སྤྱོད་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་ལ་ཆད་པར་ལྷ་བ་ཉི་ཤུ་རུ་བརྒྱད་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དེ་དག་ནི་ས་བོན་རུལ་བ་དང་འདྲ་བས། །ཡོད་སྤྲུགས་ཏེ་རུལ་བ་དམན་པའི་གནས་ལ་ནི། །བྱུན་པོ་
གསུམ་པོ་དེ་དག་ཚུ་ལ་འདྲི་ནར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། །གང་ཟག་ལོག་པར་བལྟ་བས་ལོགས་སྤྱོད་ཀྱང་། །ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མི་བྱད་ལུན། །ཞེས་པས་ལྷ་བ་ལོག་པ་དེ་ཉིད་དམན་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །གཉེས་པ་

— 422 —

རྟེན་དངོས་པོ་ཡོད་པར་བཟུང་ངམ་སྒྲུལ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་པ་ན་མ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་སྒྲུར་བ་སྒྲུན་པ་བཞིན་ལ། གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་སེམས་ཅམ་པའི་བར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་དག་སེམས་ནི་རབ་རྒྱལ་པ་
 བ་སྟེ། དེ་དག་ཚེས་ཉིད་དུ་མ་ཟད་ཚེས་ཅན་གྱི་ན་མ་མཁའ་ལ་ཡང་། མཚེག་རྒྱལ་པ་དག་རྒྱ་འབྱུར་ཏེ། རི་ལྗང་ན་ན་མ་མཁའ་ལ་བརྟག་ན་གེས་པས་བཟུང་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་དུ་གོ་འབྱེད་པ་སོགས་གྱི་ཐ་སྐྱད་བྱར་
 རུང་བ་ཡིན་ཀྱང་། གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པའམ་ཡང་ན་ན་མ་མཁའ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་དབང་གིས་སྦྱིན་སོགས་གྱི་འབྲས་སུ་འཁོར་བའི་བདེ་བའི་དངོས་པོ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ཡང་། ཟག་བཅས་གྱི་གནས་
 ཡིན་པས་གཏན་དུ་པན་པའི་རྟེན་མེད་དེ། དེ་དག་རུང་ཟད་དུས་གྱི་ཆ་ལ་བདེ་བ་ཐོབ་གྱི། འཁོར་བའམ་ལས་ཉོན་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མི་བརྟོད་དོ། །དེ་ཡང་ཀྱ་སྒྲུབ་གྱིས། བརྒྱ་བྱིན་འཇིག་རྟེན་མཚོད་འོས་གྱུར་ནས་ནི། །
 ལས་གྱི་དབང་གིས་སྒྲུར་ཡང་ས་སྟེང་ལྟར། །འཁོར་ལོས་སྒྲུར་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ནི། །འཁོར་བ་ཉིད་དུ་ཡང་བྱན་ཉིད་དུ་འབྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འོན་ཅི་ཞིག་གིས་གྲོལ་སྒྲུལ་ན། སྒྲུར་མཐའ་
 འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་བསྒྲན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མི་བྱ་ཞིང་། དངོས་པོ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཡིད་ཀྱང་སྤངས་ཏེ། ཀུན་མཁུན་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་ནི། མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་

༡༡། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སམ་བར་དུ་འད་གནས་པར་མི་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་གང་ལ་འད་མི་གནས་པ་ནི་གོ་ལ་བའོ། །གཉིས་པ་སྟེ་ནང་གི་གྲུ་པ་མཐའ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ། གང་ཞིག་གིས་ནས་སྤང་བྱ་སྟེ་རོལ་བའི་གྲུ་པ་མཐའ་དང་། སྤང་བྱ་ནང་པའི་གྲུ་པ་མཐའ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྟ་བའི་འདོད་པ་བཟོད་པ། དེ་དག་གི་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་བསྒྲུལ་པ་བསྒྲུན་པ། དེ་སྟེན་ཅི་ཡོག་ལྟུལ་བར་བསྒྲུན་ནས་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་དྲག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཆད་པར་ལྟ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ལྟ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་པ་ལྟར་འཛིན་པས་ཞི་བ་པ་འཕམ་དབང་སྟུག་པ་དང་དུས་རྒྱུར་སྟུག་པ་ལ་སོགས་པས་རང་རང་གི་ཡོན་ཏན་སྟུ་ཆོགས་པར་འདོད་དེ། དེ་ཡང་དབང་སྟུག་པས་དབང་སྟུག་གི་ཡོན་ཏན། སྟུ་ཆོགས་སྟེད་པས་ཕྱ་བ་དང་། འབྱུང་བ་རྒྱུམས་སྟུད་རྒྱས་གནས་པར་བྱེད་པར་ཡང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཟོད་པས་མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩེ་པོའི་བདག་པོར་གྱུར་པ་དང་ཐམས་ཅད་དེའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་བསམ་པ་ལྟར་གར་ཡང་སྟེན་པ་དང་། གང་འདོད་མིག་སྟེ་ཅམ་གྱིས་བྱེད་པས་འདོད་དགུར་ལྟན་པ་དང་། རི་འདོད་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་ཐོབ་པས་དགའ་མགུར་གནས་པ་སྟེ་བརྒྱད་པོ་དང་ལྟན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་འདོད་དེ། གང་ཞིག་སྤར་གྱུར་གཅིག་ལུ་སྟེ་གནས་འདུག །དེ་ཡིས་འདི་ཀྱན་སྟེ་ཞིང་འཛིག་པར་བྱེད། །དེ་ནི་དབང་ལྟན་སྟུ་མཆོག་སྟུ་མཆོད་བྱ། །ཡོན་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

ཏུ་བྱེད་པ་གིན་ཏུ་ཞི་བ་འཕྲོ་བ། །སྒྲེ་བ་པོ་འདི་གེས་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། །བདག་གི་བདེ་སྒྱུག་བདག་ལ་རང་དབང་མེད། །དབང་སྒྱུག་གིས་བཏང་ཡང་ན་གཡང་སའམ། །མཐོ་རིས་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར། །ཞིས་སྒྲུ། ཏུས་
གྱི་ཡོན་ཏུན་སྒྲུ་བས། །འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་ཏུས་གྱིས་འབྱེན། །སྒྲེ་དག་རྣམས་སྒྲུད་ཏུས་གྱིས་བྱེད། །ཏུས་གྱིས་གཉིད་ཡོག་སྐད་བྱེད་པས། །ཏུས་ནི་འདེམ་བར་དགའ་བ་ཡིན། །ཞིས་ཏུས་གྱིས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པས་ཏུས་ལས་འདེམ་
དགའ་བར་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཆུ་ལྷ་དང་། རྣམ་ཐོས་གྱི་བྱ་དང་། བྱེད་མེད་གྱི་བྱ་དང་། ཉི་མ་དང་། རྒྱ་བ་སོགས་གྱི་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏུན་བརྟག་པར་བྱེད་དོ། །གྲངས་ཅན་པའི་གྲུ་བ་མཐའ་སྒྲུ་བ་རྣམས་ལྟའི་ཡོན་ཏུན་ཏུ་བས་
བྱུང་བ་མེད་ཀྱང་གཙོ་པོ་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་འབྱུང་བས། །རང་བཞིན་རྒྱར་སྒྲུ་བ་སྒྲེ། །གེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཉིར་ལྟར་གྲངས་ངེས་པར་སྒྲུ་ཞིང་འདི་ཉིད་མ་གེས་པ་ནི་འཁོར་བ་ཡིན་ལ་གེས་པས་གོ་ལ་བར་འདོད་དོ། །ཆངས་
པ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་རྟག་པར་འདོད་པ་ནི་བྱམ་ཟེ་རིག་བྱེད་སྒྲུ་བ་རྣམས་ཏེ། །བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ཞིག་རྟེན་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་སྤེལ་བྱ་བ་ཆ་མེད་རྟག་པ་དེ་དབང་སྒྱུག་ཆེན་པོས་འཛིག་རྟེན་འབྱེན་པར་འདོད་པ་
དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་ལས་གྱི་མཐུས། །རྒྱུད་གིས་རྩལ་ལྷ་རབ་གཉིས་སྒྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་གསུམ་འབྱུར་ན་རྩལ་ལྷ་རབ་གཉིས་གྱི་རྩལ་ལྷ་མོ་ཞིས་བྱ་ཞིང་། །དེ་ནས་སེ་གོ་ལ་གཏོགས་པ་ཅུམ་གྱིས་རྩལ་ལྷ་རྟན་རྣམས་སྐད་དེ་ཆོགས་

ལྟོ་

༩༩། །ནས་རྒྱུ་དགྱིལ་གྱི་ཕ་ཅིང་། རྒྱལ་དེས་རྒྱུ་དང་ས་དང་མེའི་དགྱིལ་ལོ་ཐོར་གྱི་ཕ་ཅིང་། དེའི་དབུས་སུ་ཆངས་པའི་སྒྲོང་ཆེན་པོ་འོད་འབར་བ་རྣམས་ལས་འཛིག་རྟེན་གྱི་མེས་པོ་ཆངས་པ་པདྨ་འི་མངལ་ལས་
 བྱུང་ཞེས་པདྨ་ལ་འདུག་པ་གཤོང་བཞི་པ་ཞེས་བྱུང་སྟེ། དེས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པའི་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་དག་འདི་རྣམས་མཆོད་ཅིང་རྣམས་པ་གསུམ་དུ་གནས་ཏེ། ཆངས་པ་ཉིད་ན་འཛིག་རྟེན་འབྱེན། སྒྲོ་རྒྱ་རྒྱུད་པ་དྲག་
 པོ་སྟེ། །སྒྲིམ་བུ་ཉིད་ན་བཏུང་སྒྲོ་མས་སོ། །རང་འབྱུང་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་གནས། །ཞེས་བཤད། གཞན་དག་ནི་དང་པོ་དབང་ལྷག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དང་། གཉིས་པ་གཙོ་བོའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། གསུམ་པ་རང་བྱུང་
 གི་གནས་སྐབས་གསུམ་ནི་དེ་ཉིད་གསུམ་ཞེས་འདོད། ཡང་ན་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་གསུམ་གྱིས་སྒྲིམ་པའི་པ་གྲུན་བསྐྱུས་པར་འདོད་ཅིས་ཟེར་རོ། །དང་སྒྲོང་ཆེན་པོ་མེར་སྒྲུའི་སྒྲོ་བ་མ་མེར་སྒྲུ་པ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 རྒྱུད་པའི་རྒྱལ་ལས་འབྱུང་བས་སྒྲོང་པ་ཉིད་བྱེད་པ་པོར་འདོད་དོ། །ཡུལ་ལས་དབང་པོ་སྒྲོ་པའི་བྱུང་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་པས་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་ཏེ་འདི་དག་ནི་བྱེ་བྲག་པའི་ཁུད་པར་རོ། །
 གང་རང་གི་སྒྲུ་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་ཐད་པར་བྱེད་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཐད་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་ལྷ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་རྣམས་བྱས་ནས། དེ་ལ་དད་པས་འབད་དེ་མཆོད་པའི་ལས་ལ་གཞོལ་བའོ། །མིག་

འགའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲོར་

སྒྲིགས་དབང་པོ་ལྟ་དུང་ཉེར་ལྟ་དུང་ཉེར་བར་ལྟ་དུང་པའི། བདག་པོ་ད་པར་འདོད་པ་བྲམ་ཟེ་མཆོག་རྣམས་ཏེ་བྲམ་ཟེ་ཁོ་བོ་ཅག་མཆོག་གོ་ཞེས་རྣམ་པས་སོ། །འདི་དག་གིས། རིག་བྱེད་འདྲ་བའི་ཐོས་པ་མེད། ཅེས་རིག་བྱེད་
 ཆད་མར་འདོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལས། ཆེན་པོ་གཉིས་མདོག་ལྟན་མདུན་གནས། གླེས་ལུ་དེ་ནི་ཁོ་བོས་རིག་ །དེ་རྟོགས་འཆི་བའི་འཇིགས་མེད་དེ། བར་བྱེད་དེ་ལས་ལམ་ག་ཞན་མེད། ཅེས་འབྲུང་བ་ལྟ་བུའི་དབང་པོ་ལྟ་དུང་ཉེ་
 བར་ལྟ་དུང་པའི་བདག་པོ་ད་པར་འདོད་པ་དང་། ག་ཞན་ཡང་སྒྲ་ཅེ་འབྲམ་གྱི་ཆ་ཅམ་དང་། ཤེལ་སྒྲོང་དག་པ་ལྟ་བུའི་བདག་མཐེ་བོད་ཅམ་དང་། ལུངས་འབྲུ་ཅམ་ནས། རི་རབ་ཅམ་གྱི་བར་བསྟན་པར་མི་རྣམས་པར་འདོད་པ་རྣམས་
 ཀྱང་བསྟུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དུང་སྒྲོང་འཇིག་རྟེན་མིག་ཅེས་བྱ་བས་ཆད་ལྟའི་གཞུང་འབྲམ་ཐུག་བྱས་ཏེ། དེའི་བརྒྱུད་འཇིག་རྣམས་ལ་རྒྱུང་འཕེན་པ་སྟེ། ཨ་ཡོ་ཏེ་ནི་ཞེས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལས་གྱུད་དུ་སྤང་
 བའམ་བྲལ་བ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་དག་གིས། ལས་མེད་ཅེས་རྒྱ་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པ་དང་རན་སྤང་ལས་ཐར་པའི་མཐོ་རིས་སམ་འཁོར་བ་ལས་ག་ཏན་དུ་ཐར་པ་མེད་ཅེས་འབྲས་བུ་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་གྱུར་རུང་། དེ་
 དག་ནི་ལྟ་བ་གྱུན་ལས་དམན་པའི་གཞུང་རན་རྒྱུང་འཕེན་པ་ཡི་གཞུང་ཡོན་ནོ། །ག་ཞན་ཡང་རྒྱར་མཐོང་ལ་སྒྲོང་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་རྒྱུང་འཕེན་དུ་བཤད་དེ། རི་སྒྲིང་སེམས་ནི་འཇུག་པའི་བར། །དེ་སྒྲིང་འཇིག་རྟེན་རྒྱུང་

༥༥། །འཕྲུལ་པ། །ཞེས་གསུངས། །འཛིག་རྟེན་གསང་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དག་སྒྲོང་དག་ལོར་གྱི་དུས་ན་སེང་གའི་ཁྱི་ལ་འདུག་སྟེ། །འཛིག་རྟེན་རྒྱུང་འཕྲུལ་པའི་གཞུང་འཆད་ཅིང་
 དེའི་བསྐྱུགས་པ་སྒྲུ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །གཞུང་གང་དག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར། །ཡིད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར། །ནམ་ཡང་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ལས་མི་འབྲལ་བ་གཅིག་པུའི་གསང་ཆེན་རྣམས་ཏེ། །ལྷ་
 རིའི་ལུ་དག་སྒྲོང་གང་དག་འཛིག་རྟེན་རྒྱུང་འཕྲུལ་པའི་གཞུང་ལྟར་ལྟར་ལེན་པ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུངས་སྒྲུངས་ནས་གཞན་ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གསང་ཆེན་སྒྲུ་བ་དེ་དག་ནི་ལོར་གྱི་ནང་དུ་དང་པོ་ནས་དེ་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ལོར་
 དགའ་བར་བྱེད་དོ། །སྒྲུ་ལུ་དེ་དག་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ལྟ་དེ་དག་ནི་དག་སྒྲོང་རུལ་བ་ཞེས་བུའི་ཞེས་གསུངས་པས་བཀག་པས་སོ། །འདི་དག་གྱུང་ཆད་པར་ལྟ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འདིར་བཟོད་པའོ། །གཉིས་པ་བརྒྱལ་
 བྱགས་དང་སྒྲོམ་པ་བརྒྱན་པ་ནི། །གང་དག་དབང་ལྷན་པ་སྟེ་ལྷན་པ་དག་ཆེན་པོའི་ཆོས་འཛིན་པའམ་བརྒྱན་པ་ལ་སྒྲོད་པ་རྣམས། །སྒྲོ་དང་བྱུང་དང་རྒྱུ་རྩ་ཁ་བརྒྱས་ནས་གནས་པ་ནི་བརྒྱལ་བྱགས་སྟེ། །དེ་ཡང་ཡིད་རྒྱལ་
 བའི་ལྟ་མོ་ལྟ་མོ་སྟེགས་ཆགས་པ་བསྐྱེད་རྣམས་པ་ཅན་དང་མཐའ་གསང་མཉམ་པར་སྒྲོར་བར་བྱེད་ཅིང་ཡན་ཆུན་སྟེག་པའི་མིག་ལྟར་མིག་ནི་འཛུམ་པར་ལྟ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབང་ལྷན་སྒྲུ་བརྒྱགས་པའི་རྒྱུང་ལས། །ཆེན་ཏུ་

ལག་འཁུལ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

བརྗོད་པ་སྤངས་པ་སྟེ། །དབང་ལྷག་རྣམ་ཅན་མཉམ་སྦྱོར་ལས། །མྱེད་དུ་བྱུང་བའི་བདེ་བ་སྟེ། །གུས་པའི་རྩལ་གྱིས་བསྐྱོམས་པ་ཡིས། །ཡང་དག་རྩལ་དངོས་པོ་མེད། །རྣམ་ཅན་ཡང་ནི་སྟོང་ཉིད་ལྟ། །སྒྲོ་འདོགས་ཐམས་ཅད་
 འཛོམས་པའོ། །ཞེས་དེ་དག་འབྲེག་པའི་བདེ་བ་དངོས་དང་དངོས་མེད་ལྟན་ཅིག་བསྐྱོམ་པའོ། །གང་དག་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་རྣམས་ནི་རྟག་རྟ། །ལྷ་ཆེན་པོ་འབྲེག་བྱེད་པ་ལ་ནི་གུས་ཤིང་མཆོད་པར་གཞིལ་བ་
 ཡང་དབང་པོ་རྣམ་ཏེ། མོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་སྟེང་མེད་གྱི་སྤྲེལ་སྤྲེལ་དུ་རྩལ་པར་བྱས་ན་མཐོ་རིས་ཐོབ་ཅེས་ཟེར། །ལྷ་དེ་ཉིད་ལྷ་གུན་གྱི་མཆོག་རྩལ་འཛིན་ཅིང་། །ཁ་ཅིག་འབྲེག་པོ་དབང་ལྷག་ལ་འདོད་ནས་དེ་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་
 དག་གི་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་། སྟོང་གའི་པདྨའི་རྒྱུད་གིས་ནི། བསྐྱལ་པར་མི་འཆི་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལྟན་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་དེ། བདག་ཉིད་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་སྟོང་གི་དབུས་སུ་པདྨ་བསམ་ལ། དེའི་དབུས་ནས་
 བྱུང་བའི་རྒྱུད་སྤྱུ་སྤྱུག་དང་ཁ་ནས་བྱུང་བ་ལྷ་རྩལ་པའི་མཐིལ་ནས་དགང་བའི་སྤུལ་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་མན་དག་སྐྱོམ་པས། དབུགས་འགག་པ་གྲུབ་ནས་བསྐྱལ་པར་མི་འཆི་བའི་རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པར་བྱེད་དོ། །
 དབུགས་འགག་པ་ཅུམ་ལས་གཞན་མན་དག་ནི་མེད་དོ། །དེ་དག་རྩལ་ཐད་རྒྱུད་བཀག་ནས་འཇུག་གིས་ཆད་པ་འདི་ལ་སྟེ་རོལ་པ་དང་ཆོས་འདི་པས་ཐོས་པ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལྟན་པ་གཞན་འགས་གྱུར། དེ་ལ་ཡེ་གིས་སྤྱུ་

༡༡། །བཟུང་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་རྟོགས་ཤིང་གནས་ལ། དེར་མ་ཟད་གཞན་ལ་འད་བདེན་པ་གང་ཡིན་དེ་ཉིན་ཞེས། ལྷུ་པ་པོ་སྒྲོ་བ་མ་གཞན་ལ་སྒྲུ་སྒྲེ། ཅི་ལྟར་སྒྲུ་ན་དཔུགས་སྒྲུ་བ་དང་སེམས་ཀྱི་རབ་རྟུ་རྟོག་པ་
 མེད་པ་གང་ཞིག །ཡིད་ནི་ཡུལ་དུས་གར་སོང་མེད་པར་རང་གི་བ་འདི་ནི་བདེན་པ་འོ་ཞེས་སྒྲུ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དེ་དག་གིས་བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་མཆོག་དེ་འད་སྒྲུན་དབྱུང་བར་གསུངས་པ་ནི། དེ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་པ་
 རང་རམ་བདུག་ཉིད་ནི་དངོས་པོའི་དོན་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་དེ་དག་གིས། གལ་ཏེ་མི་གནས་པའི་ཡེ་སྤེས་ཀྱི་སྒྲོད་ཡུལ་དེ་མི་སྤེས་པ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་ཡེ་སྤེས་ནི་གིང་དུ་བྱལ་བར་འགྱུར་དེ་སེམས་མེད་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟ་བུའི་བདེན་པ་དང་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་ལམ་འདི་ནི། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་མ་ཡིན་དེ་སྤྱིད་པ་གང་ཡིན་པ་དེར་སྒྲུར་འཆིང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་ངོ་། །དེ་བས་ན། ཐོས་པ་རྒྱུད་བའི་ཉིད་དེ་འཛིན་རྟོག་པ་ནི་བདུད་གྱི་ལས་
 མོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱི་རོལ་པའི་ལྟ་བ་འདི་དག་ཀྱང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱས་ལ་དེ་བརྒྱུག་པར་བྱ་ཡི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་དེ། འཕགས་པ་སོར་བྱེད་གི་མངོ་ལས། འཇམ་དཔལ་དེ་ལྟར་འཛིག་རྟོག་པའི་རྒྱལ་
 བྱིམས་དང་སྒྲོད་པ་དང་བྱ་བའི་ཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུལ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་སྒྲིང་རྗེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་ཕྱིར་ལོག་པར་བསྟན་པ་ཡི། ལྷུ་པ་མཐའ་འཆལ་བའི་སྒྲོ་ཙན་ལ། དེ་

ལྷགས་རྗེས་འདྲུག་སྟོ་ཅན་རྣམས། ལྷིང་རྗེ་ཉིད་ནི་རབ་ཏུ་སྒྲུབ། ཁྱེས་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། གཉིས་པ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བང་
 པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་ནི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་པ་བཞིར། ལུས་དང་དག་གི་བྱ་བ་ཅམ་གྱིས་མི་གོལ་བར་ཡིད་གྱིས་གོལ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་གསུངས་པ་དང་ཡང་དག་པར་བསྟུས་པའི་གཞུང་ལས་མཐོང་སྟེ། རྟེ་བྲག་རྩ་བ་
 ལ་སོགས་ཏེ་མདོ་སྟེ་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་དང་དཔུ་མ་པའི་ལམ་བཞི་པོ། ལུང་གིས་བཤད་པས་གེས་པར་བུས་ནས་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་དེ་ཁོ་ཅོད་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། རྟེ་བྲག་
 པ་དང་། མདོ་སྟེ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་དང་། དཔུ་མ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཆེ་རྟེ་བྲག་རྩ་བ་སོགས་ཀྱིས་ནམ་མཐའ་དང་སོ་སོར་བརྟག་འགོག་དང་བརྟག་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་དག་སྟེ། དེ་ལྟར་འདུས་མ་བུས་གསུམ་
 པོ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། ལུང་དཔུ་མ་གྱི་རྟེ་བྲག་དག་གིས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་བསྟན་ཏེ་འདུས་མ་བུས་བཞིར་འདོད་པས། དེ་དག་ལྟར་ན་སྟེ་བ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་བར་དང་ལུན་པའི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་གི་ངོ་པོ་འདུས་
 མ་བུས་ཉིད་ཡོད་པར་འདོད་དེ་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་ཡོད་ཏུ་འདོད་དོ། །འདུས་མ་བུས་མ་གཏོགས་པ་འདུས་བུས་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུན་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་འབྲས་བུ་ལྟར་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །འདི་དག་འདས་པ་དང་མ་འདས་པའི་རྒྱ་ལས་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

པ་མིག་གིས་མཐོང་བའི་ཆེ་ཤེས་མངོན་སུམ། ཆོན་གཟུགས་བརྒྱན་བཟུང་བ་ཡིན་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུང་བ་འདི་ནི་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སྟོགས་སྒྲུང་བའི་གཞི་ནི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་
ཕྱིར་དོན་ལྟོག་ན་མོར་ཡོད་པར་འདོད་པའོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ནི་མེད་པ་མེད་ཅུང་སྟེ་དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་འདྲ་ལ། འགྲོག་པ་ཡང་ནམ་མཁའ་དང་འདྲའོ་སྟེ་བརྟགས་པ་ཅུང་ལས་རང་མཚན་ཉིད་གིས་
གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟན་མིན་འདྲ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་བརྟགས་པ་ཅུང་དུ་འདོད་དོ། །གང་འདུས་བྱས་པའི་བེམ་པོ་ཡོད་པ་མིན་པ་སྟེ། སེམས་དང་བེམ་པོ་འདུས་ནས་གཟུགས་དང་ཤེས་པ་འདྲེས་པ་ལྟར་བྱར་སྒྲུང་གི་རེ་
རེ་བཞིན་ཁ་བྱལ་ཏེ་སྒྲུང་མི་སྤྱིད་དེ། ལྟན་ཅིག་དམིགས་ཀྱང་བེམ་པོ་སེམས་རང་དང་འདུས་ནས་བྱས་པར་མི་འབྱུང་དེ་དེ་དག་ལ་འདྲ་བའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩལ་དང་རྩལ་ལྟ་བུའི་ཞེས་དང་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་
སྒྲུར་བར་བྱའོ། །འདས་མ་འོངས་སྟོགས་དུས་གསུམ་པོ་དག་ཀྱང་རྩལ་ཡོད་དུ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །ཤེས་པ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་སྒྲེན་སེམས་ཅུང་པ་དང་བྱུང་ཅི་ཡོད་ཅིན། དེའི་བྱུང་པར་རྣམ་ཤེས་ལས་གྱུར་ན་རྩལ་ལྟན་
བསྟགས་པའི་གཟུགས་ལྟོག་ན་མོ་མེད་པ་མིན་ཞེས་ཡོད་པར་འདོད་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་སྒྲོ་རྟུག་པ་དང་། བཟང་སྟོང་སྟོགས་མདོ་སྟེ་རྣམས་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། མདོ་སྟེ་དེ་དག་གི་རྩིས་སུ་འདུག་པས་མདོ་སྟེ་པ་སྟེ།

༡༩། མིང་གཞན་དཔེས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པས་དཔེས་སྟོན་པ་ལོ། །དགེ་བ་ལྷ་མེད་ལྱང་རྒྱལ་ཏུ་བསྟོར་བ་དང་སྟོན་ལམ་གྱིས་ལྷ་མེད་ལས་འདས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་ལོ་བརྒྱད་ཁྱིམ་སྒྲུབ་ལྱང་བའི་ཕྱིར་མཁས་
 པ་ལོ། །ཕྱེ་ཕྱག་སྒྲུབ་པ་ནི་ནི་པའི་དབྱིངས་དེར་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་ཕྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་ཕྱག་ཏུ་མར་འདེལ་བར་བྱེད་དེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ལུས་ཐོབ་ནས། །བསྐྱལ་པའི་བར་ཏུ་འདི་མི་སང། །ཅིས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་མདོ་
 སྟེ་པ་ནི་ཕྱེ་ཕྱག་སྒྲུབ་པ་ལས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་སོ་ཞེས་པ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་རྣལ་བ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། རྣལ་ལྷན་རབ་བསམས་པའི་གོང་ལུ་ཆ་གྲས་ཅན་ཞེས་ཕུ་བ་མེད་ཅིང་། དེའི་རྒྱ་རྩམ་གཞི་ལྷ་རབ་
 རྣལ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པ་དང་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། རྣལ་གིས་ཅིག་ཅར་སྒྲུབ་པ་ན། །ལྷ་རབ་རྣལ་ཆ་རྣལ་ཏུ་འགྱུར། །རྣལ་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། །གོང་ལུ་རྣལ་ལྷན་ཅན་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་ཕུ་བ་སྟོན་གྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 མཚན་ཉིད་ཐ་དང་པར་བརྟགས་པ་ལྷ་གཤེར་ཏེ་སྟོན་སོ་སོར་སྟོན་པ་རྣམས་རིགས་པས་བརྟགས་ན་སོ་སོར་དམིགས་སུ་མེད་པ་དང་སྟེ། ལྷ་མེད་གཅིག་གི་ལུས་གཅིག་ལ། །ཀུན་ཏུ་འདོད་ལྷན་ཁྱི་རྣམས་ཀྱིས། །འོ་དང་
 འདོད་ཕུ་བ་ཟེར་བ་ཞེས། རྣམ་པ་གསུམ་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད། །ཅིས་དང་། དཔོན་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དང་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་རིགས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུ་ལ་སྟོ་ཚྭ་ས་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་འདི་རྗེ་ལམ་

བཀའ་བམའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

དང་འདྲ་སྟེ། རྒྱལ་པར་གཤམ་པ་དེ་ཉིད་སོ་སོར་སྒྲུང་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདྲ་གསུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི། རྒྱལ་པར་གཤམ་པ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད་ཅེས་འདོད་དེ། བཙའ་ལྟན་འདས་ཀྱིས། རི་ལྗར་བྱིས་པས་རྒྱལ་པར་གསུངས་
ལྟར། བྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །འག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་དགྲགས་པའི་སེམས། །དོན་དུ་སྒྲུང་བར་རབ་དུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྒྱལ་འདི་ནི་བྱི་དོན་ལ་མཛོན་ཞེན་སྒྲུང་བའི་སྟོ་མཆོད་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡི། སེམས་
ཙམ་བའམ་རྒྱལ་འཕྱོར་སྟོད་པའི་གཞུང་དུ་བསྒྲགས་པའོ། །དེ་ཡང་། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ། དུས་གསུམ་ཡང་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་དོན་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་
སྟེ། དེ་ལ་འདྲ་རྒྱལ་བཙའ་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་གྲུང་པོ་སོགས་ཏེ་རྒྱལ་ཤེས་ཆོགས་དུག་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །རྒྱལ་མེད་ནི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སོགས་ཏེ། དོན་ནི་རབ་དུ་གྲུབ་གྲུབ་ན། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར། །དོན་
མེད་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཐོབ་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་བ་ལ། །དོན་ཀུན་སྒྲུང་བ་མེད་ཕྱིར་ཡང་། །དོན་མེད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ། །དེ་མེད་པས་ན་རྒྱལ་རིག་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་རྒྱལ་
ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་དུ་འདོད། །འཕྱི་གཅིག་གཅིག་ལུར་སྒྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱལ་མེད་དུ་མ་ཐད་རྒྱལ་བཙའ་པ་ལ་འདྲ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །འཕྱི་བ་ནི། ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་བྱི་རྒྱལ་ཤེས་རིགས་པས་མི་གཞོད་པས་དམ་པའི་དོན་གྱི་

མཐོང་པོ་ལྟ་བུ་གཏིག་པོ་ལྟ་བུ་

༡། །མཚན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་ལས་གྲུབ་པར་འདོད་པ། དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་དཔྱོད་པའི་སྒོ་རབ་རྩ་བ་རྟན་པ་དབུ་མ་པ་རྒྱུ་མི་འདོད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཤེས་དེ་གཅིག་དང་རྩ་མའི་རང་བཞིན་དང་། ཐུལ་པའི་ཕྱིར་
དཔེར་ན་ནུ་མ་མཁའི་བདུ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་དབུ་མ་པས་ཅི་ཞིག་ཁས་ལེན་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ་དངོས་སྒྲུ་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་ལ་རྒྱུང་འཕེན་པ་ལྟར་མེད་པ་འང་མིན་ཞིང་གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་དང་ཐུལ་པའི་བདག་ཉིད་དོ་ཞེ་
ན་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་ཏེ་ཐུང་གསུམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གཉིས་ཀ་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་གཉིས་ཀ་འི་བདག་ཉིད་ཀྱང་མིན་པས། །དེ་ལྟར་མཐའ་བཞི་ལས་རྒྱུ་མ་པར་གྲོལ་བ་ནི་དབུ་མ་པ་སྟེ། ཡོད་
དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །ཁས་མི་ལེན་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་ནན་ཏན་ལྟན་པས་ཀྱང་། ཅིར་ཡང་ཀླན་ཀ་བྱ་མི་རུས། །ཞེས་སོ། །རྒྱུ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་མཁས་པ་རྒྱུ་ས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་
སྒྲུ་བ་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཀླན་རྫོང་རྒྱུ་མ་པར་བཞག་པ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་དོན་འདོད་པ་སྒྲོ་བ་དཔོན་རྩ་བུ་སྟགས་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་སྒྲོད་པ་ཞི་འཚོ་སྟགས་ཀྱི་ལུགས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་
བསྒྲུབ་པར་གདམས་པ་ལ། དངོས་དང་། རི་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱལ། དེའི་ཐབས་བསྟན་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའི་ལྟ་བ་སྒྲུ་ཚོགས་པས་གཞིང་བ་དག་ཡང་དག་པའི་ཚེས་ལ་

བཀའ་བམ་མའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོར

ཐོས་པས་མ་གྱིས་འབད་པ་མེད་པ་ནི། གང་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ནིད་གེས་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་མི་འབྱུང་པ། དེ་ཕྱིར་དོན་ལ་མཁུམ་པས་ནན་ཏན་གྱིས། དབྱུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའམ་དམ་པའི་ཚུལ་ལ་ལེགས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ།
 གནིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་། དྲང་རིམ་ཕྱིམ་དགོངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་ཞིང་མཚོག་དུ་བྱུང་བས་གང་ཟག་པལ་གྱིས་འདྲག་པའམ་བརྩམ་པར་བྱ་རྒྱལ་པ་མིན་པ་ལ། ཐོག་
 མར་གུས་པས་ཕྱག་བྱས་ནས་ནི་འབད་པས་བརྩམས་པར་བྱ་བ་ལ་འདྲག་སྟེ། དེ་ཡང་གང་དང་གང་ཉན་པ་དེ་ལ་ཡིད་གུས་པས་ཉན་ཅིང་རྒྱུ་དབྱེད་གྱིས་དབྱུང་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་མགར་བ་མཁུམ་པས་བསྐྱེད་པས་
 བཅུད་བདར་པའི་གསེར་བཟང་པོ་བཞིན་དུ། དགོ་སྟོང་དག་གམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡང་མཁུམ་པ་རྒྱུ་མ་གྱིས། དབྱུང་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ལ་སངས་རྒྱལ་བཙུམ་བཙུན་འདས་ང་ཡི་བཀའ། བྱང་བར་བྱ་ཡིས་
 གང་ཟག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བཙུམ་གྱིས་གུས་པའི་ཕྱིར་མིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་ནིད་གྱིས། དོན་གང་ལུང་དང་རིགས་པ་ཡིས། །ལེགས་པར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། །སྟེ་ཕྱི་འགལ་བ་མེད་པ་དེ། །དམ་
 པར་རྒྱུ་མ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱངས། །ཞེས་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བདག་རྟེན་བསེས་གནེན་བརྟེན་རྒྱུ། ཐབས་དེའི་གདམས་ངག་ལ་གོམས་པར་བྱ་བ། དེ་ལྟར་གོམས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་

༡༡། །པར་དབྱེད་པ་དེ་ཡང་བདག་རྒྱུན་སྒྲུ་མ་ལ་རག་ལས་པས། དེས་ན་རང་གི་འབད་པས་བདེན་གཤིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལྷ་བ་དང་སྒྲིང་རྩེ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལེ་ལོ་སྤངས་པ་སྟེ་ཆོས་བཞི་དང་
 ལྷན་པའི་སྒྲུ་མ་དག་པའི་བཤེས་གཉིན་ནི། ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུམ་པས་མཆོད་པར་བྱ་ནིང་། གང་ཕྱིར་སེམས་ནི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོལ་བ་ལ་སྟོ་བརྟན་པར་གྱུར་པས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སེས་པའི་གདམས་ངག་ཉི་
 བར་བརྟན་པ་ཡོངས་སུ་དྲི་ཞིང་བརྟག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི་གང་གི་ཆེ་སེམས་ནི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ནས་བསལ་བར་བྱེད་པ། དེ་ཆེ་སེམས་ནི་ཕྱགས་གར་སོང་བ་དང་། གར་
 གནས་བའང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཡོངས་སུ་སེས་པ་ལས། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སེས་པར་འགྱུར་བའང་ཡིན། དེ་ཕྱིར་འབད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི། རྣམ་པ་སྟོ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་
 བ་སྟོན་པ་ཡི་སེམས་འདི་ལ་གོ་མས་པར་བྱའོ། །ཡིད་འདི་ནི་ཡུལ་གང་དང་གར་འགྲོ་བ་སྟེ། འགྲོ་ཞིང་དམིགས་པ་དེ་དག་དེ་ལྟར་སེམས་ལ་དམིགས་ཤིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དུ་སྒྱུར་སེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་གང་དུ་གཡོ་
 ཞིང་འགྲོ་བར་བྱེད་པ། ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་ནི་ཐ་སྟོད་དུ་སེམས་ཅམ་རྣམ་མེད་པ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་འདི་ནི་ཐོས་ཏེ་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་

དུས་པ་ཡིས། དག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་འཁོར་པའི་སྒྲུང་པ་སྒྲ་ཆོག་ས་སྒྲ་བྱིད་ཅིང་བྱིར་བར་བྱེད་ལ། མེས་ས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཐ་མལ་པ་འཇུག་པ་འགོག་པ་ཡིས། དག་ཆགས་ལས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བགྱི་ཞིང་བགྱིར་དེ་བུལ་བར་
 བྱེད་པས་ན། སྒྲུང་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲག་དེ་དེ་དག་པས་ལ་བར་མི་བྱ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་འད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྒྲུང་པ་རབ་འབྱུངས་འབྱུང་པས་རྣམ་མེད་པ་སྒྲུར་སྒྲུངས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། གསུམ་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ནི། རྒྱུ་
 གང་དང་གང་གིས་མི་རྣམས་ཀྱི། ཡིད་ནི་ཡང་དག་པར་སྒྲུར་པར་སྒྲུར་པ་དེ་དང་དེ་བཞིན་དུ། སྒྲ་ཆོག་ས་པའི་ཆོན་དང་རྣམ་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཚོར་བུ་ཚུ་གེལ་དག་པ་དེ་རྒྱུ་རི་ལྟ་པའི་ཁ་དོག་དུ་འབྱུར་བ་བཞིན། མེས་ས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་གྱིར་རྒྱུ་བཟང་ངན་གང་དང་འབྱུང་པ་དེ་དང་དེར་འབྱུར་རོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ཁོ་ན་ནིང་དང་སྒྱིར་རྗེ་ཐབས་མ་ཐས་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱར་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་མཇུག་ཡོངས་སྒྲ་བྱུང་པའི་དགོ་བ་བསྟོར་བའི། གཞུང་འདི་
 ཉིད་བྱས་པས་བསྟོད་རྣམས་གང་ཞིག་པས་མ་ཡས་གིང་། དེ་ཉིད་རྟོན་པ་དང་རྣམ་པའི་ཆོག་ས་གཉིས་བྱུང་འབྲག་ས་སྒྲ་བྱུར་པས་བཟང་པོ་བདག་གིས་བསྟོད་པ་དེས། འཇིག་རྟོན་མ་ལུས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། ཡེ་ཤེས་བཞིའམ་
 རྩ་པོ་ལ་ནི་གཞིལ་བར་གྲོག་ཅིག་པའོ། །རྩ་བའི་གསུམ་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། མཛོད་བྱུང་སྟོས་པ་དང་། འབྱུར་བྱུང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་སྒྱིར་པོ་གྱུ་ལས་བརྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ། སྟོན་དཔོན་ཆེན་པོ་

༡༡། །འཕགས་པ་ལྟེན་ཞུ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་སོ། །ཤེས་པ་ནི། རྒྱ་ལ་གྱི་མཛད་པ་གྱི་ཕྱི་པ་དང་། ལོ་རྒྱུ་པ་དག་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་སྤེལ་རབ་གྱིས་བརྒྱུར་ཞིང་ལུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ། ། །འཛིག་
ཏེན་འདི་ན་ཏི་མ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཡོངས་ལ་གསལ་བ་ཐབ་མོ་ལྟ་པའི་གཞུང་། །རྣམ་པར་འབྱེད་པ་འཕགས་པའི་བཞེད་གཞུང་མཆོག་ །འཇམ་མགོན་ལྷ་མས་མཆན་གྱིས་གསལ་བར་མཛད། །དེ་ཏིང་མཆོག་ཏུ་དག་འདར་དུངས་
པའི་ལྷོས། །ལེགས་པར་བསུས་ལས་བསོད་ནམས་གང་ཐོབ་པ། །དེ་ལས་འགྲོ་གྲུན་ཐབ་མོ་དེ་ཁོ་ན། །ལེགས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཏིང་ལུ་ར་ཅིག་ །ཡི་སྤེལ་སྤྱོད་པོ་གྲུན་ལས་བསུས་པའི་མཆན་འགྲེལ་གངས་ཅན་སྒྲུ་པའི་
སེང་གེ་འཇམ་དཔལ་དགེས་པའི་རྩོམ་རྩོམ་ལས། །ལུགས་སྒྲུབ་ལོར་ཞེ་ཆེན་རི་ཁྱོད་དུ་གསལ་འབངས་འཇམ་དུངས་སྤོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ཞལ་བསུས་བགྱིས་སེང་སྤོབ་དཔོན་ལུ་ར་ཐབ་པའི་འགྲེལ་བ་དང་བརྒྱན་ཏེ་
ལུས་དག་བགྱིས་པའོ། །འདིའི་ལུ་མཐའ་རྒྱས་པར་སྤེལ་འདོད་ན་སྤོབ་དཔོན་དག་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་བདེ་བར་གསེགས་པའི་གཞུང་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བཟད་པ་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

29x

836